



МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И
ГОРИТЕ

“АГРОЛЕСПРОЕКТ” ЕООД

**Инвентаризация,
Горскостопански план
и
План за защита от пожари
на горските територии
на
ТП Държавно горско стопанство
"Върбица"
област Шумен**

**Том I
ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА**

Водещ лесоинженер:
(инж. Иван Иванов)

София, 2021 година

УВОД

Настоящата записка представлява Инвентаризация, Горскостопански план, План за дейностите по опазване от пожари, данни за защитените зони по Директива Натура 2000 на горските територии на ТП ДГС “Върбица” и данни за защитните горски територии за защита на водите.

Предмет на този Горскостопански план са горите и голите горски площи, които се намират на територията на ТП ДГС “Върбица”, община гр Върбица, област гр. Шумен.

Планът е изготвен въз основа на теренни проучвания, извършени през 2020 година на базата на “Класификационна схема на типовете горски месторастения в Република България” - 2011 година и съгласно Задание за планиране, утвърдени от Изпълнителния директор на ИАГ.

Възрастта на горите е определена към 31.12.2020 година.

По характер горскостопанския план е главна ревизия.

В Глава I подробно са анализирани природните условия и типовете горски месторастения в района на стопанството и е изчислен еколого-икономическият ефект от планирания подходящ за месторастенията бъдещ състав.

В плана на основа на данните от таксацията, дървопроизводителните възможности на месторастенията и анализа на досегашното стопанисване са дадени насоките за по-нататъшно стопанисване, общо за стопанството и за всяко насаждение поотделно. Целта е да се постигне максимален качествен и количествен ефект от стопанската дейност, както от гледна точка на дървопроизводството, така и от използването на всички останали полезни функции на горите.

При планирането на всички мероприятия, които са залегнали в ГСП на ТП ДГС “Върбица”, **стриктно са спазени условията**, които са предвидени в **Решение №.....2021 год. на МОСВ**, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия в защитените зони по Директива Натура 2000.

Ловностопанския план е подвързан в отделен том и е неразделна част от Горскостопанския план на ТП ДГС “Върбица”.

ГЛАВА I

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

1. Природни условия. Типове горски месторастения и икономически ефект

1.1. Име и местонахождение на държавното горско стопанство

ТП ДГС “Върбица” носи името на гр. Върбица, където се намира и седалището му. На север то граничи с ТП ДГС “Преслав” и ТП ДГС “Омуртаг”, на изток с ТП ДГС “Смядово”, на запад с ТП ДГС “Тича”, на югозапад с ТП ДГС “Котел” и на юг с ТП ДГС “Карнобат”.

В териториално отношение гр. Върбица е част от община гр. Върбица, област Шумен и се явява център на историко-географската област Герлово. В района на горското стопанство се намират следните населени места: град Върбица и селата Крайгорци, Чернооково, Божурово, Станянци, Нова Бяла река, Бяла река, Тушовица, Маломир, Менгишево и Кьолмен.

През територията на горското стопанство в посока север – юг преминава републикански (първокласен) път(I -7) от ГКПП Силистра – Кълъраш до ГКПП Лесово – Хамзабейли. На територията на стопанството пътя навлиза при село Менгишево минава през гр. Върбица и през Върбишкия проход преминава в Южна България за пътен възел Петолъчката. В участъка на първокласен път(I - 7) Върбишки проход – Мокренски проход пътя е затворен целогодишно за преминаване.

От гр. Върбица се отклонява третокласен път(III - 7304) за с. Риш, община гр. Смядово, който свързва селата Маломир, Нова Бяла река, Бяла река и Тушовица с град Върбица.

Асфалтирани общински пътища, които се отклоняват от първокласния път има до селата Крайгорци, Чернооково, Божурово и Станянци.

По важни горски(чакълирани) пътища, свързващи населените пунктове на горското стопанство и горски обекти са: курортен комплекс Върбица – отдел 3; курортен комплекс Върбица – местността Кольов гроб; с. Бяла река – местността Голиат, с. Тушовица – местността Жълта локва, отдел 207 – местността Кадището.

Останалите пътища в района на стопанството са с различна настилка и в предимно средно до лошо състояние, някои от тях са проходими само в сухо време.

Във всички села има телефонни постове, а в по-големите и телеграфопощенски станции.

В района на стопанството се получава и недостатъчно силен сигнал на GSM оператор.

Така съществуващите транспортни и съобщителни връзки благоприятствуват за управлението, стопанисването, ползването и опазването на горите в стопанството.

В административно отношение ТП ДГС “Върбица” се числи към Североизточно държавно предприятие град Шумен, а контролът по изпълнение на горскостопанските дейности се упражнява от Регионална дирекция на горите (РДГ) - град Шумен.

1.2. Физико-географска характеристика

а/ Географско положение

ТП ДГС “Върбица” е разположено върху северните склонове на Източна Стара планина и част от южните склонове на Драгоевската планина. Горите в района имат неправилна бъбрековидна форма от централното било на Стара планина на север от двете страни на Върбишкия проход.

Размерите на стопанството от юг към север са около 10 км. и от изток на запад около 30 км. В северната част на горското стопанство между земеделските земи и около язовир Тича се намират няколко отделни малки горски комплекса и долове обрасли с горскодървестна растителност.

б/ Релеф

Релефът на територията на ДГС “Върбица” е подчертано планински. От главното старопланинско било северните склонове са стръмни и силно пресечени, особено в западната част на стопанството. В източната част билото е известно с името Гериша, под което на места има скален венец. От него на север към Герловската котловина се спускат множество била и

долове, които очертават водосборите на реките Герила и Елешница. Вододел между тези две реки е билото Кольов гроб. Същото има заоблен характер, а профилът му очертава няколко заравнени тераси.

Други важни била са Голям Белград и Малък Белград спускайки се в земеделските земи източно от гр. Върбица.

Дългото било минавайки през Игрището и Марата разделя горския комплекс на водосбор на река Герила и по малки долове на север, които отиват към река Голяма Камчия и респективно в язовир Тича.

Северните склонове от водосбора на р. Герила са стръмни, с дълбоко врязани речни долове. В долната си част, в близост до реката, те имат малък наклон и образуват заравнена тераса. Южните склонове също са много стръмни и се спускат с голям наклон особено в най-западната част.

Релефът във водосбора на р. Елешница е планински, очертан от къси, но стръмни била и склонове. Важни била в този район са Начови даями, Юпеците, Горен Кьосерлик, Долен Кьосерлик и др.

Останалата част от територията има полупланински характер със заоблени и неясно очертани била, врязани долове и стръмни, наклонени склонове. В района на Драгоевската планина (североизточно от село Тушовица), релефът е хълмист с преобладаващи наклонени терени.

Най-ниската точка на стопанството е **195.0 м н.в.** (подотдел **240:p1**), а най-високата е – местността **Черния рът – 1032.0 м н.в.** (подотдел **5:1**).

Данните сочат, че превишението между най-ниската и най-високата точка на стопанството е 837.0 м.

Разпределението на дървопроизводителната площ на горското стопанство по средна надморска височина е дадено в таблица № 1

Таблица № 1
Разпределение на дървопроизводителната площ
по средна надморска височина

надморска височина	площ (ха)	%
151 - 200 m	165.0	0.8
201 - 250 m	932.8	4.8
251 - 300 m	1403.4	7.2
301 - 350 m	2007.8	10.4
351 - 400 m	2436.2	12.6
401 - 450 m	2442.1	12.6
451 - 500 m	2357.9	12.2
501 - 550 m	1407.7	7.3
551 - 600 m	1394.5	7.2
601 - 650 m	1395.5	7.2
651 - 700 m	1324.3	6.8
701 - 750 m	990.1	5.1
751 - 800 m	402.0	2.1
801 - 850 m	485.2	2.5
851 - 900 m	212.7	1.1
901 - 950 m	29.3	0.1
951 - 1000 m	1.8	-
всичко	19388.3	100.0

Разпределението на дървопроизводителната площ по наклони е дадено в таблица № 2. Преобладават стръмните терени – 42.5 %, следвани от наклонените (36.6%).

Таблица № 2
Разпределение на дървопроизводителната площ
по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	34.4	1177.2	7090.7	8264.3	2821.7	19388.3
проценти	0.2	6.1	36.6	42.5	14.6	100.0

Поради специфичното разположение на стопанството се наблюдава превес на сенчестите изложения – 66.4 % от дървопроизводителната му площ. Характерните особености на релефа в Източна Стара планина определят едно сравнително равномерно разпределение на отделните изложения а превес на северните изложения.

Таблица № 3
Разпределение на дървопроизводителната площ
по изложение на терена

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	5134.3	2405.0	3860.9	1474.3	1618.2	1788.7	1085.5	2021.4	19388.3
проценти	26.6	12.4	19.9	7.6	8.3	9.2	5.6	10.4	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	12874.5	6513.8	19388.3
проценти	66.4	33.6	100.0

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата, богатството на почвите и другите екологически фактори, а оттам за формирането на различните типове месторастения. Промените в релефа водят до промени във водния и хранителен режим на почвите и свързаната с това смяна на дървесната растителност или нейната продуктивност.

В заключение релефът е важен косвен фактор обуславящ формирането на различни типове горски месторастения.

в/ Хидроложки условия

Хидроложката мрежа в района на стопанството е добре развита, следствие от голямото разнообразие на теренни форми

Източници на почвена влага за насажденията на територията на ТП ДГС "Върбица" са главно падащите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения. През засушливия период в края на лятото и началото на есента, дебитът на водните течения е най-малък, като голяма част от тях пресъхват. Хидрографската мрежа в района се очертава от водосборите на реките Герила и Елешница, притоци на р. Голяма Камчия.

Река Герила води началото си от централното било на Източна Стара планина и в горната си част до курортен комплекс Върбица носи името река Гига. Там приема притока си Зли дол. Непосредствено до курортен комплекс Върбица, на брега на Зли дол извира минерална вода, която се цени много от местното население при лечение на стомашни заболявания. В горната си част р. Герила тече в тясна долина при голям наклон и стръмни брегове, а по-надолу, в разлата долина, осеяна с лъки. Притоците и са предимно суходолия, които се спускат стръмно от централното било или от Дългото било, като по-важни от тях са Петмез дол, Мравинков дол, Зли дол и др.

Река Елешница извира под връх Котата от централното било на Източна Стара планина. В горната си част носи името Големия дол. При м. Голиат приема главния си приток - дол Голиат, а по-долу Дренов дол, Жълъдов дол, дол Равна, Мокрия дол и др.

Река Елешница тече в тясно корито със стръмни брегове и само над горския кантон в местността Елешница бреговете земи са по-ниски, равни и се образуват малки лъки. По цялото

си протежение реката тече по скално дъно, а по бреговете ѝ почти няма извори. Притоците ѝ са стръмни суходолия, като само по-големите като Големия дол, Жълтия дол, дол Равна и други не пресъхват през годината.

Водосборните басейни на реките Герила и Елешница са почти изцяло залесени, поради което дебитът им е сравнително постоянен. През лятото намаляват силно, но не пресъхват.

След силно изразения лятно-есенен минимум често се наблюдава вторично есенно-зимно пълноводие.

Реките и деретата в района на стопанството са с типично дъждовно подхранване. Други по-големи водни течения със сравнително по-променлив дебит са Говедарски дол и река Ракошница. Извират под билото Гериша и като текат предимно в северна посока се вливат в язовир Тича. Река Ракошница служи за граница между ТП ДГС “Върбица” и ТП ДГС “Смядово”.

Съществуват още много долове, които придават свежест на гората. На изолирани места от територията на горското стопанство съществуват окарстени варовици, които създават благоприятни условия за образуване на карстови извори. Минерални извори има в отдели №№ 88; 89; 96. Тези факти ни дават макар и непълна представа за наличие на подпочвени води в границите на горското стопанство.

1.3. Геоложки строеж и петрографски състав

Стара планина е стар планински масив, който се характеризира главно с разпространението на седиментни скални образувания. Представа за разположението на скалните типове, техния строеж и произход дава геолого-петрографска карта на Република България, допълнена с теренните проучвания на “Агролеспроект” ЕООД, гр. София. Кредните образувания с различна възраст и мощност заемат по-голямата част от територията на района. Като се направи обобщение на формираните през различно геоложко време основни почвообразуващи скали се вижда, че те не са много, но има преливане от един вид в друг, т.е. повечето от тях имат смесен състав. По разпространение се подреждат както следва: пясъчници(50.2%), мергели(39.7%), варовити мергели(4.9%) конгломерати(3.9%), шисти(1.3%).

По склоновете на север от р. Герила и дол Равна, с различна ширина кредните образувания са припокрити от терциерни, а на юг от тези реки - от юрски наслагвания. Преобладаващо разпространение имат пясъчниците(50.2%) и мергелите(39.7%), заемащи повече от 2/3 от територията на горското стопанство. По ограничено разпространение имат терциерните и юрски седименти – конгломерати(3.9%), варовити мергели(4.9%) и шисти(1.3%).

На места наносните конуси на реките и доловете са в движение и често променят очертанията и мощността си.

Пясъчниците в района на горското стопанство са едрозърнести, примесени с мергели. Мергелите са сивосини и зеленикави, слабо пясъчливи.

Скалните образувания са изветрели, ронливи и напукани. Те не са пречка за развитието на дървесната растителност и създават условия за развитие на почвообразуващи процеси.

Основна скала	Дървопроизводителна площ	
	ха	%
варовит мергел	942.0	4.9
мергел	7692.7	39.7
конгломерати	761.4	3.9
пясъчник	9733.9	50.2
шисти	258.3	1.3
Всичко	19388.3	100.0

1.4. Климатични условия

Климатичните условия са решаващи за горскорастителното райониране и за формиране на отделните типове месторастения. Според климатичната класификация на Събев и Станев, територията се намира в Умерено-континенталната подобласт на Европейската континентална климатична област и по-конкретно в източната част на Предбалканския (припланински) климатичен район.

Според горскорастителното райониране на Република България, по проф. Б. Захариев стопанството се намира в Тракийската горскорастителна област - Т, подобласт Източна Стара планина - ИСП, в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори -

T-I с подпояс на крайречните и лонгозни гори - T-I-1, подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори - T-I-2, подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори T-I-3 и подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори, и в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни - T-II с подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела - T-II-1.

Климатичната характеристика на района е направена въз основа на анализ на метеорологичните елементи на климата по данни от “Климатичните райони на България и техният климат”, Земиздат 1963 год. и “Климатичен атлас на Република България”.

Таблица № 4
За Температурата на въздуха

Климатичен район и надморска височина в метри	Температура на въздуха в градуси							
	Месеци				Средна годишна	Средна годишна амплитуда	Средна от год. абсол. максимум	Средна от год. абсол. минимум
	I	IV	VII	X				
Предбалкански /припланински/ - източна част	-3	7	16.5	8.5	7	19.5	31	-20
300-350 м до 1000 м	-1	10	19.5	11	10	21	35	-17

Таблица № 5
За средните дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата Над 5 И 10 Градуса

Климатичен район и надморска височина в метри	Начало		Край	
	5°	10°	10°	5°
Предбалкански /припланински/ - източна част (300-350 м до 1000 м)	20.III - 10.IV	15.IV - 8.V	8.X - 22.X	3.XI - 7.XI

1.4.1 Температура на въздуха

В таблица № 4 може да се проследи температурата на въздуха през по-характерните месеци за всеки сезон.

Видно е, че средните годишни амплитуди и средните годишни минимални и максимални температури в най-ниските и най-високите части от района не се различават съществено. Във връзка с продължителността на вегетацията на насажденията, важен климатичен показател е устойчивостта на средната денонощна температура на въздуха над 5 и 10 градуса. Данни за това са представени в таблица № 5.

От таблицата се вижда, че за високите части на стопанството устойчивото задържане на температурата над 5 и над 10 градуса е съответно около един и два месеца по-малко от това за ниските.

1.4.2. Валежи

Основни данни за валежите в района са дадени в таблица № 6.

Таблица № 6
За средните сезонни и годишни суми на валежите

Климатичен район и надморска височина в метри	Валежни суми в милиметри					Месец с макс. валежна сума	Месец с мин. валежна сума
	Зима	Пролет	Лято	Есен	Годишно		
Предбалкански /припланински/ - източна част (300-350 до 1000 м)	150-190	180-250	200-250	150-200	680-850	V, VI	VII, IX

Максимумът на валежите е през пролетта и лятото, а минимумът през зимата и в края на лятото и началото на есента. В пряка връзка с валежите са и засушаванията, чиято продължителност е от голямо значение за развитието на горската растителност.

Таблица №7
За средния брой на засушаванията с продължителност над 10 дни

Климатичен район	Средна надморска височина	Зима	Пролет	Лято	Есен
		Среден брой засушавания			
Предбалкански /припланински/ - източна част	300-350 м до 1000 м	11-15	11-15	17-19	18-20

От таблица № 7 се вижда, че най-голям брой засушавания с продължителност над 10 дни е имало в края на лятото и през есента.

1.4.3. Снежна покривка

Началото на образуване и стопяването на снежната покривка, както и нейната дебелина са показани в следващата таблица:

Таблица № 9
За средната дата на първата и последна снежна покривка, средния годишен брой на дните със снежна покривка и средната височина на покривката

Климатичен район	Средна надморска височина в метри	Средна дата на I-вата снежна покривка	Средна дата на последната снежна покривка	Среден брой дни със снежна покривка	Средна височина на снежната покривка
Предбалкански /припланински/ - източна част	300-350 м до 1000 м	20.XI - 1.XII	20.III	50-80	20-40 см

Снежната покривка за високите части на района е по-устойчива - достига до 40-50 см и се задържа около 80 - 100 дни, като първата снежна покривка се образува около средата на ноември, а в по-ниските части на района - в началото на декември.

1.4.4 Продължителност на вегетационния период

Продължителността на вегетационния период / броя на дните с устойчиво задържане на средната денонощна температура над 5 градуса / за високите части на горското стопанство е средно 206 дни, а за ниските - 244 дни. / таблица № 5 /.

Късните пролетни и ранните есенни мразове имат неблагоприятно влияние върху горската растителност, тъй като настъпват през вегетационния период. За територията на горското

стопанство късните пролетни мразове се прекратяват едва към 18 -20 април, а първите есенни мразове настъпват средно към 20 октомври.

1.4.5. Влажност на въздуха

Средната годишна относителна влажност на въздуха е значителна - средно 75 - 80 %, като максимумът ѝ е през декември и януари, а минимумът през юли и август.

Годишният ход на абсолютната влажност наподобява напълно хода на температурата: минимумът е през януари, а максимумът през юли. Абсолютната влажност на въздуха намалява с увеличаване на надморската височина. За Предбалканския климатичен район средната абсолютна влажност е следната: м. януари - 4 мм, м. април - 6 мм, м. юли - 11 - 12 мм и м. октомври - 6 - 7 мм. Средната годишна абсолютна влажност е 7 мм.

1.4.6. Преобладаващи ветрове

През зимата преобладаващи са ветровете със северна компонента, като режимът им изцяло е зависим от орографията. Характерна особеност е честата и по-интензивна поява на фьон от юг. Този вятър понякога нанася щети на насажденията и снижава относителната влажност на въздуха.

През пролетта, лятото и есента преобладаващи и най-силни са ветровете от запад - северозапад. На второ място са източните ветрове.

Като следствие от влиянието на климатичните фактори могат да се посочат и някои особености на климата в района. Значителната надморска височина характеризира пролетта като хладна и настъпваща по-късно в сравнение с Дунавската равнина. Лятото е относително хладно със значителни валежи, от които следва едно сравнително добро овлажняване, благоприятно за развитието на горите. Зимата не е много студена поради проникващото по долината на р. Камчия черноморско влияние и поради появата на фьоновите ветрове.

Някои от особеностите на климата могат да имат и отрицателно влияние върху развитието на горската растителност. Благоприятното въздействие на фьона за по-ранното разлистване на широколистните дървесни видове, често се прекъсва от късни мразове, а мокрите снеговалежи причиняват снеголоми. През лятото често се съсредоточава мощна гръмотевично - дъждовна облачност, която поражда поройни валежи и градушки. В края на лятото и през есента настъпват периодични засушавания.

Успешното развитие на горските култури и естественото възобновяване, както и растежът на младите насаждения, що се отнася до климатичните условия е гарантиран. Поради опасността от снеговали и снеголоми трябва редовно да се извършват отгледни сечи. Необходимо е да се дава предимство на пролетното залесяване с цел да се намалят до минимум загубите от мразоизхвърляне. Залесяването трябва да се извършва със стандартни фиданки и културите да се отглеждат по-интензивно през месеците април, май и юни, за да укрепнат преди настъпване на засушаванията.

1.5. Почви

Разнообразието на релефа, климата, растителността и основната скала обуславят сравнително голямата пъстрота на почвените типове и подтипове на територията на ТП ДГС "Върбица". Почвените типове и подтипове са определени по ФАО – 1990г., съгласно "Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите" (Булпрофор, 2011г.). Инструкцията е изготвена от колектив научни работници и специалисти от практиката сформирани към Браншовото сдружение "Булпрофор" с ръководител на работния екип инж. Румен Райков.

Тук се срещат следните типове почви: алувиална ненаситена, сива горска обикновена, канелена горска обикновена, кафява горска наситена и кафява горска ненаситена.

Всеки почвен тип се отличава със специфичност в постъпването и превръщането на органичните вещества, в разлагането на минералната маса и синтеза на вторичните минерали, в характера на миграцията и акумулацията на веществата, в строежа на почвения профил и в наличността на мероприятия за повишаване и поддържане на почвеното плодородие. Той е израз на определена съвкупност от почвообразуващи фактори (релеф, климат, растителност и основна скала), оказали и оказващи влияние на почвообразуващите процеси.

В рамките на всеки лесорастителен пояс съществуват един или няколко почвени типа, в съответствие със съществуващите в миналото и днес различни съчетания на почвообразуващите фактори.

Почвените подтипове, видове, подвидове и разновидности, като части на генетичните почвени типове, може да се поставят като основа на почвеното бонитиране. Почвите, влизащи в състава на подтипа, вида и разновидността, са с много общи свойства, което ще рече, че са резултат на сходни процеси на почвообразуване, обусловени от сходни съчетания на почвообразуващите фактори.

За определяне на лесорастителните свойства на горските почви са използвани данни от 31 броя почвени профили (разрези) заложи при предишни устройства (ПП 1 - 31).

Резултатите от лабораторната обработка на почвените проби са показани във “Ведомост за почвените разрези” - приложени в приложението.

Пространственото разпространение на различните почвени подтипове, видове, подвидове и разновидности, е показано в картата на почвите в мащаб 1:50 000.

В таблица № 10 е дадено разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове и подтипове и дълбочина на почвата. Преобладават дълбоките почви – 51.3% от площта, следвани от среднодълбоките – 40.7%, като най-широко са разпространени сивите горски почви - (62.1%).

Таблица № 10
Разпределение на дървопроизводителната площ по почвени типове
и подтипове и дълбочина на почвата

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълбока	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
алувиална ненаситена	-	-	-	36.8	-	36.8	0.2	4.0
сива горска обикновена	-	1140.1	1500.5	9404.7	-	12045.3	62.1	3.7
канелена горска обикновена	-	-	3445.1	32.6	-	3477.7	17.9	3.0
кафява горска ненаситена	-	362.8	103.7	65.1	-	531.6	2.8	2.4
кафява горска наситена	-	49.7	2842.1	405.1	-	3296.9	17.0	3.1
всичко	-	1552.6	7891.4	9944.3	-	19388.3		3.4
%	-	8.0	40.7	51.3	-	-	100.0	

Лесорастителните свойства на почвите са основни критерии за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Мощността на почвения профил има много голямо и често пъти определящо значение за лесорастителните свойства на горските почви, във възможността им да осигурят в голяма степен хранителни вещества и влага за формиране на високо продуктивни горски насаждения.

1.5.1. Алувиални почви – Alluvial Fluvisols

Принадлежат към клас наносни почви. Представени са от един вид - **Алувиални ненаситени (Dystric) почви** - заемат само 36.8 ха (0.2 %), заети от насаждения от върба и елша. Тук са създадени и култури от тополи. Имат слоеста структура със силно вариране в съдържанието на хумус и общ азот. Имат добри лесорастителни качества.

Месторастенето е С₂(53).

1.5.2. Сиви горски почви – Grey Luvisols

Принадлежат към клас Лесивирани почви. Представени са от един вид – **Сива горска обикновена (Haplic)**, заемат 12045.3 ха, или 62.1% от дървопроизводителната площ на стопанството.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 1, 3, 5, 9, 15, 16, 24, 27 и др.

Почвообразователният процес при сивите горски почви се характеризира с по-малко натрупване на хумус в пределите на хумусния хоризонт, т.е. той е маломощен. Преходният хоризонт “В” е два и повече пъти по-мощен от хумусния хоризонт “А”, уплътнен и в различна степен глинясал, като количеството на глината е в пряка зависимост от основната скала. Карбонатите са дълбоко измити, в повечето случаи от целия почвен слой “А” + “В”, което оказва влияние върху почвената киселинност. Почвата над карбонатния слой обикновено е кисела.

Азотното съдържание в съответствие с намаленото съдържание на хумус е сравнително малко, в пределите от 1.45% до 3.76%, а режимът на фосфорното хранене - неблагоприятен. Общо взето сивите горски почви, като средно богати на хумус и сравнително бедни на азот и фосфор, задоволяват изискванията на дървесните видове. По-лош при тях е въздушния и воден режим поради наличието на уплътнен преходен хоризонт. През периода на валежите и снеготопенето в горните хоризонти се създава преовлажняване, което намалява аерацията им.

Месторастенията са: СД_{2,3} (60), В_{1,2} (61), СД_{2,3} (65), В_{1,2} (66).

1.5.3. Канелени горски почви – Chromic Luvisols

Принадлежат към клас Лесивирани почви. Представени са от един вид – **Канелена горска обикновена (Haplic)**, заемат 3477.7 ха, или 17.9% от дървопроизводителната площ на стопанството.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 2, 20, 21, 29, 30.

Поради различните наклони и изложения тези почви се характеризират с различна дълбочина - от плитки до дълбоки, като една част от тях са ерозирани в една или друга степен.

Канелените горски почви в морфологично отношение се характеризират с пълния си почвен профил (А, В, С), но при протичане на ерозионни процеси, при което се изнася хумусния хоризонт, почвения профил е непълен (В, С). Тези почви имат по разтеглен хумусно-аккумулятивен хоризонт и по-глинест алувиален хоризонт. Много често, вследствие на ерозията, на повърхността излиза частично ерозиран алувиален хоризонт с по-лек механичен състав.

Там където няма ерозия, количеството на глината се увеличава по дълбочина на профила, като В хоризонт е по-уплътнен.

Излужените канелени горски почви имат средно по ниско съдържание на хумус и съответно на азотни съединения. Ниско е съдържанието на фосфорни окиси. Калиевото богатство е задоволително. Реакцията на почвата е предимно неутрална. Водният режим не е много благоприятен за развитието на растителността.

Месторастенията са: С_{2,1} (56), С₁ (59), С_{2,1} (63).

1.5.4. Кафяви горски почви – Dystric – Eutric Cambisols

Систематично принадлежат към клас Метаморфни почви. Те заемат 3828.5 ха, или 19.8% от дървопроизводителната площ. Формират се както на сенчести, така и на припечни изложения. Кафявите горски почви най-често имат формирани всички генетични хоризонти: А0, А, В, С и Д. Отличават се с голямата си мощност, добре изразен хумусно - акумулативен хоризонт и малка скелетност. Те са кисели почви със слабо натрупване на глина в преходните хоризонти, лек механичен състав и наличие на метаморфен Вt хоризонт. Имат големи запаси от хранителни вещества и висок капацитет на активна влага, които обаче намаляват в дълбочина на профила. На южни изложения и стръмни склонове върху тях са се развили ерозионни процеси в напреднал стадий.

В района на стопанството са представени от два вида - **кафявите горски наситени и кафяви горски ненаситени** почви.

Кафяви горски наситени (Eutric) – заемат 17.0% от дървопроизводителната площ. Имат реакция на разтвора над 5,0 и наситеност с бази повече от 50%. Развиват се предимно върху базични или ултрабазични скали – гнайси, риолити и др. Това са предимно средно дълбоки почви и по-рядко плитки, глинесто-песъчливи до леко песъчливо-глинести

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 8, 12, 13, 22, 25, 28.

Кафяви горски ненаситени(Dystric) – също широко разпространени, заемат 2.8% от дървопроизводителната площ. Те са силно кисели – реакция на разтвора под 5,0, наситеност с бази под 50% от сорбционният капацитет.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 10, 26.

Месторастенията са: СД_{2,3} (70), С₂ (71), В_{1,2} (72).

Резултатите от лабораторната обработка на почвените проби са дадени във ведомостта за почвените разрези. При лабораторната обработка са определени: механичният състав на почвата по Рутковски и Качински, процентното съдържание на хумус по Тюрин и общия азот по Келдал, както и киселинността на почвите.

1.6. Ерозия

Земите в района на стопанството са добре облесени и липсват ерозионни процеси от масов характер. Ерозията се проявява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване и отнасяне на плодородните почвени хоризонти, но ерозията е пренебрежително малка. Линейната ерозия се проявява ограничено като частично продълбава леглата на водните течения.

Разпределението на общата площ в ТП ДГС “Върбица” по група на гори и по степен на ерозия е показано в таблица № 11.

Таблица № 11
Разпределение на общата площ по група гори и степени на ерозия

Група гори	Неерозирана	I	II	III	IV	V	Всичко
	хектари						
иглолистни	2275.3	-	-	-	-	-	2275.3
широколистни високостъблени	12478.9	-	-	-	-	-	12478.9
издънкови за превръщане	3523.1	-	-	-	-	-	3523.1
нискостъблени	1072.5	-	-	-	-	-	1072.5
тополови	34.9	-	-	-	-	-	34.9
Голи площи	409.4	-	-	-	-	-	409.4
Всичко	19794.1	-	-	-	-	-	19794.1
проценти	100.0	-	-	-	-	-	100.0

Неерозираните терени заемат 100.0% от територията на ТП ДГС “Върбица”.

На територията на стопанството не са установени действащи ерозионни процеси по време на извършената инвентаризация през 2020 г.

1.7. Растителност

Територията на Държавно горско стопанство “Върбица” обхваща голям диапазон от надморски височини и попада в два горскорастителни пояса със четири подпояса, според горскорастителното районирание на П. Дилария от проф. Доян Захариев, описан в т. 4. Климатични условия.

В този диапазон намират условия за растеж и развитие голям брой горскорастителни храсови и тревни видове, по-важни от които са:

Широколистни:

бук: *Fagus silvatica*
 габър: *Carpinus betulus* L.
 зимен дъб: *Quercus sesiliflora* Salisb.
 цер: *Quercus cerris*
 благун: *Quercus conferta* Kit.
 явор: *Acer campestre* L.
 клен: *Acer platanoides* L.
 шестил: *Acer pseudoplatanus* L.
 ясен: *Fraxinus excelsior* L.
 мъждрян: *Fraxinus ornus* L.
 офика: *Sorbus aucuparia*
 орех: *Juglans regia*
 трепетлика: *Populus tremula*
 черна елша: *Alnus glutinosa* Carth.
 турска леска: *Corylus colurna*
 бяла топола: *Populus alba*
 бяла върба: *Salix alba* L.
 акация: *Robinia pseudoacacia*
 брекиня: *Sorbus torminalis*
 келяв габър: *Carpinus orientalis* Lam.

череша: *Cerasus avium* (L.) Moench.

круша: *Pyrus communis* L.

скоруша: *Sorbus domestica*

джанка: *Prunus divaricata* Ledeb.

Интродуцирани широколистни:

бреза: *Betula alba* L.

сребролистна липа: *Tilia argentea* Desf.

дребнолистна липа: *Tilia parvifolia* Ehrh.

едролистна липа: *Tilia platyphyllos*

червен дъб: *Quercus rubra* L.

италиански тополи: *Populus X euroamericana* cv. I-214

Иглолистни:

бял бор: *Pinus silvestris* L.

черен бор: *Pinus nigricans* Host.

смърч: *Picea excelsa* Link.

ела: *Abies alba* Mill.

Интродуцирани иглолистни:

зелена дуглазка: *Pseudotsuga duoglasii* Garr.

атласки кедър: *Cedrus atlantica* Manetti

лиственница: *Larix decidua* Mill.

сребрист смърч -

Храсти:

леска: *Corylus avellana* L.

люляк: *Siringa vulgaris* L.

глог: *Crataegus monogyna* Jacq.

дрян: *Cornus mas* L.

ива: *Salix caprea* L.

трънка: *Prunus spinosa* L.

чашкодрян: *Euonymus europaea* L.

бръшлян: *Hedera helix* L.

черен бъз: *Sambucus nigra* L.

шипка: *Rosa canina* L.

смадлика: *Rhus cotinus* L.

хвойна: *Juniperus oxycedrus* L.

смрика: *Juniperus communis* L.

малина: *Rubus idaeus* L.

къпина: *Rubus caesius* L.

Тревни:

заешки киселец: *Oxalis acetosella* L.

здравец: *Geranium silvaticum* L.

иглика: *Primula officinalis* Hill.

камбанка: *Campanula ranunculoides* L.

кантарион жълт: *Hypericum perforatum* L.

копитник: *Asarum europaeum* L.

коприва: *Urtica dioica* L.

лудо биле: *Atropa belladonna* L.

лютиче: *Ranunculus ficaria* L.

женска папрат: *Athirium filix-femina* Roth.

мащерка: *Thimus glabrescens* Wild.

млечка горска: *Euphorbia amygdaloides* L.

метлица: *Poa bulbosa* L.

мъжка папрат: *Nephrodium filix-mas* Rih

незабравка: *Miosotis silvatica* Hofm.

равнец: *Achillea millefolium* L.

риган: *Origanum vulgare* L.

теменуга горска: *Viola silvesfris* Lam.

ягода горска: *Fragaria vesca* L.

коприва: *Urtica dioica*

Ниската част на стопанството попада в долния равнинно-хълмист пояс на дъбовете (0-700 метра). Растителните формации са главно от зимен дъб, благун, цер, келяв габър, клен,

мъждрян и съпътстващите ги храстови видове. Те са с ниска производителност - IV и V бонитет, като за това им състояние е допринесла и антропогенната дейност - сечи, паша и др.

В резултат от лесокултурната дейност част от тези формации са реконструирани като са създадени култури от черен бор, бял бор, сребролистна липа, зимен дъб, цер и др., които са по-продуктивни.

1.8. Типове месторастения

Въз основа на методиката за картиране на типовете месторастения, в района на държавно горско стопанство "Върбица", са определени 10 типа месторастения, които са отразени в таблица № 12.

Таблица № 12
За разпределение на дървопроизводителната площ на ТП ДГС "Върбица" по типове месторастения

№	Наименование на типовете месторастения	Съкратено обозначение	Дървопроизводителна площ	
			ха	%
	Тракийска горскорастителна област	Т		
	Подобласт Източна Стара планина	ИСП		
	Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0 - 700 м н.в.)	Т - I		
	Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0 - 700 м н.в.)	Т-I-1		
1	Крайречно, свежо на алувиална ненаситена почва	C ₂ (53)	36.8	0.2
	Общо за подпояса		36.8	0.2
	Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 - 500 м н.в.)	Т-I-2		
2	Среднобогато, свежо до сухо на обикновена канелена горска почва	C _{2,1} (56)	838.3	4.3
3	Среднобогато, свежо до сухо на обикновена канелена горска почва	C ₁ (59)	2877.4	14.9
4	Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва	СД _{2,3} (60)	7088.3	36.6
5	Бедно, сухо до свежо на сива горска почва	В _{1,2} (61)	771.2	4.0
	Общо за подпояса		11575.2	59.8
	Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500 – 700м н.в.)	Т-I-3		
6	Среднобогато, свежо до сухо на сива горска почва	СД _{2,3} (65)	3459.3	17.8
7	Бедно, сухо до свежо на сива горска почва	В _{1,2} (66)	488.5	2.5
	Общо за подпояса		3947.8	20.3
	Общо за пояса		15559.8	80.3
	Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)	Т-II		
	Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200м н.в.)	Т-II-1		
8	Богато, свежо на кафява горска наситена почва	СД _{2,3} (70)	467.3	2.4
9	Среднобогато, свежо на кафява горска наситена почва	C ₂ (71)	2932.1	15.1
10	Бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена почва	В _{1,2} (72)	429.1	2.2
	Общо за подпояса		3828.5	19.7
	Общо за пояса		3828.5	19.7
	Общо за стопанството		19388.3	100.0

Кратко описание на типовете горски месторастения

Тракийска горскорастителна област

Подобласт Източна Стара планина

I. Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.)

1. Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0 - 700 м н.в.)

C₂(53) - крайречно, свежо на алувиална ненаситена почва

Месторастенето заема съвсем малка част от дървопроизводителната площ на стопанството – 36.8 ха или 0.2%. Среца се само по поречието на реките Герила, Голяма

Камчия и Елешница, на дълбоки алувиални почви. Нивото на подпочвените води е на 2-3 метра. Подходящо е за създаване на тополови гори. Сегашният състав е И-214 с производителност трети бонитет, а подходящият състав е черна топола с производителност втори, трети бонитет.

2. Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 - 500 м н.в.)

С_{2,1}(56) – Среднобогато, свежо до сухо, на обикновена канелена горска почва

Това месторастение заема 838.3 ха от дървопроизводителната площ или 4.3 %. Почвата е канелена горска обикновена, свежа до суха, среднодълбока, средно богата. Среца се на различни изложения, на наклонени и стръмни терени. Сегашната растителност от естествен произход включва насаждения с различна производителност / I - V бонитет / от дървесните видове блаун, цер, зимен дъб, габър, бук, планински ясен и череша. Създадени са също чисти и смесени култури от бял, черен бор, дуглазка и червен дъб. В оптималния бъдещ състав се предвиждат чисти и смесени насаждения от блаун, цер, зимен дъб, габър, бук, планински ясен и череша, чисти култури от червен дъб, както и чисти и смесени култури от бял бор и черен бор.

С₁(59) – Среднобогато, сухо, на обикновена канелена горска почва

Това месторастение заема 2877.4 ха или 14.9% от дървопроизводителната площ на стопанството. Терените са наклонени с припечни и сенчести изложения. Почвата е средно дълбока, средно каменлива и суха. Сегашната растителност от естествен произход включва насаждения с различна производителност / I - V бонитет / от дървесните видове блаун, цер, зимен дъб, габър, бук, акация и др. В създадените по изкуствен начин насаждения преобладава белия и черния бор. Облика на насажденията при оптималния бъдещ състав ще се дава от цера, блауна и зимния дъб в смес с бук, габър и др. Целта е да се създадат и стопанисват дървостои с висока производителност.

СД_{2,3}(60) – Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва

Това е най-разпространеното и с добри лесорастителни свойства месторастение, заемащо 7088.3 ха или 36.6% от дървопроизводителната площ на ТП ДГС “Върбица”. Заето е от чисти и смесени букови, зимендъбови, церови, блаунови и габърви семенни и издънкови насаждения с добра производителност. Среца се на полегати и наклонени терени с припечни и сенчести изложения. Почвите са среднодълбоки до дълбоки, средно до слабо каменливи, свежи до влажни. Хумусно-акумулативният хоризонт е средно мощен - 20-35 см, а запасеността с хранителни вещества е средна до добра - хумус от 2.57 до 3.81% и общ азот от 0.098 до 0.338%. По механичен състав почвите са предимно средно и леко пясъчливо-глинести до глинесто - пясъчливи. Данните определят месторастенето като среднобогато до богато. С оглед на максималното използване на растителните свойства на месторастенето, букът, зимния дъб, цера, блауна и габъра ще запазват участието си като главни дървесни видове и в бъдещия оптимален състав на насажденията, като значително ще бъде и участието на явор, пл. ясен, шестил, сребролистна липа, червен дъб, а единично и на черешата, брекинята и клена. Създадените култури са от черен и бял бор, червен дъб и сребролистна липа.

В_{1,2}(61) – Бедно, сухо до свежо, на обикновена сива горска почва

Заема 771.2 ха от дървопроизводителната площ или 4.0%. Почвата е обикновена сива, суха до свежа, плитка до средно дълбока, силно до средно каменлива, бедна. Заема различни изложения на наклонени и стръмни склонове. Съдържанието на хумус е ниско. Естествените насаждения са предимно слабо продуктивни от келяв габър, зимен дъб, цер, габър, бук, мъждрян, клен и други. Създадени са също чисти и смесени култури от бял и черен бор. В оптималния бъдещ състав се предвижда запазване на сегашния вид състав.

3. Подпояс на хълмисто - предпланинските смесени широколистни гори (500-700 м н.в.)

СД_{2,3}(65) – Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва

Това е второто най – разпространено месторастение и с добри лесорастителни свойства, заемащо 3459.3 ха или 17.8 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Среца се на наклонени и стръмни терени с различно изложение. Почвата е сива горска обикновена, средно дълбока до дълбока. Естествените насаждения са от бук, зимен дъб, габър, цер и други, които са в добро състояние и с различна производителност – от I до V бонитет. Създадени са чисти и смесени култури от бял, черен бор и сребролистна липа. С оглед на максималното използване на растителните свойства на месторастенето, букът, зимния дъб, цера и габъра ще запазват участието си като главни дървесни видове и в бъдещия оптимален състав на насажденията.

В_{1,2} (66) – Бедно, сухо до свежо на обикновена сива горска почва

Заема 488.5 ха или 2.5 % от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на припечни склонове, на стръмни терени. Почвите, върху които се е формирало са плитки, силно каменливи, сухи до свежи, пясъчливо-глинести, с кисела реакция, слабо запасени с хранителни вещества, с непостоянно овлажняване, бедни. Месторастенето е определено като бедно, сухо.

Естествените насаждения са чисти или смесени от благун, зимен дъб, келяв габър, габър, бук и по малко от мъждрян, планински ясени сребролистна липа. Създадени са също култури от бял и черен бор, чисти или смесени и др. В бъдещия състав се предвижда запазване на съществуващите естествени насаждения и изкуствено създадени култури.

II. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)

4. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.)

СД_{2,3} (70) – Богато, свежо на кафява горска почва

Това месторастене заема 467.3 ха или 2.4 % от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска наситена, свежа, дълбока, слабо до средно каменлива, богата на хумусни, фосфорни и азотни съединения, предимно на сенчести изложения, на наклонени и стръмни терени или понижения.

Естествените насаждения са представени предимно от бук (семенен и издънков), габър, зимен дъб и едроллистна липа. Културите са предимно чисти от бял бор и черен бор. В бъдещия състав, предвид условията, които предлага това месторастене, се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

С₂ (71) – Среднобогато, свежо на кафява горска почва

Това месторастене е третото най – разпространено в стопанството – 2932.1 ха или 15.1% от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска наситена, свежа, средно дълбока до дълбока, средно каменлива, средно богата на хумусни, азотни и фосфорни съединения. Заема припечни и сенчести изложения, на наклонени и стръмни склонове. Естествените насаждения са чисти, предимно от бук, а също и от зимен дъб, габър, цер, планински ясен, сребролистна липа и смесени. Известна част от площта е заета от култури - чисти и смесени от бял бор, черен бор и явор. В бъдещия състав се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

В_{1,2} (72) – Бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена почва

Заема 429.1 ха или 2.2% от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска ненаситена, силно каменлива, плитка до средно дълбока, бедна на хумус, предимно на припечни изложения и стръмни склонове. Естествените насаждения са чисти или смесени от келяв габър, бук, габър, мъждрян, турска леска и зимен дъб. Културите са смесени от бял и черен бор. В бъдещия състав се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

III. Месторастения на каменливи и скални склонове

А0,1 (152) – Много бедно и много сухо до сухо

Среща се в подпояса на равнинно – хълмистите дъбови гори (0 – 500 м н.в.) и подпояса на хълмисто – предпланинските смесени широколистни гори (500 – 700 м н.в.). То не е включено в разчетите на останалите месторастения, защото площта му не е част от дървопроизводителната площ на стопанството. Месторастенето отговаря на условията, съществуващи върху лесонепригодни площи, обрасли с дървесна и храстова растителност, и за района на стопанството е с обща площ 14.2 ха.

1.9. Очакван технико - икономически ефект

С оглед максимално използване потенциалната продуктивност на типовете горски месторастения, биологичните особености на дървесните видове и естествената растителност в района на ТП ДГС “Върбица”, от особено важно значение е правилният избор на подходящ състав, конкретно за всеки подотдел.

Определянето на подходящия за месторастенето бъдещ състав е извършено на базата на биологичните и екологични принципи залегнали в класификационната схема на типовете горски

месторастения, както и икономическата нужда от определени видове дървесина, съобразно със сортиментната структура и видовия състав. Наред с това са взети под внимание и специалните функции, които имат да изпълняват насажденията - водоохранни, защитни, рекреационни и други.

В насажденията обявени за защитени местности и семенни бази, а така също и в тези върху скални и урвисти терени и много бедни месторастения се запазва сегашния състав.

Чрез подходящия бъдещ състав ще се осигури правилно разпределение на дървопроизводителната площ по дървесни видове и бонитети, с което ще се постигне максимална производителност едновременно с най-добър екологичен ефект.

За да се получи сравнение в продуктивността на насажденията между сегашния и подходящия състав е използван условен среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитет, приведен към пълнота 1.0 и турнус - 100 години за семенните и съответният турнус за издънковите насаждения.

Данните за общия условен среден зрелостен прираст по дървесни видове, бонитет и групи гори са дадени в таблица № 13.

Таблица № 13
Размер на условия общ среден зрелостен прираст
по дървесни видове и бонитети при сегашния и подходящия състав на гората

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ ха	прираст куб.м	площ ха	прираст куб.м	площ ха	прираст куб.м
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
Бял бор	I	8.7	0.3	3	122.3	1064	122.3	1064
	II	7.5	214.3	1607	548.7	4115	548.7	4115
	III	6.2	689.3	4274	286.9	1779	289.2	1793
	IV	4.9	141.3	692	8.5	42	8.5	42
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		1045.2	6576	966.4	7000	968.7	7014
Смърч	I	11.4	7.6	87	1.3	15	1.3	15
	II	9.1	-	-	6.1	56	6.1	56
	III	7.1	-	-	0.2	1	0.2	1
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		7.6	87	7.6	72	7.6	72
Черен бор	I	8.7	18.3	159	170.1	1480	170.1	1480
	II	7.5	428.2	3212	465.2	3489	465.2	3489
	III	6.2	379.3	2352	179.4	1112	179.4	1112
	IV	4.9	58.4	286	4.0	20	4.0	20
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		884.2	6009	818.7	6101	818.7	6101
Ела	I	14.8	2.3	34	1.2	18	1.2	18
	II	11.6	0.6	7	1.1	13	1.1	13
	III	8.7	0.1	1	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		3.0	42	2.3	31	2.3	31
Дуглазка	I	14.8	17.8	263	5.5	81	5.5	81
	II	11.6	-	-	9.5	110	9.5	110
	III	8.7	-	-	2.2	19	2.2	19
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		17.8	263	17.2	210	17.2	210
Атласки кедър	I	8.7	0.6	5	0.8	7	0.8	7
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.9	0.2	1	-	-	-	-
	Всичко		0.8	6	0.8	7	0.8	7
Сребрист смърч	I	11.4	0.4	5	0.4	5	0.4	5
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ			ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ		
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст	
куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м			
	V	-	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.4	5	0.4	5	0.4	5	
Бук	I	9.4	28.5	268	783.7	7367	783.7	7367	
	II	7.8	1089.6	8499	2580.3	20126	2580.3	20126	
	III	6.2	3502.8	21717	2059.4	12768	2059.4	12768	
	IV	4.7	261.9	1231	261.3	1228	261.3	1228	
	V	2.6	47.6	124	23.8	62	23.8	62	
	Всичко		4930.4	31839	5708.5	41551	5708.5	41551	
Червен дъб	I	7.8	5.2	41	5.2	41	5.2	41	
	II	6.4	0.3	2	4.8	31	4.8	31	
	III	5.0	2.2	11	0.3	2	0.3	2	
	IV	3.7	0.5	2	-	-	-	-	
	V	-	-	-	-	-	-	-	
	Всичко		8.2	56	10.3	74	10.3	74	
Зимен дъб	I	7.8	-	-	118.6	925	118.6	925	
	II	6.4	30.5	195	511.1	3271	511.1	3271	
	III	5.0	215.2	1076	1808.6	9043	1808.6	9043	
	IV	3.7	1522.2	5632	930.1	3441	930.1	3441	
	V	1.4	893.4	1251	23.5	33	23.5	33	
	Всичко		2661.3	8154	3391.9	16713	3391.9	16713	
Благун	I	7.8	-	-	14.5	113	14.5	113	
	II	6.4	12.3	79	229.1	1466	229.1	1466	
	III	5.0	87.7	438	595.8	2979	595.8	2979	
	IV	3.7	258.8	958	384.1	1421	384.1	1421	
	V	1.4	446.2	625	15.0	21	15.0	21	
	Всичко		805.0	2100	1238.5	6000	1238.5	6000	
Цер	I	7.8	-	-	61.3	478	61.3	478	
	II	6.4	181.5	1162	662.7	4241	662.7	4241	
	III	5.0	290.7	1454	1210.4	6052	1210.6	6053	
	IV	3.7	535.2	1980	441.0	1632	441.0	1632	
	V	1.4	245.8	344	53.4	75	53.4	75	
	Всичко		1253.2	4940	2428.8	12478	2429.0	12479	
Габър	I	9.4	8.3	78	282.6	2656	282.6	2656	
	II	7.8	548.4	4278	1353.1	10554	1353.1	10554	
	III	6.2	1307.2	8105	948.2	5879	948.5	5881	
	IV	4.7	425.5	2000	180.1	846	180.1	846	
	V	2.6	23.4	61	2.6	7	2.6	7	
	Всичко		2312.8	14522	2766.6	19942	2766.9	19944	
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-	
	II	6.4	-	-	0.2	1	0.2	1	
	III	5.0	-	-	4.3	22	4.3	22	
	IV	3.7	1.0	4	1.7	6	1.7	6	
	V	1.4	3.5	5	-	-	-	-	
	Всичко		4.5	9	6.2	29	6.2	29	
Трепетлика	I	8.9	4.0	36	1.3	12	1.3	12	
	II	7.4	3.2	24	11.2	83	11.2	83	
	III	5.4	11.3	61	1.3	7	1.3	7	
	IV	4.2	9.5	40	-	-	-	-	
	V	-	-	-	-	-	-	-	
	Всичко		28.0	161	13.8	102	13.8	102	
Явор	I	9.4	19.3	181	29.3	275	29.3	275	
	II	7.8	71.4	557	102.5	800	102.5	800	
	III	6.2	68.5	425	56.0	347	56.3	349	
	IV	4.7	26.0	122	1.9	9	1.9	9	
	V	2.6	0.6	2	-	-	-	-	
	Всичко		185.8	1287	189.7	1431	190.0	1433	
Бреза	I	7.2	-	-	1.6	12	1.6	12	
	II	5.7	0.7	4	7.8	44	7.8	44	
	III	4.4	13.0	57	3.7	16	3.7	16	
	IV	3.2	2.0	6	-	-	-	-	
	V	2.2	0.4	1	-	-	-	-	
	Всичко		16.1	68	13.1	72	13.1	72	

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м		
Орех	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	0.1	-	0.1	-	0.1	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.1	-	0.1	-	0.1	-
Брекиня	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	-	-	1.5	10	1.5	10
	III	5.0	1.2	6	1.2	6	1.2	6
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	3.0	4	1.5	2	1.5	2
	Всичко		4.2	10	4.2	18	4.2	18
Върба	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	7.5	-	-	0.5	4	0.5	4
	III	6.2	0.5	3	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.5	3	0.5	4	0.5	4
Черна елша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.1	0.4	2	0.4	2	0.4	2
	Всичко		0.4	2	0.4	2	0.4	2
Ива	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	6.2	0.8	5	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.8	5	-	-	-	-
Клен	I	7.8	-	-	0.2	2	0.2	2
	II	6.4	0.3	2	4.2	27	4.2	27
	III	5.0	1.4	7	14.0	70	14.0	70
	IV	3.7	7.3	27	2.6	10	2.6	10
	V	1.4	7.6	11	1.5	2	1.5	2
	Всичко		16.6	47	22.5	111	22.5	111
Круша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	0.1	-	-	-	-	-
	Всичко		0.1	-	-	-	-	-
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	0.8	5	7.3	47	7.3	47
	III	5.0	4.1	20	17.1	86	17.1	86
	IV	3.7	6.7	25	6.8	25	6.8	25
	V	1.4	17.3	24	-	-	-	-
	Всичко		28.9	74	31.2	158	31.2	158
Дребнолистна липа	I	6.4	-	-	2.8	18	2.8	18
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.2	-	-	0.9	4	0.9	4
	IV	3.2	0.9	3	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.9	3	3.7	22	3.7	22
Едролистна липа	I	6.4	-	-	6.8	44	6.8	44
	II	5.3	0.2	1	16.7	89	16.7	89
	III	4.2	16.7	70	44.5	187	44.5	187
	IV	3.2	25.1	80	7.2	23	7.2	23
	V	2.2	29.4	65	-	-	-	-
	Всичко		71.4	216	75.2	343	75.2	343
Сребролистна липа	I	6.4	10.2	65	55.9	358	55.9	358
	II	5.3	26.8	142	204.6	1084	204.6	1084
	III	4.2	67.0	281	120.3	505	120.8	507
	IV	3.2	195.0	624	17.8	57	17.8	57
	V	2.2	86.1	189	-	-	-	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
		Всичко	385.1	1301	398.6	2004	399.1	2006
Скоруша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	2.7	14	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	2.7	14	-	-	-	-
Череша	I	7.8	2.9	23	3.5	27	3.5	27
	II	6.4	1.7	11	2.2	14	2.2	14
	III	5.0	1.7	8	0.8	4	0.8	4
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	6.3	42	6.5	45	6.5	45
Шестил	I	9.4	6.2	58	3.5	33	3.5	33
	II	7.8	8.0	62	16.1	126	16.1	126
	III	6.2	11.2	69	8.9	55	8.9	55
	IV	4.7	1.1	5	1.1	5	1.1	5
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	26.5	194	29.6	219	29.6	219
Планински ясен	I	7.8	6.9	54	1.8	14	1.8	14
	II	6.4	18.5	118	29.0	186	29.0	186
	III	5.0	2.8	14	36.8	184	36.8	184
	IV	3.7	40.7	151	15.3	57	15.3	57
	V	1.4	15.7	22	1.6	2	1.6	2
		Всичко	84.6	359	84.5	443	84.5	443
Полски ясен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	0.1	1	0.1	1	0.1	1
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
		Всичко	0.1	1	0.1	1	0.1	1
тп I-214	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	1.1	18	1.1	18	1.1	18
	III	9.7	37.9	368	28.4	275	28.4	275
		Всичко	39.0	386	29.5	293	29.5	293
Бяла топола	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	-	-	1.4	23	1.4	23
	III	9.7	1.4	14	-	-	-	-
		Всичко	1.4	14	1.4	23	1.4	23
Пирамидална топола	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	9.7	0.1	1	-	-	-	-
		Всичко	0.1	1	-	-	-	-
Черна топола	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	-	-	3.6	59	3.6	59
	III	9.7	-	-	3.4	33	3.4	33
		Всичко	-	-	7.0	92	7.0	92
Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ			14834.0	78796	18275.8	115596	18279.4	115617
ПРЕВРЪЩАНЕ								
Бук	I	6.6	381.5	2518	-	-	-	-
	II	5.8	281.5	1633	-	-	-	-
	III	4.4	64.5	284	-	-	-	-
	IV	3.1	7.1	22	-	-	-	-
	V	2.0	6.7	13	-	-	-	-
		Всичко	741.3	4470	-	-	-	-
Зимен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	4.6	28	-	-	-	-
	III	5.1	324.0	1652	-	-	-	-
	IV	4.0	331.8	1327	-	-	-	-
	V	3.0	28.8	86	-	-	-	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
		Всичко	689.2	3093	-	-	-	-
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	4.9	30	-	-	-	-
	III	5.1	143.0	729	-	-	-	-
	IV	4.0	230.3	921	-	-	-	-
	V	3.0	26.0	78	-	-	-	-
		Всичко	404.2	1758	-	-	-	-
Цер	I	6.9	0.2	1	-	-	-	-
	II	6.1	9.1	56	-	-	-	-
	III	5.1	433.3	2210	-	-	-	-
	IV	4.0	705.5	2822	-	-	-	-
	V	3.0	12.5	38	-	-	-	-
		Всичко	1160.6	5127	-	-	-	-
Габър	I	6.6	29.6	195	-	-	-	-
	II	5.8	160.8	933	-	-	-	-
	III	4.4	155.9	686	-	-	-	-
	IV	3.1	42.4	131	-	-	-	-
	V	2.0	2.7	5	-	-	-	-
		Всичко	391.4	1950	-	-	-	-
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	0.9	5	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.0	0.2	1	-	-	-	-
	V	3.0	0.7	2	-	-	-	-
		Всичко	1.8	8	-	-	-	-
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.0	3.4	14	-	-	-	-
	V	3.0	1.1	3	-	-	-	-
		Всичко	4.5	17	-	-	-	-
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.0	2.2	9	-	-	-	-
	V	3.0	0.1	-	-	-	-	-
		Всичко	2.3	9	-	-	-	-
Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ			3395.3	16432	-	-	-	-
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
Бук	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	12.5	72	-	-	-	-
	III	4.4	17.4	77	2.6	11	2.6	11
	IV	3.1	6.3	20	44.0	136	44.0	136
	V	2.0	8.0	16	-	-	-	-
		Всичко	44.2	185	46.6	147	46.6	147
Зимен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	0.3	1	0.8	4	0.8	4
	IV	3.8	21.8	83	33.5	127	33.5	127
	V	2.8	7.6	21	0.2	1	0.2	1
		Всичко	29.7	105	34.5	132	34.5	132
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	-	-	5.1	24	5.1	24
	IV	3.8	9.2	35	10.0	38	10.0	38
	V	2.8	3.3	9	-	-	-	-
		Всичко	12.5	44	15.1	62	15.1	62
Цер	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	0.1	1	0.1	1	0.1	1
	III	4.8	4.3	21	7.1	34	7.1	34
	IV	3.8	8.3	32	34.0	129	34.0	129

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ			ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ		
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст	
		куб.м/ха	ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	
	V	2.8	25.5	71	-	-	-	-	
	Всичко		38.2	125	41.2	164	41.2	164	
Габър	I	6.6	0.1	1	-	-	-	-	
	II	5.8	10.0	58	0.7	4	0.7	4	
	III	4.4	12.8	56	3.5	15	3.5	15	
	IV	3.1	22.7	70	51.3	159	51.3	159	
	V	2.0	7.8	16	0.2	-	0.2	-	
	Всичко		53.4	201	55.7	178	55.7	178	
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-	
	II	-	-	-	-	-	-	-	
	III	4.8	-	-	0.3	1	0.3	1	
	IV	3.8	0.3	1	-	-	-	-	
	V	-	-	-	-	-	-	-	
	Всичко		0.3	1	0.3	1	0.3	1	
Мъждрян	I	7.8	-	-	0.4	3	0.4	3	
	II	6.4	-	-	7.8	50	7.8	50	
	III	5.0	1.4	7	5.3	26	5.3	26	
	IV	3.7	6.1	23	148.5	549	148.5	549	
	V	1.4	181.1	254	11.6	16	11.6	16	
	Всичко		188.6	284	173.6	644	173.6	644	
Акация	I	12.0	-	-	22.8	274	22.8	274	
	II	8.7	-	-	34.9	304	34.9	304	
	III	5.2	107.4	558	68.3	355	68.3	355	
	IV	3.4	69.8	237	55.5	189	55.5	189	
	V	1.9	12.1	23	-	-	-	-	
	Всичко		189.3	818	181.5	1122	181.5	1122	
Келяв габър	IV	-	527.4	-	534.2	-	534.2	-	
	V	-	63.5	-	17.7	-	17.7	-	
	Всичко		590.9	-	551.9	-	551.9	-	
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-	
	II	-	-	-	-	-	-	-	
	III	-	-	-	-	-	-	-	
	IV	3.8	0.1	-	1.3	5	1.3	5	
	V	2.8	1.0	3	-	-	-	-	
	Всичко		1.1	3	1.3	5	1.3	5	
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-	
	II	-	-	-	-	-	-	-	
	III	-	-	-	-	-	-	-	
	IV	3.8	4.3	16	7.2	27	7.2	27	
	V	2.8	2.9	8	-	-	-	-	
	Всичко		7.2	24	7.2	27	7.2	27	
Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ			1155.4	1790	1108.9	2482	1108.9	2482	
ОБЩО ВСИЧКО			19384.7	97018	19384.7	118078	19388.3	118099	

Отношението на прираста на подходящия и на сегашния състав на насажденията дава числена представа за лесовъдския ефект при евентуалното достигане на оптималния бъдещ състав.

Сегашният условен общ среден зрелостен прираст е 97 018 куб.м., а за подходящия бъдещ състав – 118 078 куб.м. или ефекта за залесената площ ще бъде:

$$118078 / 97018 * 100 = 121.7 \% \text{ т.е. увеличението е } 21.7 \%$$

Като се вземе предвид и очакваното увеличение на условия прираст от залесяването на голите дървопроизводителни площи до 118 099 куб.м., то тогава:

$$118099 / 97018 * 100 = 121.7 \% \text{ т.е. увеличението е } 21.7 \%$$

От таблица № 14 е видно и процентното участие на дървесните видове при сегашния и подходящия бъдещ състав на насажденията.

Таблица № 14
Сравнение на площта по дървесни видове в сегашния и подходящия състав

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	1045.2	5.4	966.4	5.0	968.7	5.0
Смърч	7.6	-	7.6	0.1	7.6	0.1
Черен бор	884.2	4.6	818.7	4.2	818.7	4.2
Ела	3.0	-	2.3	-	2.3	-
Дуглазка	17.8	0.1	17.2	0.1	17.2	0.1
Атласки кедър	0.8	-	0.8	-	0.8	-
Сребрист смърч	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Бук	5715.9	29.5	5755.1	29.7	5755.1	29.7
Червен дъб	8.2	0.1	10.3	-	10.3	-
Зимен дъб	3380.2	17.4	3426.4	17.7	3426.4	17.7
Благун	1221.7	6.3	1253.6	6.5	1253.6	6.5
Цер	2452.0	12.7	2470.0	12.8	2470.2	12.8
Габър	2757.6	14.2	2822.3	14.6	2822.6	14.6
Бряст	6.6	-	6.5	-	6.5	-
Трепетлика	28.0	0.2	13.8	0.1	13.8	0.1
Явор	185.8	1.0	189.7	1.0	190.0	1.0
Бреза	16.1	0.1	13.1	0.1	13.1	0.1
Мъждрян	188.6	1.0	173.6	0.9	173.6	0.9
Орех	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Акация	189.3	1.0	181.5	0.9	181.5	0.9
Келяв габър	590.9	3.0	551.9	2.9	551.9	2.9
Брекиня	4.2	-	4.2	-	4.2	-
Върба	0.5	-	0.5	-	0.5	-
Черна елша	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Ива	0.8	-	-	-	-	-
Клен	22.2	0.1	23.8	0.1	23.8	0.1
Круша	0.1	-	-	-	-	-
Турска леска	38.4	0.2	38.4	0.2	38.4	0.2
Дребнолистна липа	0.9	-	3.7	-	3.7	-
Едролистна липа	71.4	0.4	75.2	0.4	75.2	0.4
Сребролистна липа	385.1	2.0	398.6	2.1	399.1	2.1
Скоруша	2.7	-	-	-	-	-
Череша	6.3	-	6.5	-	6.5	-
Шестил	26.5	0.1	29.6	0.1	29.6	0.1
Планински ясен	84.6	0.4	84.5	0.4	84.5	0.4
Полски ясен	0.1	-	0.1	-	0.1	-
тп I-214	39.0	0.2	29.5	0.1	29.5	0.1
Бяла топола	1.4	-	1.4	-	1.4	-
Пирамидална топола	0.1	-	-	-	-	-
Черна топола	-	-	7.0	-	7.0	-
Всичко	19384.7	100.0	19384.7	100.0	19388.3	100.0

При иглолистните прави впечатление намалението на дела им от 10.1% на 9.4 %. То се дължи основно на намаляването на белия бор от 5.4 % на 5.0 % и черния бор от 4.6% на 4.2%. Основна причина за това е че бял боровите и чер боровите култури са създадени извън ареала им на разпространение, или върху дъбови букови и габърони месторастения и ще бъдат заменени с естествено срещащите се широколистни дървесни видове. Останалите иглолистни дървесни видове запазват своето участие.

При широколистните увеличение имат предимно букът от 29.5% на 29.7%, зимния дъб от 17.4% на 17.7%, габъра от 14.2% на 14.6%, цера от 12.7% на 12.8%, благауна от 6.3 % на 6.5 % и сребролистната липа от 2.0% на 2.1%. Това увеличение на основните широколистни дървесни видове е за сметка основно на иглолистните (белия бор и черния бор), така и на част от нископродуктивните мъждрян и келяв габър на дъбови месторастения.

Промените в участието на дървесните видове са предимно в качествено отношение. Предвидените мероприятия целят подобряване състава и бонитета на насажденията, което ще повиши общата им производителност.

2. ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

2.1. Площ и лесистост

ТП ДГС “Върбица” стопанисва горите в част от община Върбица.

Населените места са:

- **Община Върбица:** град Върбица и селата - Крайгорци, Нова Бяла река, Бяла река, Менгишево, Чернооково, Тушовица, Маломир, Божурово, Кьолмен и Станянци.

Общата площ на частта от община Върбица в обхвата на ТП ДГС “Върбица” е 29 749.5 ха. Залесената площ, на територията на ТП ДГС “Върбица” е 19 384.7 ха. При това положение лесистостта е **65.2 %**.

2.2. Кратка икономическа характеристика

Районът се характеризира с ясно изразени диспропорции в икономическото си развитие. Населението масово е мигрирало в големите промишлени центрове – Шумен, Варна, Бургас и София, а през последните години - в други държави. При това положение посочените райони са силно обезлюдени. Това създава редица трудности при организация на горскостопанските работи и пласирането на горската продукция.

На територията на част от община Върбица в обхвата на ТП ДГС “Върбица” е развито основно селското стопанство - земеделието и животновъдството.

2.3. Роля и значение на горите на ТП ДГС “Върбица” за икономиката на района

При настоящите социално-икономически условия дървопреработвателните, строителните фирми, както и други юридически и физически лица се явяват основни потребители на дървесните и недървесните горски продукти и материали.

По-големи ползватели на дървесина са: Кроншпан, Свилоза.

Добивите от горите, задоволяват частично потребностите на ползвателите на строителна дървесина и напълно нуждите на местното население от дърва за огрев.

Пътната мрежа на територията на горското стопанство е добре развита. Седалището на стопанството е в гр. Върбица (община Върбица). То е свързано с останалите населени места с асфалтирани пътища, които са в добро състояние. През района преминава първокласният път, който свързва Северна и Южна България през Върбишкия проход, но той е в окаяно състояние и е необходим основен ремонт. Друг основен път минава през Ришкия проход и свързва част от населените места в общината.

Страничните ползвания също имат значение за икономиката на района. От горския фонд се добиват липов цвят, гъби, коприва и др. Пашата на добитък в горите се регламентира от плановете за паша, разработени по землища.

Горското стопанство предоставя площи за създаване на пчелини, тъй като пчеларството в района е традиционно и става все по – популярно.

През територията на стопанството преминава туристическият маршрут Ком – Емине, който през лятото е желан маршрут от множество туристи. Все повече нараства ролята на горите

като туристически обект. Особен интерес представлява Стара планина с многото си хижи и туристически маршрути.

В заключение трябва да се подчертае, че горите на територията на ТП ДГС “Върбица” със своите разнообразни функции и за в бъдеще ще имат важен дял в икономиката на общината и областта, както и за цялото национално стопанство.

Горите и земите, обхванати от настоящия Горскостопански план, имат важно значение с техните средообразуващи, водоохранни, противоерозионни, дивечоразвъдни и рекреационни функции. Част от тях са изкуствено създадени със следните цели:

- ограничаване и спиране на ерозионните процеси в района;
- здравно-хигиенни и естетични функции;
- източник на строителна дървесина, както и на дърва за огрев на местното население.

В границите на ДГС “Върбица” са създадени водоизточници, с които се задоволяват нуждите от питейна вода на населените места.

На юг от град Върбица, на 3 км от центъра се намира курортен комплекс Върбица, който е давал препитание на много от хората в миналото, в момента е възстановена хотелската част и спортната зала. Намеренията на общината са курортния комплекс с прилежащите територии включително минералната вода да станат притегателен център за туристи от страната и чужбина.

3. Защитени природни обекти

3.1. Защитени природни обекти:

3.1.1. Защитена местност „Червен божур” – обявена със заповед № РД - 311/30.05.2006 г. на МОСВ, ДВ бр.55/2006 г., имоти №№ 000526, 000528, 000530 или идентификатори №№ 12766.79.95, 12766.79.96, 12766.79.97 – з-ще гр. Върбица с площ по заповед 120.525 дка, отдели и подотдели: **54** - 1; **57** - а, 1; **58** - д, 3, 5, с обща площ **12.0** ха, от която **3.2** ха залесена и **8.8** ха незалесена.

3.1.2. Поддържан резерват “Момин град” – обявен със заповед № 665/03.05.1960 г. на ГУГ, ДВ бр.1-4-16-665/1960 г., прекатегоризиран със заповед № 375/15.10.1999 г. на МОСВ, ДВ бр.97/1999 г. и актуализация със заповед № РД - 193/28.02.2013 г. на МОСВ, ДВ бр.33/2013 г., за промяна на площта, имот № 000524 или идентификатор № 12766.79.94 – з-ще гр. Върбица с площ по заповед 66.467 дка или 6.65 ха.

Поддържан резерват “Момин град” попада под юрисдикцията на МОСВ и не е предмет на настоящия горскостопански план (ГСП).

3.2. Защитени растителни видове и лечебни и редки растения на територията на ТП ДГС “Върбица”

Посочените растителни видове са съобразени с Приложение № 3 /чл.40/ и Приложение № 4 /чл.41/ от Глава III на Закона за биологичното разнообразие, приет от НС на 09.08.2002 г. /ДВ бр. 77/2002 г./

I. Приложение № 3: Растителни видове защитени на територията на цялата страна

Забранява се:

- брането, събирането, отрязването, изкореняването или друг начин на унищожаване на екземпляри в техните естествени области на разпространение.
- притежаването, пренасянето, превозването, изнасяне зад граница, търговията и предлагането за продажба или размяна на взети от природата екземпляри.

Забраните са валидни за всички жизнени стадии от развитието на растенията.

За територията на ТП ДГС “Върбица” растителните видове са следните:

1. Лудо биле (*Atropa bella-donna* L.)

Многогодишно тревисто растение, хемикриптофит. Стъблото е високо 0,5-1,5 до 2 м. Листата са прости, целокрайни. Цветовете са единични, по-рядко по два на влакнести дръжки. Чашката е 5-делна. Венчето при отвора на венечната тръбица е звънчевидно или тръбесто-звънчевидно, кафяво-виолетово или зеленикаво. Плодът е лъскава, черна, кръгла ягода. Месестата част обикновено е червеникавопурпурна. Цъфти от май до юли, плодоноси август-септември. Среща се из сенчести гори, сечища и храсталаци главно в букови, дъбови и габъррови съобщества.

Видът е в Червена книга на Н.Р. България с категория „рядък” (Велчев и др. 1984).

2. Горска съсънка (*Anemone sylvestris* L.)

Многогодишно тревисто растение с добре развито цилиндрично коренище, гъсто покрито с останки от листа. Цветното стъбло е око 30 см високо. Приосновните листа са няколко или многобройни, на дълги дръжки, гъсто бяло влакнести. Стъбловите листа са 3, събрани в прешлен. от което излизат няколко листа. Цветовете са единични. Околоцветникът е съставен от 5-10 бели, отвън влакнести венчелистчета. Плодът е сух сборен, съставен от многобройни орехчета. Цъфтежът е през април-май, плодоносенето през юли-септември. Среща се по сухи тревисти каменливи места в храсталаци и в крайнините на горите, обикновено на варовик.

Видът е включен в Червена книга на Н.Р. България (Велчев и др. 1984) с категория „заstraшен“.

3. Червен (красив) божур (*Paeonia peregrina* Mill.)

Многогодишно тревисто растение с късо коренище и вретеновидно надебелени, грудковидни корени. Стъблата са 50 - 90 см. високи, набраздени, гладки неразклонени. Листата са последователни, 2 пъти пересто или тройно наделени с тясно елипсовидни крайни дялове. Цветът е с пет листна чашка с 8-12 венечни листа, многобройни тичинки и много плодници. Венчелистчетата са тъмно- или светлочервени, по-рядко розови. Плодът е сборен, съставен от 2-3 кадифено мъхести мехунки, всяка с по няколко черни, лъскави семена. Цъфти през май – юни, а плодоноси през юни-юли. Расте из храсталаци и редки гори по каменисти и тревисти места из цялата страна до към 1000 m надморска височина.

Видът е включен в Червена книга на Н.Р. България (Велчев и др. 1984) с категория „рядък“.

4. Пърчовка (*Himantoglossum caprinum* (M. Bieb.) Spreng.)

Многогодишно тревисто растение с 2 яйцевидни грудки. Стъблата са високи 30–90 см, с 5–8 сиво-зелени, елиптични листа. Съцветията са рехави, с 20–40 цвята. Околоцветните листчета са събрани в шлем, виолетово-бели с надлъжни линии. Устната е 3-делна, страничните дялове са линейни, извити, дълги 9–22 мм, вълнисти по края, средният дял е дълъг 4,5–8,5 см, леко усукан, на върха 2-делен. Цъфти през юни и плодоноси през юли. Насекомоопрашващо се растение. Размножава се със семена. Среща се по открити, слънчеви места, по-често на варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища, сред храсталаци и на горски поляни в светли широколистни гори сравнително по-често в карстовите райони на Предбалкана, Стара планина, Знеполски район, Родопи (Изт.).

Видът е включен в Червена книга на Р. България (Пеев и др.) с категория „уязвим“, в ЗБР, в Директива 92/43, Бернската конвенция и CITES (2).

5. Черноморска ведрица (*Fritillaria pontica* Wahl.)

Многогодишно тревисто растение. Височина на надземната част е 15-50 см. Растение с луковица. От другите видове на рода се отличава по широкозвънчевидният околоцветник (венче), по разположените в прешлен горни листа, а също и по окраската на венчето. Цъфти април - август.

6. Снежно кокиче (*Galanthus nivalis*)

Многогодишно тревисто луковично растение с 2 приосновни листа. Стъблото на върха с един увиснал надолу цвят. Листата преди отваряне на листната пъпка плоски, дълги 8–9 см и широки 0,4–0,7 см. Околоцветникът от 6 листчета, външните 3 бели, дълги 15–25 мм, обратнойцевидни до продълговати, вътрешните почти двойно по-малки, удължено обратнойцевидни, почти плоски, със зелено петно на върха. Тичинките 6, в два кръга; яйчникът долен, сферичен или продълговат, 3-гнезден. Семената елипсовидни, с роговиден придатък. Цв. I–IV, пл. IV–V. Опрашва се от вятъра и от насекоми. Размножава се със семена и вегетативно. Расте из храсталаци, гори, скални поляни, по долините на реките в низинния и долния планински пояс върху наносни почви.

7. Седефче (*Ruta graveolens* L.)

Полухраст, висок 15–60 см, с вдървенял корен, в свежо състояние със силна неприятна миризма. Стъблата прави, в основата вдървенели, голи. Долните и средните листа с дълги дръжки, горните приседнали, двойно до тройно перестонаделени, дяловете обратнойцевидни до линейноланцетни. Листата синкави или жълто-зелени, покрити със сивкав восъчен слой, с тъмни точковидни етеричномаслени жлези. Цветовете във връхни рехави съцветия. Венчелистчетата дълги 6–9 мм, лъжичкоподобни, по ръба ресничести, жълти. Плодът кутийка. Цв. V–VIII, пл. VI–IX. Опрашва се от насекоми. Размножава се със семена. Среща се по сухи каменисти и скалисти места на варовик. Формира малки по площ популации.

8. Пролетно ботурче (*Pulsatilla vernalis* Mill.)

Многогодишно тревисто растение. Коренището вертикално, на върха с няколко яйцевидноелиптични ципести листа, от които излизат стъблото и приосновната листна розетка. Стъблото високо 5–30 см, прилегаловлакнесто. Приосновните листа презимуващи, простоперести; листните дялове обратнойцевидни, до ½ наделени на 2–3 къси, широко триъгълни зъбчета. Стъбловите листа прилегаловлакнести, с линейни дялове. Цветовете 4–6 см в диаметър, слабо наведени или изправени. Околоцветните листчета обратнойцевидни, външните в основата си розови, виолетови или сини, копринестовлакнести; вътрешните белезникави. Плодовете орехчета, дълги 2,5–3 мм, призматични, късовлакнести, стълбчетата запазващи се при плода, дълги 15–22 мм. Среща се по каменисти и тревисти места в субалпийския и алпийския пояс. Участва в състава на тревните съобщества от гъхва, извита острица и др. Популациите са с мозаечно разпространение на индивидите и разпокъсани.

9. Давидов мразовец (*Colchicum davidovii* Stef.)

Многогодишно луковично тревисто растение. Луковицата яйцевидноелиптична, дълга около 2 см и широка 1,5 см, с червеникаво-кафеникава ципеста обвивка. Листата 2–3, линейноланцетни до ланцетни, дълги 10–20 см и широки 0,8–1,6 см. Цветовете 1–2(3), светлорозови; околоцветните листчета ланцетни, 2,5 см дълги и 0,4–0,6 см широки, външните снабдени в основата си с 2 ушички, дълги около 3 мм. Плодът яйцевидна кутийка, с късо носче. Расте по сухи и каменисти места, върху варовиков субстрат, сред храсталаци, в пояса на ксеротермните дъбови гори. Популациите са малочислени и с мозаечно разпределение на индивидите.

Приложение № 4. Растителни видове поставени под режим на опазване и регулирано ползване от природата.

Режимите и условията на ползване са:

- предписания за достъп до определени райони;
- временна или местна забрана за ползване на вида или определени популации;
- срокове, правила и методи на ползване;
- условия за покупка, продажба, изнасяне зад граница и други;
- условия за отглеждане и размножаване на животински и растителни видове при контролирани от човека условия.
- въвеждане на разрешителен режим или определяне на квоти за ползване на екземпляри.

Режимите и условията за ползване се въвеждат със заповеди на министъра на околната среда и водите, обнародвани в “Държавен вестник”.

За територията на ТП ДГС “Върбица” растителните видове са следните:

1. Лечебна иглика (*Primula veris*) - Многогодишно тревисто растение с късо коренище и множество дълги цилиндрични корени. Расте из храсталаци, по горски поляни, в покрайнините и в разредените широколистни гори, а на места навлиза в иглолистния пояс като елемент на естествената тревна и разредена горска растителност. Среща се из цялата страна от крайбрежието на морето до 2500 м. н.в. Цъфти през февруари - март, а плодоноси през април - юни. Размножава се предимно със семена и отчасти вегетативно чрез коренищни разклонения.

ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

Във връзка с изискванията на **чл. 50 и чл. 55 от Закона за лечебните растения (ЗЛР)** е приложен списък за лечебните растения, срещащи се на територията на ТП ДГС “Върбица”, при които се използват плодовете, цветовете, корените и кората им като лечебно средство:

1. Обикновен равнец (*Achillea collina*) - Многогодишно тревисто растение. Расте из пасища, сухи тревисти, каменисти и пясъчливи места, в изоставени ниви, в равнините и планините, от морското равнище до към 1200 (1800) м.н.в. В рамките на посочената вертикална зоналност видовете от комплекса са разпространени из цялата страна и липсват или са редки само по най-високите части на планините - над 2300 м.н.в. Цъфтят в зависимост от надморската височина от юни до септември, а плодоносят от август до ноември. Размножаването им е вегетативно (с коренищни издънки) и семенно.

2. Камшик (*Agrimonia eupatoria*) - Многогодишно растение, високо 20 - 120 см., покрито с дълги, груби, разперени и къси къдрави власинки. Расте из храсталаци, в ливади и пасища, край горски пътеки до 1500 м. надм. в. в цялата страна. Умерено светлолюбив мезофит.

Използва се в официалната и народната медицина. Лечебният камшик цъфти през юни- август, а плодовете му узряват през юли - септември. Опрашването се извършва от различни ципокрили насекоми. Размножава се чрез цели хипантии, които се разнасят предимно от тревопасните животни, по тялото на които се залавят с помощта на кукестите бодли.

3. Шапиче (*Alchemilla vulgaris*) - Многогодишни тревисти растения. Защитен вид. Растат из планинските ливади и пасища от 1200 до 2700 м.н.в. Светлолюбив мезофит. Видовете от комплекса Шапиче цъфтят през юни - август, а плодовете узряват септември - октомври. Те са кръстосано- опрашвани растения - от вятъра или от ципестокрили насекоми. След завършване на вегетацията зрелите плодове се откъсват заедно с хипантия с помощта на вятъра, от различни животни и др.

4. Багрилно подрумниче (*Anthemis tinctoria*) - Многогодишно тревисто растение, високо 40 - 60 (90) см. Расте из храсталачни, тревисти, песъчливи и каменисти места, като елемент на естествената растителност и по нарушени и рудерализирани места, рядко и като заплевител в посевите, от морското равнище докъм 1200 (1800) м.н.в. Среща се разпръснато из цялата страна. Светлолюбив ксерофит. Багрилното подрумниче цъфти през май - септември, плодоноси през юни - октомври и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножаването е вегетативно (с коренищни издънки) и семенно.

5. Змиярник (*Arum Maculatum*) - Многогодишно тревисто растение. Стъблото в основата задебелено в овална цилиндрична подземна грудка. Цветоносното стъбло право, високо до 30 см., безлистно, на върха с единично съцветие, покрито с покривало. Цветовете еднополови, събрани в съцветие кочан, бледожълти, на върха с тънък жълт или виолетов придатък. Плодовете оранжево - червени ягоди. Семето валчесто, често повърхността му е с ямички. **Отровно!** Расте из сенчести и влажни предимно широколистни гори и храсталаци в предпланинския и планинския пояс докъм 1800 м.н.в. Цъфти през май - юни, плодоноси през юни - юли и е кръстосано, насекомоопрашвано растение. Размножава се семенно и вегетативно. Делението на грудките се осъществява чрез образуване на дъщерни грудки към основната грудка.

6. Копитник (*Asarum europaeum*) - Многогодишно тревисто растение с дебело пълзящо разклонено коренище. Расте по влажни сенчести места до 1200 м.н.в. Среща се предимно в средния планински пояс в северната и западната част на страната, главно в Стара планина и Рило - Родопския масив. Копитникът цъфти през март - юни, плодоноси през май - октомври и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножава се със семена или вегетативно (чрез делене на коренището).

7. Клинавче (*Astragalus glycyphyllos*) - Многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище. Расте из разреждени гори и горски поляни, горски покрайнини и из храсталаци, по скалисти и тревисти места. Среща се разпръснато из цялата страна в планинските и предпланинските райони докъм 1800 м.н.в. Умерено светлолюбив мезофит. Клинавчето цъфти през юни - август, плодоноси през юли - септември и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножава се семенно и от части вегетативно. Семената покълват след значителен покой.

8. Парички (*Bellis perennis*) - Многогодишно тревисто растение. Коренището късо, тъмно кафяво, с къси странични разклонения. Стъблото слабо развито. Расте из влажни ливади, тревични и храсталачни (предимно овлажнявани) места като елемент на естествената растителност, от морското равнище докъм 1500 м.н.в. На много места се отглежда и в градините. Паричката цъфти през (март) април - юли, плодоноси през юни – септември и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножаването е вегетативно и семенно.

9. Ранилист (*Betonica officinalis*) - Многогодишно растение, високо 15 - 80 см. Расте по тревисти и храсталачни места в горите, низините и планините. Светлолюбив и сенкоиздръжлив ксеромезофит. При подходящи условия видът се среща във всички части на страната, от 150 до 1500 м.н.в. Цъфти през юни - август, плодоноси през август - октомври и е кръстосано опрашващо се ентомофилно растение. Размножава се чрез зрели орехчета, които се отделят от чашката при механичното раздвижване на стъблото от вятъра, животни и др.

10. Кървавиче (*Bistorta major*) - Многогодишно коренищно растение. Расте из влажни мочурливи места и ливади, поляни, храсталаци, около планински езера и блата, потоци,

влажни каменисти склонове от (700)1200 до 2200 м.н.в. Среща се в Западна и Средна Стара планина, Софийски район, Пирин, Западна Средна гора, Рила и Западни Родопи. Националните запаси в тези флористични райони са значителни. Обикновеното кървавиче цъфти през май – август, плодоноси през юли - септември. Размножава се семенно и вегетативно, чрез коренищни издънки.

11. Решетка (*Carlina acanthifolia*) - Многогодишно монокарпно тревисто растение. Надземното стъбло неразвито. Цветовете многобройни тръбести въз жълти. Расте из горски поляни, разредени гори и храсталаци, планински ливади, пасища и тревисти места. Светлолюбив ксеромезофит. Среща се по всички наши планини над 800 м.н.в. Основните запаси са в Стара планина, Пирин, Рила и Родопите. Решетката цъфти през юни - октомври, плодоноси през септември - ноември и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножаването е семенно.

12. Исландски лишей (*Cetraria islandica*) - Многогодишно талусно растение. Талусът кожест, в изсушено състояние чуплив и наподобяващ, неправилно вилообразно разклонено образуване. По връхните части на талусните растения отначало зелени, по-късно кафяви, дисковидни вдлъбнато плодни тела - спороносни органи (апотеции). Расте върху почва по разредени тревисти и каменисти места, по поляните в иглолистния и буковия пояс в планините като елемент на естествената растителност над 1500 м. н. в. Среща се по всички планини в страната.

13. Змийско мляко (*Chelidonium majus*) - Многогодишно тревисто растение с гъст оранжев млечен сок, с късо, многоглаво, слабо разклонено коренище. Стъблото с височина 30 - 50 (100) см. Семената маслено зелени до черни, мрежовидно набръчкани по повърхността. **Отровно!** Расте из каменисти, сенчести или открити влажни, из храсталаци, из рудерализирани места край селища, из разредени гори, в градини, по изоставени места от морското равнище докъм 1500 м.н.в. Светлолюбив до сенколюбив мезофит, расте на свежи, средно богати, предимно алувиални почви. Среща се из цялата страна. Големи запаси има в Средна и Западна Стара планина, Предбалкана, Дунавската равнина и др. Цъфти през април- юни (август), плодоноси през май - август (септември). Размножава се семенно. Отглежда се и като окопна култура.

14. Чувен (*Chenopodium bonus - henricus*) - Многогодишно тревисто растение с дебел, месест, многоглав корен. Стъблото високо 20 - 80 см., изправено, единично, по - рядко от основата пирамидално разклонено, зелено или червеникаво. Расте по тревисти рудерализирани места, край егреци, кошари, мандри и други наторени места в предпланините и планините между 800 и 2000 м.н.в. Националните запаси са силно изтощени поради системното безконтролно черпене. Чувенът цъфти през май - август. Размножава се предимно със семена и само отчасти с коренови издънки.

15. Синя жлъчка (*Cichorium intybus*) - Многогодишно тревисто растение, високо 20 - 100 см. Расте из ливади и тревисти места, из изоставени и рудерализирани места, буренливи места край селища, пътища и жп линии, като плевел в градини, лозя и окопни култури, в низините и планините, от морското равнище докъм 1000 (1500) м.н.в. Среща се при подходящи условия из цялата страна, без да са обособени райони, отличаващи се с по - големи запаси. Цъфти през (май) юни – октомври (ноември), а плодоноси през август - ноември и е кръстосано, насекомоопрашвано растение.

16. Мразовец (*Colchicum autumnale*) - Многогодишно тревисто растение с яйцевидна грудко - луковица. **Отровно!** Расте като елемент на естествената вторична тревна растителност из влажни тревисти места, ливади, пасища, поляни и храсталаци. Среща се в равнините, предпланините и планините, до 2000 м.н.в. Мразовецът цъфти през август - октомври, а плодовете му узряват в началото на следващото лято. Размножаването е предимно семенно. Интересна биологична особеност е отрицателния ефект при наторяване.

17. Обикновен дрян (*Cornus mas*) - Храст, висок до 3 м. или дърво, високо до 7-8 м. с кафяво зеленикави клонки. Плодът костилков, продълговат, с червена месеста част. Расте разпръснато или групово в смесени, главно дъбови гори, но и от габър - където се явява като подлес, както и из храсталаци и скалисти склонове върху различни почви - най - често сиви горски, канелени горски и др. Среща се из цялата страна от ниските крайбрежни райони до средния горски пояс, от 200 докъм 1200 - 1300 м.н.в. Запасите са значителни и единственото оптимизиращо мероприятие е запазването на храстите от изсичане. Дрянът е един от най-

ранноцфтящите дървесно - храстови видове - цъфти през февруари - март, а плодоноси през август - октомври.

18. Обикновена леска (*Corylus avellana*) - Храст, висок до 5 м. или малко дърво, високо до 10 м. Среща се из цялата страна, с изключение на ливадите и обработваемите земи. Формира самостоятелни съобщества - храсталаци на мястото на изсечени или унищожени гори. Търпи изсичане, при което се формират самостоятелни гнезда от многобройни млади стъбла. Мъжките ресовидни съцветия на обикновената леска се залагат през есента на предната година, но цъфтят през февруари - април, когато се развиват и женските цветове.

19. Обикновен глог (*Crataegus monogyna*) - Бодлив храст, 2 - 3 м. висок, рядко дръвче, високо до 3 м. Бодлите сравнително малко, понякога облистени. Расте из храсталаци и гори (предимно в крайнините) и край пътеки. Среща се в цялата страна докъм 1500 м.н.в. Цъфти през май – юни, а плодоноси през август - октомври. Кръстосано-опрашвано растение. Размножава се чрез семена.

20. Кукувича прежда (*Cuscuta europaea*) - Едногодишно, безхлорофилно паразитно растение, увиващо се около гостоприемника и прикрепващо се за него. Паразитира по различни тревисти растения и храсти. Среща се сравнително често из цялата страна при подходящи условия, особено в равнините и предпланинските райони до 2600 м. н.в. Цъфти през май - октомври, плодоноси през юни - октомври и е кръстосано ветро-опрашвано растение. Размножава се чрез семена, които се пренасят от животни (предимно мравки).

21. Наумка (*Cynoglossum officinale*) - Двугодишно тревисто растение с вретеновидни корени, надебелени в горния край, слабо разклонени. Стъблата цилиндрични, кухи, прави, слабо разклонени, покрити с къси власинки, високи до 100 см. Расте по сухи тревисти храсталачни или каменисти места в низините и планините в цялата страна. Лечебната наумка цъфти през април - юли, плодоноси през юли – септември и е насекомоопрашвано растение. Размножава се чрез семена, разнасяни от животните или от вятъра.

22. Мъжка папрат (*Dryopteris filix mas*) - Многогодишна папрат. Коренището дълго до 25 см., косо. Листата многобройни, дълги 30 - 140 см. Расте по влажни сенчести места предимно в букови, иглолистни и смесени гори, най - често върху хумусни почви, в планините до 2300 м. н.в. Сенколюбив мезофит. Спорово растение. Спорите узряват през юли - септември. Размножава се спорово и вегетативно, чрез делене на коренището.

23. Ветрогон (*Eryngium campestre*) - Многогодишно бодливо тревисто растение, с дълъг вретеновиден разклонен корен, проникващ дълбоко в почвата. Стъблото белезникаво зелено, изправено, високо 30 - 60 см., от основата силно разклонено. Расте из сухи и умерено влажни пасища, полски или полупланински ливади, из храсталаци, често като бурен край пътища и селища от морското равнище до 1200 м.н.в. Цъфти през юли - август, плодоноси през август - септември и е кръстосано ветро-опрашвано растение. Размножава се чрез семена.

24. Боянка (*Erysimum diffusum*) – Двудомно многогодишно тревисто растение с единични или по няколко, високи 30 - 80 см. стъбла. Расте по сухи тревисти места, каменисти, скалисти, силикатни и варовити терени. Среща се в равнините, предпланините и планините, от морското равнище докъм 1400 м.н.в. Светлолюбив ксерофит. Кръстосано насекомо-опрашвано растение. Размножава се със семена.

25. Очанка (*Euphrasia - species diversa*) - Обикновено дребни едногодишни тревисти растения, рядко достигащи на височина до 20 см. Стъблото изправено, цилиндрично, нежно, слабо разклонено. Листата срещуположни, приседнали, с тъмнозелен цвят, яйцевидни, по ръба едро назъбени. Срещат се из цялата страна. Растат из храсти, по ливади и в разредени гори в равнините и планините до 2000 м.н.в. Цъфтят през юли - август и плодоносят през септември - октомври. Размножават се чрез семена.

26. Брястолистно орехче (*Filipendula ulmaria*) - Многогодишно тревисто растение с хоризонтално коренище, с нишковидни корени. Стъблата високи около 1 - 1,5 м., изправени, гъсто облистени. Расте из влажни тревисти места, край потоци и в планинските торфища. Студоустойчив хигрофит. Среща се в Стара планина, Рила, Витоша, Софийското поле, Южен Пирин, Средна гора, Родопите и Осогово между 400 и 2300 м.н.в. Цъфти през юли - август. Размножава се предимно вегетативно, чрез коренищни разклонения. При оптимални екологични условия има много добри възобновителни възможности.

27. Горска ягода (*Fragaria vesca*) - Многогодишно тревисто растение, с хоризонтално или косо люспесто коренище. Расте масово в разсветлените гори, също из храсталаци, сечища и тревисти места като елемент на естествената растителност, от морското равнище до 2000 м.н.в. Горската ягода цъфти през май - август, плодоноси през юни - септември и се размножава предимно вегетативно чрез столони. Възобновителният ритъм е добър, дори в условия на черпене.

28. Бударица (*Galeopsis tetrachit*) - Едногодишно растение. Стъблото просто или разклонено, високо 15 - 40 см. Расте по умерено влажни тревисти и каменисти места в разредени гори, в сечища и като плевел из нивите. При подходящи условия за развитие се среща из цялата страна в низините и планините до 1800 м.н.в. Размножава се чрез орехчета, които се разсейват по механичен начин.

29. Лазаркия (*Galium odoratum*) - Многогодишно тревисто растение с тънко, почти хоризонтално разклонено коренище. Стъблото просто, високо 15 - 30 см. Расте из сенчести, най - често букови или буково - габърони гори. Разпространено е в предпланините и планините, рядко в крайречните лонгозни гори, от морското равнище докъм 1700 м.н.в. Сенколюбив мезофит. Цъфти през май - юли, а плодоноси през юли - август и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножава се предимно вегетативно и по - ограничено със семена.

30. Багрилна жълтуга (*Genista tinctoria*) - Храст, висок 30 - 60 см. Стъблото изправено, обикновено от основата разклонено, голо или гъсто прилегаловлакнесто. Листата прости, отгоре голи, с ясни изразени жилки. Расте из храсталаци и просветлени гори, по тревисти и каменисти, предимно умерено влажни места. Умерено светлолюбив мезофит, разпространен от морското равнище до 1500 м.н.в. Среща се разпръснато из цялата страна; запасите са значителни. Цъфти през май - юли (рядко до септември), плодоноси през август - октомври и е кръстосано насекомоопрашвано растение. Размножава се вегетативно и семенно.

31. Синя тинтява (*Gentiana cruciata*) - Многогодишно тревисто растение сдебело, вертикално или косо коренище и стерилни издънки. Стъблата по няколко, прави или приповдигащи се, неразклонени, високи 15 - 50 см. Расте по каменисти, тревисти и храсталачни места, по изоставени обработваеми земи и пасища в предпланините и планините над 200 м. надм. в., но по - често между 1000 и 2000 м.н.в. Синята тинтява цъфти през юни - август, плодоноси през юли - септември. Националните запаси са значителни, но популациите са разположени дифузно и имат ниска плътност.

32. Обикновен здравец (*Geranium macrorrhizum*) - Многогодишно тревисто растение със силно развито хоризонтално коренище. Стъблата скъсени, покрити с къси, гъсто разположени жлезисти власинки. Расте по влажни, сенчести, скалисти, каменисти и сипейни места с оскъдна почва между скалните отломъци, предимно по стръмни склонове със северно и североизточно изложение. Среща се в предпланините от 300 до 2000 м.н.в. Обикновеният здравец цъфти през април - юни, плодоноси през юли - август и е насекомоопрашвано растение. Размножава се предимно по вегетативен път чрез коренищни издънки и отчасти генеративно със семена.

33. Зловонен здравец (*Geranium robertianum*) - Едно - двугодишно тревисто растение, високо 60 см. с неприятна миризма. Расте из влажни, сенчести гористи места и храсталаци до 2000 м.н.в. Среща се предимно в предпланините и планините на малки групи. Зловонният здравец цъфти през май - септември, плодоноси през юни - октомври и е кръстосано опрашвано растение. Размножава се чрез семена и вегетативно чрез коренищни издънки. Семената се разнасят от вятъра и водата.

34. Кръвен здравец (*Geranium sanguineum*) - Многогодишно тревисто растение с добре развито коренище. Стъблата преви или възходящи до лежащи, разклонени от основата, високи 60 - 70 см., покрити с дълги, прости власинки и приседнали жлезички. Расте в разредени ксеротермни и ксеромезофитни гори и храсталаци върху умерено кисели, хумусни и скелетни почви. Среща се главно в предпланините и планинските райони до 1700 м.н. в. Размножаването е чрез семена и вегетативно.

35. Градско омайниче (*Geum urbanum*) - Многогодишно растение. Стъблото високо 15 - 50 см., изправено или приповдигнато, неразклонено или разклонено в горната третина. Приосновните листа прекъснато перести, сближени в розетка. Расте из храсталаци, по сенчести места, в покрайнини на горите, по поляни, край селища и сгради, по изоставени от обработка места и др. При подходящи условия за развитие се среща из цяла България в

низините и планините докъм 1500 м.н.в. Размножава се чрез семена, като плодчетата се разнасят предимно от животни, прикрепяйки се за тялото им със съчленено стълбче.

36. Кукуряк (*Helleborus odorus*) - Многогодишно тревисто растение, високо до 60 см. **Отровно!** Расте из храсталаците, поляните и разсветлените гори в габърво - горуновия и буковия пояс докъм 1500 м. н.в. Кукурякът цъфти през пролетта (март - април), рядко и по - рано. Размножава се семенно и вегетативно (с коренищни издънки)

37. Сибирски девисил (*Heracleum sibiricum*) - Двугодишно до многогодишно, едро, тревисто островлакнесто до възголо растение. Расте по влажни и сенчести места, из храсталаци, край потоци като елемент на естествената растителност, но и по изоставени и рудерални места. Основните запаси са съсредоточени край реките от 800 до 1500 м.н.в. Сибирският девисил цъфти през (юни) юли - август, плодоноси през (август) септември - октомври. Размножава се чрез семена.

38. Голо изсипливче (*Herniaria glabra*) - Едногодишни или двугодишни растения. Стъблата полегнали, разклонени, дълги 15 – 20 см., голи или покрити с къси власинки. Листата елиптични, обратнойцевидни или лопатовидни, възмесести, голи или по ръба късоресничести. Расте по песъчливи, тревисти и скални места. Среща се в низините и планините до 1500 м.н.в. Цъфти през май - юли, плодоноси през юли - октомври и е самоопрашващо се растение. Светлолюбив ксеромезофит.

39. Влакнесто изсипливче (*Herniaria hirsuta*) - Едногодишно или двугодишно (по изключени многогодишно) растение. Стъблата полегнали дълги 3 - 15 (20) см., сивозелени, плътно покрити с разперени власинки. Расте по песъчливи и каменисти места в низините и предпланините докъм 1300 м.н.в. Светлолюбив ксеромезофит. Цъфти от средата на май до края на юли и е кръстосано опрашвано и самоопрашващо се растение. Размножава се със семена.

40. Рунянка (*Hieracium pilosella*) - Многогодишно тревисто растение, високо (5) 10 - 30 (50) см. Расте из планински ливади и храсталаци, по необработваеми места и изоставени ниви като елемент на естествената растителност в планините, от (800) 1000 - 2000 м.н.в. Светлолюбив мезофит. Цъфти през юли - август, плодоноси през август - октомври и е кръстосано насекомо-опрашвано растение. Размножаването е вегетативно (надземни издънки) и семенно (полово и безполово).

41. Жълт кантарион (*Hypericum perforatum*) - Многогодишно тревисто растение с хоризонтално, пълзящо коренище. Стъблата изправени или в основата си възходящи, високи 20 - 100 см., кръгли или двуръбести, голи. Листата приседнали, със слабо видими жилки и многобройни прозрачни повърхности и редки черни жлези. Расте по сухи тревисти, каменисти и храсталачни местообитания, в разредени гори и сечища, по необработваеми места, край пътища като елемент на естествената растителност от морското равнище до 2000 м.н.в. Цъфти през май - август, плодоноси през юли - октомври и е кръстосано опрашвано растение. Размножава се вегетативно и чрез семена.

42. Дяволска уста (*Leonurus cardiaca*) - Многогодишно тревисто растение с вдървеняло коренище. Стъблото право, високо 50 – 60 см., четириръбесто, надлъжно набраздено, от зелено до червено - виолетово, кухо. Листата на дълги дръжки. Среща се като рудерално растение, единично или образува по - големи групи край селища, бунища, пътища, в края на синорите, сред храсталаци, пасища и горски поляни до 1000-1200 м.н.в. Цъфти през юли - септември, плодоноси през август - октомври и е насекомо-опрашвано растение. Плодовете се разнасят от вятъра.

43. Обикновена мента (*Mentha spicata*) - Изправени многогодишни растения с надземни и подземни коренища. Листата приседнали или долните на много къси дръжки. Срещат се по влажни тревисти места край реки и блата в низините и планините като елементи на естествената растителност, от морското равнище до 1200 м.н.в. Цъфти през юли - август (в планините и до септември), плодоносят през август - октомври и са насекомо опрашвани растения. Размножават се предимно чрез коренищни издънки или семенно. Орехчетата се разнасят от вятъра или водата.

44. Обикновен гръмотрън, Невестин език (*Ononis arvensis*) Многогодишно тревисто растение. **Отровно!** Коренът прониква дълбоко в почвата. Стъблата единични или няколко, от основата разклонения, високи 30 - 70 см., кръгли, плътни, просто и жлезисто влакнести,

невкореняващи се, без стерилни издънки; страничните клонки често превърнати в бодли. Расте по влажни ливади, по пясъци край реки, из покрайнини на горите и из храсталаци на добре осветени места. Разпространен в низините и планините докъм 1600 м.н.в. Вторично се среща като заплевител из ниви, зеленчукови и овощни градини и лозя. Обикновеният гръмотрън цъфти през юни - септември, плодоноси през август - октомври и е насекомо-опрашвано растение. Размножава се със семена.

45. Обикновен риган (*Origanum vulgare*) - Многогодишно тревисто растение с добре развито коренище и изправени стъбла, високи 30 - 60 см. Листата срещуположни, на къси дръжки, продълговатояйцевидни, неясно назъбени, покрити с къси власинки. Расте из храсталаци, разредени гори и горски поляни от низините почти до 2000 м.н.в. Обикновеният риган цъфти през юни - август, плодоноси през юли - септември и е насекомо-опрашвано растение. Размножава се вегетативно чрез коренищни издънки и чрез семена.

46. Чобанка (*Petasites hybridus*) - Многогодишно тревисто двудомно растение. Расте по влажни, каменисти, пясъчливи и тревисти крайпоточни и крайречни места като елемент на естествената растителност често на влажни насипи край пътища, от морското равнище докъм 800 (1100) м.н.в. Лечебната чобанка цъфти през март - април, а плодоноси през май - юни. Размножава се вегетативно (с коренови издънки) и със семена.

47. Теснолистен живовляк (*Plantago lanceolata*) Многогодишно тревисто растение със силно разклонено коренище. Цветоносното стъбло безлистно, високо 10 - 30 см. Листата на къси дръжки, събрани в приосновна розетка, с 3 до 7 почти успоредни жилки. Расте из ливади, пасища, по сухи и умерено влажни тревисти и пясъчливи места, край пътища, като плевел в градини, лозя и окопни култури в низините и планините, от морското равнище докъм 2000 м.н.в. Размножава се със семена и вегетативно.

48. Широколистен живовляк (*Plantago major*) - Многогодишно тревисто растение с късо, дебело коренище, с множество тънки корени. Стъблото безлистно, голо на върха, завършващо с класовидно съцветие. Листата върху широки, дълги дръжки, разположени при основата в розетка. Цветовете сиво - зеленикави или светлокафяви. Расте по влажни тревисти, пясъчливи и наводнени места, край реки, блата, изкопи край пътища и сечища в цялата страна докъм 1500 м.н.в. Преобладава в низините и равните. Размножава се със семена и вегетативно.

49. Голяма телчарка (*Polygala major*) - Многогодишни тревисти растения. Стъблото високо до 60 см., с вдървеняло коренище, а често и със стерилни издънки в основата. Расте из ливади, по тревисти места и в храсталаци (по - често на варовит терен). При подходящи условия се среща из цялата страна от морското равнище докъм 2000 м.н.в. Размножават се със семена и рядко по вегетативен начин.

50. Пача трева (*Polygonum aviculare*) - Едногодишно тревисто растение със силно разклонени приповдигащи се или полегнали стъбла, дълги 20 – 60 см., с ясно изразени възли и междувъзлия. Расте като плевел в посевите, както и по тревисти места край селищата, по синорите, пътищата и дори по утъпкани терени от крайбрежието докъм 1200 м.н.в. Националните запаси са извънредно големи, но поради едногодишния цикъл на развитие са силно променливи. Пачата трева цъфти през юни - октомври и образува многобройни семена с продължителна и голяма кълняемост. Размножава се със семена. Притежава значителни самовъзобновителни възможности.

51. Сладка папрат (*Polypodium vulgare*) - Многогодишно тревисто спорово растение с хоризонтално подземно или надземно коренище, покрито с кафяви люспи. Листата излизат от горната страна на коренището в две редици. Расте в сенчести гори главно върху влажни скали, по - рядко върху почвата. Среща се из всички предпланински и планински райони на страната от 500 докъм 2200 м.н.в. Сладката папрат разсейва спорите си през юни и юли. Размножава се чрез спори и партикуляция на разклоненията на коренищата на старите екземпляри. Популациите имат ниска възобновителна способност дори без черпене.

52. Трепетлика (*Populus tremula*) - Двудомно дърво, високо 25 - 30 м. с широка, силно разклонена корона. Кората сиво - зеленикава; младите клонки цилиндрични, зеленикаво - кафяви, голи, лъскави. Расте из смесени широколистни и из иглолистни гори, сечища, ветровали и пожарища в планинските области между 700 и 1700 м.н.в. Принадлежи към групата на най – светлолюбивите дървесни видове. Отличава се със силната си приспособимост към почвените условия, но расте най - добре върху плодородни горски почви при умерена и

постоянна въздушна влага. Трепетликата цъфти през април - май, а плодоноси юни - август. Кореновата система е плоска и силно пълзяща. При разсичане на стъблото или застаряване образува многобройни издънки. Изкуственото размножаване се извършва най – лесно с коренови издънки и семена.

53. Пълзящо прозорче (*Potentilla reptans*) - Многогодишно тревисто растение с изправени, многоглависти дебели коренища. Стъблата силно удължени, пълзящи, дълги над 1 м., вкореняващи се във възлите. Листата с дълги дръжки, обикновено дланевидни, с 5 листчета. Расте като елемент на естествената тревиста растителност по тревисти места, край селища, из долове, край реки и потоци при по - висока влажност на почвата в равнините и планините на цялата страна от крайбрежието докъм 1800 м.н.в. Пълзящото прозорче цъфти през юни - август. Размножава се предимно вегетативно чрез разклоняване на коренищата и вкореняване на стъблата.

54. Трънка (*Prunus spinosa*) - Храст със силно разклонено стъбло, висок 1 - 3 (5) м., развиващ многобройни коренови издънки. Клоните преплетени, покрити с тръни, а листата на къси дръжки. Расте из храсталаци, по синори, пасища, пустеещи места, край пътища, в покрайнините на дъбови гори. Среща се из цялата страна - в равнините и планините до 1200 м.н.в. Светлолюбив, студоустойчив ксеромезофит и мезофит. Трънката цъфти през март - април, а плодоноси през септември - октомври. Размножава се със семена, които се разсейват чрез разнасяне на плодовете от птици, и вегетативно чрез коренови издънки.

55. Орлова папрат (*Pteridium aquilinum*) - Многогодишно спорово растение с дълго хоризонтално пълзящо коренище, покрито с членести трихоми. Листата кожести, дълги 50 - 200 см., разперени, през зимата изсъхващи. Спорите кафяви, брадавичести. Расте из умерено влажни тревисти и храсталачни места в покрайнините на горите и в разредените гори, горските поляни, стръмните скатове до 1800 м.н.в. Предпочита песъчливи почви и силикатна скална подложка. Размножава се със спори и вегетативно чрез разделяне на коренището.

56. Лечебна медуница (*Pulmonaria officinalis*) - Многогодишно, тревисто, грубовлакнесто растение, с тънко, дълго, тъмнокафяво коренище. Стъблото високо 10 - 20 (30) см. Расте из сенчести, храсталачни и умерено влажни широколистни гори главно в предпланините и планините от 500 докъм 1500 м.н.в. Лечебната медуница цъфти през март - юни и е насекомоопрашвано растение. Размножава се със семена и вегетативно. Образува популации с мозаична структура.

57. Обикновена шипка (*Rosa canina*) - Храст, висок 1,5 - 3 (7) м. с дъговидно извити клони. Кората зелена или червеникава, обикновено без синкав налеп. Шиповете сърповидно извити или понякога липсват. Расте из храсталаци, тревисти терени, покрай речни тераси, край потоци, по синорите, из пустеещи селскостопански земи, в покрайнините на горите и др. Разпространено в равнините от крайбрежието на морето, докъм 2000 м.н.в. Обикновената шипка цъфти през май - юни, непосредствено след разлистването. Плодовете остават върху храстите почти цяла зима и служейки за храна на птиците биват пренасяни и разпространявани.

58. Малина (*Rubus idaeus*) - Полухраст с изправени вдървенели стъбла високи 100 - 160 см., задебелени, с тъмnochервени шипчета. Расте из храсталаци и като подлес в широколистни и иглолистни гори, а понякога образува самостоятелни съобщества на територията на сечища, ветровали, пожарища, край пътища и др. Разпространено из цялата страна от предпланините до високите части на планините между 400 и 2200 м.н.в. Националните запаси са значителни, но не се стопанисват рационално, защото се допуска унищожаване на находищата от стада едър рогат добитък. Цъфти през май - юли, а плодоноси през юли - август. Размножава се предимно вегетативно (чрез множество коренови издънки) но и семенно.

59. Обикновен киселец (*Rumex acetosa*) - Многогодишно двудомно растение с късо разклонено коренище и влакнести корени. Стъблото изправено, високо 30 - 100 см.. Листата и младите листа с кисел вкус. Расте по влажни поляни, ливади и тревисти места из цялата страна, от крайбрежието докъм 2300 м.н.в. Светлолюбив мезофит. Киселецът цъфти през май - юли, плодоноси през август - септември и е ветро-опрашвано растение. Размножава се вегетативно и със семена.

59. Козя брада (*Rumex acetosella*) - Двудомни растения с пълзящо коренище, от което излизат няколко изправени или приповдигащи се разклонени стъбла, високи до 40 см. Те са голи, набраздени, олиствени, понякога червено обагрени. Расте из сухи и умерено влажни

тревисти места, из орници, ливади, по жп насипи, край пътища, гори и реки от 0 до 2200 м.н.в. Козята брада цъфти през юни - август, плодовете узряват август - октомври. Размножава се предимно със семена и по - рядко вегетативно. Естественото възобновяване без черпене е добро.

60. Алпийски лапад (*Rumex alpinus*) - Многогодишно тревисто растение с дебело, многоглавесто, пълзящо хоризонтално коренище. Изправеното стъбло с височина 2 м., разклонено, дебело, дълбоко набраздено, отначалото овласено, а после напълно голо, тъмно лилаво или канелено – кафяво. Расте по богати на азот почви, край сгради, кошари и хижи, из планинските поляни и край езера, реки и потоци в планините между (500) 1400 и 2500 м.н.в. Алпийският лапад се размножава предимно вегетативно, но и със семена. Много трудно се възобновява, защото със събирането на дрогата (корените) се унищожават целите растения.

61. Ракита (*Salix purpurea*) - Еднодомен храст висок до 5 – 6 (8) м. Клонките лъскави, голи, отначало пурпурни, после зеленикави или жълто- сиви. Расте край реки и потоци, от морското равнище докъм 1600 м.н.в. Образува малки храсталачни групировки самостоятелно или с други видове върби. Ракитата цъфти през март - април, а плодовете узряват след май - юни. Проявява се като активен залесител на влажни крайречни и крайпоточни терени с висок размножителен потенциал.

62. Дебрянка (*Sanicula europaea*) - Многогодишно тревисто растение с косо коренище, почти вертикално. Стъблото високо 20 - 40 (60) см., голо, кухо, безлистно, по - рядко с 1 - 2 листа, покрито в основата с люсповидни остатъци от миналогодишни листа. Расте върху свежи базични, неутрални или слабо кисели почви из влажни и сенчести горски места, предимно в предпланините и планините из цялата страна до 1600м.н.в. Дебрянката цъфти през юни – юли, плодоноси през юли - август и е насекомо-опрашвано растение. Размножава се със семена или вегетативно. Плодчетата се разсейват главно чрез животните.

63. Живениче (*Scrophularia nodosa*) - Многогодишно тревисто растение с подземно хоризонтално коренище с грудки. Стъблото изправено, голо, червеникаво, достигащо височина до 1 м. Листата с къси дръжки, разположени срещуположно на кръст. **Отровно!** Расте из горски, влажни, сенчести места, изкопи, край пътища, по заливни крайречни тераси между (100) 700 и 1800 (2000) м.н.в. Светлолюбив, сенкоиздръжлив мезофит. Живеничето цъфти през юни - септември. Размножава се със семена и вегетативно. Самовъзобновяването му е добро поради жизнеността на растението.

64. Горски енчец (*Solidago virgaurea*) - Многогодишно тревисто растение, високо (5) 25 - 100 см. Коренището хоризонтално или косо, тънко, въздървяяло. Стъблото обикновено единично, изправено, в горната част често разклонено. Листата прости, голи или финовлакнести. **Отровно!** Расте из храсталаци, разредени гори, горски поляни, сечища, по тревисти и скалисти места като елемент на естествената растителност, от морското равнище докъм 800 - 2600 м.н.в. Светлолюбив мезофит. Цъфти през юли - септември, плодоноси през август - октомври и е кръстосано насекомо-опрашвано растение. Размножава се вегетативно и чрез семена.

65. Офика (*Sorbus aucuparia*) - Дърво, високо 4 - 15 (20) м., с гладка кора и косо нагоре разперени клони. Короната яйцевидна. Расте като естествен елемент на дървесната растителност върху различни типове, но предимно добре дренирани почви, единично или на малобройни групи в планинските гори и храсталаци до 2100 м.н.в. и в субалпийския пояс. Офиката цъфти през април - юли, а плодоноси през септември - октомври. Размножава се със семена и отчасти вегетативно. Самовъзобновителният процес протича нормално, дори при режим на черпене.

66. Вратига (*Tanacetum vulgare*) - Многогодишно тревисто растение, високо 60 - 120 (150) см. Коренището пълзящо, разклонено. Стъблата многобройни, изправени, едва на върха разклонени. **Отровно!** Расте из храсталачни места, разредени гори, горски покрайнини и поляни, из сечища, тревисти и каменисти места като елемент на естествената растителност, по - рядко вторично по изоставени, буренливи и рудерализирани места от морското равнище до 1500 м.н.в. Популациите са с мозаична структура, на места значително плътни. Цъфти през юни - септември, плодоноси през август - октомври и е кръстосано насекомо-опрашвано растение. Размножава се вегетативно (с коренищни издънки) и със семена.

67. Обикновено подъбиче (*Teucrium chamaedrys*) - Многогодишно тревисто растение. Коренището вдървяяло. Стъблата високи 10 - 40 см., четириръбести. Расте по сухи тревисти и каменисти места и се среща из цялата страна от морското равнище докъм 2000 м.н.в.

Обикновеното подбиче цъфти от края на май до юни, юли и е насекомо-опрашвано растение. Размножава се със семена, по - рядко вегетативно. Поради малката биомаса на индивидите и възможностите за черпене са ограничени.

68. Подбел (*Tussilago farfara*) - Многогодишно тревисто растение. Коренището удължено, пълзящо с люсповидни листа; напролет развива единични или до 2 - 3 (5) стъбла, дълги 4 - 15 см. Листата в приосновната розетка, развиващи се след прецъфтяването, почти кръгли, в основата сърцевидно врязани. Расте по насипи, влажни брегове, край канали, изоставени места, на глинеста почва, в границите на естествената растителност, но на отворени участъци с нарушена растителност. Среща се при подходящи условия из цялата страна докъм 1200 (1800) м.н.в. Подбелът е едnodомно растение с еднополови цветове. Опрашва се от различни насекоми включително и медоносната пчела. Размножава се вегетативно (чрез коренищни издънки) и със семена.

69. Чемерика (*Veratrum album*) - Многогодишно тревисто растение с изправено стъбло, високо до 100 и повече сантиметра, в горната си част метличесто разклонено и гъсто покрито с меки пухести власинки. Расте из влажни и умерено влажни планински ливади и пасища, край рекичките, потоците и езерата, по замочурени планински и рядко из торфища във всички планински области на страната, между 800 и 2000 м.н.в. **Отровно!** Чемериката цъфти през юни и август, а семената ѝ узряват след октомври. Размножава се предимно със семена и само отчасти вегетативно (чрез коренищни издънки).

70. Висок лопен (*Verbascum thapsiforme*) - Двугодишно тревисто растение, високо до 2, 50 м., покрито с многоклетъчни разклонени трихоми. Стъблото неразклонено или към върха слабо разклонено. Расте из храсталаци и редки гори, по слънчеви тревисти места, край реки и потоци, около населени места, по буница и буренливи терени, от морското равнище докъм 2000 м. н.в. Високият лопен цъфти през юни - август. Размножава се само със семена. Самовъзобновителната способност без черпене е много голяма.

71. Мъхнат лопен (*Verbascum phlomoides*) - Двугодишно тревисто растение. Стъблото високо до 2 м., изправено, неразклонено, жълтеникаво овласено. Расте по сухи тревисти, каменисти и песъчливи места, край пътища и огради, из сечища, пожарища, необработени ниви, пустеещи земи, крайречни тераси докъм 2000 м.н.в. Цъфти през юни - юли, размножава се със семена. Притежава добра самовъзобновителна способност дори при черпене.

72. Великденче (*Veronica officinalis*) - Многогодишно тревисто растение с тънко, пълзящо коренище. Стъблото приповдигащо се, пълзящо. Расте из умерено влажните гористи и храсталачни места от 0 до 2000 м.н.в. Цъфти през май – август, размножава се със семена и вегетативно (чрез вкореняване на възлите на стъблото). Жизнено расте с много добра възможност за самовъзобновяване.

73. Трицветна теменуга (*Viola tricolor*) - Двегодишно или едногодишно растение. Стъблото високо 10 - 40 см., изправено или приповдигащо се, ръбесто, често от основата разклонено, обикновено по ръбовете с къси груби власинки. Расте из ливади и тревисти места, пасища, храсталаци, като плевел из ниви и градини, лозя, в низините, предпланините и планините, докъм 1800 м.н.в. Светлолюбив и студоустойчив мезофит. Трицветната теменуга цъфти през май - септември, плодоноси през юни - октомври и е самоопрашващо се и кръстосано опрашвано растение. Размножава се със семена. Зрелите семена се разсейват от различни животни и при движение на стъблото.

74. Бял имел (*Viscum album*) Вечнозелен полупаразитен, висок до 100 см. вилужно разклонен храст, прикрепящ се с хаустерии върху гостоприемника. Листата срещуположни, кожести и жълто зелени на цвят. **Отровно!** Расте като полупаразит върху различни видове иглолистни и широколистни дървесни растения, от морското равнище докъм 2000 м.н.в. Видът се среща във всички части на страната, като по големи са запасите в Източна България, особено по крайбрежието на морето, а по рядко в Западна България. Запасите от растението са значителни. Белият имел цъфти през март май, а плодовете му зреят през септември ноември и е кръстосано, насекомо - или по рядко ветро-опрашвано растение. Размножава се чрез семена, които заедно с узрелите плодове се разнасят от птици и с помощта на слузести вещества, които се съдържат в плодовете, семената се закрепят за клоните на дърветата.

Освен посочените сравнително рядко събирани за билки растения, на територията на ТП ДГС “Върбица” се срещат редица масови такива, като бял равнец, мащерка, маточина, тревист бъз, коприва и др.

- бял равнец - широко разпространен върху запустяли голи площи /0 - 1800 м н.в./.
- Възможностите не се използват рационално.
- мащерка - расте по слънчеви скалисти места, поляни, голини и просеки.
- маточина - среща се на влажни места в дъбовите гори /600 - 1200 м н.в./.
- Стопанското и значение е незначително.
- тревист бърз - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци, сечища до 700 м н.в. Мезофит, привързан към богати и влажни почви.
- коприва - многогодишно тревисто растение. Расте масово в плътни популации край потоци, храсталаци, сечища до 1000 м н.в, привързана към среднобогати до богати и влажни почви, често срещано на територията на ТП ДГС "Върбица".

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

4.1. Обща площ на горското стопанство и разпределението ѝ по категории, според основните им функции

Общата площ на ТП ДГС "Върбица" е 19794.1 ха.

Разпределението на тази площ по група гори и по вид на подотдела е дадено в таблица № 15.

Таблица № 15
Разпределение на общата площ по вид на подотдела и група гори

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане хектари	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	8.9	12020.7	3477.6	1046.0	16553.2	83.6
склопени култури	2263.7	184.8	-	21.7	2470.2	12.5
несклопени култури	0.4	98.1	-	1.0	99.5	0.5
естествен произход 0.1-0.3	-	187.4	45.5	3.8	236.7	1.2
изредени култури	2.3	22.8	-	-	25.1	0.1
всичко насаждения	2275.3	12513.8	3523.1	1072.5	19384.7	97.9
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	2275.3	12513.8	3523.1	1072.5	19384.7	97.9
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	2.3	1.3	-	-	3.6	-
всичко незалес. дървопр.	2.3	1.3	-	-	3.6	-
поляна	24.6	99.7	27.5	12.0	163.8	0.8
обработваема площ	0.5	19.2	-	-	19.7	0.1
шосе	-	0.3	-	-	0.3	-
дворно място	3.2	4.2	-	0.1	7.5	-
временен склад	0.2	3.0	0.1	-	3.3	-
просека	0.7	3.7	0.8	-	5.2	-
лесонепригодна голина	1.2	7.6	11.0	28.6	48.4	0.3
лесонепригодна площ	-	6.2	-	8.0	14.2	0.1
скали	0.1	4.8	2.8	0.9	8.6	0.1
сипей	0.4	0.5	0.5	-	1.4	-
кариера	-	0.1	-	-	0.1	-
гъл	0.1	0.2	-	-	0.3	-
дивечова нива	0.2	50.7	6.3	-	57.2	0.3
горски разсадник	-	9.0	-	-	9.0	0.1
каптаж	0.2	0.1	0.3	-	0.6	-
автомобилен път III категория	0.5	35.4	1.5	0.2	37.6	0.2
автомобилен път IV категория	1.4	23.8	3.4	-	28.6	0.1

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане хектари	нискостъблени	Всичко	
всичко недървопр. площ	33.3	268.5	54.2	49.8	405.8	2.1
всичко инвентаризирана площ	2310.9	12783.6	3577.3	1122.3	19794.1	100.0
в т.ч. дървопр. площ	2277.6	12515.1	3523.1	1072.5	19388.3	97.9

Залесената площ на горското стопанство е **19 384.7ха**, което е 97.9% от общата площ. Най-голям е делът на насажденията. Общата им площ е **19384.7** ха, или 100% от залесената площ. По група гори преобладават широколистните високостъблени – 64.6% от залесената площ, следвани от издънковите за превръщане – 18.2%.

Изредените култури заемат **25.1 ха** или 0.1% от общата и 0.1 % от залесената площ. По-голямата част от тях 45.3 ха са в иглолистни гори.

Незалесената дървопроизводителна площ е **3.6 ха.**, представена от голини – 3.6 ха.

Общо **дървопроизводителната площ** на горското стопанство е 19 388.3 ха, или 97.9% от общата площ.

Недървопроизводителната площ на горското стопанство е **405.8 ха**, или 2.1% от общата площ. Най-голям е делът на поляните (0.8%) следвани от лесонепригодните голини, горски разсадник, автомобилни пътища III категория и др.

Шосе - (отдел и подотдел: **134: 6**) с площ 0.3 ха е първокласен републикански път (I - 7), които на кадастралната карта е посочен, като държавна горска територия. Това представлява **"явна фактическа грешка"** (ЯФГ) по **отношение на вида територия**. Подотдела е включен в изготвен списък по имоти и земища, които е приложен в Приложението на ГСП на ТП ДГС "Върбица". Процедурата **за отстраняването на тези грешки е по реда на чл. 17, ал. 2 от Наредба №20** за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти.

Една част от недървопроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания - поляни, просеки и др. Друга част са необходими за провеждане на горскостопанските мероприятия – автомобилни пътища. Неизползваемата за горскостопанска дейност площ е 71.2 ха (0.5% от общата площ). Това са лесонепригодни площи и лесонепригодни голини, скали, сипеи и др.

При последното лесоустройството от 2011 г. на ТП ДГС "Върбица" общата инвентаризирана площ е била **19 161.0 ха**, от която:

- залесена	-	18 775.3 ха	-	98.0%
- незалесена дървопроизводителна	-	7.4 ха	-	0.0%
- недървопроизводителна	-	378.3 ха	-	2.0%
Общо	-	19 161.0 ха	-	100.0%

Според функциите си тази площ се е разпределяла, както следва:

- защитни и специални горски територии	8 244.0 ха
- горски територии със стопански функции	- 10 917.0 ха
Общо	- 19 161.0 ха

По собственост тази площ се е разпределяла, както следва:

- държавна собственост	-	18 724.7 ха	-	97.7%
- общинска собственост	-	155.1 ха	-	0.8%
- частна собственост	-	246.4 ха	-	1.3%
- обществени организации(кооперативна)	-	10.7 ха	-	0.1%
- други юридически лица	-	24.1 ха	-	0.1%
Общо	-	19 161.0 ха	-	100.0%

След обработка на данните от извършената през **2020** год. инвентаризация, бяха установени гори и голи горски площи на обща площ **19 794.1** хектара, от която:

- залесена	-	19 384.7 ха	-	97.9%
- незалесена дървопроизводителна	-	3.6 ха	-	-
- недървопроизводителна	-	405.8 ха	-	2.1%
Общо	-	19 794.1 ха	-	100.0%

Според функциите, които изпълняват горите се разпределят, както следва:

- горски територии със защитни функции	-	13.2 ха
- горски територии със специални функции	-	19 401.5 ха
- горски територии със стопански функции	-	379.4 ха
Общо	-	19 794.1 ха

При извършената инвентаризацията през 2020 год. не бяха констатирани **гори по чл. 83 от ЗГ**.

По собственост устроената площ (таблица № 16) се разпределя както следва:

Таблица № 16
Разпределение на инвентаризираната площ по собственост

Общо			в т.ч. Горски територии	в т.ч. Земеделски територии	в т.ч. Водни територии
вид собственост	обща площ	в т.ч. залес. площ	обща площ ха	обща площ ха	обща площ ха
	ха	ха			
Държавна	18274.0	17873.8	18184.2	79.6	10.2
Общинска	1230.1	1230.1	-	1109.5	120.6
Частна – физически лица	254.1	246.3	108.6	145.5	-
Частна - юридически лица	34.3	32.9	10.5	23.8	-
Съсобственост	1.6	1.6	-	1.6	-
Всичко	19794.1	19384.7	18303.3	1360.0	130.8

Собствеността и видът територия на всеки един от обособените подотдели в инвентаризираната територия са определени на база съвместени кадастрални карти на землищата от община гр. Върбица в района на стопанството, предоставени от ИАГ при МЗХГ.

Разпределението по видове собственост и вид територия е следното:

- **държавни горски територи**, имат дял – **18 184.2** ха.
- **частни горски територии собственост на физически лица**, с площ – **108.6** ха. Представяват фрагментирани на голям брой маломерни имоти, собственост на физически лица, възстановени в горските територии.
- **частни горски територии собственост на юридически лица**, установени на **10.5** ха от площта.
- **гори държавна собственост върху земеделски територии**, установени на площ от **79.6** ха, които по реда и при условията на **чл. 81 и чл. 82 от Закона за горите** за промяна на предназначението от земеделски в горски територии за поземлени имоти, държавна собственост, представляващи гори, по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.), но отразени върху кадастралните карти като земеделска територия, следва със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, да бъдат причислени, като **държавна горска територия**. За тези територии е изготвен списък по имоти и землища, които

е предаден на ТП ДГС “Върбица” и ще бъде приложен в Приложението на ГСП на ТП ДГС “Върбица”.

- **гори собственост на община Върбица върху земеделски територии**, възстановени по чл. 19 от ЗСПЗЗ (т.нар. бивши гори ВСО) и са указани в Заповеди № РД 27 - 21/31.03.2009 год. и № РД 27 - 26/18.02.2011 год.; на Областна дирекция “Земеделие” гр. Шумен по реда на чл. 45в, ал.7 от ППЗСПЗЗ. Общата площ на тези гори върху земеделска територия е **1 109.5 ха**. Общината трябва да задейства процедура по промяна начина им на трайно ползване и смяна на вида територия – **§ 49 от преходните и заключителни разпоредби към ЗИДЗГ** (ДВ бр. 60/2015г., в сила от 07.08.2015г.). Възможна е и процедура по реда и при условията на **чл. 81 и чл. 82 от Закона за горите** за промяна на предназначението от земеделски в горски територии за поземлени имоти, общинска собственост, представляващи гори, по смисъла на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.), но отразени върху кадастралните карти като земеделска територия, следва със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, да бъдат причислени, като **общинска горска територия**. За тези територии е изготвен списък по имоти и землища, които ще бъде предоставен на община Върбица и ще бъде приложен в Приложението на ГСП на ТП ДГС “Върбица”.

- **гори частна собственост на физически лица върху земеделска територия** са възстановени по реда на ЗСПЗЗ, като земеделски земи. При настоящата инвентаризация тези имоти, отговарят на изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.) и са инвентаризирани, като гора. Тяхната площ е **145.5 ха**.

- **гори частна собственост на юридически лица върху земеделска територия** - възстановени по реда на ЗСПЗЗ, като земеделски земи. Тези имоти, отговарят на изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.) и са инвентаризирани, като гора. Тяхната площ е **23.8 ха**.

- **гори съсобственост върху земеделска територия** - възстановени по реда на ЗСПЗЗ, като земеделски земи. При настоящата инвентаризация тези имоти, отговарят на изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.) и са инвентаризирани, като гора. Тяхната площ е **1.6 ха**.

При извършената инвентаризация през **2020 г.** бяха установени:

- **гори държавна собственост върху водни територии – 10.2 ха.**

- **гори общинска собственост върху водни територии – 120.6 ха.**

Те представляват “**явна фактическа грешка**” (ЯФГ) по отношение на вида територия и за тях е изготвен списък по имоти и землища, които е приложен в Приложението на ГСП на ТП ДГС “Върбица”. Процедурата за **отстраняването на тези грешки е по реда на чл. 17, ал. 2 от Наредба № 20** за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти.

През ревизионния период за гори частна собственост върху земеделска територия възстановени по реда на ЗСПЗЗ, като земеделски земи, **няма издадени заповеди на Министъра на земеделието, храните и горите за смяна на предназначението (вид територия) от земеделска в горска територия.**

През ревизионния период за гори частна собственост върху горска територия, има изповядана сделка, чрез Нотариален акт за закупуване от СИДП гр. Шумен, респективно ТП ДГС “Върбица” на поземлен имот от частно лице, съгласно Нотариалния акт собствеността става **от частна в държавна.**

Този нотариален акт е отразен в настоящата инвентаризация, а именно:

- **Нотариален акт № 11, том II, рег. №1083/2020 г.** на Районен съд гр. Велики Преслав за промяна на собствеността **от частна в държавна** на поземлен имот с идентификатор **51785.30.3** в землището на село Нова Бяла река, община Върбица.

Имота е отразен в **настоящата инвентаризация** и горскостопански план като **държавна собственост, горска територия.**

Подробен списък на отделите и подотделите по собственост и вид територия ще бъде приложен към инвентаризацията на територията на ТП ДГС “Върбица”.

Площи преминаващи към други стопанства, и приходящи такива по документи **няма**.

Няма промени във външните граници по Кадастрални карти за територията на ТП ДГС "Върбица".

Общата площ на ТП ДГС "Върбица" при настоящата инвентаризация е **19 794.1** ха и е резултат на:

А. Увеличение – 633.1 ха (новоустроени)

При настоящата инвентаризация са обхванати всички гори в обхвата на дейност на държавното горско стопанство, отговарящи на изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за горите (ДВ, бр. 19/08.03.2011 год.). С помощта на навигационна техника и векторизирани сателитни изображения е извършено прецизно картиране на площните и линейните обекти. Уточнени са границите между залесените и незалесените територии.

Установените новоустроени гори са със обща площ **633.1** ха, от която 564.1 ха залесена(земеделски територии, придобили характеристиката на гора) и 69.0 ха незалесена (горски територии, голи площи) са отнесени към най-близките отдели.

През ревизионния период в площта на горското стопанство по документи **не са** настъпили промени:

Общото увеличение (А) е 633.1 ха (новоустроени гори), следователно:

В резултат на гореспоменатото площта на ТП ДГС "Върбица" е **19 794.1 хектара**.

При инвентаризацията през 2020 г., бяха констатирани **1 490.8** хектара гори извън горски територии, в т. ч. **1 360.0** ха гори върху **земеделски територии** и в т. ч. **130.8** ха гори върху **водни територии**. Това са гори извън уточнените горски територии според КВС (таблица № 17).

Таблица № 17

Разпределение на общата площ по вид на подотдела и група гори

гори върху земеделски и водни територии

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	2.9	251.9	743.4	106.8	1105.0	74.1
склопени култури	204.1	30.7	-	11.1	245.9	16.5
несклопени култури	0.4	98.1	-	1.0	99.5	6.7
естествен произход 0.1-0.3	-	11.8	5.8	-	17.6	1.2
изредени култури	-	22.8	-	-	22.8	1.5
всичко насаждения	207.4	415.3	749.2	118.9	1490.8	100.0

Към ГСП са приложени списъци по землища, собственост и териториална принадлежност (I Приложение).

Новоустроените горски територии и земеделски територии, придобили характеристики на гора са с обща площ **633.1** хектара (таблица № 18 и № 19).

Таблица № 18

Разпределение на общата площ по вид на подотдела и група гори

новоустроени гори

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	2.5	124.2	216.7	78.8	422.2	66.7
склопени култури	1.4	22.3	-	1.1	24.8	3.9
несклопени култури	0.4	92.5	-	1.0	93.9	14.8
естествен произход 0.1-0.3	-	3.0	-	-	3.0	0.5
изредени култури	-	20.2	-	-	20.2	3.1
всичко насаждения	4.3	262.2	216.7	80.9	564.1	89.0
поляна	5.5	47.4	10.0	0.4	63.3	10.0
обработваема площ	0.5	-	-	-	0.5	0.1
шосе	-	0.3	-	-	0.3	-
дворно място	0.6	-	-	-	0.6	0.1
просека	0.1	-	0.3	-	0.4	0.1
лесонепригодна голина	-	2.3	-	-	2.3	0.4
сипей	-	-	0.5	-	0.5	0.1
автомобилен път III категория	-	1.1	-	-	1.1	0.2
всичко недървопр. площ	6.7	51.1	10.8	0.4	69.0	11.0
всичко инвентаризирана площ	11.0	313.3	227.5	81.3	633.1	100.0
в т.ч. дървопр. площ	4.3	262.2	216.7	80.9	564.1	89.0

Таблица № 19

Разпределение на общата площ по собственост и видове територии

новоустроени гори

вид собственост	Общо				в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Водни територии	
	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	81.9	12.9	21.2	3.8	72.0	89.7	5.3	1.1	4.6	6.2
Общинска	525.3	83.0	525.3	93.1	-	-	456.2	95.3	69.1	93.8
Частна	16.6	2.6	9.7	1.7	6.9	8.6	9.7	2.0	-	-
Юридически лица	9.3	1.5	7.9	1.4	1.4	1.7	7.9	1.6	-	-
Всичко	633.1	100.0	564.1	100.0	80.3	100.0	479.1	100.0	73.7	100.0

В Приложение I е приложен списък на новоустроените гори.

Разпределението на площта и запаса (без клони) на горското стопанство по групи гори, категории и функции е дадено в таблица № 20.

Най-голям е делът на горите и земите със специални функции – 19 401.5 хектара (98.1% от общата площ), от която залесена 18 992.1 хектара (98.0% от залесената площ).

Горите и земите със защитни функции заемат залесена площ от 13.2 хектара (0.1%).

Горите и земите със стопански функции заемат залесена площ от 379.4 хектара (1.9%).

Таблица № 20

Разпределение на горските територии и запаса без клони по категории и функции

Горски територии по	Иглолистни	Широколистни	Всичко
---------------------	------------	--------------	--------

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

категории и функции	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
вододайна зона пояс III	-	-	-	5.7	5.7	2120	5.7	5.7	2120
Всичко защита на водите	-	-	-	5.7	5.7	2120	5.7	5.7	2120
наклон над 30 градуса	-	-	-	7.5	7.5	680	7.5	7.5	680
Всичко защита на почвите	-	-	-	7.5	7.5	680	7.5	7.5	680
Общо защитни функции	-	-	-	13.2	13.2	2800	13.2	13.2	2800
защитена местност	-	-	-	12.0	3.2	340	12.0	3.2	340
Всичко защитени местности	-	-	-	12.0	3.2	340	12.0	3.2	340
защитена зона птици	169.8	161.0	38130	1457.5	1435.8	168380	1627.3	1596.8	206510
защитена зона местообитания	515.2	503.3	128715	5208.1	5068.9	985015	5723.3	5572.2	1113730
Всичко защитени зони Natura 2000	685.0	664.3	166845	6665.6	6504.7	1153395	7350.6	7169.0	1320240
Общо специални функции по т.1	685.0	664.3	166845	6677.6	6507.9	1153735	7362.6	7172.2	1320580
ГВКС 1	125.8	124.3	30995	2627.6	2595.2	572930	2753.4	2719.5	603925
ГВКС 2	1392.6	1379.2	367205	7892.9	7721.2	1431485	9285.5	9100.4	1798690
Всичко гори с висока консервационна стойност	1518.4	1503.5	398200	10520.5	10316.4	2004415	12038.9	11819.9	2402615
Общо специални функции по т.3	1518.4	1503.5	398200	10520.5	10316.4	2004415	12038.9	11819.9	2402615
Общо специални функции по т.1+т.2+т.3	2203.4	2167.8	565045	17198.1	16824.3	3158150	19401.5	18992.1	3723195
Общо защитни и специални функции	2203.4	2167.8	565045	17211.3	16837.5	3160950	19414.7	19005.3	3725995
Всичко стопански функции	107.5	107.5	28330	271.9	271.9	32245	379.4	379.4	60575
Всичко	2310.9	2275.3	593375	17483.2	17109.4	3193195	19794.1	19384.7	3786570

Категориите гори и земи със защитни и специални функции са обособени съгласно нормативните документи, с които са обявени.

Разпределението на площта по водеща и неводеща категория и функция общо за горското стопанство е дадено в таблица № 20^А.

Таблица № 20^А
Разпределение на общата площ по водеща и неводеща категория и функция

Горски територии по категории и функции	Водеща функция	%	В не водеща функция	Обща площ
	ха		ха	
защитна ивица шосе	-	-	254.5	254.5
200 м край язовир	-	-	113.8	113.8
защ. ивица край река	-	-	7.3	7.3
скално-урвест терен	-	-	190.1	190.1
наклон над 30 градуса	7.5	-	2873.8	2881.3
вододайна зона пояс I	-	-	0.4	0.4
вододайна зона пояс II	-	-	123.8	123.8
вододайна зона пояс III	5.7	-	219.8	225.5
Общо защитни функции	13.2	-	-	-
защитена местност	12.0	0.1	-	12.0
защитена зона птици	1627.3	8.2	3992.8	5620.1
защитена зона местообитания	5723.3	28.9	-	5723.3
Общо специални функции по т.1	7362.6	37.2	-	-
горски разсадник	-	-	9.0	9.0
семепроизв.насаждение	-	-	631.8	631.8
Общо специални функции по т.2	-	-	-	-
курортна гора	-	-	122.6	122.6
гори във фаза на старост	-	-	674.6	674.6
ГВКС 1	2753.4	13.9	6226.4	8979.8
ГВКС 2	9285.5	47.0	8988.5	18274.0
ГВКС 3	-	-	335.3	335.3
ГВКС 4	-	-	3998.3	3998.3
представителни екосистеми	-	-	988.1	988.1
Общо специални функции по т.3	12038.9	60.9	-	-
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	19401.5	98.1	-	-
Общо защитни и специални функции	19414.7	98.1	-	-
стопанска	379.4	1.9	-	379.4
Стопански функции	379.4	1.9	-	-
Всичко	19794.1	100.0	-	-

Понеже има дублиране на различни функции в едни и същи подотдели и същите са посочени при водещата функция в горната таблица са изготвени пълни списъци на подотделите по функции:

4.1.1. Защитна ивица (50 м) от двете страни на първокласен републикански път (I - 7) - обособена съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, отдели и подотдели: **12** - г, д, е, 1; **13** - б, в, 1; **14** - д, и; **15** - з, к; **16** - а, д, е, з, и, к, л, м, н; **17** - ж, к, л, м, 3; **18** - ж, з, и, к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **56** - а, б, л, 3, 4; **62** - а, г, е, ж, и, л, м, п, 1, 2; **63** - а, б, з, и, к, л, м, о, 3; **86** - з, и, л, м, н; **87** - а, б, в, г, д, и, к, л, 1, 3, 4, 5; **88** - а; **96** - а, 1, 3, 4, 5; **131** - 2; **132** - а, б, ж, з, к, л, м; **133** - а, н; **250** - н1; с обща площ **254.5** ха, от която **247.4** ха е залесена и **7.1** ха незалесена.

4.1.2. Защитна ивица 200 м. около язовир Тича - обособена съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, отдели и подотдели: **230** - в, г, д, е; **231** - л, м, н, о, п, ч, ш, щ, 2, 3, 4; **246** - а; **247** - а; **248** - щ, ю, я, а1, б1, в1, д1, е1, ж1, 1; с обща площ **113.8** ха, от която **112.7** ха е залесена и **1.1** ха е незалесена.

4.1.3. Защитна ивица (100 м.) от двете страни на река Голяма Камчия - обособена съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, отдел и подотдели: **250** – м, л1, м1; с обща залесена площ **7.3** ха.

4.1.4. Защита на горски територии на скални и урвести терени - обособена съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, отдел и подотдели: **29** - ж; **35** - к; **48** - ж; **49** - а; **54** - д; **120** - в, г, д; **121** - е; **161** - з; **162** - г; **163** - е; **164** - к; **165** - е, л; с обща залесена площ **190.1** ха.

4.1.5. Горски територии за защита на почвата с наклон над 30 градуса - обособена съгласно чл. 5, ал. 2 от ЗГ, отдели и подотдели: **4** - г, е, ж; **5** - з, и; **6** - а, б, в, к, л, м; **7** - а, б, г, д, и; **8** - б; **9** - к; **10** - д; **13** - ж; **14** - б; **15** - ж, з; **16** - г, и, н, о, п, р; **17** - д, ж; **18** - д, ж, з, и, л; **19** - д; **20** - а, б, в, ж, з; **21** - а, б, в, г, д, е, ж, к; **22** - в, г, ж, з; **23** - д, ж, к; **24** - ж, з, и, л; **26** - и; **29** - ж; **30** - и; **31** - а, в, 1; **34** - а; **35** - к; **37** - и, к, м; **39** - д, е; **41** - б, и, л, м, н; **42** - а, и; **43** - а, б, в, д, е; **44** - в, д; **45** - а, б, в, г, д; **46** - г, е, ж, з; **47** - а, в, г, д; **48** - а, б, г, ж; **49** - а, б, в, 1, 2, 4, 5, 6; **51** - в; **52** - ж; **54** - в, г, д; **57** - д; **59** - г, д; **60** - д; **61** - е, ж; **68** - и; **69** - а, б, в, г, д, е; **70** - а; **72** - а; **73** - а; **74** - б, е; **75** - а, д, е, з; **76** - д; **77** - л, м; **78** - а; **79** - б; **80** - б, к, м; **81** - г, д; **83** - в, д, ж, к; **84** - л; **85** - а, и; **86** - д; **87** - 2; **88** - а, б; **99** - в; **100** - а, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - г, д, 2; **103** - б, 2; **105** - д, ж; **107** - а, и, 4; **108** - а, б, г; **109** - б, в; **110** - а, в, г; **111** - ж, 1; **112** - б, д; **113** - а, ж, з, 1, 2, 3; **114** - в, г, д, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9; **115** - д; **117** - д; **119** - ж, з; **120** - б, в, г, д; **121** - д, е, 1, 2; **122** - в, г, д, 1, 2; **123** - к, 3; **124** - е, ж, з, и, 1, 2; **125** - л, 3, 4; **126** - з, и, 1, 2; **127** - д, е, ж; **131** - л; **132** - д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **133** - к, 3; **134** - л, м, 5; **135** - з; **136** - е; **153** - а, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **154** - д, е, 2; **155** - а, б, г, е, 1; **156** - в, з, 2, 3, 4, 5, 6; **157** - к, л; **160** - 1; **161** - з, и; **162** - б, в, г, ж, з, к; **163** - е, ж, з, л, 1; **164** - а, ж, к; **165** - е, л, 3; **166** - б, в, и, 1; **167** - в, е, 1; **168** - д; **169** - ж; **172** - д; **180** - к; **181** - в, г; **182** - е; **183** - б, г; **184** - л; **186** - г; **187** - а, д, ж, к, 1; **188** - е; **189** - у; **190** - е; **191** - ж; **192** - м; **193** - л; **209** - а; **217** - 1; **221** - а; **222** - е, ж, 2; **232** - с; **236** - а; **243** - м; **245** - ф, х; **249** – 1; с обща площ **2881.3** ха, от която **2826.9** ха е залесена и **54.4** ха незалесена.

4.1.6. Вододайна зона – обявена със заповеди на Басейнова дирекция "Черноморски район" – гр. Варна (БДЧР – гр. Варна). По подробно са разгледани в глава V на настоящата записка, отдели и подотдели: **6** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **7** - а, б, в, 1; **89** - а, б; **96** - 10; **109** - а, б, в, г, 1, 2; **110** - а, в, г, д, 1, 2, 3; **111** - в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **112** - д; **113** - а, б, з, 1, 2, 3; **114** - в, г, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **126** - г, л; **127** - г, д, е, ж, 2, 5; **250** - а, б; с обща площ **349.7** ха, от която **321.9** ха залесена и **27.8** ха незалесена.

4.1.7. Защитена местност "Червен божур" – обявена със заповед № РД - 311/30.05.2006 г. на МОСВ, ДВ бр.55/2006 г., имоти №№ 000526, 000528, 000530 или индентификатори №№ 12766.79.95, 12766.79.96, 12766.79.97 – з-ще гр. Върбица с площ по заповед 120.525 дка, отдели и подотдели: **54** - 1; **57** - а, 1; **58** - д, 3, 5, с обща площ **12.0** ха, от която **3.2** ха залесена и **8.8** ха незалесена.

4.1.8. Горски разсадник – съгласно Акт за публична държавна собственост № 1764/04.06.2007 г. – имот № 05075.39.47 в землището на с. Божурово и обособен съгласно чл. 5, ал. 3 т. 2 от ЗГ, отдел и подотдел: **128** – 1; с обща незалесена площ **9.0** ха.

4.1.9. Семепроизводствени насаждения - обособен съгласно чл. 5, ал. 3 т. 2 от ЗГ и утвърдени с протокол от 30.03.2021 г. на Горска семеконтролна станция гр. София, отдели и подотдели **14** - з; **15** - з; **63** - и; **86** - з, м; **88** - з; **90** - г, д, ж; **91** - б, в, е, ж; **104** - а, б, в, ж; **122** - б, ж; **123** - д, ж, з, и; **146** - в; **147** - а; **148** - а, е; **180** - р1; **188** - е; **211** - в, г; **215** - е, ж, з; **216** - б, в; **219** - а; **235** – а; с обща залесена площ **631.8** ха.

4.1.10. Курортни гори - обособени съгласно чл. 5, ал. 2 т. 3 от ЗГ, отдели и подотдели: **86** - с; **87** - а, б, в, г, д, 1, 2; **88** - а, б, в, г; **89** - а, б, в, д, е; **90** - а, б; **95** - г, д, 1; **96** - а, б, в, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; **101** - б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - ж, з, и, 4, 5, 6; **131** - н, 2; **132** - л; **134** – б; с обща площ **122.6** ха, от която **114.2** ха е залесена и **8.4** ха незалесена.

4.1.11. Гори във фаза на старост, съгласно Заповед № РД 421 от 02.11.2016 г. на министъра на земеделието и храните, отдели и подотдели: **108** - а, б, г; **109** - а, б, в; **110** - а, в, г; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **112** - а, б, г, д; **113** - а, б, ж, з; **114** - а, б, в, г; **115** - а, б, в, г; **116** - а, б, в, д, е; **117** - г, д; **119** - з; **120** - в, г, д; **121** - е; **122** - з, и; **123** - к, л; **124** - е, ж, з, и; **125** - к, л; **217** - а; **221** - а, в, г, д; **222** - е; **226** – в; с обща залесена площ **674.6** ха.

4.1.12. Гори с висока консервационна стойност (ГВКС 1), по сертификационен доклад гори, в които са установени изчезващи, редки, застрашени и ендемични видове, отдели и подотдели: **1** - а, б, в; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, е, ж, з, 1, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **15** - з; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **18** - к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **21** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1; **22** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **23** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; **27** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **28** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **30** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **39** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **46** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **50** - а, б, в, г; **51** - а, б, в; **56** - а, 4; **58** - д, 3, 5; **62** - ж, з, и, п, 1, 2, 4; **63** - а, в, г, д, е, ж, з, к, м, н, о, 1, 2, 3; **64** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **65** - а, б, в, 1, 2, 3; **66** - а, б, в, 1, 2; **71** - р; **73** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **74** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **75** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **77** - ж; **78** - а, б, в, г, д, е, ж; **79** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р, с; **87** - б, в, г, е, ж, з, и, 2, 3; **89** - в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; **90** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **91** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **96** - 1, 3, 4, 5; **101** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, к, л, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - б, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5; **125** - б, в, г, ж, з, и, к, л, о, п, т, ф, х, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **126** - б, в, г, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - г, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - в, г, д, е, ж, и, л, м, н, о, 1; **131** - б, г, д, е, з, и, к, л, м, н, 1, 2; **132** - к; **134** - а, б, в, г, е, 1, 2, 3, 6; **135** - а, в; **137** - т, ц, ю, я, б1, 1, 2, 6, 7, 8; **139** - б; **142** - а; **150** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **188** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **190** - а, б, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **191** - в, г, д, е, ж, 1; **192** - а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **197** - а, б, в, г, д, е, 1; **199** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4; **200** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1; **201** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **202** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **203** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2; **205** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **209** - р; **210** - б, г, е, к, м, н, о, п, р, у, ф, ш, ю, в1, д1, м1; **211** - а, б, в, г; **212** - а, б, в, г, д, 1, 2; **213** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **214** - а, б, в, г, д, е, ж, з, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5; **215** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **216** - а, б, в, г, 1, 2; **217** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, о, п, 1, 2, 3; **218** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **219** - а, б, в, г, д, 1, 2; **220** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **221** - а, б, в, г, д, 1; **222** - б, г, е, з, и, 1, 2; **223** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **224** - а, в, г; **225** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **226** - а, в, г, е, ж, м, н, о, п, р; **227** - а, д; **228** - а, б, в, г, д, е, 1; **229** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **230** - а, б, в, г; **231** - а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, н, о, с, т, у, ц, 1, 2, 3, 4; **232** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2; **233** - а, б, в, г, д, 1; **234** - а, б, в, 1, 2; **235** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4; **236** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **237** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **238** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **239** - е, ж, и, л, 1, 2, 3; **240** - и, с, т, ц, в1, и1, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 15, 19; **241** - м, о, п, р, с, ф, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **242** - а, б, т, ц, ш, щ, к1, 1, 3; **244** - г, о, т, щ, ю, я, м1, у1, х1, ц1; **246** - а, б, в, г, д, е, ж; **247** - а, б, в, г, д; **248** - а, б, в, ж, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ц, 1, 2; **249** - а, ж, к, т, х, ч, ю, я, к1, л1, п1, х1, ш1, ю1, 1, 2, 3; с обща площ **8979.8** ха, от която **8770.7** ха залесена и **209.1** ха незалесена.

4.1.13. Гори с висока консервационна стойност (ГВКС 2), по сертификационен доклад, гори формиращи ландшафта, отдели и подотдели: **1** - а, б, в; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **15** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **18** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **19** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **20** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **21** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1; **22** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **23** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; **24** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **25** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **26** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4; **27** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **28** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **29** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **30** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **31** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2; **32** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1; **33** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **34** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **35** - а, б, в, г, д, е, ж, и, к, л, н, о, 1; **36** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **37** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2; **38** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, 1, 2; **39** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **40** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **41**

- а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н; **42** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **43** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **44** - а, б, в, г, д, 1, 2; **45** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5; **46** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **47** - а, б, в, г, д; **48** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **49** - а, б, в, г, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **50** - а, б, в, г; **51** - а, б, в; **52** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **53** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **54** - а, б, в, г, д, 1, 2; **55** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **56** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4; **57** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2; **58** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **59** - а, б, в, г, д, 1; **60** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **61** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **62** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **63** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3; **64** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **65** - а, б, в, 1, 2, 3; **66** - а, б, в, 1, 2; **67** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4; **68** - а, б, в, г, д, ж, з, и, к; **69** - а, б, в, г, д, е, 1; **70** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5; **71** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 1, 2, 3, 4; **72** - а, б, в, г, 1; **73** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **74** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **75** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **76** - а, б, в, г, д, е, 1; **77** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1; **78** - а, б, в, г, д, е, ж; **79** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **80** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1; **81** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **82** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4, 5; **83** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1; **84** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1; **85** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, 1; **87** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5; **88** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1; **89** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о; **90** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **91** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **92** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1; **93** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **94** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3, 4; **95** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **96** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; **97** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **98** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2; **99** - а, б, в, г, д, 1, 2; **100** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5; **101** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, к, л, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - б, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4, 5; **125** - б, в, г, ж, з, и, к, л, о, п, т, ф, х, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **126** - б, в, г, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - г, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - в, г, д, е, ж, и, л, м, н, о, 1; **131** - б, г, д, е, з, и, к, л, м, н, 1, 2; **132** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **133** - б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **134** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **135** - а, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **136** - а, б, в, г, д, е, ж; **137** - т, ц, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, 1, 2, 6, 7, 8; **138** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **139** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4; **140** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4, 5; **141** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **142** - а, б, в, г, д, 1; **143** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5; **144** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к; **145** - г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, 1, 2; **146** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **147** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **148** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3; **149** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **150** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **151** - а, б, в, г, 1, 2, 3, 4, 5; **152** - а, б, в, г, д, 1; **153** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **154** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **155** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **156** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **157** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **158** - а, б, в, г, д, е, 1; **159** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **160** - а, б, в, г, д, е, 1; **161** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **162** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **163** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **164** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **165** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4; **166** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **167** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3; **168** - а, б, в, г, д, 1, 2; **169** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **170** - в, г, д, л, н, о, р, т, у, х, ч, я, б1, в1, г1, к1, м1, п1, у1, х1, ц1, ч1, ш1, ю1, б2, в2, и2, к2, л2, 1, 2, 3; **171** - б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м; **172** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **173** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **174** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **175** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1; **176** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, л; **177** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **178** - а, б, в, г, д, е, ж, к, л, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **179** - б, г, д, е, ж, и, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, я, б1, в1, 1, 2, 3, 4, 5; **180** - а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, я, а1, е1, ж1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, б2; **181** - а, б, в, г; **182** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **183** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **184** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **185** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1; **186** - а, б, в, г, 1; **187** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2; **188** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **189** - а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 1, 2; **190** - а, б, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **191** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **192** - а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **193** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, 1, 2, 3, 4, 5; **194** - а, б, 1, 2, 3; **195** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **196** - б, ж, з, и, к, л, м, н, о; **197** - а, б, в, г, д, е, 1; **198** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2, 3, 4; **199** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4; **200** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1; **201** - а, б, в, г, д, е, р, ж, з, 1, 2, 3; **202** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **203** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2; **204** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **205** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **206** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5; **207** - а, б, в, г, 1, 2, 3, 4; **208** - а, б, в, г, 1; **209** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, р, 1, 2, 3; **210** - б, г, е, к, м, н, о, п, р, у, ф, ш, ю, в1, д1, и1, м1, н1; **211** - а, б, в, г; **212** - а, б, в, г, д, 1, 2; **213** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **214** - а, б, в, г, д, е, ж, з, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5; **215** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **216** - а, б, в, г, 1, 2; **217** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, о, п, 1, 2, 3; **218** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **219** - а, б, в, г, д, 1, 2; **220** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2;

221 - а, б, в, г, д, 1; **222** - б, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **223** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **224** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **225** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **226** - а, б, в, г, е, ж, з, м, н, о, п, р; **227** - а, д, е; **228** - а, б, в, г, д, е, 1; **229** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **230** - а, б, в, г; **231** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, н, о, с, т, у, ц, 1, 2, 3, 4; **232** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2; **233** - а, б, в, г, д, 1; **234** - а, б, в, 1, 2; **235** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4; **236** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **237** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **238** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **239** - е, ж, и, л, 1, 2, 3; **240** - и, с, т, ц, в1, и1, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 15, 19; **241** - м, о, п, р, с, ф, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **242** - а, б, т, ц, ш, щ, е1, ж1, з1, к1, л1, 1, 2, 3; **243** - д, з, л; **244** - б, г, е, ж, з, и, к, м, о, т, щ, ю, я, м1, т1, у1, х1, ц1, ч1, 1, 2, 3; **245** - а, д, л, м, н, о, р, т, ф, х, 1; **246** - а, б, в, г, д, е, ж; **247** - а, б, в, г, д; **248** - а, б, в, ж, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ц, 1, 2; **249** - а, ж, к, т, х, ч, ю, я, к1, л1, п1, х1, ш1, ю1, 1, 2, 3; с обща площ **18274.0** ха, от която **17873.8** ха залесена и **400.2** ха незалесена.

4.1.14. Гори с висока консервационна стойност (ГВКС 3) по сертификационен доклад – гори във фаза на старост, отдели и подотдели: **31** - а, в; **107** - а, б, в; **111** - к; **112** - в; **113** - в; **114** - д, е; **115** - д, е, ж; **116** - г; **117** - в, ж; **127** - в, д, е, ж; **161** - з; **163** - л; **164** - к; **165** - л; **166** - в, и; **167** - е; **178** - к, р; **183** - в; **185** - б; **245** - т, ф, х; с обща залесена площ **335.3** ха.

4.1.15. Гори с висока консервационна стойност (ГВКС 4), по сертификационен доклад, гори предпазващи от разпространението на пожари, отдели и подотдели: **4** - г, е, ж; **5** - з, и; **6** - а, б, в, к, л, м; **7** - а, б, г, д, и; **8** - б; **9** - к; **10** - д; **12** - г, д, е, 1; **13** - б, в, ж, 1; **14** - б, д, и; **15** - ж, з, к; **16** - а, г, д, е, з, и, к, л, м, н, о, п, р; **17** - д, ж, к, л, м, 3; **18** - д, ж, з, и, к, л, 5; **19** - д, ж; **20** - а, б, в, е, ж, з; **21** - а, б, в, г, д, е, ж, и, к; **22** - в, г, ж, з; **23** - д, ж, к; **24** - ж, з, и, л; **26** - и; **29** - ж; **30** - и; **31** - а, в, 1; **32** - б, в; **33** - л; **34** - а; **35** - к; **37** - и, к, м; **38** - а, д; **39** - д, е; **41** - б, и, л, м, н; **42** - а, и; **43** - а, б, в, г, д, е; **44** - в, д; **45** - а, б, в, г, д; **46** - г, е, ж, з; **47** - а, в, г, д; **48** - а, б, г, ж; **49** - а, б, в, 1, 2, 4, 5, 6; **51** - б, в; **52** - ж; **54** - в, г, д; **56** - а, б, к, л, 3, 4; **57** - д; **59** - г, д; **60** - д; **61** - е, ж; **62** - а, г, е, ж, и, л, м, п, 1, 2; **63** - а, б, в, з, и, к, л, м, о, 1, 3; **68** - и; **69** - а, б, в, г, д, е; **70** - а; **72** - а; **73** - а; **74** - б, е; **75** - а, д, е, з; **76** - д; **77** - б, г, л, м; **78** - а; **79** - б; **80** - а, б, к, м, н; **81** - г, д; **82** - б, в, д, е; **83** - в, д, ж, к; **84** - л; **85** - а, и; **86** - д, з, и, л, м, н, п; **87** - а, б, в, г, д, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **88** - а, б, в, ж, з, и, 1; **89** - а, б, в, г, д, е, ж, и, л, н, о; **90** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **95** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **96** - а, в, д, е, з, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14; **99** - в; **100** - а, в, г, 1, 2, 3, 4, 5; **101** - з; **102** - г, д, 2; **103** - б, 2; **105** - д, ж, и; **107** - а, и, 4; **108** - а, б, г; **109** - а, б, в; **110** - а, в, г, д, 1, 2, 3; **111** - в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **112** - б, д; **113** - а, б, ж, з, 1, 2, 3; **114** - в, г, д, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **115** - д; **117** - д; **118** - в; **119** - ж, з; **120** - б, в, г, д; **121** - д, е, 1, 2; **122** - в, г, д, е, 1, 2; **123** - к, 3; **124** - е, ж, з, и, 1, 2; **125** - л, 3, 4; **126** - г, з, и, л, 1, 2; **127** - г, д, е, ж, 2, 5; **131** - л, 2; **132** - а, б, г, д, ж, з, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **133** - в, г, д, е, з, и, к, н, 1, 2, 3; **134** - д, е, ж, з, л, м, н, о, п, с, т, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **135** - ж, 3; **136** - е; **153** - а, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **154** - д, е, 2; **155** - а, б, г, е, 1; **156** - в, з, 2, 3, 4, 5, 6; **157** - к, л; **160** - 1; **161** - в, е, ж, з, и; **162** - б, в, г, д, ж, з, к, л; **163** - е, ж, з, л, 1; **164** - а, ж, к; **165** - в, г, е, л, 3; **166** - б, в, и, 1; **167** - в, е, 1; **168** - д; **169** - ж; **170** - д; **172** - д, ж; **180** - к; **181** - в, г; **182** - е; **183** - б, г; **184** - л; **186** - г; **187** - а, д, ж, к, 1; **188** - е; **189** - у, ф; **190** - е; **191** - е, ж; **192** - м; **193** - л; **209** - а; **217** - 1; **221** - а; **222** - е, ж, 2; **226** - а, б, в, г, ж, з, н, о, п, р; **227** - а; **230** - а, б, в; **231** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, с, т, у, ц, 1, 2, 3, 4; **232** - с; **236** - а; **243** - д; **245** - ф, х; **249** - 1; с обща площ **3998.3** ха, от която **3910.3** ха залесена и **88.0** ха незалесена.

4.1.16. Представителни екосистеми (образци) по сертификационен доклад, отдели и подотдели: **5** - з, и; **6** - к, м; **19** - в; **20** - б, д, е; **21** - е; **25** - б; **30** - е; **31** - ж; **32** - б; **33** - б; **35** - к; **41** - б; **42** - б; **44** - в; **45** - в, г; **46** - а, г, е, ж; **47** - а, в, г; **48** - ж; **49** - а, б, в, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **54** - г, д; **57** - 1, 2; **59** - 1; **60** - ж, з, 2; **61** - з, 2; **64** - ж; **65** - 1, 3; **67** - 2, 3, 4; **70** - н; **71** - а; **72** - а; **73** - е; **74** - м; **77** - ж, л; **78** - ж; **79** - 1, 2, 3, 4, 5, 6; **80** - в, и; **83** - в, ж; **84** - б; **85** - 4, 5, 7; **92** - д; **93** - а; **95** - б; **114** - 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **165** - и; **167** - в; **174** - к; **181** - в; **182** - е; **185** - и; **191** - ж; **192** - м; **206** - в, 1, 2, 3, 5; **210** - м1; **213** - г; **214** - в; **217** - о, п; **221** - 1; **222** - б, и; **228** - г; **244** - г; **248** - а, б, в, л; с обща площ **988.1** ха, от която **948.8** ха залесена и **39.3** ха незалесена.

Освен посочените списъци, са изготвени и списъци на Зоните по Натура 2000 (посочени в Глава IV на ГСП).

4.2. Таксационна характеристика на насажденията

Залесената площ на ТП ДГС "Върбица" е **19 384.7** ха. Разпределението ѝ, както и това на дървесния запас (без клони), по типове месторастения в границите на обособените условни стопански класове по функции е дадено в таблица № 21.

Таблица № 21

Разпределение на залесената площ и общия дървесен запас (без клони)
по типове месторастения, условни стопански класове и функции

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение	
означение	No	ха	%	куб.м	%
Условен стопански клас: Бялборови култури, ЗСп функции					
T-I-2 C-2,1	56	71.8	6.4	20400	7.0
T-I-2 C-1	59	224.0	19.9	58260	19.9
T-I-2 CD-2,3	60	427.9	38.1	115535	39.5
T-I-2 B-1,2	61	23.0	2.1	5310	1.8
T-I-3 CD-2,3	65	146.0	13.0	39845	13.6
T-I-3 B-1,2	66	19.5	1.7	3780	1.3
T-II-1 CD-2,3	70	10.6	0.9	4020	1.4
T-II-1 C-2	71	174.7	15.5	40705	13.9
T-II-1 B-1,2	72	27.3	2.4	4500	1.6
Всичко	1124.8	100.0	292355	100.0	
Условен стопански клас: Черборови култури, ЗСп функции					
T-I-2 C-2,1	56	31.3	3.0	8100	3.0
T-I-2 C-1	59	234.6	22.4	56970	20.9
T-I-2 CD-2,3	60	573.4	55.0	152440	55.9
T-I-2 B-1,2	61	73.0	7.0	17280	6.3
T-I-3 CD-2,3	65	55.3	5.3	16030	5.9
T-I-3 B-1,2	66	27.7	2.7	7290	2.7
T-II-1 CD-2,3	70	5.8	0.6	1990	0.7
T-II-1 C-2	71	41.9	4.0	12590	4.6
Всичко		1043.0	100.0	272690	100.0
Условен стопански клас: Буков В, ЗСп функции					
T-I-2 C-2,1	56	79.9	6.4	19340	6.6
T-I-2 C-1	59	3.5	0.3	1050	0.4
T-I-2 CD-2,3	60	174.5	14.0	45190	15.5
T-I-3 CD-2,3	65	492.6	39.5	104100	35.8
T-II-1 CD-2,3	70	140.6	11.3	34480	11.8
T-II-1 C-2	71	355.9	28.5	87110	29.9
Всичко		1247.0	100.0	291270	100.0
Условен стопански клас: Буков Ср, ЗСп функции					
T-I-2 C-2,1	56	61.6	1.4	14070	1.4
T-I-2 C-1	59	72.4	1.7	17660	1.7
T-I-2 CD-2,3	60	1130.1	27.2	255150	25.0
T-I-2 B-1,2	61	19.7	0.5	4180	0.4
T-I-3 CD-2,3	65	1100.6	26.5	268820	26.4
T-II-1 CD-2,3	70	235.8	5.7	65230	6.4
T-II-1 C-2	71	1539.4	37.0	393805	38.7
T-II-1 B-1,2	72	0.6	-	90	-
Всичко		4160.2	100.0	1019005	100.0
Условен стопански клас: Буков Н, ЗСп функции					
T-I-2 CD-2,3	60	46.9	15.8	8280	18.3
T-I-3 CD-2,3	65	42.5	14.3	7830	17.3
T-I-3 B-1,2	66	49.0	16.5	4140	9.1
T-II-1 C-2	71	111.8	37.7	18970	41.8
T-II-1 B-1,2	72	46.7	15.7	6130	13.5
Всичко		296.9	100.0	45350	100.0
Условен стопански клас: Габърров, ЗСп функции					
T-I-2 C-2,1	56	84.2	4.5	16290	4.9
T-I-2 C-1	59	210.4	11.2	40865	12.4
T-I-2 CD-2,3	60	850.3	45.1	148835	45.1
T-I-2 B-1,2	61	5.8	0.3	730	0.2
T-I-3 CD-2,3	65	509.0	27.0	85405	25.9
T-I-3 B-1,2	66	54.3	2.9	8960	2.7
T-II-1 CD-2,3	70	30.6	1.6	4770	1.5

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение	
означение	No	ха	%	куб.м	%
T-II-1 C-2	71	131.9	6.9	22940	7.0
T-II-1 B-1,2	72	9.4	0.5	1030	0.3
Всичко		1885.9	100.0	329825	100.0
Условен стопански клас: Дъбов СрН, 3Сп функции					
T-I-2 C-2,1	56	223.3	6.1	39145	5.4
T-I-2 C-1	59	838.6	23.0	158625	21.9
T-I-2 CD-2,3	60	1479.0	40.6	292150	40.3
T-I-2 B-1,2	61	17.5	0.5	2490	0.3
T-I-3 CD-2,3	65	615.4	16.9	129520	17.9
T-I-3 B-1,2	66	82.5	2.3	12680	1.7
T-II-1 CD-2,3	70	2.2	0.1	420	0.1
T-II-1 C-2	71	386.3	10.5	89755	12.4
T-II-1 B-1,2	72	0.4	-	60	-
Всичко		3645.2	100.0	724845	100.0
Условен стопански клас: Церов, 3Сп функции					
T-I-2 C-2,1	56	27.6	3.6	6500	4.3
T-I-2 C-1	59	257.2	33.5	53480	34.9
T-I-2 CD-2,3	60	307.1	40.0	64960	42.4
T-I-2 B-1,2	61	121.6	15.8	13090	8.5
T-I-3 CD-2,3	65	42.1	5.5	12960	8.5
T-II-1 C-2	71	12.6	1.6	2090	1.4
Всичко		768.2	100.0	153080	100.0
Условен стопански клас: Широколистен В, 3Сп функции					
T-I-1 C-2	53	30.3	9.2	6590	10.6
T-I-2 C-2,1	56	14.6	4.4	3260	5.2
T-I-2 C-1	59	13.3	4.0	650	1.0
T-I-2 CD-2,3	60	89.9	27.3	15885	25.5
T-I-2 B-1,2	61	3.9	1.2	185	0.3
T-I-3 CD-2,3	65	51.9	15.7	9345	15.0
T-I-3 B-1,2	66	6.1	1.8	1020	1.6
T-II-1 CD-2,3	70	4.3	1.3	660	1.1
T-II-1 C-2	71	104.6	31.7	23180	37.2
T-II-1 B-1,2	72	11.1	3.4	1550	2.5
Всичко		330.0	100.0	62325	100.0
Условен стопански клас: Буков В П, 3Сп функции					
T-I-2 C-2,1	56	91.2	7.9	15980	8.4
T-I-2 C-1	59	68.1	5.9	8530	4.5
T-I-2 CD-2,3	60	531.9	46.3	82820	43.4
T-I-2 B-1,2	61	15.6	1.4	1900	1.0
T-I-3 CD-2,3	65	289.8	25.2	57290	30.0
T-I-3 B-1,2	66	41.8	3.6	3885	2.0
T-II-1 CD-2,3	70	37.4	3.2	7730	4.1
T-II-1 C-2	71	69.2	6.0	12295	6.4
T-II-1 B-1,2	72	5.1	0.5	485	0.2
Всичко		1150.1	100.0	190915	100.0
Условен стопански клас: Дъбов СрНП, 3Сп функции					
T-I-2 C-2,1	56	101.0	11.0	11410	9.2
T-I-2 C-1	59	372.0	40.7	50305	40.4
T-I-2 CD-2,3	60	304.8	33.4	44720	35.9
T-I-2 B-1,2	61	21.4	2.3	2730	2.1
T-I-3 CD-2,3	65	84.7	9.3	13100	10.5
T-I-3 B-1,2	66	28.3	3.1	2220	1.8
T-II-1 C-2	71	1.5	0.2	70	0.1
Всичко		913.7	100.0	124555	100.0
Условен стопански клас: Церов П, 3Сп функции					
T-I-2 C-2,1	56	48.7	3.5	8580	5.2
T-I-2 C-1	59	353.7	25.3	39695	24.2

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение	
означение	No	ха	%	куб.м	%
T-I-2 CD-2,3	60	983.4	70.2	114840	69.9
T-I-2 B-1,2	61	14.4	1.0	1170	0.7
Всичко		1400.2	100.0	164285	100.0
Условен стопански клас: Келявгабъров, ЗСп функции					
T-I-2 C-1	59	147.1	14.1	9460	17.1
T-I-2 CD-2,3	60	0.2	-	20	-
T-I-2 B-1,2	61	385.8	37.1	17010	30.6
T-I-3 B-1,2	66	178.5	17.2	10945	19.7
T-II-1 B-1,2	72	328.5	31.6	18060	32.6
Всичко		1040.1	100.0	55495	100.0
Стопански клас: Бялборови Култури, Стопански функции					
T-I-2 C-1	59	37.6	44.6	10120	45.3
T-I-2 CD-2,3	60	46.7	55.4	12200	54.7
Всичко		84.3	100.0	22320	100.0
Стопански клас: Черборови култури, Стопански функции					
T-I-2 C-1	59	6.4	27.6	1680	27.9
T-I-2 CD-2,3	60	16.8	72.4	4330	72.1
Всичко		23.2	100.0	6010	100.0
Стопански клас: Буков Високобонитетен, Стопански функции					
T-I-3 CD-2,3	65	0.4	100.0	15	100.0
Всичко		0.4	100.0	15	100.0
Стопански клас: Буков Среднобонитетен, Стопански функции					
T-I-2 CD-2,3	60	9.6	60.8	1870	51.8
T-I-3 CD-2,3	65	5.4	34.1	1640	45.4
T-I-3 B-1,2	66	0.8	5.1	100	2.8
Всичко		15.8	100.0	3610	100.0
Стопански клас: Буков Нискобонитетен, Стопански функции					
T-I-2 CD-2,3	60	6.0	100.0	810	100.0
Всичко		6.0	100.0	810	100.0
Стопански клас: Габъров, Стопански функции					
T-I-2 CD-2,3	60	9.5	20.6	1250	22.8
T-I-2 B-1,2	61	14.7	31.9	1380	25.2
T-I-3 CD-2,3	65	21.9	47.5	2850	52.0
Всичко		46.1	100.0	5480	100.0
Стопански клас: Дъбов СРН, Стопански функции					
T-I-2 C-1	59	0.4	19.1	20	5.3
T-I-3 CD-2,3	65	1.7	80.9	360	94.7
Всичко		2.1	100.0	380	100.0
Стопански клас: Церов, Стопански функции					
T-I-2 C-1	59	4.3	4.2	300	2.4
T-I-2 CD-2,3	60	57.4	56.2	6865	54.2
T-I-2 B-1,2	61	40.5	39.6	5510	43.4
Всичко		102.2	100.0	12675	100.0
Стопански клас: Широколистен Високостъблен, Стопански функции					
T-I-1 C-2	53	6.5	83.3	1410	95.6
T-I-2 C-1	59	0.7	9.0	25	1.7
T-I-2 CD-2,3	60	0.6	7.7	40	2.7
Всичко		7.8	100.0	1475	100.0
Стопански клас: Буков В П, Стопански функции					
T-I-2 CD-2,3	60	6.0	100.0	420	100.0
Всичко		6.0	100.0	420	100.0
Стопански клас: Церов П, Стопански функции					
T-I-2 C-2,1	56	3.1	5.8	330	5.8
T-I-2 C-1	59	14.2	26.8	1000	17.5
T-I-2 CD-2,3	60	35.0	65.9	4345	75.8
T-I-2 B-1,2	61	0.8	1.5	50	0.9
Всичко		53.1	100.0	5725	100.0

Месторастене		Площ		Запас на основното насаждение	
означение	No	ха	%	куб.м	%
Стопански клас: Келявгабъров, Стопански функции					
T-I-2 C-1	59	18.9	58.3	1125	68.0
T-I-2 B-1,2	61	13.5	41.7	530	32.0
Всичко		32.4	100.0	1655	100.0

4.2.1. Гори със защитни и специални функции

Залесената площ на горите със защитни и специални функции е 19 005.3 хектара, което е 98.1% от общата залесена площ на стопанството. По **условни** стопански класове тя се разпределя, както следва:

4.2.1.1. Условен стопански клас Бялборови култури (таблици №№ 1 - 9 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 124.8 хектара, или 5.8% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени бялборови култури, както и от смесени такива с водещо участие на бял бор извън ареала на разпространение на белия бор. Здравословното състояние на културите е задоволително.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Преобладава III клас – 67.1%, следван от II – 31.6%.

Средната възраст е 47 години.

Общият запас е 292 355 куб.м. (без клони). Средният запас е 260 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 6334 куб.м., а на един хектар – 5.63 куб.м.

Преобладават среднобогатите до богати месторастения (52.0%), следвани от среднобогатите – 41.8%.

Средният бонитет е III (2.8).

Средната пълнота е 0.79. Изредените култури са 1.0 ха или 0.1%. Преобладават дървостойките с пълнота 0,8 – 38.5%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 26.2%, 0.9 – 25.5%, 0.6 – 4.8% и 1.0 – 3.5%.

Основен дървесен вид е белият бор – 68.0% от площта и 74.4% от запаса (без клони). От останалите иглолистни дървесни видове по-голямо участие има черният бор съответно 7.3% и 8.8%. От широколистните дървесни видове най-голямо участие имат габъра (9.2% и 5.6%), бука (5.5% и 4.0%), цера (3.2% и 1.7%) и сребролистната липа (1.8% и 1.3%).

4.2.1.2. Условен стопански клас Черборови култури (таблици №№ 10 - 16 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 043.0 ха или 5.4% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени черборови култури извън ареала на естественото разпространение на черния бор, както и от смесени такива с водещо участие на черен бор от II и III бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Преобладава III клас – 65.9%, следван от II – 28.3% и IV – 5.4%.

Средната възраст е 49 години.

Общият запас е 272 690 куб.м. (без клони). Средният запас е 261 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 5 616 куб.м., а на един хектар – 5.28 куб.м.

Стопанския клас е разположен на среднобогатите до богати месторастения (60.9%), следвани от среднобогатите – 24.9%.

Средният бонитет е III (2.7).

Средната пълнота е 0.77. Изредените култури са 1.3 ха или 0.1%. Преобладават дървостойките с пълнота 0,8 – 43.3%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 37.9%, 0.9 – 12.1%, 0.5 – 3.2% и 1.0 – 2.1%.

Основен дървесен вид е черният бор – 67.5% от площта и 77.4% от запаса (без клони). От останалите иглолистни дървесни видове участие има белият бор съответно 9.4% и 9.5%. От широколистните дървесни видове най-голямо участие има габъра (7.8% и 4.6%), цера (5.9% и 3.1%), бука (2.2% и 1.6%), зимния дъб (1.9% и 0.8%), благуна (1.7% и 0.8%), акацията (1.4% и 0.5%) и сребролистната липа (1.4% и 1.2%).

4.2.1.3. Условен стопански клас Буков високобонитетен (таблици №№ 17 - 25 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 247.0 ха или 6.4% от залесената площ. Съставен е от чисти букови високостъблени насаждения от I и част от II бонитет в добро санитарно състояние.

Разпределението по класове на възраст е много неравномерно. Най-голям е дялът на III клас – 31.7% , следван от II – 24.3%, VII – 24.1%, и VIII – 7.5%, IV – 6.8%, I – 3.6% и V – 2.0%

Средната възраст е 78 години.

Общият запас е 291 270 куб.м. (без клони). Средният запас е 234 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 4371 куб.м., а на един хектар – 3.51 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати месторастения (64.8%), следвани от среднобогатите (35.2%).

Средният бонитет е II (2.0).

Средната пълнота е 0.81. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 28.1%, следвани от тези с пълнота 0.9 – 27.8%, 0.8 – 20.7%, 1.0 – 13.2% , 0.6 – 9.1% и 0.5 – 1.1%.

Основен дървесен вид е букът – 64.8% от площта и 69.2% от запаса (без клони). От иглолистните дървесни видове най-голям дял има белия бор (1.2% и 1.5%).

4.2.1.4. Условен стопански клас Буков среднобонитетен (таблици №№ 26 - 34 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 4 160.2 ха или 21.5% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени високостъблени букови насаждения от III бонитет, както и такива с водещо участие на бука. Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е дялът на VII клас – 51.2%, следван от VIII – 14.6%, VI – 13.2%, III – 8.4%, V – 4.2% и IV – 4.6%.

Средната възраст е 121 години.

Общият запас е 1 019 005 куб.м. (без клони). Средният запас е 245 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 9 206 куб.м., а на един хектар – 2.21 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати месторастения (59.4%), следвани от среднобогатите (40.1%).

Средният бонитет е III (3.2).

Средната пълнота е 0.67. Изредените насаждения са 31.7 ха, или 0.8%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 36.1%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 25.4%, 0.8 – 17.2%, 0.5 – 11.6%, 0.9 – 4.4%, 0.4 – 2.7% и 1.0 – 1.8%.

Основен дървесен вид е букът – 75.2% от площта и 77.6% от запаса (без клони). От иглолистните дървесни видове най-голям дял има белият бор (0.4% и 0.4%).

4.2.1.5. Условен стопански клас Буков нискобонитетен (таблици №№ 35 - 41 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 296.9 ха или 1.5% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени високостъблени букови насаждения от IV и V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е много неравномерно. Най-голям е дялът на VI клас – 35.1%, следван от VIII – 28.7%, VII – 21.0% и V – 15.2%.

Средната възраст е 127 години.

Общият запас е 45 350 куб.м. (без клони). Средният запас е 158 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 358 куб.м., а на един хектар – 1.21 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите месторастения (37.7%), следвани от бедните (32.2%) и среднобогатите до богати (30.1%).

Средният бонитет е IV (4.2).

Средната пълнота е 0.56. Изредените насаждения са 16.5 ха, или 5.6%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.5 – 43.5%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 30.5%, 0.7 – 14.1%, 0.9 – 5.8% и 0.2 – 5.1%.

Основен дървесен вид е букът – 64.9% от площта и 70.2% от запаса (без клони), следван от габъра (съответно 13.8% и 12.7%), зимния дъб (8.3% и 7.8%), планинския ясен (2.9% и 1.8%), мъждряна (2.4% и 1.1%) и цера (1.8% и 1.8%).

4.2.1.6. Условен стопански клас Габъров (таблици №№ 42 - 50 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 885.9 ха или 9.7% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени семенни габърови насаждения (от II до V бонитет).

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е дялът на III клас – 46.3%, следван от II – 29.7%, I – 6.4%, IV – 5.3%, VII – 5.1% и VI – 3.4%.

Средната възраст е 56 години.

Общият запас е 329 825 куб.м. (без клони). Средният запас е 175 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 6 463 куб.м., а на един хектар – 3.43 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати месторастения (73.7%), следвани от среднобогатите (22.6%).

Средният бонитет е III (2.8).

Средната пълнота е 0.83. Изредените насаждения са 12.4 ха или 0.7 %. Преобладават дървостойките с пълнота 0.8 – 33.0%, следвани от тези с пълнота 1.0 – 22.4%, 0.9 – 20.9%, 0.7 – 13.6% и 0.6 – 7.8%.

Основен дървесен вид е габъра – 58.6% от площта и 56.4% от запаса (без клони). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат бука (17.2% и 19.6%), зимния дъб (5.6% и 3.9%), цер (5.7% и 6.0%) и сребролистна липа (5.0% и 5.5%).

4.2.1.7. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен (таблици №№ 51 - 59 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 3 645.2 ха или 19.1% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения с участието на зимен дъб и благун от II до V бонитет. В този стопански клас са включени всички създадени култури от зимен дъб, благун и червен дъб.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е дялът на VII клас – 55.4%, следван от VIII – 22.2%, VI – 7.2%, V – 5.7%, I – 5.4% и II – 3.5.

Средната възраст е 125 години.

Общият запас е 724 845 куб.м. (без клони). Средният запас е 199 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 5 998 куб.м., а на един хектар – 1.65 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати месторастения (57.6%), следвани от среднобогатите (39.6%) и бедните(2.8%).

Средният бонитет е IV (4.3).

Средната пълнота е 0.62. Изредените насаждения са 87.0 ха или 2.4%, а изредените култури са 19.4 ха или 0.5%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.6 – 39.3%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 24.0%, 0.5 – 19.2% и 0.8 – 7.4%.

Основен дървесен вид е зимния дъб – 57.4% от площта и 58.3% от запаса (без клони). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат благауна (съответно с 17.5% и 15.5%), цера (11.5% и 11.8%), бука (8.2% и 10.2%) и габъра (3.3% и 3.0%).

4.2.1.8. Условен стопански клас Церв (таблици №№ 60 - 66 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 768.2 ха или 4.0% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени семенни насаждения и култури от цер, както и от смесени такива с водещо участие на цера от II до V бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е дялът на IV клас – 23.0%, следван от V – 21.7%, VII – 20.8%, III – 15.5% и VIII – 7.3%.

Средната възраст е 93 години.

Общият запас е 153 080 куб.м. (без клони). Средният запас е 199 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 894 куб.м., а на един хектар – 2.47 куб.м.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати месторастения (45.5%), следвани от среднобогатите (38.7%) и бедните(15.8%).

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.68. Изредените насаждения са 28.4 ха или 3.7%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.8 – 32.8 %, следвани от тези с пълнота 0.6 – 28.3 %, 0.7 – 20.5 %, и 0.5 – 5.9%.

Основен дървесен вид е церът – 61.3% от площта и 59.9% от запаса (без клони). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат благауна (съответно с 13.8% и 13.4%), габъра (9.1% и 9.2%), зимния дъб (6.9% и 6.6%) и бука (3.6% и 4.6%). От иглолистните дървесни видове най-голям дял има черният бор (1.9% и 3.4%) и белият бор (1.3% и 2.1%).

4.2.1.9. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен (таблици №№ 67 - 73 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 330.0 ха или 1.7% от залесената площ. Този стопански клас има сборен характер Поради недостатъчна площ за обособяване в самостоятелен клас тук са отнесени всички насаждения и култури от бреза, бряст, трепетлика, едролитна липа, сребролистна липа, череша, планински ясен, явор и тополи.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на II клас – 31.2%, следван от VII – 21.5%, III – 20.2%, IV – 10.3%, I – 8.2% и VI – 5.2%.

Средната възраст е 68 години.

Общият запас е 62 325 куб.м. (без клони). Средният запас е 189 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 096 куб.м., а на един хектар – 3.32 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите месторастения (49.3%), следван среднобогатите до богати (44.3%).

Средният бонитет е III (3.4).

Средната пълнота е 0.76. Изредените култури са 2.7 ха или 0.8%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.8 – 3.7%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 29.9%, 1.0 – 14.9%, 0.6 – 13.4% и 0.9 – 7.1%.

Основен дървесен вид е сребролистната липа – 18.4% от площта и 15.3% от запаса (без клони). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат габъра (съответно с 17.6% и 18.1%), бука (12.1% и 15.4%), бялата топола (9.0% и 0.4%), планинския ясен (6.6% и 7.2%), едроллистната липа (6.0% и 6.5%), трепетликата (6.1% и 0.3%) и цера (4.1% и 4.4%). От иглолистните дървесни видове най-голям дял има белият бор (2.4% и 4.0%).

4.2.1.10. Условен стопански клас Буков високобонитетен за превръщане (таблици №№ 74 - 82 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 150.1 ха или 5.9% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови букови насаждения от I до V бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XVI клас – 20.3%, следван от XVIII – 17.0%, XIX – 13.1%, X – 10.6%, XV – 5.4%, XIV – 4.8% и V – 4.4%.

Средната възраст е 71 години.

Общият запас е 190 915 куб.м. (без клони). Средният запас е 166 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 2 957 куб.м., а на един хектар – 2.57 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (74.7%), следвани от среднобогатите (19.8%) и бедните (5.5%).

Средният бонитет е II (1.6).

Средната пълнота е 0.72. Изредените насаждения заемат 27.9 хектара, или 2.4%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 35.1%, следвани от тези с пълнота 0.8 – 23.3%, 0.6 – 16.4%, 0.9 – 9.8%, 1.0 – 6.7% и 0.5 – 5.4%.

Основен дървесен вид е букът – 53.9% от площта и 61.4% от запаса (без клони), следван от габъра (26.0% и 22.5%), зимния дъб (10.6% и 7.8%) и цера (3.6% и 2.4%). От иглолистните дървесни видове най-голямо участие има белият бор (1.7% и 2.5%).

4.2.1.11. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане (таблици №№ 83 - 89 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 913.7 ха или 4.7% от залесената площ. Съставен е от и смесени издънкови насаждения с участието на зимен дъб, благун, цер, бук и габър от I до V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XIV клас – 30.9%, следван от XVI – 25.9%, XVIII – 15.6%, XVII – 6.4% и XIII – 3.9%.

Средната възраст е 77 години.

Общият запас е 124 555 куб.м. (без клони). Средният запас е 136 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 671 куб.м., а на един хектар – 1.83 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите месторастения (51.9%), следвани от среднобогатите до богати (42.7%) и бедните (5.4%).

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.65. Изредените насаждения заемат 6.9 ха или 0.8%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 37.0%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 27.1%, 0.8 – 18.2%, и 0.5 – 15.3%.

Основен дървесен вид е зимния дъб – 57.1% от площта и 53.0% от запаса (без клони), следван от благуна (15.3% и 13.0%), цера (8.9% и 8.7%), бука (9.2% и 11.7%) и габъра (4.4% и 5.4%). От иглолистните дървесни видове най-голямо участие имат белият бор (1.3% и 2.6%) и черният бор (1.2% и 2.6%).

4.2.1.12. Условен стопански клас Церв за превръщане (таблици №№ 90 - 98 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 400.2 ха или 7.2% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от цер от III до V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XIV клас – 45.0%, следван от XII – 18.4%, XVI – 10.0%, XVIII – 4.3 % и X и XX – 3.9%.

Средната възраст е 68 години.

Общият запас е 164 285 куб.м. (без клони). Средният запас е 117 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 2 473 куб.м., а на един хектар – 1.77 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (70.2%), следвани от среднобогатите (28.8%) и бедните (1.0%).

Средната пълнота е 0.65. Изредените насаждения заемат 7.0 ха или 0.5%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 42.5%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 37.3%, 0.5 – 8.7% и 0.8 – 7.9%.

Основен дървесен вид е цера – 71.5% от площта и 69.2% от запаса (без клони), следван от блягуна (17.4% и 15.6%), зимния дъб (3.2% и 3.4%), габъра (3.2% и 4.0%) и бука (2.4% и 4.0%). Иглолистните дървесни видове имат минимално участие.

4.2.1.13. Условен стопански клас Келявгабърв (таблици №№ 99 - 107 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 1 040.1 ха или 5.4% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от келяв габър, мъждряк и акация, както и от чисти и смесени култури от акация от III до V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XVIII клас – 18.9%, следван от XX – 17.3%, XVI – 10.9%, XIV – 9.6%, XXIV – 7.6% и III – 5.3%.

Средната възраст е 75 години.

Общият запас е 55 495 куб.м. (без клони). Средният запас е 53 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 210 куб.м., а на един хектар – 1.16 куб.м.

Най-голям е делът на бедните месторастения (85.9%), следвани от среднобогатите (14.1%).

Средният бонитет е IV (4.0).

Средната пълнота е 0.71. Изредените насаждения заемат 3.8 ха или 0.4%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 46.7%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 21.7%, 0.8 – 18.0%, 0.9 – 4.4%, 1.0 – 4.4% и 0.5 – 4.0%.

Основен дървесен вид е келявият габър – 52.3% от площта и 17.8% от запаса (без клони), следван от мъждряка (15.1% и 18.5%), акацията (13.9% и 14.9%), габъра (5.1% и 13.6%), бука (4.2% и 15.0%) и цера (3.5% и 6.3%). Иглолистните дървесни видове имат минимално участие.

Общо за горите със защитни и специални функции

Средната възраст е 91 години, средната пълнота – 0.70, а средният бонитет – III (3.2).

Общият дървесен запас е 3 725 995 куб.м. (без клони). Средният запас е 196 куб.м./ха.

Общият среден годишен прираст е 49 647 куб.м., а на един хектар – 2.61 куб.м.

4.2.2. Гори със стопански функции

Залесената площ на горите със стопански функции е 379.4 ха или 1.9 % от залесената площ. По стопански класове тя се разпределя, както следва:

4.2.2.1. Бялборови култури - (таблици №№ 108 - 114 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 84.3 хектара, или 0.4% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени бялборови култури, както и от смесени такива с водещо участие на бял бор извън ареала на разпространение на белия бор. Здравословното състояние на културите е задоволително.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Преобладава III клас – 79.3%, следван от II – 17.7%.

Средната възраст е 45 години.

Общият запас е 22 320 куб.м. (без клони). Средният запас е 265 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 489 куб.м., а на един хектар – 5.80 куб.м.

Преобладават среднобогатите до богати месторастения (55.4%), следвани от среднобогатите – 44.6%.

Средният бонитет е III (3.0).

Средната пълнота е 0.82. Изредени култури няма. Преобладават дървостойките с пълнота 0,9 – 42.3%, следвани от тези с пълнота 0.8 – 28.7%, 0.6 – 13.4%, 0.7 – 7.8% и 1.0 – 7.8%.

Основен дървесен вид е белият бор – 75.1% от площта и 80.6% от запаса (без клони). От останалите иглолистни дървесни видове по-голямо участие има черният бор съответно 9.5% и 9.8%. От широколистните дървесни видове най-голямо участие имат цера (8.7% и 4.9%) и благуна (4.4% и 2.0%).

4.2.2.2. Черборови култури - (таблици №№ 115 - 121 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 23.2 ха или 0.1% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени черборови култури извън ареала на естественото разпространение на черния бор, както и от смесени такива с водещо участие на черен бор от II до IV бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Преобладава II клас – 61.0%, следван от III – 31.0%.

Средната възраст е 43 години.

Общият запас е 6 010 куб.м. (без клони). Средният запас е 259 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 142 куб.м., а на един хектар – 6.12 куб.м.

Стопанския клас е разположен на среднобогати до богати месторастения (72.4%), и среднобогатите – 27.6%.

Средният бонитет е II (2.4).

Средната пълнота е 0.82. Изредени култури няма. Преобладават дървостойките с пълнота 0,8 – 50.9%, следвани от тези с пълнота 0.9 – 36.6%, и 0.7 – 12.5%.

Основен дървесен вид е черният бор – 72.0% от площта и 84.2% от запаса (без клони). От останалите иглолистни дървесни видове участие има белият бор съответно 9.5% и 8.5%. От широколистните дървесни видове най-голямо участие има цера (12.1% и 5.0%) и акацията (3.9% и 1.5%).

4.2.2.3. Буков високобонитетен - (таблици №№ 122 - 128 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 0.4 ха. Съставен е от едно буково – габърво високоствъблено насаждение от II бонитет в добро санитарно състояние, което е в I клас на възраст.

Средната възраст е 15 години.

Общият запас е 15 куб.м. (без клони). Средният запас е 38 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 1 куб.м., а на един хектар – 2.50 куб.м.

Разположено е на среднобогато до богато месторастения (100.0%).

Средният бонитет е II (2.0).

Средната пълнота е 0.90.

Основен дървесен вид е букът – 66.7% от площта и 66.7% от запаса (без клони) следван от габъра (33.3% и 33.3%).

4.2.2.4. Буков среднобонитетен - (таблици №№ 129 - 135 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 15.8 ха или 0.1% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени високостъблени букови насаждения от III и IV бонитет, както и такива с водещо участие на бука. Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на V – 60.8%, следван от VII клас – 39.2%.

Средната възраст е 115 години.

Общият запас е 3 610 куб.м. (без клони). Средният запас е 228 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 31 куб.м., а на един хектар – 1.961 куб.м.

Разположен е на среднобогати до богати месторастения (94.9%), следвани от бедните (5.1%).

Средният бонитет е III (3.1).

Средната пълнота е 0.64. Изредени насаждения няма. Преобладават дървостойките с пълнота 0.6 – 50.6%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 44.3% и 0.5 – 5.1%.

Основен дървесен вид е букът – 66.5% от площта и 72.6% от запаса (без клони), следван от цера (съответно 18.5% и 14.1%), габъра (8.2% и 7.5%) и благуна (6.3% и 4.7%).

4.2.2.5. Буков нискобонитетен - (таблици №№ 136 - 142 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 6.0 ха. Съставен е от смесено високостъблено насаждение от бук, габър и цер от IV бонитет.

Здравословното състояние на насаждението е средно.

Намира се в V клас на възраст.

Средната възраст е 100 години.

Общият запас е 810 куб.м. (без клони). Средният запас е 135 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 8 куб.м., а на един хектар – 1.33 куб.м.

Разположено е на среднобогати до богати месторастения (100.0%).

Средният бонитет е IV (4.0).

Средната пълнота е 0.50. Изредени насаждения няма.

Основен дървесен вид е букът – 50.0% от площта и 53.1% от запаса (без клони), следван от габъра (съответно 30.0% и 28.4%) и цера (20.0% и 18.5%).

4.2.2.6. Габъров - (таблици №№ 143 - 149 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 46.1 ха или 0.2% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени семенни габърски насаждения (от II до IV бонитет).

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на V клас – 33.0%, следван от IV – 27.3%, III – 24.5%, и II – 15.2%.

Средната възраст е 71 години.

Общият запас е 5 480 куб.м. (без клони). Средният запас е 119 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 90 куб.м., а на един хектар – 1.95 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (68.1%), следвани от бедните (31.9%).

Средният бонитет е IV (3.6).

Средната пълнота е 0.61. Изредените насаждения са 2.0 ха или 4.3%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 32.7%, следвани от тези с пълнота 0.4 – 32.6%, 0.8 – 15.6%, 1.0 – 5.2%, 0.5 – 3.7% и 0.6 – 3.0%.

Основен дървесен вид е габъра – 69.2% от площта и 70.6% от запаса (без клони). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат цер (16.5% и 14.0%), бука (7.0% и 7.2%) и зимния дъб (2.8% и 2.2%).

4.2.2.7. Дъбов средно и нискобонитетен (таблици №№ 150 - 156 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 2.1 ха. Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения с участието на зимен дъб и благун от III и IV бонитет. В този стопански клас са включени всички създадени култури от зимен дъб, благун и червен дъб.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на V клас – 80.9%, следван от I – 19.1%.

Средната възраст е 85 години.

Общият запас е 380 куб.м. (без клоно). Средният запас е 181 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 5 куб.м., а на един хектар – 2.38 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (80.9%), следвани от среднобогатите (19.1%).

Средният бонитет е IV (3.8).

Средната пълнота е 0.70. Изредени насаждения няма.

Основен дървесен вид е зимния дъб – 80.9% от площта и 86.9% от запаса (без клоно). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат благуна (съответно с 4.8%), цера (4.8% и 2.6%), габъра (4.8% и 1.3%) и червения дъб (4.7% и 1.3%).

4.2.2.8. Церов - (таблици №№ 157 - 163 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 102.2 ха или 0.5% от залесената площ. Обособен е от чисти и смесени семенни насаждения от цер, както и от смесени такива с водещо участие на цера от II до V бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на V клас – 31.6%, следван от III – 30.5%, II – 17.8% и IV – 13.8%.

Средната възраст е 69 години.

Общият запас е 12 675 куб.м. (без клоно). Средният запас е 124 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 199 куб.м., а на един хектар – 1.95 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (56.2%), следвани от бедните (39.6%) и среднобогатите (4.2%).

Средният бонитет е IV (3.7).

Средната пълнота е 0.58. Изредените насаждения са 9.4 ха или 9.2%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 40.1%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 22.4%, 0.5 – 21.6%, 0.4 – 6.1%, 0.3 – 5.0% и 0.2 – 4.2%.

Основен дървесен вид е церът – 61.1% от площта и 58.3% от запаса (без клоно). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат габъра (19.1% и 21.8%) и бука (8.9% и 14.1%).

4.2.2.9. Широколистен високоствъблен (таблици №№ 164 - 170 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 7.8 ха. Този стопански клас има сборен характер Поради недостатъчна площ за обособяване в самостоятелен клас тук са отнесени всички насаждения и култури от бреза, черна елша, бяла топола и топола I-214.

Разпределението по класове на възраст е почти равномерно. Най-голям е делът на II клас – 47.4%, следван от I – 35.9% и III – 16.7%.

Средната възраст е 30 години.

Общият запас е 1 475 куб.м. (без клоно). Средният запас е 189 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 61 куб.м., а на един хектар – 7.82 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите месторастения (92.3%), следван среднобогатите до богати (7.7%).

Средният бонитет е III (2.9).

Средната пълнота е 0.54. Изредените култури са 0.7 ха или 9.0%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.4 – 32.0%, следвани от тези с пълнота 0.7 – 21.8%, 0.6 – 20.5%, 0.8 – 12.8%, 0.2 – 9.0% и 0.5 – 3.9%.

Основен дървесен вид е топола I-214 – 79.5% от площта и 90.9% от запаса (без клоно). От останалите дървесни видове по-голямо участие имат брезата (съответно с 9.0% и 1.7%), черната елша (5.1% и 2.0%) и бялата топола (3.8% и 4.8%).

4.2.2.10. Буков високобонитетен за превръщане (таблици №№ 171 - 177 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 6.0 ха. Съставен е от чисти и смесени издънкови габърви насаждения от IV бонитет.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XVIII клас – 61.7%, следван от III – 38.3%.

Средната възраст е 61 години.

Общият запас е 420 куб.м. (без клони). Средният запас е 70 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 16 куб.м., а на един хектар – 2.67 куб.м.

Разположен е на среднобогатите до богати месторастения (100.0%).

Средният бонитет е IV (4.0).

Средната пълнота е 0.47. Изредените насаждения заемат 3.7 ха, или 61.7%. Преобладават дървостойките с пълнота 0.2 – 61.7%, следвани от тези с пълнота 0.9 – 38.3%.

Основен дървесен вид е габърът – 63.3% от площта и 76.2% от запаса (без клони), следван от цера (15.0% и 9.5%), бука (13.4% и 9.5%), зимния дъб (5.0% и 2.4%) и акацията (3.3% и 2.4%).

4.2.2.11. Церов за превръщане (таблици №№ 178 - 184 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 53.1 ха или 0.3% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от цер от III до V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на XI клас – 29.6%, следван от XIV – 21.1%, XII – 19.2%, VI – 9.6%, V – 7.9% и VIII – 7.5%.

Средната възраст е 54 години.

Общият запас е 5 725 куб.м. (без клони). Средният запас е 108 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 108 куб.м., а на един хектар – 2.03 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати месторастения (65.9%), следвани от среднобогатите (32.6%) и бедните (1.5%).

Средната пълнота е 0.63. Изредени насаждения няма. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 48.8%, следвани от тези с пълнота 0.6 – 25.8%, 0.5 – 20.0%, 0.8 – 3.0% и 0.4 – 2.4%.

Основен дървесен вид е цера – 66.3% от площта и 60.3% от запаса (без клони), следван от блага (17.7% и 14.1%), габъра (5.7% и 8.2%), бука (5.3% и 8.9%) и зимния дъб (1.1% и 0.5%). От иглолистните дървесни видове най-голямо участие имат черния бор (7.2% и 7.7%).

4.2.2.12. Келявгабър - (таблици №№ 185 - 191 от Приложение I)

Общата площ на стопанския клас е 32.4 ха или 0.2% от залесената площ. Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от келяв габър и акация, както и от чисти и смесени култури от акация от III до V бонитет.

Здравословното състояние на насажденията е средно.

Разпределението по класове на възраст е неравномерно. Най-голям е делът на X клас – 28.7%, следван от IV – 20.4%, VIII – 13.9%, VI – 11.4%, II – 8.7%, III – 8.6% и I – 8.3%.

Средната възраст е 30 години.

Общият запас е 1 655 куб.м. (без клони). Средният запас е 51 куб.м. /ха.

Общият среден годишен прираст е 71 куб.м., а на един хектар – 2.19 куб.м.

Най-голям е делът на среднобогатите месторастения (58.3%), следвани от бедните (41.7%).

Средният бонитет е IV (4.3).

Средната пълнота е 0.78. Изредени насаждения и култури няма. Преобладават дървостойките с пълнота 0.7 – 34.3%, следвани от тези с пълнота 0.8 – 31.2%, 0.9 – 11.7%, 0.6 – 11.1% и 1.0 – 11.4%.

Основен дървесен вид е акацията – 73.5% от площта и 86.1% от запаса (без клони), следван от келявия габър (18.2% и 3.3%) и цера (6.5% и 9.1%). Иглолистните дървесни видове нямат участие.

Общо за горите със стопански функции

Средната възраст е 58 години, средната пълнота – 0.68, а средният бонитет – III (3.4).

Общият дървесен запас е 60 575 куб.м. (без клони). Средният запас е 160 куб.м./ха.

Общият среден годишен прираст е 1 222 куб.м., а на един хектар – 3.22 куб.м.

4.2.3. Общо за гората

Залесената площ е 19 384.7 хектара.

Средната възраст е 90 години, средната пълнота е 0.70, а средният бонитет е III (3.2).

Общият дървесен запас е 3 786 570 куб.м. (без клони). Средният запас е 195 куб.м./ха.

Общият среден годишен прираст е 50 869 куб.м., а на един хектар – 2.62 куб.м.

В таблици № 22 и № 23 е показано разпределението на залесената площ по класове на възраст и общия дървесен запас (с клони) по класове на възраст при двете последователни инвентаризации по класове на възраст.

Таблица № 22

За разпределение на залесената площ по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

Класове на възраст	Инвентаризация 2010 год.		Инвентаризация 2020 год.		Разлика +/- ха
	ха	%	ха	%	
I (1÷20 год.)	1 109.8	5.9%	674.9	3.5%	- 434.9
II (21÷40 год.)	3 560.9	19.0%	2 216.9	11.4%	- 1344.0
III (41÷60 год.)	3 576.1	19.1%	4 055.9	20.9%	+ 479.8
IV (61÷80 год.)	2 341.9	12.5%	2 752.8	14.2%	+ 410.9
V (81÷100 год.)	1 062.3	5.6%	1 885.9	9.7%	+ 823.6
VI (101÷120 год.)	2 238.0	11.9%	1 210.7	6.3%	- 1027.3
VII (121÷140 год.)	4 224.4	22.5%	4 905.7	25.3%	+ 681.3
VIII (над 140 год.)	661.9	3.5%	1 681.9	8.7%	+1020.0
Всичко	18 775.3	100.0%	19 384.7	100.0%	+ 609.4

Всичките промени в площите са в границите на нормалното и се дължат на неравномерното преминаване на насажденията от един клас на възраст в друг и на увеличението на средната възраст на горите. Най-голямо е увеличението в VIII клас на възраст.

Таблица № 23

За разпределение на дървесния запас (с клони) по класове на възраст при двете последователни инвентаризации

Класове на възраст	Инвентаризация 2010 год.		Инвентаризация 2020 год.		Разлика +/-куб.м
	куб.м	%	куб.м	%	
I (1÷20 год.)	51 305	1.4%	32 445	0.7%	- 18 860
II (21÷40 год.)	734 060	19.9%	446 360	10.1%	- 287 700
III (41÷60 год.)	751 315	20.3%	1 086 060	24.6%	+ 334 745
IV (61÷80 год.)	368 605	10.0%	490 145	11.1%	+ 121 540
V (81÷100 год.)	181 395	4.9%	322 320	7.3%	+ 140 925
VI (101÷120 год.)	478 325	13.0%	283 290	6.4%	- 195 035
VII (121÷140 год.)	951 985	25.7%	1 323 075	29.9%	+ 371 090
VIII (над 140 год.)	175 860	4.8%	439 020	9.9%	+ 263 160
Всичко	3 692 850	100.0%	4 422 715	100.0%	+ 729 865

Общият запас на гората в обхвата на ТП ДГС "Върбица" по данни от досега действащия Горскостопански план е бил 3 692 850 куб.м., средногодишният прираст на дървостойките е бил 52 252 куб.м или 525 520 куб.м за изминалия десетгодишен период, ползването е било 473 972 куб.м, или запасът в края на 2020 год. би трябвало да бъде 3 744 398 куб.м.

Установеният запас от 4 422 715 куб.м е със 678 317 куб.м повече от очаквания. Това се дължи на увеличението на залесената площ, както и на по-високия текущ прираст на насажденията и културите от III и VII клас на възраст, които съставлява 46.2% от залесената площ и 54.5% от запаса на дървостойките в стопанството.

В таблица № 24 са дадени средните таксационни показатели за горите при двете последователни инвентаризации. Всичките данни касаещи запаса и прираста са без клони.

Таблица № 24
Средни таксационни показатели при двете последователни инвентаризации

Показатели	Мярка	Година на инвентаризация		Разлика
		2010	2020	+/-
Залесена площ	ха	18 775.3	19384.7	+ 609.4
Общ запас (с клони)	куб.м.	3 692 850	4 422 715	+ 729 865
Запас на 1 хектар	куб.м/ха	167	195	+ 28
Среден годишен прираст на 1 ха	куб.м/ха	2.78	2.62	- 0.16
Общ среден годишен прираст	куб.м.	52 252	50 870	- 1 382
Средна възраст	години	77	90	+ 13
Среден бонитет		III (3.4)	III (3.3)	- 0.1
Средна пълнота		0.77	0.70	- 0.07

Увеличение се наблюдава само при част от показателите. То се дължи на факта, че **ползването** през ревизионния период е **по-малко от прираста на гората**, което е довело до натрупване на запас, както и на новоустроените гори. Слабото **намаление** при средния годишен прираст на хектар се дължи на **застаряването на горите**, както и на по-лошите таксационни показатели на новоустроените гори.

В таблица № 25 са дадени средните таксационни показатели на отделните **условни стопански класове** (със защитни и специални или стопански функции) и общо.

Таблица № 25
Средни таксационни показатели по функции, условни стопански класове и общо за гората

Условни стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%							без клони	с клони	без клони	с клони
	години	куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м					
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
Бялборови култури	1124.8	5.8	47	III (2.7)	0.79	260	5.63	6334	292355	350440	70	70
Черборови култури	1043.0	5.4	49	III (2.7)	0.77	261	5.38	5616	272690	325395	-	-
Буков В	1247.0	6.4	78	II (2.4)	0.81	234	3.51	4372	291270	344415	160	180
Буков Ср	4160.2	21.7	121	III (3.2)	0.67	245	2.21	9206	101900 ₅	116417 ₅	350	405
Буков Н	296.9	1.5	128	IV (4.4)	0.56	153	1.21	359	45350	51835	-	-
Дъбов СрН	3645.2	18.8	125	IV (4.2)	0.62	199	1.65	5998	724845	849490	170	200
Церов	768.2	4.0	93	IV (3.6)	0.68	199	2.47	1894	153080	184295	-	-
Габъров	1885.9	9.7	56	III (2.8)	0.83	175	3.43	6463	329825	405820	390	490
Широколистен В	330.0	1.7	68	III (3.3)	0.76	189	3.32	1096	62325	72970	-	-
Буков В П	1150.1	5.9	71	II (2.2)	0.72	166	2.57	2957	190915	221755	95	110
Дъбов СрН П	913.7	4.7	77	III (3.3)	0.65	136	1.83	1671	124555	137230	-	-
Церов П	1400.2	7.2	68	IV (3.6)	0.65	117	1.77	2473	164285	180435	20	20
Келявгабъров	1040.1	5.4	75	IV (4.1)	0.71	53	1.16	1210	55495	61820	55	60
Всичко горски територии със ЗСпФ	19005.3	98.2	91	III (3.3)	0.70	196	2.61	49649	372599₅	435007₅	1310	1535
Б. Горски територии със стопански функции												
Бялборови култури	84.3	0.4	45	III (2.9)	0.82	265	5.80	489	22320	26710	-	-
Черборови култури	23.2	0.1	43	III (2.6)	0.82	259	6.12	142	6010	7240	-	-
Буков В	0.4	-	15	II (2.0)	0.90	38	2.50	1	15	20	-	-
Буков Ср	15.8	0.1	115	III (3.4)	0.64	229	1.96	31	3610	4080	-	-
Буков Н	6.0	-	100	IV (4.2)	0.50	135	1.33	8	810	990	-	-

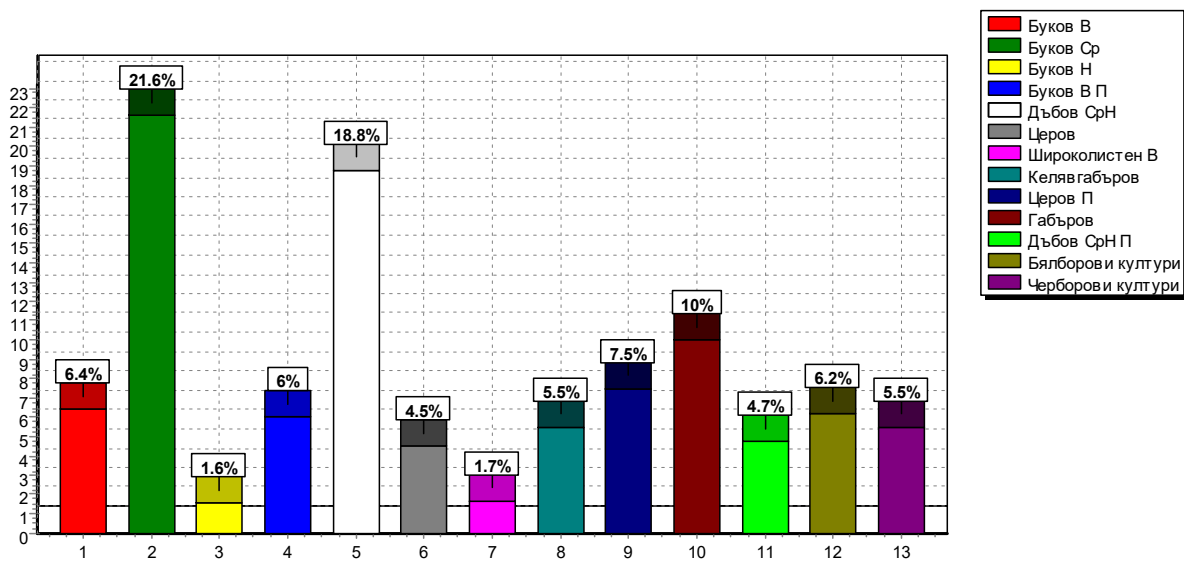
ТП ДГС “ВЪРБИЦА” – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Условни стопански класове	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%							без клоно	с клоно	без клоно	с клоно
	години	куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м					
Дъбов СрН	2.1	-	85	IV (3.8)	0.70	181	2.38	5	380	435	-	-
Церов	102.2	0.5	69	IV (3.7)	0.58	124	1.95	199	12675	15865	-	-
Габъров	46.1	0.2	71	IV (3.8)	0.61	119	1.95	90	5480	6895	-	-
Широколистен В	7.8	-	30	III (2.9)	0.54	189	7.82	61	1475	1710	-	-
Буков В П	6.0	-	61	IV (3.9)	0.47	70	2.67	16	420	570	-	-
Церов П	53.1	0.3	54	IV (3.5)	0.63	108	2.03	108	5725	6400	-	-
Келявгабъров	32.4	0.2	30	IV (4.3)	0.78	51	2.19	71	1655	1725	-	-
Всичко горски територии със СтФ	379.4	1.8	58	IV (3.5)	0.68	160	3.22	1221	60575	72640	-	-
ОБЩО	19384.7	100.0	90	III (3.3)	0.70	195	2.62	50870	3786570	4422715	1310	1535

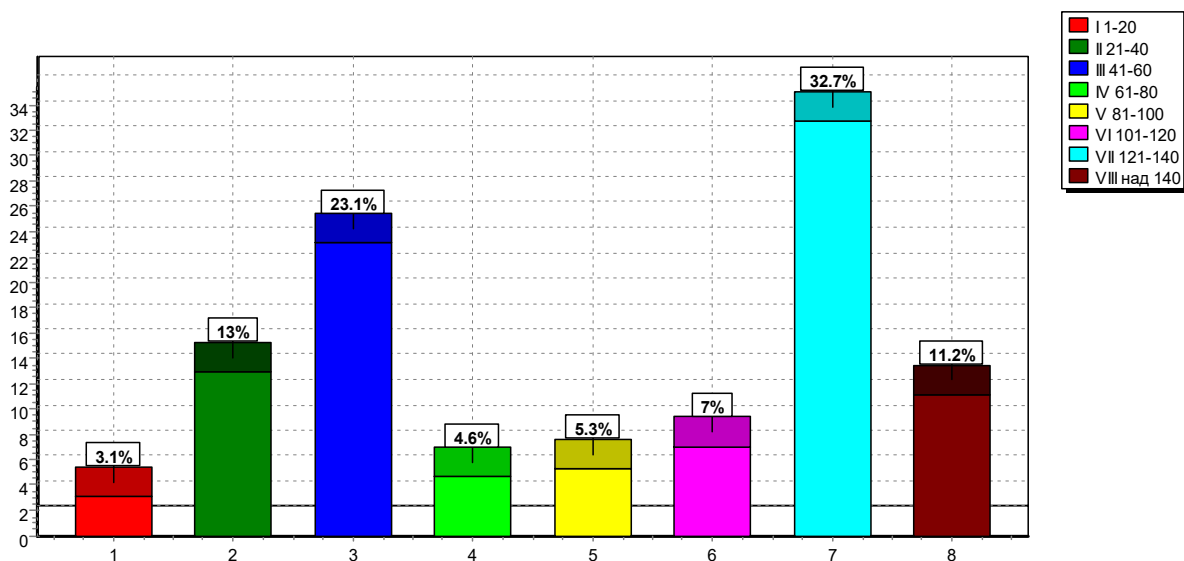
За онагледяване са изготвени и десет диаграми:

1. За разпределение на залесената площ по стопански класове в проценти
2. За разпределение на залесената площ по класове на възраст във високостъблените гори
3. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високостъблените гори
4. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в издънковите гори за превръщане
5. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане
6. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в нискостъблените гори;
7. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискостъблените гори
8. За разпределение на залесената площ по дървесни видове
9. За разпределение на дървесния запас по дървесни видове
10. За разпределение на залесената площ по видове гори в проценти.

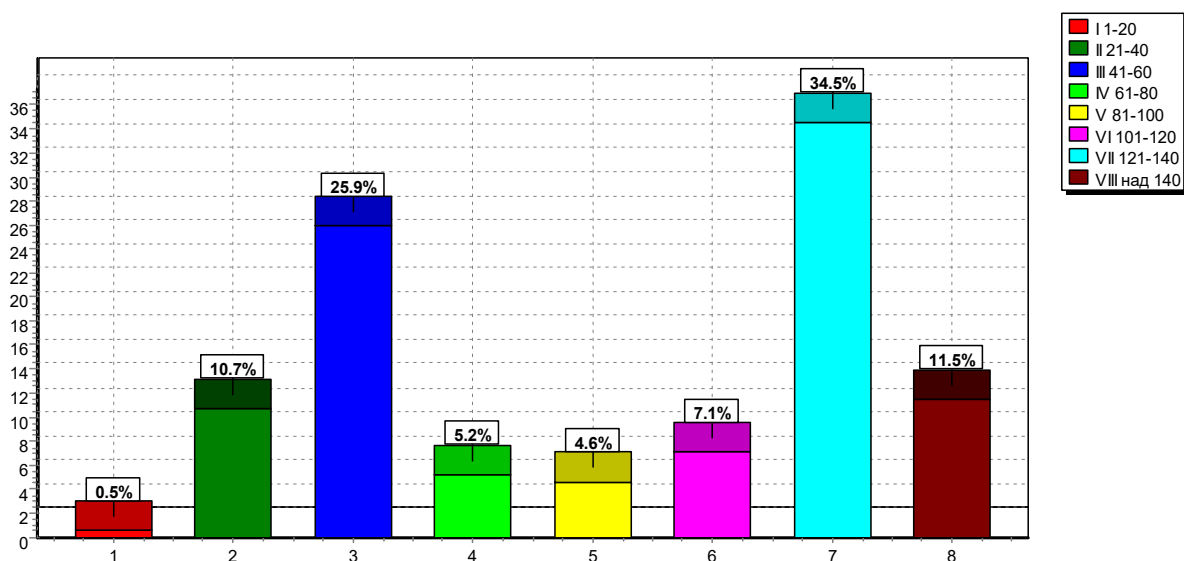
Разпределение на залесените площи на ТП ДГС “Върбица” по стопански класове, изразено в проценти от залесената площ



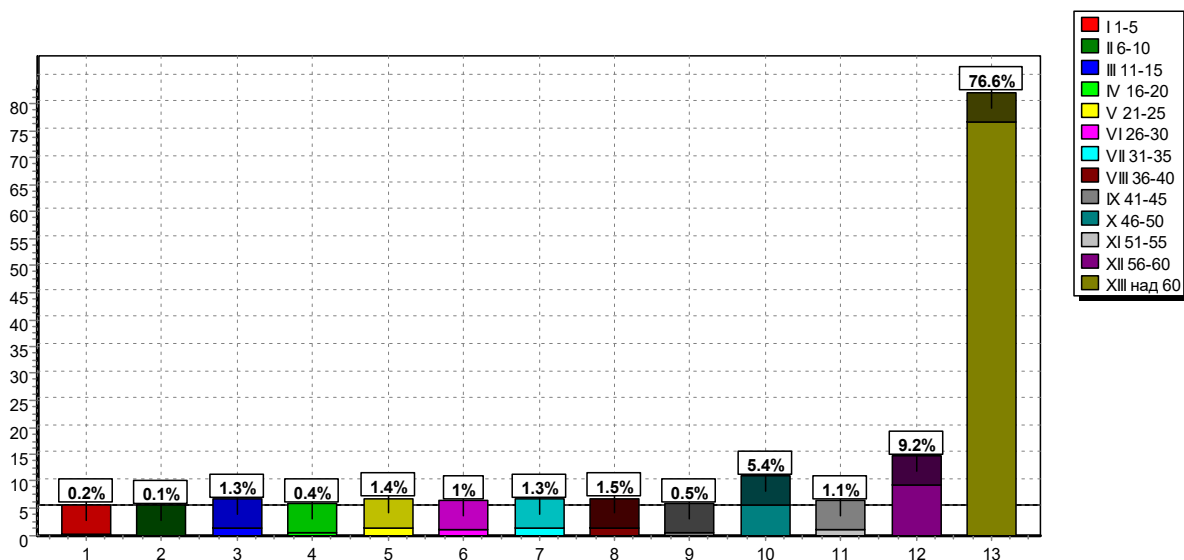
Разпределение на залесените площи по класове на възраст във високоствъблените гори на ТП ДГС "Върбица"



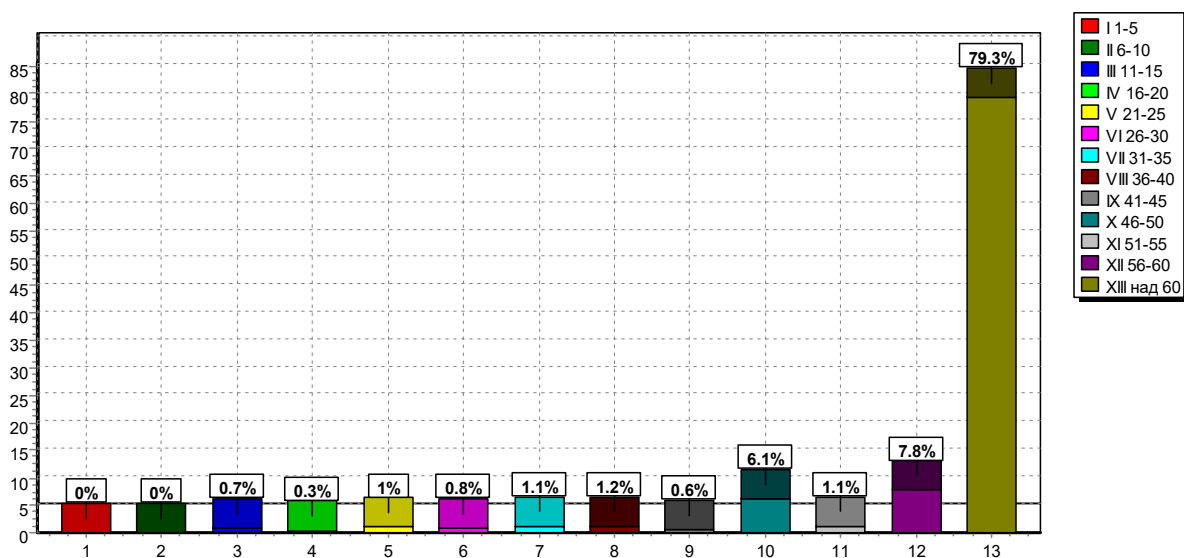
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високоствъблените гори на ТП ДГС "Върбица"



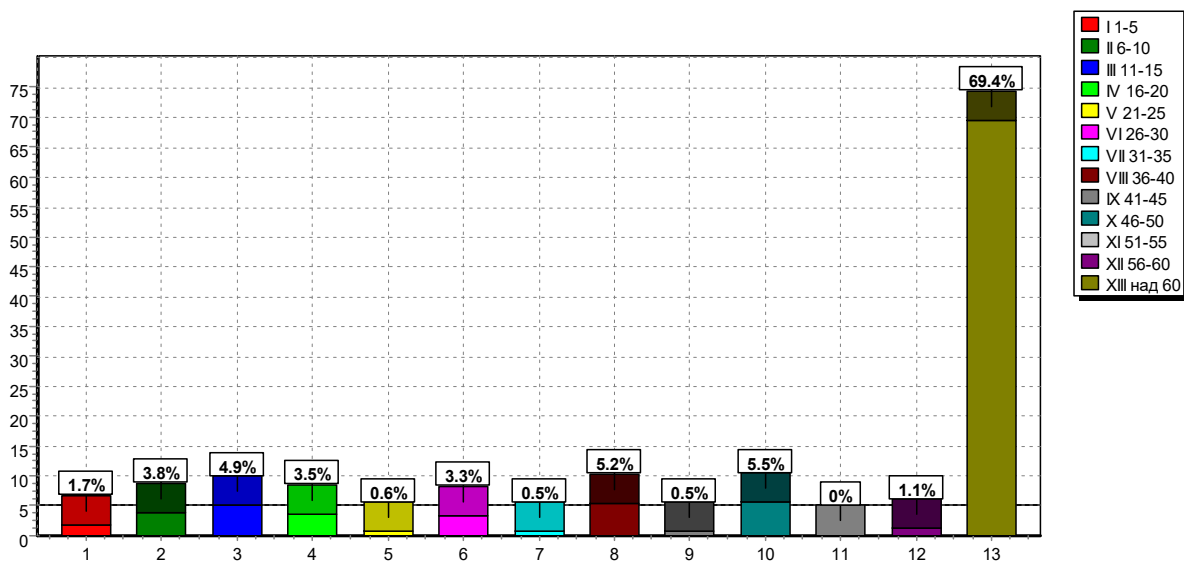
Разпределение на залесените площи по класове на възраст в издънковите гори за превръщане на ТП ДГС "Върбица"



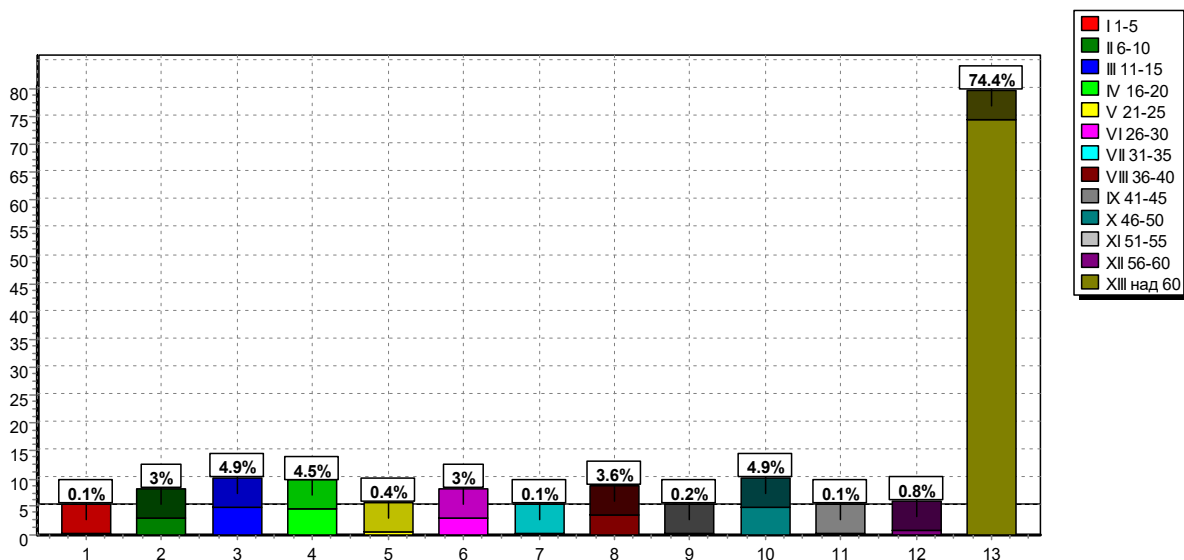
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане на ТП ДГС "Върбица"



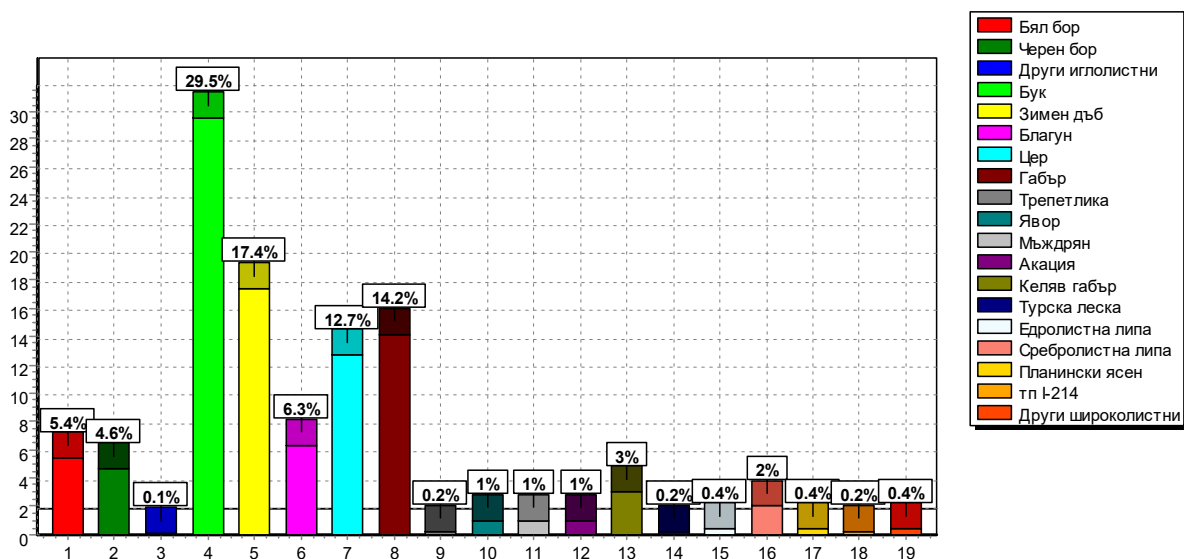
Разпределение на залесените площи по класове на възраст в нискоствъблени гори на ТП ДГС "Върбица"



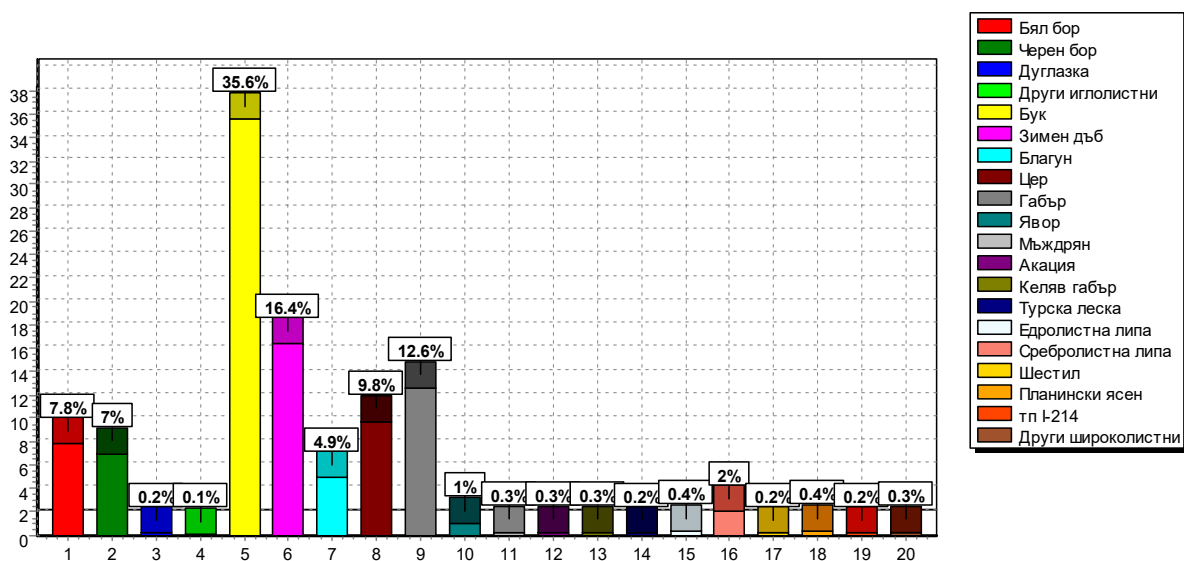
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискоствъблени гори на ТП ДГС "Върбица"



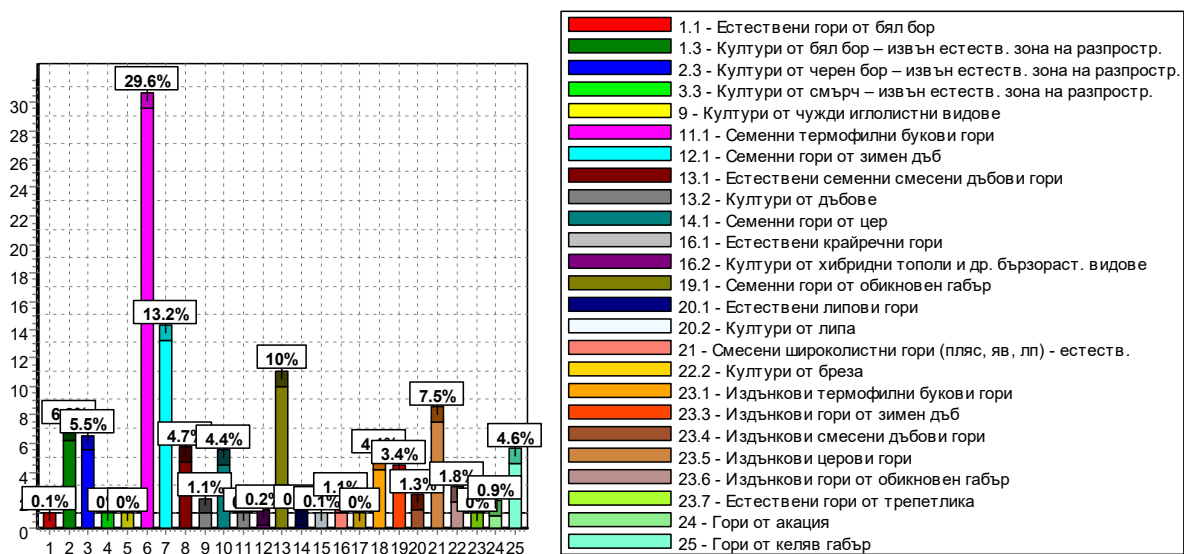
Разпределение на залесените площи на ТП ДГС “Върбица” по дървесни видове



Разпределение на дървесния запас на ТП ДГС “Върбица” по дървесни видове



Разпределение на залесените площи на ТП ДГС "Върбица" по видове гори



4.3. Стопански класове

При предишното устройство стопанските класове в горите със стопанско предназначение са били 15 на брой. Съгласно ТИЗ и действащите нормативни документи при сегашното устройство в горите са обособени 13 (условни) стопански класа. Организацията на залесената площ на стопанството при двете последователни инвентаризации е посочено в Таблица № 26.

Таблица № 26
За сравнение на залесената площ по условни стопански класове при двете последователни инвентаризации

№	Условни стопански класове	Съкращение	ОБЩО			в т.ч. ДЪРЖАВНИ		
			2011 г	2021 г	разлика	2011 г	2021 г	разлика
			Площ - ха	Площ - ха	+/-	Площ - ха	Площ - ха	+/-
1	Бялборови култури	ББК	1326.6	1209.1	- 117.5	1275.6	1059.2	- 216.4
2	Черборови култури	ЧБК	1055.0	1066.2	+ 11.2	1015.4	1016.5	+ 1.1
3	Буков високобонитетен	БВ	1687.2	1247.4	- 439.8	1687.2	1246.2	- 441.0
4	Буков среднобонитетен	БСр	3236.6	4176.0	+ 939.4	3236.6	4150.1	+ 913.5
5	Буков нискобонитетен	БН	227.4	302.9	+ 75.5	225.3	296.9	+ 71.6
6	Дъбов средно и нискобонитетен	ДСрН	3056.3	3647.3	+ 591.0	3034.2	3507.9	+ 473.7
7	Церов	Ц	481.3	870.4	+ 389.1	475.2	719.3	+ 244.1
8	Габър	Г	1216.1	1932.0	+ 715.9	1199.7	1884.1	+ 684.4
9	Широколистен високостъблен	ШВ	1719.7	337.8	- 1381.9	1708.2	279.0	- 1429.2
10	Буков високобон. за превр.	БВП	863.5	1156.1	+ 292.5	859.0	1100.6	+ 241.6
11	Зимен дъбов ср. и нискоб. за превр.	ЗдСрНП	940.9	0.0	- 940.9	939.0	0.0	- 939.0
12	Дъбов ср. и нискоб. за превр.	ДСрНП	0.0	913.7	+ 913.7	0.0	893.7	+ 893.7
13	Габър ср. и нискоб. за превр.	ГбСрНП	240.7	0.0	- 240.7	238.7	0.0	- 238.7
14	Церов за превръщане	ЦП	1037.7	1453.3	+ 415.6	787.0	765.5	- 21.5
15	Смесен ср. и нискоб. за превр.	СмСрНП	413.9	0.0	- 413.9	404.0	0.0	- 404.0
16	Нискостъблен	Н	1272.4	0.0	- 1272.4	1253.9	0.0	- 1253.9
17	Келявгабър	Кгбр	0.0	1072.5	+ 1072.5	0.0	954.8	+ 954.8
ОБЩО			18775.3	19384.7	+ 609.4	18339.0	17873.8	- 465.2

Поради голямата разлика в площите при миналото и сегашното устройство в горите със стопански функции, сравнението по стопански класове е направено общо независимо от функционалната принадлежност на горите.

От таблицата се вижда, че единадесет от старите класове се запазват като претърпяват изменения в площите, два от старите отпадат, като се приобщават към сегашните, а други два от старите сменят наименованието си.

През ревизионния период на територията на ТП ДГС “Върбица”, съгласно заповед № РД – 49 – 397/28.11.2019 г. на Министъра на земеделието, храните и горите е изработен сертификационен доклад за горите с висока консервационна стойност – държавна собственост, които е приет и утвърден от СИДП гр. Шумен и ТП ДГС “Върбица”.

В резултат на това 100.0% от общата залесена площ на ТП ДГС “Върбица” - държавна собственост, установа на при настоящата инвентаризация, попада в категорията на защитните и специални горски територии.

Като цяло иглолистните гори намаляват с 106.3 хектара (В резултат на заглушаването им от характерната за района широколистна растителност).

По стопански класове имаме увеличение на високобонитетните букови гори с 575.1 ха, което идва от смесени букови насаждения от стария стопански клас ШВ. БВ е намален за сметка на БСр и БН в резултат на преоценка на здравословното състояние и сортиментната структура на горите.

Широколистните високостъблени гори увеличават площта си с 314.1 ха.

Стопански класове ДСрН, Ц и Г са увеличени с насаждения от стария стопански клас ШВ, както и от ББК и ЧБК. Обособения стопански клас ШВ е намален, за сметка на буковите стопански класове, ДСрН, Ц и Г. Той е формиран като сборен със диференциран турнус (явор, ясен, липа, трепетлика, бреза, елша, топола и др.).

Горите за превръщане в семенни се увеличават незначително с 26.4 хектара.

Стопански клас ДСрНП в общи линии припокрива ЗдСрНП. Към БВП е приобщен ГбСрНП (поради липса на площ – 110.6 ха габъррови насаждения от III част, IV и V бонитет).

Нискостъблените гори намаляват незначително.

Келявгабървия стопански клас припокрива Нискостъблените (част от Н са в ЦП).

Разпределението на залесената площ по **условни** стопански класове и групи гори съобразно техните функции е посочено в таблица № 27.

Таблица № 27
Разпределение на залесената площ по условни стопански класове
категории и функции

Условни стопански класове	Защитни функции	Специални функции	Общо защитни и специални	Стопански функции	Всичко функции	%
Бялборови култури	-	1124.8	1124.8	84.3	1209.1	6.2
Черборови култури	-	1043.0	1043.0	23.2	1066.2	5.5
Буков В	-	1247.0	1247.0	0.4	1247.4	6.4
Буков Ср	-	4160.2	4160.2	15.8	4176.0	21.6
Буков Н	-	296.9	296.9	6.0	302.9	1.6
Дъбов СрН	-	3645.2	3645.2	2.1	3647.3	18.8
Церов	-	768.2	768.2	102.2	870.4	4.5
Габърров	-	1885.9	1885.9	46.1	1932.0	10.0
Широколистен В	5.7	324.3	330.0	7.8	337.8	1.7
Буков В П	-	1150.1	1150.1	6.0	1156.1	6.0
Дъбов СрН П	-	913.7	913.7	-	913.7	4.7
Церов П	7.5	1392.7	1400.2	53.1	1453.3	7.5
Келявгабърров	-	1040.1	1040.1	32.4	1072.5	5.5
всичко	13.2	18992.1	19005.3	379.4	19384.7	100.0

4.4. Турнуси на сеч

4.4.1. Бялборови култури - ББК

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови култури, както и от смесени такива с водещо участие на бял бор от II, III и IV бонитет извън ареала на естественото разпространение на белия бор, в този стопански клас са и културите от смърч и дуглазка.

От извършената инвентаризация през **2020 г.** бе установено, че бялборовите култури не са засегнати повсеместно от болести и вредители.

Здравословното състояние на културите е задоволително. В голяма част от културите месторастенията са средно богати и среднобогати до богати. Белия бор формира чисти култури и по рядко е смесен със характерната за района растителност – зимен дъб, благун и габър(2 – 3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с голяма почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. Трансформация на насажденията, на тези богати месторастения(на северни изложения), ще доведе до намаляване на лесистостта на района, което е необосновано нито от лесовъдска, нито от икономическа гледна точка. В този условен стопански клас **не се налага** да се премине към планиране на мероприятия за **трансформация** на горите. Планираната насока на стопанисване е отглеждане при пълнота на насажденията 0.8 – 1.0 и възобновяване за зрелите култури.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано с производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 80 години**.

4.4.2. Черборови култури - ЧБК

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени черборови култури извън ареала на естественото разпространение на черния бор, както и от смесени такива с водещо участие на черен бор от II, III и IV бонитет.

Състоянието на културите е добро до задоволително. По време на инвентаризацията през 2020 г., не бе установено наличие на повсеместни повреди по черния бор.

Черния бор в голяма част формира чисти култури и по рядко е смесен със характерната за района растителност – зимен дъб, благун и габър(2 – 3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с висока почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас **не се налага** да се премине към планиране на мероприятията за **трансформация** на горите. Планираната насока на стопанисване е отглеждане при пълнота на насажденията 0.8 – 1.0.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на гората, съобразени с функциите, които изпълняват и на второ място производство на средна строителна дървесина при **турнус на сеч 80 години**.

4.4.3. Буков високобонитетен - БВ

Съставен е от чисти и смесени семенни букови насаждения от II бонитет, в добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките и производството на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см, при **турнус на сеч 140 години**.

4.4.4. Буков среднобонитетен - БСр

Стопанският клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от III бонитет, както и част от IV бонитет, чието здравословно състояние и влошена сортиментна структура не позволява да бъдат отнесени към високобонитетен стопански клас или са със започнал възобновителен процес.

Целта на стопанисване е запазване и подобряване на защитните и специални функции на гората, както и производството на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см, при **турнус на сеч 120 години**.

4.4.5. Буков нискобонитетен - БН

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от IV част и V бонитет.

Целта на стопанисване е запазване и подобряване на защитните и специални функции на гората, съобразена със специфичните им функции, за нископродуктивните насаждения на бедни месторастения или с влошено състояние, да се стопанисват с цел запазване на семенния им произход, подобряване на защитните им функции и добив на дърва, за насажденията на среднобогати месторастения целта е производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при **турнус на сеч 100 години**.

4.4.6. Дъбов средно и нискобонитетен - ДСрН

В този стопански клас са включени чисти и смесени семенни насаждения от зимен дъб и благун от II до V бонитет, както и култури от червен дъб и зимен дъб.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенният им произход и защитните им функции. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 120 години**.

4.4.7. Церов - Ц

Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения от цер от II до V бонитет, както и култури от цер.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенният им произход, защитните им функции и евентуално добив на дърва за огрев. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

4.4.8. Габъров – Г

Съставен е от чисти и смесени семенни габърови насаждения от II до V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенният им произход, защитните им функции и евентуално добив на дърва за огрев. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

4.4.9. Широколистен високоствъблен - ШВ

Този стопански клас има сборен характер. Поради недостатъчна площ за обособяване в самостоятелен клас тук са отнесени всички насаждения и култури от явор, сребролистна липа, едролитна липа, бреза, трепетлика, планински ясен, череша, тополи и други.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките и на второ място производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при диференцирани **турнуси на сеч: 100 години за явора, ясена и липата, 60 години за брезата, 40 години за трепетликата, 20 години за върбата и тополата. За черешата не се поставят стопански цели и турнус на сеч.**

4.4.10. Буков средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - БСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови букови и габърови насаждения от I до V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано със превръщането им в семенни. За насажденията от **III част, IV и V бонитет**, целта на стопанисване е производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 60 години**. Издънковите насаждения с влошено състояние на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва. За насажденията от **I, II и III част бонитет** на среднобогати и богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

4.4.11. Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - ДСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с участието на зимен дъб и благун от III, IV и V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано със превръщането им в семенни. Издънковите насаждения с влошено състояние на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 60 години**.

4.4.12. Церов за превръщане - ЦП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от цер.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано със превръщането им в семенни. Насажденията от които не може да се очаква строителна дървесина, да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и евентуално добив на дърва.

За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения, целта на стопанисване е производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 55 години**.

4.4.13. Келявгабърв - Кгбр

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с водещо участие на келяв габър. В него са отнесени и акациевите насаждения и култури.

За акациевите насаждения и култури целта на стопанисване е защита на почвата от ерозия, добив на дърва и дребна строителна дървесина при **турнус на сеч 20 години**, а за **келявгабървите насаждения** е поддържане жизнеността на дървостойките и биологичното разнообразие, а в случаите, когато може да се води стопанска дейност и добив на дърва за огрев при **турнус на сеч 40 години**.

4.4.14. Защитни и специални функции

В горите със защитни и специални функции са обособени **условни** стопански класове със същите критерии и турнуси на сеч, както в горите със Стопански функции.

4.5. Видове гори

За всички залесени площи е определен вида гора съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии. В таблица № 28 е посочено разпределението на залесената площ по видове гори и **условни** стопански класове.

В таблица № 29 са дадени средните таксационни показатели на отделните видове гори и общо за гората.

В електронен вариант са изготвени таксационни характеристики по видове гори.

Таблица № 28

Разпределение на залесената площ по видове гори и условни стопански класове

Гори	Стопански класове												
	Бялборови култури	Черборови култури	Буков В	Буков Ср	Буков Н	Дъбов СрН	Церов	Габъров	Широколистен В	Буков В П	Дъбов СрН П	Церов П	Келявгабъ
	хектари												
	1202.3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
от бял бор	8.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
бор – извън ростр.	1193.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	1066.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
н бор – извън ростр.	-	1066.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ч – извън ростр.	1.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
иглолистни	5.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ови гори	-	-	1247.4	4176.0	302.9	-	-	-	-	-	-	-	-
филни букови	-	-	1247.4	4176.0	302.9	-	-	-	-	-	-	-	-
дъб	-	-	-	-	-	2554.8	-	-	-	-	-	-	-
от зимен дъб	-	-	-	-	-	2554.8	-	-	-	-	-	-	-
гори (здб, бл,	-	-	-	-	-	1092.5	27.3	-	-	-	-	-	-
енни смесени	-	-	-	-	-	910.9	-	-	-	-	-	-	-
ове	-	-	-	-	-	181.6	27.3	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	843.1	-	-	-	-	-	-
т цер	-	-	-	-	-	-	843.1	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	39.2	-	-	-	-
йречни гори	-	-	-	-	-	-	-	-	2.9	-	-	-	-
ридни тополи и е	-	-	-	-	-	-	-	-	36.3	-	-	-	-
ен габър	-	-	-	-	-	-	-	1932.0	-	-	-	-	-
т обикновен	-	-	-	-	-	-	-	1932.0	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	67.1	-	-	-	-
ови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	47.5	-	-	-	-
а	-	-	-	-	-	-	-	-	19.6	-	-	-	-
листни гори	-	-	-	-	-	-	-	-	222.8	-	-	-	-
ствени	-	-	-	-	-	-	-	-	6.2	-	-	-	-
за	-	-	-	-	-	-	-	-	6.2	-	-	-	-
и за	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5	1156.1	913.7	1453.3	-
мофилни	-	-	-	-	-	-	-	-	-	800.7	-	-	-
от зимен дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	654.4	-	-
сени дъбови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	259.3	-	-
ови гори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1453.3	-
от обикновен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	355.4	-	-	-
и от трепетлика	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5	-	-	-	-
бър	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	1209.1	1066.2	1247.4	4176.0	302.9	3647.3	870.4	1932.0	337.8	1156.1	913.7	1453.3	10

Таблица № 29

Разпределение на залесената площ и дървесният запас по видове гори и средни таксационни показатели за горските територии

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас
	ха	%							години
			куб.м						
1.1 - Естествени гори от бял бор	8.9	-	26	III (3.0)	0.74	78	2.25	20	690
1.3 - Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.	1193.4	6.2	47	III (2.7)	0.79	261	5.65	6748	311995
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	1066.2	5.5	49	III (2.7)	0.77	261	5.40	5758	278700
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	1.8	-	18	I (1.1)	0.93	117	7.78	14	210
9 - Култури от чужди иглолистни видове	5.0	-	45	I (1.4)	0.77	356	8.40	42	1780
11.1 - Семенни термофилни букови гори	5726.3	29.7	112	III (3.1)	0.69	238	2.44	13976	1360060
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	2554.8	13.2	130	IV (4.2)	0.62	211	1.66	4234	538250
13.1 - Естествени семенни смесени дъбови гори	910.9	4.7	132	IV (4.4)	0.60	196	1.66	1510	178935
13.2 - Култури от дъбове	208.9	1.1	18	IV (3.6)	0.79	50	1.61	336	10455
14.1 - Семенни гори от цер	843.1	4.3	92	IV (3.6)	0.66	194	2.39	2015	163340
16.1 - Естествени крайречни гори	2.9	-	37	III (3.1)	0.56	145	4.48	13	420
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	36.3	0.2	31	III (3.0)	0.60	215	7.36	267	7820
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	1932.0	10.0	56	III (2.8)	0.82	174	3.39	6554	335305
20.1 - Естествени липови гори	47.5	0.2	44	IV (3.7)	0.87	143	3.66	174	6770
20.2 - Култури от липа	19.6	0.1	21	IV (3.6)	0.68	80	2.09	41	1570
21 - Смесени широколистни гори (плас, яв, лп) - естеств.	222.8	1.1	83	III (3.2)	0.77	207	2.86	637	46150
22.2 - Култури от бреза	6.2	-	53	III (2.8)	0.78	144	2.74	17	895
23.1 - Издънкови термофилни букови гори	800.7	4.1	81	II (1.9)	0.70	181	2.32	1856	144640
23.3 - Издънкови гори от зимен дъб	654.4	3.4	81	III (3.3)	0.65	138	1.74	1136	90380
23.4 - Издънкови смесени дъбови гори	259.3	1.3	67	III (3.4)	0.65	132	2.06	535	34175
23.5 - Издънкови церови гори	1453.3	7.5	68	IV (3.6)	0.65	117	1.78	2581	170010
23.6 - Издънкови гори от обикновен габър	355.4	1.8	49	III (2.9)	0.78	131	3.15	1118	46695

ТП ДГС “ВЪРБИЦА” – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

23.7 - Естествени гори от трепетлика	2.5	-	22	IV (4.0)	0.96	70	3.20	8	175
24 - Гори от акация	184.9	1.0	17	IV (3.5)	0.82	64	4.02	744	11820
25 - Гори от келяв габър	887.6	4.6	86	IV (4.2)	0.69	51	0.61	537	45330
ОБЩО	19384.7	100.0	90	III (3.3)	0.70	195	2.62	50870	3786570

ГЛАВА II

ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ

Настоящата записка представлява Общ Противопожарен план на ТП ДГС “Върбица”, включващ всички горски територии и земеделски територии придобили характеристика на гора, независимо от тяхната собственост разположени на територията на ТП ДГС “Върбица”.

Всички мероприятия за дейностите по опазване на горските територии от пожари на ТП ДГС “Върбица” са планирани съгласно :

- **Закона на горите** - Обн. ДВ. бр.19 от 08 Март 2011г., изм. и доп., бр. 95 ДВ от 29.11.2016 г.

- **Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии** от 7.10.2015 год. притурка към ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 год.

- **Наредба № 8 от 11.05.2012 г.** – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са показани на стопанска карта в мащаб 1:25000 – съществуващите противопожарни мероприятия с черен цвят и новопланираните със син цвят. На същите карти са оцветени и класовете на пожарна опасност: с червен цвят – I клас, с жълт цвят – II клас, с зелен цвят – III клас, както и пътищата за движение на противопожарна техника – с червена непрекъсната линия. Всички водни площи са оцветени със светлосин цвят. На картите са нанесени и всички съществуващи и планирани противопожарни мероприятия: бариерни прегради, лесокултурни прегради, минерализовани ивици, водоизточници за противопожарни нужди, места за палене на огън, места за паркиране и почивка и други.

Горите на територията, стопанисвана от ТП ДГС “Върбица” са разделени според степента на пожарен риск в три класа:

Към **I клас с висока** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на много сухи, сухи и сухи до свежи месторастения, насаждения със съхнещи, ветровални и снеговални петна, непочистени сечища и пожарища, както и намиращите се в съседство голи площи, **с обща площ 684.6 ха (3.4%)**.

Към **II клас със средна** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на свежи до сухи месторастения, както и всички широколистни дървостои на много сухи, сухи и сухи до свежи месторастения. Тук са отнесени и намиращите се в съседство незалесени голи площи. Общата площ на териториите, отнесени към този клас е **4401.4 ха (22.2%)**.

Към **III клас с ниска** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на свежи до влажни и влажни месторастения, както и всички широколистни дървостои на свежи до сухи, свежи, свежи до влажни и влажни месторастения и намиращите се в съседство голи площи, **с обща площ 14708.1 ха (74.4%)**.

Най-малката единица за обособяване на клас на пожарна опасност в ГСП се приема **отдела**, като той се определя като среднопретеглена стойност от класовете на подотделите.

Разпределение на общата площ по Класове на пожарна
Опасност, ГСУ и собственост – общо в ТП ДГС "Върбица"

Териториален обхват	Класове на пожарна опасност			Всичко	
	I клас висока	II клас средна	III клас ниска		
	хектари				
I ГСУ Върбица	площ	219.6	1295.1	6779.7	8294.4
	процент	1.1	6.5	34.3	41.9
II ГСУ Елешница	площ	68.8	1161.8	4592.2	5822.8
	процент	0.3	5.9	23.2	29.4
III ГСУ Тушовица	площ	396.2	1944.5	3336.2	5676.9
	процент	2.0	9.8	16.9	28.7
ВСИЧКО	площ	684.6	4401.4	14708.1	19794.1
	процент	3.4	22.2	74.4	100.0
в т.ч. Държавна	площ	596.2	3983.6	13694.2	18274.0
	процент	3.0	20.1	69.3	92.4
в т.ч. Общинска	площ	62.1	348.2	819.8	1230.1
	процент	0.3	1.8	4.1	6.2
в т.ч. Частна – физ. лица	площ	22.2	59.2	172.7	254.1
	процент	0.1	0.3	0.9	1.3
в т.ч. Съсобственост	площ	-	1.3	0.3	1.6
	процент	-	-	-	-
в т.ч. Частна - юрид. лица	площ	4.1	9.1	21.1	34.3
	процент	-	-	0.1	0.1

Основните фактори за възникване на горските пожари са: небрежна, непредпазлива или умишлена дейност на човека или природни явления.

Най-честите причини са следните:

Изгаряне на треви и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат непосредствено с гора;

Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;

Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;

Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;

Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;

Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;

Самозапалване на сухи треви или дървета при природни явления (мълнии).

Предвижда се провеждането на следните мероприятия:

1. БАРИЕРНИ ПРЕГРАДИ

Техните функции се изпълняват от пътищата с асфалтова настилка и реките Герила, Бяла река и Елешница минаващи през територията на стопанството. Дължината на съществуващите бариерни прегради е **44,8 км** и се разпределя както следва: шосета – **12,5 км**, държавна собственост, територии за транспорт и реки – **32,3 км**, държавна собственост, водни територии. **Нови не са проектирани**, тъй като съществуващите такива разделят гората на дялове не по-големи от 4000 ха.

2. ЛЕСОКУЛТУРНИ ПРЕГРАДИ

Това са просеки и камиони пътища (чакълирани или землени) широки 5 – 10 метра. Планират се и се изграждат с цел да се забави и евентуално преустанови разпространението на низови пожари с определени характеристики и да се създадат условия за успешното им гасене, да послужат за придвижване на гасачи и евентуално техника по време на пожар, както и да се използват за опорна линия за косвена атака срещу настъпващ пожар.

Тяхната обща дължина е **12.0 км**. Между горските пътища на отдели 48; 49; 52-57; 67; 70; 72; 73; 128; 130; 136; 137; 172; 178-180. Тези прегради се разделят както следва на: **8.0 км** в

държавни горски територии и **4 км** в общинските земеделски територии. Ако се допусне тяхното обрастване, то тогава те не могат да изпълняват функциите, за които са създадени. Всички противопожарни просеки следва на няколко години (минимум два пъти през периода на действие на плана) да се почистват, като за целта се заделят средства в годишните разчети.

Не са планирани нови лесокултурни прегради.

Съществуващите и планираните лесокултурни прегради са означени на противопожарните карти съответно с черен и син цвят съгласно Наредба № 8/11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

3. МИНЕРАЛИЗОВАНИ ИВИЦИ

Минерализованите ивици са изкуствено построени противопожарни прегради, почистени от всички горими материали до минералния почвен слой. Това са линейни обекти, с ширина поне 1,5 м, като почвената покривка и постилка се отстраняват до минералния слой.

За целта могат да се ползват съществуващите тракторни пътища, между земеделските и горски територии.

На територията на ТП ДГС “Върбица” **съществуващите минерализовани ивици са с обща дължина 8.0 км.** Минерализованите ивици са изградени от собственици и арендатори на земеделски земи граничещи или във близост до държавни горски територии.

Планирани са нови минерализованите ивици в държавни горски територии, успоредно от двете страни на горския автомобилен път Яворов кладенец – Киров кладенец с дължина **5 км.** който е планиран да се ремонтира и стабилизира през този ревизионен период.

Препоръчва се на собствениците на поземлени имоти в земеделски територии, граничещи с горски територии да поддържат минерализовани ивици с широчина не по-малко от 3 м в пожароопасния сезон.

Новите планирани минерализовани ивици се намират в следните отдели и подотдели: **183 и; 186 а, б, в; 187 з, и; 188 в, е; 189 т; 190 ж, з, и; 191 д, е; 192 л, з;**

4. ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ ТАБЕЛИ И ПЛАКАТИ С ПРОТИВОПОЖАРНО СЪДЪРЖАНИЕ

Предвижда се да се поставят на входовете в по-големи горски масиви и пътища независимо от класа на пожарна опасност на пътя. **Общият им брой е 100 (средногодишно по 10 бр.).**

Предупредителните табели трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. При тяхното захабяване, повреда или изчезване следва да бъдат своевременно подменени.

5. САНИТАРНИ МЕРОПРИЯТИЯ КРАЙ ПЪТИЩА И ЖП ЛИНИИ, САНИТАРНИ ИВИЦИ

Лицата, стопанисващи пътищата, които минават през и/или покрай горските територии, са длъжни да изпълняват противопожарни мерки – сервитутите им да се поддържат чисти от сухи треви, дървесни отпадъци и други горими материали и да спазват изискванията към пътищата и местата за спиране и паркиране на превозни средства.

6. УСТРОЙСТВО НА МЕСТА ЗА ПОЧИВКА И ПАРКИРАНЕ

На територията на стопанството има обособени места за почивка и паркиране. Това са места с беседки, пейки, чешми и места обособени за почивка(пикник), както и за палене на огън. Тези места са обезопасени съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. Те се намират, както следва:

- отд. **142:** а (фургона на ловната дружинка – землище с. Нова Бяла река);
- отд. **122:** ж (беседката – землище с. Крайгорци);
- хижа Върбишки проход (отд. **86:** н);
- местността Елешница (отд. **31:** 1; до горския кантон);
- местността Циганска локва (беседката – отдел **98:** д);
- отд. **96:** б (заслон Каптажа);
- местността Тузлата (границата между отдели **94 и 95**);
- отд. **147:** а (Беседката);
- отд. **109:** з (Беседка до водохващането);
- отд. **123:** д (Беседката);
- отд. **124:** н;
- отд. **9:** з, (до чешмата);

Не се планира направа на нови места за почивка и паркиране.

7. ВОДОИЗТОЧНИЦИ ЗА ПРОТИВОПОЖАРНИ НУЖДИ

Като постоянни водоизточници на територията на стопанството може да се използват реките Герила, Бяла река, Голяма Камчия и Елешница, яз. Тича, язовирна стена на микро язовир с. Станянци, местността Шопа Николова в отд. 180:б, както и водоемите на територията на стопанството. Съществуващите места за зареждане, са означени на картите със син цвят. До тях няма специално направени за целта площадки за подход на противопожарна техника.

За нуждите на опазването на горите от пожари могат да се използват и пожарните хидранти в населените места от общ. гр. Върбица.

8. ПЛОЩАДКИ ЗА КАЦАНЕ НА АВИАЦИОННА ТЕХНИКА

На територията на стопанството няма площадка за авиационна техника. За целта може да се използва площадката на стадион гр. Върбица, микро язовир с. Станянци, местността Шопа Николова в отд. 180: б.

9. ТЕЛЕФОННИ ПОСТОВЕ

Телефонните постове са разположени в населените места на територията на ТП ДГС “Върбица”. В значителна част от територията на стопанството има слабо покритие на мобилните оператори, което е неблагоприятно за своевременното оповестяване за евентуално възникнали пожари.

10. МЕСТА ЗА ОБРЪЩАНЕ НА ПРОТИВОПОЖАРНА ТЕХНИКА

В горските територии такива места са бивши временни складове, поляни, кръстовища на черните автомобилни пътища и уширения за разминаване. Тези места са обозначени съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 г. на противопожарните карти в М 1:25 000. В табличен вид са показани местата за обръщане

Места за обръщане на противопожарна техника

№ карта	Отдели с място за обръщане	бройка
1	3; 30; 40; 56; 93; 96;	6 бр.
2	250;	3 бр.
3	73; 82; 161; 201; 207;	5 бр.
4	137; 241;	2 бр.
5	178; 217; 223; 237; 244;	5 бр.
Общо		23 бр.

11. ДЕПА ЗА ПРОТИВОПОЖАРЕН ИНВЕНТАР

В стопанството има **2 (две)** противопожарни депа (едно в сградата на ТП ДГС “Върбица” и едно в с. Тушовица), които са оборудвани и се поддържат в съответствие с Наредба № 8/11.05.2012 г, на Министерството на земеделието и храните за условията и реда за защита на горските територии от пожари. При това положение те следва да съдържат следния инвентар:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода - 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.

- 200 – метров шланг със струйник и сечение, съобразно използваните противопожарни помпи – 1 бр.

Планирано е да се закупи 1 бр. моторна помпа за дооборудване на противопожарното депо в с. Тушовица.

12. ОРГАНИЗИРАНЕ НА ПАТРУЛНО-НАБЛЮДАТЕЛНА СЛУЖБА

На територията на ТП ДГС "Върбица" няма изградена противопожарна кула за наблюдение. Нова не се предвижда да бъде изградена.

13. ДОБРОВОЛНИ ФОРМИРОВАНИЯ ЗА ГАСЕНЕ НА ПОЖАРИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

На територията на община Върбица съществува доброволно формирование за гасене на пожари в горските територии създадено по реда на Закона за защита от бедствия (ЗЗБ) и съгласно Наредба № 8 /11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. **Доброволното формирование към община Върбица е от 15 човека.**

14. ПРЕВЕНЦИЯ СРЕЩУ ПОЖАРИ

УПБЗН се намира в град Върбица, а РСПБЗН се намира в град Велики Преслав.

През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез дежурства, давани от служителите на горското стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Всички предвидени противопожарни мероприятия ще се реализират от ТП ДГС "Върбица" само в горите държавна собственост. При установяване на пожар незабавно трябва да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по **ежегодно изготвян план-график** в ТП ДГС "Върбица".

Необходимо е всички служители и горски работници периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

15. ПЪТИЦА ЗА РЕМОТ И ДВИЖЕНИЕ НА ПРОТИВОПОЖАРНА ТЕХНИКА

На територията на ТП ДГС "Върбица", пътищата за движение на противопожарна техника, подлежащи на подържане и ремонт са с обща дължина **170 км**, които представляват шосета и автомобилни пътища, са показани на стопанска карта в мащаб 1:25000 с червена линия.

На картите за защита от пожари пътищата за движение на тежка противопожарна техника са показани с лилав цвят, а пътищата за движение на високопроходима противопожарна техника на картите са дадени с червен цвят.

Предвижда се ремонт на горски автомобилни пътища, с обща дължина **23.0 км.**, преминаващи през горските територии, собственост на ТП ДГС "Върбица", както следва:

- Горски автомобилен път "Ачмалък - Кайряка" - отд. 176:и - отд. 179:е - III степен - 5.0 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.0 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път "Дебела граница - Алаги нива" - отд. 212:а - отд. 238:е - III степен -1.8 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **1.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Равна – Чатал дере” - отд. 27:в - отд. 30:а - III степен - 3.8 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **3.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Котата – Голиат” - отд. 56:б - отд. 51:в - III степен - 5.1 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.1 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Яворов кладенец – Киров кладенец” - отд. 167:д - отд. 184:в - III степен - 7.3 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **7.3 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

Ремонта на тези пътища е с цел последващи горскостопански дейности и използването им за движение на противопожарна техника.

На територията на ТП ДГС “Върбица” е планирана **техническа сеч за просветляване на съществуващи горски пътища** с цел опазване, поддържане и осъществяване на горскостопански и ловностопански мероприятия в отдели и подотдели: **2 - в, д, е, ж; 3 - а, з, к, о, р; 6 - а, б, в; 7 - а, б, и; 8 - б, в, д; 9 - а, к, н, п; 11 - а; 12 - ж, з; 13 - в, д, ж; 15 - а, б, г, д, е, к; 17 - в; 18 - б, в, г; 22 - з; 23 - а; 24 - а, в; 25 - а, г, д; 26 - г, е, ж; 27 - б, в, г, д, е, л; 28 - а, б, ж, з; 30 - а, б, л; 32 - л, о; 33 - а, е; 34 - г, д, е; 37 - б, в, д, е; 38 - а, е, у, х; 42 - е, и, к; 43 - д; 44 - г; 45 - д; 48 - а, б, г, д, е; 53 - а, б; 55 - а, б, в, г, е, ж; 56 - а, б, г, д, е; 58 - а, б; 70 - л, м; 71 - ж, з; 73 - а, б; 81 - ж; 82 - а, д; 85 - а, д, м; 86 - и, к, л; 93 - в, д; 94 - в, е, з, и, к, л, м; 95 - в, г, е; 97 - б, г, д, е, ж; 102 - е, к; 103 - з; 104 - г, ж; 105 - и, л; 106 - з; 108 - е; 109 - е, ж; 110 - б; 124 - н; 137 - я, а1, б1, в1, г1; 138 - а, е; 139 - б, в, е; 140 - а, б, к; 142 - б, в, г; 143 - а, б; 146 - б, в, ж; 147 - а, в, е; 148 - а, б, в, г, д, е, ж; 152 - г; 161 - д, ж; 162 - б, д, е; 163 - к; 164 - и; 166 - г, ж; 167 - б, д; 168 - в, г; 169 - д; 177 - а, б; 178 - а, б, г; 179 - е, ж, ф, х, б1, в1; 180 - н1; 182 - а; 183 - а, б, г, д, и; 184 - в, г, д, е, ж; 185 - а, в, д; 186 - а, б, в; 187 - а, з, и; 188 - б, в; 189 - б, е, ж, к, л, м, н, р, т; 190 - ж, з, и; 191 - д, е; 192 - л; 193 - з, и, к, н; 199 - ф, х, ц, ч, ш, щ; 200 - а, м; 201 - г, д, е; 202 - б, в, г; 203 - в, д, е, ж; 204 - а, в, д; 205 - ж, з; 206 - г, д; 207 - а, в, г; 208 - а, б; 209 - в; 214 - б, д; 217 - з; 218 - в, г, е; 219 - в; 220 - в; 231 - а, в, е, л, м, ф; 233 - д; 234 - а, б; 235 - е; 236 - г; 237 - а, б, г; 238 - а, в, г, д; 245 - а;**

Тези съществуващи горски пътища ще се използват и за движение на противопожарна техника.

Сечта може да се извършва от едната или от двете страни на пътя, като общата широчина на ивицата, в която се извършва просветляване, от краищата на обхвата на пътя е не повече от една четвърт от средната височина на дървостоя на насаждението.

Съгласно чл. 14 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари, трябва ежегодно преди обявяване на пожароопасния сезон да се изготвя план за защита на горските територии от пожари, който освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии да съдържа описание на конкретните действия, насочени към преодоляване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото

потушаване на евентуално възникнали пожари, но трябва да се изпълнят през първите 5(пет) години от влизане в сила на ГСП.

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия е за сметка на собствениците на горските територии.

Настоящият план за дейностите по опазване на горските територии от пожари на територията на ТП ДГС “Върбица”, община Върбица е съгласуван с протокол от 27.11.2020 год. между УПБЗН гр. Върбица, ТП ДГС “Върбица” и изпълнителя на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари - “Агролеспроект” ЕООД.

ГЛАВА III

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

1. ПРИРОДНИ УСЛОВИЯ. ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ И ИКОНОМИЧЕСКИ ЕФЕКТ

1.1. Име и местонахождение на държавното горско стопанство

ТП ДГС “Върбица” носи името на гр. Върбица, където се намира и седалището му. На север то граничи с ТП ДГС “Преслав” и ТП ДГС “Омуртаг”, на изток с ТП ДГС “Смядово”, на запад с ТП ДГС “Тича”, на югозапад с ТП ДГС “Котел” и на юг с ТП ДГС “Карнобат”.

В териториално отношение гр. Върбица е част от община гр. Върбица, област Шумен и се явява център на историко-географската област Герлово. В района на горското стопанството се намират следните населени места: град Върбица и селата Крайгорци, Чернооково, Божурово, Станянци, Нова Бяла река, Бяла река, Тушовица, Маломир, Менгишево и Кьолмен.

През територията на горското стопанство в посока север – юг преминава републикански (първокласен) път (I - 7) от ГКПП Силистра – Кълъраш до ГКПП Лесово – Хамзабейли. На територията на стопанството пътя навлиза при село Менгишево минава през гр. Върбица и през Върбишкия проход преминава в Южна България за пътен възел Петолъчката. В участъка на първокласен път (I - 7) Върбишки проход – Мокренски проход пътя е затворен целогодишно за преминаване.

От гр. Върбица се отклонява третокласен път (III - 7304) за с. Риш, община гр. Смядово, който свързва селата Маломир, Нова Бяла река, Бяла река и Тушовица с град Върбица.

Асфалтирани общински пътища, които се отклоняват от първокласния път има до селата Крайгорци, Чернооково, Божурово и Станянци.

По важни горски (чакълирани) пътища, свързващи населените пунктове на горското стопанство и горски обекти са: курортен комплекс Върбица – отдел 3; курортен комплекс Върбица – местността Кольов гроб; с. Бяла река – местността Голиат, с. Тушовица – местността Жълта локва, отдел 207 – местността Кадището.

Останалите пътища в района на стопанството са с различна настилка и в предимно средно до лошо състояние, някои от тях са проходими само в сухо време.

Във всички села има телефонни постове, а в по-големите и телеграфопощенски станции.

В района на стопанството се получава и недостатъчно силен сигнал на GSM оператор.

Така съществуващите транспортни и съобщителни връзки благоприятствуват за управлението, стопанисването, ползването и опазването на горите в стопанството.

В административно отношение ТП ДГС “Върбица” се числи към Североизточно държавно предприятие град Шумен, а контролът по изпълнение на горскостопанските дейности се упражнява от Регионална дирекция на горите (РДГ) - град Шумен.

1.2. Физико – географска характеристика

а/ Географско положение

ТП ДГС “Върбица” е разположено върху северните склонове на Източна Стара планина и част от южните склонове на Драгоевската планина. Горите в района имат неправилна бъбрековидна форма от централното било на Стара планина на север от двете страни на Върбишкия проход.

Размерите на стопанството от юг към север са около 10 км. и от изток на запад около 30 км. В северната част на горското стопанство между земеделските земи и около язовир Тича се намират няколко отделни малки горски комплекса и долове обрасли с горскодървесна растителност.

б/ Релеф

Релефът на територията на ДГС “Върбица” е подчертано планински. От главното старопланинско било северните склонове са стръмни и силно пресечени, особено в западната част на стопанството. В източната част билото е известно с името Гериша, под което на места има скален венец. От него на север към Герловската котловина се спускат множество била и

долове, които очертават водосборите на реките Герила и Елешница. Вододел между тези две реки е билото Кольов гроб. Същото има заоблен характер, а профилът му очертава няколко заравнени тераси.

Други важни била са Голям Белград и Малък Белград спускайки се в земеделските земи източно от гр. Върбица.

Дългото било минавайки през Игрището и Марата разделя горския комплекс на водосбор на река Герила и по малки долове на север, които отиват към река Голяма Камчия и респективно в язовир Тича.

Северните склонове от водосбора на р. Герила са стръмни, с дълбоко врязани речни долове. В долната си част, в близост до реката, те имат малък наклон и образуват заравнена тераса. Южните склонове също са много стръмни и се спускат с голям наклон особено в най-западната част.

Релефът във водосбора на р. Елешница е планински, очертан от къси, но стръмни била и склонове. Важни била в този район са Начови даями, Юпеците, Горен Кьосерлик, Долен Кьосерлик и др.

Останалата част от територията има полупланински характер със заоблени и неясно очертани била, врязани долове и стръмни, наклонени склонове. В района на Драгоевската планина (североизточно от село Тушовица), релефът е хълмист с преобладаващи наклонени терени.

Най-ниската точка на стопанството е **195.0 м н.в.** (подотдел **240:** р1), а най-високата е – местността **Черния рът – 1032.0 м н.в.** (подотдел **5:** 1).

Данните сочат, че превишението между най-ниската и най-високата точка на стопанството е 837.0 м.

Разпределението на дървопроизводителната площ на горското стопанство по надморски височини – държавна собственост е дадено в таблица № 30.

Таблица № 30
Разпределение на дървопроизводителната площ
по средна надморска височина

държавна собственост

Надморска височина	площ (ха)	%
101 - 200 m	65.4	0.4
201 - 300 m	1395.7	7.8
301 - 400 m	4109.3	22.9
401 - 500 m	4702.6	26.3
501 - 600 m	2800.1	15.7
601 - 700 m	2691.7	15.1
701 - 800 m	1392.1	7.7
801 - 900 m	689.4	3.9
901 - 1000 m	31.1	0.2
ВСИЧКО	17877.4	100.0

Разпределението на дървопроизводителната площ по наклони – държавна собственост е дадено в таблица № 31. Преобладават стръмните терени – 44.7%, следвани от наклонените (35.1%).

Таблица № 31
Разпределение на дървопроизводителната площ
по наклон на терена в градуси

държавна собственост

Степени на наклон	Равно 0°-4°	Полегато 5°-10°	Наклонено 11°-20°	Стръмно 21°-30°	Много стръмно над 30°	Общо
площ хектари	9.3	792.9	6277.4	7983.6	2814.2	17877.4
проценти	0.1	4.4	35.1	44.7	15.7	100.0

Поради специфичното разположение на стопанството се наблюдава превес на сенчестите изложения – 66.1 % от дървопроизводителната му площ. Характерните особености на релефа в Източна Стара планина определят едно сравнително равномерно разпределение на отделните изложения а превес на северните изложения.

Разпределението на дървопроизводителната площ по изложение на терена – държавна собственост е дадено в таблица № 32.

Таблица № 32
Разпределение на дървопроизводителната площ
по изложение на терена

държавна собственост

Изложение	север	североизток	северозапад	изток	югоизток	югозапад	запад	юг	Всичко
площ хектари	4763.6	2173.0	3463.3	1413.9	1540.5	1642.7	1008.7	1871.7	17877.4
проценти	26.6	12.2	19.4	7.9	8.6	9.2	5.6	10.5	100.0

Изложения	Сенчести север, североизток, северозапад, изток	Припечни югоизток, югозапад, запад, юг	Всичко
площ хектари	11813.8	6063.6	17877.4
проценти	66.1	33.9	100.0

Посочените по-горе особености на релефа дават своето отражение върху разпределението на светлината, топлината, влагата, богатството на почвите и другите екологически фактори, а оттам за формирането на различните типове месторастения. Промените в релефа водят до промени във водния и хранителен режим на почвите и свързаната с това смяна на дървесната растителност или нейната продуктивност.

В заключение релефът е важен косвен фактор обуславящ формирането на различни типове горски месторастения.

в/ Хидроложки условия

Хидроложката мрежа в района на стопанството е добре развита, следствие от голямото разнообразие на теренни форми.

Източници на почвена влага за насажденията на територията на горите, държавна собственост в ТП ДГС "Върбица" са главно падащите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения. През засушливия период в края на лятото и началото на есента, дебитът на водните течения е най-малък, като голяма част от тях пресъхват. Хидрографската мрежа в района се очертава от водосборите на реките Герила и Елешница, притоци на р. Голяма Камчия.

Река Герила води началото си от централното било на Източна Стара планина и в горната си част до курортен комплекс Върбица носи името река Гига. Там приема притока си Зли дол. Непосредствено до курортен комплекс Върбица, на брега на Зли дол извира минерална вода, която се цени много от местното население при лечение на стомашни заболявания. В горната си част р. Герила тече в тясна долина при голям наклон и стръмни брегове, а по-надолу, в разлата долина, осяяна с лъки. Притоците и са предимно суходолия, които се спускат стръмно

от централното било или от Дългото било, като по-важни от тях са Петмез дол, Мравинков дол, Зли дол и др.

Река Елешница извира под връх Котата от централното било на Източна Стара планина. В горната си част носи името Големия дол. При м. Голиат приема главния си приток - дол Голиат, а по-долу Дренов дол, Жълъдов дол, дол Равна, Мокрия дол и др.

Река Елешница тече в тясно корито със стръмни брегове и само над горския кантон в местността Елешница бреговете земи са по-ниски, равни и се образуват малки лъки. По цялото си протежение реката тече по скално дъно, а по бреговете ѝ почти няма извори. Притоците ѝ са стръмни суходолия, като само по-големите като Големия дол, Жълтия дол, дол Равна и други не пресъхват през годината.

Водосборните басейни на реките Герила и Елешница са почти изцяло залесени, поради което дебитът им е сравнително постоянен. През лятото намаляват силно, но не пресъхват.

След силно изразения лятно-есенен минимум често се наблюдава вторично есенно-зимно пълноводие.

Реките и деретата в района на стопанството са с типично дъждовно подхранване. Други по-големи водни течения със сравнително по-променлив дебит са Говедарски дол и река Ракошница. Извират под билото Гериша и като текат предимно в северна посока се вливат в язовир Тича. Река Ракошница служи за граница между ТП ДГС “Върбица” и ТП ДГС “Смядово”.

Съществуват още много долове, които придават свежест на гората. На изолирани места от територията на горското стопанство съществуват окарстени варовици, които създават благоприятни условия за образуване на карстови извори. Минерални извори има в отдели №№ 88; 89; 96. Тези факти ни дават макар и непълна представа за наличие на подпочвени води в границите на горското стопанство.

1.3. Геоложки строеж и петрографски състав

Стара планина е стар планински масив, който се характеризира главно с разпространението на седиментни скални образувания. Представа за разположението на скалните типове, техния строеж и произход дава геолого-петрографска карта на Република България, допълнена с теренните проучвания на “Агролеспроект” ЕООД, гр. София. Кредните образувания с различна възраст и мощност заемат по-голямата част от територията на района. Като се направи обобщение на формираните през различно геоложко време основни почвообразуващи скали се вижда, че те не са много, но има преливане от един вид в друг, т.е. повечето от тях имат смесен състав.

По разпространение се подреждат както следва: пясъчници(51.1%), мергели(38.4%), варовити мергели(4.9%) конгломерати(4.3%), шисти(1.3%).

По склоновете на север от р. Герила и дол Равна, с различна ширина кредните образувания са припокрити от терциерни, а на юг от тези реки - от юрски наслагани. Преобладаващо разпространение имат пясъчниците(51.1%) и мергелите(38.4%), заемащи повече от 2/3 от територията на горското стопанство. По ограничено разпространение имат терциерните и юрски седименти – конгломерати(4.3%), варовити мергели(4.9%) и шисти(1.3%).

На места наносните конуси на реките и доловете са в движение и често променят очертанията и мощността си.

Пясъчниците в района на горското стопанство са едрозърнести, примесени с мергели. Мергелите са сивосини и зеленикави, слабо пясъчливи.

Скалните образувания са изветрели, ронливи и напукани. Те не са пречка за развитието на дървесната растителност и създават условия за развитие на почвообразуващи процеси.

Разпределението на дървопроизводителната и залесена площ по вид на основната скала – държавна собственост е дадено в таблица № 33.

Таблица № 33
Разпределение на дървопроизводителната и залесената площ
по вид на основната скала

държавна собственост

Основна скала	Залесена площ	Дървопроизводителна площ		Запас	
	ха	ха	%	куб.м	%
варовит мергел	884.3	884.3	4.9	154010	4.3
мергел	6859.6	6861.9	38.4	1393650	38.6
конгломерати	761.4	761.4	4.3	134845	3.7
пясъчник	9129.7	9131.0	51.1	1878925	52.1

ШИСТИ	238.8	238.8	1.3	46925	1.3
Всичко	17873.8	17877.4	100.0	3608355	100.0

1.4. Климатични условия

Значителните различия в надморската височина на площите, върху които е разположено горско стопанство “Върбица” обуславят и различията на елементите определящи климата и имащи значение за развитието на горско дървесната растителност.

Климатичните условия са решаващи за горскорастителното райониране и за формиране на отделните типове месторастения. Според климатичната класификация на Събев и Станев, територията се намира в Умерено-континенталната подобласт на Европейската континентална климатична област и по-конкретно в източната част на Предбалканския (припланински) климатичен район.

Според горскорастителното райониране на Република България, по проф. Б. Захариев стопанството се намира в Тракийската горскорастителна област - Т, подобласт Източна Стара планина - ИСП, в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори - Т-I с подпояс на крайречните и лонгозни гори - Т-I-1, подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори - Т-I-2, подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори Т -I-3 и подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори, и в Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни - Т-II с подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела - Т-II-1.

Климатичната характеристика на района е направена въз основа на анализ на метеорологичните елементи на климата по данни от “Климатичните райони на България и техният климат”, Земиздат 1963 год. и “Климатичен атлас на Република България”.

1.4.1 Температура на въздуха

В таблица № 34 може да се проследи температурата на въздуха през по-характерните месеци за всеки сезон.

Видно е, че средните годишни амплитуди и средните годишни минимални и максимални температури в най-ниските и най-високите части от района не се различават съществено.

Таблица № 34
температура на въздуха

Климатичен район и надморска височина в метри	Температура на въздуха в градуси							
	Месеци				Средна годишна	Средна годишна амплитуда	Средна от год. абсол. максимум	Средна от год. абсол. минимум
	I	IV	VII	X				
Предбалкански /припланински/ - източна част	-3	7	16.5	8.5	7	19.5	31	-20
300-350 м до 1000 м	-1	10	19.5	11	10	21	35	-17

Във връзка с продължителността на вегетацията на насажденията, важен климатичен показател е устойчивостта на средната денонощна температура на въздуха над 5 и 10 градуса. Данни за това са представени в табличен вид.

От таблица № 34^A се вижда, че за високите части на стопанството устойчивото задържане на температурата над 5 и над 10 градуса е съответно около един и два месеца по-малко от това за ниските.

Таблица № 34^A
средни дати на началото и края на периода с устойчиво задържане на температурата над 5 и 10 градуса

Климатичен район и надморска височина в метри	Начало		Край	
	5°	10°	10°	5°
Предбалкански /припланински/ - източна част (300-350 м до 1000 м)	20.III - 10.IV	15.IV - 8.V	8.X - 22.X	3.XI - 7.XI

1.4.2. Валежи

Основни данни за валежите в района са дадени в таблица № 34Б.

Таблица № 34^Б
средни сезонни и годишни суми на валежите

Климатичен район и надморска височина в метри	Валежни суми в милиметри					Месец с макс. валежна сума	Месец с мин. валежна сума
	Зима	Пролет	Лято	Есен	Годишно		
Предбалкански /припланински/ - източна част (300-350 до 1000 м)	150-190	180-250	200-250	150-200	680-850	V, VI	VII, IX

Максимумът на валежите е през пролетта и лятото, а минимумът през зимата и в края на лятото и началото на есента. В пряка връзка с валежите са и засушаванията, чиято продължителност е от голямо значение за развитието на горската растителност.

Таблица № 34^В
средния брой на засушаванията с продължителност над 10 дни

Климатичен район	Средна надморска височина	Зима	Пролет	Лято	Есен
		Среден брой засушавания			
Предбалкански /припланински/ - източна част	300-350 м до 1000 м	11-15	11-15	17-19	18-20

От таблица № 34^В се вижда, че най-голям брой засушавания с продължителност над 10 дни е имало в края на лятото и през есента.

1.4.3. Снежна покривка

Началото на образуване и стопяването на снежната покривка, както и нейната дебелина са показани в следващата таблица:

Таблица № 35
средна дата на първата и последна снежна покривка, средния годишен брой на дните със снежна покривка и средната височина на покривката

Климатичен район	Средна надморска височина в метри	Средна дата на I -вата снежна покривка	Средна дата на последната снежна покривка	Среден брой дни със снежна покривка	Средна височина на снежната покривка
Предбалкански /припланински/ - източна част	300-350 м до 1000 м	20.XI - 1.XII	20.III	50-80	20-40 см

Снежната покривка за високите части на района е по-устойчива - достига до 40-50 см и се задържа около 80 - 100 дни, като първата снежна покривка се образува около средата на ноември, а в по-ниските части на района - в началото на декември.

1.4.4 Продължителност на вегетационния период

Продължителността на вегетационния период / броя на дните с устойчиво задържане на средната денонощна температура над 5 градуса / за високите части на горското стопанство е средно 206 дни, а за ниските - 244 дни. / таблица № 34А /.

Късните пролетни и ранните есенни мразове имат неблагоприятно влияние върху горската растителност, тъй като настъпват през вегетационния период. За територията на горското стопанство късните пролетни мразове се прекратяват едва към 18 -20 април, а първите есенни мразове настъпват средно към 20 октомври.

1.4.5. Влажност на въздуха

Средната годишна относителна влажност на въздуха е значителна - средно 75 - 80 %, като максимумът ѝ е през декември и януари, а минимумът през юли и август.

Годишният ход на абсолютната влажност наподобява напълно хода на температурата: минимумът е през януари, а максимумът през юли. Абсолютната влажност на въздуха намалява с увеличаване на надморската височина. За Предбалканския климатичен район средната абсолютна влажност е следната: м. януари - 4 мм, м. април - 6 мм, м. юли - 11 - 12 мм и м. октомври - 6 - 7 мм. Средната годишна абсолютна влажност е 7 мм.

1.4.6. Преобладаващи ветрове

През зимата преобладаващи са ветровете със северна компонента, като режимът им изцяло е зависим от орографията. Характерна особеност е честата и по-интензивна поява на фьон от юг. Този вятър понякога нанася щети на насажденията и снижава относителната влажност на въздуха.

През пролетта, лятото и есента преобладаващи и най-силни са ветровете от запад - северозапад. На второ място са източните ветрове.

Като следствие от влиянието на климатичните фактори могат да се посочат и някои особености на климата в района. Значителната надморска височина характеризира пролетта като хладна и настъпваща по-късно в сравнение с Дунавската равнина. Лятото е относително хладно със значителни валежи, от които следва едно сравнително добро овлажняване, благоприятно за развитието на горите. Зимата не е много студена поради проникващото по долината на р. Камчия черноморско влияние и поради появата на фьоновите ветрове.

Някои от особеностите на климата могат да имат и отрицателно влияние върху развитието на горската растителност. Благоприятното въздействие на фьона за по-ранното разлистване на широколистните дървесни видове, често се прекъсва от късни мразове, а мокрите снеговалежи причиняват снеголоми. През лятото често се съсредоточава мощна гръмотевично - дъждовна облачност, която поражда поройни валежи и градушки. В края на лятото и през есента настъпват периодични засушавания.

Успешното развитие на горските култури и естественото възобновяване, както и растежът на младите насаждения, що се отнася до климатичните условия е гарантиран. Поради опасността от снеговали и снеголоми трябва редовно да се извършват отгледни сечи. Необходимо е да се дава предимство на пролетното залесяване с цел да се намалят до минимум загубите от мразоизхвърляне. Залесяването трябва да се извършва със стандартни фиданки и културите да се отглеждат по-интензивно през месеците април, май и юни, за да укрепнат преди настъпване на засушаванията.

1.5. Почви

Разнообразието на релефа, климата, растителността и основната скала обуславят сравнително голямата пъстрота на почвените типове и подтипове на територията на ТП ДГС “Върбица”. Почвените типове и подтипове са определени по ФАО – 1990г., съгласно “Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите”(Булпрофор, 2011г.). Инструкцията е изготвена от колектив научни работници и специалисти от практиката сформирани към Браншовото сдружение “Булпрофор” с ръководител на работния екип инж. Румен Райков.

Тук се срещат следните типове почви: алувиална ненаситена, сива горска обикновена, канелена горска обикновена, кафява горска наситена и кафява горска ненаситена.

Всеки почвен тип се отличава със специфичност в постъпването и превръщането на органичните вещества, в разлагането на минералната маса и синтеза на вторичните минерали, в характера на миграцията и акумулацията на веществата, в строежа на почвения профил и в наличността на мероприятия за повишаване и поддържане на почвеното плодородие. Той е израз на определена съвкупност от почвообразуващи фактори (релеф, климат, растителност и основна скала), оказали и оказващи влияние на почвообразуващите процеси.

В рамките на всеки лесорастителен пояс съществуват един или няколко почвени типа, в съответствие със съществуващите в миналото и днес различни съчетания на почвообразуващите фактори.

Почвените подтипове, видове, подвидове и разновидности, като части на генетичните почвени типове, може да се поставят като основа на почвеното бонитиране. Почвите, влизащи в състава на подтипа, вида и разновидността, са с много общи свойства, което ще рече, че са резултат на сходни процеси на почвообразуване, обусловени от сходни съчетания на почвообразуващите фактори.

За определяне на лесорастителните свойства на горските почви са използвани данни от 31 броя почвени профили (разрези) заложи при предишни устройства (ПП 1 - 31).

Резултатите от лабораторната обработка на почвените проби са показани във “Ведомост за почвените разрези” - приложени в приложението.

Пространственото разпространение на различните почвени подтипове, видове, подвидове и разновидности, е показано в картата на почвите в мащаб 1:50 000.

В таблица № 36 е дадено разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове и подтипове и дълбочина на почвата – държавна собственост. Преобладават дълбоките почви – 50.2% от площта, следвани от среднодълбоките – 42.0%, като най-широко са разпространени сивите горски почви - (61.1%).

Таблица № 36
Разпределение на дървопроизводителната площ по почвени типове
и подтипове и дълбочина на почвата

държавна собственост

Почвени типове	тв.плитка	плитка	ср.дълбока	дълбока	мн.дълбока	общо	%	средна дълбочина
	хектари							
алувиална ненаситена	-	-	-	3.2	-	3.2	-	4.0
сива горска обикновена	-	976.6	1463.6	8479.7	-	10919.9	61.1	3.7
канелена горска обикновена	-	-	3107.8	26.5	-	3134.3	17.5	3.0
кафява горска ненаситена	-	362.8	103.7	65.1	-	531.6	3.0	2.4
кафява горска наситена	-	49.7	2833.6	405.1	-	3288.4	18.4	3.1
всичко	-	1389.1	7508.7	8979.6	-	17877.4		3.4
%	-	7.8	42.0	50.2	-	-	100.0	

Лесорастителните свойства на почвите са основни критерии за сравнителна оценка на качествата им, за тяхното бонитиране. Мощността на почвения профил има много голямо и често пъти определящо значение за лесорастителните свойства на горските почви, във възможността им да осигурят в голяма степен хранителни вещества и влага за формиране на високо продуктивни горски насаждения.

1.5.1. Алувиални почви – Alluvial Fluvisols

Принадлежат към клас наносни почви. Представени са от един вид - **Алувиални ненаситени (Dystric) почви** - заемат само 3.2 ха, заети от насаждения от върба и елша. Тук са създадени и култури от тополи. Имат слоеста структура със силно вариране в съдържанието на хумус и общ азот. Имат добри лесорастителни качества.

Месторастенето е С₂(53).

1.5.2. Сиви горски почви – Grey Luvisols

Принадлежат към клас Лесивирани почви. Представени са от един вид – **Сива горска обикновена (Haplic)**, заемат 10919.9 ха, или 61.1% от дървопроизводителната площ на стопанството.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 1, 3, 5, 9, 15, 16, 24, 27 и др.

Почвообразователният процес при сивите горски почви се характеризира с по-малко натрупване на хумус в пределите на хумусния хоризонт, т.е. той е маломощен. Преходният хоризонт “В” е два и повече пъти по-мощен от хумусния хоризонт “А”, уплътнен и в различна степен глинясал, като количеството на глината е в пряка зависимост от основната скала. Карбонатите са дълбоко измити, в повечето случаи от целия почвен слой “А” + “В”, което оказва влияние върху почвената киселинност. Почвата над карбонатния слой обикновено е кисела. Азотното съдържание в съответствие с намаленото съдържание на хумус е сравнително малко, в пределите от 1.45% до 3.76%, а режимът на фосфорното хранене - неблагоприятен. Общо взето сивите горски почви, като средно богати на хумус и сравнително бедни на азот и фосфор, задоволяват изискванията на дървесните видове. По-лош при тях е въздушния и воден режим поради наличието на уплътнен преходен хоризонт. През периода на валежите и снеготопенето в горните хоризонти се създава преовлажняване, което намалява аерацията им.

Месторастенията са: СД_{2,3} (60), В_{1,2} (61), СД_{2,3} (65), В_{1,2} (66).

1.5.3. Канелени горски почви – Chromic Luvisols

Принадлежат към клас Лесивирани почви. Представени са от един вид – **Канелена горска обикновена (Haplic)**, заемат 3134.3 ха, или 17.5% от дървопроизводителната площ на стопанството.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 2, 20, 21, 29, 30.

Поради различните наклони и изложения тези почви се характеризират с различна дълбочина - от плитки до дълбоки, като една част от тях са ерозирани в една или друга степен.

Канелените горски почви в морфологично отношение се характеризират с пълния си почвен профил (А, В, С), но при протичане на ерозионни процеси, при което се изнася хумусния хоризонт, почвения профил е непълен (В, С). Тези почви имат по разтеглен хумусно-аккумулятивен хоризонт и по-глинест алувиален хоризонт. Много често, вследствие на ерозията, на повърхността излиза частично ерозиран алувиален хоризонт с по-лек механичен състав.

Там където няма ерозия, количеството на глината се увеличава по дълбочина на профила, като В хоризонт е по-уплътнен.

Излужените канелени горски почви имат средно по ниско съдържание на хумус и съответно на азотни съединения. Ниско е съдържанието на фосфорни окиси. Калиевото богатство е задоволително. Реакцията на почвата е предимно неутрална. Водният режим не е много благоприятен за развитието на растителността.

Месторастенията са: С_{2,1} (56), С₁ (59), С_{2,1} (63).

1.5.4. Кафяви горски почви – Dystric – Eutric Cambisols

Систематично принадлежат към клас Метаморфни почви. Те заемат 3820.0 ха, или 21.4% от дървопроизводителната площ. Формират се както на сенчести, така и на припечни изложения. Кафявите горски почви най-често имат формирани всички генетични хоризонти: А0, А, В, С и Д. Отличават се с голямата си мощност, добре изразен хумусно - аккумулятивен хоризонт и малка скелетност. Те са кисели почви със слабо натрупване на глина в преходните хоризонти, лек механичен състав и наличие на метаморфен Вt хоризонт. Имат големи запаси от хранителни вещества и висок капацитет на активна влага, които обаче намаляват в дълбочина на профила. На южни изложения и стръмни склонове върху тях са се развили ерозионни процеси в напреднал стадии.

В района на стопанството са представени от два вида - **кафявите горски наситени и кафяви горски ненаситени** почви.

Кафяви горски наситени (Eutric) – заемат 18.4% от дървопроизводителната площ. Имат реакция на разтвора над 5,0 и наситеност с бази повече от 50%. Развиват се предимно върху базични или ултрабазични скали – гнайси, риолити и др. Това са предимно средно дълбоки почви и по-рядко плитки, глинеесто-песъчливи до леко песъчливо-глинести

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 8, 12, 13, 22, 25, 28.

Кафяви горски ненаситени (Dystric) – също широко разпространени, заемат 3.0% от дървопроизводителната площ. Те са силно кисели – реакция на разтвора под 5,0, наситеност с бази под 50% от сорбционният капацитет.

За техните характеристики съдим от почвени разрези от №№ 10, 26.
Месторастенията са: СД_{2,3} (70), С₂ (71), В_{1,2} (72).

Резултатите от лабораторната обработка на почвените проби са дадени във ведомостта за почвените разрези. При лабораторната обработка са определени: механичният състав на почвата по Рутковски и Качински, процентното съдържание на хумус по Тюрин и общия азот по Келдал, както и киселинността на почвите.

1.6. Ерозия

Земите в района на стопанството са добре облесени и липсват ерозионни процеси от масов характер. Ерозията се проявява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване и отнасяне на плодородните почвени хоризонти, но ерозията е пренебрежително малка. Линейната ерозия се проявява ограничено като частично продължава леглата на водните течения.

Представа за степента на ерозия за различните групи гори, държавна собственост дава таблица № 37.

Таблица № 37
Разпределение на общата площ по ГРУПА ГОРИ и степени на ЕРОЗИЯ

държавна собственост

Група гори	Неерозирана	I	II	III	IV	V	Всичко
	хектари						
иглолистни	2075.7	-	-	-	-	-	2075.7
широколистни високостъблени	12080.3	-	-	-	-	-	12080.3
издънкови за превръщане	2759.8	-	-	-	-	-	2759.8
нискостъблени	954.8	-	-	-	-	-	954.8
тополови	3.2	-	-	-	-	-	3.2
Голи площи	400.2	-	-	-	-	-	400.2
Всичко	18274.0	-	-	-	-	-	18274.0
проценти	100.0	-	-	-	-	-	100.0

В таблица № 38 е дадено разпределението на общата площ на ТП ДГС “Върбица” по групи гори и видове ерозия, държавна собственост.

Таблица № 38
Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по ГРУПА ГОРИ и видове ЕРОЗИЯ
(разпространение на ерозията)

държавна собственост

Група гори	Без ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Ровинна	Дълбочинна	Всичко
	хектари						
иглолистни	2075.7	-	-	-	-	-	2075.7
широколистни високостъблени	12080.3	-	-	-	-	-	12080.3
издънкови за превръщане	2759.8	-	-	-	-	-	2759.8
нискостъблени	954.8	-	-	-	-	-	954.8
тополови	3.2	-	-	-	-	-	3.2
Голи площи	400.2	-	-	-	-	-	400.2

Всичко	18274.0	-	-	-	-	-	18274.0
Проценти	100.0	-	-	-	-	-	100.0

В таблица № 39 е посочена действителната площ, обхваната от ерозионни процеси, като незасегнатата част на подотделите е дадена в графа "без площна ерозия".

Таблица № 39
Разпределение на подложената на ерозия площ по видове ерозия (размер на ерозията)

държавна собственост

	Без площна ерозия	Площна	Струйчеста	Браздова	Всичко
	хектари				
Всичко	18274.0	-	-	-	18274.0
в т.ч. с равини	-	-	-	-	-
в т.ч. без равини	18274.0	-	-	-	18274.0

Забележка: Тази таблица показва действителната площ, обхваната от процес на площна ерозия. Незасегнатата част на подотдела е дадена в графа "без площна ерозия".

Неерозирани терени заемат 100.0% от територията на ТП ДГС "Върбица".

На територията на стопанството, държавна собственост не са установени действащи ерозионни процеси по време на извършената инвентаризация през 2020 г.

1.7. Растителност

Територията на Държавно горско стопанство "Върбица" обхваща голям диапазон от надморски височини и попада в два горскорастителни пояси със четири подпояса, според горскорастителното райониране на Р. България от проф. Боян Захариев, описан в т. 1.4 - Климатични условия.

В този диапазон намират условия за растеж и развитие голям брой горскодървесни храстови и тревни видове, по-важни от които са:

Широколистни:

бук: *Fagus silvatica*
 габър: *Carpinus betulus* L.
 зимен дъб: *Quercus sesiliflora* Salisb.
 цер: *Quercus cerris*
 благун: *Quercus conferta* Kit.
 явор: *Acer campestre* L.
 клен: *Acer platanoides* L.
 шестил: *Acer pseudoplatanus* L.
 ясен: *Fraxinus excelsior* L.
 мъждрян: *Fraxinus ornus* L.
 Офика: *Sorbus aucuparia*
 орех: *Juglans regia*
 трепетлика: *Populus tremula*
 черна елша: *Alnus glutinosa* Carth.
 турска леска: *Corylus colurna*
 бяла топола: *Populus alba*
 бяла върба: *Salix alba* L.
 акация: *Robinia pseudoacacia*
 брекиня: *Sorbus torminalis*
 келяв габър: *Carpinus orientalis* Lam.
 череша: *Cerasus avium* (L.) Moench.
 круша: *Pyrus communis* L.
 скоруша: *Sorbus domestica*
 джанка: *Prunus divaricata* Ledeb.

Интродуцирани широколистни:

бреза: *Betula alba* L.
 сребролистна липа: *Tilia argentea* Desf.

дребнолистна липа: *Tilia parvifolia* Ehrh.
 едроллистна липа: *Tilia platyphyllos*
 червен дъб: *Quercus rubra* L.
 италиански тополи: *Populus X euroamericana* cv. I-214

Иглолистни:

бял бор: *Pinus silvestris* L.
 черен бор: *Pinus nigricans* Host.
 смърч: *Picea excelsa* Link.
 ела: *Abies alba* Mill.

Интродуцирани иглолистни:

зелена дуглазка: *Pseudotsuga duoglasii* Garr.
 атласки кедър: *Cedrus atlantica* Manetti
 лиственица: *Larix decidua* Mill.
 сребрист смърч -

Храсти:

леска: *Corylus avellana* L.
 люляк: *Syringa vulgaris* L.
 глог: *Crataegus monogyna* Jacq.
 дрян: *Cornus mas* L.
 ива: *Salix caprea* L.
 трънка: *Prunus spinosa* L.
 чашкодрян: *Euonymus europaea* L.
 бръшлян: *Hedera helix* L.
 черен бъз: *Sambucus nigra* L.
 шипка: *Rosa canina* L.
 смрадлика: *Rhus cotinus* L.
 хвойна: *Juniperus oxycedrus* L.
 смрика: *Juniperus communis* L.
 малина: *Rubus idaeus* L.
 къпина: *Rubus caesius* L.

Тревни:

заешки киселец: *Oxalis acetosella* L.
 здравец: *Geranium silvaticum* L.
 иглика: *Primula officinalis* Hill.
 камбанка: *Campanula ranunculoides* L.
 кантарион жълт: *Hypericum perforatum* L.
 копитник: *Asarum europaeum* L.
 коприва: *Urtica dioica* L.
 лудо биле: *Atropa belladonna* L.
 лютиче: *Ranunculus ficaria* L.
 женска папрат: *Athirium filix-femina* Roth.
 мащерка: *Thimus glabrescens* Wild.
 млечка горска: *Euphorbia amygdaloides* L.
 метлица: *Poa bulbosa* L.
 мъжка папрат: *Nephrodium filix-mas* Rih
 незабравка: *Miosotis silvatica* Hofm.
 равнец: *Achillea millefolium* L.
 риган: *Origanum vulgare* L.
 теменуга горска: *Viola silvesfris* Lam.
 ягода горска: *Fragaria vesca* L.
 коприва: *Urtica dioica*

Ниската част на стопанството попада в долния равнинно-хълмист пояс на дъбовете (0-700 метра). Растителните формации са главно от зимен дъб, благун, цер, келяв габър, клен, мъждрян и съпътстващите ги храстови видове. Те са с ниска производителност - IV и V бонитет, като за това им състояние е допринесла и антропогенната дейност - сечи, паша и др.

В резултат от лесокултурната дейност част от тези формации са реконструирани като са създадени култури от черен бор, бял бор, сребролистна липа, зимен дъб, цер и др., които са по-продуктивни.

1.8. Типове месторастения

Въз основа на методиката за картиране на типовете месторастения, в района на държавно горско стопанство “Върбица”, са определени 10 типа месторастения, които са отразени в таблица № 40.

Таблица № 40
За разпределение на дървопроизводителната площ
на ТП ДГС “Върбица” по типове месторастения

държавна собственост

№	Наименование на типовете месторастения	Съкратено обозначение	Дървопроизводителна площ	
			ха	%
	Тракийска горскорастителна област	Т		
	Подобласт Източна Стара планина	ИСП		
	Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0 - 700 м н.в.)	Т - I		
	Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0 - 700 м н.в.)	Т-I-1		
1	Крайречно, свежо на алувиална ненаситена почва	C ₂ (53)	3.2	-
	Общо за подпояса		3.2	-
	Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 - 500 м н.в.)	Т-I-2		
2	Среднобогато, свежо до сухо на обикновена канелена горска почва	C _{2,1} (56)	822.6	4.6
3	Среднобогато, свежо до сухо на обикновена канелена горска почва	C ₁ (59)	2537.9	14.2
4	Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва	CД _{2,3} (60)	6174.3	34.6
5	Бедно, сухо до свежо на сива горска почва	V _{1,2} (61)	605.5	3.4
	Общо за подпояса		10140.3	56.8
	Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500 – 700м н.в.)	Т-I-3		
6	Среднобогато, свежо до сухо на сива горска почва	CД _{2,3} (65)	3426.2	19.2
7	Бедно, сухо до свежо на сива горска почва	V _{1,2} (66)	487.7	2.7
	Общо за подпояса		3913.9	21.9
	Общо за пояса		14057.4	78.7
	Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)	Т-II		
	Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200м н.в.)	Т-II-1		
8	Богато, свежо на кафява горска наситена почва	CД _{2,3} (70)	467.3	2.6
9	Среднобогато, свежо на кафява горска наситена почва	C ₂ (71)	2923.6	16.3
10	Бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена почва	V _{1,2} (72)	429.1	2.4
	Общо за подпояса		3820.0	21.3
	Общо за пояса		3820.0	21.3
	Общо за стопанството		19388.3	100.0

Кратко описание на типовете горски месторастения

Тракийска горскорастителна област

Подобласт Източна Стара планина

I. Долен равнинно - хълмист и хълмисто - предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.)

1. Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0 - 700 м н.в.)

C₂(53) - крайречно, свежо на алувиална ненаситена почва

Месторастенето заема съвсем малка част от дървопроизводителната площ на стопанството – 3.2 ха. Среща се само по поречието на реките Герила, Голяма Камчия и Елешница, на дълбоки алувиални почви. Нивото на подпочвените води е на 2-3 метра. Подходящо е за създаване на тополови гори. Сегашният състав е И214 с производителност трети бонитет, а подходящият състав е черна топола с производителност втори, трети бонитет.

2. Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0 - 500 м н.в.)

C_{2,1} (56) – Среднобогато, свежо до сухо, на обикновена канелена горска почва

Това месторастение заема 822.6 ха от дървопроизводителната площ или 4.6 %. Почвата е канелена горска обикновена, свежа до суха, среднодълбока, средно богата. Среща се на различни изложения, на наклонени и стръмни терени. Сегашната растителност от естествен произход включва насаждения с различна производителност / I - V бонитет / от дървесните видове благун, цер, зимен дъб, габър, бук, планински ясен и череша. Създадени са също чисти и смесени култури от бял, черен бор, дуглазка и червен дъб. В оптималния бъдещ състав се предвиждат чисти и смесени насаждения от благун, цер, зимен дъб, габър, бук, планински ясен и череша, чисти култури от червен дъб, както и чисти и смесени култури от бял бор и черен бор.

C₁(59) – Среднобогато, сухо, на обикновена канелена горска почва

Това месторастение заема 2537.9 ха или 14.2% от дървопроизводителната площ на стопанството. Терените са наклонени с припечни и сенчести изложения. Почвата е средно дълбока, средно каменлива и суха. Сегашната растителност от естествен произход включва насаждения с различна производителност / I - V бонитет / от дървесните видове благун, цер, зимен дъб, габър, бук, акация и др. В създадените по изкуствен начин насаждения преобладава белия и черния бор. Облика на насажденията при оптималния бъдещ състав ще се дава от цера, благуна и зимния дъб в смес с бук, габър и др. Целта е да се създадат и стопанисват дървостои с висока производителност.

СД_{2,3}(60) – Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва

Това е най-разпространеното и с добри лесорастителни свойства месторастение, заемащо 6174.3 ха или 34.6% от дървопроизводителната площ, държавна собственост в ТП ДГС "Върбица". Заето е от чисти и смесени букови, зимендъбови, церови, благунови и габъррови семенни и издънкови насаждения с добра производителност. Среща се на полегати и наклонени терени с припечни и сенчести изложения. Почвите са среднодълбоки до дълбоки, средно до слабо каменливи, свежи до влажни. Хумусно-акумулативният хоризонт е средно мощен - 20-35 см, а запасеността с хранителни вещества е средна до добра - хумус от 2.57 до 3.81% и общ азот от 0.098 до 0.338%. По механичен състав почвите са предимно средно и леко пясъчливо-глинести до глинесто - пясъчливи. Данните определят месторастенето като среднобогато до богато. С оглед на максималното използване на растителните свойства на месторастенето, букът, зимния дъб, цера, благуна и габъра ще запазват участието си като главни дървесни видове и в бъдещия оптимален състав на насажденията, като значително ще бъде и участието на явор, пл. ясен, шестил, сребролистна липа, червен дъб, а единично и на черешата, брекинята и клена. Създадените култури са от черен и бял бор, червен дъб и сребролистна липа.

В_{1,2} (61) – Бедно, сухо до свежо, на обикновена сива горска почва

Заема 605.5 ха от дървопроизводителната площ или 3.4%. Почвата е обикновена сива, суха до свежа, плитка до средно дълбока, силно до средно каменлива, бедна. Заема различни изложения на наклонени и стръмни склонове. Съдържанието на хумус е ниско. Естествените насаждения са предимно слабо продуктивни от келяв габър, зимен дъб, цер, габър, бук, мъждрян, клен и други. Създадени са също чисти и смесени култури от бял и черен бор. В оптималния бъдещ състав се предвижда запазване на сегашния вид състав.

3. Подпояс на хълмисто - предпланинските смесени широколистни гори (500-700 м н.в.)

СД_{2,3} (65) – Среднобогато до богато, свежо до влажно на сива горска почва

Това е второто най – разпространено месторастение и с добри лесорастителни свойства, заемащо 3426.2 ха или 19.2 % от дървопроизводителната площ на стопанството. Среща се на наклонени и стръмни терени с различно изложение. Почвата е сива горска обикновена, средно дълбока до дълбока. Естествените насаждения са от бук, зимен дъб, габър, цер и други, които са в добро състояние и с различна производителност – от I до V бонитет. Създадени са чисти и смесени култури от бял, черен бор и сребролистна липа. С оглед на максималното използване на растителните свойства на месторастенето, букът, зимния дъб, цера и габъра ще запазват участието си като главни дървесни видове и в бъдещия оптимален състав на насажденията.

В_{1,2} (66) – Бедно, сухо до свежо на сива горска почва

Заема 487.7 ха или 2.7 % от дървопроизводителната площ. Среща се предимно на припечни склонове, на стръмни терени. Почвите, върху които се е формирало са плитки, силно каменливи, сухи до свежи, песъчливо-глинести, с кисела реакция, слабо запасени с хранителни вещества, с непостоянно овлажняване, бедни. Месторастенето е определено като бедно, сухо.

Естествените насаждения са чисти или смесени от благун, зимен дъб, келяв габър, габър, бук и по малко от мъждрян, планински ясени сребролистна липа. Създадени са също култури от бял и черен бор, чисти или смесени и др. В бъдещия състав се предвижда запазване на съществуващите естествени насаждения и изкуствено създадени култури.

II. Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)

4. Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.)

СД_{2,3} (70) – Богато, свежо на кафява горска наситена почва

Това месторастение заема 467.3 ха или 2.6 % от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска наситена, свежа, дълбока, слабо до средно каменлива, богата на хумусни, фосфорни и азотни съединения, предимно на сенчести изложения, на наклонени и стръмни терени или понижения.

Естествените насаждения са представени предимно от бук (семенен и издънков), габър, зимен дъб и едролостна липа. Културите са предимно чисти от бял бор и черен бор. В бъдещия състав, предвид условията, които предлага това месторастение, се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

С₂ (71) – Среднобогато, свежо на кафява горска наситена почва

Това месторастение е третото най – разпространено в стопанството – 2923.6 ха или 16.3% от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска наситена, свежа, средно дълбока до дълбока, средно каменлива, средно богата на хумусни, азотни и фосфорни съединения. Заема припечни и сенчести изложения, на наклонени и стръмни склонове. Естествените насаждения са чисти, предимно от бук, а също и от зимен дъб, габър, цер, планински ясен, сребролистна липа и смесени. Известна част от площта е заета от култури - чисти и смесени от бял бор, черен бор и явор. В бъдещия състав се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

В_{1,2} (72) – Бедно, сухо до свежо на кафява горска ненаситена почва

Заема 429.1 ха или 2.4 % от дървопроизводителната площ. Почвата е кафява горска ненаситена, силно каменлива, плитка до средно дълбока, бедна на хумус, предимно на припечни изложения и стръмни склонове. Естествените насаждения са чисти или смесени от келяв габър, бук, габър, мъждрян, турска леска и зимен дъб. Културите са смесени от бял и черен бор. В бъдещия състав се предвижда участието на естествените насаждения и култури да се запази.

III. Месторастения на каменливи и скални склонове

А0,1 (152) – Много бедно и много сухо до сухо

Среща се в подпояса на равнинно – хълмистите дъбови гори (0 – 500 м н.в.) и подпояса на хълмисто – предпланинските смесени широколистни гори (500 – 700 м н.в.). То не е включено в разчетите на останалите месторастения, защото площта му не е част от дървопроизводителната площ на стопанството. Месторастенето отговаря на условията, съществуващи върху лесонепригодни площи, обрасли с дървесна и храстова растителност, и за района на стопанството е с обща площ 14.2 ха.

1.9. Очакван технико - икономически ефект

С оглед максимално използване потенциалната продуктивност на типовете горски месторастения, биологичните особености на дървесните видове и естествената растителност в района на ТП ДГС “Върбица”, държавна собственост, от особено важно значение е правилният избор на подходящ състав, конкретно за всеки подотдел.

Определянето на подходящия за месторастенето бъдещ състав е извършено на базата на биологичните и екологични принципи залегнали в класификационната схема на типовете горски месторастения, както и икономическата нужда от определени видове дървесина, съобразно със сортиментната структура и видовия състав. Наред с това са взети под внимание и специалните функции, които имат да изпълняват насажденията - водоохранни, защитни, рекреационни и други.

В насажденията обявени за защитени местности и семенни бази, а така също и в тези върху скални и урвисти терени и много бедни месторастения се запазва сегашния състав.

Чрез подходящия бъдещ състав ще се осигури правилно разпределение на дървопроизводителната площ по дървесни видове и бонитети, с което ще се постигне максимална производителност едновременно с най-добър екологичен ефект.

За да се получи сравнение в продуктивността на насажденията между сегашния и подходящия състав е използван условен среден зрелостен прираст по дървесни видове и бонитет, приведен към пълнота 1.0 и турнус - 100 години за семенните и съответният турнус за издънковите насаждения.

Данните за общия условен среден зрелостен прираст по дървесни видове, бонитет и групи гори са дадени в таблица № 41.

Таблица № 41

Размер на условия общ среден ЗРЕЛОСТЕН ПРИРАСТ по дървесни ВИДОВЕ и БОНИТЕТИ при сегашния и подходящия състав на гората

държавна собственост

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
		ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м	
ВИСОКОСТЪБЛЕНИ								
Бял бор	I	8.7	0.3	3	103.6	901	103.6	901
	II	7.5	192.4	1443	468.1	3511	468.1	3511
	III	6.2	588.6	3649	264.1	1637	266.4	1652
	IV	4.9	137.0	671	8.5	42	8.5	42
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		918.3	5766	844.3	6091	846.6	6106
Смърч	I	11.4	7.6	87	1.3	15	1.3	15
	II	9.1	-	-	6.1	56	6.1	56
	III	7.1	-	-	0.2	1	0.2	1
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	Всичко		7.6	87	7.6	72	7.6	72
Черен бор	I	8.7	18.0	157	158.0	1375	158.0	1375
	II	7.5	398.4	2988	444.9	3337	444.9	3337
	III	6.2	373.1	2313	156.3	969	156.3	969
	IV	4.9	36.7	180	4.0	20	4.0	20
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		826.2	5638	763.2	5701	763.2	5701
Ела	I	14.8	2.3	34	1.2	18	1.2	18
	II	11.6	0.6	7	1.1	13	1.1	13
	III	8.7	0.1	1	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		3.0	42	2.3	31	2.3	31
Дуглазка	I	14.8	16.9	250	5.5	81	5.5	81
	II	11.6	-	-	8.6	100	8.6	100
	III	8.7	-	-	2.2	19	2.2	19
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		16.9	250	16.3	200	16.3	200
Атласки кедър	I	8.7	-	-	0.2	2	0.2	2
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.9	0.2	1	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.2	1	0.2	2	0.2	2
Бук	I	9.4	28.5	268	780.6	7338	780.6	7338
	II	7.8	1088.6	8491	2560.0	19968	2560.0	19968
	III	6.2	3479.0	21570	2020.9	12530	2020.9	12530
	IV	4.7	247.7	1164	252.5	1187	252.5	1187
	V	2.6	47.6	124	23.8	62	23.8	62
	Всичко		4891.4	31617	5637.8	41085	5637.8	41085
Червен дъб	I	7.8	1.5	12	1.5	12	1.5	12
	II	6.4	0.3	2	4.3	28	4.3	28
	III	5.0	1.7	8	0.3	2	0.3	2
	IV	3.7	0.5	2	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		4.0	24	6.1	42	6.1	42
Зимен дъб	I	7.8	-	-	118.6	925	118.6	925
	II	6.4	30.5	195	508.1	3252	508.1	3252
	III	5.0	214.4	1072	1746.3	8732	1746.3	8732

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	IV	3.7	1469.6	5438	927.4	3431	927.4	3431
	V	1.4	891.4	1248	23.5	33	23.5	33
	Всичко		2605.9	7953	3323.9	16373	3323.9	16373
Благун	I	7.8	-	-	10.9	85	10.9	85
	II	6.4	11.5	74	217.4	1391	217.4	1391
	III	5.0	84.8	424	452.0	2260	452.0	2260
	IV	3.7	220.6	816	365.8	1353	365.8	1353
	V	1.4	433.2	606	15.0	21	15.0	21
	Всичко		750.1	1920	1061.1	5110	1061.1	5110
Цер	I	7.8	-	-	47.7	372	47.7	372
	II	6.4	172.4	1103	585.2	3745	585.2	3745
	III	5.0	253.7	1268	698.5	3492	698.7	3494
	IV	3.7	469.8	1738	354.8	1313	354.8	1313
	V	1.4	214.9	301	48.8	68	48.8	68
	Всичко		1110.8	4410	1735.0	8990	1735.2	8992
Габър	I	9.4	8.3	78	278.1	2614	278.1	2614
	II	7.8	546.2	4260	1327.7	10356	1327.7	10356
	III	6.2	1277.5	7920	879.6	5454	879.9	5455
	IV	4.7	390.1	1833	164.6	774	164.6	774
	V	2.6	23.4	61	2.6	7	2.6	7
	Всичко		2245.5	14152	2652.6	19205	2652.9	19206
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	-	-	0.9	4	0.9	4
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		-	-	0.9	4	0.9	4
Трепетлика	I	8.9	3.9	35	1.2	11	1.2	11
	II	7.4	3.2	24	9.3	69	9.3	69
	III	5.4	9.4	51	1.3	7	1.3	7
	IV	4.2	7.7	32	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		24.2	142	11.8	87	11.8	87
Явор	I	9.4	18.6	175	28.6	269	28.6	269
	II	7.8	71.3	556	100.2	782	100.2	782
	III	6.2	66.7	414	39.4	244	39.7	246
	IV	4.7	9.4	44	1.9	9	1.9	9
	V	2.6	0.6	2	-	-	-	-
	Всичко		166.6	1191	170.1	1304	170.4	1306

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Бреза	I	7.2	-	-	1.6	12	1.6	12
	II	5.7	0.7	4	7.1	40	7.1	40
	III	4.4	12.3	54	3.7	16	3.7	16
	IV	3.2	2.0	6	-	-	-	-
	V	2.2	0.4	1	-	-	-	-
	Всичко		15.4	65	12.4	68	12.4	68
Брекиня	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	-	-	1.5	10	1.5	10
	III	5.0	1.2	6	1.2	6	1.2	6
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	3.0	4	1.5	2	1.5	2
	Всичко		4.2	10	4.2	18	4.2	18
Ива	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	6.2	0.8	5	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.8	5	-	-	-	-
Клен	I	7.8	-	-	0.2	2	0.2	2
	II	6.4	0.3	2	4.2	27	4.2	27
	III	5.0	1.4	7	7.6	38	7.6	38
	IV	3.7	2.6	10	0.7	3	0.7	3
	V	1.4	5.9	8	1.5	2	1.5	2
	Всичко		10.2	27	14.2	72	14.2	72
Круша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	1.4	0.1	-	-	-	-	-
	Всичко		0.1	-	-	-	-	-
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.4	0.8	5	7.3	47	7.3	47
	III	5.0	4.1	20	17.1	86	17.1	86
	IV	3.7	6.7	25	6.8	25	6.8	25
	V	1.4	17.3	24	-	-	-	-
	Всичко		28.9	74	31.2	158	31.2	158
Дребнолистна липа	I	6.4	-	-	2.8	18	2.8	18
	II	-	-	-	-	-	-	-

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	III	4.2	-	-	0.9	4	0.9	4
	IV	3.2	0.9	3	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.9	3	3.7	22	3.7	22
Едрolistна липа	I	6.4	-	-	6.8	44	6.8	44
	II	5.3	0.2	1	16.7	89	16.7	89
	III	4.2	16.7	70	44.5	187	44.5	187
	IV	3.2	25.1	80	7.2	23	7.2	23
	V	2.2	29.4	65	-	-	-	-
	Всичко		71.4	216	75.2	343	75.2	343
Сребролистна липа	I	6.4	10.2	65	53.7	344	53.7	344
	II	5.3	26.8	142	203.4	1078	203.4	1078
	III	4.2	60.1	252	113.1	475	113.6	477
	IV	3.2	194.7	623	16.2	52	16.2	52
	V	2.2	81.3	179	-	-	-	-
	Всичко		373.1	1261	386.4	1949	386.9	1951
Скоруша	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	5.0	2.7	14	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		2.7	14	-	-	-	-
Череша	I	7.8	2.9	23	3.5	27	3.5	27
	II	6.4	1.6	10	2.0	13	2.0	13
	III	5.0	1.6	8	0.8	4	0.8	4
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		6.1	41	6.3	44	6.3	44
Шестил	I	9.4	6.2	58	3.5	33	3.5	33
	II	7.8	8.0	62	16.1	126	16.1	126
	III	6.2	11.2	69	8.9	55	8.9	55
	IV	4.7	1.1	5	1.1	5	1.1	5
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		26.5	194	29.6	219	29.6	219
Планински ясен	I	7.8	6.9	54	1.8	14	1.8	14
	II	6.4	18.5	118	29.0	186	29.0	186
	III	5.0	2.8	14	36.8	184	36.8	184
	IV	3.7	40.7	151	15.3	57	15.3	57
	V	1.4	15.7	22	1.6	2	1.6	2

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Всичко			84.6	359	84.5	443	84.5	443
тп I-214	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	-	-	0.3	5	0.3	5
	III	9.7	5.8	56	-	-	-	-
	Всичко		5.8	56	0.3	5	0.3	5
Черна топола	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	16.5	-	-	1.1	18	1.1	18
	III	9.7	-	-	3.8	37	3.8	37
	Всичко		-	-	4.9	55	4.9	55
Всичко ВИСОКОСТЪБЛЕНИ			14201.4	75518	16886.1	107693	16889.7	107715
ПРЕВРЪЩАНЕ								
Бук	I	6.6	379.4	2504	-	-	-	-
	II	5.8	268.1	1555	-	-	-	-
	III	4.4	53.9	237	-	-	-	-
	IV	3.1	6.3	20	-	-	-	-
	V	2.0	3.9	8	-	-	-	-
	Всичко		711.6	4324	-	-	-	-
Зимен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	4.6	28	-	-	-	-
	III	5.1	322.1	1643	-	-	-	-
	IV	4.0	321.8	1287	-	-	-	-
	V	3.0	28.1	84	-	-	-	-
	Всичко		676.6	3042	-	-	-	-
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	4.9	30	-	-	-	-
	III	5.1	133.0	678	-	-	-	-
	IV	4.0	143.3	573	-	-	-	-
	V	3.0	5.7	17	-	-	-	-
	Всичко		286.9	1298	-	-	-	-
Цер	I	6.9	0.2	1	-	-	-	-
	II	6.1	9.1	56	-	-	-	-
	III	5.1	371.0	1892	-	-	-	-
	IV	4.0	221.0	884	-	-	-	-
	V	3.0	5.4	16	-	-	-	-
	Всичко		606.7	2849	-	-	-	-
Габър	I	6.6	29.4	194	-	-	-	-

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
	II	5.8	156.9	910	-	-	-	-
	III	4.4	131.3	578	-	-	-	-
	IV	3.1	34.1	106	-	-	-	-
	V	2.0	2.4	5	-	-	-	-
	Всичко		354.1	1793	-	-	-	-
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	6.1	0.9	5	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.9	5	-	-	-	-
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.0	2.6	10	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		2.6	10	-	-	-	-
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	4.0	2.2	9	-	-	-	-
	V	3.0	0.1	-	-	-	-	-
	Всичко		2.3	9	-	-	-	-
Всичко ПРЕВРЪЩАНЕ			2641.7	13330	-	-	-	-
НИСКОСТЪБЛЕНИ								
Бук	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	12.5	72	-	-	-	-
	III	4.4	17.4	77	2.6	11	2.6	11
	IV	3.1	6.3	20	43.9	136	43.9	136
	V	2.0	7.9	16	-	-	-	-
	Всичко		44.1	185	46.5	147	46.5	147
Зимен дъб	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	0.3	1	0.8	4	0.8	4
	IV	3.8	21.8	83	33.5	127	33.5	127
	V	2.8	7.6	21	0.2	1	0.2	1
	Всичко		29.7	105	34.5	132	34.5	132

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Благун	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	-	-	5.1	24	5.1	24
	IV	3.8	9.1	35	9.5	36	9.5	36
	V	2.8	2.9	8	-	-	-	-
	Всичко		12.0	43	14.6	60	14.6	60
Цер	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	5.8	0.1	1	0.1	1	0.1	1
	III	4.8	3.7	18	6.2	30	6.2	30
	IV	3.8	6.7	25	20.2	77	20.2	77
	V	2.8	13.3	37	-	-	-	-
	Всичко		23.8	81	26.5	108	26.5	108
Габър	I	6.6	0.1	1	-	-	-	-
	II	5.8	10.0	58	0.7	4	0.7	4
	III	4.4	12.7	56	3.5	15	3.5	15
	IV	3.1	22.0	68	47.0	146	47.0	146
	V	2.0	4.7	9	0.2	-	0.2	-
	Всичко		49.5	192	51.4	165	51.4	165
Бряст	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	4.8	-	-	0.3	1	0.3	1
	IV	3.8	0.3	1	-	-	-	-
	V	-	-	-	-	-	-	-
	Всичко		0.3	1	0.3	1	0.3	1
Мъждрян	I	7.8	-	-	0.4	3	0.4	3
	II	6.4	-	-	7.4	47	7.4	47
	III	5.0	1.4	7	5.3	26	5.3	26
	IV	3.7	6.1	23	148.5	549	148.5	549
	V	1.4	180.7	253	11.6	16	11.6	16
	Всичко		188.2	283	173.2	641	173.2	641
Акация	I	12.0	-	-	22.3	268	22.3	268
	II	8.7	-	-	27.4	238	27.4	238
	III	5.2	96.2	500	49.2	256	49.2	256
	IV	3.4	52.4	178	44.3	151	44.3	151
	V	1.9	1.2	2	-	-	-	-
	Всичко		149.8	680	143.2	913	143.2	913
Келяв габър	IV	-	503.5	-	471.5	-	471.5	-
	V	-	21.7	-	17.7	-	17.7	-
	Всичко		525.2	-	489.2	-	489.2	-

Групи гори и дървесни видове	бонитет	ус.ср.зр. прираст на 1 ха куб.м/ха	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
			залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
			площ	прираст	площ	прираст	площ	прираст
			ха	куб.м	ха	куб.м	ха	куб.м
Клен	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3.8	-	-	1.1	4	1.1	4
	V	2.8	0.9	3	-	-	-	-
	Всичко		0.9	3	1.1	4	1.1	4
Турска леска	I	-	-	-	-	-	-	-
	II	-	-	-	-	-	-	-
	III	-	-	-	-	-	-	-
	IV	3.8	4.3	16	7.2	27	7.2	27
	V	2.8	2.9	8	-	-	-	-
	Всичко		7.2	24	7.2	27	7.2	27
Всичко НИСКОСТЪБЛЕНИ			1030.7	1597	987.7	2198	987.7	2198
ОБЩО ВСИЧКО			17873.8	90445	17873.8	109891	17877.4	109913

Отношението на прираста на подходящия и на сегашния състав на насажденията дава числена представа за лесовъдския ефект при евентуалното достигане на оптималния бъдещ състав.

Сегашният условен общ среден зрелостен прираст е 90445 куб.м., а за подходящия бъдещ състав – 109891 куб.м. или ефекта за залесената площ ще бъде:

$$109891 / 90445 * 100 = 121.5\% \text{ т.е. увеличението е } 21.5\%$$

Като се вземе предвид и очакваното увеличение на условния прираст от залесяването на голите дървопроизводителни площи до 109913 куб.м., то тогава:

$$109913 / 90445 * 100 = 121.5\% \text{ т.е. увеличението е } 21.5\%$$

Увеличението на условния прираст от залесяването на голите дървопроизводителни площи е несъществено и запазва в същите рамки условния прираст.

От таблица № 42 е видно и процентното участие на дървесните видове при сегашния и подходящия бъдещ състав на насажденията.

Таблица № 42
Сравнение на ПЛОЩТА по дървесни ВИДОВЕ
в сегашния и подходящия състав

държавна собственост						
Дървесни видове	Сегашен Състав		Подходящ Състав			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	918.3	5.2	844.3	4.7	846.6	4.8
Смърч	7.6	0.1	7.6	0.1	7.6	0.1
Черен бор	826.2	4.6	763.2	4.3	763.2	4.3
Ела	3.0	-	2.3	-	2.3	-
Дуглазка	16.9	0.1	16.3	0.1	16.3	0.1
Атласки кедър	0.2	-	0.2	-	0.2	-
Бук	5647.1	31.6	5684.3	31.8	5684.3	31.8
Червен дъб	4.0	-	6.1	-	6.1	-
Зимен дъб	3312.2	18.6	3358.4	18.8	3358.4	18.8
Благун	1049.0	5.9	1075.7	6.0	1075.7	6.0
Цер	1741.3	9.8	1761.5	9.9	1761.7	9.8
Габър	2649.1	14.8	2704.0	15.1	2704.3	15.1
Бряст	1.2	-	1.2	-	1.2	-
Трепетлика	24.2	0.1	11.8	0.1	11.8	0.1
Явор	166.6	0.9	170.1	0.9	170.4	0.9
Бреза	15.4	0.1	12.4	0.1	12.4	0.1
Мъждрян	188.2	1.0	173.2	1.0	173.2	1.0
Акация	149.8	0.8	143.2	0.8	143.2	0.8
Келяв габър	525.2	2.9	489.2	2.7	489.2	2.7
Брекина	4.2	-	4.2	-	4.2	-
Ива	0.8	-	-	-	-	-
Клен	13.7	0.1	15.3	0.1	15.3	0.1
Круша	0.1	-	-	-	-	-
Турска леска	38.4	0.2	38.4	0.2	38.4	0.2
Дребнолистна липа	0.9	-	3.7	-	3.7	-
Едрolistна липа	71.4	0.4	75.2	0.4	75.2	0.4
Сребролистна липа	373.1	2.1	386.4	2.2	386.9	2.2
Скоруша	2.7	-	-	-	-	-
Череша	6.1	-	6.3	-	6.3	-
Шестил	26.5	0.2	29.6	0.2	29.6	0.2
Планински ясен	84.6	0.5	84.5	0.5	84.5	0.5
тп I-214	5.8	-	0.3	-	0.3	-
Черна топола	-	-	4.9	-	4.9	-
Всичко	17873.8	100.0	17873.8	100.0	17877.4	100.0

При иглолистните прави впечатление намалението на дела им от 10.0% на 9.2%. То се дължи основно на намаляването на белия бор от 5.2% на 4.7%. Основна причина за това е, че бял боровите култури са създадени извън ареала на белия бор, или върху дъбови и букови месторастения и ще бъдат заменени с естествено срещащите се широколистни дървесни

видове. Черният бор също намалява своето участие от 4.6% на 4.3%. Останалите иглолистни дървесни видове запазват своето участие или се променят незначително.

При широколистните увеличение имат букът от 31.6% на 31.8%, зимния дъб от 18.6% на 18.8%, благуна от 5.9% на 6.0%. Това увеличение на основните широколистни дървесни видове е за сметка основно на иглолистните (белия бор и по-малко на черния бор).

Промените в участието на дървесните видове са предимно в качествено отношение. Предвидените мероприятия целят подобряване състава и бонитета на насажденията, което ще повиши общата им производителност.

2. ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ

2.1. Площ и лесистост

ТП ДГС “Върбица” стопанисва горите в част от община Върбица.

Населените места са:

- **Община Върбица:** град Върбица и селата - Крайгорци, Нова Бяла река, Бяла река, Менгишево, Чернооково, Тушовица, Маломир, Божурово, Кьолмен и Станянци.

Общата площ на частта от община Върбица в обхвата на ТП ДГС “Върбица” е 29 749.5 ха. Залесената площ, на територията на ТП ДГС “Върбица” е 19 384.7 ха. При това положение лесистостта е **65.2 %**.

2.2. Кратка икономическа характеристика

Районът се характеризира с ясно изразени диспропорции в икономическото си развитие. Населението масово е мигрирало в големите промишлени центрове – Шумен, Варна, Бургас и София, а през последните години - в други държави. При това положение посочените райони са силно обезлюдени. Това създава редица трудности при организация на горскостопанските работи и пласирането на горската продукция.

На територията на част от община Върбица в обхвата на ТП ДГС “Върбица” е развито основно селското стопанство - земеделието и животновъдството.

2.3. Роля и значение на горите на ТП ДГС “Върбица” за икономиката на района

Горите, стопанисвани от държавно горско стопанство “Върбица”, като източник на дървесина и други ползи, имат голямо значение за района.

От голямо значение за населението от района са защитно-водоохранните и противоерозионните функции на гората. При настоящите социално-икономически условия дървопреработвателните, строителните фирми, както и други юридически и физически лица се явяват основни потребители на дървесните и недървесните горски продукти и материали.

По-големи ползватели на дървесина са: Кроншпан, Свилоза.

Добивите от горите, задоволяват частично потребностите на ползвателите на строителна дървесина и напълно нуждите на местното население от дърва за огрев.

Пътната мрежа на територията на горското стопанство е добре развита. Седалището на стопанството е в гр. Върбица (община Върбица). То е свързано с останалите населени места с асфалтирани пътища, които са в добро състояние. През района преминава първокласният път, който свързва Северна и Южна България през Върбишкия проход, но той е в окаяно състояние и е необходим основен ремонт. Друг основен път минава през Ришкия проход и свързва част от населените места в общината.

Страничните ползвания също имат значение за икономиката на района. От горския фонд се добиват липов цвят, гъби, коприва и др. Пашата на добитък в горите се регламентира от планове за паша, разработени по землица.

Горското стопанство предоставя площи за създаване на пчелини, тъй като пчеларството в района е традиционно и става все по – популярно.

През територията на стопанството преминава туристическият маршрут Ком – Емине, който през лятото е желан маршрут от множество туристи. Все повече нараства ролята на горите като туристически обект. Особен интерес представлява Стара планина с многото си хижи и туристически маршрути.

В заключение трябва да се подчертае, че горите на територията на ТП ДГС “Върбица” със своите разнообразни функции и за в бъдеще ще имат важен дял в икономиката на общината и областта, както и за цялото национално стопанство.

Горите и земите, обхванати от настоящия Горскостопански план, имат важно значение с техните средообразуващи, водоохранни, противоерозионни, дивечоразвъдни и рекреационни функции. Част от тях са изкуствено създадени със следните цели:

- ограничаване и спиране на ерозионните процеси в района;
- здравно-хигиенни и естетични функции;
- източник на строителна дървесина, както и на дърва за огрев на местното население.

В границите на ДГС “Върбица” са създадени водоизточници, с които се задоволяват нуждите от питейна вода на населените места.

На юг от град Върбица, на 3 км от центъра се намира курортен комплекс Върбица, който е давал препитание на много от хората в миналото, в момента е възстановена хотелската част и спортната зала. Намеренията на общината са курортния комплекс с прилежащите територии включително минералната вода да станат притегателен център за туристи от страната и чужбина.

3. ДОСЕГАШНО СТОПАНИСВАНЕ

3.1. Кратък преглед на досегашното лесоустройство

През 1947 г. се образува обединено горскостопанско предприятие “Държавни гори” към Министерството на земеделието и горите.

Като подразделение на горскостопанското предприятие “Държавни гори” се създава служба за “Измерване и уредба на горите” гр. София.

Първото лесоустройство в района е поставено през 1947 год, когато е създадено и ДГС “Върбица” под името ГС “Върбишки проход” към Шуменска районна дирекция на горите.

Горите се устройват през 1947/48 г. от службата за “Измерване и уредба на горите” гр. София, от група с ръководител инж. Иван Сарафов.

Горското стопанство е обособено през 1947 година от държавните гори “Върбишки проход”, “Мандра бурун” и “Феклачи дрян” и от предоставените за ползване от държавата на общината “Белоречка”, “Новобелоречка”, “Тушовска”, “Върбишка”, “Чернооковска” и “Враниконска” гори, като за първи път горите се измерват, устройват и се определя предмета на горското стопанство.

Второто устройване на горите в района е през 1955/56 год., отново от група с ръководител инж. Иван Сарафов от “Агролеспроект”, под името ГС “Георги Димитров” със седалище с. Върбица.

В същите граници е било устроено стопанството за трети път през 1965/66 год.. под името ГС “Върбица” и отново от група с ръководител инж. Иван Сарафов.

Четвъртото лесоустройство през 1977/78 год. разделя територията на стопанството на два технически участъка - “Върбица” и “Елешница”, като площта се намалява с 1433 ха (отдели 177 - 196), които преминават към горско стопанство “Смядово”.

Четвъртото лесоустройство е извършено от лесоустройствена група с ръководител инж. Димитър Юруков.

Петото лесоустройство е извършено през 1990/91год., от лесоустройствена група с ръководител инж. Тодор Бонев. За картна основа са използвани топографски карти в М 1:10000, получени чрез фоторепродукция от топографски карти в М 1:5000. При това устройство към площта на стопанството са включени площи от ГС “Смядово” в размер на 1 445.7 ха и от ГС “Преслав” - в размер на 389.6 ха, а са изключени площи по РМС № 129 / 30.06.80 год. в размер на 95.8 ха.

През 2000/01 год. е извършена шестата лесоустройствена ревизия от фирма “Мина” и група с ръководител доц. д-р. инж. Илко Добричов.

Седмото по ред лесоустройство е извършено от “Бюро за устройване на горите” към ЛТУ гр. София със ръководител доц. д-р. инж. Илко Добричов.

Настоящото лесоустройство 2020/2021год. е осмото поред, извършено от група с ръководител инж. Иван Иванов от “Агролеспроект”, което включва териториално - административните граници на част от община Върбица. В териториалния обхват на ТП ДГС “Върбица” попадат част от землищата от община Върбица. Държавното горското стопанство “Върбица” е разделено на три горскостопански участъка: “Върбица”, “Елешница” и “Тушовица”.

При последното лесоустройството от 2011 г. на ТП ДГС "Върбица" общата инвентаризирана площ е била **19 161.0 ха**, от която:

- залесена	-	18 775.3 ха	-	98.0%
- незалесена дървопроизводителна	-	7.4 ха	-	-
- недървопроизводителна	-	378.3 ха	-	2.0%
Общо	-	19 161.0 ха	-	100.0%

Според функциите си тази площ се е разпределяла, както следва:

- защитни и специални горски територии	-	8 244.0 ха
- горски територии със стопански функции	-	10 917.0 ха
Общо	-	19 161.0 ха

По собственост тази площ се е разпределяла, както следва:

- държавна собственост	-	18 724.7	ха	-	97.7%
- общинска собственост	-	155.1	ха	-	0.8%
- частна собственост	-	246.4	ха	-	1.3%
- юридически лица	-	24.1	ха	-	0.1%
- общ. Организации (кооперативна)		10.7	ха	-	0.1%
Общо	-	19 161.0	ха	-	100.0%

В групата гори със стопански функции са били обособени следните стопански класове със съответните турнуси на сеч:

№	Стопански класове	Турнус на сеч
1	Бялборови култури	80 г.
2	Черборови култури	80 г.
3	Буков високобонитетен	140 г.
4	Буков среднобонитетен	120 г.
5	Буков нискобонитетен	100 г.
6	Дъбов средно и нискобонитетен	120 г.
7	Церов	100 г.
8	Габъров	100 г.
9	Широколистен високостъблен	-
10	Буков високобон. за превр.	100 г.
11	Зимен дъбов ср. и нискобон. за превр.	60 г.
12	Габъров ср. и нискобон. за превр.	60 г.
13	Церов за превръщане	40 г.
14	Смесен ср. и ниск. за превр.	55 г.
15	Нискостъблен	40 г.

Горите със специални функции са били устроени по видове гори, с обособени условни стопански класове в тях.

Горскостопанския план е влязъл в сила от 01.01.2011 год, след утвърждаването му от НУГ при МЗГ. Срокът му на действие е изтекъл на 01.01.2020 год.

3.2. Общ преглед на ползването през ревизионния период

Сравнение на изведените сечи в горските територии държавна собственост по вид, площ и добив с планираните по горскостопански план за периода 2011- 2020 г. в ТП ДГС "Върбица" е направено в таблица № 43.

Таблица № 43

Сравнение на планираните и изведени възобновителни сечи по вид, площ и добив горски територии, държавна собственост

Възобновителни сечи	Площ - ха			Добив - куб.м		
	по ГСП	изпълнено	% от ГСП	по ГСП	изпълнено	% от ГСП
1. краткосрочно-постепенна	721.8	610.0	84.5	55700	23941	43.0
в т.ч. окончателна фаза	45.8	36.9	80.6	3960	3027	76.4
2. групово-постепенна	3331.3	1823.2	54.7	201750	118553	58.8
3. постепенно-котловинна	3254.7	3040.1	93.4	155600	96787	62.2
4. неравномерно-постепенна	189.6	187.7	99.0	24360	60289	247.5
5. гола	188.5	71.0	37.7	13730	3932	28.6
5.1. гола за тополата	1.2	-	-	1680	-	-
5.2. гола за акацията	187.3	71.0	37.9	12050	3932	32.6
6. Сеч надлесни дървета	-	-	-	30	-	-
ВСИЧКО Възобновителни сечи	7685.9	5732.0	74.6	451170	303502	67.3
в т.ч. окончателна фаза	45.8	36.9	80.6	3960	3027	76.4

3.2.1. Възобновителни сечи

В ГСП от 2011 година са били предвидени следните видове възобновителни сечи: краткосрочно-постепенна, групово-постепенна, постепенно-котловинна, неравномерно-постепенна, гола сеч (за топола и акация) и сеч надлесни.

3.2.1.1. Краткосрочно - постепенна сеч е била планирана за възобновяване на семенни и издънкови дъбови дървостои с обща площ 721.8 ха, което представлява 0.9% от площта на всички възобновителни сечи. Интензивността на сечта е 25 – 30 %, като не надхвърля процента на възобновяване. Изпълнението на сечта по запас(добив) е 43.0% (табл. № 43), а по площ изпълнението е 84.5 % от планираното по ГСП. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **19** - д; **30** - л; **35** - д; **40** - г; **134** - л; **137** - к; **231** - а; **137** - у, ф; **164** - з; **188** - в; **191** - е; **231** - б; **240** - а; б; в; г; ж; **242** - м; н; о; п; и др.

- **окончателната фаза** на краткосрочно-постепенната сеч е изпълнена по запас(добив) – 76.4%, а по площ изпълнението е 80.6% от планираното по ГСП. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **29** - б; **74** - в, г; **87** - г.

3.2.1.2. Групово - постепенна сеч - била е планирана за възобновяване на семенни и издънкови букови дървостои с обща площ 3331.3 ха, което представлява 43.3% от площта на всички възобновителни сечи. Интензивността на сечта е 25 - 30 %, като не надхвърля процента на възобновяване.

В **Буковия високобонитетен, Буковия среднобонитетен и Буковия нискобонитетен** стопански класове групово-постепенна сеч е предвидена за насаждения с обща площ 2911.6 ха, което представлява 87.4% от площта на планираната групово-постепенна сеч. Сечта е

проведена в отдели и подотдели: **7** - г; **9** - р; **13** - е, з; **14** - е, з; **17** - е; **18** - в; **19** - д; **20** - д; **22** - г; **28** - а; **35** - о; **51** - б; **52** - б, ж; **58** - е; **59** - д; **60** - е; **64** - б; **65** - а; **66** - а; **71** - т; **72** - б, в; **73** - д; **74** - г; **75** - з; **82** - в; **86** - д, з; **87** - ж; **88** - д; **131** - л; **132** - б; **133** - в, д; **134** - е, п, у; **137** - б, к, м; **144** - е; **147** - б, г, е; **174** - з; **152** - г; **213** - б; **216** - г; **217** - ж; и др.

В **Буковия** високобонитетен стопански клас за **превръщане** са планирани насаждения с обща площ 419.7 ха.

Сечта основно е проектирана в широколистни букови гори. Насажденията са разновъзрастни с неравномерен строеж и групов характер на наличния подраст.

През изтеклия ревизионен период групово-потепенната сеч е изведена върху обща площ 1823.2 ха, или 54.7 % от предвидената в определените по ГСП насаждения. Интензивността на сечта е 25 – 30 %, като не надхвърля процента на възобновяване. Изпълнението на сечта по запас(добив) е 58.8%.

3.2.1.3. Постепенно - котловинна сеч е била планирана в семенни дъбови насаждения от Дъбовия средно и Нискобонитетен и Церов стопански клас, както и в Церов за превръщане стопански клас за издънковите церови насаждения, на обща площ 3254.7 ха, което е 42.3% от площта на насажденията с проектирани възобновителни сечи. Това са дървостои с неравномерен строеж или групово разположение на подраста. Интензивността на сечта е 25 – 30 %, като не надхвърля процента на възобновяване.

Тази сеч е изведена върху площ от 3040.1 ха, или 93.4 % от предвидената площ, само в определените по ГСП насаждения. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **25** - б; **29** - б; **30** - л; **35** - д; **40** - г; **134** - л; **149** - б; **175** - з; **137** - к; **231** - а; **137** - у, ф; **164** - з; **188** - в; **191** - е; **231** - б; **240** - а; б; в; г; ж; **242** - м; н; о; п; и др. Изпълнението на сечта по запас(добив) е 62.2%.

3.2.1.4. Неравномерно - постепенна сеч - била е предвидена за зрели смесени насаждения, които ще бъдат стопанисвани като разновъзрастни, съобразно биологичните особености на съставлящите ги видове.

В границите на устройвания обект с тази сеч са били задействани семенни дъбови разновъзрастни насаждения и отделни букови насаждения с обща площ 189.6 ха.

Тази сеч е изведена върху площ от 187.7 ха, или 99.0% от предвидената площ. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **87** - и; **93** - а, е; **95** - б, в; **96** - д; **149** - и; **150** - д, ж; **151** - а, в; **152** - е; **218** - б, в, е; **219** - е; **220** - а, ж; **221** - д; **223** - а, б, в, г; **235** - а, г; **236** - и; **237** - ж; и др.

3.2.1.5. Гола сеч е била предвидена за дървостои с обща площ 188.5 ха, което е 2.5% от площта на всички възобновителни сечи.

Гола сеч с последващо **изкуствено възобновяване** за топови култури е планирана с обща площ 1.2 ха, която не е изведена. Тези насаждения са отнесени към **Широколистния високобонитетен** стопански клас.

Гола сеч с последващо **издънково възобновяване** е била проектирана в 187.3 ха акациевеи насаждения.

През изтеклия ревизионен период е изведена сеч на площ 71.0 ха, само в акациевите гори, т.е. изпълнението е 37.9 % от площта на акациевите гори и 37.7 % от предвидената площ. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **87** - б; **170** - н, л1; **172** - б; **240** - ж1; **246** - г; и др.

3.2.1.6. Сеч надлесни е била проектирана в едно престаряло насаждение със започнало суховършии. Планираната сеч не е изведена.

Изпълнението на възобновителните сечи е добро – 74.6 % по площ.

Както вече бе уточнено до известна степен има и обективни причини за това.

При всички случаи закъсняването при извеждането на възобновителните сечи води до престаряването на зрелите дървостои, влошаване качеството на добитата дървесина и удължаване на възобновителния период.

Ако сравним тези данни с изпълнението на възобновителните сечи по запас(добив) (табл. № 43), ще видим че изпълнението е 67.3 % от планираното по ГСП.

Най високо е изпълнението по площ при неравномерно-постепенната сеч 99.0 %, а най далече е изпълнението при голата за акацията 37.9 %.

Причините за по - малкия процент изпълнение на възобновителните сечи до голяма степен са и обективни. Вследствие на липсата на работна ръка и по – малкото търсене на широколистна дървесина. Друга причина са площите засегнати от повреди в бялборовите и черборовите насаждения и култури. Стопанисващите органи са усвоили тази суха и паднала маса, като с предимство са водили санитарни сечи.

Сравнение на изведените отгледни сечи в горските територии държавна собственост по вид, площ и добив с планираните по горскостопански план за периода 2011 - 2020 г. в ТП ДГС "Върбица" е направено в таблица № 43^А.

Таблица № 43^А

Сравнение на планираните и изведени отгледни сечи по вид, площ и добив горски територии, държавна собственост

Вид на сечта	Площ - ха			Добив - куб.м		
	по ГСП	изпълнено	% от ГСП	по ГСП	изпълнено	% от ГСП
1. Отгледни сечи						
1.1. осветление	73.8	318.9	432.1	-	-	-
1.2. прочистка	346.6	40.2	11.6	3825	1159	30.3
1.3. прореждане	3525.5	3453.8	98.0	112685	115774	102.7
1.4. пробирка	1379.2	1272.4	92.3	44340	46324	104.5
1.5. селекционна	208.3	128.7	61.8	6990	6311	90.3
Всичко Отгледни сечи	5533.4	5214.0	94.2	167840	169568	101.0
2. Санитарни сечи (отнесени към отгледни)						
2.1. иглолистни	3.9	138.1	3541.0	85	5360	6305.9
2.2. широколистни	39.8	60.9	153.0	1015	3822	376.6
Всичко Санитарни сечи	43.7	199.0	455.4	1100	9182	834.7
Общо Отгледни и санитарни сечи	5577.1	5413.0	97.1	168940	178750	105.8

3.2.2. Отгледни сечи

В ГСП от 2011 година са били предвидени следните видове отгледни сечи: осветление, прочистка, прореждане, пробирка и селекционна.

3.2.2.1. Осветление е било проектирано без материален добив на два пъти през десетилетието в млади букови и дъбови насаждения, върху площ от 73.8 ха.

През изтеклия ревизионен период тази сеч е изведена на площ от 318.9 ха, или 432.1 % от предвидената площ.

3.2.2.2. Прочистка е била предвидена да се води върху обща площ от 346.6 ха, като в букови и дъбови дървостои материален добив не е начисляван.

Сечта е планирана в насаждения и склопени култури до 20 годишна възраст с пълнота 0.9 – 1.0. **Материален добив е начисляван за дървостои със среден диаметър над 10 см включително.**

Тази сеч е изведена на площ от 40.2 ха, или 11.6 % от предвидената.

Това сравнително не добро изпълнение при всички случаи се е отразило не благоприятно, като се има в предвид важното значение на прочистката за регулиране на състава, произхода, качествената структура и здравословното състояние на насажденията и културите.

Поради високия текущ прираст в тази възраст, почти не се наблюдава промяна на склопеността в отгледаните дървостои. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **81 – в; 118 – б.**

3.2.2.3. Прореждане е било проектирано а насаждения и култури от 21 до 40 годишна възраст (за бука – до 60 год.), с обща площ 3525.5 ха. Интензивността е умерена до силна, в зависимост от пълнотата. Сечта е водена предимно в иглолистни култури с пълнота 0.8-1.0.

През изтеклия ревизионен период е изведено прореждане на площ 3453.8 ха, или 98.0% от предвидената.

Изпълнението със сигурност се е отразило добре върху планираните за отглеждана насаждения и култури, като се има в предвид важното значение на прореждането за

формирането на дървета с прави самоокастриени стъбла и добре развити корони, както и за осигуряване на прираста на дървостойките по височина.

В повечето случаи прореждането е водено по цялата площ на подотделите. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **3** - г, д; **15** - а; **30** - б, в, з; **80** - т; **81** - а, б, м; **174** - л; **176** - д; **178** - а, б, д; **180** - б, в, г, я1; **207** - г; **208** - б, в; **234** - а, б; **238** - ж, з; **239** - а, б, в; **243** - а; и др.

3.2.2.4. Пробирка е била предвидена за насаждения и култури с възраст над 40 години (за широколистни високостъблени насаждения възраст над 60 години) с пълнота 0.8-1.0 и с обща площ 1379.2 ха, при слаба и умерена интензивност с пълнота 0.8-1.0.

През изтеклия ревизионен период е изведена пробирка на площ от 1272.4 ха, или 92.3% от предвидената. Изпълнението тук е добро и се отразява на дървостоя.

Навременното извеждане на пробирките в определените за сеч насаждения позволява те да се подготвят за възобновителна сеч, не забавя прираста им по диаметър и не задържа възобновителния процес в тях. Сечта е изведена в отдели и подотдели: **3** - в, л; **18** - к; **143** - е; **182** - к; **183** - к; **184** - е, ж; **197** - а, б; **198** - г, п; **209** - н; **231** - а, в, н; **247** - б, г; и др.

3.2.2.5. Селекционна сеч е била планирана в семепроизводствени насаждения съгласувано със ГСС – гр. София, на обща площ 208.3 ха. Целта е била подобряване селекционните качества на отделните стъбла и получаване на висококачествен семенен материал.

Тази сеч е изведена на площ от 128.7 ха, или 61.8 % от предвидената площ.

Сечта е изведена в отдели и подотдели: **86** - м; **90** - б, в, г; **91** - б; **102** - к; **123** - д, ж, з; **147** - а; **148** - е;

Общо изпълнението на отгледните сечи е много добро, защото са изведени върху почти цялата площ от планираната - изпълнение 97.1%.

Най-слаби са резултатите при прочистката - изпълнение 11.6 %, а най-сериозно внимание е обърнато на осветлението 432.1 %. Както вече бе уточнено до известна степен има и обективни причини за това.

Ако сравним тези данни с изпълнението на отгледните сечи по запас (добив) (табл. № 43^А), ще видим че данните са почти същите както по площ така и по запас в съотношение планирано и изпълнено по ГСП, с изключение на прочистката с изпълнение по добив 30.3%.

В заключение трябва да се подчертае, че поради извеждането им върху почти цялата площ от планираната (без прочистката) целите, които се преследват с отгледните сечи, а именно регулиране на бъдещият състав и произход на насажденията, поддържането им в добро здравословно състояние, оползотворяване на естествения отпад и съкращаване на срока за производство на технически зряла дървесина са постигнати в по-голямата си част.

3.2.3. Санитарни сечи

Санитарни сечи са били предвидени в насаждения и култури с установени повреди от различно естество, с обща площ 43.7 ха, в т.ч. иглолистни гори – 3.9 ха, и в широколистни гори – 39.8 ха.

Интензивността е в зависимост от вида на повредата и степента на разпространението и в дървостоя.

През изтеклия ревизионен период са водени санитарни сечи на площ от 199.0 ха, в иглолистни гори 138.1 ха и в широколистни 60.9 ха. или изпълнение 455.4 % от предвидената площ.

Прави впечатление, че изпълнението при иглолистните гори е 3541.0 % по площ и 6305.9 % по добив докато при широколистните гори е 153.0 % по площ и 376.6 % по запас.

Причините за големия процент изпълнение на санитарните сечи до голяма степен са площите засегнатите от повреди в бяборовите и черборовите насаждения и култури, както и съхнене в буквите насаждения. Принудителните сечи също са отнесени към санитарните. Стопанисващите органи са усвоили тази суха и паднала маса, като с предимство са водили основно санитарни и принудителни сечи.

От друга страна към санитарни и принудителни сечи до 2015 година е включено и санитарното прочистване, което се отчита по цялата площ на насаждението но е с малка интензивност и допълнително води до голямото преизпълнение по площ на тази сеч.

Като цяло стопанството се е справило с необходимостта от своевременното извеждане на санитарните сечи и не е допуснало похабяване на дървесина.

3.2.4. Общ размер на ползването и реализирана сортиментна структура

По данни на ТП ДГС “Върбица” в държавните гори за ревизионния период са отсечени от всички видове сечи общо 482252 куб.м стояща маса (с клони), при предвидени по ГСП за същия период 620110 куб.м. Това прави 77.8 % изпълнение, като са отсечени по-малко 137858 куб. м.

В таблица № 44 е направено сравнение на планираното ползване по ГСП и отсеченото през ревизионния период по видове сечи и общо за горските територии държавна собственост.

От нея се вижда, че през годините на изтеклия ревизионен период годишното ползване не достига предвиденото по ГСП. Най-малко годишното ползване е било през 2011 година – изпълнение 48.1 %, а най-голямо през 2017 година – изпълнение 94.4 %

Добивите от възобновителни сечи са 67.3 %, от отгледни и санитарни сечи 106.5 % от предвидените, т.е. изоставането при възобновителните сечи е осезаема, за разлика от отгледните сечи.

Ползването по години при видовете сечи е много неравномерно. Причините за това до известна степен са обективни и са свързани с големият обем от санитарните и принудителните сечи, които се налага да се водят през годините от ревизионния период. Вниманието на стопанисващите органи в този момент естествено се насочва към тези сечи за ускорено усвояване на сухата и паднала маса. Поради тези причини ползването от отгледни сечи намалява.

Диференциацията в ТП ДГС “Върбица” на видовете сечи по групи гори е както следва:

- **Иглолистни гори** в тях е било предвидено ползване от възобновителни, отгледни и от санитарни сечи.

Тук изпълнението при възобновителните сечи е 921.2 %, а от отгледните и санитарни сечи е 118.5 %.

Ползването във времето е изключително неравномерно.

- **Широколистни високоствъблени гори** също е било предвидено ползване от възобновителни, отгледни и от санитарни сечи.

Тук изпълнението при възобновителните е 62.4 %, а при отгледните и санитарни сечи е 97.6%.

Ползването във времето е изключително неравномерно през изтеклото десетилетие.

- **Тополови** било е предвидено ползване от възобновителни сечи.

През ревизионния период не е изведена възобновителната сеч в тополовите гори.

- **Издънкови гори за превръщане в семенни** е било предвидено ползване от възобновителни и отгледни сечи.

Изпълнението при отгледните и санитарните сечи е 115.0 %. При възобновителните сечи – изпълнение 92.3 %.

Ползването по години при всички сечи е много неравномерно, като отгледните и санитарни сечи са отчетени заедно от горското стопанство.

Причината за това естествено е необходимостта от бързо усвояване на сухата и паднала маса дори за сметка на планираните по ГСП възобновителни и отгледни сечи.

- **Нискоствъблени гори** е било предвидено ползване само от възобновителни (голи) сечи.

В тези гори ползване от възобновителни сечи е 39.1% от планираното през десетилетието.

В заключение трябва да се отбележи, че през първите години на ревизионния период ползването е било по-малко от планираното по ГСП, към средата се доближава до планираното и в края на периода плавно намалява.

При санитарните сечи е реализирано ползване многократно надвишаващо предвиденото, като причините за това вече бяха посочени, но те са отнесени към отгледните и заедно достигат 106.5 % от планираното ползване, а при възобновителните достига 67.3% от планираното.

В таблица № 45 е показан размера на годишното ползване и добитите материали по групи сортименти през ревизионния период по основни видове сечи за горските територии държавна собственост.

Сортиментна структура на предвидената за сеч стояща маса, заложена в проекта на ТП ДГС “Върбица” от 2011 год., е разпределена както следва:

- Едра строителна дървесина - 17%;
- Средна строителна дървесина - 11%;
- Дребна строителна дървесина - 4%;
- Всичко строителна дървесина - 32%;
- Дърва - 50%;
- Вършина - 4%;
- Отпад - 14%

В действителност за десетилетието са добити:

- Едра строителна дървесина – 19%;
- Средна строителна дървесина – 6%;
- Дребна строителна дървесина – 1%;
- Всичко строителна дървесина – 26%;
- Дърва – 61%;
- Вършина – - %
- Отпад – 13%

Различията между проектните и действително добити сортименти при средната строителната дървесина се дължи главно на влошеното санитарно състояние на част от зрелите дървостои, процентното намаление тук се вижда като увеличение при дървата за огрев, поради това че негодната дървесина е усвоена като дърва за огрев.

При едрата строителна дървесина разликата е незначителна.

Като цяло ТП ДГС "Върбица" се е справило добре с оползотворяването на дървесината. Допуснатите отклонения са продиктувани от възможностите на пазара при новата икономическа ситуация.

Таблица № 44

За сравнение на планираното ползване по горскостопански план и
отсеченото през ревизионния период по видове сечи и общо - горски територии,
държавна собственост

сеч		Отгледна и санитарна сеч			Санитарна сеч			Случайни сечи	В с и ч к о	
Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ГСП	Отсечено
	повече/по-малко			Повече/по-малко			Повече/по-малко			
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

-	-17	5530	2300	-3230	9	-	-9	-	5556	2300
35	18	5530	4395	-1135	9	-	-9	-	5556	4410
-	-17	5530	4780	-750	9	-	-9	-	5556	4780
381	364	5530	7754	2224	9	-	-9	-	5556	8110
30	13	5530	7715	2185	9	-	-9	-	5556	7715
-	-17	5530	8275	2745	9	-	-9	-	5556	8275
-	-17	5530	5970	440	9	-	-9	-	5556	5970
950	933	5530	6990	1460	9	-	-9	-	5556	7923
-	-17	5530	9640	4110	9	-	-9	-	5556	9640
170	153	5530	7700	2170	9	-	-9	-	5556	7853
1566	1396	55300	65519	10219	90	-	-90	-	55560	67110
921.2	-	100.0	118.5	-	100.0	-	-	-	100.0	120.0

СОКОСТЪБЛЕНИ

12200	-23356	9334	7210	-2124	101	-	-101	-	44991	19100
18955	-16601	9334	12920	3586	101	-	-101	-	44991	31100
23970	-11586	9334	7270	-2064	101	-	-101	-	44991	31100
20849	-14707	9334	7800	-1534	101	-	-101	-	44991	28000
20555	-15001	9334	8690	-644	101	-	-101	-	44991	29000
32320	-3236	9334	8525	-809	101	-	-101	-	44991	40000
25300	-10256	9334	9210	-124	101	-	-101	-	44991	34000
28220	-7336	9334	9940	606	101	-	-101	-	44991	38000
25710	-9846	9334	6400	-2934	101	-	-101	-	44991	32000
13690	-21866	9334	13180	3846	101	-	-101	-	44991	26000
221769	-133791	93340	91145	-2195	1010	-	-1010	-	449910	311000
62.4	-	100.0	97.6	-	100.0	-	-	-	100.0	69.0

ПОВЪРЪЩАНЕ

550	-7621	1920	7400	5480	-	-	-	-	10091	7900
4470	-3701	1920	1685	-235	-	-	-	-	10091	6100
10540	2369	1920	1790	-130	-	-	-	-	10091	12000
10532	2361	1920	436	-1484	-	-	-	-	10091	10000
12195	4024	1920	3115	1195	-	-	-	-	10091	15000
6500	-1671	1920	980	-940	-	-	-	-	10091	7400
15880	7709	1920	540	-1380	-	-	-	-	10091	16000
3500	-4671	1920	2540	620	-	-	-	-	10091	6000
6860	-1311	1920	2150	230	-	-	-	-	10091	9000
4430	-3741	1920	1450	-470	-	-	-	-	10091	5800
75457	-6253	19200	22086	2886	-	-	-	-	100910	97000
92.3	-	100.0	115.0	-	-	-	-	-	100.0	96.0

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

сеч		Отгледна и санитарна сеч			Санитарна сеч			Случайни сечи	В с и ч к о	
Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото	Предвидено по ГСП	Отсечено	В сравнение с предвиденото		Предвидено по ГСП	Отсечено
	повече/по-малко			Повече/по-малко			Повече/по-малко			
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-168	-	-	-	-	-	-	-	168	-
-	-1680	-	-	-	-	-	-	-	1680	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	100.0	-

170	-1035	-	-	-	-	-	-	-	1205	170
1040	-165	-	-	-	-	-	-	-	1205	1040
120	-1085	-	-	-	-	-	-	-	1205	120
-	-1205	-	-	-	-	-	-	-	1205	-
-	-1205	-	-	-	-	-	-	-	1205	-
650	-555	-	-	-	-	-	-	-	1205	650
1630	425	-	-	-	-	-	-	-	1205	1630
800	-405	-	-	-	-	-	-	-	1205	800
300	-905	-	-	-	-	-	-	-	1205	300
-	-1205	-	-	-	-	-	-	-	1205	-
4710	-7340	-	-	-	-	-	-	-	12050	4710
39.1	-	-	-	-	-	-	-	-	100.0	39.1

ТЕ ТЕРИТОРИИ ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ

12920	-32197	16784	16910	126	110	-	-110	-	62011	299
24500	-20617	16784	19000	2216	110	-	-110	-	62011	43
34630	-10487	16784	13840	-2944	110	-	-110	-	62011	48
31762	-13355	16784	15990	-794	110	-	-110	-	62011	47
32780	-12337	16784	19520	2736	110	-	-110	-	62011	52
39470	-5647	16784	17780	996	110	-	-110	-	62011	57
42810	-2307	16784	15720	-1064	110	-	-110	-	62011	58
33470	-11647	16784	19470	2686	110	-	-110	-	62011	52
32870	-12247	16784	18190	1406	110	-	-110	-	62011	51
18290	-26827	16784	22330	5546	110	-	-110	-	62011	40
303502	-147668	167840	178750	10910	1100	-	-1100	-	620110	48
67.3	-	100.0	106.5	-	100.0	-	-	-	100.0	77

Година	Размер на год. ползване		Категории дървесина				Дърва	Използ-ваема вършина
	Стояща с клони	Лежаща	Едра	Средна	Дребна	Общо		
	Плътни кубически метри							
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	650	615	65	-	-	65	550	-
2017	1630	1392	170	100	8	278	1114	-
2018	800	723	14	189	31	234	489	-
2019	300	293	-	-	-	-	282	11
2020	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо	4710	4213	301	409	65	775	3427	11
%	100.0	89.4	6.4	8.7	1.4	16.5	72.8	0.2
Общо от възобновителни сечи в горските територии държавна собственост								
2011	12920	11759	2877	172	45	3094	8665	-
2012	24500	22104	5776	456	224	6456	15634	14
2013	34630	29232	6578	324	127	7029	22187	16
2014	31762	28584	6660	696	79	7435	21149	-
2015	32780	29167	7203	607	80	7890	21254	23
2016	39470	33836	8885	234	52	9171	24620	45
2017	42810	37592	9283	190	51	9524	27988	80
2018	33470	29686	8481	386	191	9058	20628	-
2019	32870	28955	7041	150	16	7207	21737	11
2020	18290	15452	4966	104	37	5107	10345	-
Общо	303502	266367	67750	3319	902	71971	194207	189
%	100.0	87.8	22.3	1.1	0.3	23.7	64.0	0.1
II. От отгледни сечи								
1. Иглолистни гори								
2011	2300	2101	349	1414	70	1833	268	-
2012	4395	3642	842	2004	261	3107	535	-
2013	4780	3798	644	2367	383	3394	404	-
2014	7754	5936	1073	3837	387	5297	639	-
2015	7715	6239	2350	2321	165	4836	1403	-
2016	8275	6680	1214	2621	166	4001	2679	-
2017	5970	4897	1446	1659	66	3171	1726	-
2018	6990	6267	2108	1948	49	4105	2162	-
2019	9640	8462	2640	3668	43	6351	2111	-
2020	7700	5496	1624	2084	29	3737	1759	-
Общо	65519	53518	14290	23923	1619	39832	13686	-
%	100.0	81.7	21.8	36.5	2.5	60.8	20.9	0.0
2. Широколистни високоствъблени гори								
2011	7210	7287	360	414	1	775	6512	-
2012	12920	10513	761	591	59	1411	9091	11
2013	7270	6070	334	66	12	412	5654	4
2014	7800	6174	407	95	4	506	5668	-
2015	8690	6836	268	37	-	305	6516	15
2016	8525	6814	429	48	7	484	6311	19
2017	9210	7735	1303	225	86	1614	6114	7
2018	9940	8816	672	501	8	1181	7635	-
2019	6400	5812	344	29	-	373	5439	-
2020	13180	10191	1058	476	16	1550	8641	-
Общо	91145	76248	5936	2482	193	8611	67581	56
%	100.0	83.7	6.5	2.7	0.2	9.4	74.1	0.1

Година	Размер на год. ползване		Категории дървесина				Дърва	Използваема вършина
	Стояща с клони	Лежаща	Едра	Средна	Дребна	Общо		
	Плътни кубически метри							
3. Издънкови гори за превръщане								
2011	7400	6731	378	281	-	659	6072	-
2012	1685	1508	209	27	-	236	1263	9
2013	1790	1633	146	60	-	206	1427	-
2014	436	351	4	3	-	7	344	-
2015	3115	2688	618	38	-	656	2030	2
2016	980	748	10	-	-	10	703	35
2017	540	317	-	-	-	-	301	16
2018	2540	2273	-	-	-	-	2273	-
2019	2150	1886	-	28	8	36	1850	-
2020	1450	1201	75	16	-	91	1110	-
Общо	22086	19336	1440	453	8	1901	17373	62
%	100.0	87.5	6.5	2.1	0.0	8.6	78.7	0.3
Общо от отгледни и санитарни сечи								
2011	16910	16119	1087	2109	71	3267	12852	-
2012	19000	15663	1812	2622	320	4754	10889	20
2013	13840	11501	1124	2493	395	4012	7485	4
2014	15990	12461	1484	3935	391	5810	6651	-
2015	19520	15763	3236	2396	165	5797	9949	17
2016	17780	14242	1653	2669	173	4495	9693	54
2017	15720	12949	2749	1884	152	4785	8141	23
2018	19470	17356	2780	2449	57	5286	12070	-
2019	18190	16160	2984	3725	51	6760	9400	-
2020	22330	16888	2757	2576	45	5378	11510	-
Общо	178750	149102	21666	26858	1820	50344	98640	118
%	100.0	83.4	12.1	15.0	1.0	28.2	55.2	0.1
Общо от всички видове сечи в горските територии държавна собственост								
2011	29830	27878	3964	2281	116	6361	21517	-
2012	43500	37767	7588	3078	544	11210	26523	34
2013	48470	40733	7702	2817	522	11041	29672	20
2014	47752	41045	8144	4631	470	13245	27800	-
2015	52300	44930	10439	3003	245	13687	31203	40
2016	57250	48078	10538	2903	225	13666	34313	99
2017	58530	50541	12032	2074	203	14309	36129	103
2018	52940	47042	11261	2835	248	14344	32698	-
2019	51060	45115	10025	3875	67	13967	31137	11
2020	40620	32340	7723	2680	82	10485	21855	-
Общо	482252	415469	89416	30177	2722	122315	292847	307
%	100.0	86.2	18.5	6.3	0.6	25.4	60.7	0.1

3.3. Възобновяване и залесяване през ревизионния период

3.3.1. Естествено възобновяване

В района на ТП Държавно горско стопанство "Върбица" съществуват относително благоприятни условия за естественото възобновяване на белия бор, черния бор, бука, зимния дъб, явор, габър, благуи, липа и в по-малка степен цер, които са главни естествено разпространени дървесни видове. Естествен самосев (подрост) от бял бор и черен бор се наблюдава в изоставени обработваеми площи, което потвърждава доброто протичане на възобновителните процеси. Това е било причина в лесоустройствения проект от 2011 година да

се предвиди естественото възобновяване като основен метод за възобновяване на насажденията главно по естествен път чрез извеждане на постепенно котловинни и групово-постепенни сечи. Важни условия за успешно естествено възобновяване са правилното извеждане на възобновителните сечи, съвременното почистване на насажденията от отпадъците при сечта и опазването им от паша.

Опазването на подраства по време на дърводобива, недопускането на ерозионни процеси по извозните пътища и използването на щадящи околната среда технологии на сеч и извоз на дървесината са задължителни условия за наличието на възобновени по естествен път насаждения в бъдеще.

3.3.2. Залесяване

Наред с гореспоменатите мероприятия през десетилетието е било предвидено и изкуствено възобновяване на изредени култури, сечища и голини.

По ГСП от 2011 г. в ТП ДГС “Върбица” за залесяване са предвидени общо 10.0 ха, или средно годишно по 1.0 ха редуцирана площ, разделени на следните групи:

- **залесявания в зрели невъзобновени насаждения** – Тук са рекапитулирани залесяванията след гола сеч в иглолистни култури, поразени от корояд, както и в достигнали и преминали турнусна възраст топови култури. Предвидена е механизирана почвоподготовка на обща площ 9.6 ха – дупки моторен свредел – 1.2 ха и дупки тракторен свредел – 8.4 ха.

- **ново залесявания** – Предвидено е за изредени култури(попълване редини) с пълнота до 3/10, с обща площ 0.4 ха – ръчна почвоподготовка(ръчни тераси).

- **подпомагане на възобновяването без залесяване** – Предвидено е разрохкване под склопа на семенни букови насаждения достигнали или преминали турнусна възраст, в които при инвентаризацията не е било установено възобновяване.

Разрохкването да се извърши през семеносна година, на обща площ от 34.8 ха.

На площ 6.0 ха е предвидено разкъсване на корените след гола сеч за акацията.

По данни на ТП ДГС “Върбица” през изтеклия ревизионен период 2011 – 2020 год. на територията на стопанството предвидената и изпълнена почвоподготовка в горските територии държавна собственост е следната:

дървесен вид	предвидено по ЛУП		изпълнено		% спрямо ЛУП
	ха	%	ха	%	
1. Ръчна					
1.1. Ръчни тераси	0.4	4.0	1.7	81.0	425.0
Всичко Ръчна	0.4	4.0	1.7	81.0	425.0
2. Машинна					
2.1. Дупки с тракторен свредел	8.4	84.0	-	-	-
2.2. Дупки моторен свредел	1.2	12.0	0.4	19.0	33.3
Всичко Машинна	9.6	96.0	0.4	19.0	4.2
Разрохкване под склопа	34.8	-	-	-	-
Разкъсване на корените	6.0	-	-	-	-
Общо	50.8	100.0	2.1	100.0	4.1

По данни на ТП ДГС “Върбица” през изтеклия ревизионен период на територията на стопанството са залесени следните дървесни видове в горските територии държавна собственост. В таблица № 46 е направено сравнение за ревизионния период на планираното и изпълнено залесяване по дървесни видове.

Таблица № 46
Сравнение за ревизионния период на планираното и изпълнено залесяване
по дървесни видове

държавна собственост

дървесен вид	предвидено по ГСП		изпълнено ДГТ		% от ГСП
	ха	%	ха	%	%
1. Широколистни					
бук	0.2	2.0	-	-	-
благун	-	-	0.2	9.5	-
Зимен дъб	-	-	1.8	85.7	-
череша	1.2	12.0	0.1	4.8	8.3
черна топола	8.4	84.0	-	-	-
габър	0.2	2.0	-	-	-
Всичко широколистни	10.0	100.0	2.1	100.0	21.0
Общо	10.0	100.0	2.1	100.0	21.0

По данни на ТП ДГС “Върбица” през изтеклия ревизионен период на територията на стопанството стопанисващите органи правилно са преценили, че част от предвидените за залесяване голи площи и редини могат да се самозалесят и по естествен път.

За залесяване в периода 2011 - 2020 година са ползвани фиданки собствено производство от горски разсадник Станянци намиращ се на територията на ТП ДГС “Върбица”.

3.4. Недървесни горски продукти

3.4.1. Горски плодове, билки и гъби

Било е предвидено добив на гъби, билки и горски плодове без да са указани в цифрово изражение.

Отчетения добив на недървесни горски продукти през ревизионния период е показан в табличен вид.

3.4.2. Добив на сено

Възможния добив от 140 тона сено на година по ГСП 2011г. не е достигнат през десетилетието. Не е добивано сено.

3.4.3. Листников фураж

За ревизионния период е било допуснато събиране на листников фураж без предвиждания за точни количества, като сведения не бяха предоставени за миналото десетилетие.

В табличен вид са показани данните за периода 2011 – 2020г в ТП ДГС “Върбица”

странични ползвания	мярка	Изпълнено по години										по ГСП годишно	
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
1. Паша													
а) обща площ	ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
б) едър добитък	броя	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
в) дребен добитък – овце	броя	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
г) кози	броя	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Билки и горски плодове	кг	-	-	-	-	-	-	466380	239900	37100	137650	-	
3. Листников фураж	пр. куб.м.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4. Гъби	лева	-	-	-	600	2400	600	600	300	-	300	-	
5. Сено	кг	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Забележка: Сумата за гъби от 2014 до 2020 г. е в лева.

3.5. Построени през ревизионния период сгради, пътища и съоръжения

3.5.1. Сгради

В момента ТП ДГС “Върбица” разполага със следните сгради:

- административна сграда – кв. 83, УПИ I - град Върбица
- почивна станция “Тинтява” – ловна хижа – имот № 12766.79.98.1 – з-ще гр. Върбица
- общежитие – местността “Курорта” – имот № 12766.79.98.2 – з-ще гр. Върбица
- горски кантон – Горска барака – в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- склад – Горска барака - в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- склад за фураж – Горска барака - в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- жилищна сграда – 120кв.м. – м. “Елешница” - в имот № 07692.63.2 – з-ще с. Бяла река
- столова - кухня – местността “Елешница” – в имот № 07692.63.2 – з-ще с. Бяла река
- горски кантон – 82 кв.м. – м. “Елешница” – в имот № 07692.63.4 – з-ще с. Бяла река
- апартаменти – гр. Върбица – 2 бр.
- горски кантон - горски разсадник Станянци – имот № 05075.39.47.1 - землище с. Божурово
- склад – 125 кв.м. в имот № 12766.79.85 – землище гр. Върбица
- сграда – Горска барака – с. Тушовица в имот № 73537.25.99 – з-ще с. Тушовица

През ревизионния период са направени ремонти на съществуващи сгради и не са построявани нови.

3.5.2. Пътища

През ревизионния период е построен и на места извършен основен ремонт на горски автомобилен път(стабилизиран) от село Тушовица до местността Жълта локва, който преминава и на територията на ТП ДГС “Преслав” и се свързва със пътя минаващ под стената на язовир “Тича”, с последваща връзка с републикански път(I - 7). Изградени са временни извозни пътища, а една част от коларските пътища временно са разширявани и приспособявани за превоз на дървен материал с камиони при добри метеорологични условия.

Въпреки всичко това е недостатъчно, в резултат на неравномерното им разположение на територията на стопанството. Има райони, до които достъпът е затруднен, или преминаването е възможно само при сухо време.

3.5.3. Противоерозионни съоръжения

По данни в ГСП от 2011 година в ТП ДГС “Върбица” не се предвижда изграждане на големи укрепителни съоръжения, както и на малки противоерозионни съоръжения за борба с ерозията.

На територията на ТП ДГС “Върбица”, не се наблюдават силно изразени поройни процеси.

3.6. Опазване на гората

Санитарното състояние на гората е един от определящите фактори за нейната производителност.

Състоянието на горите, държавна собственост в района на държавно горско стопанство “Върбица” се вижда от таблица № 47, където е показано разпределението на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда.

Таблица № 47

Разпределение на залесената площ по видове насаждения
и степени на повреда

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
Бял бор	647.2	31.6	4.8	1.0	684.6	-	0.1
в.т.ч. Култури Чисти	194.5	6.9	4.8	1.0	207.2	-	0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	59.7	-	-	-	59.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	393.0	24.7	-	-	417.7	-	-
Смърч	1.4	-	-	-	1.4	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.4	-	-	-	1.4	-	-
Черен бор	785.0	1.9	0.3	-	787.2	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	138.3	1.9	-	-	140.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	127.9	-	-	-	127.9	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	518.8	-	0.3	-	519.1	-	-
Дуглазка	3.3	-	-	-	3.3	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.0	-	-	-	1.0	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	2.3	-	-	-	2.3	-	-
Бук	3319.6	1733.9	86.2	-	5139.7	-	0.3
в.т.ч. Насаждения Чисти	1200.1	519.7	54.9	-	1774.7	-	0.3
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	62.9	-	-	-	62.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2055.9	1214.2	31.3	-	3301.4	-	0.3
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.7	-	-	-	0.7	-	-
Червен дъб	4.4	-	-	-	4.4	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.5	-	-	-	1.5	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.9	-	-	-	2.9	-	-
Зимен дъб	1868.3	577.9	68.6	-	2514.8	-	0.2
в.т.ч. Насаждения Чисти	717.7	156.7	58.2	-	932.6	-	0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1.1	-	-	-	1.1	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1148.3	421.2	10.4	-	1579.9	-	0.3
в.т.ч. Култури Чисти	0.7	-	-	-	0.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.5	-	-	-	0.5	-	-
Благун	197.3	86.7	4.5	-	288.5	-	0.3
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	192.0	86.7	4.5	-	283.2	-	0.3
в.т.ч. Култури Чисти	0.7	-	-	-	0.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	4.3	-	-	-	4.3	-	-
Цер	843.4	218.4	39.5	-	1101.3	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	60.7	5.9	-	-	66.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	72.1	5.9	-	-	78.0	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	699.7	206.6	39.5	-	945.8	-	0.1
в.т.ч. Култури Чисти	4.1	-	-	-	4.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	3.8	-	-	-	3.8	-	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
	хектари						
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	3.0	-	-	-	3.0	-	-
Габър	1033.6	49.4	-	-	1083.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	44.0	-	-	-	44.0	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	124.4	-	-	-	124.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	865.2	49.4	-	-	914.6	-	-
Трепетлика	2.5	-	-	-	2.5	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2.2	-	-	-	2.2	-	-
Явор	11.1	-	-	-	11.1	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	4.8	-	-	-	4.8	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	6.3	-	-	-	6.3	-	-
Бреза	3.9	-	-	-	3.9	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.4	-	-	-	3.4	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.5	-	-	-	0.5	-	-
Мъждрян	8.2	-	-	-	8.2	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	4.2	-	-	-	4.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.9	-	-	-	0.9	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3.1	-	-	-	3.1	-	-
Акация	145.8	-	1.2	-	147.0	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	88.7	-	1.2	-	89.9	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	25.5	-	-	-	25.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	20.6	-	-	-	20.6	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	7.7	-	-	-	7.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	0.7	-	-	-	0.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.6	-	-	-	2.6	-	-
Келяв габър	580.3	-	-	-	580.3	-	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	62.3	-	-	-	62.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	5.7	-	-	-	5.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	512.3	-	-	-	512.3	-	-
Едрolistна липа	18.4	-	-	-	18.4	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	8.7	-	-	-	8.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	9.7	-	-	-	9.7	-	-
Сребролистна липа	28.3	-	-	-	28.3	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.6	-	-	-	0.6	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	18.1	-	-	-	18.1	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	6.7	-	-	-	6.7	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.7	-	-	-	2.7	-	-

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен	
	Неповредени	I	II	III	Общо		
	хектари						
Череша	0.2	0.6	-	-	0.8	-	0.5
в.т.ч. Култури Чисти	-	0.6	-	-	0.6	1	1.0
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.2	-	-	-	0.2	-	-
Планински ясен	2.6	-	-	-	2.6	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.2	-	-	-	1.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.4	-	-	-	1.4	-	-
ТП I-214	5.0	-	-	-	5.0	-	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.2	-	-	-	3.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.8	-	-	-	1.8	-	-
Без преобладание	4756.1	578.3	123.1	-	5457.5	-	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	12.2	-	-	-	12.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	721.7	-	-	-	721.7	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3355.4	558.8	123.1	-	4037.3	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	571.6	19.5	-	-	591.1	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	32.8	-	-	-	32.8	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	62.4	-	-	-	62.4	-	-
Всичко	14265.9	3278.7	328.2	1.0	17873.8	-	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	2178.3	682.3	114.3	-	2974.9	-	0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	12.2	-	-	-	12.2	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1023.6	5.9	-	-	1029.5	-	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	8882.5	2536.9	208.8	-	11628.2	-	0.2
в.т.ч. Култури Чисти	362.7	9.4	4.8	1.0	377.9	-	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	187.6	-	-	-	187.6	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	1485.7	44.2	0.3	-	1530.2	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	44.0	-	-	-	44.0	-	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	89.3	-	-	-	89.3	-	-

Става ясно, че 79.8% от дървостойките не са засегнати от повреди. При засегнатите дървостойки преобладава първа степен на повреда (18.3% от залесената площ), при която е достатъчно да се изведе санитарна или принудителна сеч с интензивност от 10% до 15%. Втора степен е установена на площ от 328.2 ха (1.8%), при нея интензивността на сечта е до 10% и трета степен на повреди е констатирана само на 1.0 ха от залесената площ (предимно иглолистни култури), интензивността на санитарната сеч е 100%.

По-добра представа за здравословното състояние на насажденията може да се получи от таблица № 48, където са показани видовете повреди по дървесни видове.

Таблица № 48
Преглед на повредите по дървесни видове

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
снеговал	4.3	-	700	95	13.6
в.т.ч. Черен бор	0.6	0.1	170	23	13.4
в.т.ч. Бук	0.4	-	60	8	13.4
в.т.ч. Зимен дъб	0.1	-	20	3	13.4
в.т.ч. Габър	2.8	0.1	400	54	13.4
в.т.ч. Сребролистна липа	0.4	0.1	50	7	13.4
в.т.ч. Череша	-	-	-	-	-
гниене	2665.8	14.9	657800	89462	13.6
в.т.ч. Бял бор	5.1	0.6	1570	245	15.6
в.т.ч. Смърч	1.5	19.7	490	66	13.4
в.т.ч. Черен бор	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бук	2065.4	36.6	537145	72832	13.6
в.т.ч. Червен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Зимен дъб	115.1	3.5	22440	2945	13.1
в.т.ч. Благун	52.4	5.0	10240	1411	13.8
в.т.ч. Цер	158.2	9.1	28660	4544	15.9
в.т.ч. Габър	244.7	9.2	50755	6600	13.0
в.т.ч. Трепетлика	3.8	15.7	1180	142	12.1
в.т.ч. Явор	4.7	2.8	1010	129	12.8
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Акация	-	-	-	-	-
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Върба	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	1.0	2.6	290	46	15.7
в.т.ч. Едролистна липа	-	-	-	-	-
в.т.ч. Сребролистна липа	11.6	3.1	3110	375	12.0
в.т.ч. Череша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Шестил	2.3	8.7	910	127	13.9
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
повреди от дивеч	7.6	-	1410	169	12.0
в.т.ч. Зимен дъб	4.9	0.1	900	120	13.4
в.т.ч. Благун	2.4	0.2	420	35	8.4
в.т.ч. Цер	0.3	-	90	14	15.0
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
снеголом	15.3	0.1	3890	615	15.8
в.т.ч. Бял бор	12.9	1.4	3200	534	16.7

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
в.т.ч. Черен бор	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бук	1.9	-	620	52	8.4
в.т.ч. Зимен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Благун	-	-	-	-	-
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бреза	0.5	3.2	70	29	41.1
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
суховършия	2468.2	13.8	516550	60959	11.8
в.т.ч. Бял бор	16.8	1.8	5050	641	12.7
в.т.ч. Смърч	-	-	10	1	10.0
в.т.ч. Черен бор	12.7	1.5	3880	444	11.4
в.т.ч. Бук	246.5	4.4	62600	7851	12.5
в.т.ч. Зимен дъб	1388.6	41.9	290140	32947	11.4
в.т.ч. Благун	370.4	35.3	68720	8457	12.3
в.т.ч. Цер	359.8	20.7	71340	9087	12.7
в.т.ч. Габър	62.2	2.3	12710	1300	10.2
в.т.ч. Явор	2.9	1.7	510	47	9.1
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Акация	2.1	1.4	150	37	25.0
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Джанка	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	2.9	21.2	620	64	10.2
в.т.ч. Круша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Едрolistна липа	1.1	1.5	370	37	10.0
в.т.ч. Сребролистна липа	1.6	0.4	380	36	9.4
в.т.ч. Череша	0.6	9.8	70	10	14.2
в.т.ч. Шестил	-	-	-	-	-
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Глог	-	-	-	-	-
повреди от машини и хора	0.9	-	100	27	27.0
в.т.ч. Бук	0.9	-	100	27	26.7
повреди от насекоми	70.4	0.4	13230	4623	34.9
в.т.ч. Бял бор	20.9	2.3	4710	1952	41.4
в.т.ч. Зимен дъб	5.9	0.2	1090	362	33.2
в.т.ч. Благун	1.5	0.1	260	86	33.2
в.т.ч. Цер	42.1	2.4	7170	2223	31.0
корояди	46.8	0.3	13680	2507	18.3
в.т.ч. Бял бор	46.0	5.0	13500	2477	18.4

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
в.т.ч. Черен бор	0.8	0.1	180	30	16.7
в.т.ч. Бук	-	-	-	-	-
в.т.ч. Благуи	-	-	-	-	-
в.т.ч. Цер	-	-	-	-	-
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Трепетлика	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бреза	-	-	-	-	-
в.т.ч. Сребролистна липа	-	-	-	-	-
обезлистване	2.0	-	600	60	10.0
в.т.ч. Бял бор	2.0	0.2	600	60	10.0
Всичко	5281.3	29.5	1207960	158517	13.1
в.т.ч. Бял бор	103.7	11.3	28630	5909	20.6
в.т.ч. Смърч	1.5	19.7	500	67	13.4
в.т.ч. Черен бор	14.1	1.7	4230	497	11.7
в.т.ч. Бук	2315.1	41.0	600525	80770	13.4
в.т.ч. Червен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Зимен дъб	1514.6	45.7	314590	36377	11.6
в.т.ч. Благуи	426.7	40.7	79640	9989	12.5
в.т.ч. Цер	560.4	32.2	107260	15868	14.8
в.т.ч. Габър	309.7	11.7	63865	7954	12.5
в.т.ч. Трепетлика	3.8	15.7	1180	142	12.0
в.т.ч. Явор	7.6	4.6	1520	176	11.6
в.т.ч. Бреза	0.5	3.2	70	29	41.4
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Акация	2.1	1.4	150	37	24.7
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Върба	-	-	-	-	-
в.т.ч. Джанка	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	2.9	21.2	620	64	10.3
в.т.ч. Круша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	1.0	2.6	290	46	15.9
в.т.ч. Едролистна липа	1.1	1.5	370	37	10.0
в.т.ч. Сребролистна липа	13.6	3.6	3540	418	11.8
в.т.ч. Череша	0.6	9.8	70	10	14.3
в.т.ч. Шестил	2.3	8.7	910	127	14.0
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Глог	-	-	-	-	-

По-голямата част от повредите са слабо застъпени. Рядко се срещат повреди от снеговал, снеголом, корояди, обезлистване, повреди от машини и хора, както и повреди от дивеч.

По-разпространени са следните повреди:

- **суховърши** (13.8%) - среща се предимно в дъбови и по-малко в букови насаждения. Основна причина за появата на тези повреди е застаряващия дървостой. Очакваемите загуби са 11.8 %, като при повредата не се налага извеждането на санитарна сеч на цялата площ на подотдела.

- **гниене** (14.9%) - среща се предимно в букови насаждения. Очакваемите загуби са 13.6 %, като повредата е при старите букови дървостой.

- **повреди от насекоми – 70.4** ха или 0.4% - тези повреди можем да разделим на два вида повреди:

- при **бял бор** с площ 20.9 ха, при които повредите са сходни на тези от корояд но все още не дават реална представа за нападение от корояд и са описани, като повреди от насекоми.

- при цер, благун, зимен дъб – с площ 49.5 ха, това е описана повреда от насекоми.

Това е повреда от инвазивния вид - **Дъбова коритуха(Corythucha arcuata)**.

Видът произхожда от горите на Северна и Южна Америка. За първи път е установен в горите на Италия през 2000 г., а в България през 2012 г. У нас се среща в Странджа и Източна Стара планина. Видът развива три поколения годишно, всяко от тях продължава своето развитие между 30 и 45 дена. Първото завършва в края на май и началото на юни, второто – до края на юли и третото – до началото на септември. При сушави години се развива и четвърта генерация.

Повредите се нанасят от възрастните и нимфите, които измукват листните сокове съдържащи хлорофил. Това води до рязко **намаляване на фотосинтезата, невъзможност за трупане на листна маса и загуба на текущ прираст**. Стига се до почерняване и пожълтяване на листата, преждевременно окапване и влошаване на здравословното състояние на дървостоя.

Дъбовата коритуха напада основно: цер, благун, зимен дъб, червен дъб и в по-малка степен бук, явор, леска, клен, ясен.

Нужно е служителите на стопанството в периода април – октомври да представят информация на Лесозащитната станция за пространственото разпространение на териториите засегнати от вредителя. Научните работници от ЛТУ и Института за гората при БАН да започнат проучвания за биологична борба с биоагенти и полезни паразитоиди.

Интересно е да се посочи, че има предложение от доц. д-р Здравко Сталев към ентомолозите за промяна на името на насекомото на Дантелена дървеница, което по-точно отговаря на морфологията на имагиниралите форми, като проучванията показват, че нападенията на насекомото не се ограничават само до различните видове дъб.

През десетилетието са взети сериозни мерки за подобряване на санитарното състояние на гората. Показателно в това отношение са изведените санитарни сечи (т.3.2.3 на тази глава).

В таблица № 49 са дадени извършените нарушения през ревизионния период.

Таблица № 49
За извършените нарушения през ревизионния период

Година	Незаконна сеч			Незаконна паша		Рибо-лов	Лов в т.ч.	ЗГ Други в т.ч.	По други законали	Общо Нарушения
	Брой на нарушенията	Общо отсечена маса - м3		Брой на нарушенията	Общо брой на добитъка					
		Строит.	дърва							
2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	7	-	4.70	-	-	-	-	-	-	7
2016	22	-	30.00	-	-	-	-	5	-	22
2017	11	-	5.60	-	-	-	1	2	-	11
2018	2	-	0.40	-	-	-	-	1	-	2
2019	17	-	62.76	-	-	-	2	1	-	17
2020	16	-	40.00	-	-	-	-	-	-	16
Общо	75	-	144.46	-	-	-	3	9	-	75

Най-много нарушения са регистрирани от незаконна сеч, като най-много са през 2016 година, а от 2011 до 2014 година няма регистрирани нарушения. Общо отсечената маса е 144.46 куб. м. дърва за огрев.

В таблица № 50 са дадени проведени противопожарни мероприятия през изминалия период.

Таблица № 50
Изпълнение на противопожарните мероприятия през 2011 - 2020 год.

Вид на мероприятието	мярка	По ГСП	Изпълнено	% от ГСП
барьерни прегради	км	-	-	
лесокултурни прегради	км	13.5	12.0	90.0
минерализовани ивици	км	15.5	8.0	52.0
противопожарни депа	броя	2	2	100.0
противопожарни табели	броя	80	80	100.0
водоизточници	броя	-	-	
наблюдателни кули	броя	-	-	
площадки за авио-техника	броя	-	-	

На територията на ТП ДГС “Върбица” през ревизионния период са изградени 8.0 км минерализовани ивици и 12.0 км лесокултурни прегради.

3.7. Организация и управление

ТП ДГС “Върбица” е разделено на три горскостопански участъка(ГСУ) със Заповед № 198/25.09.2020 г. на Директора на ТП ДГС “Върбица”.

Териториите, които обхващат охранителните райони, са определени със Заповед № 227/01.12.2020 г. на директора на държавното горско стопанство.

Границите и големината на обособените шестнадесет охранителни райони(ОР) по необходимост могат да се оптимизират спрямо обема на водените мероприятия, опасността от повреди и нарушения с последващи заповеди на директора на ТП ДГС “Върбица” през ревизионния период.

Средният размер на охранителните участъци е 1142.0 ха (само държавна собственост).

През ревизионния период дърводобива се е извършвал чрез сключване на договори с частни фирми, в които работят както местни, така и хора от други райони.

Работите по ЛКМ са извършвани с наети работници.

Щатното разписание на длъжностите е посочено в таблица № 51.

Таблица № 51
За съществуващата управленческа структура

№ по ред	Номенклатурна длъжност	брой	
		по щат	наличност
1	Директор	1	1
2	Заместник директор	2	2
3	Ръководител участък – старши лесничей	3	2
4	Ръководител ловностопански участък	1	-
5	Ръководител горски разсадник	1	1
6	Лесничей	4	4
7	Горски стражар	18	17
8	Ловен надзирател	3	1
9	Специлист ловно стопанство	2	2
10	Главен счетоводител	1	1
11	Заместник главен счетоводител	1	1
12	Счетоводител	1	1
13	Юристконсулт	1	1
14	Технически сътрудник	1	1
15	Касиер-домакин	1	1
16	Домакин, сграда	1	1
17	Техник - механик	1	1
18	Фиданкопроизводител	4	4
19	Дивечовъд	1	1
20	Тракторист	1	1
21	Водач, селскостопанска машина	1	1
22	Помощен персонал - чистач	2	2
23	Огняр – общ работник	1	1
24	Пазач	3	1
25	Сезонен работник, горско стопанство	30	30
	Общо	86	79

В таблица № 52 са посочени машините и механизмите, които има в ТП ДГС “Върбица” към 31.12.2020 година.

Таблица № 52
За машините и механизмите използвани в ТП ДГС “Върбица”

№	Наименование на машините и механизмите	Наличност
		броя
1	Моторен трион	2
2	Моторна кастрачка	1
3	Моторен хросторез	1
4	Генератор	1
5	Устройство отоплителна инсталация	1
6	Фотоволтаична покривна система	1
7	Ловна камера	2
8	Бинокъл	1
9	Багер	1
10	Ремарке	1
11	УАЗ	3
12	Лада - ВАЗ - Нива	6
13	Тойота	1
14	Тойота Хайлюкс	2

4. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

4.1. Площ на държавните горски територии на горското стопанство и разпределението им по категории, според основните им функции

Горските територии държавна собственост в ТП ДГС "Върбица" заемат **18274.0 ха.**

Разпределението на тази площ по група гори и по вид на подотдела е дадено в таблица № 53.

Таблица № 53

Разпределение на общата площ по вид на ПОДОТДЕЛА и група гори

Държавна собственост

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	6.0	11759.6	2720.1	940.0	15425.7	84.4
склопени култури	2067.4	148.1	-	10.6	2226.1	12.2
несклопени култури	-	0.2	-	0.4	0.6	-
естествен произход 0.1-0.3	-	175.6	39.7	3.8	219.1	1.2
изредени култури	2.3	-	-	-	2.3	-
всичко насаждения	2075.7	12083.5	2759.8	954.8	17873.8	97.8
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	2075.7	12083.5	2759.8	954.8	17873.8	97.8
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	2.3	1.3	-	-	3.6	-
всичко незал.дървопр.	2.3	1.3	-	-	3.6	-
поляна	22.7	99.7	21.4	12.0	155.8	0.8
обработваема площ	0.5	18.4	-	-	18.9	0.1
шосе	-	0.3	-	-	0.3	-
дворно място	3.2	4.2	-	0.1	7.5	0.1
временен склад	0.2	3.0	0.1	-	3.3	-
просека	0.7	3.7	0.5	-	4.9	-
лесонепригодна голина	1.2	7.6	11.0	28.6	48.4	0.3
лесонепригодна площ	-	6.2	-	8.0	14.2	0.1
скали	0.1	4.8	2.8	0.9	8.6	0.1
сипей	0.4	0.5	0.5	-	1.4	-
кариера	-	0.1	-	-	0.1	-
гъл	0.1	0.2	-	-	0.3	-
дивечова нива	0.2	50.7	6.3	-	57.2	0.3
горски разсадник	-	9.0	-	-	9.0	-
каптаж	0.2	0.1	0.3	-	0.6	-
автомобилен път III категория	0.5	35.4	1.5	0.2	37.6	0.2
автомобилен път IV категория	1.4	23.8	3.3	-	28.5	0.2
всичко недървопр. площ	31.4	267.7	47.7	49.8	396.6	2.2
всичко инвентаризирана площ	2109.4	12352.5	2807.5	1004.6	18274.0	100.0
в т.ч. дървопр. площ	2078.0	12084.8	2759.8	954.8	17877.4	97.8

Залесената площ на държавните горски територии в обхвата на ТП ДГС “Върбица” е **17873.8 ха**, което е 97.8% от общата площ. Най-голям е делът на насажденията с естествен произход с пълнота от 0.4 до 1.0, площта им е 15425.7 ха, или 84.4% от общата площ. По група гори преобладават широколистните високостъблени – 12083.5 ха или 67.6% от залесената площ, следвани от издънковите за превръщане – 2759.8 ха или 15.4% от залесената площ.

Склопените култури имат площ 2226.1 ха или 12.2% от залесената площ.

Несклопените култури са на площ от 0.6 ха.

Изредените култури заемат 2.3 ха, а насажденията с естествен произход с пълнота 0.1 – 0.3 заемат 219.1 ха или 1.2% от общата площ.

Незалесената дървопроизводителна площ е 3.6 ха, това са голини с площ 3.6 ха.

Общо дървопроизводителната площ на горските територии държавна собственост е 17877.4 ха, или 97.8% от общата площ.

Недървопроизводителната площ държавна собственост в обхвата на горското стопанство е 396.6 ха, или 2.2% от общата площ. Най-голям е делът на поляните (0.8%), следвани от дивечовите ниви, лесонепригодните голини и др.

Шосе - (отдел и подотдел: **134: 6**) с площ 0.3 ха е първокласен републикански път (I - 7), които на кадастралната карта е посочен, като държавна горска територия. Това представлява **“явна фактическа грешка”** (ЯФГ) по отношение на вида територия. Подотдела е включен в изготвен списък по имоти и землища, които е приложен в Приложението на ГСП на ТП ДГС “Върбица”. Процедурата за **отстраняването на тези грешки е по реда на чл. 17, ал. 2 от Наредба №20** за съдържанието, условията и реда за създаването и поддържането на горскостопанските карти.

Една част от недървопроизводителната площ може да бъде използвана за реализиране на странични ползвания - поляни, просеки, дворни места и др. Друга част са необходими за провеждане на горскостопанските мероприятия – автомобилни пътища, временни складове, горски разсадник и т. н. Неизползваеми за горскостопанска дейност са лесонепригодни площи и голини, скали, сипеи, кариера и др.

Разпределението на площта и запаса (с клоно) на държавните горски територии в горското стопанство по категории и функции е дадено в таблица № 54.

Таблица № 54

Разпределение на площта и запаса(с клоно) на горските територии по категории и функции

държавна собственост

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесе на площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесен а площ, ха	Запас, куб.м
Общо защитни функции	-	-	-	-	-	-	-	-	-
защитена местност	-	-	-	12.0	3.2	430	12.0	3.2	430
Всичко защитени местности	-	-	-	12.0	3.2	430	12.0	3.2	430
защитена зона птици	111.9	104.5	29410	769.9	754.7	121330	881.8	859.2	150740
защитена зона местообитания	479.1	467.7	143455	4862.2	4723.8	1113310	5341.3	5191.5	1256765
Всичко защитени зони Natura 2000	591.0	572.2	172865	5632.1	5478.5	1234640	6223.1	6050.7	1407505
Общо специални функции по т.1	591.0	572.2	172865	5644.1	5481.7	1235070	6235.1	6053.9	1407935
Общо специални функции по т.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ГВКС 1	125.8	124.3	37580	2627.6	2595.2	659070	2753.4	2719.5	696650
ГВКС 2	1392.6	1379.2	436960	7892.9	7721.2	1674070	9285.5	9100.4	2111030
Всичко гори с висока консервационна	1518.4	1503.5	474540	10520.5	10316.4	2333140	12038.9	11819.9	2807680

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесе на площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
стойност									
Общо специални функции по т.3	1518.4	1503.5	474540	10520.5	10316.4	2333140	12038.9	11819.9	2807680
Общо специални функции по т.1+т.2+т.3	2109.4	2075.7	647405	16164.6	15798.1	3568210	18274.0	17873.8	4215615
Общо защитни и специални функции	2109.4	2075.7	647405	16164.6	15798.1	3568210	18274.0	17873.8	4215615
Всичко стопански функции	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Всичко	2109.4	2075.7	647405	16164.6	15798.1	3568210	18274.0	17873.8	4215615

Всички горски територии държавна собственост са - 100.0% със защитни и специални функции – 18274.0 хектара, от която залесена 17873.8 ха и незалесена 400.2 ха.

Категориите гори и земи със защитни и специални функции са обособени съгласно нормативните документи, с които са обявени.

Само за сведение в табличен вид е показано разпределението на общата площ по водеща и не водеща категория и функции в горските територии държавна собственост.

Горски територии по категории и функции	Водеща функция	%	В не водеща функция	Обща площ
	ха		ха	
защитна ивица шосе	-	-	251.8	251.8
200 м край язовир	-	-	61.1	61.1
скално-урвест терен	-	-	190.1	190.1
наклон над 30 градуса	-	-	2873.8	2873.8
вододайна зона пояс I	-	-	0.4	0.4
вододайна зона пояс II	-	-	123.8	123.8
вододайна зона пояс III	-	-	219.8	219.8
Общо защитни функции	-	-	-	-
защитена местност	12.0	0.1	-	12.0
защитена зона птици	881.8	4.8	3630.9	4512.7
защитена зона местообитания	5341.3	29.2	-	5341.3
Общо специални функции по т.1	6235.1	34.1	-	-
горски разсадник	-	-	9.0	9.0
семепроизв.насаждение	-	-	631.8	631.8
Общо специални функции по т.2	-	-	-	-
курортна гора	-	-	122.6	122.6
гори във фаза на старост	-	-	674.6	674.6
ГВКС 1	2753.4	15.1	6226.4	8979.8
ГВКС 2	9285.5	50.8	8988.5	18274.0
ГВКС 3	-	-	335.3	335.3
ГВКС 4	-	-	3998.3	3998.3
представителни екосистеми	-	-	988.1	988.1
Общо специални функции по т.3	12038.9	65.9	-	-
Общо Специални функции по т.1+т.2+т.3	18274.0	100.0	-	-

Общо защитни и специални функции	18274.0	100.0	-	-
Всичко	18274.0	100.0	-	-

4.2. Таксационна характеристика на насажденията

Залесената площ държавна собственост на ТП ДГС "Върбица" е **17873.8 ха**. Разпределението ѝ, както и това на дървесния запас (без клони), по типове месторастения в границите на обособените **условни** стопанските класове е дадено в таблица № 55.

Таблица № 55

Разпределение на залесената площ и общия дървесен запас (без клони) по условни стопански класове и типове месторастения

Държавна собственост

месторастене		площ		запас на основн.насажд.	
означение	No	ха	%	куб.м	%
Условен стопански клас: Бялборови култури – ББК, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	71.8	6.8	20400	7.5
T-I-2 C-1	59	196.1	18.5	50470	18.4
T-I-2 CD-2,3	60	396.5	37.4	106685	38.9
T-I-2 B-1,2	61	20.4	1.9	4770	1.8
T-I-3 CD-2,3	65	142.3	13.4	38775	14.1
T-I-3 B-1,2	66	19.5	1.9	3780	1.4
T-II-1 CD-2,3	70	10.6	1.0	4020	1.5
T-II-1 C-2	71	174.7	16.5	40705	14.8
T-II-1 B-1,2	72	27.3	2.6	4500	1.6
Всичко		1059.2	100.0	274105	100.0
Условен стопански клас: Черборови култури - ЧБК, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	31.3	3.1	8100	3.0
T-I-2 C-1	59	220.7	21.7	53780	20.1
T-I-2 CD-2,3	60	560.8	55.2	150495	56.3
T-I-2 B-1,2	61	73.0	7.2	17280	6.5
T-I-3 CD-2,3	65	55.3	5.4	16030	6.0
T-I-3 B-1,2	66	27.7	2.7	7290	2.7
T-II-1 CD-2,3	70	5.8	0.6	1990	0.7
T-II-1 C-2	71	41.9	4.1	12590	4.7
Всичко		1016.5	100.0	267555	100.0
Условен стопански клас: Буков високобонитетен - БВ, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	79.9	6.4	19340	6.6
T-I-2 C-1	59	3.5	0.3	1050	0.4
T-I-2 CD-2,3	60	174.5	14.0	45190	15.5
T-I-3 CD-2,3	65	492.6	39.5	104100	35.8
T-II-1 CD-2,3	70	140.6	11.3	34480	11.8
T-II-1 C-2	71	355.1	28.5	86970	29.9
Всичко		1246.2	100.0	291130	100.0
Условен стопански клас: Буков среднобонитетен - БСр, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	61.6	1.5	14070	1.4
T-I-2 C-1	59	72.4	1.7	17660	1.7
T-I-2 CD-2,3	60	1127.7	27.2	254740	25.1
T-I-2 B-1,2	61	19.7	0.5	4180	0.4
T-I-3 CD-2,3	65	1100.6	26.5	268820	26.4
T-II-1 CD-2,3	70	235.8	5.7	65230	6.4
T-II-1 C-2	71	1531.7	36.9	392500	38.6
T-II-1 B-1,2	72	0.6	0.0	90	0.0
Всичко		4150.1	100.0	1017290	100.0
Условен стопански клас: Буков нискобонитетен - БН, ЗСпФ					
T-I-2 CD-2,3	60	46.9	15.8	8280	18.3
T-I-3 CD-2,3	65	42.5	14.3	7830	17.3
T-I-3 B-1,2	66	49.0	16.5	4140	9.1
T-II-1 C-2	71	111.8	37.7	18970	41.8
T-II-1 B-1,2	72	46.7	15.7	6130	13.5
Всичко		296.9	100.0	45350	100.0
Условен стопански клас: Дъбов средно и нискобонитетен - ДСрН, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	223.3	6.4	39145	5.4

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

месторастене		площ		запас на основн.насажд.	
означение	No	ха	%	куб.м	%
T-I-2 C-1	59	835.8	23.8	158520	22.1
T-I-2 CD-2,3	60	1344.5	38.3	286135	39.8
T-I-2 B-1,2	61	17.5	0.5	2490	0.3
T-I-3 CD-2,3	65	615.4	17.6	129520	18.0
T-I-3 B-1,2	66	82.5	2.3	12680	1.8
T-II-1 CD-2,3	70	2.2	0.1	420	0.1
T-II-1 C-2	71	386.3	11.0	89755	12.5
T-II-1 B-1,2	72	0.4	0.0	60	0.0
Всичко		3507.9	100.0	718725	100.0
Условен стопански клас: Церов - Ц, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	27.6	3.9	6500	4.5
T-I-2 C-1	59	240.6	33.5	50900	35.0
T-I-2 CD-2,3	60	275.7	38.3	59950	41.2
T-I-2 B-1,2	61	120.7	16.8	13040	9.0
T-I-3 CD-2,3	65	42.1	5.8	12960	8.9
T-II-1 C-2	71	12.6	1.7	2090	1.4
Всичко		719.3	100.0	145440	100.0
Условен стопански клас: Габъров - Г, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	84.2	4.5	16290	5.0
T-I-2 C-1	59	210.4	11.2	40865	12.4
T-I-2 CD-2,3	60	848.5	45.0	148735	45.1
T-I-2 B-1,2	61	5.8	0.3	730	0.2
T-I-3 CD-2,3	65	509.0	27.0	85405	25.9
T-I-3 B-1,2	66	54.3	2.9	8960	2.7
T-II-1 CD-2,3	70	30.6	1.6	4770	1.4
T-II-1 C-2	71	131.9	7.0	22940	7.0
T-II-1 B-1,2	72	9.4	0.5	1030	0.3
Всичко		1884.1	100.0	329725	100.0
Условен стопански клас: Широколистен високоствъблен - ШВ, ЗСпФ					
T-I-1 C-2	53	3.2	1.2	480	0.9
T-I-2 C-2,1	56	14.6	5.2	3260	5.9
T-I-2 C-1	59	5.6	2.0	650	1.2
T-I-2 CD-2,3	60	77.6	27.8	15080	27.3
T-I-3 CD-2,3	65	51.9	18.6	9345	16.9
T-I-3 B-1,2	66	6.1	2.2	1020	1.8
T-II-1 CD-2,3	70	4.3	1.5	660	1.2
T-II-1 C-2	71	104.6	37.5	23180	42.0
T-II-1 B-1,2	72	11.1	4.0	1550	2.8
Всичко		279.0	100.0	55225	100.0
Условен стопански клас: Буков високобонитетен за превръщане - БВП, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	78.6	7.1	14270	7.7
T-I-2 C-1	59	58.3	5.3	7370	3.9
T-I-2 CD-2,3	60	506.4	46.0	79530	43.1
T-I-2 B-1,2	61	14.0	1.3	1790	1.0
T-I-3 CD-2,3	65	289.8	26.3	57290	31.0
T-I-3 B-1,2	66	41.8	3.8	3885	2.1
T-II-1 CD-2,3	70	37.4	3.4	7730	4.2
T-II-1 C-2	71	69.2	6.3	12295	6.7
T-II-1 B-1,2	72	5.1	0.5	485	0.3
Всичко		1100.6	100.0	184645	100.0
Условен стопански клас: Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане - ДСрНП, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	101.0	11.3	11410	9.3
T-I-2 C-1	59	362.5	40.6	49645	40.4
T-I-2 CD-2,3	60	294.3	32.9	43625	35.5
T-I-2 B-1,2	61	21.4	2.3	2730	2.2
T-I-3 CD-2,3	65	84.7	9.5	13100	10.7
T-I-3 B-1,2	66	28.3	3.2	2220	1.8
T-II-1 C-2	71	1.5	0.2	70	0.1
Всичко		893.7	100.0	122800	100.0
Условен стопански клас: Церов за превръщане - ЦП, ЗСпФ					
T-I-2 C-2,1	56	48.7	6.4	8580	8.3
T-I-2 C-1	59	197.4	25.8	25060	24.2
T-I-2 CD-2,3	60	519.4	67.8	69935	67.5
Всичко		765.5	100.0	103575	100.0
Условен стопански клас: Келявгабъров - Кгбр, ЗСпФ					

месторастене		площ		запас на основн.насажд.	
означение	№	ха	%	куб.м	%
T-I-2 C-1	59	134.6	14.1	8710	16.5
T-I-2 CD-2,3	60	0.2	0.0	20	0.1
T-I-2 B-1,2	61	313.0	32.8	15055	28.5
T-I-3 B-1,2	66	178.5	18.7	10945	20.7
T-II-1 B-1,2	72	328.5	34.4	18060	34.2
Всичко		954.8	100.0	52790	100.0

4.2.1. Гори със защитни и специални функции

Залесената площ на горите със защитни и специални функции е **17873.8 хектара**, което е **100.0% от общата залесена площ държавна собственост на стопанството**. По условия стопански класове тя се разпределя, както следва:

4.2.1.1. Условен стопански клас Бялборови култури (ББК) – 1059.2 ха (таблици №№ 1- 9 от Приложението)

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови култури, както и от смесени такива с водещо участие на бял бор от II, III и IV бонитет извън ареала на естественото разпространение на белия бор, в този стопански клас са и културите от смърч и дуглазка.

Месторастенията са предимно средно богати до богати (51.9%). Средният бонитет е III (2.8). Средната възраст на стопанския клас е 47 години. Площта е **1059.2 ха**. Средният запас е 259 куб.м/ха, а средният прираст е 5.56 куб.м/ха.

Общият запас е 274105 куб.м (без клоно). Общият среден годишен прираст е 5885 куб.м.

4.2.1.2. Условен стопански клас Черборови култури (ЧБК) – 1016.5 ха (таблици №№ 10- 16 от Приложението)

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени черборови култури извън ареала на естественото разпространение на черния бор, както и от смесени такива с водещо участие на черен бор от II, III и IV бонитет.

Месторастенията са среднобогати до богати (61.2%). Средният бонитет е III (2.5). Средната възраст на стопанския клас е 50 години. Площта е **1016.5 хектара**. Средният запас е 263 куб.м/ха, а средният прираст е 5.40 куб.м/ха.

Общият запас е 267555 куб.м (без клоно). Общият среден годишен прираст е 5488 куб.м.

4.2.1.3. Условен стопански клас Буков високобонитетен (БВ) – 1246.2 ха (таблици №№ 17-25 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени семенни букови насаждения от II бонитет, в добро санитарно състояние.

Най-голям е дялът на средно богатите до богати (64.8%) месторастения. Средният бонитет е II (2.0). Средната възраст е 78 години. Площта на стопанския клас е **1246.2 хектара**. Средният запас е 234 куб.м/ха, а средният прираст е 3.51 куб.м/ха.

Общият запас е 291130 куб.м (без клоно). Общият среден годишен прираст е 4368 куб.м.

4.2.1.4. Условен стопански клас Буков среднобонитетен (БСр) – 4150.1 ха (таблици №№ 26 - 34 от Приложението)

Стопанският клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от III бонитет, както и част от IV бонитет, чието здравословно състояние и влошена сортиментна структура не позволява да бъдат отнесени към високобонитетен стопански клас или са със започнал възобновителен процес.

Най-голям е дялът на среднобогатите до богати (59.4%) месторастения. Средният бонитет е III (3.0). Средната възраст е 121 години. Площта на стопанския клас е **4150.1 хектара**. Средният запас е 245 куб.м/ха, а средният прираст е 2.21 куб.м/ха.

Общият запас е 1017290 куб.м (без клоно). Общият среден годишен прираст е 9190 куб.м.

4.2.1.5. Условен стопански клас Буков нискобонитетен (БН) – 296.9 ха (таблици №№ 35 - 41 от Приложението)

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от IV част и V бонитет.

Най-голям е делът на среднобогатите месторастения (37.7%). Средният бонитет е IV (4.2). Средната възраст е 128 години. Площта на стопанския клас е **296.9 хектара**. Средния запас е 153 куб.м/ха, а средния прираст е 1.21 куб.м/ха.

Общият запас е 45350 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 358 куб.м.

4.2.1.6. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен (ДСрН) – 3507.9 ха (таблици №№ 42 - 50 от Приложението)

В този стопански клас са включени чисти и смесени семенни насаждения от зимен дъб и благуи от II до V бонитет, както и култури от червен дъб и зимен дъб.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати (56.0%) месторастения. Средният бонитет е IV (4.3). Средната възраст е 129 години. Площта на стопанския клас е **3507.9 хектара**. Средния запас е 205 куб.м/ха, а средния прираст е 1.68 куб.м/ха.

Общият запас е 718725 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 5905 куб.м.

4.2.1.7. Условен стопански клас Церов (Ц) – 719.3 ха (таблици №№ 51 - 57 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения от цер от II до V бонитет, както и култури от цер.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати (44.2%) месторастения. Средният бонитет е IV (3.6). Средната възраст е 93 години. Площта на стопанския клас е **719.3 хектара**. Средния запас е 202 куб.м/ха, а средния прираст е 2.51 куб.м/ха.

Общият запас е 145440 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 1806 куб.м.

4.2.1.8. Условен стопански клас Габъров (Г) – 1884.1 ха (таблици №№ 58 - 66 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени семенни габърови насаждения от II до V бонитет.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати (73.7%) месторастения. Средният бонитет е III (2.8). Средната възраст е 56 години. Площта на стопанския клас е **1884.1 хектара**. Средния запас е 175 куб.м/ха, а средния прираст е 3.43 куб.м/ха.

Общият запас е 329725 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 6460 куб.м.

4.2.1.9. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен (ШВ) – 279.0 ха (таблици №№ 67 - 73 от Приложението)

Този стопански клас има сборен характер. Поради недостатъчна площ за обособяване в самостоятелен клас тук са отнесени всички насаждения и култури от явор, сребролистна липа, едролистна липа, бреза, трепетлика, планински ясен, череша, тополи и други.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати (48.0%) месторастения. Средният бонитет е III (3.3). Средната възраст е 75 години. Площта на стопанския клас е **279.0 хектара**. Средния запас е 198 куб.м/ха, а средния прираст е 3.15 куб.м/ха.

Общият запас е 55225 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 880 куб.м.

4.2.1.10. Условен стопански клас Буков високобонитетен за превръщане (БВП) – 1100.6 ха (таблици №№ 74 - 82 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени издънкови букови и габърови насаждения от I до V бонитет.

Най-голям е делът на среднобогатите до богати (75.7%) месторастения. Средният бонитет е II (1.9). Средната възраст е 72 години. Площта на стопанския клас е **1100.6 хектара**. Средния запас е 168 куб.м/ха, а средния прираст е 2.60 куб.м/ха.

Общият запас е 184645 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 2862 куб.м.

4.2.1.11. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен за превръщане (ДСрНП) – 893.7 ха (таблици №№ 83 - 89 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с участието на зимен дъб и благун от III, IV и V бонитет.

Месторастенията са предимно среднобогати (52.0%). Средният бонитет е IV (3.5). Средната възраст е 78 години. Площта на стопанския клас е **893.7 хектара**. Средния запас е 137 куб.м/ха, а средния прираст е 1.83 куб.м/ха.

Общият запас е 122800 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 1635 куб.м.

4.2.1.12. Условен стопански клас Церов за превръщане (ЦП) – 765.5 ха (таблици №№ 90 - 96 от Приложението)

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от цер.

Месторастенията са предимно средно богати до богати (67.9%). Средният бонитет е III (3.4). Средната възраст е 68 години. Площта на стопанския клас е **765.5 хектара**. Средния запас е 135 куб.м/ха, а средния прираст е 2.02 куб.м/ха.

Общият запас е 103575 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 1545 куб.м.

4.2.1.13. Условен стопански клас Келявгабъров (Кгбр) – 954.8 ха (таблици №№ 97 -105 от Приложението)

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с водещо участие на келяв габър. В него са отнесени и акациевы насаждения и култури – 147.0 ха.

Преобладават бедните месторастения (85.9%). Средният бонитет е IV (4.0). Средната възраст е 78 години. Площта на стопанския клас е **954.8 хектара**. Средния запас е 55 куб.м/ха, а средния прираст е 1.17 куб.м/ха.

Общият запас е 52790 куб.м (без клони). Общият среден годишен прираст е 1117 куб.м.

4.2.2. Общо за гората – държавна собственост (таблици №№ 106 - 114 от Приложението)

Обща площ – 18274.0 ха. Залесената площ е 17873.8 хектара.

Средната възраст е 93 години, средната пълнота е 0.70, а средният бонитет е III (3.3).

Общият дървесен запас е 3608355 куб.м (без клони). Средният запас е 202 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст е 47500 куб.м, а на един хектар – 2,66 куб.м.

В таблица № 56 са дадени средните таксационни показатели за държавните гори при двете последователни устройства. Всички данни касаещи запаса и прираста са без клони.

Таблица № 56

Средни таксационни показатели при двете последователни устройства

държавна собственост

Показатели	Мярка	ГСП	ГСП	Разлика
		2011	2021	+/-
		държавна	държавна	
1. Обща площ	ха	18 724.7	18 274.0	- 450.7
2. Залесена площ	ха	18 339.0	17 873.8	- 465.2
3. Средна възраст	год.	78	93	+ 15
4. Среден бонитет	-	III (3.2)	III (3.3)	+ 0.1
5. Средна пълнота	-	0.74	0.70	- 0.04
6. Запас				
- на 1 ха (без клони)	куб.м.	168	202	+ 34
- на цялата площ (без клони)	куб.м.	3 130 345	3 608 355	+ 478 010
7. Среден годишен прираст				
- на 1 ха(без клони)	куб.м.	2.77	2.66	- 0.11
- на цялата площ(без клони)	куб.м.	50 843	47 500	- 3 343

Увеличение се наблюдава само при част от показателите. То се дължи на факта, че **ползването** през ревизионния период е **по-малко от прираста** на гората, което е довело до натрупване на запас. **Намалението** при общия и средния годишен прираст на хектар се дължи на **застаряването на горите**, водените възобновителни и санитарни сечи и влошеното здравословно състояние на престарелите насаждения.

Това положение ще се промени през следващия ревизионен период в резултат на планираното количество възобновителни и отгледни сечи, ако бъдат изпълнени в пълен обем.

В таблица № 57 са дадени средните таксационни показатели (само за горите държавна собственост) на отделните условни стопански класове, горите със защитни и специални функции и общо за гората.

Таблица № 57

Средни таксационни показатели по функции, условни стопански класове и общо за гората

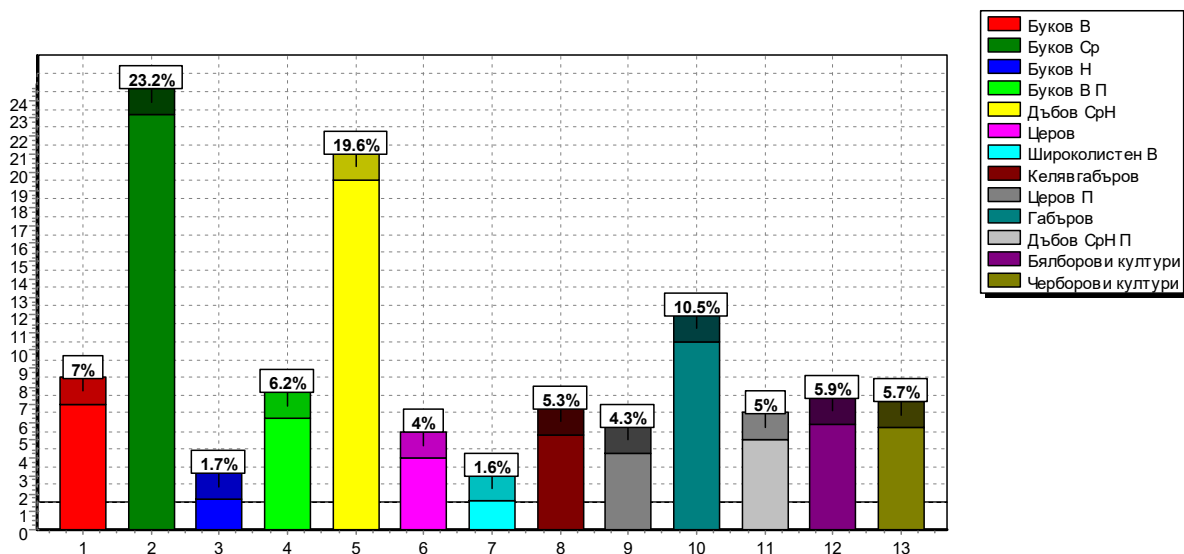
държавна собственост

Стопански класове	Залесена площ		Средна възраст години	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха куб.м/ха	Среден прираст на 1 ха куб.м/ха	Общ среден прираст куб.м	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%							без клони куб.м	с клони куб.м	без клони куб.м	с клони куб.м
А. Горски територии със Защитни и специални функции												
Бялборови култури	1059.2	5.9	47	III (2.7)	0.79	259	5.56	5885	274105	328365	70	70
Черборови култури	1016.5	5.7	50	III (2.6)	0.76	263	5.40	5488	267555	319040	-	-
Буков В	1246.2	7.0	78	II (2.4)	0.81	234	3.51	4368	291130	344235	160	180
Буков Ср	4150.1	23.2	121	III (3.2)	0.67	245	2.21	9190	1017290	1162215	350	405
Буков Н	296.9	1.7	128	IV (4.4)	0.56	153	1.21	359	45350	51835	-	-
Дъбов СрН	3507.9	19.6	129	IV (4.2)	0.62	205	1.68	5905	718725	841995	170	200
Церов	719.3	4.0	93	IV (3.6)	0.69	202	2.51	1806	145440	174980	-	-
Габъров	1884.1	10.5	56	III (2.8)	0.83	175	3.43	6460	329725	405690	390	490
Широколистен В	279.0	1.6	75	III (3.2)	0.79	198	3.15	880	55225	64815	-	-
Буков В П	1100.6	6.2	72	II (2.2)	0.73	168	2.60	2862	184645	214485	95	110
Дъбов СрН П	893.7	5.0	78	III (3.3)	0.65	137	1.83	1635	122800	135285	-	-
Церов П	765.5	4.3	68	III (3.3)	0.67	135	2.02	1545	103575	113815	-	-
Келявгабъров	954.8	5.3	78	IV (4.0)	0.70	55	1.17	1117	52790	58860	45	50
Всичко горски територии със ЗСпФ	17873.8	100.0	93	III (3.3)	0.70	202	2.66	47500	3608355	4215615	1280	1505
Б. Горски територии със стопански функции												
Всичко горски територии със СтФ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	17873.8	100.0	93	III (3.3)	0.70	202	2.66	47500	3608355	4215615	1280	1505

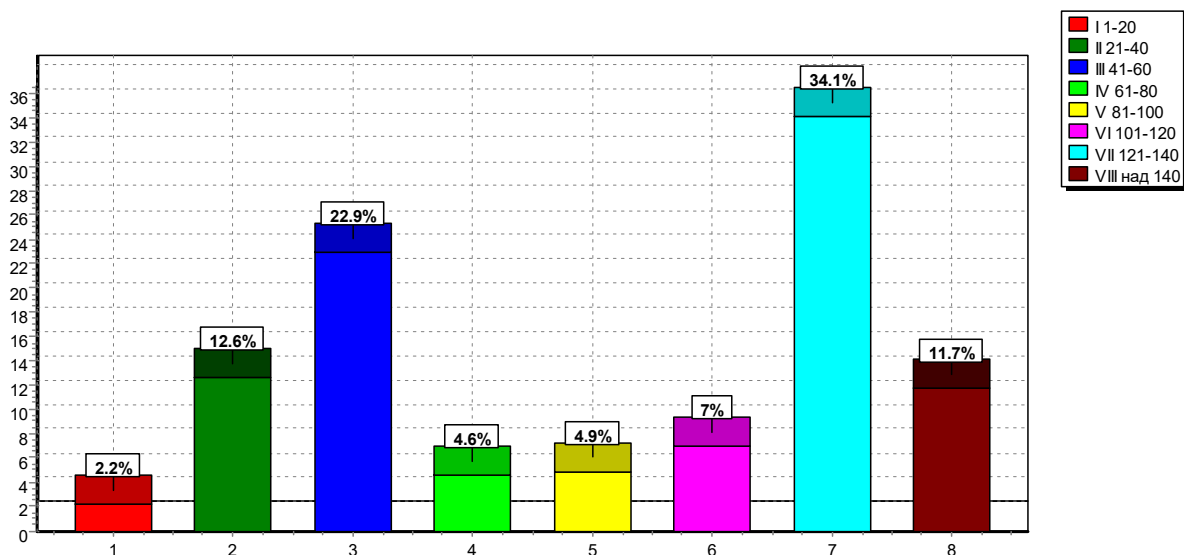
За онагледяване на по-важните показатели за държавните гори са изготвени диаграми в графичен вид - **диаграми №№ 1÷10.**

1. За разпределение на залесената площ по условни стопански класове в проценти;
2. За разпределение на залесената площ по класове на възраст във високостъблените гори;
3. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст във високостъблените гори;
4. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в издънковите гори за превръщане;
5. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в издънковите гори за превръщане;
6. За разпределение на залесената площ по класове на възраст в нискостъблените гори;
7. За разпределение на дървесния запас по класове на възраст в нискостъблените гори;
8. За разпределение на залесената площ по дървесни видове;
9. За разпределение на дървесния запас по дървесни видове.
10. За разпределение на залесената площ по видове гори в проценти

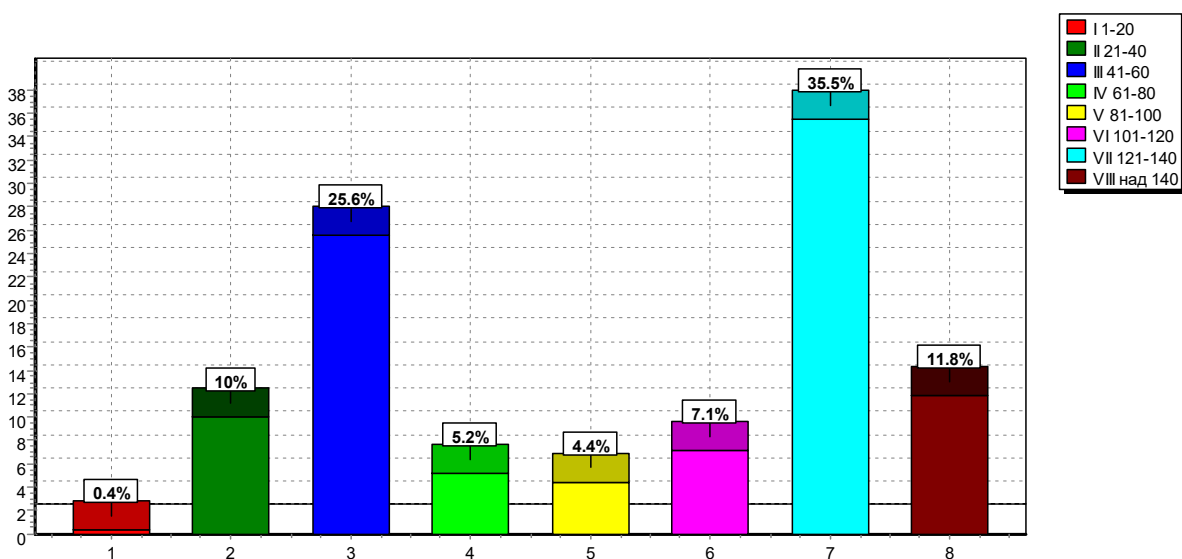
Диаграма № 1
Разпределение на залесената площ на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
по условни стопански класове, изразено в проценти от залесената площ
Държавна собственост



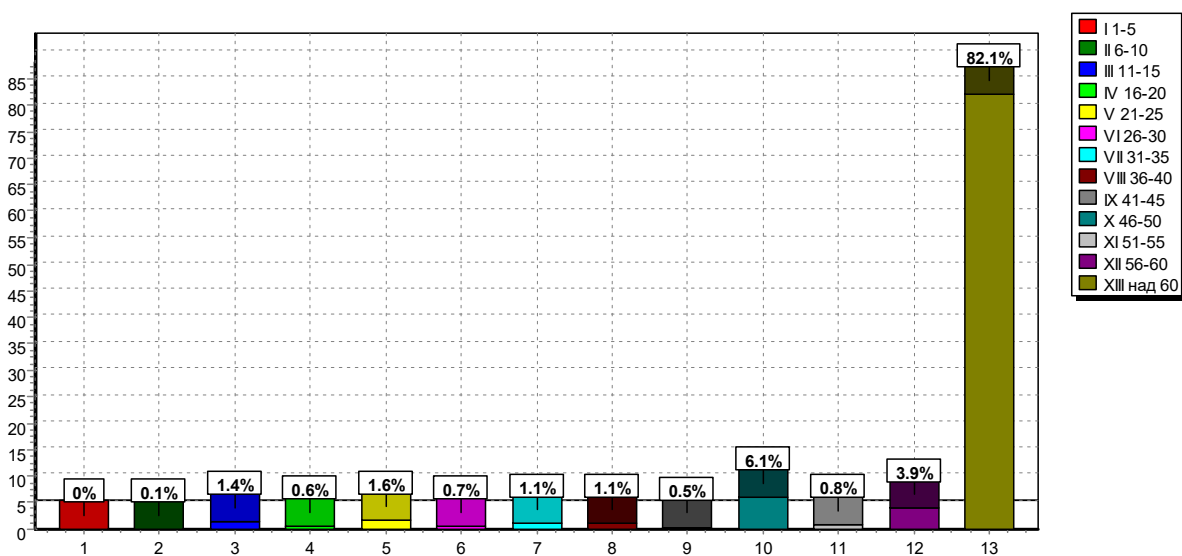
Диаграма № 2
Разпределение на залесената площ по класове на възраст във
високостъблените гори на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
Държавна собственост



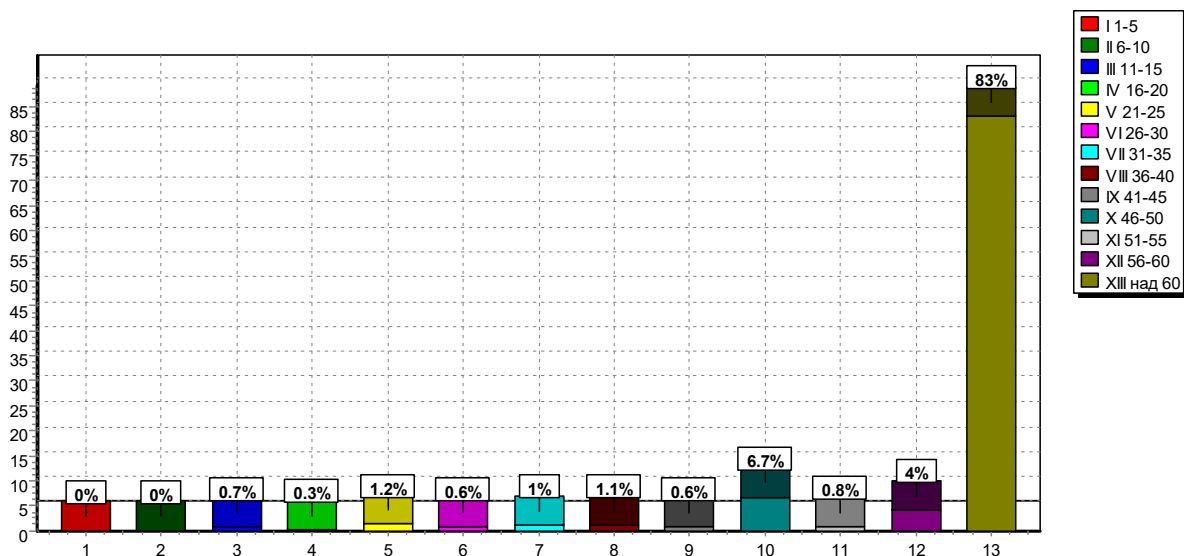
Диаграма № 3
Разпределение на дървения запас по класове на възраст във
високостъблените гори на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
Държавна собственост



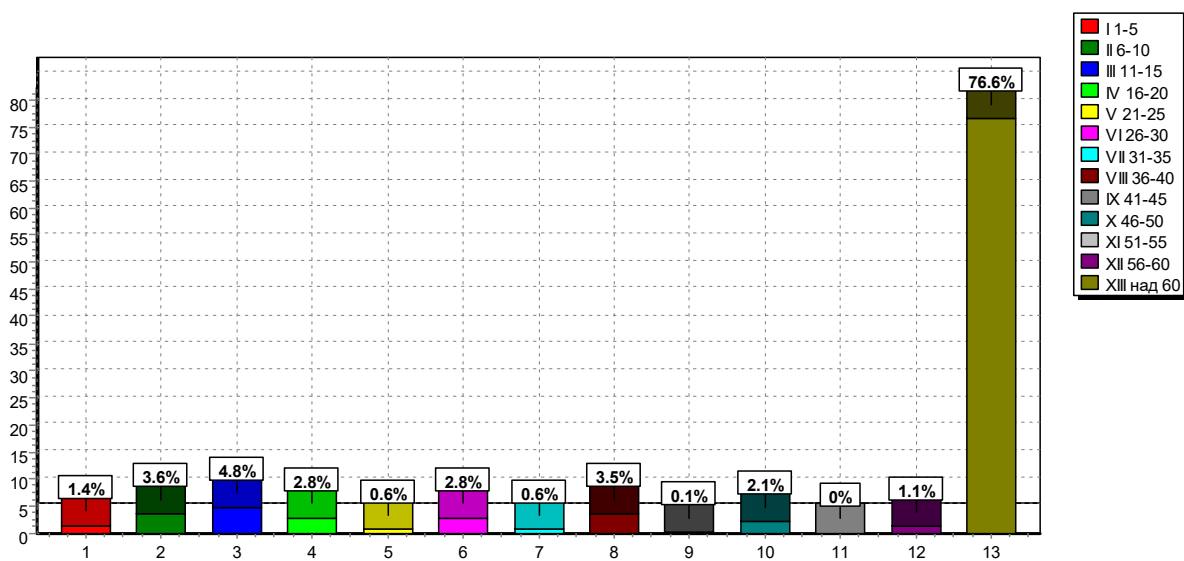
Диаграма № 4
Разпределение на залесената площ по класове на възраст в
издънковите гори за превръщане на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
Държавна собственост



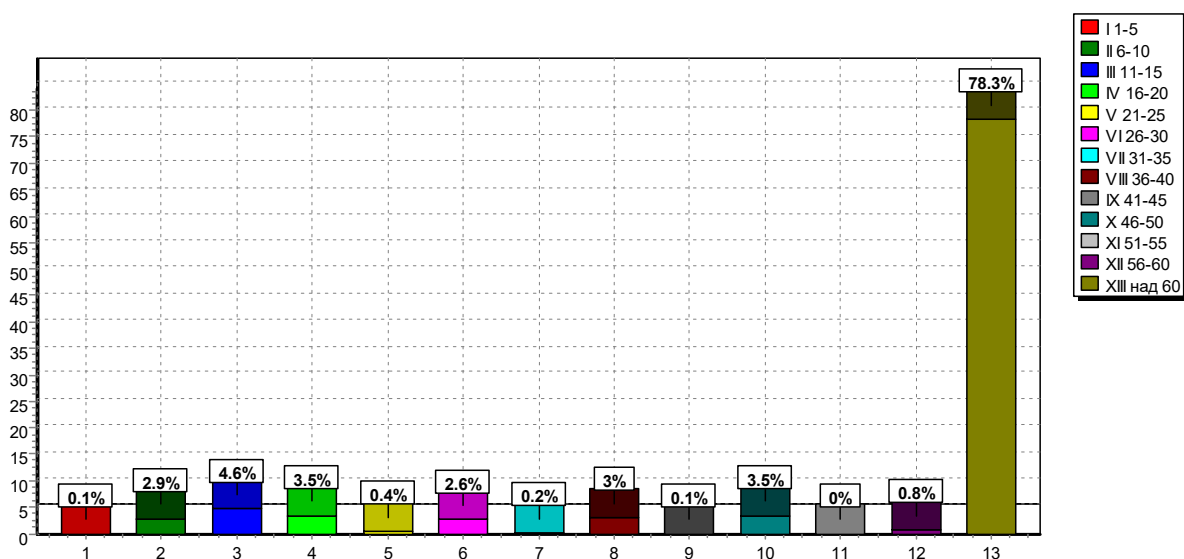
Диаграма № 5
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в
издънковите гори за превръщане на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
Държавна собственост



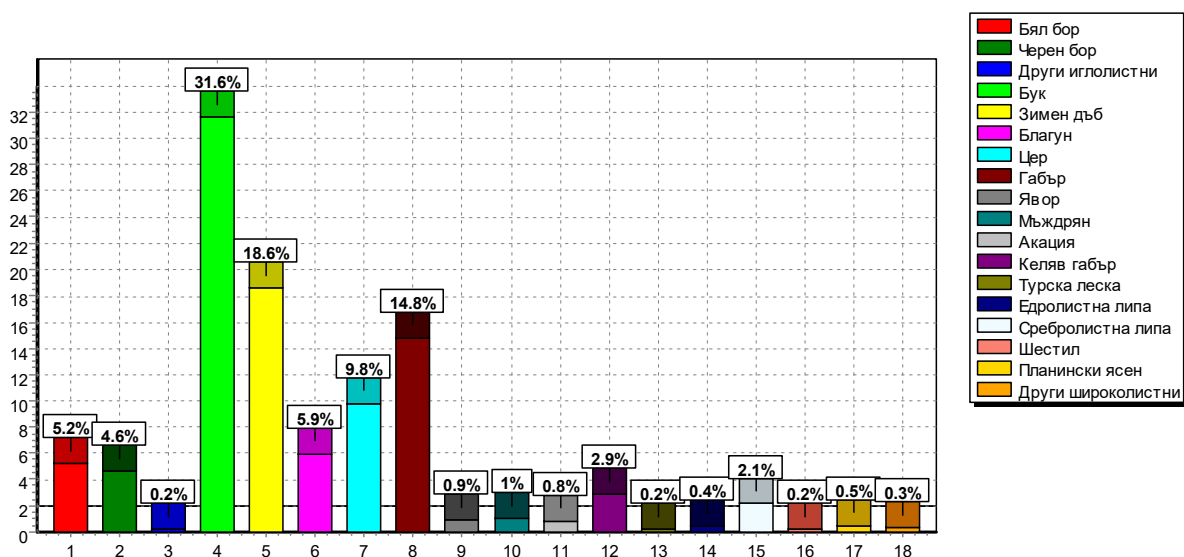
Диаграма № 6
Разпределение на залесената площ по класове на възраст в
нискостъблени гори на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”



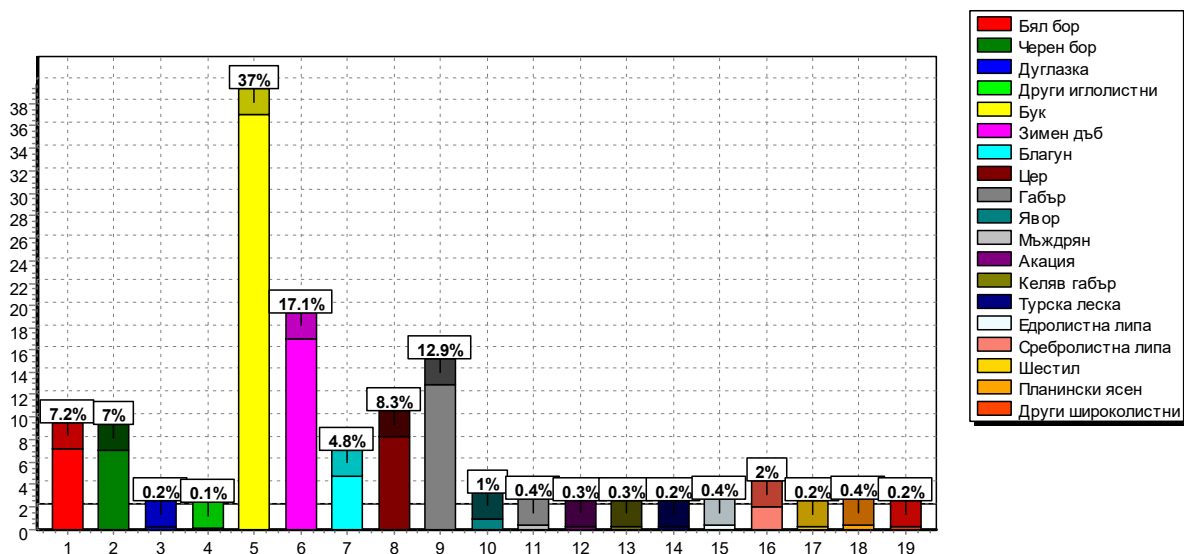
Диаграма № 7
Разпределение на дървесния запас по класове на възраст в
нискостъблени гори на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
Държавна собственост



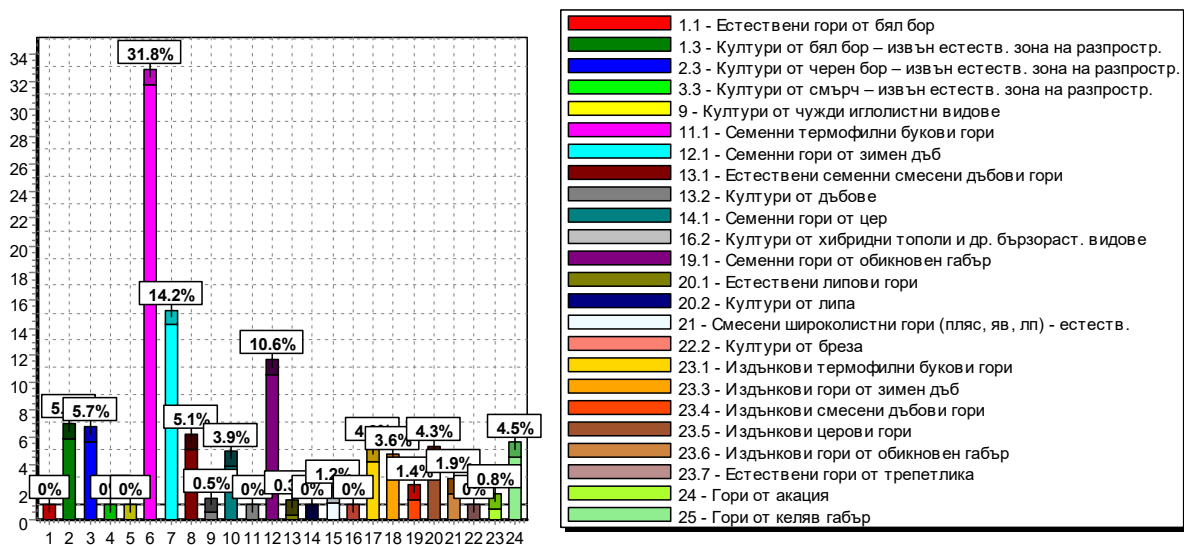
Диаграма № 8
Разпределение на залесената площ на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
по дървесни видове
Държавна собственост



Диаграма № 9
Разпределение на дървесния запас на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
по дървесни видове
Държавна собственост



Диаграма № 10
Разпределение на залесената площ на ТП ДГС “ВЪРБИЦА”
по видове гори
Държавна собственост



5. ОСНОВНИ НАСОКИ ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА СТОПАНСТВОТО

5.1. Направление на стопанството

Направлението на стопанството е в зависимост от групата гори, към която са причислени съответните насаждения.

В горите държавна собственост целта е максимално производство на строителна дървесина на единица площ, като се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водоохранните и почвозащитните функции на гората. Съобразно поставената цел и състоянието на насажденията са обособени условни стопански класове, в които са планирани подходящи лесовъдски мероприятия - замяна на сечнозрелите дървостои с млади чрез съответните възобновителни сечи; извеждане на най-подходящи по вид и интензивност отгледни сечи в младите, средновъзрастните и дозряващите дървостои за подобряване на състоянието им и постигане на висока продуктивност; увеличаване на залесената площ на стопанството и попълване на младите и средновъзрастни изредени дървостои с най-подходящи за условията на месторастене дървесни видове; опазване на горите от вредители и пожари; развитие на горското стопанство; реализиране на максимално количество странични ползвания.

Направлението на стопанисване в горите и земите със защитни и специални функции е в зависимост от особените функции, които те трябва да изпълняват и се състои в запазване и засилване на естетичните, рекреационните, водоохранните, защитните и други функции, в съчетание с използването и на останалите ползи (дърводобив, странични ползвания, лов и други).

Мероприятията са диференцирани за всяко насаждение, съобразно състоянието му.

5.2. Разделяне на стопанството на горскостопански участъци

С оглед на правилното стопанисване на горите, постигане на максимален качествен и количествен ефект от стопанската дейност и опазването на горските територии в ТП ДГС "Върбица", както и повишаване на екологоикономическия ефект от лесовъдската дейност със Заповед № 198/25.09.2020 г. на директора на ТП ДГС "Върбица" са обособени три горскостопански участъка, както следва:

1. ГСУ "Върбица" - включва отдели №№ от **1 – 30; 39 – 47; 50 – 64; 86 – 136; 146 – 148; 239; 250**; с обща площ **8294.4 ха** (в т.ч. държавна собственост 7832.8 ха), от която залесена 8089.4 ха (7629.1 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 1617015 куб.м (1570390 куб.м - държавни).

2. ГСУ "Елешница" - включва отдели №№ от **31 - 38; 48; 49; 65 – 85; 161 – 169; 172 – 177; 181 – 210; 245**; с обща площ **5822.8 ха** (в т.ч. държавна собственост 5639.1 ха), от която залесена 5707.9 ха (5524.2 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 1181105 куб.м (1156770 куб.м - държавни).

3. ГСУ "Тушовица" - включва отдели №№ от **137 – 145; 149 – 160; 170; 171; 178 – 180; 211 – 238; 240 – 244; 246 – 249**; с обща площ **5676.9 ха** (в т.ч. държавна собственост 4802.1 ха), от която залесена 5587.4 ха (4720.5 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 988450 куб.м (881195 куб.м - държавни).

При инвентаризацията на ТП ДГС "Върбица" не бяха установени гори по **чл.83 от ЗГ**.

Горските територии са показани на 20 горскостопански карти в М 1:10000, приведени в съответната номерация на картите в ТП ДГС "Върбица".

Разпределението горскостопански карти ГСУ е, както следва:

Разпределение по горскостопански карти и ГСУ

I ГСУ Върбица

- Карта № 1 – отдели: 118 ÷ 125;
- Карта № 2 – отдели: 1 ÷ 11; 108 ÷ 117;
- Карта № 3 – отдели: 12 ÷ 19; 86 ÷ 90;
- Карта № 4 – отдели: 101 ÷ 107; 126 ÷ 131; 239;
- Карта № 5 – отдели: 250;
- Карта № 6 – отдели: 94 ÷ 100; 132 ÷ 136;
- Карта № 7 – отдели: 20 ÷ 23; 50 ÷ 64; 91 ÷ 93; 146 ÷ 148;
- Карта № 8 – отдели: 24 ÷ 30; 39 ÷ 47;

II ГСУ Елешница

- Карта № 9 – отдели: 48; 49; 65 ÷ 67; 70 ÷ 77;
- Карта № 10 – отдели: 31 ÷ 38; 68; 69; 78 ÷ 85;
- Карта № 11 – отдели: 161 ÷ 169; 172 ÷ 177; 190 ÷ 192; 245;
- Карта № 12 – отдели: 181 ÷ 189; 193 ÷ 210;

III ГСУ Тушовица

- Карта № 13 – отдели: 178 ÷ 180; 243; 244;
- Карта № 14 – отдели: 142 ÷ 145; 153 ÷ 160; 170; 171; 242;
- Карта № 15 – отдели: 137 ÷ 141; 149 ÷ 152; 241;
- Карта № 16 – отдели: 240;
- Карта № 17 – отдели: 246 ÷ 248;
- Карта № 18 – отдели: 230 ÷ 232; 249;
- Карта № 19 – отдели: 221 ÷ 229; 233 ÷ 235;
- Карта № 20 – отдели: 211 ÷ 220; 236 ÷ 238;

5.3. Стопански класове (условни)

При предишното устройство стопанските класове в горите държавна собственост са били 15 на брой. Съгласно ТИЗ и действащите нормативни документи при сегашното устройство в горите са обособени също 13 (**условни**) стопански класа. Организацията на залесената площ на стопанството при двете последователни устройства е посочено в Таблица № 58.

Таблица № 58

За сравнение на залесената площ по функции, видове гори и стопански класове при двете последователни устройства

№	Условни стопански класове	Съкращение	ОБЩО			в т.ч. ДЪРЖАВНИ		
			2011 г	2021 г	разлика	2011 г	2021 г	разлика
			Площ - ха	Площ - ха	+/-	Площ - ха	Площ - ха	+/-
1	Бялборови култури	ББК	1326.6	1209.1	- 117.5	1275.6	1059.2	- 216.4
2	Черборови култури	ЧБК	1055.0	1066.2	+ 11.2	1015.4	1016.5	+ 1.1
3	Буков високобонитетен	БВ	1687.2	1247.4	- 439.8	1687.2	1246.2	- 441.0
4	Буков среднобонитетен	БСр	3236.6	4176.0	+ 939.4	3236.6	4150.1	+ 913.5
5	Буков нискобонитетен	БН	227.4	302.9	+ 75.5	225.3	296.9	+ 71.6
6	Дъбов средно и нискобонитетен	ДСрН	3056.3	3647.3	+ 591.0	3034.2	3507.9	+ 473.7
7	Церов	Ц	481.3	870.4	+ 389.1	475.2	719.3	+ 244.1
8	Габъров	Г	1216.1	1932.0	+ 715.9	1199.7	1884.1	+ 684.4
9	Широколистен високостъблен	ШВ	1719.7	337.8	- 1381.9	1708.2	279.0	- 1429.2

№	Условни стопански класове	Съкращение	ОБЩО			в т.ч. ДЪРЖАВНИ		
			2011 г	2021 г	разлика	2011 г	2021 г	разлика
			Площ - ха	Площ - ха	+/-	Площ - ха	Площ - ха	+/-
10	Буков високобон. за превр.	БВП	863.5	1156.1	+ 292.5	859.0	1100.6	+ 241.6
11	Зимен дъбов ср. и нискоб. за превр.	ЗдСрНП	940.9	0.0	- 940.9	939.0	0.0	- 939.0
12	Дъбов ср. и нискоб. за превр.	ДСрНП	0.0	913.7	+ 913.7	0.0	893.7	+ 893.7
13	Габъров ср. и нискоб. за превр.	ГбСрНП	240.7	0.0	- 240.7	238.7	0.0	- 238.7
14	Церов за превръщане	ЦП	1037.7	1453.3	+ 415.6	787.0	765.5	- 21.5
15	Смесен ср. и нискоб. за превр.	СмСрНП	413.9	0.0	- 413.9	404.0	0.0	- 404.0
16	Нискостъблен	Н	1272.4	0.0	- 1272.4	1253.9	0.0	- 1253.9
17	Келявгабъров	Кгбр	0.0	1072.5	+ 1072.5	0.0	954.8	+ 954.8
ОБЩО			18775.3	19384.7	+ 609.4	18339.0	17873.8	- 465.2

Поради голямата разлика в площите при миналото и сегашното устройство в горите със стопански функции, сравнението по стопански класове е направено общо независимо от функционалната принадлежност на горите.

От таблицата се вижда, че единадесет от старите класове се запазват като претърпяват изменения в площите, два от старите отпадат, като се приобщават към сегашните, а други два от старите сменят наименованието си.

През ревизионния период на територията на ТП ДГС "Върбица" е изработен **сертификационен доклад за горите с висока консервационна стойност – държавна собственост**, съгласно **Заповед № РД – 49 - 397/28.11.2019г. на МЗХГ**, които е приет и утвърден от СИДП гр. Шумен и ТП ДГС "Върбица".

В резултат на това 100.0% от общата залесена площ на ТП ДГС "Върбица" - държавна собственост, установена при настоящата инвентаризация, попада в категорията на защитните и специални горски територии.

Като цяло **иглолистните гори** намаляват с 106.3 хектара (В резултат на заглушаването им от характерната за района широколистна растителност).

По стопански класове имаме увеличение на високобонитетните букови гори с 575.1 ха, което идва от смесени букови насаждения от стария стопански клас ШВ. БВ е намален за сметка на БСр и БН в резултат на преоценка на здравословното състояние и сортиментната структура на горите.

Широколистните високостъблени гори увеличават площта си с 314.1 ха.

Стопански класове ДСрН, Ц и Г са увеличени с насаждения от стария стопански клас ШВ, както и от ББК и ЧБК. Обособения стопански клас ШВ е намален, за сметка на буковите стопански класове, ДСрН, Ц и Г. Той е формиран като сборен със диференциран турнус (явор, ясен, липа, трепетлика, бреза, елша, топола и др.).

Издънковите гори за превръщане в семенни се увеличават незначително с 26.4 хектара.

Стопански клас ДСрНП в общи линии припокрива ЗдСрНП. Към БВП е приобщен ГбСрНП (поради липса на площ – 110.6 ха габърови насаждения от III част, IV и V бонитет).

Нискостъблените гори намаляват незначително.

Келявгабъровия стопански клас припокрива Нискостъблените (част от Н са в ЦП).

Разпределението на залесената площ по **условни** стопански класове съобразно техните функции е посочено в таблица № 59.

Таблица № 59
Разпределение на ЗАЛЕСЕНАТА ПЛОЩ по условни СТОПАНСКИ КЛАСОВЕ
съобразно техните функции

държавна собственост

Условни стопански класове	Защитни функции	Специални функции	Общо защитни и специални	Стопански функции	Всичко функции	%
Бялборови култури	-	1059.2	1059.2	-	1059.2	5.9
Черборови култури	-	1016.5	1016.5	-	1016.5	5.7
Буков В	-	1246.2	1246.2	-	1246.2	7.0
Буков Ср	-	4150.1	4150.1	-	4150.1	23.2
Буков Н	-	296.9	296.9	-	296.9	1.7
Дъбов СрН	-	3507.9	3507.9	-	3507.9	19.6
Церов	-	719.3	719.3	-	719.3	4.0
Габъров	-	1884.1	1884.1	-	1884.1	10.5
Широколистен В	-	279.0	279.0	-	279.0	1.6
Буков В П	-	1100.6	1100.6	-	1100.6	6.2
Дъбов СрН П	-	893.7	893.7	-	893.7	5.0
Церов П	-	765.5	765.5	-	765.5	4.3
Келявгабъров	-	954.8	954.8	-	954.8	5.3
всичко	-	17873.8	17873.8	-	17873.8	100.0

5.4. Турнуси на сеч

5.4.1. Условен стопански клас Бялборови култури - ББК

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени бялборови култури, както и от смесени такива с водещо участие на бял бор от II, III и IV бонитет извън ареала на естественото разпространение на белия бор, в този стопански клас са и културите от смърч и дуглазка.

От извършената инвентаризация през 2020 г. бе установено, че бялборовите култури не са засегнати повсеместно от болести и вредители.

Здравословното състояние на културите е задоволително. В голяма част от културите месторастенията са средно богати и среднобогати до богати. Белия бор формира чисти култури и по рядко е смесен със характерната за района растителност – зимен дъб, благун и габър(2 – 3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с голяма почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. Трансформация на насажденията, на тези богати месторастения(на северни изложения), ще доведе до намаляване на лесистостта на района, което е необосновано нито от лесовъдска, нито от икономическа гледна точка. В този условен стопански клас **не се налага** да се премине към планиране на мероприятия за **трансформация** на горите. Планираната насока на стопанисване е отглеждане при пълнота на насажденията 0.8 – 1.0 и възобновяване за зрелите култури.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано с производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 80 години**.

5.4.2. Условен стопански клас Черборови култури - ЧБК

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени черборови култури извън ареала на естественото разпространение на черния бор, както и от смесени такива с водещо участие на черен бор от II, III и IV бонитет.

Състоянието на културите е добро до задоволително. По време на инвентаризацията през 2020 г., не бе установено наличие на повсеместни повреди по черния бор.

Черния бор в голяма част формира чисти култури и по рядко е смесен със характерната за района растителност – зимен дъб, благун и габър(2 – 3 десети и нагоре). Насажденията се характеризират с висока почвена и въздушна влага по време на вегетационния период. В този условен стопански клас **не се налага** да се премине към планиране на мероприятия за **трансформация** на горите. Планираната насока на стопанисване е отглеждане при пълнота на насажденията 0.8 – 1.0.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на гората, съобразени с функциите, които изпълняват и на второ място производство на средна строителна дървесина при **турнус на сеч 80 години**.

5.4.3. Условен стопански клас Буков високобонитетен - БВ

Съставен е от чисти и смесени семенни букови насаждения от II бонитет, в добро санитарно състояние.

Целта на стопанисване е поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките и производството на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 50 см, при **турнус на сеч 140 години**.

5.4.4. Условен стопански клас Буков среднобонитетен - БСр

Стопанският клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от III бонитет, както и част от IV бонитет, чието здравословно състояние и влошена сортиментна структура не позволява да бъдат отнесени към високобонитетен стопански клас или са със започнал възобновителен процес.

Целта на стопанисване е запазване и подобряване на защитните и специални функции на гората, както и производството на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 30 см, при **турнус на сеч 120 години**.

5.4.5. Условен стопански клас Буков нискобонитетен - БН

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени семенни букови насаждения от IV част и V бонитет.

Целта на стопанисване е запазване и подобряване на защитните и специални функции на гората, съобразена със специфичните им функции, за нископродуктивните насаждения на бедни месторастения или с влошено състояние, да се стопанисват с цел запазване на семенния им произход, подобряване на защитните им функции и добив на дърва, за насажденията на среднобогати месторастения целта е производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при **турнус на сеч 100 години**.

5.4.6. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен - ДСрН

В този стопански клас са включени чисти и смесени семенни насаждения от зимен дъб и благун от II до V бонитет, както и култури от червен дъб и зимен дъб.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенния им произход и защитните им функции. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 120 години**.

5.4.7. Условен стопански клас Церов - Ц

Съставен е от чисти и смесени семенни насаждения от цер от II до V бонитет, както и култури от цер.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенния им произход, защитните им функции и евентуално добив на дърва за огрев. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

5.4.8. Условен стопански клас Габъров – Г

Съставен е от чисти и смесени семенни габърови насаждения от II до V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, за естествените насаждения с влошено състояние и на бедни

месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на семенният им произход, защитните им функции и евентуално добив на дърва за огрев. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

5.4.9. Условен стопански клас Широколистен високоствъблен - ШВ

Този стопански клас има сборен характер. Поради недостатъчна площ за обособяване в самостоятелен клас тук са отнесени всички насаждения и култури от явор, сребролистна липа, едрolistна липа, бреза, трепетлика, планински ясен, череша, тополи и други.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките и на второ място производство на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см при диференцирани **турнуси на сеч: 100 години за явора, ясена и липата, 60 години за брезата, 40 години за трепетликата, 20 години за върбата и тополата. За черешата не се поставят стопански цели и турнус на сеч.**

5.4.10. Условен стопански клас Буков високобонитетен стопански клас за превръщане - БВП

Съставен е от чисти и смесени издънкови букови и габъррови насаждения от I до V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано със превръщането им в семенни. За насажденията от **III част, IV и V бонитет**, целта на стопанисване е производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 60 години**. Издънковите насаждения с влошено състояние на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва. За насажденията от **I, II и III част бонитет** на среднобогати и богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на едра строителна дървесина с диаметър на тънкия край над 18 см, при **турнус на сеч 100 години**.

5.4.11. Условен стопански клас Дъбов средно и нискобонитетен стопански клас за превръщане - ДСрНП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения с участието на зимен дъб и благун от III, IV и V бонитет.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано с превръщането им в семенни. Издънковите насаждения с влошено състояние на бедни месторастения, от които не може да се очаква строителна дървесина да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и добив на дърва. За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения целта на стопанисване ще бъде поддържане и запазване на биологичната устойчивост на насажденията и възможен добив на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 60 години**.

5.4.12. Условен стопански клас Церов за превръщане - ЦП

Съставен е от чисти и смесени издънкови насаждения от цер.

Целта на стопанисване ще бъде поддържане и подобряване на защитните и специални функции на дървостойките, съчетано с превръщането им в семенни. Насажденията от които не може да се очаква строителна дървесина, да се стопанисват с цел запазване на защитните им функции и евентуално добив на дърва.

За насажденията на среднобогати и среднобогати до богати месторастения, целта на стопанисване е производство на средна строителна дървесина, при **турнус на сеч 55 години**.

5.4.13. Условен стопански клас Келявгабърров - Кгбр

Този стопански клас е обособен от чисти и смесени издънкови насаждения с водещо участие на келяв габър. В него са отнесени и акациевите насаждения и култури.

За акациевите насаждения и култури целта на стопанисване е защита на почвата от ерозия, добив на дърва и дребна строителна дървесина при **турнус на сеч 20 години**, а за **келявгабърровите насаждения** е поддържане жизнеността на дървостойките и биологичното

разнообразие, а в случаите, когато може да се води стопанска дейност и добив на дърва за огрев при **турнус на сеч 40 години**.

Настоящите **условни стопански класове и турнуси на сеч са приети от Експертен съвет при ИАГ** на заседание от 17.03.2021 г., съгласно Заповед №198/08.03.2021 г. на изпълнителния директор на ИАГ, на основание чл.157, ал.1 от ЗГ, чл.5, ал.1 от Устройствения правилник на ИАГ, чл.13, ал.4, чл. 63, ал. 7 и чл. 87 от Наредба №18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

5.5. Видове гори

За всички залесени площи е определен вида гора съгласно Приложение № 5 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии. В Таблица № 60 е посочено разпределението на залесената площ по видове гора и **условни** стопански класове.

В таблица № 61 са дадени средните таксационни показатели на отделните видове гори и общо за гората.

В електронен вариант са изготвени таксационни таблици по видове гори.

Таблица № 60

Разпределение на залесената площ по видове гори и условни стопански класове – държавна собственост

	Стопански класове													Общ
	Бялборови култури	Черборови култури	Буков В	Буков Ср	Буков Н	Дъбов СрН	Церов	Габъров	Широколистен В	Буков В П	Дъбов СрН П	Церов П	Келявгабъров	
	хектари													
л	1053.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1053.4
ени ор	6.0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.0
от ън на	1047.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1047.4
рен	-	1016.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1016.5
от звън на	-	1016.5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1016.5
ърч	1.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.4
от н на	1.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.4
т	4.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.4
лни	-	-	1246.2	4150.1	296.9	-	-	-	-	-	-	-	-	5693.2
и	-	-	1246.2	4150.1	296.9	-	-	-	-	-	-	-	-	5693.2
имен	-	-	-	-	-	2534.7	-	-	-	-	-	-	-	2534.7
и дъб	-	-	-	-	-	2534.7	-	-	-	-	-	-	-	2534.7
	-	-	-	-	-	973.2	24.0	-	-	-	-	-	-	997.2
зени сени	-	-	-	-	-	903.7	-	-	-	-	-	-	-	903.7
и от	-	-	-	-	-	69.5	24.0	-	-	-	-	-	-	93.5
ер	-	-	-	-	-	-	695.3	-	-	-	-	-	-	695.3
и	-	-	-	-	-	-	695.3	-	-	-	-	-	-	695.3
и	-	-	-	-	-	-	-	-	5.0	-	-	-	-	5.0
и от оли ист.	-	-	-	-	-	-	-	-	5.0	-	-	-	-	5.0
бър	-	-	-	-	-	-	-	1884.1	-	-	-	-	-	1884.1
и овен	-	-	-	-	-	-	-	1884.1	-	-	-	-	-	1884.1
ипи	-	-	-	-	-	-	-	-	57.1	-	-	-	-	57.1
зени	-	-	-	-	-	-	-	-	47.5	-	-	-	-	47.5
и от	-	-	-	-	-	-	-	-	9.6	-	-	-	-	9.6
ни в, ени	-	-	-	-	-	-	-	-	208.9	-	-	-	-	208.9
реза	-	-	-	-	-	-	-	-	5.5	-	-	-	-	5.5

	Стопански класове													Общ
	Бялборови култури	Черборови култури	Буков В	Буков Ср	Буков Н	Дъбов СрН	Церов	Габъров	Широколистен В	Буков В П	Дъбов СрН П	Церов П	Келявгабъров	
ОТ	-	-	-	-	-	-	-	-	5.5	-	-	-	-	5.5
а	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5	1100.6	893.7	765.5	-	2762
ови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	771.3	-	-	-	771.3
ови Дъб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	650.4	-	-	650.4
ови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	243.3	-	-	243.3
ови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	765.5	-	765.5
ови овен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	329.3	-	-	-	329.3
зени	-	-	-	-	-	-	-	-	2.5	-	-	-	-	2.5
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	147.0	147.0
еляв	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	807.8	807.8
	1059.2	1016.5	1246.2	4150.1	296.9	3507.9	719.3	1884.1	279.0	1100.6	893.7	765.5	954.8	1787

Таблица № 61

Средни таксационни показатели по видове гори и общо за гората
държавна собственост

Вид гора	Залесена площ		Средна възраст	Среден бонитет	Средна пълнота	Среден запас на 1 ха	Среден прираст на 1 ха	Общ среден прираст	Общ дървесен запас		Надлесни запас	
	ха	%							без клони	с клони	без клони	с клони
	години	куб.м/ха	куб.м/ха	куб.м	куб.м	куб.м	куб.м					
1.1 - Естествен и гори от бял бор	6.0	-	35	III (2.8)	0.80	112	3.17	19	670	840	-	-
1.3 -	1047.4	5.9	47	III (2.7)	0.79	259	5.56	5822	271525	325270	70	70

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Култури от бял бор – извън естеств. зона на разпростр.													
2.3 - Култури от черен бор – извън естеств. зона на разпростр.	1016.5	5.7	50	III (2.6)	0.76	263	5.40	5488	267555	319040	-	-	
3.3 - Култури от смърч – извън естеств. зона на разпростр.	1.4	-	23	I (1.1)	0.91	143	6.43	9	200	265	-	-	
9 - Култури от чужди иглолистни видове	4.4	-	49	II (1.5)	0.74	389	7.95	35	1710	1990	-	-	
11.1 - Семенни термофилни букови гори	5693.2	31.9	112	III (3.1)	0.70	238	2.44	13916	1353770	1558285	510	585	
12.1 - Семенни гори от зимен дъб	2534.7	14.2	130	IV (4.2)	0.62	211	1.66	4201	534380	623080	70	80	
13.1 - Естествен и семенни смесени дъбови гори	903.7	5.1	132	IV (4.4)	0.60	197	1.66	1500	177960	210450	100	120	
13.2 - Култури от дъбове	93.5	0.5	30	III (3.3)	0.88	94	3.01	281	8800	11590	-	-	
14.1 - Семенни гори от цер	695.3	3.9	95	IV (3.6)	0.68	206	2.49	1728	143025	171855	-	-	
16.2 - Култури от хибридни тополи и др. бързораст. видове	5.0	-	34	III (2.9)	0.55	136	4.40	22	680	795	-	-	
19.1 - Семенни гори от обикновен габър	1884.1	10.5	56	III (2.8)	0.83	175	3.43	6460	329725	405690	390	490	
20.1 - Естествен	47.5	0.3	44	IV (3.7)	0.87	143	3.66	174	6770	7980	-	-	

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

и липови гори													
20.2 - Култури от липа	9.6	0.1	39	III (3.3)	0.75	164	4.27	41	1570	1820	-	-	
21 - Смесени широколистни гори (пяс, яв, лп) - естеств.	208.9	1.2	85	III (3.1)	0.78	216	2.96	619	45160	53030	-	-	
22.2 - Култури от бреза	5.5	-	54	III (2.8)	0.86	158	2.91	16	870	1010	-	-	
23.1 - Издънков и термофилни букови гори	771.3	4.3	82	II (1.8)	0.70	182	2.33	1795	140650	160285	-	-	
23.3 - Издънков и гори от зимен дъб	650.4	3.6	81	III (3.3)	0.65	138	1.73	1127	89975	98955	-	-	
23.4 - Издънков и смесени дъбови гори	243.3	1.4	68	III (3.3)	0.65	135	2.08	507	32825	36330	-	-	
23.5 - Издънков и церови гори	765.5	4.3	68	III (3.3)	0.67	135	2.02	1545	103575	113815	-	-	
23.6 - Издънков и гори от обикновен габър	329.3	1.8	48	III (2.9)	0.79	134	3.24	1066	43995	54200	95	110	
23.7 - Естествен и гори от трепетлика	2.5	-	22	IV (4.0)	0.96	70	3.20	8	175	180	-	-	
24 - Гори от акация	147.0	0.8	15	III (3.3)	0.82	65	4.23	622	9500	10200	45	50	
25 - Гори от келяв габър	807.8	4.5	90	IV (4.2)	0.68	54	0.61	494	43290	48660	-	-	
ОБЩО	17873.8	100.0	93	III (3.3)	0.71	202	2.66	47500	3608355	4215615	1280	1505	

6. ПЛАНИРАНИ МЕРОПРИЯТИЯ

6.1 Определяне размера на годишното ползване от възобновителни сечи (гори, държавна собственост)

Планирането на предложените лесовъдски намеси (сечи) е извършено съгласно чл. 101, 102, 103 и 104 от Закона за горите, както и според изискванията на Наредба № 8 на МЗХ за сечите в България и Указания за насоките на стопанисване на буковите гори в Р. България на ДАГ с изх. № 9300 – 88 от 21.07.2009 г.

Сечите в насажденията и културите в защитни и специални горски територии са предвидени съобразно техните специфични функции, както и според “Режими за устойчиво стопанисване на горите в Натура 2000” (ИАГ, 2011 год.).

При изчисляване **нормата на ползване във високостъблените гори** за всеки условен стопански клас **не са включени** насажденията определени по сертификационен доклад като Представителни екосистеми(образци), които по своята същност са “**гори във фаза на старост**”, както и категорията “**гори във фаза на старост**” по заповедта на МЗХ и насажденията от категорията “**гори във фаза на старост**” от сертификационния доклад.

Тяхната залесена площ е 1958.7 ха.

6.1.1. Гори със защитни и специални функции

Общата площ на ТП ДГС “Върбица” - държавна собственост, установена при настоящата инвентаризация, попада в категорията на защитни и специални горски територии.

Планирането на възобновителни сечи в **държавните гори** е извършено според състоянието на всяко насаждение (сечище по състояние), а общото ползване е получено като сума по насаждения, в съответствие с **чл.77 ал.3** от Наредба №18/07.10.2015 год. за инвентаризация и планиране в горските територии.

Само за сравнение, в **условните** стопански класове – БВ, БСр, БН, ДСрН, Ц, и Г са изчислени варианти на годишно сечище, съгласно регламентираните в **Наредба №18 формулни методи** (таблица № 64).

Данните са посочени само за справка.

Обособените стопански класове в ТП ДГС “Върбица” са **условни**.

6.1.1.1. Условен стопански клас Бялборови култури – ББК - (ЗСпФ) – 1035.3 ха

В този стопански клас насажденията отнесени към категорията “**гори във фаза на старост**” са със **площ 23.9 ха**.

Площта на зрелите насаждения е 13.2 хектара със запас 3870 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 5779 куб.м.

В таблица № 62 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 62

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас ББК (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Бялборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.8	6.2	-	-	6.2
0.9	-	7.0	-	7.0
общо	6.2	7.0	-	13.2

Възобновяването е слабо в резултат на високата склопеност на горите. Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 100 куб.м (13.2 хектара постепенно-котловинна сеч), което представлява 2.5% от зрелия запас и 1.7% от средния прираст на класа.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, постепенно-котловинни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прореждания: 266.1 ха, 12 450 куб.м.;
- Пробирки: 552.6 ха, 23 790 куб.м.;
- Всичко отгледни: 818.7 ха, 36 240 куб.м.;

6.1.1.2. Условен стопански клас Черборови култури – ЧБК - (ЗСпФ) – 1016.5 ха

В този стопански клас **няма** насаждения отнесени към категорията "гори във фаза на старост".

Площта на зрелите насаждения е 56.6 хектара със запас 17900 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 5488 куб.м.

В таблица № 63 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 63

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас ЧБК (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Черборови култури	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.7	1.9	-	-	1.9
0.8	39.9	-	-	39.9
0.9	5.8	-	-	5.8
1.0	9.0	-	-	9.0
общо	56.6	-	-	56.6

Възобновяването е слабо в резултат на високата склопеност на горите. Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 360 куб.м (55.5 хектара постепенно-котловинна сеч), което представлява 2.0% от зрелия запас и 6.6% от средния прираст на класа.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, постепенно-котловинни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прочистки: 2.5 ха, без материален добив;
- Прореждания: 273.8 ха, 9 800 куб.м.;
- Пробирки: 522.4 ха, 19 585 куб.м.;
- Всичко отгледни: 798.7 ха, 29 385 куб.м.;

6.1.1.3. Условен стопански клас Буков Високобонитетен – БВ - (ЗСпФ) – 1166.0 ха

В този стопански клас не са включени насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" с площ 80.2 ха и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Площта на зрелите насаждения е 319.3 хектара със запас 96250 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 4174 куб.м. Експлоатационният запас е 301 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е неравномерно. Зрелите дървостои заемат 27.4% от площта му. Дозряващи няма, а тези от последния клас на средновъзрастните – 2.1%.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 65 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 65

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас БВ (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков В	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.5	-	10.5	-	10.5
0.6	5.5	-	-	5.5
0.7	1.9	39.6	-	41.5
0.8	84.3	144.5	-	228.8
0.9	33.0	-	-	33.0
общо	124.7	194.6	-	319.3

Възобновяването е задоволително в резултат на високата склопеност на горите, застаряване на дървостойките и наличие на подлес. Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1640 куб.м (256.7 хектара групово-постепенна сеч), което представлява 1.7% от зрелия запас, 80.4% от площта на зрелите и 39.3% от средния прираст на класа.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 5.4 ха и запас 1640 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите (без да ги достига), за годишно сечище по възраст за 60 години.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии и съгласно Указанията за стопанисване на буковите гори.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на значително количество зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прочистки: 37.9 ха, без материален добив;
- Прореждания: 615.9 ха, 20 805 куб.м;
- Пробирки: 79.3 ха, 3 710 куб.м;
- Селекционна: 5.9 ха, 260 куб.м;
- Всичко отгледни: 739.0 ха, 24 775 куб.м;

Планираната насока на стопанисване – селекционна е съгласувана със Горска семеконтролна станция - гр. София.

6.1.1.4. Условен стопански клас Буков Среднобонитетен – БСр - (ЗСпФ) – 3559.9 ха

В този стопански клас не са включени насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" с площ 590.2 ха и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Площта на зрелите насаждения е 2675.2 хектара със запас 663650 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 7936 куб.м. Експлоатационният запас е 248 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е силно неравномерно. Зрелите дървостои заемат 75.1% от площта му. Дозряващите заемат 6.2%, а тези от последния клас на средновъзрастните – 5.3%.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 66 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 66

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас БСр (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков Ср	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.2	-	6.9	-	6.9
0.3	2.4	-	-	2.4
0.4	-	16.5	4.9	21.4
0.5	22.1	74.2	19.0	115.3
0.6	156.7	187.3	-	344.0
0.7	453.5	447.0	-	900.5
0.8	699.0	241.2	-	940.2
0.9	230.9	88.8	-	319.7
1.0	7.8	17.0	-	24.8
общо	1572.4	1078.9	23.9	2675.2

Възобновяването в този условен стопански клас е задоволително в резултат на високата склопеност на горите, застаряване на дървостоя и наличие на подлес. Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 10220 куб.м (1932.3 хектара групово-постепенна сеч), което представлява 1.5% от зрелия запас и 72.2% от площта на зрелите.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 41.2 ха и запас 10220 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване се намира между изчисленото по среден прираст и изчисленото годишно сечище по възраст за 60 години.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии и съгласно Указанията за стопанисване на буковите гори.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на значително количество зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Осветления: 27.8 ха, без материален добив, двукратно;
- Прочистки: 8.2 ха, без материален добив;
- Прореждания: 412.7 ха, 11 060 куб.м;
- Пробрйки: 284.1 ха, 10 380 куб.м;
- Селекционна: 14.6 ха, 550 куб.м;
- Всичко отгледни: 747.4 ха, 21 990 куб.м;

Планираната насока на стопанисване – селекционна е съгласувана със Горска семеконтролна станция - гр. София.

6.1.1.5. Условен стопански клас Буков Нискобонитетен – БН - (ЗСпФ) – 191.0 ха

В стопанския клас не са включени насажденията отнесени към категорията **”гори във фаза на старост” с площ 105.9 ха** и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Този условен стопански клас включва само зрели насаждения с площ 191.0 хектара със запас 29490 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 252 куб.м. Експлоатационният запас е 154 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е силно неравномерно. Зрелите дървостойки заемат 100.0% от площта му. Дозряващи и тези от последния клас на средновъзрастните – липсват.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 67 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 67

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас БН (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Буков Н	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.4	1.3	-	-	1.3
0.5	7.9	-	-	7.9
0.6	40.0	-	-	40.0
0.7	85.3	-	-	85.3
0.8	48.1	-	-	48.1
0.9	8.4	-	-	8.4
общо	191.0	-	-	191.0

Възобновяването е слабо в резултат на високата склопеност на горите, застаряване на дървостоя и наличие на подлес.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 140 куб.м (38.4 хектара групово-постепенна сеч), което представлява 0.5% от зрелия запас, 20.1% от площта на зрелите и 55.6% от средния прираст на класа.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 0.9 ха и запас 140 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите (без да ги достига), определени по формулата за годишно сечище по среден прираст.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии и съгласно Указанията за стопанисване на буковите гори.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

Този условен стопански клас е изцяло зрял и в него **не е планирана** насока на стопанисване – отглеждане.

6.1.1.6. Условен стопански клас Дъбов Средно и Нискобонитетен – ДСрН - (ЗСпФ) – 3114.6 ха

В стопанския клас не са включени насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" с площ 393.3 ха и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Площта на зрелите насаждения е 2684.6 хектара със запас 570305 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 5259 куб.м. Експлоатационният запас е 212 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е силно неравномерно. Зрелите дървостои заемат 86.2% от площта му. Дозряващите заемат 6.6%, а тези от последния клас на средновъзрастните – 0.1%.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 68 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 68

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас Дъбов СрН (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрН	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.3	11.5	-	-	11.5
0.4	6.9	60.0	-	66.9
0.5	174.8	68.9	25.3	269.0
0.6	231.0	267.1	21.1	519.2
0.7	499.5	747.1	14.1	1260.7
0.8	253.3	258.7	-	512.0
0.9	34.9	-	-	34.9
1.0	10.4	-	-	10.4
общо	1222.3	1401.8	60.5	2684.6

Възобновяването е задоволително, като се има предвид високата склопеност на горите и наличието на подлес.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 10730 куб.м (1887.6 хектара постепенно-котловинна сеч и 503.7 ха неравномерно-постепенна), което представлява 1.9% от зрелия запас и 89.1% от площта на зрелите.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 50.6 ха и запас 10730 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване се намира между изчисленото годишно сечище по възраст за 60 години и това по формулата за коригирано площно сечище. Тази формула в лесоустройството е известна като формула на Щоцер.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, постепенно-котловинни и неравномерно-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

С предложеното ползване от възобновителни сечи(на среднобогати и среднобогати до богати месторастения) се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване - отглеждане. Предложеното ползване **(за сведение)** от отгледни сечи е следното:

- Осветления: 28.2 ха, без материален добив, двукратно;
- Прочистки: 46.6 ха, без материален добив;
- Прореждания: 125.9 ха, 860 куб.м;
- Пробирки: 14.1 ха, 570 куб.м;
- Селекционна: 9.5 ха, 430 куб.м;

Всичко отгледни: 224.3 ха, 1 860 куб.м;

Планираната насока на стопанисване – селекционна е съгласувана със Горска семеконтролна станция - гр. София.

6.1.1.7. Условен стопански клас Церов – Ц - (ЗСпФ) – 607.7 ха

В стопанския клас не са включени насажденията отнесени към категорията “**гори във фаза на старост**” с площ **111.6 ха** и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Площта на зрелите насаждения е 276.2 хектара със запас 62650 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 1682 куб.м. Експлоатационният запас е 227 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е неравномерно. Зрелите дървостои заемат 45.5% от площта му. Дозряващите заемат 28.6%, а тези от последния клас на средновъзрастните – 19.2%.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 69 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 69

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас Церов (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Церов	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.5	3.0	-	-	3.0
0.6	16.3	16.7	-	33.0
0.7	110.0	29.6	-	139.6
0.8	36.8	22.3	-	59.1
0.9	41.5	-	-	41.5
общо	207.6	68.6	-	276.2

Възобновяването е задоволително и е резултат на високата склопеност на горите и наличие на подлес.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1000 куб.м (163.5 хектара постепенно-котловинна сеч и 32.5 ха неравномерно-постепенна), което представлява 1.6% от зрелия запас, 71.0% от площта на зрелите и 59.5% от средния прираст на класа.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 4.4 ха и запас 1000 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите (без да ги достига), определени по формулата за нормално площно сечище.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, постепенно-котловинни и неравномерно-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

С предложеното ползване от възобновителни сечи(на среднобогати и среднобогати до богати месторастения) се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прочистки: 7.4 ха, без материален добив;
- Прореждания: 96.3 ха, 2 445 куб.м;
- Пробирки: 184.9 ха, 6 550 куб.м;
- Всичко отгледни: 288.6 ха, 8 995 куб.м;

6.1.1.8. Условен стопански клас Габърров – Г - (ЗСпФ) – 1769.1 ха

В стопанския клас не са включени насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" с площ 115.0 ха и не участват при изчисляване нормата на ползване.

Площта на зрелите насаждения е 157.3 хектара със запас 30410 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 6260 куб.м. Експлоатационният запас е 193 куб.м/ха.

Разпределението по класове на възраст в този стопански клас е силно неравномерно. Зрелите дървостои заемат 8.9% от площта му. Дозряващите заемат 5.2%, а тези от последния клас на средновъзрастните – 49.2%.

В таблица № 64 са дадени вариантите на годишно ползване от възобновителни сечи, а в таблица № 70 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 70

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас Габърров (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Габърров	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.5	4.1	-	-	4.1
0.6	12.8	-	-	12.8
0.7	92.6	-	-	92.6
0.8	40.0	-	-	40.0
0.9	7.8	-	-	7.8
общо	157.3	-	-	157.3

Възобновяването е слабо в резултат на високата склопеност на горите и наличие на подлес. Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 290 куб.м (57.8 ха групово постепенна), което представлява 0.9% от зрелия запас, 36.7% от площта на зрелите и 4.6% от средния прираст на класа.

Предлага се годишно сечище по състояние с площ 1.5 ха и запас 290 куб.м.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

От таблицата с изчислените варианти на годишно ползване по регламентираните формулни методи се вижда, че предлаганото ползване най-много се доближава до стойностите (без да ги достига, четири пъти по-малко), определени по формулата за годишно сечище по възраст за 40 години.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

С предложеното ползване от възобновителни сечи(на среднобогати и среднобогати до богати месторастения) се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Осветления: 32.8 ха, без материален добив, двукратно;
- Прочистки: 85.1 ха, без материален добив;
- Прореждания: 1 356.0 ха, 34 830 куб.м;
- Пробирики: 83.2 ха, 2 385 куб.м;
- Всичко отгледни: 1 557.1 ха, 37 215 куб.м;

6.1.1.9. Условен стопански клас Широколистен Високостъблен – ШВ - (ЗСпФ) – 187.1 ха

В стопанския клас не са включени насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" с площ 91.9 ха. Този клас има сборен характер и диференцирани турнуси на сеч.

Площта на зрелите насаждения е 13.1 хектара със запас 2450 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 692 куб.м.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 75 куб.м (5.0 хектара гола сеч за хибридни тополи и 3.8 хектара постепенно-котловинна сеч на две брезови култури – с интензивност 25%), което представлява 3.1% от зрелия запас и 67.2% от площта на зрелите.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са, **постепенно-котловинна и гола за тополата, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване(за сведение) от отгледни сечи е следното:

- Осветления: 0.8 ха, без материален добив, двукратно;
- Прочистки: 14.1 ха, без материален добив;
- Прореждания: 91.3 ха, 1 875 куб.м;
- Пробирки: 41.5 ха, 1 130 куб.м;
- Всичко отгледни: 147.7 ха, 3 005 куб.м;

6.1.1.10. Условен стопански клас Буков Високобонитетен за превръщане – БВП - (ЗСпФ) –1085.9 ха

В условията стопански клас насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" са със площ 14.7 ха.

Площта на зрелите насаждения е 410.8 хектара със запас 71730 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 2833 куб.м.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 770 куб.м (205.9 хектара групово-постепенна сеч), което представлява 1.1% от зрелия запас и 27.2% от средния прираст на класа.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии и съгласно Указанията за стопанисване на буковите гори.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (за сведение) от отгледни сечи е следното:

- Прочистки: 66.5 ха, без материален добив;
- Прореждания: 119.4 ха, 2 460 куб.м;
- Пробирки: 314.4 ха, 8 380 куб.м;
- Селекционна: 99.1 ха, 2 210 куб.м;
- Всичко отгледни: 599.4 ха, 13 050 куб.м;

Планираната насока на стопанисване – селекционна е съгласувана със Горска семеконтролна станция - гр. София.

6.1.1.11. Условен стопански клас Дъбов Средно и Нискобонитетен за превръщане – ДСрНП - (ЗСпФ) – 870.9 ха

В този стопански клас насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" са със площ **22.8 ха**.

Площта на зрелите насаждения е 833.1 хектара със запас 114760 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 1611 куб.м.

В таблица № 71 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 71

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас Дъбов СрНП (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Дъбов СрН П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.4	6.7	-	-	6.7
0.5	0.7	8.4	-	9.1
0.6	84.0	84.8	34.9	203.7
0.7	31.8	113.1	-	144.9
0.8	226.3	141.4	-	367.7
0.9	95.8	5.2	-	101.0
общо	445.3	352.9	34.9	833.1

Възобновяването е задоволително въпреки високата склопеност на горите и наличие на подлес в тях.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 2430 куб.м (707.7 ха постепенно-котловинна и 30.9 ха групово-постепенна сеч), което представлява 2.1% от зрелия запас и 88.7% от площта на зрелите.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, групово-постепенни(възобновява се с бук и габър) и постепенно-котловинни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прочистки: 1.5 ха, без материален добив;
- Прореждания: 1.0 ха, 15 куб.м.;
- Пробирки: 30.8 ха, 530 куб.м.;
- Всичко отгледни: 33.3 ха, 545 куб.м.;

6.1.1.12. Условен стопански клас Церов за превръщане – ЦП - (ЗСпФ) – 706.6 ха

В този стопански клас насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" са със площ **58.9 ха**.

Площта на зрелите насаждения е 653.2 хектара със запас 90435 куб.м, а средния прираст на стопанския клас е 1445 куб.м.

В таблица № 72 е дадено разпределението на залесената площ по степен на естествено възобновяване и склопеност.

Таблица № 72

За разпределение на площта на зрелите насаждения в условен стопански клас Церов П (ЗСпФ) по степен на естествено възобновяване и склопеност

Церов П	слабо 0%-45%	средно 46%-75%	добро 76%-100%	общо
склопеност	хектари			
0.4	0.1	-	-	0.1
0.5	10.2	-	-	10.2
0.6	31.7	7.3	-	39.0
0.7	194.3	46.8	-	241.1
0.8	222.4	82.5	-	304.9
0.9	50.8	7.1	-	57.9
общо	509.5	143.7	-	653.2

Възобновяването е задоволително в резултат на високата склопеност на горите и наличие на подлес.

Всички зрели гори са със защитни и специални функции.

Полученото годишно ползване от възобновителни сечи е 1670 куб.м (508.5 ха постепенно-котловинна сеч), което представлява 1.8% от зрелия запас и 77.8% от площта на зрелите.

Ползването е получено като сума по насаждения, според състоянието им, както и според функциите на гората и степента на възобновяване.

Предложените възобновителни сечи са **дългосрочни, постепенно-котловинни, с насока на стопанисване Възобновяване** в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии.

С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква усвояване на зряла дървесина при спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

В стопанския клас е планирана насока на стопанисване – отглеждане. Предложеното ползване (**за сведение**) от отгледни сечи е следното:

- Прореждания: 5.4 ха, 60 куб.м.;
- Пробирки: 36.2 ха, 750 куб.м.;
- Всичко отгледни: 41.6 ха, 810 куб.м.

6.1.1.13. Условен стопански клас Келявгабъров – Кгбр - (ЗСпФ) – 604.5 ха

В стопанския клас насажденията отнесени към категорията "гори във фаза на старост" са със площ **350.3 ха**.

Насажденията и културите в този стопански клас ще се стопанисват нискостъблено, с преизчисляване на запаса за изсичане в годината на сечта. Годишно ще се добиват 50 куб.м от голи сечи с издънково възобновяване - акация (0.7 ха).

6.2. Планирани сечи в държавните горски територии

Всички мероприятия, които са залегнали в настоящия горскостопански план са планирани съгласно:

- Закона за горите - Обн. ДВ. бр.19 от 08 Март 2011г., изм. и доп., бр. 95 ДВ от 29.11.2016г.
- Наредба № 8 на МЗХ за сечите в горите, изм. и доп., ДВ, бр. 71 от 01.09.2017 год.
- Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии, притурка към ДВ, бр.82 от 23.10.2015 г.
- писмо № 33-05-08/18.04.2008 г. на ДАГ относно: Оценка за съвместимост на лесоустройствените проекти с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от ЗБР (защитени зони по Натура 2000)
- "Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение №1 от ЗБР" утвърдена на основание чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 8 / 05.05.2011 г. за сечите в горите от ИД на ИАГ.

При планирането на всички мероприятия, залегнали в ГСП на ТП ДГС "Върбица" стриктно са спазени всички условия, които са предвидени в Решение №2021год. на МОСВ, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите отрицателни въздействия.

6.2.1. Възобновителни сечи

Възобновителни сечи ще се водят на обща площ **6411.5** ха. Разпределението на площта по вид на възобновителната сеч и условни стопански класове е дадено в таблица № 73.

Таблица № 73
Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта

държавна собственост

Условни стопански класове	пост. котлов.	груп. постеп.	неравн. пост.	гола за изд.въз.	гола за топола	Общо	%
Гори със Защитни и Специални функции							
Бялборови култури	13.2	-	-	-	-	13.2	0.2
Черборови култури	55.5	-	-	-	-	55.5	0.9
Буков В	3.8	252.9	-	-	-	256.7	4.0
Буков Ср	5.1	1927.2	-	-	-	1932.3	30.2
Буков Н	-	38.4	-	-	-	38.4	0.6
Дъбов СрН	1887.6	-	503.7	-	-	2391.3	37.3
Церов	163.5	-	32.5	-	-	196.0	3.1
Широколистен В	3.8	-	-	-	5.0	8.8	0.1
Габъров	-	57.8	-	-	1.6	59.4	0.9
Буков В П	-	205.9	-	-	-	205.9	3.2
Церов П	508.5	-	-	-	-	508.5	7.9
Дъбов СрН П	707.7	30.9	-	-	-	738.6	11.5
Келявгабъров	-	-	-	6.9	-	6.9	0.1
всичко ЗСпФ	3348.7	2513.1	536.2	6.9	6.6	6411.5	100.0
ОБЩО	3348.7	2513.1	536.2	6.9	6.6	6411.5	100.0

6.2.1.1. Постепенно - котловинна сеч

Тази сеч се явява разновидност на краткосрочно-постепенната сеч. Планирана е в култури от бял и черен бор достигнали турнусна възраст, семенни и издънкови дъбови насаждения с неравномерен строеж или групово разположение на подраства върху среднобогати месторастения, както и в зоните за защита на природните местообитания и семенни букови насаждения, които се възобновяват с дъб.

Общо постепенно-котловинна сеч е планирана на площ от **3348.7** ха. Интензивността на сечта е 20-25% (Подотделите в които са планирани възобновителни сечи са показани в Приложението на ГСП, Списък сечи).

Сечта се планира в насаждения със склопеност, по-голяма от 0.8, и липса на възобновяване склопеността се намалява до 0.6-0.7 с цел поява на естествено възобновяване. Възобновителните участъци се отварят под формата на котли, като сумарната площ на котлите не надвишава 30% от площта на насаждението. В местата с достатъчно количество подраст се отварят до 3(три) котела на един хектар, всеки с диаметър до два пъти средната височина на насаждението. Дървостоят около котлите в ивица с ширина 15-20 метра може да се изрежда до склопеност 0.5-0.6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст.

Разширяването се извършва равномерно или неравномерно в зависимост от посоката на възобновяване. Около разширените котли може да се формира ивица с ширина 15-20м. и се допуска изреждане до склопеност 0.5-0.6. Интензивността на сечта е до 30% при всяка лесовъдска намеса.

Възобновителният период е не по-малко от 20 години, като за горите в “Натура 2000” е 30 години, а периода между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 5 години, като за насажденията в “Натура 2000” е 8 години.

При лесовъдска необходимост едновременно със сечта във възобновените участъци се провеждат и съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Тази сеч е по-гъвкава от другите сечи в контекста на използване на възобновяването и разкриване на укрепналия подраст.

Възобновителната сеч е предвидена да се изведе в насажденията от благун, цер, бук, бял бор, черен бор и зимен дъб.

6.2.1.2. Групово - постепенна сеч

Тази сеч е планирана в семенни и издънкови букови и габърони насаждения и едно издънково дъбово – буково насаждение, което се възобновява с бук. Изборът на тази сеч се определя от следните съображения: относителна разновъзрастност на насажденията, неравномерен строеж и наличие на групов подраст. Интензивността на сечта е 20-25%.

При групово-постепенната сеч се цели създаване на разновъзрастни насаждения, които са по-устойчиви на неблагоприятни въздействия. Тя е планирана и в зоните за защита на природните местообитания.

Общо групово-постепенна сеч е планирана на площ от **2513.1 ха**.

Предвидена е в следните стопански и класове:

Буков В – ЗСпФ	-	252.9	ха
Буков Ср – ЗСпФ	-	1927.2	ха
Буков Н - ЗСпФ	-	38.4	ха
Габърон – ЗСпФ	-	57.8	ха
Буков В П - ЗСпФ	-	205.9	ха
Дъбов СрН – ЗСпФ	-	30.9	ха

Този вид сеч е планирана в едновъзрастни и разновъзрастни насаждения с преобладание на сенкоиздръжливи дървесни видове.

В насажденията в които е планирана тази сеч може да се разчита на естествено възобновяване. Тази сеч се провежда с цел формиране и поддържане на неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените и 30 години за издънковите насаждения.

Дървостоят се отсича постепенно под формата на прозорци, които се разширяват, а лесовъдските намеси се провеждат най-малко на 4 пъти, като периодът между отделните намеси е не по-малък от 7 (седем) години.

Прозорците се залагат в местата със започнал възобновителен процес. При липса на възобновяване прозорците се залагат на два пъти в места със склопеност, по-голяма от 0.6, като първия път склопеността в прозореца се свежда до 0.4 в семеносна година, а окончателното изсичане на дървостоя в прозореца се извършва при започнал възобновителен процес. На един хектар от площта се залагат до 3(три) прозореца, дървостоя около прозорците в ивица с ширина 15-20м. се изрежда до склопеност 0.5-0.6.

Разширението на прозорците се извършва, когато подрастът е в достатъчно количество и е укрепнал. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

6.2.1.3. Неравномерно - постепенна сеч

Тази сеч е планирана в дъбови и церови семенни насаждения. Изборът на тази сеч се определя от следните съображения: относителна разновъзрастност на насажденията, участие на светлолюбиви видове, неравномерен строеж и наличие на групов подраст. Интензивността на сечта е 20 - 25%.

Този вид сеч е планирана с цел формиране и поддържане на насаждения или групи от съседни насаждения със сложна неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените светлолюбиви дървесни видове, не по-малък от 25 години за издънковите светлолюбиви дървесни видове и не по-малък от 60 години за сенкоиздръжливите.

Прилага се в насаждения или групи от насаждения в добро здравословно състояние с общи граници и възможност за единен технологичен план за усвояване с площ не по-малка от 10 ха и склопеност над 0.6. Границите на насаждението или групата насаждения се запазват до окончателното отсичане на зрелия дървостой.

При тази сеч в насажденията се оформят участъци за възобновяване, участъци за отглеждане и участъци с висока склопеност, в които се задържа възобновяването. Интензивността на сечта е до 25%, при повтаряемост през 5 до 15 години, в зависимост от възобновителния период и хода на възобновителния процес.

Сечта се извежда около възобновителните центрове чрез отваряне на прозорци, котли или ивици в местата със започнал възобновителен процес(подраст), а при липса на възобновяване прозорците, котлите или ивиците се отварят на два пъти. Сечта по възможност започва в зоната на транспортната граница.

При всяка следваща лесовъдска намеса се разширяват съществуващите прозорци, котли или ивици в посока извозния път, следвайки хода на естественото възобновяване, при необходимост може да се отворят нови прозорци, котли или ивици. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Общо неравномерно-постепенна сеч е планирана на площ от **536.2 ха**

6.2.1.4. Гола сеч

Гола сеч е предвидена в следните стопански класове:

-	Широколистен В - ЗСпФ	-	5.0	ха
-	Габъров - ЗСпФ	-	1.6	ха
-	Келявгабъров – ЗСпФ	-	6.9	ха

Общо гола сеч е планирана на площ от **13.5 ха**.

Изборът на голата сеч в тези условни стопански класове се диктува от различни причини:

6.2.1.4.1. Тополови култури

Общата им площ е **6.6 ха** (Приложение, Списък сечи). Възобновяването е изкуствено. Предвидена е в Широколистен високостъблен стопански клас в горите със ЗСпФ (5.0 ха) и в Габъров (участие 3 десети топола И 214, която се отсича ,а габъра остава и не се сече).

6.2.1.4.2. Акациеви дървостои

Общата им площ е **6.9 ха** (Приложение, Списък сечи). Възобновяването е издънково. Предвидена е в Келявгабъров стопански клас в горите със ЗСпФ (6.9 ха).

6.2.2. Отгледни сечи

Отгледни сечи са планирани в млади, средновъзрастни и дозряващи насаждения и култури по състояние, на обща площ **5997.4 ха**. Разпределението ѝ по стопански класове, площ, запас и вид на сечта е дадено в таблица № 74.

С отгледните сечи се цели регулиране състава на насажденията, подобряване на състоянието им, бонитета, сортиментна структура, а от тук и увеличаване количеството и качеството на продукцията от единица площ.

Предвидени са следните видове отгледни сечи:

6.2.2.1. Осветление на културата е планирано без материален добив в несклопени култури и насаждения на възраст 1-10 години, с цел отстраняване на нежелани издънки от дървесни и храстови видове, както и след извеждане на голи сечи с последващо залесяване, когато може да се очаква развитието на нежелана издънкова растителност.

Осветления са планирани на **обща площ 89.6 ха**, като това е удвоената площ, поради повторемостта им (2 пъти за десетилетието).

6.2.2.2. Прочистка е планирана в склопени култури и насаждения до 20-годишна възраст, с пълнота 0.9-1.0. Интензивността варира от 10 до 25% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, бонитет, месторастене, а за иглолистните култури и от схемата на залесяване.

Прочистки са планирани на площ от **269.8 ха**.

При насажденията и културите със среден диаметър до 10 см, прочистките са планирани да се водят без да е начислен материален добив.

6.2.2.3. Прореждане е планирано в насаждения и култури от 21 до 40 години, а за семенните букови и дъбови насаждения - от 21 до 60 години, с пълнота 0.8-1.0. Интензивността им варира от 15 до 30% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, типа месторастене и схемата на залесяване. При интензивност над 25% сечта следва да се изведе на два пъти, за да не се разстроят дървостойките. В защитните и специални гори при пълнота 0.8 е подождавано индивидуално за всяко насаждение, отчитайки особеностите на функциите, които то изпълнява и месторастенето.

Прореждане е планирано на площ от **3365.4 ха**.

6.2.2.4. Пробирка е планирана в насаждения и култури от 41 години до зряла възраст (при семенния бук и дъб - от 61 години) с пълноти 0.8-1.0. Интензивността им варира от 15 до 30% в зависимост от пълнотата, дървесния вид, бонитета и типа месторастене.

В защитните и специални гори при пълнота 0.8 са спазени същите принципи, както при прорежданията.

Пробирка е планирана на площ **2143.5 ха**.

6.2.2.5. Селекционна сеч е планирана в семепроизводствените насаждения (семенните бази) на площ от **129.1 ха**, като интензивността е от 10 до 15%. Планираните сечи са съгласувани със Горска семеконтролна станция – гр. София.

6.2.3. Технически сечи

Техническите сечи са планирани с цел просветляване на съществуващи горски пътища.

6.2.3.1. Технически сечи за просветляване на горски път са планирани за просветляване на пътища, като при тях **не е планиран материален добив**.

На територията на ТП ДГС "Върбица" е планирана техническа сеч за просветляване на съществуващи горски пътища с цел опазване, поддържане и осъществяване на горскостопански и ловностопански мероприятия в отдели и подотдели: **2** - в, д, е, ж; **3** - а, з, к, о, р; **6** - а, б, в; **7** - а, б, и; **8** - б, в, д; **9** - а, к, н, п; **11** - а; **12** - ж, з; **13** - в, д, ж; **15** - а, б, г, д, е, к; **17** - в; **18** - б, в, г; **22** - з; **23** - а; **24** - а, в; **25** - а, г, д; **26** - г, е, ж; **27** - б, в, г, д, е, л; **28** - а, б, ж, з; **30** - а, б, л; **32** - л, о; **33** - а, е; **34** - г, д, е; **37** - б, в, д, е; **38** - а, е, у, х; **42** - е, и, к; **43** - д; **44** - г; **45** - д; **48** - а, б, г, д, е; **53** - а, б; **55** - а, б, в, г, е, ж; **56** - а, б, г, д, е; **58** - а, б; **70** - л, м; **71** - ж, з; **73** - а, б; **81** - ж; **82** - а, д; **85** - а, д, м; **86** - и, к, л; **93** - в, д; **94** - в, е, з, и, к, л, м; **95** - в, г, е; **97** - б, г, д, е, ж; **102** - е, к; **103** - з; **104** - г, ж; **105** - и, л; **106** - з; **108** - е; **109** - е, ж; **110** - б; **124** - н; **137** - я, а1, б1, в1, г1; **138** - а, е; **139** - б, в, е; **140** - а, б, к; **142** - б, в, г; **143** - а, б; **146** - б, в, ж; **147** - а, в, е; **148** - а, б, в, г, д, е, ж; **152** - г; **161** - д, ж; **162** - б, д, е; **163** - к; **164** - и; **166** - г, ж; **167** - б, д; **168** - в, г; **169** - д; **177** - а, б; **178** - а, б, г; **179** - е, ж, ф, х, б1, в1; **180** - н1; **182** - а; **183** - а, б, г, д, и; **184** - в, г, д, е, ж; **185** - а, в, д; **186** - а, б, в; **187** - а, з, и; **188** - б, в; **189** - б, е, ж, к, л, м, н, р, т; **190** - ж, з, и; **191** - д, е; **192** - л; **193** - з, и, к, н; **199** - ф, х, ц, ч, ш, щ; **200** - а, м; **201** - г, д, е; **202** - б, в, г; **203** - в, д, е, ж; **204** - а, в, д; **205** - ж, з; **206** - г, д; **207** - а, в, г; **208** - а, б; **209** - в; **214** - б, д; **217** - з; **218** - в, г, е; **219** - в; **220** - в; **231** - а, в, е, л, м, ф; **233** - д; **234** - а, б; **235** - е; **236** - г; **237** - а, б, г; **238** - а, в, г, д; **245** - а;

Сечта може да се извършва от едната или от двете страни на пътя, като общата широчина на ивицата, в която се извършва просветляване, от краищата на обхвата на пътя е не повече от една четвърт от средната височина на дървостоя на насаждението.

6.2.4. Други лесовъдски мероприятия

С цел подобряване на естественото възобновяване, толериране на семенния дървостой, подобряване качеството на дървесината, отстраняването на подлеса и др. са планирани следните лесовъдски мероприятия:

6.2.4.1. Отглеждане на подраста

Това мероприятие е за регулиране на състава, произхода и качеството на подраста. Извършва се чрез премахване на издънки, нежелан подраст или подлес, конкурентна и увредена от болести и вредители растителност.

Отглеждане на подраста се провежда при наличие на неукрепнал подраст или да се премахне нежелан дървесен вид от подраста, като в работните описания на всеки от подотделите с планирано такова мероприятие, след постепенно – котловинна, групово – постепенна и неравномерно-постепенна сеч е отразена редуцираната площ, върху която ще се извършва отглеждане на подраста.

Основна задача на отглеждането е младите семенни екземпляри от желаните или желаните от стопанска или екологична гледна точка дървесни видове да бъдат предпазени от заглушаващото влияние на подлеса, живата почвена покривка и издънките. При отглеждането не се очаква материален добив и затова то се планира само по площ. Заложените разчети са за 20% от площта на подотделите. Мероприятието има за цел отстраняване на нежелани издънки от дървесни видове, както и изрязване на пънче на евентуално повреден при извеждането на сечта широколистен подраст в отворените котли.

Отглеждането на подраста включва и опазване на съществуващия подраст, прилагане на подходяща техника и технология при сечта и извоза на материалите, почистване на сечищата, ограждане на възобновителните участъци, провеждане на сечта в сезони и срокове, съобразяване с биологичните изисквания на дървесните видове и грижи за подраста до напълното му формиране, като надежден и укрепнал подраст, от който може да се формира пълноценно младо насаждение.

Отглеждане на подраста ще се извърши върху редуцирана площ от **523.4 ха**.

6.2.4.2. Изсичане на подлеса

Това лесокултурно мероприятие е планирано в зрели дървостои в случаите, когато подлесът затруднява естественото възобновяване. Премахват се храстовите видове, както и ония дървесни видове, на които не се разчита за възобновяването и които по различна причина не могат да достигнат височината на основния дървостой.

Материален добив не е начисляван. Планирано е изсичане на подлеса в държавните горски територии, да се изведе на площ от **2104.7 ха**.

Таблица № 74

Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта

държавна собственост

ВИДОВЕ СЕЧИ																	
ВЪЗОБН. СЕЧИ	осветл.	прочистка	прореждане	пробирка	селекционна	изборно прореждане	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни сечи	противопожарни сечи	други технически	ВСИЧКО ТЕХНИЧЕСКИ	ОБЩО	%
13.2	-	-	266.1	552.6	-	-	818.7	-	-	-	-	-	-	-	-	831.9	6.7
970	-	-	12450	23790	-	-	36240	-	-	-	-	-	-	-	-	37210	7.9
55.5	-	2.5	273.8	522.4	-	-	798.7	-	-	-	-	-	-	-	-	854.2	6.9
3590	-	-	9800	19585	-	-	29385	-	-	-	-	-	-	-	-	32975	7.0
68.7	-	2.5	539.9	1075.0	-	-	1617.4	-	-	-	-	-	-	-	-	1686.1	13.6
4560	-	-	22250	43375	-	-	65625	-	-	-	-	-	-	-	-	70185	14.8
68.7	-	2.5	539.9	1075.0	-	-	1617.4	-	-	-	-	-	-	-	-	1686.1	13.6
4560	-	-	22250	43375	-	-	65625	-	-	-	-	-	-	-	-	70185	14.8
меди																	
256.7	-	37.9	615.9	79.3	5.9	-	739.0	-	-	-	-	-	-	-	-	995.7	8.0
16410	-	-	20805	3710	260	-	24775	-	-	-	-	-	-	-	-	41185	8.7
1932.3	27.8	8.2	412.7	284.1	14.6	-	747.4	-	-	-	-	-	-	-	-	2679.7	21.6
102200	-	-	11060	10380	550	-	21990	-	-	-	-	-	-	-	-	124190	26.3
38.4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38.4	0.3
1420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1420	0.3
2391.3	28.2	46.6	125.9	14.1	9.5	-	224.3	-	-	-	-	-	-	-	-	2615.6	21.1
107340	-	-	860	570	430	-	1860	-	-	-	-	-	-	-	-	109200	23.1
196.0	-	7.4	96.3	184.9	-	-	288.6	-	-	-	-	-	-	-	-	484.6	3.9
10010	-	-	2445	6550	-	-	8995	-	-	-	-	-	-	-	-	19005	4.0
8.8	0.8	14.1	91.3	41.5	-	-	147.7	-	-	-	-	-	-	-	-	156.5	1.3
750	-	-	1875	1130	-	-	3005	-	-	-	-	-	-	-	-	3755	0.8
59.4	32.8	85.1	1357.6	83.2	-	-	1558.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1618.1	13.0
2970	-	-	34710	2385	-	-	37095	-	-	-	-	-	-	-	-	40065	8.5
4882.9	89.6	199.3	2699.7	687.1	30.0	-	3705.7	-	-	-	-	-	-	-	-	8588.6	69.2
241100	-	-	71755	24725	1240	-	97720	-	-	-	-	-	-	-	-	338820	71.7
4882.9	89.6	199.3	2699.7	687.1	30.0	-	3705.7	-	-	-	-	-	-	-	-	8588.6	69.2
241100	-	-	71755	24725	1240	-	97720	-	-	-	-	-	-	-	-	338820	71.7
205.9	-	66.5	119.4	314.4	99.1	-	599.4	-	-	-	-	-	-	-	-	805.3	6.5
7700	-	-	2460	8380	2210	-	13050	-	-	-	-	-	-	-	-	20750	4.4
508.5	-	-	5.4	36.2	-	-	41.6	-	-	-	-	-	-	-	-	550.1	4.4
16745	-	-	60	750	-	-	810	-	-	-	-	-	-	-	-	17555	3.7
738.6	-	1.5	1.0	30.8	-	-	33.3	-	-	-	-	-	-	-	-	771.9	6.2
24310	-	-	15	530	-	-	545	-	-	-	-	-	-	-	-	24855	5.3
1453.0	-	68.0	125.8	381.4	99.1	-	674.3	-	-	-	-	-	-	-	-	2127.3	17.1
48755	-	-	2535	9660	2210	-	14405	-	-	-	-	-	-	-	-	63160	13.4
1453.0	-	68.0	125.8	381.4	99.1	-	674.3	-	-	-	-	-	-	-	-	2127.3	17.1
48755	-	-	2535	9660	2210	-	14405	-	-	-	-	-	-	-	-	63160	13.4
6.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.9	0.1
505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	505	0.1
6.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.9	0.1

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ВИДОВЕ СЕЧИ																	
ВЪЗРОБН. СЕЧИ	осветл.	прочистка	прореждане	пробирка	селекционна	изборно прореждане	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни сечи	противопожарни сечи	други технически	ВСИЧКО ТЕХНИЧЕСКИ	ОБЩО	%
505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	505	0.1
6.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.9	0.1
505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	505	0.1
6411.5	89.6	269.8	3365.4	2143.5	129.1	-	5997.4	-	-	-	-	-	-	-	-	12408.9	100.0
294920	-	-	96540	77760	3450	-	177750	-	-	-	-	-	-	-	-	472670	100.0

6.3. Анализ на размера на планираното ползване на дървесина от държавните горски територии

Общият размер на ползването в държавните гори (стояща маса без клоно) през десетилетието е **472 670 куб.м** или **47 270 куб.м (средногодишно)**. В настоящия ГСП санитарни и принудителни сечи не са планирани.

В таблица №75 е направено сравнение на планираното годишно ползване (без клоно) от държавните гори на ТП ДГС “Върбица”, заложено в ГСП от 2011 г. и планираното по ГСП от 2021 г.

Таблица №75

Сравнение на размера на предвидения годишен ДОБИВ на дървесина (без клоно) по ВИДОВЕ СЕЧИ и ГРУПИ ГОРИ за двете последователни устройства в държавните гори

Група гори, Вид сеч	По ГСП 2011 г.	По ГСП 2021 г.	Разлика
	куб.м	куб.м	+/-
Иглолистни	-	-	-
Широколистни високостъблени	36240	24560	- 11680
Издънкове за превръщане	4510	4880	+ 370
нискостъблени	190	50	- 140
общо възобновителни сечи	40940	29490	- 11450
отгледни сечи	16785	17430	+ 645
санитарни сечи	110	-	- 110
Селекционна сеч	-	350	+ 350
Технически сечи	-	-	-
общ размер годишно ползване	57835	47270	- 10565

Намалението в ползването се дължи на:

- планираното ползване по ГСП 2011 г. е превишавало средния годишен прираст с 13.8%.
- отпадането на ползването от насажденията – определени като **“гори във фаза на старост”** със обща залесена площ – **1958.7 ха** и общ запас от **439 300 куб.м.**
- санитарни и принудителни сечи **не са планирани** в настоящия Горскостопански план (ГСП).

В Таблица № 76 е направено сравнение по средни показатели за двете последователни устройства в държавните гори.

Таблица №76

Сравнение по средни показатели за двете последователни устройства в държавните гори

Показатели	Мярка	ГСП	ГСП	Разлика
		2011	2021	+/-
		държавна	държавна	
1. Запас				
- на 1 ха (без клоно)	куб.м.	168	202	+ 34
- на цялата площ (без клоно)	куб.м.	3 130 345	3 608 355	+ 478 010
2. Среден годишен прираст				
- на 1 ха(без клоно)	куб.м.	2.77	2.66	- 0.11
- на цялата площ(без клоно)	куб.м.	50 843	47 500	- 3 343
3. Ползване				
- % от прираста	%	113.8	99.5	- 14.3
- % от запаса	%	1.8	1.3	- 0.5
- на 1 ха	куб.м.	3.15	2.64	- 0.51

Предложеното средногодишно ползване в държавните гори на ТП ДГС “Върбица” е по-малко спрямо заложеното в ГСП от 2011 год. с 10 565 куб.м.

Средната интензивност на планираното ползване в държавните гори за предстоящия десетгодишен период, е **1.3%** от запаса, срещу 1.8% според досега действащият план.

Предложеното средногодишно ползване на 1 ха залесена площ в държавните гори е **2.64** куб.м/ха, срещу 3.15 куб.м/ха годишно по ГСП от 2011 год.

Общото годишно ползване от държавните гори, заложено в разчетите на Горскостопанския план от 2011 год, е 113.8% от средния годишен прираст на гората, а предложеното годишно ползване за периода 2021÷2030 год. е **99.5% от прираста**, изчислен на база инвентаризацията от **2020** год.

В Таблица № 77 е показано разпределението на предвиденото ползване по насока на стопанисване и групи гори.

В Таблица № 78 е показано разпределението на предвиденото ползване по насока на стопанисване, група гори и условни стопански класове.

Таблица №77

Разпределение на предвиденото ползване(без клони) по насока на стопанисване и ГРУПИ ГОРИ

държавна собственост

Група гори	Мерни единици	Насока на стопанисване						
		Възобновяване	Отглеждане	Селекционна	Трансформация	Техническа	Всичко насоки	%
иглолистни	ха	68.7	1617.4	-	-	1.8	1687.9	13.2
	куб.м	4560	65625	-	-	-	70185	14.8
широколистни високостъблени	ха	4882.9	3675.7	30.0	-	191.6	8780.2	68.9
	куб.м	241340	96240	1240	-	-	338820	71.7
Издънкови за превръщане	ха	1453.0	575.2	99.1	-	120.8	2248.1	17.6
	куб.м	48755	12195	2210	-	-	63160	13.4
нискостъблени	ха	6.9	-	-	-	24.6	31.5	0.3
	куб.м	505	-	-	-	-	505	0.1
Всичко	ха	6411.5	5868.3	129.1	-	338.8	12747.7	100.0
	куб.м	295160	174060	3450	-	-	472670	100.0

Таблица №78

Разпределение на предвиденото ползване(без клони) по насока на стопанисване, група гори и условни стопански класове

държавна собственост

Условни стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване						
		Възобновяване	Отглеждане	Селекционна	Трансформация	Техническа	Всичко насоки	%
Иглолистни								
Бялборови култури	ха	13.2	818.7	-	-	1.8	833.7	6.5
	куб.м	970	36240	-	-	-	37210	7.8
Черборови култури	ха	55.5	798.7	-	-	-	854.2	6.7
	куб.м	3590	29385	-	-	-	32975	7.0
Всичко иглолистни	ха	68.7	1617.4	-	-	1.8	1687.9	13.2
	куб.м	4560	65625	-	-	-	70185	14.8
Широколистни високостъблени								
Буков В	ха	256.7	733.1	5.9	-	29.4	1025.1	8.1
	куб.м	16410	24515	260	-	-	41185	8.7
Буков Ср	ха	1932.3	695.1	14.6	-	80.6	2722.6	21.5
	куб.м	102440	21200	550	-	-	124190	26.3
Буков Н	ха	38.4	-	-	-	-	38.4	0.3
	куб.м	1420	-	-	-	-	1420	0.3
Дъбов СрН	ха	2391.3	200.7	9.5	-	46.6	2648.1	20.9
	куб.м	107340	1430	430	-	-	109200	23.1
Церов	ха	196.0	288.6	-	-	1.9	486.5	3.8
	куб.м	10010	8995	-	-	-	19005	4.0
Широколистен В	ха	8.8	147.3	-	-	2.3	158.4	1.2
	куб.м	750	3005	-	-	-	3755	0.8
Габъров	ха	59.4	1610.9	-	-	30.8	1701.1	13.1

Условни стопански класове	Мерни единици	Насока на стопанисване						
		Възобновяване	Отглеждане	Селекционна	Трансформация	Техническа	Всичко насоки	%
	куб.м	2970	37095	-	-	-	40065	8.5
Всичко широколистни високоствъблени	ха	4882.9	3675.7	30.0	-	191.6	8780.2	68.9
	куб.м	241340	96240	1240	-	-	338820	71.7
Издънкови за превръщане								
Буков В П	ха	205.9	500.3	99.1	-	40.6	845.9	6.7
	куб.м	7700	10840	2210	-	-	20750	4.4
Церов П	ха	508.5	41.6	-	-	76.5	626.6	4.9
	куб.м	16745	810	-	-	-	17555	3.7
Дъбов СрН П	ха	738.6	33.3	-	-	3.7	775.6	6.0
	куб.м	24310	545	-	-	-	24855	5.3
Всичко издънкови за превръщане	ха	1453.0	575.2	99.1	-	120.8	2248.1	17.6
	куб.м	48755	12195	2210	-	-	63160	13.4
Нискоствъблени								
Келявгабъров	ха	6.9	-	-	-	24.6	31.5	0.3
	куб.м	505	-	-	-	-	505	0.1
Всичко нискоствъблени	ха	6.9	-	-	-	24.6	31.5	0.3
	куб.м	505	-	-	-	-	505	0.1
ОБЩО								
ОБЩО НАСОКИ	ха	6411.5	5868.3	129.1	-	338.8	12747.7	100.0
	куб.м	295160	174060	3450	-	-	472670	100.0

Общото ползване от държавните гори (стояща маса без клони), заложено в разчетите на ГСП от 2021 год, е **472 670 куб.м или 47 270 куб.м (средногодишно)**.

В това число е планирано ползване в гори държавна собственост върху земеделски територии, в размер на 845 куб.м или 85 куб.м (средногодишно). За тези гори трябва да се задействат процедури по чл. 81 и чл. 82 от Закона за горите. След издаването на заповед за определяне на имотите като горска територия, тези територии могат да се ползват като гори, съгласно ЗГ.

6.4. Добив и сортименти от ползваната дървесина

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса по вид на сечта, дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти е дадено в таблица № 79.

Таблица № 79
Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти

държавна собственост

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					дърва за отопление	използв. вършина
	без клони	с клони			строителна дървесина						
					едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в иглолистни											
Бял бор	910	1070	230	840	615	35	25	675	130	35	
Черен бор	2800	3260	615	2645	1700	135	40	1875	750	20	
иглолистни	3710	4330	845	3485	2315	170	65	2550	880	55	
проценти	85.7	100.0	19.5	80.5	53.5	3.9	1.5	58.9	20.3	1.3	
Бук	190	230	25	205	70	15	5	90	110	5	
Зимен дъб	50	50	10	40	15	-	-	15	25	-	
Цер	250	270	30	240	75	10	5	90	140	10	
Габър	300	350	65	285	60	15	-	75	210	-	
Акация	50	50	5	45	-	-	5	5	35	5	
Клен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-	
широколистни	850	960	135	825	225	40	15	280	525	20	
проценти	88.5	100.0	14.1	85.9	23.4	4.2	1.6	29.2	54.6	2.1	

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Общо възобновителна в иглолистни	4560	5290	980	4310	2540	210	80	2830	1405	75
проценти	86.2	100.0	18.5	81.5	48.0	4.0	1.5	53.5	26.6	1.4
Възобновителна в широколистни високоствъблени										
Бял бор	40	50	10	40	30	5	-	35	5	-
иглолистни	40	50	10	40	30	5	-	35	5	-
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	60.0	10.0	-	70.0	10.0	-
Бук	108355	121650	13430	108220	35295	6080	2420	43795	60770	3655
Червен дъб	20	20	5	15	5	-	-	5	10	-
Зимен дъб	74635	87335	7890	79445	24490	4450	2630	31570	44330	3545
Благун	20045	23665	2160	21505	6600	1240	710	8550	12020	935
Цер	21515	24980	2275	22705	6500	1285	785	8570	13115	1020
Габър	13495	15375	2550	12825	2315	530	170	3015	9765	45
Явор	580	650	70	580	190	30	10	230	330	20
Бреза	145	155	25	130	45	10	5	60	70	-
Брекина	40	50	5	45	15	5	-	20	25	-
Клен	150	170	20	150	45	10	5	60	85	5
Едрolistна липа	480	540	85	455	140	115	15	270	175	10
Сребролистна липа	780	880	125	755	230	175	20	425	315	15
Шестил	60	70	10	60	20	5	-	25	35	-
Планински ясен	50	60	5	55	20	5	5	30	25	-
тп I-214	230	270	30	240	165	30	10	205	25	10
широколистни	240580	275870	28685	247185	76075	13970	6785	96830	141095	9260
проценти	87.2	100.0	10.3	89.7	27.6	5.1	2.5	35.2	51.1	3.4
Общо възобновителна в широколистни високоствъблени	240620	275920	28695	247225	76105	13975	6785	96865	141100	9260
проценти	87.2	100.0	10.3	89.7	27.6	5.1	2.5	35.2	51.1	3.4
Възобновителна в издънкови за превръщане										
Бял бор	520	600	135	465	340	20	15	375	70	20
Черен бор	800	930	175	755	480	45	10	535	215	5
иглолистни	1320	1530	310	1220	820	65	25	910	285	25
проценти	86.3	100.0	20.3	79.7	53.6	4.3	1.6	59.5	18.6	1.6
Бук	10140	11485	1495	9990	200	1280	375	1855	7790	345
Зимен дъб	14620	15815	1715	14100	315	1925	680	2920	10710	470
Благун	6080	6550	690	5860	115	830	285	1230	4435	195
Цер	12725	13790	1520	12270	155	1570	540	2265	9580	425
Габър	3120	3580	490	3090	35	385	155	575	2425	90
Трепетлика	110	130	20	110	35	25	10	70	40	-
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Келяв габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Сребролистна липа	510	570	100	470	115	145	25	285	180	5
Череша	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-
тп I-214	60	70	10	60	40	10	5	55	5	-
широколистни	47435	52060	6050	46010	1010	6180	2075	9265	35215	1530
проценти	91.1	100.0	11.6	88.4	2.0	11.9	4.0	17.9	67.6	2.9
Общо възобновителна в издънкови за превръщане	48755	53590	6360	47230	1830	6245	2100	10175	35500	1555
проценти	91.0	100.0	11.9	88.1	3.4	11.6	3.9	18.9	66.3	2.9

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти						
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина	
					едра	средна	дребна	общо			
Възобновителна в нискоствъблени											
Акация	505	525	70	455	-	10	50	60	370	25	
широколистни	505	525	70	455	-	10	50	60	370	25	
проценти	96.2	100.0	13.3	86.7	-	1.9	9.5	11.4	70.5	4.8	
Общо възобновителна в нискоствъблени	505	525	70	455	-	10	50	60	370	25	
проценти	96.2	100.0	13.3	86.7	-	1.9	9.5	11.4	70.5	4.8	
Възобновителна в тополови											
тп I-214	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25	
широколистни	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25	
проценти	86.5	100.0	10.8	89.2	58.6	12.6	5.4	76.6	8.1	4.5	
Общо възобновителна в тополови	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25	
проценти	86.5	100.0	10.8	89.2	58.6	12.6	5.4	76.6	8.1	4.5	
Всичко възобновителни сечи	294920	335880	36165	299715	80800	20510	9045	110355	178420	10940	
проценти	87.8	100.0	10.8	89.2	24.1	6.1	2.6	32.8	53.1	3.3	
Прореждане в иглолистни											
Бял бор	10715	12885	1935	10950	685	5030	495	6210	4245	495	
Смърч	25	30	10	20	-	15	5	20	-	-	
Черен бор	8540	10545	1575	8970	575	4135	395	5105	3470	395	
иглолистни	19280	23460	3520	19940	1260	9180	895	11335	7715	890	
проценти	82.2	100.0	15.0	85.0	5.4	39.1	3.8	48.3	32.9	3.8	
Бук	360	470	100	370	-	50	40	90	260	20	
Зимен дъб	80	80	25	55	-	10	5	15	40	-	
Благун	130	130	30	100	-	25	10	35	65	-	
Цер	475	485	50	435	-	100	30	130	300	5	
Габър	725	905	220	685	-	105	85	190	470	25	
Явор	150	200	40	160	-	25	20	45	110	5	
Бреза	40	40	10	30	-	10	-	10	20	-	
Акация	310	330	45	285	-	30	30	60	215	10	
Сребролистна липа	560	620	120	500	5	250	55	310	190	-	
Скоруша	50	70	15	55	-	5	5	10	40	5	
Череша	90	120	25	95	-	10	10	20	70	5	
широколистни	2970	3450	680	2770	5	620	290	915	1780	75	
проценти	86.1	100.0	19.7	80.3	0.1	18.0	8.4	26.5	51.6	2.2	
Общо прореждане в иглолистни	22250	26910	4200	22710	1265	9800	1185	12250	9495	965	
проценти	82.7	100.0	15.6	84.4	4.7	36.4	4.4	45.5	35.3	3.6	
Прореждане в широколистни високоствъблени											
Бял бор	2630	3105	495	2610	165	1235	100	1500	1010	100	
Смърч	335	395	115	280	-	175	50	225	30	25	
Черен бор	815	965	145	820	50	365	40	455	325	40	
Ела	70	90	25	65	-	40	10	50	10	5	
Дуглазка	10	10	5	5	-	5	-	5	-	-	
иглолистни	3860	4565	785	3780	215	1820	200	2235	1375	170	
проценти	84.6	100.0	17.2	82.8	4.7	39.9	4.4	49.0	30.1	3.7	

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Бук	25445	31445	6360	25085	-	3470	2860	6330	17480	1275
Зимен дъб	1795	2335	510	1825	-	210	210	420	1315	90
Благун	560	715	145	570	-	75	65	140	410	20
Цер	3945	4970	640	4330	25	700	215	940	3300	90
Габър	26570	33135	6710	26425	-	3695	3000	6695	18425	1305
Трепетлика	150	160	25	135	30	25	5	60	70	5
Явор	2555	3120	650	2470	-	355	275	630	1730	110
Бреза	80	80	5	75	-	25	-	25	50	-
Мъждрян	65	65	10	55	-	-	-	-	55	-
Акация	30	30	10	20	-	-	-	-	20	-
Клен	20	30	5	25	-	5	5	10	15	-
Едрolistна липа	790	890	180	710	20	355	65	440	265	5
Сребролистна липа	4960	5555	1065	4490	70	2245	450	2765	1705	20
Череша	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Шестил	380	460	100	360	-	50	35	85	255	20
Планински ясен	540	570	85	485	-	115	15	130	345	10
широколистни	67895	83570	16505	67065	145	11325	7200	18670	45445	2950
проценти	81.2	100.0	19.8	80.2	0.2	13.5	8.6	22.3	54.4	3.5
Общо прореждане в широколистни високоствъблени	71755	88135	17290	70845	360	13145	7400	20905	46820	3120
проценти	81.4	100.0	19.6	80.4	0.4	14.9	8.4	23.7	53.1	3.6
Прореждане в издънкови за превръщане										
Бял бор	615	735	105	630	40	310	20	370	240	20
Черен бор	115	135	25	110	10	60	-	70	40	-
иглолистни	730	870	130	740	50	370	20	440	280	20
проценти	83.9	100.0	15.0	85.0	5.7	42.5	2.3	50.5	32.2	2.3
Бук	660	840	130	710	-	60	40	100	560	50
Зимен дъб	85	95	15	80	-	5	5	10	65	5
Благун	30	30	10	20	-	-	-	-	20	-
Цер	155	165	20	145	-	10	5	15	115	15
Габър	855	1085	165	920	-	75	55	130	720	70
Сребролистна липа	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-
широколистни	1805	2235	340	1895	-	160	105	265	1490	140
проценти	80.8	100.0	15.2	84.8	-	7.2	4.6	11.8	66.7	6.3
Общо прореждане в издънкови за превръщане	2535	3105	470	2635	50	530	125	705	1770	160
проценти	81.6	100.0	15.2	84.8	1.6	17.1	4.0	22.7	57.0	5.1
Пробирка в иглолистни										
Бял бор	19080	22615	2695	19920	3170	8790	830	12790	6565	565
Смърч	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-
Черен бор	17500	20670	2475	18195	2925	7965	725	11615	5985	595
Ела	25	25	5	20	10	5	-	15	5	-
Дуглазка	870	1000	210	790	435	150	20	605	140	45
иглолистни	37495	44330	5390	38940	6545	16915	1575	25035	12700	1205
проценти	84.6	100.0	12.2	87.8	14.8	38.2	3.5	56.5	28.6	2.7
Бук	1520	1800	275	1525	170	355	145	670	825	30
Червен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Зимен дъб	280	310	30	280	15	70	25	110	160	10
Благун	240	270	30	240	15	55	20	90	140	10
Цер	845	925	175	750	60	85	-	145	600	5
Габър	2285	2715	385	2330	235	560	215	1010	1275	45

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Трепетлика	40	40	5	35	10	5	-	15	20	-
Явор	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-
Бреза	115	125	10	115	5	35	-	40	75	-
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Акация	80	80	15	65	-	5	5	10	55	-
Клен	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Едролитна липа	60	60	5	55	5	25	5	35	20	-
Сребролистна липа	360	400	75	325	40	160	10	210	115	-
Планински ясен	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
широколистни	5880	6780	1005	5775	560	1370	425	2355	3320	100
проценти	86.7	100.0	14.8	85.2	8.3	20.2	6.3	34.8	49.0	1.4
Общо пробирка в иглолистни	43375	51110	6395	44715	7105	18285	2000	27390	16020	1305
проценти	84.9	100.0	12.5	87.5	13.9	35.8	3.9	53.6	31.4	2.5
Пробирка в широколистни високостъблени										
Бял бор	405	475	50	425	60	200	20	280	135	10
Смърч	30	30	5	25	10	10	-	20	5	-
Черен бор	515	600	65	535	90	225	25	340	180	15
Ела	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-
Дуглазка	130	150	30	120	70	20	5	95	20	5
иглолистни	1100	1275	155	1120	235	460	50	745	345	30
проценти	86.3	100.0	12.2	87.8	18.4	36.1	3.9	58.4	27.1	2.3
Бук	11495	13295	2000	11295	1445	2125	1190	4760	6135	400
Червен дъб	150	180	20	160	15	25	15	55	95	10
Зимен дъб	1380	1690	175	1515	120	245	145	510	900	105
Благун	780	970	100	870	75	150	85	310	510	50
Цер	4490	5450	775	4675	330	665	-	995	3580	100
Габър	4035	4815	730	4085	515	800	435	1750	2210	125
Трепетлика	110	130	20	110	35	10	-	45	65	-
Явор	320	390	65	325	45	65	35	145	170	10
Бреза	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Мъждрян	15	15	-	15	-	-	-	-	15	-
Едролитна липа	70	80	15	65	5	35	-	40	25	-
Сребролистна липа	650	750	125	625	50	315	30	395	220	10
Череша	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен	95	105	15	90	15	5	-	20	70	-
широколистни	23625	27905	4045	23860	2650	4445	1935	9030	14020	810
проценти	84.7	100.0	14.5	85.5	9.5	15.9	6.9	32.3	50.3	2.9
Общо пробирка в широколистни високостъблени	24725	29180	4200	24980	2885	4905	1985	9775	14365	840
проценти	84.7	100.0	14.4	85.6	9.9	16.8	6.8	33.5	49.2	2.9
Пробирка в издънкови за превръщане										
Бял бор	400	470	55	415	60	185	30	275	135	5
Черен бор	220	260	30	230	35	105	10	150	75	5
иглолистни	620	730	85	645	95	290	40	425	210	10
проценти	84.9	100.0	11.6	88.4	13.0	39.7	5.5	58.2	28.8	1.4
Бук	5365	6135	615	5520	85	560	480	1125	4030	365
Зимен дъб	830	880	120	760	10	65	60	135	580	45
Благун	265	285	45	240	5	20	10	35	195	10
Цер	590	630	85	545	5	30	45	80	435	30
Габър	1850	2175	255	1920	5	195	155	355	1440	125

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Явор	30	40	5	35	-	5	5	10	25	-
Бреза	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Сребролистна липа	70	70	15	55	5	25	-	30	25	-
широколистни	9040	10255	1145	9110	115	910	755	1780	6755	575
проценти	88.2	100.0	11.2	88.8	1.1	8.8	7.4	17.3	65.9	5.6
Общо пробирка в издънкове за превръщане	9660	10985	1230	9755	210	1200	795	2205	6965	585
проценти	87.9	100.0	11.2	88.8	1.9	10.9	7.3	20.1	63.4	5.3
Селекционна в широколистни високоствъблени										
Бук	720	810	125	685	60	80	15	155	515	15
Зимен дъб	470	550	70	480	15	70	15	100	365	15
Габър	50	60	10	50	-	10	-	10	40	-
широколистни	1240	1420	205	1215	75	160	30	265	920	30
проценти	87.3	100.0	14.4	85.6	5.3	11.3	2.1	18.7	64.8	2.1
Общо селекционна в широколистни високоствъблени	1240	1420	205	1215	75	160	30	265	920	30
проценти	87.3	100.0	14.4	85.6	5.3	11.3	2.1	18.7	64.8	2.1
Селекционна в издънкове за превръщане										
Бук	1750	1980	310	1670	65	235	40	340	1295	35
Зимен дъб	280	310	40	270	-	55	10	65	200	5
Габър	180	210	30	180	-	30	15	45	130	5
широколистни	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8
Общо селекционна в издънкове за превръщане	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8
Всичко отгледни сечи	177750	213345	34370	178975	12015	48345	13585	73945	97980	7050
проценти	83.3	100.0	16.1	83.9	5.6	22.7	6.4	34.7	45.9	3.3
ОБЩО от всички сечи										
Бял бор	35315	42005	5710	36295	5165	15810	1535	22510	12535	1250
Смърч	410	475	135	340	15	205	55	275	40	25
Черен бор	31305	37365	5105	32260	5865	13035	1245	20145	11040	1075
Ела	115	135	35	100	15	50	10	75	20	5
Дуглазка	1010	1160	245	915	505	175	25	705	160	50
иглолистни	68155	81140	11230	69910	11565	29275	2870	43710	23795	2405
проценти	84.0	100.0	13.9	86.1	14.2	36.1	3.5	53.8	29.3	3.0
Бук	166000	190140	24865	165275	37390	14310	7610	59310	99770	6195
Червен дъб	175	205	25	180	20	25	15	60	110	10
Зимен дъб	94505	109450	10600	98850	24980	7105	3785	35870	58690	4290
Благун	28130	32615	3210	29405	6810	2395	1185	10390	17795	1220
Цер	44990	51665	5570	46095	7150	4455	1625	13230	31165	1700
Габър	53465	64405	11610	52795	3165	6400	4285	13850	37110	1835
Трепетлика	410	460	70	390	110	65	15	190	195	5
Явор	3655	4420	830	3590	235	490	345	1070	2375	145
Бреза	420	440	55	385	50	90	5	145	240	-
Мъждрян	100	100	10	90	-	-	-	-	90	-
Акация	975	1015	145	870	-	45	90	135	695	40

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Келяв габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Брекина	40	50	5	45	15	5	-	20	25	-
Клен	250	280	35	245	50	30	10	90	150	5
Едролитна липа	1400	1570	285	1285	170	530	85	785	485	15
Сребролистна липа	7910	8865	1625	7240	515	3325	590	4430	2760	50
Скоруша	50	70	15	55	-	5	5	10	40	5
Череша	125	155	30	125	-	15	10	25	95	5
Шестил	440	530	110	420	20	55	35	110	290	20
Планински ясен	695	745	105	640	40	125	20	185	445	10
тп I-214	770	895	100	795	530	110	45	685	75	35
широколистни	404515	468085	59305	408780	81250	39580	19760	140590	252605	15585
проценти	86.4	100.0	12.6	87.4	17.4	8.5	4.2	30.1	54.0	3.3
ВСИЧКО	472670	549225	70535	478690	92815	68855	22630	184300	276400	17990
проценти	86.1	100.0	12.9	87.1	16.9	12.5	4.1	33.5	50.3	3.3

От всички видове сечи през ревизионния период следва да се добият:

- едра строителна дървесина	-	92 815 куб.м	-	16.9%
- средна строителна дървесина	-	68 855 куб.м	-	12.5%
- дребна строителна дървесина	-	22 630 куб.м	-	4.1%
Общо строителна дървесина	-	184 300 куб.м	-	33.5%
- дърва за огрев	-	276 400 куб.м	-	50.3%
- използваема вършина	-	17 990 куб.м	-	3.3%
Общо лежаща дървесна маса	-	478 690 куб.м	-	87.1%
- отпад	-	70 535 куб.м	-	12.9%
Общо стояща дървесна маса	-	549 225 куб.м	-	100.0%
Стояща маса без клони		472 670 куб.м		

Сортиментната структура на ползването през отделните години ще се променя в зависимост от структурата и санитарното състояние на насажденията, от които ще се набира годишното ползване. Необходимо е да се полагат системни грижи за най-рационалното разкрояване на стъблата, с оглед да се добива повече строителна дървесина.

Разпределението на очакваният общ добив по сортименти е направено по възприетите проценти за сортиментиране по видове сечи и основни групи сортименти. Прогнозната

сортиментна структура на предложеното ползване (в проценти) е дадена в таблица № 80. Прогнозните проценти за сортиране за ТП ДГС “Върбица” са получени, като са използвани данните за добивите по сортименти през изтеклия ревизионен период и са приети, на 17.03.2021 г. на заседание на Експертния съвет на ИАГ при МЗХ.

Таблица № 80
За възприетите проценти за сортиране на предвидената за отсичане стояща маса с клони по видове сечи и дървесни видове

Вид на сечта	Дървесен вид	Предвидено за отсичане		Отпад	Лежаща маса	Вероятен добив по сортименти				дърва за огрев	Вършина
		стояща маса				строителна дървесина					
		без клони	с клони			едра	средна	дребна	общо		
Възобн. в тополови	тополи	87	100	10	90	59	12	5	76	9	5
Възобновителна в иглолистни	бб , чб	93	100	22	78	58	3	2	63	12	3
Възобн. във високостъблени	бук , гбр	93	100	11	89	29	5	2	36	50	4
	зdB, благуи	88	100	9	91	28	5	3	36	51	4
Възобн. във високостъблени	цр	88	100	9	91	26	5	3	34	53	4
Възобн. в изд. за превръщане	бук , гбр	89	100	13	87	2	11	3	16	68	3
	зdB, благуи	91	100	11	89	2	12	4	18	68	3
Възобн. в изд. за превръщане	цр	91	100	11	89	1	11	4	16	70	3
Възобновителна в нискостъблени	акация	89	100	12	88	1	2	9	12	70	6
Възобновителна в нискостъблени	кгбр	90	100	36	64	-	-	-	-	54	10
Прочистка в иглолистни	бял бор, черен бор и др.	69	100	40	60	-	14	9	23	31	6
Прореждане в иглолистни	бял бор, черен бор и др.	81	100	15	85	5	39	4	48	33	4
Пробирка в иглолистни	бял бор, черен бор и др.	85	100	12	88	14	39	3	56	29	3
Прореждане във високостъблени	бук , гбр	74	100	20	80	-	11	9	20	56	4
	зdB, благуи	72	100	20	80	-	9	9	18	58	4
Пробирка във високостъблени	бук , гбр	85	100	15	85	11	16	9	36	46	3
	зdB, благуи	91	100	10	90	7	14	9	30	54	6
Прочистка в изд. за превр.	зdB, благуи	91	100	25	75	-	-	5	5	64	6
Прореждане в изд. за превр.	бук , гбр	74	100	15	85	-	7	5	12	67	6
	зdB, благуи	91	100	12	88	-	8	4	12	69	7
Прореждане в изд. за превр.	цр	91	100	12	88	-	6	4	10	71	7
Пробирка в изд. за превр.	бук , гбр	81	100	10	90	1	9	8	18	66	6
	зdB, благуи	91	100	10	90	1	8	7	16	68	6
Пробирка в изд. за превр.	цр	91	100	10	90	1	6	7	14	70	6
Санитарна	иглолистни	85	100	20	80	3	20	5	28	47	5
	широколистни	91	100	14	86	3	11	1	15	65	6

6.5. Възобновяване и планирано залесяване в държавните горски територии

6.5.1. Естествено възобновяване

В района на държавно горско стопанство “Върбица” съществуват сравнително добри условия за естественото възобновяване на основните дървесни видове – зимен дъб, цер, благуи, бял бор, черен бор и бук. Въпреки това то протича с умерени темпове.

При издънковите и семенни дъбове констатираното възобновяване в повечето случаи е представено от поници и 2-3 годишен подраст, който още не е укрепнал и е силно неравномерно разположен по площта на подотделите. Основни причини за слабото възобновяване са несвоевременното извеждане или ниските интензивности на възобновителни сечи и наличието на подлес, а в някои случаи и на зачимяване в част от зрелите насаждения и бедните месторастения на които се намират насажденията.

Необходимост от подпомагане има при голяма част от издънковите гори за превръщане. Желателно е мероприятието да се извършва в семеносна година.

При белия и черен бор, причината за по-слабото възобновяване е голямата склопеност на дървостойките.

Въпреки изложените факти, горите в района се възобновяват естествено и при положение, че се водят своевременни лесовъдски мероприятия, като изсичане на подлеса и опазване на подрастта и разбира се отгледните сечи се извеждат в пълен обем по добив и време, то естественото възобновяване в района е за предпочитане.

През настоящия ревизионен период в насажденията на ТП ДГС "Върбица" ще се **разчита основно на естественото възобновяване**. Където по обективни или по субективни причини то е компрометирано или е невъзможно да се появи е предвидено съответно залесяване.

Начинът на възобновяване на зрелите насаждения е определен конкретно за всяко насаждение в зависимост от типа месторастене, възобновителната му способност, бъдещия целеви състав, водените до сега мероприятия и предвидените такива, и не на последно място целесъобразността от икономическа гледна точка.

Естественото възобновяване е възприето като основен метод в зрелите насаждения.

6.5.2. Залесяване

Общо залесяване е предвидено на площ от **70.3 хектара** редуцирана площ (или средногодишно по **7.0 ха**), (таблици №№ 81, 82, 83).

Таблица № 81

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по насоки на залесяване и по горскостопански участъци

държавна собственост

Насоки на залесяване	I ГСУ Върбица		II ГСУ Елешница		III ГСУ Тушовица		Общо	
	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
в зрели гори	1.6	100.0	0.3	100.0	3.3	100.0	5.2	100.0
общо	1.6	100.0	0.3	100.0	3.3	100.0	5.2	100.0
Всичко за залесяване	1.6	100.0	0.3	100.0	3.3	100.0	5.2	100.0
Подпомагане на възобновяване без залесяване	30.9		34.2		-		65.1	
Вичко	32.5		34.5		3.3		70.3	

Залесяване е планирано на площ от **5.2 ха**. Тук са отнесени залесяванията в зрели гори. Това са залесяванията след планирани по ГСП голи сечи на тополови култури с последващо залесяване.

В подотделите тополови култури е планирано залесяване върху цялата площ, а при насажденията в които тополите са с участие 2-3 десети от състава е планирано залесяване само върху площите освободени от тополата след сечта(сеч в цера, габъра, благуна и бряста не е планирана), такива подотдели са: **125: ф; 192: б; 240: и**.

Планирано е и подпомагане на възобновяването без залесяване, чрез разрохкване на площ от **65.1 ха**.

В работните ведомости, за всяка площ, предвидена за залесяване, са указани:

- дървесните видове за залесяване и площното им участие;
- насоката на залесяване;
- вида на почвоподготовката;
- схемата на залесяване;

В зависимост от наклона на терена, дълбочината на почвата, степента на каменливост, изложението и икономическите възможности е предвидена съответната почвоподготовка.

Таблица № 82

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по вид на почвоподготовка и по горскостопански участъци

държавна собственост

Почвоподготовка	I ГСУ Върбица		II ГСУ Елешница		III ГСУ Тушовица		Общо	
	ха	%	ха	%	ха	%	ха	%
разрохване под склопа	30.9	95.1	34.2	99.1	-	-	65.1	92.6
общо РЪЧНА	30.9	95.1	34.2	99.1	-	-	65.1	92.6
дупки моторен свредел	1.6	4.9	0.3	0.9	3.3	100.0	5.2	7.4
общо МЕХАНИЗИРАНА	1.6	4.9	0.3	0.9	3.3	100.0	5.2	7.4
общо РЪЧНА+МЕХАНИЗИРАНА	32.5	100.0	34.5	100.0	3.3	100.0	70.3	100.0

Основната почвоподготовка при планиране на залесяванията е ръчната почвоподготовка планирана на площ от **65.1 ха**, под формата на разрохване под склопа. Изборът се определя от големите наклони и плитките почви в местата предвидени за подпомагане.

Механизираната почвоподготовка е планирана на площ от **5.2 ха** в тополовите култури чрез използване на дупки моторен свредел.

При избора на дървесни видове за залесяване са взети предвид условията на месторастене, изискванията за залесяване в защитените зони по Натура 2000 и стопанската изгода, като е използван подходящият за конкретните месторастения състав.

Таблица № 83

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на необходимия посадъчен материал по дървесни видове

държавна собственост

Дървесен вид	Залесяване							Посадъчен материал	
	след гола сеч	ново залесяване	възстановяване на гори	попълване на редици	В зрели гори	Всичко	%	фиданки на 1 ха	фиданки всичко
	хектари							хиляди броя	
тп I-214	-	-	-	-	0.3	0.3	5.8	0.8	0.2
Черна топола	-	-	-	-	4.9	4.9	94.2	0.8	3.9
всичко	-	-	-	-	5.2	5.2	100.0	-	4.1

Предвиденото залесяване е с топола I - 214 на площ 0.3 ха или 5.8% от площта за залесяване и с черна топола на площ 4.9 ха или 94.2% от площта за залесяване.

Залесяването с черна топола е планирано за залесяване в защитените зони от Натура 2000.

Схемите на залесяване на използваните дървесни видове са следните:

тп I - 214	4.0 x 3.0 м
черна топола	4.0 x 3.0 м

Необходимият посадъчен материал за десетилетието е **4 100** броя фиданки.

Залесяването ще се извърши чрез садене на стандартни фиданки. Съобразно досегашната практика най-добри резултати се получават при пролетното залесяване затова и през настоящият ревизионен период пролетта ще е предпочитаният сезон за тази дейност.

Наличието на тревна и плевелна растителност, както и за борба срещу летните засушавания прави задължително окопаването на създадените култури - три пъти през първата година, два пъти през втората и един път през третата, а за тополовите култури – съгласно Наредбата. При опасност от заглушаване да се провежда осветление дори да не е предвидено по горскостопанския план.

В Приложението на ГСП е посочено планираното залесяване по горскостопански участъци.

В таблична форма е даден списък на подотделите с планирано залесяване:

отдел	подотдел	насоки	подготовка	залесяване по видове
3	д	пв 3.8	р 3.8	-
4	з	пв 1.8	р 1.8	-
5	в	пв 8.7	р 8.7	-
9	в	пв 0.7	р 0.7	-
9	е	пв 7.7	р 7.7	-
14	ж	пв 5.4	р 5.4	-
16	в	пв 2.4	р 2.4	-
34	б	пв 6.6	р 6.6	-
67	ж	пв 10.9	р 10.9	-
83	а	пв 16.7	р 16.7	-
86	с	пв 0.4	р 0.4	-
125	ф	взг 1.3	дмс 1.3	чтп 1.3
130	ж	взг 0.3	дмс 0.3	чтп 0.3
192	б	взг 0.3	дмс 0.3	и214 0.3
240	и	взг 0.4	дмс 0.4	чтп 0.4
240	ц	взг 0.1	дмс 0.1	чтп 0.1
241	ф	взг 1.0	дмс 1.0	чтп 1.0
242	б	взг 1.2	дмс 1.2	чтп 1.2
242	т	взг 0.6	дмс 0.6	чтп 0.6

6.6. Паша в горските територии

В ТП ДГС “Върбица” се забранява паша върху обща площ от **12165.0 ха**, а върху териториите държавна собственост на площ от **11158.7 ха**.

Съгласно **чл.124 ал.1 до ал.6 от ЗГ** е забранена пашата в горските територии без пастир, в поройните и ерозираните горски територии, в дендрариумите, в одобрените и регистрираните източници за производство на горски репродуктивни материали и горските разсадници, в горските култури и младите насаждения от семенен произход и в издънковите насаждения, докато достигнат височина до 3 метра, в горските територии, в които е започнало или е възможно естественото им възобновяване и ноцната паша.

В таблица № 84 е показана площта забранена за паша по горскостопански участъци, а в таблица № 84 А за горските територии, държавна собственост.

Таблица № 84

Размер на площта, забранена за паша

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
I ГСУ Върбица	8294.4	5213.1	26.3
II ГСУ Елешница	5822.8	3229.7	16.3
III ГСУ Тушовица	5676.9	3722.2	18.8
всичко	19794.1	12165.0	61.4

Таблица № 84^А

Размер на площта, забранена за паша, държавна собственост

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
I ГСУ Върбица	7832.8	4940.1	27.0
II ГСУ Елешница	5639.1	3160.7	17.3
III ГСУ Тушовица	4802.1	3057.9	16.7
всичко	18274.0	11158.7	61.0

В Приложението са приложени списъци на забранените за паша подотдели по землища.

6.7. Ползване на недървесни горски продукти

6.7.1. Добив на билки, горски плодове и гъби

Горското стопанство разполага с добри възможности за получаване на доход от тази продукция, която е предназначена основно за износ. В тази дейност могат да се привличат временните работници през незаемото им с лесокултурна работа време.

Предвижда се добив на гъби, билки и горски плодове(коприва, шипки, глог, трънки) – **100 тона(средногодишно)**, като тези количества зависят от различни фактори (климатични условия, възможност за реализация и маркетинг).

На територията на ТП ДГС “Върбица” има естествени добри условия за **събиране на трюфел**, дейността **не е регламентирана** с нормативни документи и тепърва ще навлиза, като недървесен горски продукт в горското стопанство.

Тези количества **имат характер на прогноза**, тъй като добивът им зависи от плодосенето, годишните промени в климатичните условия, особеностите на климатичната среда, антропогенните фактори и други. Те се събират от местното население за лични нужди и не представляват интерес в горскостопанско отношение.

6.7.2. Добив на сено

В държавните горски територии е възможен добив на сено, като не се определя количество, поради липса на интерес в горскостопанско отношение.

6.7.3. Добив на листников фураж

Допуска се събирането на листников фураж без предвиждания за точни количества и без да уврежда дървостоя.

6.8. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите

6.8.1. Сгради

В момента ТП ДГС “Върбица” разполага със следните сгради:

- административна сграда – кв. 83, УПИ I - град Върбица
- почивна станция “Тинтява” – ловна хижа – имот № 12766.79.98.1 – з-ще гр. Върбица
- общежитие – местността “Курорта” – имот № 12766.79.98.2 – з-ще гр. Върбица
- горски кантон – Горска барака – в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- склад – Горска барака - в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- склад за фураж – Горска барака - в имот № 12766.79.84 – з-ще гр. Върбица
- жилищна сграда – 120кв.м. – м. “Елешница” - в имот № 07692.63.2 – з-ще с. Бяла река
- столова - кухня – местността “Елешница” – в имот № 07692.63.2 – з-ще с. Бяла река
- горски кантон – 82 кв.м. – м. “Елешница” – в имот № 07692.63.4 – з-ще с. Бяла река
- апартаменти – гр. Върбица – 2 бр.
- горски кантон - горски разсадник Станянци – имот № 05075.39.47.1 – з-ще с. Божурово
- склад – 125 кв.м. в имот № 12766.79.85 – з-ще гр. Върбица
- сграда – Горска барака – с. Тушовица в имот № 73537.25.99 – з-ще с. Тушовица

През ревизионния период не се предвижда строеж на нови горски сгради, а **само ремонт на съществуващи сгради:**

- ремонт на административна сграда град Върбица – 150 000лв
- ремонт на почивна станция “Тинтява” – ловна хижа – 70 000лв
- ремонт на горски кантон – Горска барака – 30 000лв
- ремонт на жилищна сграда – 120кв.м. – м. “Елешница” - 70 000лв
- ремонт на столова - кухня – местността “Елешница” – 50 000лв
- ремонт на горски кантон – 82 кв.м. – м. “Елешница” – 70 000лв
- ремонт на апартаменти – гр. Върбица – 2 бр.- 40 000лв
- ремонт на горски кантон - горски разсадник Станянци – 10 000лв
- ремонт на сграда – Горска барака – с. Тушовица – 10 000лв.

Необходимите средства за ремонт на съществуващите сгради е 500 000 лв или **50 000 лева(средногодишно)**.

6.8.2. Пътища

През ревизионния период е построен и на места извършен основен ремонт на горски автомобилен път(стабилизиран) от село Тушовица до местността Жълта локва, които преминава и на територията на ТП ДГС “Преслав” и се свързва със пътя минаващ под стената на язовир “Тича”, с последваща връзка с републикански път(І - 7).

Извършван е частичен ремонт на съществуващи горски автомобилни пътища. Изградени са временни извозни пътища, а една част от коларските пътища временно са разширявани и приспособявани за превоз на дървен материал с камиони при добри метеорологични условия.

Въпреки всичко това е недостатъчно, в резултат на неравномерното им разположение на територията на стопанството. Има райони, до които достъпът е затруднен, или са трайно недостъпни, особено при лоши атмосферни условия.

Предвижда се **ремонт** на горски автомобилни пътища с обща дължина **23.0 км**, преминаващи през горските територии, собственост на ТП ДГС “Върбица”, както следва:

- Горски автомобилен път “Ачмалък-Кайряка” - отд. 176:и - отд. 179:е - III степен - 5.0 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.0 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Дебела граница - Алаги нива” - отд. 212:а - отд. 238:е - III степен -1.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **1.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Равна – Чатал дере” - отд. 27:в - отд. 30:а - III степен - 3.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **3.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Котата – Голиат” - отд. 56:б - отд. 51:в - III степен - 5.1 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.1 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Яворов кладенец – Киров кладенец” - отд. 167:д - отд. 184:в - III степен - 7.3 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **7.3 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

За ремонт на съществуващи горски пътища се предвиждат средства при цена **50 000 лв/км**

Общата цена за ремонт на съществуващите горски автомобилни пътища е 1 150 000 лв.

6.8.3. Техники - укрепителни мероприятия

Земите в района на стопанството са добре облесени и липсват ерозионни процеси от масов характер. Ерозията се проявява предимно скрито под формата на площно повърхностно измиване и отнасяне на плодородните почвени хоризонти, но ерозията е пренебрежително малка. Линейната ерозия се проявява ограничено като частично продълбава леглата на водните течения.

На територията на ТП ДГС “Върбица”, не се наблюдават силно изразени ерозионни процеси. По **подробни сведения** за тях са дадени в **точка 1.6** на тази глава.

6.9. Опазване на горските територии

Държавно горско стопанство “Върбица” е разделено на три горскостопански участъка и шестнадесет охранителни района (ОР) със Заповеди №№ 198/25.09.2020 г. и 227/01.12.2020 г. на директора на ТП ДГС “Върбица”. Горскостопанските участъци се разделят както следва:

1. ГСУ “Върбица” - включва отдели №№ от **1 – 30; 39 – 47; 50 – 64; 86 – 136; 146 – 148; 239; 250**; с обща площ **8294.4 ха** (в т.ч. държавна собственост 7832.8 ха), от която залесена 8089.4 ха (7629.1 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 1617015 куб.м (1570390 куб.м - държавни).

2. ГСУ “Елешница” - включва отдели №№ от **31 - 38; 48; 49; 65 – 85; 161 – 169; 172 – 177; 181 – 210; 245**; с обща площ **5822.8 ха** (в т.ч. държавна собственост 5639.1 ха), от която залесена 5707.9 ха (5524.2 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 1181105 куб.м (1156770 куб.м - държавни).

3. ГСУ “Тушовица” - включва отдели №№ от **137 – 145; 149 – 160; 170; 171; 178 – 180; 211 – 238; 240 – 244; 246 – 249**; с обща площ **5676.9 ха** (в т.ч. държавна собственост 4802.1 ха), от която залесена 5587.4 ха (4720.5 ха - държавни). Общият запас (без клони) на насажденията е 988450 куб.м (881195 куб.м - държавни).

Средният размер на охранителните участъци е 1142.0 ха (само държавна собственост).

Границите и големината на обособените шестнадесет охранителни райони(ОР) по необходимост могат да се оптимизират спрямо обема на водените мероприятия, опасността от повреди и нарушения с последващи заповеди на директора на ТП ДГС “Върбица” през ревизионния период.

За опазване на горите от болести и вредители следва да се извършват редовно лесопатологични обследвания в различни райони на стопанството съвместно с Лесозащитна станция София. Основни средства за борба остават редовното и навременно извеждане на заложените сечи, както и своевременно провеждане на лесозащитни мероприятия. Предимство следва да се дава на биологичните и механични методи за борба с вредителите пред химическите такива. От съществено значение е изваждането на сухата и паднала маса, както и на отпадъците от сечта.

За опазване на новосъздадените култури те следва да се ограждат, по възможност с ограда, а по изключение с вършина и клони.

Санитарното състояние на гората е един от определящите фактори за нейната производителност.

Състоянието на държавните гори в района на ТП ДГС “Върбица” се вижда от таблица № 85, където е показано разпределението на залесената площ по видове насаждения и степени на повреда.

Таблица № 85
Разпределение на залесената площ по видове насаждения
и степени на повреда

държавна собственост

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен
	Неповредени	I	II	III	Общо	
Бял бор	647.2	31.6	4.8	1.0	684.6	- 0.1
в.т.ч. Култури Чисти	194.5	6.9	4.8	1.0	207.2	- 0.2
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	59.7	-	-	-	59.7	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	393.0	24.7	-	-	417.7	- -
Смърч	1.4	-	-	-	1.4	- -
в.т.ч. Култури Чисти	1.4	-	-	-	1.4	- -
Черен бор	785.0	1.9	0.3	-	787.2	- -
в.т.ч. Култури Чисти	138.3	1.9	-	-	140.2	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	127.9	-	-	-	127.9	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	518.8	-	0.3	-	519.1	- -
Дуглазка	3.3	-	-	-	3.3	- -
в.т.ч. Култури Чисти	1.0	-	-	-	1.0	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	2.3	-	-	-	2.3	- -
Бук	3319.6	1733.9	86.2	-	5139.7	- 0.3
в.т.ч. Насаждения Чисти	1200.1	519.7	54.9	-	1774.7	- 0.3
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	62.9	-	-	-	62.9	- -
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2055.9	1214.2	31.3	-	3301.4	- 0.3
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.7	-	-	-	0.7	- -
Червен дъб	4.4	-	-	-	4.4	- -
в.т.ч. Култури Чисти	1.5	-	-	-	1.5	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.9	-	-	-	2.9	- -
Зимен дъб	1868.3	577.9	68.6	-	2514.8	- 0.2
в.т.ч. Насаждения Чисти	717.7	156.7	58.2	-	932.6	- 0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1.1	-	-	-	1.1	- -
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	1148.3	421.2	10.4	-	1579.9	- 0.3
в.т.ч. Култури Чисти	0.7	-	-	-	0.7	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.5	-	-	-	0.5	- -
Благун	197.3	86.7	4.5	-	288.5	- 0.3
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	- -
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	192.0	86.7	4.5	-	283.2	- 0.3
в.т.ч. Култури Чисти	0.7	-	-	-	0.7	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	4.3	-	-	-	4.3	- -
Цер	843.4	218.4	39.5	-	1101.3	- 0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	60.7	5.9	-	-	66.6	- -
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	72.1	5.9	-	-	78.0	- 0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	699.7	206.6	39.5	-	945.8	- 0.1
в.т.ч. Култури Чисти	4.1	-	-	-	4.1	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	3.8	-	-	-	3.8	- -
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	3.0	-	-	-	3.0	- -

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен
	Неповредени	I	II	III	Общо	
Габър	1033.6	49.4	-	-	1083.0	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	44.0	-	-	-	44.0	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	124.4	-	-	-	124.4	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	865.2	49.4	-	-	914.6	-
Трепетлика	2.5	-	-	-	2.5	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	0.3	-	-	-	0.3	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	2.2	-	-	-	2.2	-
Явор	11.1	-	-	-	11.1	-
в.т.ч. Култури Чисти	4.8	-	-	-	4.8	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	6.3	-	-	-	6.3	-
Бреза	3.9	-	-	-	3.9	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.4	-	-	-	3.4	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.5	-	-	-	0.5	-
Мъждрян	8.2	-	-	-	8.2	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	4.2	-	-	-	4.2	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.9	-	-	-	0.9	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3.1	-	-	-	3.1	-
Акация	145.8	-	1.2	-	147.0	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	88.7	-	1.2	-	89.9	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	25.5	-	-	-	25.5	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	20.6	-	-	-	20.6	-
в.т.ч. Култури Чисти	7.7	-	-	-	7.7	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	0.7	-	-	-	0.7	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.6	-	-	-	2.6	-
Келяв габър	580.3	-	-	-	580.3	-
в.т.ч. Насаждения Чисти	62.3	-	-	-	62.3	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	5.7	-	-	-	5.7	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	512.3	-	-	-	512.3	-
Едрolistна липа	18.4	-	-	-	18.4	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	8.7	-	-	-	8.7	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	9.7	-	-	-	9.7	-
Сребролистна липа	28.3	-	-	-	28.3	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	0.6	-	-	-	0.6	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	18.1	-	-	-	18.1	-
в.т.ч. Култури Чисти	0.2	-	-	-	0.2	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	6.7	-	-	-	6.7	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	2.7	-	-	-	2.7	-
Череша	0.2	0.6	-	-	0.8	-
в.т.ч. Култури Чисти	-	0.6	-	-	0.6	1
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	0.2	-	-	-	0.2	-
Планински ясен	2.6	-	-	-	2.6	-
в.т.ч. Култури Чисти	1.2	-	-	-	1.2	-

Видове насаждения	Степени на повреда					Средна степен
	Неповредени	I	II	III	Общо	
	хектари					
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.4	-	-	-	1.4	-
тп I-214	5.0	-	-	-	5.0	-
в.т.ч. Култури Чисти	3.2	-	-	-	3.2	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	1.8	-	-	-	1.8	-
Без преобладание	4756.1	578.3	123.1	-	5457.5	0.1
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	12.2	-	-	-	12.2	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	721.7	-	-	-	721.7	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	3355.4	558.8	123.1	-	4037.3	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	571.6	19.5	-	-	591.1	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	32.8	-	-	-	32.8	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	62.4	-	-	-	62.4	-
Всичко	14265.9	3278.7	328.2	1.0	17873.8	0.1
в.т.ч. Насаждения Чисти	2178.3	682.3	114.3	-	2974.9	0.2
в.т.ч. Насажд.Смес.Игл-Шир.	12.2	-	-	-	12.2	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Шир-Игл.	1023.6	5.9	-	-	1029.5	-
в.т.ч. Насажд.Смес.Широкол.	8882.5	2536.9	208.8	-	11628.2	0.2
в.т.ч. Култури Чисти	362.7	9.4	4.8	1.0	377.9	0.1
в.т.ч. Култ.Смес.Иглолистни	187.6	-	-	-	187.6	-
в.т.ч. Култ.Смес.Игл-Шир.	1485.7	44.2	0.3	-	1530.2	-
в.т.ч. Култ.Смес.Шир-Игл.	44.0	-	-	-	44.0	-
в.т.ч. Култ.Смес.Широкол.	89.3	-	-	-	89.3	-

Става ясно, че 79.8% от дървостойките не са засегнати от повреди. При засегнатите дървостойки преобладава първа степен на повреда (18.3% от залесената площ), при която е достатъчно да се изведе санитарна или принудителна сеч с интензивност от 10% до 15%. Втора степен е установена на площ от 328.2 ха (1.8%), при нея интензивността на сечта е до 10% и трета степен на повреди е констатирана само на 1.0 ха от залесената площ (предимно иглолистни култури), интензивността на санитарната сеч е 100%.

По-добра представа за здравословното състояние на насажденията може да се получи от таблица № 86, където са показани видовете повреди по дървесни видове.

Таблица № 86
Преглед на повредите по дървесни видове

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
снеговал	4.3	-	700	95	13.6
в.т.ч. Черен бор	0.6	0.1	170	23	13.4
в.т.ч. Бук	0.4	-	60	8	13.4
в.т.ч. Зимен дъб	0.1	-	20	3	13.4
в.т.ч. Габър	2.8	0.1	400	54	13.4
в.т.ч. Сребролистна липа	0.4	0.1	50	7	13.4
в.т.ч. Череша	-	-	-	-	-
гниене	2665.8	14.9	657800	89462	13.6
в.т.ч. Бял бор	5.1	0.6	1570	245	15.6
в.т.ч. Смърч	1.5	19.7	490	66	13.4
в.т.ч. Черен бор	-	-	-	-	-

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
в.т.ч. Бук	2065.4	36.6	537145	72832	13.6
в.т.ч. Червен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Зимен дъб	115.1	3.5	22440	2945	13.1
в.т.ч. Благун	52.4	5.0	10240	1411	13.8
в.т.ч. Цер	158.2	9.1	28660	4544	15.9
в.т.ч. Габър	244.7	9.2	50755	6600	13.0
в.т.ч. Трепетлика	3.8	15.7	1180	142	12.1
в.т.ч. Явор	4.7	2.8	1010	129	12.8
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Акация	-	-	-	-	-
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Върба	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	1.0	2.6	290	46	15.7
в.т.ч. Едрolistна липа	-	-	-	-	-
в.т.ч. Сребролистна липа	11.6	3.1	3110	375	12.0
в.т.ч. Череша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Шестил	2.3	8.7	910	127	13.9
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
повреди от дивеч	7.6	-	1410	169	12.0
в.т.ч. Зимен дъб	4.9	0.1	900	120	13.4
в.т.ч. Благун	2.4	0.2	420	35	8.4
в.т.ч. Цер	0.3	-	90	14	15.0
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
снеголом	15.3	0.1	3890	615	15.8
в.т.ч. Бял бор	12.9	1.4	3200	534	16.7
в.т.ч. Черен бор	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бук	1.9	-	620	52	8.4
в.т.ч. Зимен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Благун	-	-	-	-	-
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бреза	0.5	3.2	70	29	41.1
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
суховършия	2468.2	13.8	516550	60959	11.8
в.т.ч. Бял бор	16.8	1.8	5050	641	12.7
в.т.ч. Смърч	-	-	10	1	10.0
в.т.ч. Черен бор	12.7	1.5	3880	444	11.4
в.т.ч. Бук	246.5	4.4	62600	7851	12.5
в.т.ч. Зимен дъб	1388.6	41.9	290140	32947	11.4
в.т.ч. Благун	370.4	35.3	68720	8457	12.3
в.т.ч. Цер	359.8	20.7	71340	9087	12.7
в.т.ч. Габър	62.2	2.3	12710	1300	10.2
в.т.ч. Явор	2.9	1.7	510	47	9.1
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Акация	2.1	1.4	150	37	25.0

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Джанка	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	2.9	21.2	620	64	10.2
в.т.ч. Круша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Едрolistна липа	1.1	1.5	370	37	10.0
в.т.ч. Сребролистна липа	1.6	0.4	380	36	9.4
в.т.ч. Череша	0.6	9.8	70	10	14.2
в.т.ч. Шестил	-	-	-	-	-
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Глог	-	-	-	-	-
повреди от машини и хора	0.9	-	100	27	27.0
в.т.ч. Бук	0.9	-	100	27	26.7
повреди от насекоми	70.4	0.4	13230	4623	34.9
в.т.ч. Бял бор	20.9	2.3	4710	1952	41.4
в.т.ч. Зимен дъб	5.9	0.2	1090	362	33.2
в.т.ч. Благун	1.5	0.1	260	86	33.2
в.т.ч. Цер	42.1	2.4	7170	2223	31.0
корояди	46.8	0.3	13680	2507	18.3
в.т.ч. Бял бор	46.0	5.0	13500	2477	18.4
в.т.ч. Черен бор	0.8	0.1	180	30	16.7
в.т.ч. Бук	-	-	-	-	-
в.т.ч. Благун	-	-	-	-	-
в.т.ч. Цер	-	-	-	-	-
в.т.ч. Габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Трепетлика	-	-	-	-	-
в.т.ч. Бреза	-	-	-	-	-
в.т.ч. Сребролистна липа	-	-	-	-	-
обезлистване	2.0	-	600	60	10.0
в.т.ч. Бял бор	2.0	0.2	600	60	10.0
Всичко	5281.3	29.5	1207960	158517	13.1
в.т.ч. Бял бор	103.7	11.3	28630	5909	20.6
в.т.ч. Смърч	1.5	19.7	500	67	13.4
в.т.ч. Черен бор	14.1	1.7	4230	497	11.7
в.т.ч. Бук	2315.1	41.0	600525	80770	13.4
в.т.ч. Червен дъб	-	-	-	-	-
в.т.ч. Зимен дъб	1514.6	45.7	314590	36377	11.6
в.т.ч. Благун	426.7	40.7	79640	9989	12.5
в.т.ч. Цер	560.4	32.2	107260	15868	14.8
в.т.ч. Габър	309.7	11.7	63865	7954	12.5
в.т.ч. Трепетлика	3.8	15.7	1180	142	12.0
в.т.ч. Явор	7.6	4.6	1520	176	11.6
в.т.ч. Бреза	0.5	3.2	70	29	41.4
в.т.ч. Мъждрян	-	-	-	-	-

Видове повреди и дървесни видове	Засегнати гори		Запас куб.м	Очаквани загуби	
	ха	%		куб.м	%
в.т.ч. Акация	2.1	1.4	150	37	24.7
в.т.ч. Келяв габър	-	-	-	-	-
в.т.ч. Брекина	-	-	-	-	-
в.т.ч. Върба	-	-	-	-	-
в.т.ч. Джанка	-	-	-	-	-
в.т.ч. Клен	2.9	21.2	620	64	10.3
в.т.ч. Круша	-	-	-	-	-
в.т.ч. Леска	-	-	-	-	-
в.т.ч. Турска леска	1.0	2.6	290	46	15.9
в.т.ч. Едролистна липа	1.1	1.5	370	37	10.0
в.т.ч. Сребролистна липа	13.6	3.6	3540	418	11.8
в.т.ч. Череша	0.6	9.8	70	10	14.3
в.т.ч. Шестил	2.3	8.7	910	127	14.0
в.т.ч. Планински ясен	-	-	-	-	-
в.т.ч. Дрян	-	-	-	-	-
в.т.ч. Глог	-	-	-	-	-

По-голямата част от повредите са слабо застъпени. Рядко се срещат повреди от снеговал, снеголом, корояди, обезлистване, повреди от машини и хора, както и повреди от дивеч.

По-разпространени са следните повреди:

- **суховършия** (13.8%) - среща се предимно в дъбови и по-малко в букови насаждения. Основна причина за появата на тези повреди е застаряващия дървостой. Очакваемите загуби са 11.8 %, като при повредата не се налага извеждането на санитарна сеч на цялата площ на подотдела.

- **гниене** (14.9%) - среща се предимно в букови насаждения. Очакваемите загуби са 13.6 %, като повредата е при старите букови дървостой.

- **повреди от насекоми – 70.4** ха или 0.4% - тези повреди можем да разделим на два вида повреди:

- при **бял бор** с площ 20.9 ха, при които повредите са сходни на тези от корояд но все още не дават реална представа за нападение от корояд и са описани, като повреди от насекоми.

- при цер, благун, зимен дъб – с площ 49.5 ха, това е описана повреда от насекоми.

Това е повреда от инвазивния вид - **Дъбова коритуха(Corythucha arcuata)**.

Видът произхожда от горите на Северна и Южна Америка. За първи път е установен в горите на Италия през 2000 г., а в България през 2012 г. У нас се среща в Странджа и Източна Стара планина. Видът развива три поколения годишно, всяко от тях продължава своето развитие между 30 и 45 дена. Първото завършва в края на май и началото на юни, второто – до края на юли и третото – до началото на септември. При сушави години се развива и четвърта генерация.

Повредите се нанасят от възрастните и нимфите, които измукват листните сокове съдържащи хлорофил. Това води до рязко **намаляване на фотосинтезата, невъзможност за трупане на листна маса и загуба на текущ прираст**. Стига се до почерняване и пожълтяване на листата, преждевременно окапване и влошаване на здравословното състояние на дървостоя.

Дъбовата коритуха напада основно: цер, благун, зимен дъб, червен дъб и в по-малка степен бук, явор, леска, клен, ясен.

Нужно е служителите на стопанството в периода април – октомври да представят информация на Лесозащитната станция за пространственото разпространение на териториите засегнати от вредителя. Научните работници от ЛТУ и Института за гората при БАН да започнат проучвания за биологична борба с биоагенти и полезни паразитоиди.

Интересно е да се посочи, че има предложение от доц. д-р Здравко Сталев към ентомолозите за промяна на името на насекомото на Дантелена дървеница, което по-точно отговаря на морфологията на имагиниралите форми, като проучванията показват, че нападенията на насекомото не се ограничават само до различните видове дъб.

6.10. Дейности по опазване на горските територии от пожари

Тази глава представлява извадка от **специализирания план** за дейностите по опазване от пожари в горските територии и земеделските територии, придобили характеристики на гора в обхвата на ТП ДГС “Върбица” за **държавните горски територии**

Всички мероприятия за дейностите по опазване на горските територии от пожари на ТП ДГС “Върбица” са планирани съгласно :

- **Закона на горите** - Обн. ДВ. бр.19 от 08 Март 2011г., изм. и доп., бр. 95 ДВ от 29.11.2016г.
- **Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии** от 7.10.2015 год. притурка към ДВ, бр. 82 от 23.10.2015 год.
- **Наредба № 8 от 11.05.2012 г.** – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са показани на стопанска карта в мащаб 1:25000 – съществуващите противопожарни мероприятия с черен цвят и новопланираните със син цвят. На същите карти са оцветени и класовете на пожарна опасност: с червен цвят – I клас, с жълт цвят – II клас, с зелен цвят – III клас, както и пътищата за движение на противопожарна техника – с червена непрекъсната линия. Всички водни площи са оцветени със светлосин цвят. На картите са нанесени и всички съществуващи и планирани противопожарни мероприятия: бариерни прегради, лесокултурни прегради, минерализовани ивици, водоизточници за противопожарни нужди, места за палене на огън, места за паркиране и почивка и други.

Горите на територията, стопанисвана от ТП ДГС “Върбица” са разделени според степента на пожарен риск в три класа:

Към **I клас с висока** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на много сухи, сухи и сухи до свежи месторастения, насаждения със съхнещи, ветровални и снеговални петна, непочистени сечища и пожарища, както и намиращите се в съседство голи площи, **с обща площ 684.6 ха (3.4%)**.

Към **II клас със средна** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на свежи до сухи месторастения, както и всички широколистни дървостои на много сухи, сухи и сухи до свежи месторастения. Тук са отнесени и намиращите се в съседство незалесени голи площи. Общата площ на териториите, отнесени към този клас е **4401.4 ха (22.2%)**.

Към **III клас с ниска** пожарна опасност са отнесени всички иглолистни насаждения и култури на свежи до влажни и влажни месторастения, както и всички широколистни дървостои на свежи до сухи, свежи, свежи до влажни и влажни месторастения и намиращите се в съседство голи площи, **с обща площ 14708.1 ха (74.4%)**.

Най-малката единица за обособяване на клас на пожарна опасност в ГСП се приема **отдела**, като той се определя като среднопретеглена стойност от класовете на подотделите.

ОСНОВНИТЕ ФАКТОРИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ СА: НЕБРЕЖНА, НЕПРЕДПАЗЛИВА ИЛИ УМИШЛЕНА ДЕЙНОСТ НА ЧОВЕКА ИЛИ ПРИРОДНИ ЯВЛЕНИЯ.

Най-честите причини са следните:

Изгаряне на тревы и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат непосредствено с гора;

Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;

Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;

Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;

Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;

Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;

Самозапалване на сухи тревы или дървета при природни явления (мълнии).

Предвижда се провеждането на следните мероприятия:

6.10.1. Барьерни прегради

Техните функции се изпълняват от пътищата с асфалтова настилка и реките Герила, Бяла река и Елешница минаващи през територията на стопанството. Дължината на съществуващите барьерни прегради е **44,8 км** и се разпределя както следва: шосета – **12,5 км**, държавна собственост, територии за транспорт и реки – **32,3 км**, държавна собственост, водни територии. **Нови не са проектирани**, тъй като съществуващите такива разделят гората на дялове не по-големи от 4 000 ха.

6.10.2. Лесокултурни прегради

Това са просеки и камиони пътища (чакълирани или землени) широки 5 – 10 метра. Планират се и се изграждат с цел да се забави и евентуално преустанови разпространението на низови пожари с определени характеристики и да се създадат условия за успешното им гасене, да послужат за придвижване на гасачи и евентуално техника по време на пожар, както и да се използват за опорна линия за косвена атака срещу настъпващ пожар.

Тяхната обща дължина е **12.0 км**. Между горските пътища на отдели **48; 49; 52-57; 67; 70; 72; 73; 128; 130; 136; 137; 172; 178-180**.

Тези прегради се разделят както следва на: **8.0 км** в държавни горски територии и **4 км** в общинските земеделски територии. Ако се допусне тяхното обрастване, то тогава те не могат да изпълняват функциите, за които са създадени.

Всички противопожарни просеки следва на няколко години (минимум два пъти през периода на действие на плана) да се почистват, като за целта се заделят средства в годишните разчети.

Не са планирани нови лесокултурни прегради.

Съществуващите и планираните лесокултурни прегради са означени на противопожарните карти съответно с черен и син цвят съгласно Наредба № 8/11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

6.10.3. Минерализовани ивици

Минерализованите ивици са изкуствено построени противопожарни прегради, почиствени от всички горими материали до минералния почвен слой. Това са линейни обекти, с ширина поне 1,5 м, като почвената покривка и постилка се отстраняват до минералния слой.

За целта могат да се ползват съществуващите тракторни пътища, между земеделските и горски територии.

На територията на ТП ДГС “Върбица” **съществуващите минерализовани ивици са с обща дължина 8.0 км**. Минерализованите ивици са изградени от собственици и арендатори на земеделски земи граничещи или във близост до държавни горски територии.

Планирани са нови минерализовани ивици в държавни горски територии, успоредно от двете страни на горския автомобилен път Яворов кладенец – Киров кладенец с дължина **5 км**, който е планиран да се ремонтира и стабилизира през този ревизионен период.

Препоръчва се на собствениците на поземлени имоти в земеделски територии, граничещи с горски територии да поддържат минерализовани ивици с широчина не по-малко от 3 м в пожароопасния сезон.

Новите планирани минерализовани ивици се намират в следните отдели и подотдели: **183 и; 186 а, б, в; 187 з, и; 188 в, е; 189 т; 190 ж, з, и; 191 д, е; 192 л, З;**

6.10.4. Предупредителни табели и плакати с противопожарно съдържание

Предвижда се да се поставят на входовете в по-големи горски масиви и пътища независимо от класа на пожарна опасност на пътя. **Общият им брой е 100 (средногодишно по 10 бр.).**

Предупредителните табели трябва да се обозначат съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. При тяхното захабяване, повреда или изчезване следва да бъдат своевременно подменени.

6.10.5. Санитарни мероприятия край пътища и жп линии, санитарни ивици

Лицата, стопанисващи пътищата, които минават през и/или покрай горските територии, са длъжни да изпълняват противопожарни мерки – сервитутите им да се поддържат чисти от сухи треви, дървесни отпадъци и други горими материали и да спазват изискванията към пътищата и местата за спиране и паркиране на превозни средства.

6.10.6. Устройство на места за почивка и паркиране

На територията на стопанството има обособени места за почивка и паркиране. Това са места с беседки, пейки, чешми и места обособени за почивка(пикник), както и за палене на огън. Тези места са обезопасени съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 година – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. Те се намират, както следва:

- отд. **142**: а (фургона на ловната дружинка – землище с. Нова Бяла река);
- отд. **122**: ж (беседката – землище с. Крайгорци);
- хижа Върбишки проход (отд. **86**: н);
- местността Елешница (отд. **31**: 1; до горския кантон);
- местността Циганска локва (беседката – отдел **98**: д);
- отд. **96**: б (заслон Каптажа);
- местността Тузлата (границата между отдел **94** и **95**);
- отд. **147**: а (Беседката);
- отд. **109**: з (Беседка до водохващането);
- отд. **123**: д (Беседката);
- отд. **124**: н;
- отд. **9**: 3, (до чешмата);

Не се планира направа на нови места за почивка и паркиране.

6.10.7. Водоизточници за противопожарни нужди

Като постоянни водоизточници на територията на стопанството може да се използват реките Герила, Бяла река, Голяма Камчия и Елешница, яз. Тича, язовирна стена на микро язовир с. Станянци, местността Шопа Николова в отд. **180:б**, както и водоемите на територията на стопанството. Съществуващите места за зареждане, са означени на картите със син цвят. До тях няма специално направени за целта площадки за подход на противопожарна техника.

За нуждите на опазването на горите от пожари могат да се използват и пожарните хидранти в населените места от общ. гр. Върбица.

6.10.8. Площадки за кацане на авиационна техника

На територията на стопанството няма площадка за авиационна техника. За целта може да се използва площадката на стадион гр. Върбица, микро язовир с. Станянци, местността Шопа Николова в отд. **180: б**.

6.10.9. Телефонни постове

Телефонните постове са разположени в населените места на територията на ТП ДГС “Върбица”. В значителна част от територията на стопанството има слабо покритие на мобилните оператори, което е неблагоприятно за своевременното оповестяване за евентуално възникнали пожари.

6.10.10. Места за обръщане на противопожарна техника

В горските територии такива места са бивши временни складове, поляни, кръстовища на черните автомобилни пътища и уширения за разминаване. Тези места са обозначени съгласно Наредба № 8 от 11.05.2012 г. на противопожарните карти в М 1:25 000.

Места за обръщане на противопожарна техника

№ карта	Отдели с място за обръщане	Бройка
1	3; 30; 40; 56; 93; 96;	6 бр.
2	250;	3 бр.
3	73; 82; 161; 201; 207;	5 бр.
4	137; 241;	2 бр.
5	178; 217; 223; 237; 244;	5 бр.
Общо		23 бр.

6.10.11. Депа за противопожарен инвентар

В стопанството има **2 (две)** противопожарни депа (едно в сградата на ТП ДГС “Върбица” и едно в с. Тушовица), които са оборудвани и се поддържат в съответствие с Наредба № 8/11.05.2012 г, на Министерството на земеделието и храните за условията и реда за защита на горските територии от пожари. При това положение те следва да съдържат следния инвентар:

- гръбни пръскачки – 4 бр.
- кофи за вода – 4 бр.
- лопати – 10 бр.
- брадви – 3 бр.
- кирки – 3 бр.
- тупалки – 15 бр.
- съд с 200 л вода - 1 бр.
- моторни триони – 2 бр.
- мотики – 5 бр.
- съдове за питейна вода от 10 л – 5 бр.
- железни гребла – 5 бр.
- моторна помпа – 1 бр.
- електрически фенери – 5 бр.
- радиостанции – 4 бр.
- 200 – метров шланг със струйник и сечение, съобразно използваните противопожарни помпи – 1 бр.

Планирано е да се закупи 1 бр. моторна помпа за дооборудване на противопожарното депо в с. Тушовица.

6.10.12. Организиране на патрулно-наблюдателна служба

На територията на ТП ДГС “Върбица” **няма** изградена противопожарна кула за наблюдение. Нова не се предвижда да бъде изградена.

6.10.13. Доброволни формирания за гасене на пожари в горските територии

На територията на община Върбица съществува доброволно формирование за гасене на пожари в горските територии създадено по реда на Закона за защита от бедствия (ЗЗБ) и съгласно Наредба № 8 /11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари. **Доброволното формирование към община Върбица е от 15 човека.**

6.10.14. Превенция срещу пожари

УПБЗН се намира в град Върбица, а РСПБЗН се намира в град Велики Преслав.

През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Всички предвидени противопожарни мероприятия ще се реализират от ТП ДГС “Върбица” само в горите държавна собственост. При установяване на пожар незабавно трябва да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по **ежегодно изготвян план-график** в ТП ДГС “Върбица”.

Необходимо е всички служители и горски работници периодично да се запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г., за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

6.10.15. Пътища за ремонт и движение на противопожарна техника

На територията на ТП ДГС “Върбица”, пътищата за движение на противопожарна техника, подлежащи на подържане и ремонт са с обща дължина **170 км**, които представляват шосета и автомобилни пътища, са показани на стопанска карта в мащаб 1:25000 с червена линия.

На картите за защита от пожари пътищата за движение на тежка противопожарна техника са показани с лилав цвят, а пътищата за движение на високопроходима противопожарна техника на картите са дадени с червен цвят.

Предвижда се ремонт на горски автомобилни пътища, с обща дължина **23.0 км**, преминаващи през горските територии, собственост на ТП ДГС “Върбица”, както следва:

- Горски автомобилен път “Ачмалък - Кайряка” - отд. 176:и - отд. 179:е - III степен - 5.0 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.0 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Дебела граница - Алаги нива” - отд. 212:а - отд. 238:е - III степен -1.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **1.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Равна – Чатал дере” - отд. 27:в - отд. 30:а - III степен - 3.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **3.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Котата – Голиат” - отд. 56:б - отд. 51:в - III степен - 5.1 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.1 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път “Яворов кладенец – Киров кладенец” - отд. 167:д - отд. 184:в - III степен - 7.3 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **7.3 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

Ремонта на тези пътища е с цел последващи горскостопански дейности и използването им за движение на противопожарна техника.

На територията на ТП ДГС “Върбица” е планирана **техническа сеч за просветляване на съществуващи горски пътища** с цел опазване, поддържане и осъществяване на горскостопански и ловностопански мероприятия в отдели и подотдели: **2** - в, д, е, ж; **3** - а, з, к, о, р; **6** - а, б, в; **7** - а, б, и; **8** - б, в, д; **9** - а, к, н, п; **11**- а; **12** - ж, з; **13** - в, д, ж; **15** - а, б, г, д, е, к; **17** - в; **18** - б, в, г; **22** - з; **23**- а; **24** - а, в; **25** - а, г, д; **26** - г, е, ж; **27** - б, в, г, д, е, л; **28** - а, б, ж, з; **30** - а, б, л; **32** - л, о; **33** - а, е; **34** - г, д, е; **37** - б, в, д, е; **38** - а, е, у, х; **42** - е, и, к; **43** - д; **44** - г; **45** - д; **48** - а, б, г, д, е; **53** - а, б; **55** - а, б, в, г, е, ж; **56** - а, б, г, д, е; **58** - а, б; **70** - л, м; **71** - ж, з; **73** - а, б; **81** - ж; **82** - а, д; **85** - а, д, м; **86** - и, к, л; **93** - в, д; **94** - в, е, з, и, к, л, м; **95** - в, г, е; **97** - б, г, д, е, ж; **102** - е, к; **103** - з; **104** - г, ж; **105** - и, л; **106** - з; **108** - е; **109** - е, ж; **110** - б; **124** - н; **137** - я, а1, б1, в1, г1; **138** - а, е; **139** - б, в, е; **140** - а, б, к; **142** - б, в, г; **143** - а, б; **146** - б, в, ж; **147** - а, в, е; **148** - а, б, в, г, д, е, ж; **152** - г; **161** - д, ж; **162** - б, д, е; **163** - к; **164** - и; **166** - г, ж; **167** - б, д; **168** - в, г; **169** - д; **177** - а, б; **178** - а, б, г; **179** - е, ж, ф, х, б1, в1; **180** - н1; **182** - а; **183** - а, б, г, д, и; **184** - в, г, д, е, ж; **185** - а, в, д; **186** - а, б, в; **187** - а, з, и; **188** - б, в; **189** - б, е, ж, к, л, м, н, р, т; **190** - ж, з, и; **191** - д, е; **192** - л; **193** - з, и, к, н; **199** - ф, х, ц, ч, ш, щ; **200** - а, м; **201** - г, д, е; **202** - б, в, г; **203** - в, д, е, ж; **204** - а, в, д; **205** - ж, з; **206** - г, д; **207** - а, в, г; **208** - а, б; **209** - в; **214** - б, д; **217** - з; **218** - в, г, е; **219** - в; **220** - в; **231**- а, в, е, л, м, ф; **233** - д; **234** - а, б; **235** - е; **236** - г; **237** - а, б, г; **238** - а, в, г, д; **245**- а;

Тези съществуващи горски пътища ще се използват и за движение на противопожарна техника.

Сечта може да се извършва от едната или от двете страни на пътя, като общата широчина на ивицата, в която се извършва просветляване, от краищата на обхвата на пътя е не повече от една четвърт от средната височина на дървостоя на насаждението.

Съгласно чл. 14 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. – МВР, МЗХ за условията и реда за защита на горските територии от пожари, трябва ежегодно преди обявяване на пожароопасния сезон да се изготвя план за защита на горските територии от пожари, който освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии да съдържа описание на конкретните действия, насочени към преодоляване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари, но трябва да се изпълнят през първите 5(пет) години от влизане в сила на ГСП.

На основание чл. 136, ал. 3 от Закона за горите, изпълнението на противопожарните мероприятия е за сметка на собствениците на горските територии.

Настоящият план за дейностите по опазване на горските територии от пожари на територията на ТП ДГС “Върбица” община Върбица е съгласуван с протокол от 27.11.2020 год. между УПБЗН гр. Върбица, ТП ДГС “Върбица” и изпълнителя на плана за дейностите по опазване на горските територии от пожари - “Агролеспроект” ЕООД.

6.11. Еколого – икономически ефект

Мероприятията, предвидени в този ГСП имат за цел да подобрят състоянието и повишат продуктивността и другите полезни функции на гората.

Разработването на плана на типологична основа дава възможност съобразно Подходящия състав най-ефективно да се използва почвеното плодородие. Това ще се постигне след изпълнение на предвидените възобновителни, отгледни и санитарни сечи и залесявания.

В таблици № 87 и № 90 са посочени редица показатели, които дават представа за промените, настъпили в горските територии държавна собственост през десетгодишния ревизионен период.

Таблица № 87
Направления и показатели за оценка
на общото състояние и екологическите функции на горите

държавна собственост

№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
A	Състояние на горските ресурси			
I	Обща горска площ	ха	18724.7	18274.0
1	Залесена горска площ	%	97.9	97.8
2	Незалесена дървопроизводителна	%	-	-
3	Недървопроизводителна	%	2.1	2.2
3.1	Поляни	ха	120.4	155.8
3.2	Храсти	ха	-	-
4	Иглолистни гори	ха	2096.4	2075.7
5	Широколистни гори	ха	16242.6	15798.1
5.1	Семенни	%	76.4	76.5
5.2	Издънкови за превръщане	%	17.0	17.5
5.3	Нискостъблено стопанисване	%	6.6	6.0
5.4	<i>Реконструкция</i>	%	-	-
	<i>Средностъблено стопанисване</i>	%	-	-
6	Гори до 40 години	%	14.9	13.9
7	Дозряващи гори	%	31.3	33.3
8	Зрели и престарели гори	%	53.8	54.8
II	Запас - общо (без клони)	куб.м	3130345	3608355
1	Иглолистни	%	15.3	15.0
2	Широколистни	%	84.7	85.0
2.1	Семенни	%	84.7	84.9
2.2	Издънкови за превръщане	%	13.7	13.4
2.3	Нискостъблено стопанисване	%	1.6	1.7
	<i>Реконструкция</i>	%	-	-
	<i>Средностъблено стопанисване</i>	%	-	-
III	Средни показатели на гората			
1	Среден запас	куб.м/ха	168	202
2	Среден обемен прираст	куб.м/ха	2.77	2.66
3	Средна възраст	години	78	93
4	Среден бонитет		3.2	3.3
5	Средна пълнота		0.74	0.70
IV	Странични горски ресурси общо	тон	-	-
1	Горски плодове и гъби	тон	-	-
2	Сено	тон	-	-
3	Площ на горите за паша (забранена)	ха	-	11158.7
4	Ловно стопанство	тон	-	-
5	Рибовъдство	тон	-	-
6	Технически и лечебни растения	тон	-	-
B	Здравословно състояние на горите			
I	Площ на горите със слаби увреждания	ха	3124.5	2727.6
1	Иглолистни	ха	183.0	20.4
1.1	Биотични	%	90.6	91.2
1.2	Абиотични	%	9.4	8.8
1.3	Антропогенни	%	-	-
2	Широколистни	ха	2941.5	2707.2
2.1	Биотични	%	99.8	99.9
2.2	Абиотични	%	0.2	0.1
2.3	Антропогенни	%	-	-
II	Площ на горите със силни и необратими увреждания	ха	723.0	578.6
1	Иглолистни	ха	42.3	37.0
1.1	Биотични	%	91.2	90.3

№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			Преди 10 г.	Нов план
1	2	3	4	5
1.2	Абиотични	%	8.8	9.7
1.3	Антропогенни	%	-	-
2	Широколистни	ха	680.7	541.6
2.1	Биотични	%	99.5	99.8
2.2	Абиотични	%	-	-
2.3	Антропогенни	%	0.5	0.2
В	Запазване на биологичното разнообразие			
1	Естествени гори	ха		15644.8
2	Изкуствени гори	ха		2229.0
3	Площ на горите за възобновяване	ха		9786.0
3.1	Естествено възобновяване	%		99.9
3.2	Изкуствено възобновяване	%		0.1
4	Гори с природозащитен статус	ха		9558.7
4.1	Представителни горски екосистеми	%	-	-
4.2	Застрашени от изчезване екосистеми	%	-	-
4.3	Защитени горски територии	%		100.0
	<i>Защитени зони</i>	%		65.1
	<i>в т.ч. на местообитанита</i>	%		54.3
	<i>в т.ч. на птиците</i>	%		45.7
5	Видово разнообразие - общо дървесна растителност	бр.		32
5.1	Редки изастрани от изчезване видове	%	-	-
5.2	Защитени и ендемични видове	%	-	-
6	Смесени насаждения	ха		14521.0
7	Гори за запазване и използване на генетичните ресурси	ха		640.8
7.1	Семенни бази	%	-	-
7.2	Семепроизводствени градини	%		98.6
7.3	Географски култури	%	-	-
	<i>Горски разсадници</i>	%		1.4
Г	Показатели за защитни и рекреационни функции			
1	Среден защитно - водоохранен клас		-	2.18
2	Среден клас на рекреационна стойност		-	1.38
3	Ерозиранни горски земи	ха	-	-
3.1	Площна ерозия	%	-	-
3.2	Струйчеста и браздова ерозия	%	-	-
3.3	Ровинна и дълбочинна ерозия	%	-	-
4	Гори за изборно стопанисване	ха	-	-
5	Защитни гори	ха		3630.4
	<i>Специални гори</i>	ха		42818.2
6	Рекреационни гори	ха		114.2

Средният защитно-водоохранен клас на горите (държавна собственост) е 2.18 е изчислен по таблица № 88.

Таблица № 88

Определяне на защитно-водоохранния клас на горските екосистеми

държавна собственост

Фактори	Защитно-водоохранен клас					Среден клас (показател)
	I	II	III	IV	V	
	хектари					
Възраст	над 100	81-100	61-80	21-60	до 20	2.41
	7730.0	1681.6	2397.1	5569.9	495.2	
Пълнота	0.7-0.8	0.9-1.0	0.5-0.6	0.3-0.4	0.1-0.2	1.86
	9179.3	2535.3	5681.8	411.6	65.8	
Форма	тип.изборна	нетип.изборна	постеп.сечищна	голосечна на м.п.	голос.на гол.пл.	2.27
	-	14151.7	2762.3	807.8	152.0	
Общо:						2.18

Средният клас на рекреационна ценност на горите (всички собственисти) е 1.38 и е изчислен по таблица № 89.

Таблица № 89

Определяне на класа на рекреационна ценност на горските екосистеми

държавна собственост

Фактори	Клас на рекреационна ценност			Среден клас (показател)
	I	II	III	
	хектари			
Бонитет	<i>I+II+III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	1.49
	11193.3	4626.9	2053.6	
Възраст	<i>над 100</i>	<i>41-100</i>	<i>до 40</i>	1.71
	7730.0	7670.2	2473.6	
Вид гори	<i>игл+шв</i>	<i>издънкови</i>	<i>нискостъблени+Тополи</i>	1.26
	14156.0	2759.8	958.0	
Форма	<i>изборна</i>	<i>постеп.сечищна</i>	<i>голосечна</i>	1.26
	14151.7	2762.3	959.8	
Степен на устойчивост	<i>неповредени</i>	<i>I+II степен</i>	<i>III степен</i>	1.20
	14265.9	3606.9	1.0	
Общо:				1.38

Таблица № 90

Показатели за поддържане и подобряване на социално-икономическите функции на горите

№ по ред	Направления и показатели	Мярка	За обекта на планиране	
			ГСП 2011 г.	ГСП 2021 г.
1	Лесистост	%	63.7	65.2
2	Население - общо	бр.	-	-
3	Неустроени гори	ха	-	-
3.1.	Временно недостъпни гори	ха	-	-
3.2.	Труднодостъпни гори	ха	-	-
4	Ползване на дървесина - ОБЩО	м3	578 350	472 670
4.1.	Ползване от възобновителни сечи	м3	409 400	294 920
4.2.	Ползване от отгледни сечи	м3	167 850	177 750
4.3.	Ползване от санитарни сечи	м3	1 100	-
4.4.	Ползване от 1 ха залесена площ	м3	3.15	2.64
4.5.	Ползване от възобн. сечи към общия запас	%	1.8	1.3
5.	Сортиментна структура на горите с клони			
5.1.	Едра строителна	м3	111 010	92 815
5.2.	Средна строителна	м3	71 925	68 855
5.3.	Дребна строителна	м3	28 355	22 630
5.4.	Дърва	м3	336 285	276 400
5.5.	ОБЩО	м3	547 575	460 700

В края на десетилетието намалението на залесената площ на държавните гори е 0.1%. Средната възраст на насажденията се е увеличила от 78 на 93 години. Средният годишен прираст на един хектар намалява от 2.77 куб.м/ха на 2.66 куб.м/ха. Очаква се общият запас /без клони/ да достигне 3 608 355 куб.м. Освен това ще се подобри сортиментната структура на дървостойките.

В крайна сметка всичко това ще доведе и до повишаване стойността на нематериалните горски ресурси - рекреационни, водоохранни, противоерозионни и др.

6.12. Стойност на планираните лесокултурни и технически мероприятия

За изпълнение на предвидените мероприятия ще са необходими средства, както следва:

1. Залесяване на площ от 5.2 ха	8 000 лв
2. Подпомагане на възобновяването без залесяване/ чрез разрохване/ - 65.1 ха	67 000 лв
3. За ремонт на съществуващи горски пътища за движение на ППТ – 23.0 км	1 150 000 лв
4. За ремонт на съществуващи сгради	500 000 лв

Общата стойност на предвидените лесокултурни и технически мероприятия възлиза на 1 725 000 лева, или средногодишно **172 500 лева** по цени към 01.01.2021 година.

През ревизионния период се предвижда ремонт на съществуващи сгради и основен ремонт на съществуващи горски автомобилни пътища.

Ремонт на съществуващи сгради:

- ремонт на административна сграда град Върбица – 150 000лв
- ремонт на почивна станция "Тинтява" – ловна хижа – 70 000лв
- ремонт на горски кантон – Горска барака – 30 000лв
- ремонт на жилищна сграда – 120кв.м. – м. "Елешница" - 70 000лв
- ремонт на столова - кухня – местността "Елешница" – 50 000лв
- ремонт на горски кантон – 82 кв.м. – м. "Елешница" – 70 000лв
- ремонт на апартаменти – гр. Върбица – 2 бр.- 40 000лв
- ремонт на горски кантон - горски разсадник Станянци – 10 000лв
- ремонт на сграда – Горска барака – с. Тушовица – 10 000лв.

Необходимите средства за ремонт на съществуващите сгради е 500 000 лв или **50 000 лева(средногодишно)**.

Ремонт на съществуващи пътища:

- Горски автомобилен път "Ачмалък - Кайряка" - отд. 176:и - отд. 179:е - III степен - 5.0 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.0 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път "Дебела граница - Алаги нива" - отд. 212:а - отд. 238:е - III степен -1.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **1.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път "Равна – Чатал дере" - отд. 27:в - отд. 30:а - III степен - 3.8 км

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **3.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път "Котата – Голиат" - отд. 56:б - отд. 51:в - III степен - 5.1 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **5.1 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

- Горски автомобилен път "Яворов кладенец – Киров кладенец" - отд. 167:д - отд. 184: в - III степен - 7.3 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **7.3 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии е планиран, като път за движение на противопожарна техника.

Ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

За ремонт на съществуващи горски пътища се предвиждат средства при цена **50 000 лв/км**.
Общата цена за ремонт на съществуващите горски автомобилни пътища е 1 150 000 лв.

6.13. Обем и стойност на извършените проучвателни и планирани дейности

За база при изчисление на тази стойност е послужил обемът в хектари на проучвателните и планирани дейности, дадени в таблица № 91.

Таблица № 91
Разпределение на площта на стопанството по категории на сложност и категории на трудност

№	Видове дейност	Категории на трудност				Общо
		I	II	III	IV	
		хектари				
Горски територии за инвентаризация						
1а	Пълно клупиране пълнота 0.1-0.5	-	-	-	-	-
1б	Пълно клупиране пълнота 0.6-1.0	-	-	-	-	-
2а	Зрели гори по Битерлих	-	-	-	-	-
2б	Млади гори по Битерлих	-	-	-	-	-
3	Гори по опитни таблици	1334.3	7128.2	7886.1	2392.3	18740.9
4	Семепроизв. насаждения и други	-	16.2	291.5	336.1	643.8
5а	Дървопроизводителни голи площи	3.6	-	-	-	3.6
5б	Недървопроизводителни голи площи	75.9	33.0	151.7	145.2	405.8
Общо горски територии за инвентаризация		1413.8	7177.4	8329.3	2873.6	19794.1
В т.ч. държавни горски територии за планиране						
1а	Пълно клупиране пълнота 0.1-0.5	-	-	-	-	-
1б	Пълно клупиране пълнота 0.6-1.0	-	-	-	-	-
2а	Зрели гори по Битерлих	-	25.5	924.8	618.1	1568.4
2б	Млади гори по Битерлих	-	-	-	-	-
3	Гори по опитни таблици	965.1	6259.0	6979.7	2101.6	16305.4
4а	Дървопроизводителни голи площи	3.6	-	-	-	3.6
4б	Недървопроизводителни голи площи	27.9	78.2	144.1	146.4	396.6
Общо държавни ГТ за планиране		996.6	6362.7	8048.6	2866.1	18274.0
определяне на месторастене		-	-	-	-	633.1
актуализация на месторастене		-	-	-	-	18047.4
натура		-	-	-	-	6223.1

ГЛАВА IV

Защитени зони от европейската екологична мрежа “Натура 2000”

Очаквано въздействие на планираните мероприятия върху предмета и целите на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие

УВОД

Тази глава е разработена в съответствие с писмо № 33-05-08/18.04.2008 г. на ИАГ относно: Оценка за съвместимост на горскостопанските планове (ГСП) с предмета и целите на защитените зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (защитени зони по Натура 2000), така и със **“Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от Приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие**, утвърдена на основание чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба No 8 от 05.05.2011 г. за сечите в горите от Изпълнителният Директор на Изпълнителната Агенция по горите и с **Постановление № 93 от 10.05.2012 г.** за изменение и допълнение на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, приета с Постановление № 139 на МС от 2004 г. Тази разработка ще бъде цитирана по долу в текста като “Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000”.

Защитените територии, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие, попадащи на територията на ТП ДГС “Върбица” са категоризирани като “горски територии със специални функции”, съгласно чл. 5, ал. 3 от Закона за горите от 08.03.2011 година.

В границите на защитените зони са включени всички горски територии, независимо от вида на собствеността.

Проектирането на лесовъдските мероприятия са съобразени както с предмета и целите на защитената зона и ограничителните режими на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие, описани в Стандартния Формуляр или в Заповедта за обявяването на всяка зона, така и с Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000.

Целите, които трябва да се имат в предвид при стопанисването и при проектиране на лесовъдските мероприятия в Защитените зони, обявени по Директива 92/43/ЕЕС от 21 май 1992 г., за запазването на природните местообитания на дивата флора и фауна, които ще бъдат наричани за кратко **Защитени зони за местообитанията** (Директива за местообитанията), както и в Защитените зони, обявени по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици, които ще бъдат наричани за кратко **Защитени зони за птиците**, са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Всяка Защитена зона по Натура 2000 (както за местообитанията, така и за птиците), попадаща на територията на ТП ДГС “Върбица”, е разработена по отделно, представена е информация за наименованието на защитената зона, код, по коя от директивите е обявена, обща площ, таксационни показатели, проектирани лесовъдски мероприятия и др.

На територията на ТП ДГС “Върбица” попадат части от три Защитени зони по Натура 2000.

В **Защитените зони за местообитанията** подробно са показани и проектираните възобновителните сечи за всяко местообитание и общо, те се отнасят и за **Защитената зона за птиците** и за **горските територии за защита на водите поради тяхното припокриване**.

ОБЩА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ, РАЗПОЛОЖЕНИ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗБР (ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000)

1. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ, ОБЯВЕНИ ПО РЕДА НА ЗБР (НАТУРА 2000) ЗА ЗАПАЗВАНЕ НА ДИВАТА ФЛОРА И ФАУНА

1.1. Защитена зона "Котленска планина" – BG0000117 – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена по Директива 92/43 ЕЕС (Директива за местообитанията), съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие, РМС № 611/16.10.2007 г. (ДВ бр. 85/2007 г.) и Заповед № РД – 986/10.12.2020 г на МОСВ, (ДВ. бр. 5/2021 г.) - отдели и подотдели: **1** - а, б, в, г, д, е; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, ж, з, 1, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е; **15** - з; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - ж, з, и, к, л, м, н, 3; **18** - к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **56** - а, 4; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р; **87** - е, ж, з, и, 3; **101** - а, е, ж; **102** - а, б, в, г, д, е, к, л, 1, 2, 3, 7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **125** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **126** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, 1; **131** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **132** - м; **133** - а; **239** - е, ж, и, к, л, 1, 2, 3; **250** - г1, с обща площ **3879.6** ха, от която **3752.0** ха залесена и **127.6** ха незалесена.

1.2. Защитена зона "Екокоридор Камчия-Емине " - BG0000393 - за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена по Директива 92/43 ЕЕС (Директива за местообитанията), съгласно чл. 8, ал.1, т.2 от Закона за биологичното разнообразие и РМС № 611/16.10.2007 г. (ДВ бр. 85/2007 г.) - отдели и подотдели: **211** - а, б, в, г; **212** - а, б, в, г, д, 1, 2; **213** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **214** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5; **215** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **216** - а, б, в, г, 1, 2; **217** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 3; **218** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **219** - а, б, в, г, д, 1, 2; **220** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **221** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **222** - б, в, г, е, з, и, 1, 2; **223** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2; **225** - а; **226** - в; **228** - а, б, в, г, д, е, 1; **229** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **232** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2; **233** - а, б, в, г, д, 1; **234** - а, б, в, 1, 2; **235** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4; **236** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **237** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **238** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, с обща площ **1843.7** ха, от която **1820.2** ха е залесена и **23.5** ха незалесена.

1.3. Защитена зона " Котленска планина " – BG0002029 – за опазване на дивите птици, обявена по Директива 79/409 ЕЕС (Директива за птиците), съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и Заповед № РД - 910/11.12.2008 г. (ДВ бр. 15/2009 г.), както и Заповед № РД - 72/28.01.2013 г. (ДВ бр. 10/2013 г.), за промяна режима на дейности - отдели и подотдели: **1** - а, б, в, г, д, е; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, ж, з, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - ж, з, и, к, л, м, н, 3; **18** - к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **56** - а, 4; **62** - ж, з, и, п, 1, 2, 4; **63** - а, к, м, н, о, 1, 2, 3; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р, с; **87** - б, в, г, е, ж, з, и, 2, 3; **96** - 1, 3, 4, 5; **101** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6,

7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **125** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **126** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, 1; **131** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **132** - к, м; **133** - а; **134** - а, б, в, г, е, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, 1, 2, 3, 6; **135** - а, б, в; **137** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, и1, к1, л1, м1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **139** - б; **142** - а; **210** - а, б, в, л; **217** - в, з, л, р, с, т, у, 1, 2; **221** - з, и; **222** - е, и; **226** - а, м, о, р, с, т, у, ф; **227** - а, б, в, г; **230** - а, б, в, г, д, е; **231** - а, б, в, г, д, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4; **239** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **240** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21; **241** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **242** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, и1, к1, м1, н1, о1, п1, 1, 3; **244** - а, г, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, с1, у1, х1, ц1; **246** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **247** - а, б, в, г, д; **248** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 1, 2; **249** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, 1, 2, 3, 4, 5; **250** - к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, с обща площ **5620.1** ха, от която **5462.2** ха е залесена и **157.9** ха незалесена.

Поради това, че част от площта на защитена зона “Котленска планина” (за местообитанията) BG0000117, както и защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” (за местообитанията) BG0000393 **припокриват** площта на защитена зона “Котленска планина” (за птиците) BG0002029, защитените зони “Котленска планина” за местообитанията BG0000117 и защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” за местообитанията BG0000393 са с **водещо предназначение**, а защитена зона “Котленска планина” за птиците BG0002029 е с **неводещо предназначение**. В таксационите описания на горскостопанския план фигурират, като защитена зона за местообитанията и защитена зона за птиците.

2. ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ И ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

На територията на Защитени зони по ЗБР (Зони по Натура 2000), стопанисвана от ТП ДГС “Върбица”, **няма защитени местности и природни забележителности**.

Има обособена Защитена местност по Закона за защитените територии, която не попада в защитените зони по ЗБР.

2.1. Защитена местност “ Червен божур ” - обявена със заповед № РД - 311/30.05.2006 г. на МОСВ, ДВ бр.55/2006 г., имоти №№ 000526, 000528, 000530 или индентификатори № № 12766.79.95, 12766.79.96, 12766.79.97 – з-ще гр. Върбица с площ по заповед 120.525 дка, отдели и подотдели: **54** - 1; **57** - а, 1; **58** - д, 3, 5, с обща площ **12.0** ха, от която **3.2** ха залесена и **8.8** ха незалесена.

В нея **няма** планирани лесовъдски мероприятия.

3. РЕЗЕРВАТИ

В Защитените зони по ЗБР (Зони по Натура 2000) на територията на община Върбица, не попада **поддържан резерват “Момин град”, който не е част от територията на ТП ДГС “Върбица”**.

3.1. Поддържан резерват “ Момин град ” - обявен със заповед № 665/03.05.1960 г. на ГУГ, ДВ бр.1-4-16-665/1960 г., прекатегоризиран със заповед № 375/15.10.1999 г. на МОСВ, ДВ бр.97/1999 г. и актуализация със заповед № РД - 193/28.02.2013 г. на МОСВ, ДВ бр.33/2013 г.,

за промяна на площта, имот № 000524 или идентификатор № 12766.79.94 – з-ще гр. Върбица с площ по заповед 66.467 дка или 6.65 ха.

Резерват “Момин град” попада под юрисдикцията на МОСВ и не е предмет на настоящия горскостопански план(ГСП).

4. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Общата площ на защитните горски територии за защита на водите включваща водещо и неводещо предназначение е **349.7 ха**, от която **321.9** ха залесена и **27.8** ха незалесена.

Поради това, че площта на защитената зона за местообитанията разположена на територията на ТП ДГС “Върбица” се припокрива с площта на защитената зона за птиците и с част от горските територии за защита на водите в таксационните описания на тези препокрити зони са въведени като защитени зони местообитания и птици – **водещо предназначение** в това число вододайна зона (санитарно-охранителна зона) – **неводещо предназначение**, като са записани съответните кодове на зоните и кода на съответното местообитание.

За горските територии за защита на водите е разработена отделна глава V в горскостопанския план. Тази глава е представена и в настоящата записка.

5. ЛОВНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ

На територията на ТП ДГС “Върбица”, разположена в Защитените зони по Натура 2000, не са проектирани ловностопански мероприятия – дивечови сечища, дивечови ниви и ловни просеки, които по някакъв начин да намаляват площта на обособените местообитания или да оказват значително влияние върху тях.

В нито една от разглежданите защитени зони по Натура 2000 няма проектирани технически сечи за дивечови ниви или други ловно стопански мероприятия.

Нови бази за интензивно стопанисване на дивеча в Защитените зони по Натура 2000 на територията на ТП ДГС “Върбица” **не са планирани.**

В ЛСР попадащи в Защитените зони и на територията на стопанството **няма съществуващи** Бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД).

6. МЕРОПРИЯТИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ТЕРИТОРИИТЕ ОТ ПОЖАРИ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО НАТУРА 2000

В горските територии на ТП ДГС “Върбица”, разположени в Защитените зони по Натура 2000, **не са планирани** допълнителни мероприятия за защита от пожари – **няма** нови лесокултурни прегради, бариерни прегради и минерализовани ивици.

7. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ПО ФУНКЦИИ

Общата площ на Защитените зони по Натура 2000 в ТП ДГС “Върбица” е **7 350.6 ха**, което представлява 37.2% от територията на стопанството.

Площта е различна от показаната в точки 1.1 , 1.2 и 1.3 на настоящата записка, поради това, че част от площта на защитените зони “Котленска планина” (за местообитанията) BG0000117 и “Екокоридор Камчия - Емине” (за местообитанията) BG0000393 **припокриват** площта на защитена зона “Котленска планина” (за птиците) BG0002029. Защитените зони “Котленска планина” за местообитанията BG0000117 и защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” за местообитанията BG0000393 са с **водещо предназначение**, а защитена зона “Котленска планина” за птиците BG0002029 е с **неводещо предназначение**. В таксационните описания на горскостопанския план фигурират, като защитена зона за местообитанията и защитена зона за птиците.

Таблица № 92
Подробно разпределение на горските територии и запаса без клони
по категории и функции – общо ТП ДГС “Върбица”

Горски територии по категории и функции	Иглолистни			Широколистни			Всичко		
	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ,ха	Запас, куб.м	Обща площ, ха	Залесена площ, ха	Запас, куб.м
вододайна зона пояс III	-	-	-	5.7	5.7	2120	5.7	5.7	2120
Всичко защита на водите	-	-	-	5.7	5.7	2120	5.7	5.7	2120
наклон над 30 градуса	-	-	-	7.5	7.5	680	7.5	7.5	680
Всичко защита на почвите	-	-	-	7.5	7.5	680	7.5	7.5	680
Общо защитни функции	-	-	-	13.2	13.2	2800	13.2	13.2	2800
защитена местност	-	-	-	12.0	3.2	340	12.0	3.2	340
Всичко защитени местности	-	-	-	12.0	3.2	340	12.0	3.2	340
защитена зона птици	169.8	161.0	38130	1457.5	1435.8	168380	1627.3	1596.8	206510
защитена зона местообитания	515.2	503.3	128715	5208.1	5068.9	985015	5723.3	5572.2	1113730
Всичко защитени зони Натура 2000	685.0	664.3	166845	6665.6	6504.7	1153395	7350.6	7169.0	1320240
Общо специални функции по т.1	685.0	664.3	166845	6677.6	6507.9	1153735	7362.6	7172.2	1320580
Общо специални функции по т.2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ГВКС 1	125.8	124.3	30995	2627.6	2595.2	572930	2753.4	2719.5	603925
ГВКС 2	1392.6	1379.2	367205	7892.9	7721.2	1431485	9285.5	9100.4	1798690
Всичко гори с висока консервационна стойност	1518.4	1503.5	398200	10520.5	10316.4	2004415	12038.9	11819.9	2402615
Общо специални функции по т.3	1518.4	1503.5	398200	10520.5	10316.4	2004415	12038.9	11819.9	2402615
Общо специални функции по т.1+т.2+т.3	2203.4	2167.8	565045	17198.1	16824.3	3158150	19401.5	18992.1	3723195
Общо защитни и специални функции	2203.4	2167.8	565045	17211.3	16837.5	3160950	19414.7	19005.3	3725995
Всичко стопански функции	107.5	107.5	28330	271.9	271.9	32245	379.4	379.4	60575
Всичко	2310.9	2275.3	593375	17483.2	17109.4	3193195	19794.1	19384.7	3786570

Подробното разпределение на горските територии и запаса без клони по категории и функции общо за ТП ДГС “Върбица” е показано в таблица № 92, опростеното разпределение на горските територии в защитените зона по Натура 2000 е представено в таблица № 93, а подробното разпределение на площта по земища и подотдели в защитена зона “Котленска планина” за местообитанията BG0000117 в таблица № 94.

Таблица № 93

Опростено разпределение на горските територии защитени зони Natura 2000

Горски територии по категории и функции	Водеща функция	%	В не водеща функция	Обща площ
	ха		ха	
защитена зона птици	1627.3	8.2	3992.8	5620.1
защитена зона местообитания	5723.3	28.9	-	5723.3
Всичко защитени зони Natura 2000	7350.6	37.2	3992.8	11343.4

ПОДРОБНА ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ, ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН И ПЛАН ЗА ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ ПОЖАРИ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗБР

I. ЗАЩИТЕНА ЗОНА “КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА” BG0000117 (за местообитанията)

Инвентаризация на Защитена зона “Котленска планина” BG0000117 (за местообитанията)

1. ЗАЩИТЕНА ЗОНА “КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА ” – BG0000117 – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена по Директива 92/43 ЕЕС (Директива за местообитанията), съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие, РМС № 611/16.10.2007 г. (ДВ бр. 85/2007 г.) и Заповед № РД – 986/10.12.2020 г на МОСВ, (ДВ. бр. 5/2021 г.) - отдели и подотдели: **1** - а, б, в, г, д, е; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, ж, з, 1, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е; **15** - з; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - ж, з, и, к, л, м, н, 3; **18** - к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **56** - а, 4; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р; **87** - е, ж, з, и, 3; **101** - а, е, ж; **102** - а, б, в, г, д, е, к, л, 1, 2, 3, 7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **125** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **126** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, 1; **131** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **132** - м; **133** - а; **239** - е, ж, и, к, л, 1, 2, 3; **250** - г1, с обща площ **3879.6** ха, от която **3752.0** ха залесена и **127.6** ха незалесена.

Таблица № 94

Подробно разпределение на площта по землища и подотдели

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Община ВЪРБИЦА			
№ по ред	Землище	Списък подотдели	площ ха
1	с. БОЖУРОВО	105: а, о; 106: а, б, в, г; 107: в, г, д, е, ж, з, 5; 125: м1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1; 127: б, в, г, д, 5; 128: в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4; 129; 130: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, х, 1; 250: г1	409.0
3	гр. ВЪРБИЦА	2: е, ж, 5, 6; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12: а, б, в, г, ж, з, 1, 2; 13; 14: а, б, в, г, д, е; 15: з; 16; 17: ж, з, и, к, л, м, н, 3; 18: к, л, 5; 19: ж; 20: з; 56: а, 4; 86: а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р; 87: е, ж, з, и, 3; 101: а, е, ж; 102: а, б, в, г, д, е, к, л, 1, 2, 3, 7; 103; 104; 105: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1; 106: д, е, ж, з, и, 1, 2; 108: в, е, 4, 5; 109: е, ж, 3; 130: с, т, у, ф; 131; 132: м; 133: а; 239: е, ж, и, к, л, 1, 2, 3	1705.5
5	с. КРАЙГОРЦИ	1; 2: а, б, в, г, д, з, и, 1, 2, 3, 4; 111: м; 112: а, 1; 116: а, д, ж; 117; 118: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1; 119; 120; 121; 122: а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; 123: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 5; 124: и, к, л	774.8
16	с. ЧЕРНООКОВО	107: а, б, и, к, л, 1, 2, 3, 4; 108: а, б, г, д, 1, 2, 3; 109: а, б, в, г, д, з, 1, 2; 110; 111: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; 112: б, в, г, д, 2, 3; 113; 114; 115; 116: б, в, г, е, 1; 118: щ, ю; 122: з, и; 123: р; 124: а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 125: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, н1, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 126; 127: а, е, ж, 1, 2, 3, 4; 128: п, р	990.3
ВСИЧКО: Община ВЪРБИЦА			3879.6
ВСИЧКО: ТП ДГС Върбица			3879.6

Забележка: Номерата на землищата не са поредни, защото част от землищата в община Върбица се стопанисват от ТП ДГС “Преслав” и не са обект на настоящия горскостопански план.

Разпределението на общата площ на горските територии на защитената зона по Натура 2000 “Котленска планина” за местообитанията BG0000117 в ТП ДГС “Върбица” по група гори и вид на подотдела е представено в таблица № 95, а подробното разпределение на горските територии по категории и функции в таблица № 96.

Таблица № 95
Разпределение на общата площ по група гори и вид на подотдела

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	1797.7	962.8	357.9	3118.4	80.4
склопени култури	469.7	43.0	-	1.7	514.4	13.3
несклопени култури	-	76.9	-	-	76.9	2.0
естествен произход 0.1-0.3	-	41.9	0.4	-	42.3	1.1
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко насаждения	469.7	1959.5	963.2	359.6	3752.0	96.8
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	469.7	1959.5	963.2	359.6	3752.0	96.8
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	-	-	-	-	-	-
всичко незал.дървопр.	-	-	-	-	-	-
поляна	10.5	55.2	1.8	2.3	69.8	1.8
обработваема площ	0.5	19.2	-	-	19.7	0.5
дворно място	-	1.2	-	0.1	1.3	-
временен склад	0.2	0.3	-	-	0.5	-
лесонепригодна голина	0.1	2.3	0.5	14.0	16.9	0.4
скали	0.1	2.7	0.1	-	2.9	0.1
сипей	0.2	-	-	-	0.2	-
горски разсадник	-	9.0	-	-	9.0	0.2
каптаж	-	-	0.3	-	0.3	-
автомобилен път III категория	0.1	4.1	0.3	0.2	4.7	0.1
автомобилен път IV категория	0.2	1.7	0.4	-	2.3	0.1
всичко недървопр. площ	11.9	95.7	3.4	16.6	127.6	3.2
всичко инвентаризирана площ	481.6	2055.2	966.6	376.2	3879.6	100.0
в т.ч. дървопр. площ	469.7	1959.5	963.2	359.6	3752.0	96.8

Таблица № 96

Подробно разпределение на горските територии по категории и функции

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Горски територии по категории и функции	Обща площ	Залесена площ	Незалесена площ
	ха		
защитена зона местообитания	3879.6	3752.0	127.6
Общо защитни и специални функции	3879.6	3752.0	127.6
Всичко	3879.6	3752.0	127.6

Общата площ на защитената зона по Натура 2000 "Котленска планина" за местообитанията BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" е **3879.6** ха.

Таблица № 97

Разпределение на общата площ по собственост и видове територии

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Водни територии	
ВИД собственост	обща площ ха	%	В т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	3544.7	91.4	3418.4	91.1	3544.0	98.4	0.7	0.3	-	-
Общинска	271.5	7.0	271.5	7.2	-	-	237.2	96.9	34.3	100.0
Частна - физ.лица	63.4	1.6	62.1	1.7	56.6	1.6	6.8	2.8	-	-
Всичко	3879.6	100.0	3752.0	100.0	3600.6	100.0	244.7	100.0	34.3	100.0

От таблицата е видно, че площта на горските територии – държавна собственост в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 е 3544.7 ха.

2. СПИСЪК НА МЕСТОБИТАНИЯТА В ЗАЩИТЕНА ЗОНА "КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА" BG0000117

В таблица № 98 е показано разпределението на общата площ по местообитания и група гори в защитена зона "Котленска планина" BG 0000117.

Таблица № 98

Разпределение на общата площ по местообитания и група гори

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Местообитания	иглолистни	широкол. високостъблени	реконструкция	изд.за превръщане	нискостъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС		в т.ч. ГВКС.3	
	ха							ха	% от площта на местообитанието	ха	% от площта на местообитанието
общо 9150	-	873.6	-	401.7	13.7	1289.0	44.0	327.2	25.4	8.7	0.7
общо 9170	-	172.4	-	74.5	25.5	272.4	9.3	11.4	4.2	49.0	18.0
общо 9180	-	211.5	-	-	-	211.5	7.2	38.1	18.0	-	-
общо 91G0	-	1.3	-	8.3	-	9.6	0.3	-	-	1.0	10.4
общо 91M0	-	258.0	-	407.3	90.1	755.4	25.8	59.8	7.9	34.5	4.6
общо 91W0	-	322.8	-	69.6	-	392.4	13.4	31.2	8.0	18.7	4.8
ВСИЧКО	-	1839.6	-	961.4	129.3	2930.3	100.0	467.7	16.0	111.9	3.8

С настоящия ГСП в ТП ДГС “Върбица” в Защитена зона “Котленска планина” BG0000117 са установени общо 6 вида горски местообитания с обща площ **2 930.3** ха, а именно:

- **9150 – Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion, (Термофилни букови гори от типа Cephalanthero-Fagion)**, отдели и подотдели: **1** а, б, в, г, д, е; **2** а, б, в, г, е, ж, з, и; **3** а, б, д, е, ж, з, к; **4** а, б, г, д, е, ж, з, и, к; **5** е, ж, з, и, к; **6** б, ж, з, и, к, л, м; **7** г, д, ж, з, и; **8** д, и, к; **9** е, к; **110** а; **111** а, б, в, г, м; **112** а, б, в, г, д; **113** а, ж; **114** а, б; **115** а, б, в, г; **116** а, б, в, д, е, ж; **117** а, в, г, е, ж, з, и; **118** г, д, ж; **119** б, г, д, е, ж, з, и; **120** а, г, д; **121** а, б, в, г, д, е; **122** б, в, г, д, ж, з, и; **123** в, г, д, ж, з, и, л, м, н, о, п, р; **124** а, в, д, е, ж, з, и, к, н; **125** а, б, ж, з, к, л, ю; **126** ж, з, к, л; с обща площ **1 289.0** ха.

В това местообитание са определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдели и подотдели: **110** а; **111** а, б, в, г; **112** а, б, г, д; **113** а, ж; **114** а, б; **115** а, б, в, г; **116** а, б, в, д, е; **117** г; **119** з; **120** г, д; **121** е; **122** з, и; **123** л; **124** е, ж, з, и; **125** к, л; с площ **327.2** ха, или 25.4% от площта на местообитанието.

Определени са и Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ) в отдели и подотдели: **112** в; **117** в, ж; с обща площ **8.7** ха или 0.7% от площта на местообитанието.

Общо за **местообитание 9150** определените Гори във фаза на старост са **335.9** ха или **26.1** % от площта на местообитанието.

- **9170 - Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests (Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum)**, отдели и подотдели: **2** д; **4** в; **5** а, б, в, л; **6** д, е; **7** б, в; **8** б, в, г, л; **9** м; **12** а, б, г; **13** а, б, д, к; **14** г; **16** в; **86** в, г, р; **102** к; **107** а, и; **109** г; **110** б; **111** е; **114** д; **116** г; **120** б, в; **122** е; **127** г, д, е, ж; с обща площ **272.4** ха.

В това местообитание са определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдели и подотдели: **111** е; **120** в; с площ **11.4** ха, или 4.2% от площта на местообитанието.

Определени са и Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ) в отдели и подотдели: **107** а; **114** д; **116** г; **127** д, е, ж; с обща площ **49.0** ха или 18.0% от площта на местообитанието.

Общо за **местообитание 9170** определените Гори във фаза на старост са **60.4** ха или **22.2** % от площта на местообитанието.

- **9180 – Tilio-Acerion forests of slopes, screes and roines (Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове)**, отдели и подотдели: **5** г; **6** а, в, г; **8** е, ж; **9** а, б, г, и, н; **10** е; **11** в, з; **12** ж, з; **13** л; **15** з; **16** д, з, к, л, н; **17** к; **106** и; **109** а; **110** г; **111** и; **113** б, д, е; **123** к; **126** и; **131** з; с обща площ **211.5** ха.

В това местообитание са определени гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдели и подотдели: **109** а; **110** г; **113** б; **123** к; с площ **38.1** ха, или 18.0% от площта на местообитанието.

- **91GO – Pannonic woods with Quercus petraea and Carpinus betulus (Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus)**, отдели и подотдели: **86** б; **103** и; **107** ж; **108** в; **113** в; **128** г; с обща площ **9.6** ха.

В това местообитание **няма** определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ.

Определени са Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ) в отдел и подотдел: **113** в; с площ **1.0** ха, или **10.4**% от площта на местообитанието.

- **91MO – Pannonian - Balkanik turkey oak - sessile oak forest (Балкано - панонски церово - горунови гори)**, отдели и подотдели: **9** в; **11** д, е; **14** в, д, е; **86** з, м, п; **87** ж, и; **101** а; **102** б, е, л; **103** а, б, в, г, д, е, ж; **104** а, б, в, ж; **105** в, г, д, ж, л, н, о; **106** б, в, е; **107** б, в, г; **108** б; **109** б; **117** д; **118** в, е, н, о, р, с, т, у, ф, х, ч, ш, щ, ю; **125** п, р, с, ц, ч, щ, я, а1 – п1, с1 – у1, х1 – ш1, в2, г2; **127** в; **128** д, е, з, к, м, н; **129** д, е, ж; **130** е, м, н, т; **131** к, м, н; с обща площ **755.4** ха.

В това местообитание са определени гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдели и подотдели: **108** б; **109** б; **117** д; с площ **59.8** ха, или 7.9% от площта на местообитанието.

Определени са и гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ) в отдели и подотдели: **107** б, в; **127** в; с обща площ **34.5** ха или 4.6% от площта на местообитанието.

Общо за **местообитание 91MO** определените гори във фаза на старост са **94.3** ха или **12.5**% от площта на местообитанието.

- **91WO Moesian beech forests (Мизийски букови гори)**, отдели и подотдели: **10 б. д; 12 в; 13 в, е, ж, з, и; 16 г, м, о, п, р; 17 ж, н; 18 к; 19 ж; 20 з; 56 а; 86 д, н, о; 87 е, з; 101 е; 105 и; 108 а, г; 115 ж; 127 а, б; 128 о. п; 129 б, г; 130 о, р; 131о; с обща площ 392.4 ха.**

В това местообитание са определени гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдел и подотдели: **108 а, г; с площ 31.2 ха, или 8.0% от площта на местообитанието.**

Определени са и Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад), ГВКСЗ в отдел и подотдел: **115 ж; с обща площ 18.7 ха или 4.8% от площта на местообитанието.**

Общо за **местообитание 91WO** определените гори във фаза на старост са **49.9 ха** или **12.8%** от площта на местообитанието.

Всички гори във фаза на старост (ГФС), които са разположени на територията на Защитената зона “Котленска планина” за местообитанията BG0000117 са определени въз основа на Заповед № РД 49-421/02.11.2016 г., на Министъра на земеделието и храните. Тази заповед се отнася за цялата Защитена зона “Котленска планина” BG0000117, която е разположена не само в ТП ДГС “Върбица”, но и в ТП ДГС “Сливен”, ТП ДГС “Котел”, ТП ДГС “Тича”, ТП ДГС “Карнобат” и в ТП ДГС “Омуртаг”.

Поради тази причина площта на Горите във фаза на старост, които са обособени на територията на ТП ДГС “Върбица”, в някои от местообитанията са повече от 10,0 % от площта им, а в други местообитания са с по-малка площ от 10,0 %.

3. ОБЩИ ТАКСАЦИОННИ ДАННИ ЗА ЗАЩИТЕНА ЗОНА “КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА” – BG0000117

Разпределението на общата залесена площ, общия дървесен запас и средният прираст по класове и подкласове на възраст за защитена зона “Котленска планина” BG0000117 в ТП ДГС “Върбица”, е показано в таблица № 99.

От нея се вижда, че средната възраст на защитената зона е 87 години, средният запас е 195 куб.м/ха, средният прираст е 2.69 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст на защитената зона е 10085 куб.м.

Общия дървесен запас е 730 990 куб.м.

Таблица № 99

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 – Общо

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	88.1	2.4	605	-	-	61
	11-20	2.0	-	80	-	-	5
II	21-30	113.6	3.0	17245	2.4	90	582
	31-40	512.5	13.7	103500	14.2	115	2629
III	41-50	318.3	8.5	69780	9.5	-	1436
	51-60	183.1	4.9	35835	4.9	-	620
IV	61-70	190.4	5.1	39175	5.4	45	575
	71-80	239.1	6.4	38605	5.3	-	489
V	81-90	598.3	15.9	101690	13.9	-	1139
	91-100	389.2	10.4	50360	6.9	-	517
VI	101-110	161.5	4.3	34325	4.6	-	312
	111-120	118.2	3.1	22550	3.1	-	188
VII	121-130	181.9	4.8	47560	6.5	-	366
	131-140	375.2	10.0	99140	13.6	-	708
VIII	141-150	168.5	4.5	41580	5.7	-	277
	над 150	112.1	3.0	28960	4.0	-	181
Всичко		3752.0	100.0	730990	100.0	250	10085

средна възраст: 87 години
 среден запас: 195 куб.м/ха
 среден прираст: 2.69 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ държавна собственост, общия дървесен запас на държавните гори и средният прираст по класове и подкласове на възраст за защитена зона “Котленска планина” BG0000117 в ТП ДГС “Върбица”, е показано в таблица № 99^A.

От нея се вижда, че средната възраст на държавните гори в защитената зона е 90 години, средният запас е 204 куб.м/ха, средният прираст е 2.77 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст на държавните гори в защитената зона е 9486 куб.м.

Общия дървесен запас е 698 235 куб.м.

Таблица № 99^A

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117, държавна собственост

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	11.0	0.3	600	0.1	-	60
	11-20	1.7	0.1	60	-	-	3
II	21-30	97.4	2.8	14890	2.1	70	504
	31-40	454.5	13.3	92635	13.3	105	2353
III	41-50	287.4	8.4	68070	9.8	-	1402
	51-60	139.1	4.1	31140	4.5	-	541
IV	61-70	188.2	5.5	39090	5.6	45	574
	71-80	225.8	6.6	36470	5.2	-	462
V	81-90	592.8	17.3	100940	14.5	-	1130
	91-100	334.1	9.8	45760	6.5	-	471
VI	101-110	156.7	4.6	33610	4.8	-	306
	111-120	94.0	2.7	17990	2.6	-	150
VII	121-130	181.0	5.3	47510	6.8	-	365
	131-140	375.2	11.0	99140	14.2	-	708
VIII	141-150	167.4	4.9	41370	5.9	-	276
	над 150	112.1	3.3	28960	4.1	-	181
Всичко		3418.4	100.0	698235	100.0	220	9486

средна възраст: 90 години
 среден запас: 204 куб.м/ха
 среден прираст: 2.77 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст общо за защитена зона “Котленска планина” BG0000117 е показано в таблица № 100.

От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 81 до 100 години, с обща площ от 961.8 ха – 25.6%, следвани от насаждения на възраст от 21 до 40 години, с обща площ от 627.0 ха – 16.7%, от 121 до 140 години, с обща площ от 581.3 ха – 15.5%, от 41 до 60 години, с обща площ от 497.6 ха – 13.3% и тези от 61 до 80 години, с обща площ от 430.0 ха – 11.5%.

От дървесните видове преобладава бука – 1400.9 ха (37.3%), следван от зимния дъб – 580.6 ха (15.5%), габър– 463.9 ха (12.4%), бял бор – 292.4 ха (7.8%), келяв габър – 210.4 ха (5.6%), и други.

Таблица № 100

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 – Общо

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	161.0	125.1	6.3	-	-	-	-	292.4	7.8
Смърч	0.8	-	1.6	-	-	-	-	-	2.4	0.1
Черен бор	-	42.4	68.6	3.4	-	-	-	-	114.4	3.1
Ела	-	1.1	0.7	-	-	-	-	-	1.8	0.1
Дуглазка	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	-
Бук	2.7	132.2	109.0	190.7	336.9	91.3	351.6	186.5	1400.9	37.3
Червен дъб	-	5.8	-	-	-	-	-	-	5.8	0.1
Зимен дъб	15.8	41.9	12.4	94.9	249.9	61.9	82.1	21.7	580.6	15.5
Благун	30.8	12.2	11.4	6.7	21.1	13.5	9.4	5.6	110.7	2.9
Цер	15.4	21.0	37.3	10.8	71.5	7.5	0.9	-	164.4	4.4
Габър	0.3	111.3	69.1	74.2	71.8	47.1	56.1	34.0	463.9	12.4
Трепетлика	-	3.2	2.4	2.7	-	3.9	1.5	-	13.7	0.4
Явор	15.5	23.3	16.9	5.1	-	0.8	13.1	12.6	87.3	2.3
Мъждрян	-	0.9	1.5	5.9	56.5	8.8	0.6	-	74.2	2.0
Акация	8.8	1.8	0.1	-	-	-	-	-	10.7	0.3
Келяв габър	-	19.0	16.0	16.2	134.9	24.3	-	-	210.4	5.6
Клен	-	0.1	1.4	1.3	-	-	-	-	2.8	0.1
Турска леска	-	1.3	-	0.5	3.4	3.2	4.4	10.8	23.6	0.6
Едрolistна липа	-	10.5	11.0	2.6	-	3.1	19.2	0.4	46.8	1.2
Сребролистна липа	-	31.2	9.1	6.2	15.8	6.2	13.3	2.8	84.6	2.2
Череша	-	2.4	-	-	-	-	-	-	2.4	0.1
Шестил	-	0.3	0.2	-	-	4.2	3.2	2.0	9.9	0.3
Планински ясен	-	2.5	2.8	2.5	-	3.0	25.9	9.0	45.7	1.2
тп I-214	-	1.6	-	-	-	-	-	-	1.6	-
Всичко	90.1	627.0	497.6	430.0	961.8	278.8	581.3	285.4	3752.0	100.0
проценти	2.4	16.7	13.3	11.5	25.6	7.4	15.5	7.6	100.0	

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

на Защитена зона “Котленска планина” за местообитанията

BG0000117 в ТП ДГС “Върбица”

1. Планирани сечи в защитената зона

1.1. Възобновителни сечи

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типовете месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновяването и целта на стопанисването в държавните гори на защитена зона “Котленска планина” BG0000117 на територията на ТП ДГС “Върбица” е планирано да се води постепенно-котловинна, групово-постепенна, гола за тополата(хибридни тополи – И214) и гола за издънково възобновяване(акация).

Разпределението на площта на насажденията за възобновителни сечи по вид на сечта и стопански класове общо за защитената зона, държавна собственост в ТП ДГС “Върбица” е дадено в таблица № 101, а в таблица № 101 А - планираните видове сечи в насажденията с обособени горски местообитания.

1.1.1. Постепенно-котловинна сеч се планира в държавните гори от светлолюбиви дървесни видове независимо от произхода им. В насаждения със склопеност, по-голяма от 0.8, и липса на възобновяване склопеността се намалява до 0.6-0.7 с цел поява на естествено възобновяване. Възобновителните участъци се отварят под формата на котли, като сумарната площ на котлите не надвишава 30% от площта на насаждението. В местата с достатъчно количество подраст се отварят до 3(три) котела на един хектар, всеки с диаметър до два пъти средната височина на насаждението. Дървостоят около котлите в ивица с ширина 15-20 метра може да се изрежда до склопеност 0.5-0.6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст. Разширяването се извършва равномерно или неравномерно в зависимост от посоката на възобновяване. Около разширените котли може да се формира ивица с ширина 15-20м. и се допуска изреждане до склопеност 0.5-0.6. Интензивността на сечта е до 30% при всяка лесовъдска намеса. Възобновителният период е не по-малко от 20 години, като за горите в “Натура 2000” е 30 години, а периода между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 5 години, като за насажденията в “Натура 2000” е 8 години. При лесовъдска необходимост едновременно със сечта във възобновените участъци се провеждат и съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста. Тази сеч е по-гъвкава от другите сечи в контекста на използване на възобновяването и разкриване на укрепналия подраст.

Възобновителния период е не по-малък от 30 години, като е предвидена да се изведе в насажденията от благун, цер и зимен дъб.

Общо през десетилетието постепенно - котловинна сеч е предвидена да се изведе на площ от 369.9 ха. или 10.8% от площта на държавните гори в защитената зона (3418.4 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.2. Групово - постепенна сеч този вид сеч е планирана в едновъзрастни и разновъзрастни насаждения с преобладание на сенкоиздръжливи дървесни видове.

В насажденията в които е планирана тази сеч може да се разчита на естествено възобновяване. Тази сеч се провежда с цел формиране и поддържане на неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените и 30 години за издънковите насаждения.

Дървостоят се отсича постепенно под формата на прозорци, които се разширяват, а лесовъдските намеси се провеждат най-малко на 4 пъти, като периодът между отделните намеси е не по-малък от 7 (седем) години.

Прозорците се залагат в местата със започнал възобновителен процес. При липса на възобновяване прозорците се залагат на два пъти в места със склопеност, по-голяма от 0.6, като първия път склопеността в прозореца се свежда до 0.4 в семеносна година, а окончателното изсичане на дървостоя в прозореца се извършва при започнал възобновителен процес. На един хектар от площта се залагат до 3(три) прозореца, дървостоя около прозорците в ивица с ширина 15-20м. се изрежда до склопеност 0.5-0.6.

Разширението на прозорците се извършва, когато подрастът е в достатъчно количество и е укрепнал. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Общо през десетилетието групово-постепенна сеч е предвидена да се изведе на площ от 353.4 ха, или 10.3% от площта на държавните гори в защитената зона (3418.4 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.3. Гола за тополата – Този вид сеч е планирана в държавните гори основно в дървостои с преобладание на хибридна топола И214. Тази сеч е с последващо изкуствено възобновяване(залесяване). Общо през десетилетието е предвидена да се изведе на площ от 2.1 ха, или 0.1% от площта на държавните гори в защитената зона (3418.4 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.4. Гола сеч - Голите сечи са **възобновителни сечи с последващо издънково възобновяване**. Те се провеждат в насаждения, определени за нискостъблено стопанисване. Този вид сеч е планирана в акациеви насаждения с цел поддържане на защитните функции на почвата.

Общо през десетилетието гола сеч е предвидена да се изведе на площ от 1.2 ха, или 0.04% от площта на държавните гори в защитената зона (3418.4 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

Независимо от това, че в държавните гори на защитената зона в териториите с обособени местообитания не е планирано да се извеждат окончателни фази, при които да се изсича целият зрял дървостой, се планира да се оставят единични хралупести дървета – подходящи за укрытия на птици и бозайници, както и да се оставят на терен до 10 м³ /ха мъртва или гниеца дървесина, с цел запазване на подходящи местообитания на видовете безгръбначни, предмет на опазване.

Таблица № 101

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и стопански класове

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 – държавна собственост

Вид на възобновителната сеч							
Стопански класове	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за тополата	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
Бялборови култури	10.8	-	-	-	-	10.8	1.5
Буков Ср	-	178.4	-	-	-	178.4	24.5
Дъбов Ср Н	120.9	-	-	-	-	120.9	16.6
Широколистен В	-	-	2.1	-	2.1	2.1	0.3
Буков В П	-	144.1	-	-	-	144.1	19.9
Дъбов СрН П	238.2	30.9	-	-	-	269.1	37.0
Келявгабъров	-	-	-	1.2	1.2	1.2	0.2
Всичко ЗСпФ	369.9	353.4	2.1	1.2	3.3	726.6	100.0
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	369.9	353.4	2.1	1.2	3.3	726.6	100.0

Таблица № 101^A

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и местообитания

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117, местообитания, държавна собственост

Вид на възобновителната сеч							
Местообитания	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за тополата	гола за изд.възобн.	общо гола	Общо	%
всичко 9150	-	187.7	-	-	-	187.7	26.3
всичко 9170	5.5	7.2	-	-	-	12.7	1.8
всичко 91M0	353.6	30.9	-	-	-	384.5	54.0
всичко 91W0	-	127.6	-	-	-	127.6	17.9
ОБЩО	359.1	353.4	-	-	-	712.5	100.0

1.2. Отгледни сечи

С цел регулиране и подобряване подходящия състав на културите и насажденията, регулиране на произхода им, поддържане на добро здравословно състояние, подобряване специалните функции на гората в защитена зона “Котленска планина” BG0000117 и подготвяне на насажденията за възобновяване, през следващото десетилетие е предвидено в държавните гори да се водят отгледни сечи върху площ от **1226.0 ха**.

В таблица № 102 е показано разпределението по площ, запас и вид сеч по стопански класове, а в таблица № 102^A разпределението по площ, запас и вид сеч по местообитания.

В средновъзрастните и дозряващи насаждения с пълнота 0,7, за които не са планирани отгледни сечи, както и за тези насаждения, в които планираните отгледни сечи ще се проведат през първите 3 години от изпълнението на плана, в края на десетилетието може да се проведат отгледни сечи, с интензивност, отговаряща на разликата в пълнотата на насаждението и съобразно Наредбата за сечите.

По вид на отгледната сеч, площта се разпределя, както следва:

- прореждане	631.6 ха	51.5 %
- пробирка	485.8 ха	39.6 %
- селекционна	108.6 ха	8.9 %
Всичко	1226.0 ха	100,0 %

Прореждане е предвидено да се води в насаждения и култури на възраст 21 - 40 години и пълноти 0.8 - 1.0. С прореждането продължава регулирането на състава и произхода на културите и насажденията, но основната му цел е да осигури прираста по височина и да отгледа дървета с прави и самоокастриени стъбла и добре развити корони. Интензивността на сечта е 15 - 25% в зависимост от пълнотата и бонитета на насажденията. Прорежданията ще се водят в култури и насаждения с обща площ **631.6 ха**.

Пробирки са планирани да се водят в насаждения над 40 годишна възраст (за високостъблениа бук над 60 години) с пълнота 0.8 -1.0. Основната цел е осигуряване условия на прираст по диаметър. Интензивността на сечта е до 25%.

В насажденията и културите с пълнота 0,8, поради високия текущ прираст на младите и средновъзрастни дървостои е целесъобразно да се проведат повторно отгледни сечи в края на десетилетието с интензивност съобразно състоянието им. През ревизионния период пробирки ще се водят в насаждения и култури с обща площ **485.8 ха**.

Селекционни сечи са планирани в насаждения, обособени като семепроизводствени насаждения. Основната цел е осигуряване условия на достатъчно растежен простор, за максимален добив на семена. Селекционни сечи ще се водят в насаждения с обща площ **108.6 ха**. Планираните мероприятия са съгласувани с Горска семеконтролна станция гр. София.

Санитарни и принудителни сечи **не са планирани** в защитена зона “Котленска планина” BG0000117, както и на територията на ТП ДГС “Върбица”.

1.3. Технически сечи за просветление на горски път

Това е техническа сеч, която е планирана заедно с друг вид сеч, като втора сеч. Интензивността на техническата сеч се включва в отчета на първата планирана сеч. При тази сеч се очаква израстване на издънки. По този начин не се намалява площта на съответното горско местообитание, а само се подмладява.

Техническата сеч е **без начислено ползване**.

1.4. Отглеждане на подраства

Това мероприятие е за регулиране на състава, произхода и качеството на подраства. Извършва се чрез премахване на издънки, нежелан подраст или подлес, конкурентна и увредена от болести и вредители растителност.

Отглеждане на подраства се провежда при наличие на неукрепнал подраст или да се премахне нежелан дървесен вид от подрастта, като в работните описания на всеки от подотделите с планирано такова мероприятие, след постепенно – котловинна, групово –

постепенна и неравномерно-постепенна сеч е отразена редуцираната площ, върху която ще се извършва отглеждане на подраста.

Основна задача на отглеждането е младите семенни екземпляри от желаните или желаните от стопанска или екологична гледна точка дървесни видове да бъдат предпазени от заглушаващото влияние на подлеса, живата почвена покривка и издънките. При отглеждането не се очаква материален добив и затова то се планира само по площ. Заложените разчети са за 20% от площта на подотделите. Мероприятието има за цел отстраняване на нежелани издънки от дървесни видове, както и изрязване на пълчи на евентуално повреден при извеждането на сечта широколистен подраст в отворените котли.

Отглеждането на подраста включват и опазване на съществуващия подраст, прилагане на подходяща техника и технология при сечта и извоза на материалите, почистване на сечищата, ограждане на възобновителните участъци, провеждане на сечта в сезони и срокове, съобразяване с биологичните изисквания на дървесните видове и грижи за подраста до напълното му формиране, като надежден и укрепнал подраст, от които може да се формира пълноценно младо насаждение.

Отглеждане на подраста ще се извърши върху редуцирана площ от **47.9 ха**.

1.5. Изсичане на подлеса

Това лесокултурно мероприятие е планирано в зрели дървостои в случаите, когато подлесът затруднява естественото възобновяване. Премахват се храстовите видове, както и ония дървесни видове, на които не се разчита за възобновяването и които по различна причина не могат да достигнат височината на основния дървостой.

Материален добив не е начисляван. Предвидено е да се изведе на площ **206.5 ха**.

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ВИДОВЕ СЕЧИ															
Стопански класове	мерни единици	Възобн. Сечи	осветл.	прочистка	прореждане	пробирка	селекционна	изборно прореждане	Всичко Отгледни	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни сечи	проти пожар сечи
нискостъблени	куб.м	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО															
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ха	726.6	-	-	631.6	485.8	108.6	-	1226.0	-	-	-	-	-	-
	куб.м	31880	-	-	20220	16205	2640	-	39065	-	-	-	-	-	-

Таблица № 102^А
Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта по местообитания

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 - местообитания – държавна собственост

ВИДОВЕ СЕЧИ																					
Местообитания	мерни единици	Възоб. сечи	осветл.	прочистка	прорездане	пробирка	селекционна	изборно прорездане	Всичко Отглеждани	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни сечи	противопожарни сечи	други технически	Всичко Технически	Общо	%	Отглеждане на подраста	Изсичане на подлеса
ШИРОКОЛИСТНИ ВИСОКОСТЪБЛЕНИ																					
9150	ха	83.6	-	-	152.7	87.0	-	-	239.7	-	-	-	-	-	-	-	-	323.3	21.6	-	-
	куб.м	4600	-	-	3620	3090	-	-	6710	-	-	-	-	-	-	-	-	11310	21.4	-	-
9170	ха	5.5	-	-	89.9	17.9	-	-	107.8	-	-	-	-	-	-	-	-	113.3	7.6	-	-
	куб.м	220	-	-	1375	520	-	-	1895	-	-	-	-	-	-	-	-	2115	4.0	-	-
9180	ха	-	-	-	83.7	19.4	-	-	103.1	-	-	-	-	-	-	-	-	103.1	6.9	-	-
	куб.м	-	-	-	2820	650	-	-	3470	-	-	-	-	-	-	-	-	3470	6.6	-	-
91M0	ха	115.4	-	-	3.4	-	9.5	-	12.9	-	-	-	-	-	-	-	-	128.3	8.6	17.8	58.5
	куб.м	5050	-	-	90	-	430	-	520	-	-	-	-	-	-	-	-	5570	10.5	-	-
91W0	ха	94.8	-	-	37.0	36.0	-	-	73.0	-	-	-	-	-	-	-	-	167.8	11.2	5.8	1.7
	куб.м	5910	-	-	1430	1460	-	-	2890	-	-	-	-	-	-	-	-	8800	16.7	-	-
всичко широколистни високоствъблени	ха	299.3	-	-	366.7	160.3	9.5	-	536.5	-	-	-	-	-	-	-	-	835.8	55.7	23.6	60.2
	куб.м	15780	-	-	9335	5720	430	-	15485	-	-	-	-	-	-	-	-	31265	59.2	-	-
ИЗДЪНКОВИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ																					
9150	ха	104.1	-	-	-	98.0	99.1	-	197.1	-	-	-	-	-	-	-	-	301.2	20.1	1.8	-
	куб.м	4000	-	-	-	3020	2210	-	5230	-	-	-	-	-	-	-	-	9230	17.5	-	-
9170	ха	7.2	-	-	16.2	10.6	-	-	26.8	-	-	-	-	-	-	-	-	34.0	2.3	1.4	7.2
	куб.м	280	-	-	340	420	-	-	760	-	-	-	-	-	-	-	-	1040	2.0	-	-
91G0	ха	-	-	-	0.5	4.3	-	-	4.8	-	-	-	-	-	-	-	-	4.8	0.3	-	-
	куб.м	-	-	-	15	70	-	-	85	-	-	-	-	-	-	-	-	85	0.2	-	-
91M0	ха	269.1	-	-	1.0	-	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-	270.1	18.0	19.1	139.1
	куб.м	9660	-	-	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	9675	18.3	-	-
91W0	ха	32.8	-	-	-	20.8	-	-	20.8	-	-	-	-	-	-	-	-	53.6	3.6	2.0	-
	куб.м	1130	-	-	-	400	-	-	400	-	-	-	-	-	-	-	-	1530	2.9	-	-
всичко издънкови за превръщане	ха	413.2	-	-	17.7	133.7	99.1	-	250.5	-	-	-	-	-	-	-	-	663.7	44.3	24.3	146.3
	куб.м	15070	-	-	370	3910	2210	-	6490	-	-	-	-	-	-	-	-	21560	40.8	-	-
ОБЩО																					
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ха	712.5	-	-	384.4	294.0	108.6	-	787.0	-	-	-	-	-	-	-	-	1499.5	100.0	47.9	206.5
	куб.м	30850	-	-	9705	9630	2640	-	21975	-	-	-	-	-	-	-	-	52825	100.0	-	-

2. ОБЩ РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА

Общият размер на планираното ползване в държавните гори, разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" през ревизионния период е 70 945 куб.м (без клони), или средно годишно по 7 090 куб.м.

Планираното ползване от възобновителни сечи в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 е 726.6 ха по площ, с добив от 31 880 куб.м. – 44.9 % от общото ползване.

Планираното ползване от отгледни сечи в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 е 1226.0 ха по площ, с добив от 39 065 куб.м. – 55.1 % от общото ползване.

В горите държавна собственост разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 планираното годишно ползване по ГСП от 2021 година е 7 090 куб.м (без клони), което представлява 74.7 % от средния годишен прираст в тези гори – 9 486 куб.м.

Съгласно **чл.77 ал.12** от Наредба №18 от 7.10.2015г. за инвентаризация и планиране, планираното ползване в горите държавна собственост в защитената зона **не превишава прираста** на тези гори.

В ГСП от 2021 година в държавните гори в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 са планирани сечи върху площ от 1952.6 ха, което представлява 57.1 % от площта им – 3418.4 ха.

Като обобщение може да се каже, че целта на стопанисването на дървостойките в горите разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" определена чрез вида и размера на сечите за ревизионния период е подобряване на биологическата им устойчивост и санитарно състояние чрез своевременна подмяна на зрелите и презрели дървостойки с млади и жизнени насаждения основно чрез естествено възобновяване, а също така и с извеждане на предвидените отгледни сечи.

С цел защитата на шосетата и пътищата от републиканската и общинска мрежа, по поречието на реките и други водни течения с постоянен воден дебит в ивица с ширина 15-20 метра от двете им страни, считана от банкета на пътя или брега на водните течения интензивността на сечта да се сведе до минимум (да има само санитарен характер).

3. Добиви и сортименти от ползваната дървесина

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието в горите държавна собственост стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" е дадено в таблица № 103.

От предвидената за отсичане през десетилетието 82 675 куб.м стояща маса с клони в държавните гори ще се добият: 8 590 куб.м – 10.4 % едра строителна дървесина, 14 465 куб.м – 17.5 % средна строителна дървесина и 3 905 куб.м – 4.7% дребна строителна дървесина.

Дървата за отопление са 41 590 куб.м – 50.3 %, а използваемата вършина е 2 660 куб.м – 3.2 %.

Таблица № 103

Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 – държавна собственост

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за отопление	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в иглолистни										
Бял бор	390	470	100	370	275	15	10	300	55	15
Черен бор	230	280	55	225	145	10	5	160	65	-
иглолистни	620	750	155	595	420	25	15	460	120	15
проценти	82.7	100.0	20.7	79.3	56.0	3.3	2.0	61.3	16.0	2.0
Лиственителна										
Бук	40	50	5	45	15	5	-	20	25	-
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
Цер	60	60	10	50	20	-	-	20	30	-
Габър	50	60	10	50	10	5	-	15	35	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежащ а дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
широколистни	160	180	25	155	50	10	-	60	95	-
проценти	88.9	100.0	13.8	86.2	27.8	5.6	-	33.4	52.8	-
Общо възобновителна в иглолистни	780	930	180	750	470	35	15	520	215	15
проценти	83.9	100.0	19.3	80.7	50.6	3.8	1.6	56.0	23.1	1.6
Възобновителна в широколистни високоствъблени										
Бук	9750	10920	1200	9720	3185	535	225	3945	5435	340
Зимен дъб	3950	4660	410	4250	1310	235	145	1690	2360	200
Благун	570	680	55	625	185	40	25	250	345	30
Цер	170	200	20	180	50	10	5	65	105	10
Габър	640	740	130	610	115	25	5	145	465	-
Явор	380	430	45	385	125	20	5	150	220	15
Едрolistна липа	310	350	55	295	90	75	10	175	115	5
Сребролистна липа	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
тп I-214	120	140	15	125	85	15	5	105	15	5
широколистни	15900	18130	1930	16200	5150	955	425	6530	9065	605
проценти	87.7	100.0	10.7	89.3	28.4	5.3	2.3	36.0	50.0	3.3
Общо възобновителна в широколистни високоствъблени	15900	18130	1930	16200	5150	955	425	6530	9065	605
проценти	87.7	100.0	10.7	89.3	28.4	5.3	2.3	36.0	50.0	3.3
Възобновителна в издънкови за превръщане										
Бял бор	80	90	20	70	50	5	-	55	10	5
Черен бор	50	60	10	50	30	5	-	35	15	-
иглолистни	130	150	30	120	80	10	-	90	25	5
проценти	86.7	100.0	20.0	80.0	53.3	6.7	-	60.0	16.7	3.3
Бук	5810	6545	850	5695	115	725	200	1040	4465	190
Зимен дъб	7130	7700	840	6860	165	935	330	1430	5205	225
Благун	450	480	50	430	5	60	20	85	330	15
Цер	320	340	35	305	5	45	10	60	235	10
Габър	1080	1230	165	1065	20	130	40	190	845	30
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Сребролистна липа	120	140	25	115	30	30	10	70	45	-
широколистни	14940	16465	1970	14495	340	1930	610	2880	11145	470
проценти	90.7	100.0	12.0	88.0	2.1	11.7	3.7	17.5	67.7	2.8
Общо възобновителна в издънкови за превръщане	15070	16615	2000	14615	420	1940	610	2970	11170	475
проценти	90.7	100.0	12.0	88.0	2.5	11.7	3.7	17.9	67.2	2.9
Възобновителна в нискоствъблени										
Акация	110	120	15	105	-	5	10	15	85	5
широколистни	110	120	15	105	-	5	10	15	85	5
проценти	91.7	100.0	12.5	87.5	-	4.2	8.3	12.5	70.8	4.2
Общо възобновителна в нискоствъблени	110	120	15	105	-	5	10	15	85	5
проценти	91.7	100.0	12.5	87.5	-	4.2	8.3	12.5	70.8	4.2

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежащ а дърве сна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в тополови										
тп I-214	20	25	5	20	15	5	-	20	-	-
широколистни	20	25	5	20	15	5	-	20	-	-
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	60.0	20.0	-	80.0	-	-
Общо възобновителна в тополови										
	20	25	5	20	15	5	-	20	-	-
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	60.0	20.0	-	80.0	-	-
Всичко възобновителни сечи										
	31880	35820	4130	31690	6055	2940	1060	10055	20535	1100
проценти	89.0	100.0	11.5	88.5	16.9	8.2	3.0	28.1	57.3	3.1
Прореждане в иглолистни										
Бял бор	6975	8405	1260	7145	440	3305	320	4065	2760	320
Черен бор	2020	2535	380	2155	135	995	95	1225	835	95
иглолистни	8995	10940	1640	9300	575	4300	415	5290	3595	415
проценти	82.2	100.0	14.9	85.1	5.3	39.3	3.8	48.4	32.9	3.8
Бук										
	160	220	45	175	-	25	20	45	120	10
Зимен дъб										
	40	40	15	25	-	5	-	5	20	-
Благун										
	50	50	15	35	-	10	-	10	25	-
Цер										
	150	150	20	130	-	30	10	40	90	-
Габър										
	160	210	50	160	-	25	25	50	105	5
Явор										
	150	200	40	160	-	25	20	45	110	5
Сребролистна липа										
	350	390	75	315	5	155	35	195	120	-
Череша										
	90	120	25	95	-	10	10	20	70	5
широколистни										
	1150	1380	285	1095	5	285	120	410	660	25
проценти	83.3	100.0	20.6	79.4	0.4	20.6	8.7	29.7	47.9	1.8
Общо прореждане в иглолистни										
	10145	12320	1925	10395	580	4585	535	5700	4255	440
проценти	82.3	100.0	15.6	84.4	4.7	37.2	4.4	46.3	34.5	3.6
Прореждане в широколистни високоствъблени										
Бял бор	310	370	60	310	20	145	10	175	125	10
Смърч	60	70	20	50	-	30	10	40	5	5
Ела	70	90	25	65	-	40	10	50	10	5
иглолистни	440	530	105	425	20	215	30	265	140	20
проценти	83.0	100.0	19.8	80.2	3.7	40.6	5.7	50.0	26.4	3.8
Бук										
	4830	6120	1235	4885	-	675	565	1240	3400	245
Зимен дъб										
	420	560	125	435	-	50	50	100	310	25
Благун										
	60	80	15	65	-	5	5	10	50	5
Цер										
	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Габър										
	1965	2560	520	2040	-	290	225	515	1430	95
Трепетлика										
	30	30	5	25	5	5	-	10	15	-
Явор										
	580	745	155	590	-	90	65	155	410	25
Акация										
	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Едролистна липа										
	550	620	125	495	10	250	45	305	185	5
Сребролистна липа										
	770	875	165	710	5	350	80	435	275	-
Шестил										
	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен										
	35	35	5	30	-	5	-	5	25	-

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежащ а дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
широколистни	9265	11650	2355	9295	20	1725	1035	2780	6115	400
проценти	79.5	100.0	20.2	79.8	0.2	14.8	8.9	23.9	52.5	3.4
Общо прореждане в широколистни високостъблени	9705	12180	2460	9720	40	1940	1065	3045	6255	420
проценти	79.7	100.0	20.2	79.8	0.3	15.9	8.8	25.0	51.3	3.5
Прореждане в издънкове за превръщане										
Бял бор	140	170	25	145	10	70	5	85	55	5
Черен бор	5	5	-	5	-	5	-	5	-	-
иглолистни	145	175	25	150	10	75	5	90	55	5
проценти	82.9	100.0	14.2	85.8	5.7	42.9	2.9	51.5	31.4	2.9
Зимен дъб	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Цер	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Габър	215	290	45	245	-	20	15	35	195	15
широколистни	225	300	45	255	-	20	15	35	205	15
проценти	75.0	100.0	15.0	85.0	-	6.7	5.0	11.7	68.3	5.0
Общо прореждане в издънкове за превръщане	370	475	70	405	10	95	20	125	260	20
проценти	77.9	100.0	14.8	85.2	2.1	20.0	4.2	26.3	54.7	4.2
Пробирка в иглолистни										
Бял бор	3685	4400	530	3870	605	1710	165	2480	1280	110
Смърч	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-
Черен бор	2175	2605	305	2300	375	1005	95	1475	755	70
иглолистни	5880	7025	840	6185	985	2720	260	3965	2040	180
проценти	83.7	100.0	12.0	88.0	14.0	38.7	3.7	56.4	29.0	2.6
Бук	145	165	30	135	10	40	10	60	75	-
Зимен дъб	100	120	15	105	5	25	10	40	60	5
Благун	40	50	5	45	5	5	5	15	25	5
Цер	40	40	15	25	-	-	-	-	25	-
Габър	330	400	60	340	35	85	30	150	180	10
Явор	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Едролистна липа	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-
широколистни	695	815	125	690	55	170	55	280	390	20
проценти	85.3	100.0	15.3	84.7	6.8	20.9	6.8	34.5	47.8	2.4
Общо пробирка в иглолистни	6575	7840	965	6875	1040	2890	315	4245	2430	200
проценти	83.9	100.0	12.3	87.7	13.3	36.9	4.0	54.2	31.0	2.5
Пробирка в широколистни високостъблени										
Бял бор	210	240	25	215	30	105	5	140	70	5
Смърч	30	30	5	25	10	10	-	20	5	-
Черен бор	20	20	-	20	5	10	-	15	5	-
иглолистни	260	290	30	260	45	125	5	175	80	5
проценти	89.7	100.0	10.4	89.6	15.5	43.1	1.7	60.3	27.6	1.7
Бук	3450	4020	610	3410	435	650	355	1440	1845	125

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежащ а дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Зимен дъб	210	240	25	215	15	35	20	70	130	15
Цер	200	240	35	205	15	30	-	45	155	5
Габър	1030	1210	180	1030	120	195	110	425	575	30
Трепетлика	110	130	20	110	35	10	-	45	65	-
Явор	110	130	20	110	15	20	10	45	60	5
Мъждрян	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Едрolistна липа	70	80	15	65	5	35	-	40	25	-
Сребролистна липа	210	240	40	200	15	100	5	120	75	5
Планински ясен	65	75	10	65	10	5	-	15	50	-
широколистни	5460	6370	955	5415	665	1080	500	2245	2985	185
проценти	85.7	100.0	15.0	85.0	10.4	16.9	7.9	35.2	46.9	2.9
Общо пробирка в широколистни високоствъблени										
Общо пробирка в широколистни високоствъблени	5720	6660	985	5675	710	1205	505	2420	3065	190
проценти	85.9	100.0	14.8	85.2	10.7	18.1	7.6	36.4	46.0	2.8
Пробирка в издънкове за превръщане										
Бял бор	60	70	10	60	10	25	5	40	20	-
Черен бор	70	80	10	70	10	30	5	45	25	-
иглолистни	130	150	20	130	20	55	10	85	45	-
проценти	86.7	100.0	13.3	86.7	13.3	36.7	6.7	56.7	30.0	-
Общо пробирка в широколистни високоствъблени										
Бук	2520	2840	285	2555	40	260	225	525	1865	165
Зимен дъб	410	430	55	375	10	30	30	70	285	20
Благун	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Цер	60	60	15	45	-	-	5	5	40	-
Габър	730	830	95	735	5	70	60	135	550	50
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
широколистни	3780	4220	460	3760	55	370	320	745	2780	235
проценти	89.6	100.0	10.9	89.1	1.3	8.8	7.5	17.6	65.9	5.6
Общо пробирка в издънкове за превръщане										
Общо пробирка в издънкове за превръщане	3910	4370	480	3890	75	425	330	830	2825	235
проценти	89.5	100.0	11.0	89.0	1.7	9.7	7.5	18.9	64.7	5.4
Селекционна в широколистни високоствъблени										
Бук	40	50	10	40	5	5	-	10	30	-
Зимен дъб	340	400	50	350	10	50	10	70	270	10
Габър	50	60	10	50	-	10	-	10	40	-
широколистни	430	510	70	440	15	65	10	90	340	10
проценти	84.3	100.0	13.7	86.3	2.9	12.7	2.0	17.6	66.7	2.0
Общо селекционна в широколистни високоствъблени										
Общо селекционна в широколистни високоствъблени	430	510	70	440	15	65	10	90	340	10
проценти	84.3	100.0	13.7	86.3	2.9	12.7	2.0	17.6	66.7	2.0
Селекционна в издънкове за превръщане										
Бук	1750	1980	310	1670	65	235	40	340	1295	35
Зимен дъб	280	310	40	270	-	55	10	65	200	5
Габър	180	210	30	180	-	30	15	45	130	5
широколистни	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежащ а дърве сна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Общо селекционна в издънкови за превръщане	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8
Всичко отгледни сечи	39065	46855	7335	39520	2535	11525	2845	16905	21055	1560
проценти	83.4	100.0	15.6	84.4	5.4	24.6	6.1	36.1	45.0	3.3
ОБЩО ОТ ВСИЧКИ СЕЧИ										
Бял бор	11850	14215	2030	12185	1440	5380	520	7340	4375	470
Смърч	110	120	30	90	15	45	10	70	15	5
Черен бор	4570	5585	760	4825	700	2060	200	2960	1700	165
Ела	70	90	25	65	-	40	10	50	10	5
иглолистни	16600	20010	2845	17165	2155	7525	740	10420	6100	645
проценти	83.0	100.0	14.2	85.8	10.8	37.6	3.7	52.1	30.5	3.2
Бук	28495	32910	4580	28330	3870	3155	1640	8665	18555	1110
Зимен дъб	12895	14475	1575	12900	1520	1420	605	3545	8850	505
Благун	1200	1370	145	1225	195	125	55	375	795	55
Цер	1015	1105	150	955	90	120	30	240	690	25
Габър	6430	7800	1295	6505	305	885	525	1715	4550	240
Трепетлика	140	160	25	135	40	15	-	55	80	-
Явор	1230	1515	260	1255	140	160	100	400	805	50
Мъждрян	15	15	-	15	-	-	-	-	15	-
Акация	120	130	20	110	-	5	10	15	90	5
Клен	60	60	10	50	-	10	-	10	40	-
Едролистна липа	950	1070	195	875	105	370	55	530	335	10
Сребролистна липа	1460	1655	305	1350	60	635	130	825	520	5
Череша	90	120	25	95	-	10	10	20	70	5
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен	100	110	15	95	10	10	-	20	75	-
тп I-214	140	165	20	145	100	20	5	125	15	5
широколистни	54345	62665	8620	54045	6435	6940	3165	16540	35490	2015
проценти	86.7	100.0	13.8	86.2	10.3	11.1	5.0	26.4	56.6	3.2
ВСИЧКО	70945	82675	11465	71210	8590	14465	3905	26960	41590	2660
проценти	85.8	100.0	13.9	86.1	10.4	17.5	4.7	32.6	50.3	3.2

4. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ПЛАНИРАНО ЗАЛЕСЯВАНЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Данните за планираните залесявания в горите държавна собственост на защитена зона "Котленска планина" BG0000117 са разработени съгласно Наредба № 2 от 07.02.2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране.

През настоящия ревизионен период в насажденията в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" ще се разчита основно на естественото възобновяване. Там, където по обективни или субективни причини то е компрометирано, или е невъзможно да се появи, е предвидено съответно залесяване. Размерът на предвидените през ревизионния период мероприятия по вид на залесяването, по дървесни видове и необходимите фиданки е показан в таблица № 104.

През ревизионния период е предвидено да се извършват залесявания в горите държавна собственост в защитената зона върху 26.7 ха редуцирана площ (или средногодишно по 2.7 ха), като залесяването е 1.6 ха и подпомагането без залесяване чрез разрохкване под склопа е 25.1 ха.

4.1. В зрели гори

В тази категория на залесяване са рекапитулирани залесяванията на черна топола след извеждане на гола сеч с последващо изкуствено възобновяване. В държавните горски територии в защитената зона площта на този вид залесяване е 1.6 ха видно от таблица № 104.

Разликата между планираната сеч с площ 2.1 ха и залесяването на площ от 1.6 ха се дължи на факта, че 0.5 ха от площта е заета с габър, в които няма да се води сеч.

Таблица № 104

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на необходимия посадъчен материал по дървесни видове

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117 – държавна собственост

Дървесен вид	Залесяване			Посадъчен материал	
	В зрели гори	Всичко	%	фиданки на 1 ха	фиданки всичко
	хектари				
Черна топола	1.6	1.6	100.0	0.8	1.3
всичко	1.6	1.6	100.0	0.8	1.3

Таблица № 105

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по вид на почвоподготовката и насоки на залесяване

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117, държавна собственост

Почвоподготовка	За 10 години	Годишно	%
	ха	ха	
разрохкване под склопа	25.1	2.5	94.0
Общо РЪЧНА	25.1	2.5	94.0
дупки моторен свредел	1.6	0.2	6.0
Общо МЕХАНИЗИРАНА	1.6	0.2	6.0
Общо РЪЧНА+МЕХАНИЗИРАНА	26.7	2.7	100.0

Таблица № 106**Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по насоки на залесяване**

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117, държавна собственост

Насоки на залесяване	За 10 години	Годишно	%
	ха	ха	
в зрели гори	1.6	0.2	100.0
Общо	1.6	0.2	100.0
Подпомагане на възобновяване без залесяване	25.1	-	-
Общо	26.7	0.2	100.0

Дървесните видове, предвидени за залесяване, са избрани съобразно типовете месторастения с оглед повишаване биологичната устойчивост и продуктивност на новосъздадените култури и са съобразени с чл. 2 от Наредба № 2 от 07.02.2013 г.

От дървесните видове ще се залесява с черна топола.

По вид на почвоподготовката и по насоки на залесяване, разпределението на предвидената площ за залесяване е дадена в таблица № 105. В зависимост от наклона на терена, дълбочината на почвата, степента на каменливост, изложението и икономическите възможности на държавното горско стопанство е предвидена съответната почвоподготовка. От данните в таблицата се вижда, че през ревизионния период в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 ще се извършва механизизирана почвоподготовка – дупки моторен свредел и ръчна почвоподготовка – разрохкване под склопа.

Залесяването ще се извърши чрез садене на стандартни фиданки. Съобразно досегашната практика, най-добри резултати се получават при пролетното залесяване, затова и през настоящият ревизионен период пролетта ще е предпочитаният сезон за тази дейност. Възприетата гъстота на културите, изявяваща се чрез броя на фиданките на 1 ха, е показана в таблица № 104.

Разпределението на предвидената през десетилетието площ за залесяване по насоки на залесяване е дадена в таблица № 106.

Планирано е подпомагане на възобновяването без залесяване на площ от 25.1 ха, в насаждения без естествен подраст и наличие на зачимяване.

За по-добро прихващане, укрепване и склопяване е необходимо да се полагат грижи за новосъздадените култури и появилият се естествен подраст. Те се състоят в отстраняване на плевелите, тревната растителност и нежеланите издънки, които ги заглушават.

В дървесния състав, подходящ за месторастенето, е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-украшни функции.

5. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Общата площ забранена за паша в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица", ГСУ Върбица е 2815.4 ха – 72.6 % от общата площ на зоната.

Таблица № 107**Разпределение на общата площ забранена за паша по ГСУ**

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
ГСУ Върбица	3879.6	2815.4	72.6
всичко	3879.6	2815.4	72.6

Съгласно чл. 124, т. 1 - 5 от Закона за Горите от 08.03.2011 год. се забранява пашата в горските територии, разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 на територията на ТП ДГС "Върбица". Подобен списък е показан в приложенията към плана.

6. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.1. Сгради

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски сгради и ремонт на съществуващи сгради в защитена зона "Котленска планина" BG0000117.

6.2. Пътно строителство

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски пътища и ремонт на съществуващи горски пътища в защитена зона "Котленска планина" BG0000117.

7. ВИДОВЕ, ПОДХОДЯЩИ ЗА МЕСТОРАСТЕНЕТО В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

В бъдеще при видовете, подходящи за съответните месторастения в защитена зона "Котленска планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица" е запазено изцяло видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически и с по-добри защитни функции, което е показано в таблица № 108.

От нея се вижда, че широколистните дървесни видове и в бъдеще ще доминират на територията на защитена зона "Котленска планина" BG0000117, а именно: бук с 37.6 % от залесената и дървопроизводителната площ, зимен дъб с 15.4 % от залесената и дървопроизводителната площ, габър с 12.6 % от залесената и дървопроизводителната площ и белия бор – 7.3 % от залесената и дървопроизводителната площ.

Таблица № 108
Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове, подходящи за месторастенето

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	292.4	7.8	272.5	7.3	272.5	7.3
Смърч	2.4	0.1	2.4	0.1	2.4	0.1
Черен бор	114.4	3.1	113.9	3.0	113.9	3.0
Ела	1.8	0.1	1.8	0.1	1.8	0.1
Дуглазка	1.0	-	1.0	-	1.0	-
Бук	1400.9	37.3	1408.8	37.6	1408.8	37.6
Червен дъб	5.8	0.1	5.8	0.1	5.8	0.1
Зимен дъб	580.6	15.5	576.6	15.4	576.6	15.4
Благун	110.7	2.9	114.2	3.0	114.2	3.0
Цер	164.4	4.4	165.0	4.4	165.0	4.4
Габър	463.9	12.4	474.5	12.6	474.5	12.6
Трепетлика	13.7	0.4	6.2	0.2	6.2	0.2
Явор	87.3	2.3	90.5	2.4	90.5	2.4
Мъждрян	74.2	2.0	74.0	2.0	74.0	2.0
Акация	10.7	0.3	10.6	0.3	10.6	0.3
Келяв габър	210.4	5.6	208.3	5.5	208.3	5.5
Клен	2.8	0.1	3.7	0.1	3.7	0.1
Турска леска	23.6	0.6	23.6	0.6	23.6	0.6
Дребнолистна липа	-	-	0.1	-	0.1	-
Едролистна липа	46.8	1.2	47.5	1.3	47.5	1.3
Сребролистна липа	84.6	2.2	90.3	2.4	90.3	2.4
Череша	2.4	0.1	2.4	0.1	2.4	0.1
Шестил	9.9	0.3	10.9	0.3	10.9	0.3
Планински ясен	45.7	1.2	45.8	1.2	45.8	1.2
тп I-214	1.6	-	-	-	-	-
Черна топола	-	-	1.6	-	1.6	-
всичко	3752.0	100.0	3752.0	100.0	3752.0	100.0

План за защита на горските територии от пожари в Защитена зона “Котленска планина” BG0000117 в ТП ДГС “Върбица”

Настоящата записка представлява извадка от Общия Противопожарен план на ТП ДГС “Върбица”, която се отнася само за горските територии в защитена зона “Котленска планина” BG0000117.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са показани на картите за защита от пожари в мащаб 1:25 000, като са оцветени по следния начин: с червен цвят – I клас, с жълт цвят – II клас и със зелен – III клас.

Класът на пожарна опасност на насажденията и останалите горски площи е определен според Приложение № 40, към чл.137, ал.2 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии от 7.10.2015г., по показаната по долу методика.

Методика за определяне на класа на пожарна опасност на насажденията

Вид на горите	Овлажняване на месторастенето		
	Много сухи, сухи, сухи	Свежи до сухи, свежи	Свежи до влажни, влажни
иглолистни	1	2	3
широколистни	2	3	3

Иглолистни гори: насаждения и култури чисти и смесени, с участие на иглолистни 5 и повече десети в състава, независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Широколистни гори: насаждения и култури чисти и смесени с преобладание на широколистни (6 и повече десети в състава), независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Класовете на пожарна опасност са нанесени по отдели на стопанските карти за защита от пожари в мащаб 1:25000. На картите са нанесени и всички съществуващи и планирани противопожарни мероприятия: бариерни прегради, лесокултурни прегради, минерализовани ивици, водоизточници за противопожарни нужди, места за палене на огън, места за паркиране и почивка и други. На тези карти за защита от пожари съществуващите противопожарни мероприятия са нанесени с черен цвят, а ново планираните със син цвят.

На територията на защитена зона “Котленска планина” BG0000117 са планирани противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които е създадена тази зона.

Основните фактори за възникване на горските пожари са: небрежна, непредпазлива или умишлена дейност на човека или природни явления. Възможните източници, от които би могла да възникне пожарна опасност за горските комплекси в района на ТП ДГС “Върбица” са разположените в нея населени места, пресичащите ги шосета и пътища, биваците на туристи, пастири, горски работници и др.

Най-честите причини са следните:

Изгаряне на треви и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат непосредствено с гора;

Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;

Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;

Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;

Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;

Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;

Самозапалване на сухи треви или дървета при природни явления (мълнии).

За по-прецизно определяне показаното разпределение на площта по класове на пожарна опасност и по стопански участъци в таблица № 109 е извършено по отдели (насаждения).

Таблица № 109

Разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност и ГСУ

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0000117

Териториален обхват		Класове на пожарна опасност			Всичко
		I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
		хектари			
I ГСУ Върбица	площ	118.7	695.8	3065.1	3879.6
	проценти	3.1	17.9	79.0	100.0
ВСИЧКО	площ	118.7	695.8	3065.1	3879.6
	проценти	3.1	17.9	79.0	100.0

От таблица № 109 се вижда, че по-голяма част от площта на защитена зона "Котленска планина" BG0000117 попада във III клас на пожарна опасност – 79.0% и в II клас на пожарна опасност – 17.9%.

Превенция срещу пожари

РСПБЗН, отговаряща за гасенето на възникнали горски пожари в ТП ДГС "Върбица" се намира в гр. Велики Преслав, а УПБЗН е разположена в град Върбица.

През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Всички предвидени противопожарни мероприятия ще се реализират от ТП ДГС "Върбица" само в горите държавна собственост. При установяване на пожар незабавно трябва да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по ежегодно изготвян план график в ТП ДГС "Върбица".

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на ТП ДГС "Върбица" трябва ежегодно, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на ТП ДГС "Върбица" периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Кметът на общината, съгласно чл.15 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г., организира, координира и провежда съгласувано с УПБЗН - Върбица и РДГ Шумен мерките и мероприятията за пожарна безопасност по границите на населените места и в горските територии собственост на общината. Община Върбица разчита на съдействие от **доброволно формиране за гасене на пожар в горските територии от 15 човека.**

Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари в защитена зона "Котленска планина" BG0000117, но трябва да се изпълнят за срок до 5 (пет) години от влизане в сила на ГСП.

II. ЗАЩИТЕНА ЗОНА “ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ-ЕМИНЕ” BG0000393 (за местообитанията)

Инвентаризация на Защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 (за местообитанията)

1. Защитена Зона “ Екокоридор Камчия - Емине” – Vg0000393 – за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена по Директива 92/43 ЕЕС (Директива за местообитанията), съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и РМС № 611/16.10.2007 г. (ДВ бр. 85/2007 г.) - отдели и подотдели: **211-** а, б, в, г; **212-** а, б, в, г, д, 1, 2; **213-** а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **214-** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5; **215** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3; **216** - а, б, в, г, 1, 2; **217** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 3; **218** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3; **219** - а, б, в, г, д, 1, 2; **220** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **221** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **222** - б, в, г, е, з, и, 1, 2; **223** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2; **225** - а; **226** - в; **228** - а, б, в, г, д, е, 1; **229** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **232** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, 1, 2; **233** - а, б, в, г, д, 1; **234** - а, б, в, 1, 2; **235** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, 4; **236-** а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **237-** а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; **238** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, 1, 2, 3, с обща площ **1843.7** ха, от която **1820.2** ха залесена и **23.5** ха незалесена.

Таблица № 110

Подробно разпределение на площта по землища и подотдели

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Община ВЪРБИЦА			
№ по ред	Землище	Списък подотдели	площ ха
15	с. Тушовица	211; 212; 213; 214; 215; 216; 217: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, 3; 218; 219; 220; 221: а, б, в, г, д, е, ж, 1; 222: б, в, г, е, з, и, 1, 2; 223; 225: а; 226: в; 228; 229; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238	1843.7
ВСИЧКО: Община Върбица			1843.7
ВСИЧКО: ТП ДГС Върбица			1843.7

Подробното разпределение на площта по землища и подотдели в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” за местообитанията BG0000393 е показано в таблица № 110. Разпределението на общата площ на горски територии на защитената зона по Натура 2000 “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” по група гори и вид на подотдела е представено в таблица № 111, а подробното разпределение на горските територии по категории и функции в таблица № 112.

Таблица № 111
Разпределение на общата площ по група гори и вид на подотдела

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	1694.4	56.2	-	1750.6	95.0
склопени култури	33.6	8.6	-	-	42.2	2.3
несклопени култури	-	-	-	-	-	-
естествен произход 0.1-0.3	-	27.4	-	-	27.4	1.5
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко насаждения	33.6	1730.4	56.2	-	1820.2	98.8
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	33.6	1730.4	56.2	-	1820.2	98.8
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	-	0.8	-	-	0.8	-
всичко незал.дървопр.	-	0.8	-	-	0.8	-
поляна	-	3.1	-	-	3.1	0.2
временен склад	-	1.0	-	-	1.0	-
скали	-	0.3	-	-	0.3	-
дивечова нива	-	7.9	-	-	7.9	0.4
автомобилен път III категория	-	6.9	-	-	6.9	0.4
автомобилен път IV категория	-	3.5	-	-	3.5	0.2
всичко недървопр. площ	-	22.7	-	-	22.7	1.2
всичко инвентаризирана площ	33.6	1753.9	56.2	-	1843.7	100.0
в т.ч. дървопр. площ	33.6	1731.2	56.2	-	1821.0	98.8

Таблица № 112
Подробно разпределение на горските територии по категории и функции

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Горски територии по категории и функции	Обща площ	Залесена площ	Незалесена площ
	ха		
защитена зона местообитания	1843.7	1820.2	23.5
Общо защитни и специални функции	1843.7	1820.2	23.5
Всичко	1843.7	1820.2	23.5

Общата площ на защитената зона по Натура 2000 "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393 в ТП ДГС "Върбица" е 1843.7 ха.

В таксационните описания зоната е въведена като защитена зона местообитания и е записан съответния код на зоната.

Таблица № 113

Разпределение на общата площ по собственост и видове територии

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

вид собственост	Общо				в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии	
	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	1796.6	97.4	1773.1	97.3	1792.3	100.0	4.3	8.4
Общинска	45.1	2.4	45.1	2.5	-	-	45.1	87.8
Частна - физ. лица	1.0	0.1	1.0	0.1	-	-	1.0	1.9
Частна - юрид. лица	1.0	0.1	1.0	0.1	-	-	1.0	1.9
Всичко	1843.7	100.0	1820.2	100.0	1792.3	100.0	51.4	100.0

От таблицата е видно, че площта на горските територии – държавна собственост в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 е 1796.6 ха.

2. Списък на местобитанията в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” Bg0000393

В таблица № 114 е показано разпределението по местообитания и група гори в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393

Таблица № 114

Разпределение на общата площ по местообитания и група гори

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Местообитания	иглолистни	широкол. високоствъблени	реконструкция	изд.за превръщане	нискоствъблени	Всичко	%	в т.ч. ГФС	
								ха	% от площта на местообитанието
общо 9150	-	270.6	-	-	-	270.6	15.2	-	-
общо 91G0	-	243.0	-	3.3	-	246.3	13.8	-	-
общо 91M0	-	1208.2	-	52.9	-	1261.1	71.0	100.6	8.0
ВСИЧКО	-	1721.8	-	56.2	-	1778.0	100.0	100.6	5.7

С настоящия ГСП в ТП ДГС “Върбица” в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 са установени общо 3 вида горски местообитания с обща площ **1 778.0** ха, а именно:

- **9150 – Medio-European limestone beech forests of the Cephalanthero-Fagion, (Термофилни букови гори от типа Cephalanthero-Fagion),** отдели и подотдели: **213 в; 215 ж; 218 а, б, в, ж, и, к, л, м, н; 219 в; 220 г; 221 б; 222 г, з; 223 в, к; 228 а, г, е; 232 и, с; 235 б, в, г; 236 а, г, е; 237 а, б, д; 238 а, и, к;** с обща площ **270.6** ха.

В това местообитание няма определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ и Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ).

- **91G0 – Pannonic woods with Quercus petraea and Carpinus betulus (Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus),** отдели и подотдели: **211 а; 214 а, б, ж, л, н, о; 215 а, д, и; 217 п; 219 б; 220 в, е; 221 ж; 223 ж, з, и; 228 б; 229 к; 232 д, к, л, н, о; 233 г, д; 234 а, б; 235 д, е, ж, и, к; 236 в, ж; 237 в, г, е; 238 в, е;** с обща площ **246.3** ха.

В това местообитание няма определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ и Гори във фаза на старост(по сертификационен доклад, ГВКСЗ).

- **91M0 – Pannonian - Balkanik turkey oak - sessile oak forest (Балкано - панонски церово - горунови гори),** отдели и подотдели: **211 б, в, г; 212 а, б, в, г, д; 213 а, б, г, д, е, ж, з; 214 в, г, д, е, з, и, к; 215 б, в, г, е, з, к; 216 а, б, в, г; 217 а, б, г-о, р-ф; 218 г, д, е, з; 219 а, г, д; 220 а, б, д, ж; 221 а, в, г, д, е; 222 б, в, е, и; 223 а, б, г, д, е, л, м, н, о, п; 225 а; 226 в; 228 в, д; 229 а-е, з, и, л; 232 б, в, г, е, з, м, п, р, т; 233 а, б, в; 234 в; 235 а, з; 236 б, з; 237 ж; 238 б, д, ж, з;** с обща площ **1 261.1** ха.

В това местообитание са определени Гори във фаза на старост (ГФС) по заповед на МЗХ в отдели и подотдели: **217 а; 221 а, в, г, д; 222 е; 226 в; с** площ от **100.6** ха, или **8.0 %** от площта на местообитанието.

Няма определени Гори във фаза на старост (по сертификационен доклад, ГВКСЗ) в това местообитание.

Всички Гори във фаза на старост (ГФС), които са разположени на територията на Защитената зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 са определени въз основа на Заповед № РД 49-421/02.11.2016 г., на Министъра на земеделието и храните. Тази заповед се отнася за цялата Защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393, която е разположена не само в ТП ДГС “Върбица”, но и в ТП ДГС “Смядово”, ТП ДГС “Преслав”, ТП ДГС “Карнобат”, ТП ДГС “Айтос” и ТП ДГС “Цонево”.

Поради тази причина площта на Горите във фаза на старост, които са обособени на територията на ТП ДГС “Върбица”, в някои от местообитанията са повече от 10,0 % от площта им, а в други местообитания са с по-малка площ от 10,0 %.

3. Общи таксационни данни за защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине“ Bg0000393

Разпределението на общата залесената площ, общият дървесен запас и средният прираст по класове и подкласове на възраст за защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица”, е показано в таблица № 115.

От нея се вижда, че средната възраст на защитената зона е 117 години, средният запас е 210 куб.м/ха, средният прираст е 2.20 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст на защитената зона е 4002 куб.м.

Общия дървесен запас е 382 740 куб.м.

Таблица № 115

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393 – Общо

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	18.2	1.0	-	-	50	-
	11-20	39.5	2.2	3045	0.7	20	186
II	21-30	96.2	5.3	9860	2.6	175	383
	31-40	29.4	1.6	4170	1.1	-	114
III	41-50	109.2	6.0	23410	6.1	35	483
	51-60	159.7	8.8	39290	10.3	70	656
IV	61-70	36.7	2.0	7700	2.0	25	110
	71-80	7.7	0.4	1200	0.3	-	15
V	81-90	27.0	1.5	6760	1.8	-	75
	91-100	-	-	-	-	-	-
VI	101-110	13.6	0.7	3030	0.8	-	28
	111-120	25.9	1.4	6380	1.7	-	53
VII	121-130	20.1	1.1	4945	1.3	-	38
	131-140	487.4	26.8	109420	28.6	-	782
VIII	141-150	646.5	35.5	140610	36.7	-	936
	над 150	103.1	5.7	22920	6.0	-	143
Всичко		1820.2	100.0	382740	100.0	375	4002

средна възраст: 117 години
 среден запас: 210 куб.м/ха
 среден прираст: 2.20 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ държавна собственост, общия дървесен запас и средният прираст по класове и подкласове на възраст за защитена зона "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393 в ТП ДГС "Върбица", е показано в таблица № 115^A.

От нея се вижда, че средната възраст на държавните гори в защитената зона е 119 години, средният запас е 211 куб.м/ха, средният прираст е 2.19 куб.м/ха.

Общият среден годишен прираст на държавните гори в защитената зона е 3882 куб.м.

Общия дървесен запас е 374 900 куб.м.

Таблица № 115^A

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG000039, държавна собственост

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	18.2	1.0	-	-	50	-
	11-20	39.5	2.2	3045	0.8	20	186
II	21-30	93.2	5.3	9620	2.6	175	375
	31-40	12.2	0.7	2160	0.6	-	57
III	41-50	109.2	6.2	23410	6.2	35	483
	51-60	159.7	9.0	39290	10.4	70	656
IV	61-70	35.0	2.0	7500	2.0	25	107
	71-80	7.7	0.5	1200	0.3	-	15
V	81-90	17.9	1.0	4770	1.3	-	53
	91-100	-	-	-	-	-	-
VI	101-110	-	-	-	-	-	-
	111-120	25.5	1.4	6310	1.7	-	53
VII	121-130	18.7	1.0	4765	1.3	-	37
	131-140	487.1	27.5	109370	29.2	-	781
VIII	141-150	646.1	36.4	140540	37.5	-	936
	над 150	103.1	5.8	22920	6.1	-	143
Всичко		1773.1	100.0	374900	100.0	375	3882

средна възраст: 119 години
 среден запас: 211 куб.м/ха
 среден прираст: 2.19 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст общо за защитена зона "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393 е показано в таблица № 116.

От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст над 140 години, с обща площ от 749.6 ха – 41.2 %, следвани от насаждения на възраст от 121 до 140 години, с обща площ от 507.5 ха – 27.9 %.

От дървесните видове преобладава зимен дъб – 457.2 ха (25.1 %), следван цер – 405.0 ха (22.3 %), благун – 348.6 ха (19.1 %), бук – 281.4 ха (15.5%), и други.

Таблица № 116

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393 – Общо

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	0.8	12.6	-	-	-	-	-	13.4	0.7
Черен бор	-	1.7	11.0	-	-	-	-	-	12.7	0.7
Бук	4.3	8.6	44.2	7.7	3.4	14.9	104.1	94.2	281.4	15.5
Зимен дъб	9.8	8.7	12.0	2.7	0.9	1.7	121.2	300.2	457.2	25.1
Благун	7.3	17.0	8.2	1.0	-	3.9	135.3	175.9	348.6	19.1
Цер	8.1	34.1	36.5	11.0	15.6	13.7	128.9	157.1	405.0	22.3
Габър	29.0	45.0	109.7	22.0	7.1	2.7	17.8	22.2	255.5	14.0
Явор	0.3	-	-	-	-	-	-	-	0.3	-
Мъждрян	-	2.5	0.7	-	-	-	-	-	3.2	0.2
Келяв габър	0.1	2.0	-	-	-	2.6	-	-	4.7	0.3
Едролистна липа	0.6	-	-	-	-	-	-	-	0.6	-
Сребролистна липа	2.4	0.7	34.3	-	-	-	0.2	-	37.6	2.1
Всичко	61.9	121.1	269.2	44.4	27.0	39.5	507.5	749.6	1820.2	100.0
проценти	3.4	6.6	14.8	2.4	1.5	2.2	27.9	41.2	100.0	

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

на Защитена зона "Екокоридор Камчия - Емине" за местообитанията

BG0000393 в ТП ДГС "Върбица"

1. Планирани сечи в защитената зона

1.1. Възобновителни сечи

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типове месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновяването и целта на стопанисването в горите държавна собственост на защитена зона "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393 на територията на ТП ДГС "Върбица" е планирано да се води постепенно-котловинна, групово-постепенна и неравномерно-постепенна сеч.

Разпределението на площта на насажденията за възобновителни сечи по вид на сечта и стопански класове общо за защитената зона, държавна собственост в ТП ДГС "Върбица" е дадено в таблица № 117, а в таблица № 117 А - планираните сечи в насажденията с обособени горски местообитания.

1.1.1. Постепенно - котловинна сеч се планира в държавните гори от светлолюбиви дървесни видове независимо от произхода им. В насаждения със склопеност, по-голяма от 0.8, и липса на възобновяване склопеността се намалява до 0.6-0.7 с цел поява на естествено възобновяване. Възобновителните участъци се отварят под формата на котли, като сумарната площ на котлите не надвишава 30% от площта на насаждението. В местата с достатъчно количество подраст се отварят до 3 (три) котла на един хектар, всеки с диаметър до два пъти средната височина на насаждението. Дървостоят около котлите в ивица с ширина 15-20 метра може да се изрежда до склопеност 0.5-0.6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст. Разширяването се извършва равномерно или неравномерно в зависимост от посоката на възобновяване. Около разширените котли може да се формира ивица с ширина 15-20 м и се допуска изреждане до склопеност 0.5-0.6. Интензивността на сечта е до 30% при всяка лесовъдска намеса. Възобновителният период е не по-малко от 20 години, като за горите в "Натура 2000" е 30 години, а периода между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 5 години, като за насажденията в "Натура 2000" е 8 години. При лесовъдска необходимост едновременно със сечта във възобновените участъци се провеждат и съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста. Тази сеч е по-гъвкава от другите сечи в контекста на използване на възобновяването и разкриване на укрепналия подраст.

Възобновителния период е не по-малък от 30 години, като е предвидена да се изведе в насажденията от благун, цер и зимен дъб.

Общо през десетилетието постепенно - котловинна сеч е предвидена да се изведе на площ от 621.7 ха. или 35.1% от площта на държавните гори в защитената зона (1773.1 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.2. Групово - постепенна - Този вид сеч е планирана в едновъзрастни и разновъзрастни насаждения с преобладание на сенкоиздръжливи дървесни видове.

В насажденията в които е планирана тази сеч може да се разчита на естествено възобновяване. Тази сеч се провежда с цел формиране и поддържане на неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените и 30 години за издънковите насаждения.

Дървостоят се отсича постепенно под формата на прозорци, които се разширяват, а лесовъдските намеси се провеждат най-малко на 4 пъти, като периодът между отделните намеси е не по-малък от 7 (седем) години.

Прозорците се залагат в местата със започнал възобновителен процес. При липса на възобновяване прозорците се залагат на два пъти в места със склопеност, по-голяма от 0.6, като първия път склопеността в прозореца се свежда до 0.4 в семеносна година, а окончателното изсичане на дървостоя в прозореца се извършва при започнал възобновителен процес. На един хектар от площта се залагат до 3(три) прозореца, дървостоя около прозорците в ивица с ширина 15-20 м. се изрежда до склопеност 0.5-0.6.

Разширението на прозорците се извършва, когато подрастът е в достатъчно количество и е укрепнал. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Общо през десетилетието групово-постепенна сеч е предвидена да се изведе на площ от 210.5 ха, или 11.9% от площта на държавните гори в защитената зона (1773.1 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.3. Неравномерно-постепенна - Този вид сеч е планирана с цел формиране и поддържане на насаждения или групи от съседни насаждения със сложна неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените светлолюбиви дървесни видове, не по-малък от 25 години за издънковите светлолюбиви дървесни видове и не по-малък от 60 години за сенкоиздръжливите.

Прилага се в насаждения или групи от насаждения в добро здравословно състояние с общи граници и възможност за единен технологичен план за усвояване с площ не по-малка от 10 ха и склопеност над 0.6. Границите на насаждението или групата насаждения се запазват до окончателното отсичане на зрелия дървостой.

При тази сеч в насажденията се оформят участъци за възобновяване, участъци за отглеждане и участъци с висока склопеност, в които се задържа възобновяването. Интензивността на сечта е до 25%, при повтаряемост през 5 до 15 години, в зависимост от възобновителния период и хода на възобновителния процес.

Сечта се извежда около възобновителните центрове чрез отваряне на прозорци, котли или ивици в местата със започнал възобновителен процес (подрост), а при липса на възобновяване прозорците, котлите или ивиците се отварят на два пъти. Сечта по възможност започва в зоната на транспортната граница.

При всяка следваща лесовъдска намеса се разширяват съществуващите прозорци, котли или ивици в посока извозния път, следвайки хода на естественото възобновяване, при необходимост може да се отворят нови прозорци, котли или ивици. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подроста.

Общо през десетилетието е предвидена да се изведе на площ от 241.4 ха, или 13.6% от площта на държавните гори в защитената зона (1773.1 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

Независимо от това, че в държавните гори на защитената зона в териториите с обособени местообитания не е планирано да се извеждат окончателни фази, при които да се изсича целият зрял дървостой, се планира да се оставят единични хралупести дървета – подходящи за укрития на птици и бозайници, както и да се оставят на терен до 10 м³/ха мъртва или гниеща дървесина, с цел запазване на подходящи местообитания на видовете безгръбначни, предмет на опазване.

Таблица № 117

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и стопански класове

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393, държавна собственост

Вид на възобновителната сеч							
Стопански класове	постепенно котловинна	групово постепенна	неравномерно постепенна	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
Буков В	-	13.2	-	-	-	13.2	1.3
Буков Ср	-	197.3	-	-	-	197.3	18.4
Дъбов Ср Н	592.3	-	241.4	-	-	833.7	77.6
Церов	21.7	-	-	-	-	21.7	2.0
Церов П	7.7	-	-	-	-	7.7	0.7
Всичко ЗСпФ	621.7	210.5	241.4	-	-	1073.6	100.0
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	621.7	210.5	241.4	-	-	1073.6	100.0

Таблица № 117^А

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и местообитания

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393, местообитания, държавна собственост

Вид на възобновителната сеч							
Местообитания	постепенно котловинна	групово постепенна	неравномерно постепенна	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
всичко 9150	-	210.5	-	-	-	210.5	19.6
всичко 91M0	621.7	-	241.4	-	-	863.1	80.4
ОБЩО	621.7	210.5	241.4	-	-	1073.6	100.0

1.2. Отгледни сечи

С цел регулиране и подобряване подходящия състав на културите и насажденията, регулиране на произхода им, поддържане на добро здравословно състояние, подобряване специалните функции на гората в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 и подготвяне на насажденията за възобновяване, през следващото десетилетие е предвидено в държавните гори да се водят отгледни сечи върху площ от **468.4** ха.

В таблица № 118 е дадено разпределението на площта на насажденията за отгледна сеч по вид на сечта, площ, запас и стопански класове за горите държавна собственост в защитената зона, а в таблица № 118^А - планираните сечи в насажденията с обособени горски местообитания.

В средновъзрастните и дозряващи насаждения с пълнота 0,7, за които не са планирани отгледни сечи, както и за тези насаждения, в които планираните отгледни сечи ще се проведат през първите 3 години от изпълнението на плана, в края на десетилетието може да се проведат отгледни сечи, с интензивност, отговаряща на разликата в пълнотата на насаждението и съобразно Наредбата за сечите.

По вид на отгледната сеч, площта се разпределя, както следва:

- осветление	36.4 ха	7.8 %
- прочистка	43.5 ха	9.3 %
- прореждане	301.0 ха	64.3 %
- пробирка	87.5 ха	18.6 %
Всичко	468.4ха	100,0 %

Осветление е планирано на площ от **36.4 ха**, без материален добив с цел регулиране състава и произхода до склопяването на насажденията.

Прочистки са планирани в склопени култури и насаждения на възраст 11 - 20 години включително, с пълнота 0,9 и 1,0. Основната задача на прочистките е регулиране на състава, произхода, пълнотата, качествената структура и здравословното състояние на дървостоя. Интензивността при прочистките е до 25%, в зависимост от дървесните видове, пълнотата, бонитета и функцията на всяко насаждение, като пълнотата се свежда до 0,8. През ревизионния период са предвидени прочистки в насаждения и култури с обща площ **43.5 ха**, без материален добив.

Прореждане е предвидено да се води в насаждения и култури на възраст 21 - 40 години и пълноти 0.8 - 1.0. С прореждането продължава регулирането на състава и произхода на културите и насажденията, но основната му цел е да осигури прираста по височина и да отгледа дървета с прави и самоокастриени стъбла и добре развити корони. Интензивността на сечта е 15 - 25% в зависимост от пълнотата и бонитета на насажденията. Прорежданията ще се водят в култури и насаждения с обща площ **301.0 ха**.

Пробирки са планирани да се води в насаждения над 40 годишна възраст (за високостъбления бук над 60 години) с пълнота 0.8 -1.0. Основната цел е осигуряване условия на прираст по диаметър. Интензивността на сечта е до 25%.

В насажденията и културите с пълнота 0,8, поради високия текущ прираст на младите и средновъзрастни дървостои е целесъобразно да се проведат повторно отгледни сечи в края на десетилетието с интензивност съобразно състоянието им. През ревизионния период пробирки ще се водят в насаждения и култури с обща площ **87.5 ха**.

Санитарни и принудителни сечи **не са планирани** в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393, както и на територията на ТП ДГС “Върбица”.

1.3. Технически сечи за просветление на горски път

Това е техническа сеч, която е планирана заедно с друг вид сеч, като втора сеч. Интензивността на техническата сеч се включва в отчета на първата планирана сеч. При тази сеч се очаква израстване на издънки. По този начин не се намалява площта на съответното горско местообитание, а само се подмладява.

Техническата сеч е **без начислено ползване**.

1.4. Отглеждане на подраства

Това мероприятие е за регулиране на състава, произхода и качеството на подраства. Извършва се чрез премахване на издънки, нежелан подраст или подлес, конкурентна и увредена от болести и вредители растителност.

Отглеждане на подраства се провежда при наличие на неукрепнал подраст или да се премахне нежелан дървесен вид от подрастта, като в работните описания на всеки от подотделите с планирано такова мероприятие, след постепенно – котловинна, групово – постепенна и неравномерно-постепенна сеч е отразена редуцираната площ, върху която ще се извършва отглеждане на подраства.

Основна задача на отглеждането е младите семенни екземпляри от желаните или желаните от стопанска или екологична гледна точка дървесни видове да бъдат предпазени от заглушаващото влияние на подлеса, живата почвена покривка и издънките. При отглеждането не се очаква материален добив и затова то се планира само по площ. Заложените разчети са за 20% от площта на подотделите. Мероприятието има за цел отстраняване на нежелани издънки от дървесни видове, както и изрязване на пънче на евентуално повреден при извеждането на сечта широколистен подраст в отворените котли.

Отглеждането на подраства включват и опазване на съществуващия подраст, прилагане на подходяща техника и технология при сечта и извоза на материалите, почистване на сечищата, ограждане на възобновителните участъци, провеждане на сечта в сезони и срокове, съобразяване с биологичните изисквания на дървесните видове и грижи за подраства до напълното му формиране, като надежден и укрепнал подраст, от които може да се формира пълноценно младо насаждение.

Отглеждане на подраства ще се извърши върху редуцирана площ от **139.9 ха**.

1.5. Изсичане на подлеса

Това лесокултурно мероприятие е планирано в зрели дървостои в случаите, когато подлесът затруднява естественото възобновяване. Премахват се храстовите видове, както и ония дървесни видове, на които не се разчита за възобновяването и които по различна причина не могат да достигнат височината на основния дървостой.

Материален добив не е начисляван. Предвидено е да се изведе на площ **502.8 ха**.

Таблица № 118

Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта по стопански класове

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393 – държавна собственост

ВИДОВЕ СЕЧИ																		
Клас	Възобн. сечи	осветл.	прочистка	прореждане	пробирка	селекционна	изборно прореждане	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни сечи	противопожарни сечи	други технически	ВСИЧКО ТЕХНИЧЕСКИ	Общо	%
	-	-	-	1.0	1.7	-	-	2.7	-	-	-	-	-	-	-	-	2.7	0.2
м	-	-	-	30	70	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	0.2
	-	-	-	-	14.9	-	-	14.9	-	-	-	-	-	-	-	-	14.9	1.0
м	-	-	-	-	380	-	-	380	-	-	-	-	-	-	-	-	380	0.6
	-	-	-	1.0	16.6	-	-	17.6	-	-	-	-	-	-	-	-	17.6	1.1
м	-	-	-	30	450	-	-	480	-	-	-	-	-	-	-	-	480	0.8
	-	-	-	1.0	16.6	-	-	17.6	-	-	-	-	-	-	-	-	17.6	1.1
м	-	-	-	30	450	-	-	480	-	-	-	-	-	-	-	-	480	0.8
КОСТЪБЛЕНИ																		
	13.2	-	-	16.8	-	-	-	16.8	-	-	-	-	-	-	-	-	30.0	1.9
м	1070	-	-	770	-	-	-	770	-	-	-	-	-	-	-	-	1840	3.0
	197.3	10.0	1.3	3.6	10.3	-	-	25.2	-	-	-	-	-	-	-	-	222.5	14.4
м	10410	-	-	120	120	-	-	240	-	-	-	-	-	-	-	-	10650	17.5
	833.7	-	4.5	27.1	0.3	-	-	31.9	-	-	-	-	-	-	-	-	865.6	56.1
м	37655	-	-	220	10	-	-	230	-	-	-	-	-	-	-	-	37885	62.1
	21.7	-	-	44.8	18.6	-	-	63.4	-	-	-	-	-	-	-	-	85.1	5.5
м	1010	-	-	1380	730	-	-	2110	-	-	-	-	-	-	-	-	3120	5.1
	-	-	-	-	6.7	-	-	6.7	-	-	-	-	-	-	-	-	6.7	0.4
м	-	-	-	-	120	-	-	120	-	-	-	-	-	-	-	-	120	0.2
	-	26.4	13.0	203.4	35.0	-	-	277.8	-	-	-	-	-	-	-	-	277.8	18.0
м	-	-	-	5845	750	-	-	6595	-	-	-	-	-	-	-	-	6595	10.8
	1065.9	36.4	18.8	295.7	70.9	-	-	421.8	-	-	-	-	-	-	-	-	1487.7	96.5
м	50145	-	-	8335	1730	-	-	10065	-	-	-	-	-	-	-	-	60210	98.7
	1065.9	36.4	18.8	295.7	70.9	-	-	421.8	-	-	-	-	-	-	-	-	1487.7	96.5
м	50145	-	-	8335	1730	-	-	10065	-	-	-	-	-	-	-	-	60210	98.7
ОБЩАНЕ																		
	-	-	24.7	3.3	-	-	-	28.0	-	-	-	-	-	-	-	-	28.0	1.8
м	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7.7	-	-	1.0	-	-	-	1.0	-	-	-	-	-	-	-	-	8.7	0.6
м	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	0.5
	7.7	-	24.7	4.3	-	-	-	29.0	-	-	-	-	-	-	-	-	36.7	2.4
м	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	0.5
	7.7	-	24.7	4.3	-	-	-	29.0	-	-	-	-	-	-	-	-	36.7	2.4
м	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	0.5
	1073.6	36.4	43.5	301.0	87.5	-	-	468.4	-	-	-	-	-	-	-	-	1542.0	100.0
м	50445	-	-	8365	2180	-	-	10545	-	-	-	-	-	-	-	-	60990	100.0

Таблица № 118^А

Размер на ползването по площ, запас и вид на сечта по местообитания

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393 - местообитания – държавна собственост

Видове Сечи																		
ни ици	Възобн. сечи	Осветл.	Прочистка	Прореждане	Пробирка	Селекционна	Изборно прореждане	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	Санит арна зрели	Санитарна	Общо Санитарни	Принудителни	Ловн и Сечи	Противо- Пожарни Сечи	Други Технически	ВСИЧКО ТЕХНИЧЕСКИ	ОБЩО	%
КОСТЪБЛЕНИ																		
	210.5	10.0	1.3	20.4	10.3	-	-	42.0	-	-	-	-	-	-	-	-	252.5	16.7
	11480	-	-	890	120	-	-	1010	-	-	-	-	-	-	-	-	12490	20.7
	-	25.2	10.6	182.1	35.0	-	-	252.9	-	-	-	-	-	-	-	-	252.9	16.7
	-	-	-	5845	750	-	-	6595	-	-	-	-	-	-	-	-	6595	10.9
	855.4	1.2	6.9	93.2	17.5	-	-	118.8	-	-	-	-	-	-	-	-	974.2	64.2
	38665	-	-	1600	700	-	-	2300	-	-	-	-	-	-	-	-	40965	67.9
	1065.9	36.4	18.8	295.7	62.8	-	-	413.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1479.6	97.6
	50145	-	-	8335	1570	-	-	9905	-	-	-	-	-	-	-	-	60050	99.5
ЪЩАНЕ																		
	-	-	-	3.3	-	-	-	3.3	-	-	-	-	-	-	-	-	3.3	0.2
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	7.7	-	24.7	1.0	-	-	-	25.7	-	-	-	-	-	-	-	-	33.4	2.2
	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	0.5
	7.7	-	24.7	4.3	-	-	-	29.0	-	-	-	-	-	-	-	-	36.7	2.4
	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	300	0.5
	1073.6	36.4	43.5	300.0	62.8	-	-	442.7	-	-	-	-	-	-	-	-	1516.3	100.0
	50445	-	-	8335	1570	-	-	9905	-	-	-	-	-	-	-	-	60350	100.0

2. ОБЩ РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА

Общият размер на планираното ползване в държавните гори, разположени в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” през ревизионния период е 60 990 куб.м (без клони), или средно годишно по 6 100 куб.м.

Планираното ползване от възобновителни сечи в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 е 1073.6 ха по площ, с добив от 50 445 куб.м. – 82.7 % от общото ползване.

Планираното ползване от отгледни сечи в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 е 468.4 ха по площ, с добив от 10 545 куб.м. – 17.3 % от общото ползване.

В ГСП от 2021 година в държавните гори в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 са планирани сечи върху площ от 1542.0 ха, което представлява 87.0 % от площта им – 1773.1 ха.

Като обобщение може да се каже, че целта на стопанисването на дървостойките в горите разположени в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” определена чрез вида и размера на сечите за ревизионния период е подобряване на биологическата им устойчивост и санитарно състояние чрез своевременна подмяна на зрелите и презрели дървостойки с млади и жизнени насаждения основно чрез естествено възобновяване, а също така и с извеждане на предвидените отгледни сечи.

С цел защитата на шосетата и пътищата от републиканската и общинска мрежа, по поречието на реките и други водни течения с постоянен воден дебит в ивица с ширина 15-20 метра от двете им страни, считана от банката на пътя или брега на водните течения интензивността на сечта да се сведе до минимум (да има само санитарен характер).

3. ДОБИВИ И СОРТИМЕНТИ ОТ ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието в горите държавна собственост стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” е дадено в таблица № 119.

От предвидената за отсичане през десетилетието 71 450 куб.м стояща маса с клони в горите държавна собственост ще се добият: 16 310 куб.м – 22.8 % едра строителна дървесина, 5 090 куб.м – 7.1 % средна строителна дървесина и 2 605 куб.м – 3.7% дребна строителна дървесина.

Дървата за огрев са 36 880 куб.м – 51.6 %, а използваемата вършина е 2 555 куб.м – 3.6 %.

Таблица № 119

Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

Зона Natura 2000 – Екокоридор Камчия-Емине BG0000393, държавна собственост

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					използв. вършина
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в широколистни високостъблени										
Бук	10250	11490	1275	10215	3320	590	220	4130	5730	355
Зимен дъб	17670	20765	1885	18880	5825	1075	630	7530	10525	825
Благун	10070	12030	1105	10925	3350	625	355	4330	6125	470
Цер	10685	12480	1135	11345	3250	645	390	4285	6555	505
Габър	1460	1650	275	1375	250	60	15	325	1045	5
Сребролистна липа	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
широколистни	50145	58425	5675	52750	16000	2995	1610	20605	29985	2160
проценти	85.8	100.0	9.7	90.3	27.4	5.1	2.8	35.3	51.3	3.7
Общо възобновителна в широколистни високостъблени										
Общо възобновителна в широколистни високостъблени	50145	58425	5675	52750	16000	2995	1610	20605	29985	2160
проценти	85.8	100.0	9.7	90.3	27.4	5.1	2.8	35.3	51.3	3.7

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					използв. вършина
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърв а за огрев	
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в издънкове за превръщане										
Благун	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Цер	270	300	35	265	5	35	10	50	205	10
широколистни	300	330	40	290	5	40	10	55	225	10
проценти	90.9	100.0	12.1	87.9	1.5	12.1	3.1	16.7	68.2	3.0
Общо възобновителна в издънкове за превръщане										
Общо възобновителна в издънкове за превръщане	300	330	40	290	5	40	10	55	225	10
проценти	90.9	100.0	12.1	87.9	1.5	12.1	3.1	16.7	68.2	3.0
Всичко възобновителни сечи										
Всичко възобновителни сечи	50445	58755	5715	53040	16005	3035	1620	20660	30210	2170
проценти	85.9	100.0	9.7	90.3	27.2	5.2	2.8	35.2	51.4	3.7
Прореждане в иглолистни										
Бял бор	30	35	5	30	5	15	-	20	10	-
иглолистни	30	35	5	30	5	15	-	20	10	-
проценти	85.7	100.0	14.2	85.8	14.3	42.9	-	57.2	28.6	-
Общо прореждане в иглолистни										
Общо прореждане в иглолистни	30	35	5	30	5	15	-	20	10	-
проценти	85.7	100.0	14.2	85.8	14.3	42.9	-	57.2	28.6	-
Прореждане в широколистни високоствъблени										
Бял бор	80	95	15	80	10	40	-	50	30	-
иглолистни	80	95	15	80	10	40	-	50	30	-
проценти	84.2	100.0	15.8	84.2	10.5	42.1	-	52.6	31.6	-
Общо прореждане в широколистни високоствъблени										
Общо прореждане в широколистни високоствъблени	8335	10065	1925	8140	30	1520	830	2380	5445	315
проценти	82.8	100.0	19.1	80.9	0.3	15.1	8.3	23.7	54.1	3.1
Пробирка в иглолистни										
Бял бор	90	110	10	100	15	45	10	70	30	-
Черен бор	240	280	35	245	40	105	10	155	80	10
иглолистни	330	390	45	345	55	150	20	225	110	10
проценти	84.6	100.0	11.5	88.5	14.1	38.5	5.1	57.7	28.2	2.6

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърв а за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Благун	20	30	5	25	-	5	5	10	15	-
Цер	50	60	10	50	5	5	-	10	40	-
Габър	50	60	10	50	5	10	5	20	30	-
широколистни	120	150	25	125	10	20	10	40	85	-
проценти	80.0	100.0	16.6	83.4	6.7	13.3	6.7	26.7	56.7	-
Общо пробирка в иглолистни	450	540	70	470	65	170	30	265	195	10
проценти	83.3	100.0	13.0	87.0	12.0	31.5	5.6	49.1	36.1	1.8
Пробирка в широколистни високоствъблени										
Бял бор	35	45	5	40	5	20	5	30	10	-
Черен бор	15	20	-	20	5	10	-	15	5	-
иглолистни	50	65	5	60	10	30	5	45	15	-
проценти	76.9	100.0	7.7	92.3	15.4	46.1	7.7	69.2	23.1	-
Бук	380	440	65	375	50	65	40	155	205	15
Зимен дъб	50	60	5	55	5	10	5	20	30	5
Благун	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Цер	400	495	70	425	30	60	-	90	325	10
Габър	760	895	135	760	105	145	75	325	405	30
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Сребролистна липа	70	80	15	65	5	35	-	40	25	-
широколистни	1680	1990	290	1700	195	320	120	635	1005	60
проценти	84.4	100.0	14.6	85.4	9.8	16.1	6.0	31.9	50.5	3.0
Общо пробирка в широколистни високоствъблени	1730	2055	295	1760	205	350	125	680	1020	60
проценти	84.2	100.0	14.4	85.6	10.0	17.0	6.1	33.1	49.6	2.9
Всичко отгледни сечи	10545	12695	2295	10400	305	2055	985	3345	6670	385
проценти	83.1	100.0	18.1	81.9	2.4	16.2	7.8	26.4	52.5	3.0
ОБЩО от всички сечи										
Бял бор	235	285	35	250	35	120	15	170	80	-
Черен бор	255	300	35	265	45	115	10	170	85	10
иглолистни	490	585	70	515	80	235	25	340	165	10
проценти	83.8	100.0	12.0	88.0	13.6	40.2	4.3	58.1	28.2	1.7
Бук	12515	14185	1795	12390	3370	915	465	4750	7185	455
Зимен дъб	18090	21295	1985	19310	5830	1130	680	7640	10825	845
Благун	10330	12360	1165	11195	3350	665	385	4400	6320	475
Цер	12375	14565	1410	13155	3295	915	455	4665	7945	545
Габър	6050	7190	1340	5850	360	725	505	1590	4045	215
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Сребролистна липа	1130	1260	245	1015	25	505	90	620	385	10
широколистни	60500	70865	7940	62925	16230	4855	2580	23665	36715	2545
проценти	85.4	100.0	11.2	88.8	22.9	6.8	3.7	33.4	51.8	3.6

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
ВСИЧКО	60990	71450	8010	63440	16310	5090	2605	24005	36880	2555
проценти	85.4	100.0	11.2	88.8	22.8	7.1	3.7	33.6	51.6	3.6

4. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ И ПЛАНИРАНО ЗАЛЕСЯВАНЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

В района на ТП ДГС “Върбица” за защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 съществуват относително благоприятни условия за естественото възобновяване на бука, габъра, цера, зимния дъб и благауна, които са главни естествено разпространени дървесни видове. Естествен самосев (подрост) от бука, габъра, цера, зимния дъб и благауна се наблюдава в горските територии, което потвърждава доброто протичане на възобновителните процеси.

Това е причина да се предвиди естественото възобновяване като основен метод за възобновяване на насажденията главно по естествен път чрез извеждане на постепенно-котловинни, групово – постепенни и неравномерно-постепенни сечи. Важни условия за успешно естествено възобновяване са правилното извеждане на възобновителните сечи, своевременното почистване на насажденията от отпадъците при сечта и опазването им от паша.

През настоящия ревизионен период в насажденията на ТП ДГС “Върбица” ще се разчита основно на естественото възобновяване.

Естественото възобновяване е възприето като основен метод в зрелите насаждения.

5. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Общата площ забранена за паша в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” е 1387.3 ха. – 75.2 % от общата площ на зоната.

Таблица № 120

Разпределение на общата площ забранена за паша по ГСУ

Зона Natura 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Териториален обхват	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
III ГСУ Тушовица	1843.7	1387.3	75.2
всичко	1843.7	1387.3	75.2

Съгласно чл. 124, т. 1 - 5 от Закона за Горите от 08.03.2011 год. се забранява пашата в горските територии, разположени в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 на територията на ТП ДГС “Върбица”. Подробен списък е показан в приложенията към плана.

6. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.1. Сгради

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски сгради и ремонт на съществуващи сгради в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393.

6.2. Пътно строителство

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски пътища, предвижда се **ремонт на съществуващ горски път** в защитена зона “Екокоридор Камчия-Емине” BG0000393, с обща дължина **1.8 км.**, преминаващ през горските територии, собственост на ТП ДГС “Върбица”, както следва:

6.2.1. Горски автомобилен път “Дебела граница - Алаги нива” - отд. 212:а - отд. 238:е - III степен - 1.8 км.

Предвижда се основен ремонт на съществуващ горски автомобилен път с дължина – **1.8 км**, свързан с управлението, дървопроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, както и плана за борба с пожарите в горските територии. Планиран, като път за движение на противопожарна техника, ремонта ще се извърши при спазването на условията и по реда на Закона за устройство на територията и на Наредба № 5/31.07.2014г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им.

7. ВИДОВЕ, ПОДХОДЯЩИ ЗА МЕСТОРАСТЕНЕТО В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

В бъдеще при видовете, подходящи за съответните месторастения в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица” е запазено изцяло видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са устойчиви биологически и с по-добри защитни функции, което е показано в таблица № 121.

От нея се вижда, че широколистните дървесни видове и в бъдеще ще доминират на територията на защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393, а именно: зимен дъб с 25.3 % от залесената и дървопроизводителната площ, следван от цера с 22.3 % от залесената и дървопроизводителната площ, благун с 19.1 % от залесената и дървопроизводителната площ, бук с 15.5 % от залесената и дървопроизводителната площ и габър – 14.1 % от залесената и дървопроизводителната площ.

Таблица № 121

Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове, подходящи за месторастенето

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	13.4	0.7	11.9	0.6	11.9	0.6
Черен бор	12.7	0.7	8.3	0.5	8.3	0.5
Бук	281.4	15.5	282.4	15.5	282.4	15.5
Червен дъб	-	-	2.6	0.2	2.6	0.2
Зимен дъб	457.2	25.1	461.2	25.3	461.2	25.3
Благун	348.6	19.1	347.4	19.1	347.4	19.1
Цер	405.0	22.3	405.5	22.3	405.5	22.3
Габър	255.5	14.0	257.0	14.1	257.0	14.1
Явор	0.3	-	0.4	-	0.7	-
Мъждрян	3.2	0.2	1.0	-	1.0	-
Келяв габър	4.7	0.3	2.6	0.2	2.6	0.2
Едрolistна липа	0.6	-	0.6	-	0.6	-
Сребролистна липа	37.6	2.1	39.3	2.2	39.8	2.2
Всичко	1820.2	100.0	1820.2	100.0	1821.0	100.0

ПЛАН за защита на горските територии от пожари в Защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица”

Настоящата записка представлява извадка от Общия Противопожарен план на ТП ДГС “Върбица”, която се отнася само за горските територии в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са показани на картите за защита от пожари в мащаб 1:25 000, като са оцветени по следния начин: с червен цвят – I клас, с жълт цвят – II клас и със зелен – III клас.

Класът на пожарна опасност на насажденията и останалите горски площи е определен според Приложение № 40, към чл.137, ал.2 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии от 7.10.2015г., по показаната по долу методика.

Методика за определяне на класа на пожарна опасност на насажденията

Вид на горите	Овлажняване на месторастенето		
	Много сухи, сухи,	Свежи до сухи, свежи	Свежи до влажни, влажни
иглолистни	1	2	3
широколистни	2	3	3

Иглолистни гори: насаждения и култури чисти и смесени, с участие на иглолистни 5 и повече десети в състава, независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Широколистни гори: насаждения и култури чисти и смесени с преобладание на широколистни (6 и повече десети в състава), независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Класовете на пожарна опасност са нанесени по отдели на стопанските карти за защита от пожари в мащаб 1:25000. На картите са нанесени и всички съществуващи и планирани противопожарни мероприятия: бариерни прегради, лесокултурни прегради, минерализовани ивици, водоизточници за противопожарни нужди, места за палене на огън, места за паркиране и почивка и други. На тези карти за защита от пожари съществуващите противопожарни мероприятия са нанесени с черен цвят, а ново планираните със син цвят.

На територията на защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 са планирани противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които е създадена тази зона.

Основните фактори за възникване на горските пожари са: небрежна, непредпазлива или умишлена дейност на човека или природни явления. Възможните източници, от които би могла да възникне пожарна опасност за горските комплекси в района на ТП ДГС “Върбица” са разположените в нея населени места, пресичащите ги шосета и пътища, биваците на туристи, пастири, горски работници и др.

Най-честите причини са следните:

Изгаряне на треви и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат непосредствено с гора;

Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;

Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;

Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;

Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;

Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;

Самозапалване на сухи треви или дървета при природни явления (мълнии).

За по-прецизно определяне показаното разпределение на площта по класове на пожарна опасност и по стопански участъци в таблица № 122 е извършено по подотдели (насаждения).

Таблица № 122**Разпределение на общата площ по класове на пожарна опасност**

Зона Натура 2000 – Екокоридор Камчия - Емине BG0000393

Териториален обхват		Класове на пожарна опасност			Всичко
		I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
		хектари			
III ГСУ Тушовица	площ	32.6	660.9	1150.2	1843.7
	проценти	1.8	35.8	62.4	100.0
ВСИЧКО	площ	32.6	660.9	1150.2	1843.7
	проценти	1.8	35.8	62.4	100.0

От таблица № 122 се вижда, че по-голяма част от площта на защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 попада във III клас на пожарна опасност – 62.4 % и в II клас на пожарна опасност – 35.8 %, а във I клас – 1.8 %.

Превенция срещу пожари

РСПБЗН, отговаряща за гасенето на възникнали горски пожари в ТП ДГС “Върбица” се намира в гр. Велики Преслав, а УПБЗН е разположена в град Върбица.

През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Всички предвидени противопожарни мероприятия ще се реализират от ТП ДГС “Върбица” само в горите държавна собственост. При установяване на пожар незабавно трябва да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по ежегодно изготвян план график в ТП ДГС “Върбица”.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на ТП ДГС “Върбица” трябва ежегодно, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на ТП ДГС “Върбица” периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Кметът на общината, съгласно чл.15 от Наредба №8 от 11.05.2012 г., организира, координира и провежда **съгласувано с УПБЗН - Върбица и РДГ Шумен** мерките и мероприятията за пожарна безопасност по границите на населените места и в горските територии собственост на общината. Община Върбица разчита на съдействие от **доброволно формиране за гасене на пожар в горските територии от 15 човека.**

Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари в защитена зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393, но трябва да се изпълнят за срок до 5 (пет) години от влизане в сила на ГСП.

III. ЗАЩИТЕНА ЗОНА "КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА" BG0002029 (за защита на птиците)

ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ на Защитена зона "Котленска планина" BG0002029 (за защита на птиците)

1. Защитена Зона " Котленска Планина" – Bg0002029 – за опазване на дивите птици, обявена по Директива 79/409 ЕЕС (Директива за птиците), съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и Заповед № РД - 910/11.12.2008 г. (ДВ бр. 15/2009 г.), както и Заповед № РД - 72/28.01.2013 г. (ДВ бр. 10/2013 г.), за промяна режима на дейности - отдели и подотдели: **1** - а, б, в, г, д, е; **2** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **3** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **4** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **5** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **6** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2, 3; **7** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3, 4; **8** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1; **9** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3; **10** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **11** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1; **12** - а, б, в, г, ж, з, 2; **13** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1, 2, 3, 4; **14** - а, б, в, г, д, е; **16** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2; **17** - ж, з, и, к, л, м, н, 3; **18** - к, л, 5; **19** - ж; **20** - з; **56** - а, 4; **62** - ж, з, и, п, 1, 2, 4; **63** - а, к, м, н, о, 1, 2, 3; **86** - а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р, с; **87** - б, в, г, е, ж, з, и, 2, 3; **96** - 1, 3, 4, 5; **101** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **102** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7; **103** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **104** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **105** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1; **106** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **107** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3, 4, 5; **108** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5; **109** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3; **110** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **111** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, 1, 2; **112** - а, б, в, г, д, 1, 2, 3; **113** - а, б, в, г, д, е, ж, з, 1, 2, 3, 4; **114** - а, б, в, г, д, е, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10; **115** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3; **116** - а, б, в, г, д, е, ж, 1; **117** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и; **118** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1; **119** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2, 3; **120** - а, б, в, г, д; **121** - а, б, в, г, д, е, 1, 2; **122** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, 1, 2; **123** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4, 5; **124** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; **125** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **126** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; **127** - а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2, 3, 4, 5; **128** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, 1, 2, 3, 4; **129** - а, б, в, г, д, е, ж; **130** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, 1; **131** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2; **132** - к, м; **133** - а; **134** - а, б, в, г, е, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, 1, 2, 3, 6; **135** - а, б, в; **137** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, и1, к1, л1, м1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; **139** - б; **142** - а; **210** - а, б, в, л; **217** - в, з, л, р, с, т, у, 1, 2; **221** - з, и; **222** - е, и; **226** - а, м, о, р, с, т, у, ф; **227** - а, б, в, г; **230** - а, б, в, г, д, е; **231** - а, б, в, г, д, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4; **239** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2, 3; **240** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21; **241** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; **242** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, и1, к1, м1, н1, о1, п1, 1, 3; **244** - а, г, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, с1, у1, х1, ц1; **246** - а, б, в, г, д, е, ж, з; **247** - а, б, в, г, д; **248** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 1, 2; **249** - а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, 1, 2, 3, 4, 5; **250** - к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, с обща площ **5620.1** ха , от която **5462.2** ха е залесена и **157.9** ха незалесена.

Таблица № 123

Подробно разпределение на общата площ по землища и подотдели

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

Община ВЪРБИЦА			
№ по ред	Землище	Списък подотдели	площ ха
1	с. БОЖУРОВО	105: а, о; 106: а, б, в, г; 107: в, г, д, е, ж, з, 5; 125: м1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, я1, а2, б2; 127: б, в, г, д, 5; 128: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, 1, 2, 3, 4; 129; 130: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, х, 1; 250: ю, г1	421.3
2	с. БЯЛА РЕКА	242: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, р, с, т, х, ц, ч, ш, щ, я, а1, б1, в1, 1; 246: з; 248: х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, з1, и1, к1, л1, м1	127.3
3	гр. ВЪРБИЦА	2: е, ж, 5, 6; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12: а, б, в, г, ж, з, 2; 13; 14: а, б, в, г, д, е; 16; 17: ж, з, и, к, л, м, н, 3; 18: к, л, 5; 19: ж; 20: з; 56: а, 4; 62: ж, з, и, п, 1, 2, 4; 63: а, к, м, н, о, 1, 2, 3; 86: а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, п, р, с; 87: б, в, г, е, ж, з, и, 2, 3; 96: 1, 3, 4, 5; 101; 102; 103; 104; 105: б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, 1; 106: д, е, ж, з, и, 1, 2; 108: в, е, 4, 5; 109: е, ж, 3; 130: с, т, у, ф; 131; 132: к, м; 133: а; 134: а, б, в, г, е, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, 1, 2, 3, 6; 135: а, б, в; 137: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, и1, к1, л1, м1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 139: б; 239; 240: ч, я, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21; 241: а, б, в, г; 250: е1	2077.0
5	с. КРАЙГОРЦИ	1; 2: а, б, в, г, д, з, и, 1, 2, 3, 4; 111: м; 112: а, 1; 116: а, д, ж; 117; 118: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, 1; 119; 120; 121; 122: а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; 123: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 1, 2, 3, 4, 5; 124: и, к, л	774.8
7	с. КЪОЛМЕН	240: ш, к1, л1, м1, х1, ц1	35.1
9	с. МАЛОМИР	240: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, а1, б1, 1, 2, 3, 4; 246: а, б, в, г, д, е, ж; 247; 248: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, 1, 2	431.8
10	с. МЕНГИШЕВО	240: ф1; 250: к, л, м, и1, к1, л1, м1, н1	20.2
12	с. НОВА БЯЛА РЕКА	142: а; 240: ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, ч1; 241: д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9; 242: н, о, п, у, ф, ю, и1, к1, м1, н1, о1, п1, 3	182.0
13	с. СТАНЯНЦИ	130: ц; 250: н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, я, а1, б1, в1, д1, ж1, з1, о1	45.6
15	с. ТУШОВИЦА	210: а, б, в, л; 217: в, з, л, р, с, т, у, 1, 2; 221: з, и; 222: е, и; 226: а, м, о, р, с, т, у, ф; 227: а, б, в, г; 230; 231: а, б, в, г, д, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, 1, 2, 3, 4; 244: а, г, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, с1, у1, х1, ц1; 248: ж1; 249: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, м1, н1, о1, п1, р1, с1, т1, у1, ф1, х1, ц1, ч1, ш1, щ1, ю1, 1, 2, 3, 4, 5	514.7
16	с. ЧЕРНООКОВО	107: а, б, и, к, л, 1, 2, 3, 4; 108: а, б, г, д, 1, 2, 3; 109: а, б, в, г, д, з, 1, 2; 110; 111: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; 112: б, в, г, д, 2, 3; 113; 114; 115; 116: б, в, г, е, 1; 118: щ, ю; 122: з, и; 123: р; 124: а, б, в, г, д, е, ж, з, м, н, о, 1, 2, 3, 4, 5, 6; 125: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, а1, б1, в1, г1, д1, е1, ж1, з1, и1, к1, л1, н1, в2, г2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8; 126; 127: а, е, ж, 1, 2, 3, 4; 128: п, р	990.3
ВСИЧКО: Община ВЪРБИЦА			5620.1
ВСИЧКО: ТП ДГС Върбица			5620.1

Забележка: Номерата на землищата не са поредни, защото част от землищата в община Върбица се стопанисват от ТП ДГС "Преслав" и не са обект на настоящия горскостопански план.

Разпределението на общата площ на горските територии по група гори и вид на подотдела в защитена зона за птиците "Котленска планина" BG0002029 е представено в таблица № 124.

Таблица № 124
Разпределение на общата площ по група гори и вид на подотдела

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	2055.1	2074.9	454.3	4584.3	81.6
склопени култури	646.3	62.6	-	2.3	711.2	12.6
несклопени култури	0.4	98.1	-	-	98.5	1.7
естествен произход 0.1-0.3	-	43.6	2.5	-	46.1	0.8
изредени култури	-	22.1	-	-	22.1	0.4
всичко насаждения	646.7	2281.5	2077.4	456.6	5462.2	97.1
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	646.7	2281.5	2077.4	456.6	5462.2	97.1
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	2.3	-	-	-	2.3	0.1
всичко незал.дървопр.	2.3	-	-	-	2.3	0.1
поляна	14.1	57.2	14.8	2.3	88.4	1.6
обработваема площ	0.5	19.2	-	-	19.7	0.3
шосе	-	0.3	-	-	0.3	-
дворно място	2.4	3.5	-	0.1	6.0	0.1
временен склад	0.2	0.1	-	-	0.3	-
просека	0.1	0.4	0.8	-	1.3	-
лесонепригодна голина	0.1	2.3	0.5	14.0	16.9	0.3
скали	0.1	2.7	0.3	-	3.1	0.1
сипей	0.4	0.5	0.5	-	1.4	-
горски разсадник	-	9.0	-	-	9.0	0.2
каптаж	-	-	0.3	-	0.3	-
автомобилен път III категория	0.1	4.8	0.3	0.2	5.4	0.1
автомобилен път IV категория	0.4	1.7	1.4	-	3.5	0.1
всичко недървопр. площ	18.4	101.7	18.9	16.6	155.6	2.8
всичко инвентаризирана площ	667.4	2383.2	2096.3	473.2	5620.1	100.0
в т.ч. дървопр. площ	649.0	2281.5	2077.4	456.6	5464.5	97.2

Подробното разпределение на площта по землища и подотдели в защитена зона "Котленска планина" за птиците BG0002029 е показано в таблица № 123. Подробното разпределение на горските територии по категории и функции в защитена зона "Котленска планина" за птиците BG0002029 е показано в таблица № 125.

Таблица № 125

Подробно разпределение на горските територии по категории и функции

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

Горски територии по категории и функции	Обща площ	Залесена площ	Незалесена площ
	ха		
защитена зона птици	1627.3	1596.8	30.5
защитена зона местообитания	3992.8	3865.4	127.4
Общо защитни и специални функции	5620.1	5462.2	157.9
Всичко	5620.1	5462.2	157.9

Общата площ на защитената зона по Натура 2000 "Котленска планина" за птиците BG0002029 в ТП ДГС "Върбица" е 5620.1 ха.

В таксационните описания зоната е въведена като защитена зона птици когато е самостоятелна – **водещо предназначение – 1627.3 ха** и защитена зона местообитания и защитена зона птици, когато е **неводещо предназначение – 3992.8 ха** и е записана със съответните кодове на двете зони.

Таблица № 126

Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по СОБСТВЕНОСТ и ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

Общо					в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии		в т.ч. Водни територии	
вид собственост	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	4512.7	80.3	4364.0	80.0	4496.2	97.6	13.1	1.4	3.4	3.8
Общинска	881.9	15.7	881.9	16.1	-	-	796.7	86.5	85.2	96.2
Частна – физ. лица	201.1	3.6	193.3	3.5	103.0	2.2	98.1	10.6	-	-
Частна –юр. лица	24.4	0.4	23.0	0.4	10.5	0.2	13.9	1.5	-	-
Всичко	5620.1	100.0	5462.2	100.0	4609.7	100.0	921.8	100.0	88.6	100.0

От таблица № 126 се вижда, че в защитената зона за птиците "Котленска планина" BG0002029 общата площ на държавната собственост е 4512.7 ха.

2. Местобитания В Защитена Зона "Котленска Планина" Bg0002029

Горските местообитания в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 са обособени заради защитени зони за местообитанията "Котленска планина" BG0000117 и "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393, понеже двете зони за местообитанията **припокриват** защитена зона "Котленска планина" BG0002029.

По горе в текста на настоящата записка са разгледани местообитанията в двете защитени зони за местообитанията "Котленска планина" BG0000117 и "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393, които се отнасят и за защитена зона за птиците "Котленска планина" BG0002029.

3. Общи Таксационни Данни За Защитена Зона "Котленска Планина" Bg0002029

Въпреки, че защитена зона "Котленска планина" BG0002029 се **припокрива** в по-голямата си част със защитени зони за местообитанията "Котленска планина" BG0000117 и "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393 и таксационните данни вече са разгледани, в настоящата точка от записката данните ще са в пълен обем за цялата защитена зона "Котленска планина" BG0002029.

Разпределението на общата залесената площ, общият дървесен запас и средният прираст по класове и подкласове на възраст за защитена зона “Котленска планина” за птиците BG0002029, държавна собственост в ТП ДГС “Върбица”, е показано в таблица № 127.

От нея се вижда, че средната възраст на защитената зона е 86 години, средният запас е 193 куб.м/ха, средният прираст е 2.71 куб.м/ха.

Общия дървесен запас е 843 970 куб.м.

Таблица № 127

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029 – държавна собственост

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	40.0	0.9	1040	0.1	10	106
	11-20	25.5	0.6	1870	0.2	-	97
II	21-30	111.1	2.6	16610	2.0	70	561
	31-40	505.1	11.6	101210	12.0	105	2571
III	41-50	418.4	9.6	94260	11.2	-	1950
	51-60	262.2	6.0	56400	6.7	-	978
IV	61-70	519.7	11.9	79265	9.4	45	1155
	71-80	268.1	6.1	42115	5.0	-	533
V	81-90	612.6	14.0	103170	12.2	-	1155
	91-100	351.1	8.0	48340	5.7	-	498
VI	101-110	190.6	4.4	39320	4.7	-	357
	111-120	145.3	3.3	30860	3.7	-	257
VII	121-130	186.6	4.3	48300	5.7	-	372
	131-140	375.0	8.6	98290	11.6	-	702
VIII	141-150	240.6	5.5	53960	6.4	-	360
	над 150	112.1	2.6	28960	3.4	-	181
Всичко		4364.0	100.0	843970	100.0	230	11833

средна възраст: 86 години
 среден запас: 193 куб.м/ха
 среден прираст: 2.71 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст общо за защитена зона “Котленска планина” BG0002029 е показано в таблица № 128.

От нея се вижда, че в защитената зона преобладават насажденията на възраст от 61 до 80 години, с обща площ 1100.3 ха – 20.2 %, следвани от насаждения на възраст от 81 до 100 години, с обща площ от 1056.3 ха – 19.3 %.

От дървесните видове преобладава бук – 1498.8 ха (27.4 %), цер – 984.6 ха (18.0 %), зимен дъб – 689.7 ха (12.6 %), габър – 538.6 ха (9.9%), и други.

Таблица № 128

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029 – Общо

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	171.0	201.4	6.3	-	-	-	-	378.7	6.9
Смърч	0.8	-	1.6	-	-	-	-	-	2.4	0.1
Черен бор	1.4	65.7	111.2	3.4	-	-	-	-	181.7	3.3
Ела	-	1.1	0.7	-	-	-	-	-	1.8	-
Дуглазка	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	-
Атласки кедър	0.6	-	-	-	-	-	-	-	0.6	-
Сребрист смърч	0.4	-	-	-	-	-	-	-	0.4	-
Бук	3.4	132.2	166.6	194.1	340.9	124.7	349.2	187.7	1498.8	27.4
Червен дъб	-	5.8	-	-	-	-	-	-	5.8	0.1

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Зимен дъб	40.9	43.3	21.2	128.7	256.9	91.9	79.6	27.2	689.7	12.6
Благун	37.4	36.9	56.4	142.4	40.5	16.9	18.9	42.6	392.0	7.2
Цер	26.9	56.8	244.3	472.9	124.6	16.5	7.3	35.3	984.6	18.0
Габър	3.5	115.2	90.0	104.7	80.5	50.8	56.6	37.3	538.6	9.9
Бряст	0.4	4.0	2.2	-	-	-	-	-	6.6	0.1
Трепетлика	-	3.2	2.4	3.0	1.2	3.9	1.5	-	15.2	0.3
Явор	16.8	23.4	20.0	5.1	-	0.8	13.1	12.6	91.8	1.7
Мъждрян	-	0.9	1.7	6.2	56.5	8.8	0.6	-	74.7	1.4
Орех	-	0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	-
Акация	64.6	6.0	0.1	-	-	-	-	-	70.7	1.3
Келяв габър	2.7	29.1	36.9	16.2	134.9	26.9	-	0.9	247.6	4.5
Върба	-	0.5	-	-	-	-	-	-	0.5	-
Клен	0.2	1.0	7.8	1.3	0.5	0.3	-	-	11.1	0.2
Турска леска	-	1.3	0.8	0.5	3.4	3.2	4.4	10.8	24.4	0.5
Едрolistна липа	-	10.5	11.0	2.6	-	3.1	19.2	0.4	46.8	0.9
Сребролистна липа	8.8	31.9	22.5	9.4	15.8	7.1	11.3	2.8	109.6	2.0
Череша	-	2.4	-	-	0.6	-	-	-	3.0	-
Шестил	-	0.3	0.4	-	-	4.2	3.2	2.0	10.1	0.2
Планински ясен	-	2.5	3.0	2.5	-	3.0	25.9	9.0	45.9	0.9
тп I-214	0.8	25.0	-	1.0	-	-	-	-	26.8	0.5
Бяла топола	-	1.1	-	-	-	-	-	-	1.1	-
Пирамидална топола	-	0.1	-	-	-	-	-	-	0.1	-
Всичко	209.6	771.3	1003.2	1100.3	1056.3	362.1	590.8	368.6	5462.2	100.0
проценти	3.8	14.1	18.4	20.2	19.3	6.6	10.8	6.8	100.0	

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

на Защитена зона “Котленска планина” за птиците BG0002029 в ТП ДГС “Върбица”

Планираните мероприятия в защитена зона “Котленска планина” BG0002029 в настоящия горскостопански план са показани за цялата защитена зона въпреки, че защитените зони за местообитанията “Котленска планина” BG0000117 и “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393, **припокриват** защитена зона “Котленска планина” BG0002029.

В таксационните описания зоната е въведена като защитена зона птици когато е самостоятелна – **водещо предназначение – 1627.3 ха** и защитена зона местообитания и защитена зона птици, когато е **неводещо предназначение – 3992.8 ха** и е записана със съответните кодове на двете зони.

1. Планирани сечи в защитената зона

1.1. Възобновителни сечи

Съобразно биологичните особености на дървесните видове, типове месторастения, състоянието на насажденията, хода на възобновяването и целта на стопанисването в държавните гори на защитена зона “Котленска планина” BG0002029 на територията на ТП ДГС “Върбица” е планирано да се води постепенно-котловинна, групово-постепенна, гола за тополата(хибридни тополи – И214) и гола за издънково възобновяване(акация).

Разпределението на площта на насажденията за възобновителни сечи по вид на сечта и стопански класове общо за защитената зона, държавна собственост в ТП ДГС “Върбица” е дадено в таблица № 129.

1.1.1. Постепенно - котловинна сеч се планира в държавните гори от светлолюбиви дървесни видове независимо от произхода им. В насаждения със склопеност, по-голяма от 0.8, и липса на възобновяване склопеността се намалява до 0.6-0.7 с цел поява на естествено възобновяване. Възобновителните участъци се отварят под формата на котли, като сумарната площ на котлите не надвишава 30% от площта на насаждението. В местата с достатъчно количество подраст се отварят до 3(три) котела на един хектар, всеки с диаметър до два пъти средната височина на насаждението. Дървостоят около котлите в ивица с ширина 15-20 метра може да се изрежда до склопеност 0.5-0.6. Котлите се разширяват, когато по периферията им се появи достатъчно количество подраст. Разширяването се извършва равномерно или неравномерно в зависимост от посоката на възобновяване. Около разширените котли може да се формира ивица с ширина 15-20м. и се допуска изреждане до склопеност 0.5-0.6. Интензивността на сечта е до 30% при всяка лесовъдска намеса. Възобновителният период е не по-малко от 20 години, като за горите в “Натура 2000” е 30 години, а периода между отделните лесовъдски намеси е не по-малък от 5 години, като за насажденията в “Натура 2000” е 8 години. При лесовъдска необходимост едновременно със сечта във възобновените участъци се провеждат и съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста. Тази сеч е по-гъвкава от другите сечи в контекста на използване на възобновяването и разкриване на укрепналия подраст.

Възобновителния период е не по-малък от 30 години, като е предвидена да се изведе в насажденията от благун, цер и зимен дъб.

Общо през десетилетието постепенно - котловинна сеч е предвидена да се изведе на площ от 817.3 ха. или 18.7% от площта на държавните гори в защитената зона (4364.0 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.2. Групово - постепенна сеч – Този вид сеч е планирана в едновъзрастни и разновъзрастни насаждения с преобладание на сенкоиздръжливи дървесни видове.

В насажденията в които е планирана тази сеч може да се разчита на естествено възобновяване. Тази сеч се провежда с цел формиране и поддържане на неравномерна възрастова, хоризонтална и вертикална структура с възобновителен период не по-малък от 40 години за високостъблените и 30 години за издънковите насаждения.

Дървостоят се отсича постепенно под формата на прозорци, които се разширяват, а лесовъдските намеси се провеждат най-малко на 4 пъти, като периодът между отделните намеси е не по-малък от 7 (седем) години.

Прозорците се залагат в местата със започнал възобновителен процес. При липса на възобновяване прозорците се залагат на два пъти в места със склопеност, по-голяма от 0.6, като първия път склопеността в прозореца се свежда до 0.4 в семеносна година, а

окончателното изсичане на дървостоя в прозореца се извършва при започнал възобновителен процес. На един хектар от площта се залагат до 3(три) прозореца, дървостоя около прозорците в ивица с ширина 15-20м. се изрежда до склопеност 0.5-0.6.

Разширението на прозорците се извършва, когато подрастът е в достатъчно количество и е укрепнал. При лесовъдска необходимост едновременно с разширяването на прозорците във възобновителните участъци се провеждат съответните отгледни сечи, включително и отглеждане на подраста.

Общо през десетилетието групово-постепенна сеч е предвидена да се изведе на площ от 387.9 ха, или 8.9% от площта на държавните гори в защитената зона (4364.0 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.3. Гола за тополата – Този вид сеч е планирана в държавните гори основно в дървостои с преобладание на хибридна топола И214. Тази сеч е с последващо изкуствено възобновяване(залесяване). Общо през десетилетието е предвидена да се изведе на площ от 5.0 ха, или 0.1% от площта на държавните гори в защитената зона (4364.0 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

1.1.4. Гола сеч - Голите сечи са **възобновителни сечи с последващо издънково възобновяване**. Те се провеждат в насаждения, определени за нискостъблено стопанисване. Този вид сеч е планирана в акациеви насаждения с цел поддържане на защитните функции на почвата.

Общо през десетилетието гола сеч е предвидена да се изведе на площ от 2.3 ха, или 0.05% от площта на държавните гори в защитената зона (4364.0 ха), върху която е планирана възобновителна сеч.

Независимо от това, че в държавните гори на защитената зона в териториите с обособени местообитания не е планирано да се извеждат окончателни фази, при които да се изсича целият зрял дървостой, се планира да се оставят единични хралупести дървета – подходящи за укрития на птици и бозайници, както и да се оставят на терен до 10 м³ /ха мъртва или гниеща дървесина, с цел запазване на подходящи местообитания на видовете безгръбначни, предмет на опазване.

Таблица № 129

Разпределение на площта на насажденията за възобновителна сеч през десетилетието по вид на сечта и стопански класове

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029, държавна собственост

Вид на възобновителната сеч							
Стопански класове	постепенно котловинна	групово постепенна	гола за тополата	гола за изд.възобн.	общо гола	ОБЩО	%
Бялборови култури	10.8	-	-	-	-	10.8	0.9
Буков Ср	-	203.7	-	-	-	203.7	16.8
Дъбов Ср Н	230.3	-	-	-	-	230.3	19.0
Широколистен В	-	-	5.0	-	5.0	5.0	0.4
Буков В П	-	153.3	-	-	-	153.3	12.6
Церов П	263.2	-	-	-	-	263.2	21.7
Дъбов СрН П	313.0	30.9	-	-	-	343.9	28.4
Келявгабъров	-	-	-	2.3	2.3	2.3	0.2
Всичко ЗСпФ	817.3	387.9	5.0	2.3	7.3	1212.5	100.0
всичко СтФ	-	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	817.3	387.9	5.0	2.3	7.3	1212.5	100.0

1.2. Отгледни сечи

С цел регулиране и подобряване подходящия състав на културите и насажденията, регулиране на произхода им, поддържане на добро здравословно състояние, подобряване специалните функции на гората в защитена зона “Котленска планина” BG0002029 и подготвяне на насажденията за възобновяване, през следващото десетилетие е предвидено в държавните гори да се водят отгледни сечи върху площ от **1436.4** ха.

В таблица № 130 е показано разпределението по площ, запас и вид сеч по стопански класове.

В средновъзрастните и дозряващи насаждения с пълнота 0,7, за които не са планирани отгледни сечи, както и за тези насаждения, в които планираните отгледни сечи ще се проведат през първите 3 години от изпълнението на плана, в края на десетилетието може да се проведат отгледни сечи, с интензивност, отговаряща на разликата в пълнотата на насаждението и съобразно Наредбата за сечите.

По вид на отгледната сеч, площта се разпределя, както следва:

- осветление	17.0 ха	1.2 %
- прореждане	727.5 ха	50.6 %
- пробирка	583.3 ха	40.6 %
- селекционна	108.6 ха	7.6 %
Всичко	1436.4 ха	100,0 %

Осветление е планирано на площ от **17.0 ха**, без материален добив с цел регулиране състава и произхода до склопяването на насажденията.

Прореждане е предвидено да се води в насаждения и култури на възраст 21 - 40 години и пълноти 0.8 - 1.0. С прореждането продължава регулирането на състава и произхода на културите и насажденията, но основната му цел е да осигури прираста по височина и да отгледа дървета с прави и самоокастриени стъбла и добре развити корони. Интензивността на сечта е 15 - 25% в зависимост от пълнотата и бонитета на насажденията. Прорежданията ще се водят в култури и насаждения с обща площ **727.5 ха**.

Пробирки са планирани да се води в насаждения над 40 годишна възраст (за високостъблениа бук над 60 години) с пълнота 0.8 -1.0. Основната цел е осигуряване условия на прираст по диаметър. Интензивността на сечта е до 25%.

В насажденията и културите с пълнота 0,8, поради високия текущ прираст на младите и средновъзрастни дървостои е целесъобразно да се проведат повторно отгледни сечи в края на десетилетието с интензивност съобразно състоянието им. През ревизионния период пробирки ще се водят в насаждения и култури с обща площ **583.3 ха**.

Селекционни сечи са планирани в насаждения, обособени като семепроизводствени насаждения. Основната цел е осигуряване условия на достатъчно разтежен простор, за максимален добив на семена. Селекционни сечи ще се водят в насаждения с обща площ **108.6 ха**. Планираните мероприятия са съгласувани с Горска семеконтролна станция гр. София.

Санитарни и принудителни сечи **не са планирани** в защитена зона “Котленска планина” BG0002029, както и на територията на ТП ДГС “Върбица”.

1.3. Технически сечи за просветление на горски път

Това е техническа сеч, която е планирана заедно с друг вид сеч, като втора сеч. Интензивността на техническата сеч се включва в отчета на първата планирана сеч. При тази сеч се очаква израстване на издънки. По този начин не се намалява площта на съответното горско местообитание, а само се подмладява.

Техническата сеч е **без начислено ползване**.

1.4. Отглеждане на подраства

Това мероприятие е за регулиране на състава, произхода и качеството на подраства. Извършва се чрез премахване на издънки, нежелан подраст или подлес, конкурентна и увредена от болести и вредители растителност.

Отглеждане на подраства се провежда при наличие на неукрепнал подраст или да се премахне нежелан дървесен вид от подрастта, като в работните описания на всеки от подотделите с планирано такова мероприятие, след постепенно – котловинна, групово – постепенна и неравномерно-постепенна сеч е отразена редуцираната площ, върху която ще се извършва отглеждане на подраства.

Основна задача на отглеждането е младите семенни екземпляри от желания или желаните от стопанска или екологична гледна точка дървесни видове да бъдат предпазени от заглушаващото влияние на подлеса, живата почвена покривка и издънките. При отглеждането не се очаква материален добив и затова то се планира само по площ. Заложените разчети са за 20% от площта на подотделите. Мероприятието има за цел отстраняване на нежелани

издънки от дървесни видове, както и изрязване на пълчи на евентуално повреден при извеждането на сечта широколистен подраст в отворените котли.

Отглеждането на подраста включват и опазване на съществуващия подраст, прилагане на подходяща техника и технология при сечта и извоза на материалите, почистване на сечищата, ограждане на възобновителните участъци, провеждане на сечта в сезони и срокове, съобразяване с биологичните изисквания на дървесните видове и грижи за подраста до пълното му формиране, като надежден и укрепнал подраст, от които може да се формира пълноценно младо насаждение.

Отглеждане на подраста ще се извърши върху редуцирана площ от **87.4** ха.

1.5. Изсичане на подлеса

Това лесокултурно мероприятие е планирано в зрели дървостой в случаите, когато подлесът затруднява естественото възобновяване. Премахват се храстовите видове, както и ония дървесни видове, на които не се разчита за възобновяването и които по различна причина не могат да достигнат височината на основния дървостой.

Материален добив не е начисляван. Предвидено е да се изведе на площ **624.3** ха.

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ВИДОВЕ СЕЧИ															
Стопански класове	мерни единици	Възобн. сечи	осветл.	прочистка	прореждане	пробирка	селекционна	изборно прореждане	ВСИЧКО ОТГЛЕДНИ	санитарна зрели	санитарна	общо санитарни	принудителни	ловни и сечи	пр
ОБЩО															
ВСИЧКО ПОЛЗВАНЕ	ха куб.м	1212.5 48610	17.0 -	- -	727.5 22780	583.3 19350	108.6 2640	- -	1436.4 44770	- -	- -	- -	- -	- -	- -

2. ОБЩ РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА

Общият размер на планираното ползване в държавните гори, разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 в ТП ДГС "Върбица" през ревизионния период е 93 380 куб.м (без клони), или средно годишно по 9 340 куб.м.

Планираното ползване от възобновителни сечи в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 е 1212.5 ха по площ, с добив от 48 610 куб.м. – 52.1 % от общото ползване.

Планираното ползване от отгледни сечи в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 е 1436.4 ха по площ, с добив от 44 770 куб.м. – 47.9 % от общото ползване.

В ГСП от 2021 година в горите държавна собственост в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 са планирани сечи върху площ от 2648.9 ха, което представлява 60.7 % от площта им – 4364.0 ха.

Като обобщение може да се каже, че целта на стопанисването на дървостойките в горите разположени в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 в ТП ДГС "Върбица" определена чрез вида и размера на сечите за ревизионния период е подобряване на биологическата им устойчивост и санитарно състояние чрез своевременна подмяна на зрелите и презрели дървостойки с млади и жизнени насаждения основно чрез естествено възобновяване, а също така и с извеждане на предвидените отгледни сечи.

С цел защитата на шосетата и пътищата от републиканската и общинска мрежа, по поречието на реките и други водни течения с постоянен воден дебит в ивица с ширина 15-20 метра от двете им страни, считана от банкета на пътя или брега на водните течения интензивността на сечта да се сведе до минимум (да има само санитарен характер).

3. ДОБИВИ И СОРТИМЕНТИ ОТ ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието в горите държавна собственост стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 в ТП ДГС "Върбица" е дадено в таблица № 131.

От предвидената за отсичане през десетилетието 108 280 куб.м стояща маса с клони в държавните гори ще се добият: 11 645 куб.м – 10.7 % едра строителна дървесина, 18 010 куб.м – 16.6 % средна строителна дървесина и 4 925 куб.м – 4.6 % дребна строителна дървесина.

Дървата за огрев са 55 700 куб.м – 51.5 %, а използваемата вършина е 3 500 куб.м – 3.2 %.

Таблица № 131

Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029, държавна собственост

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в иглолистни										
Бял бор	390	470	100	370	275	15	10	300	55	15
Черен бор	230	280	55	225	145	10	5	160	65	-
иглолистни	620	750	155	595	420	25	15	460	120	15
проценти	82.7	100.0	20.7	79.3	56.0	3.3	2.0	61.3	16.0	2.0
Бук	40	50	5	45	15	5	-	20	25	-
Зимен дъб	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
Цер	60	60	10	50	20	-	-	20	30	-
Габър	50	60	10	50	10	5	-	15	35	-
широколистни	160	180	25	155	50	10	-	60	95	-
проценти	88.9	100.0	13.8	86.2	27.8	5.6	-	33.4	52.8	-
Общо възобновителна в иглолистни	780	930	180	750	470	35	15	520	215	15
проценти	83.9	100.0	19.3	80.7	50.6	3.8	1.6	56.0	23.1	1.6
Възобновителна в широколистни високоствъблени										
Бук	11050	12390	1360	11030	3610	610	250	4470	6175	385

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Зимен дъб	5280	6250	555	5695	1755	310	190	2255	3175	265
Благун	1960	2380	210	2170	660	125	80	865	1205	100
Цер	1300	1550	135	1415	400	80	45	525	820	70
Габър	800	920	160	760	145	30	5	180	580	-
Явор	380	430	45	385	125	20	5	150	220	15
Едрolistна липа	310	350	55	295	90	75	10	175	115	5
Сребролистна липа	10	10	-	10	5	-	-	5	5	-
тп I-214	120	140	15	125	85	15	5	105	15	5
широколистни	21210	24420	2535	21885	6875	1265	590	8730	12310	845
проценти	86.9	100.0	10.4	89.6	28.1	5.2	2.4	35.7	50.4	3.5
Общо възобновителна в широколистни високостъблени										
	21210	24420	2535	21885	6875	1265	590	8730	12310	845
проценти	86.9	100.0	10.4	89.6	28.1	5.2	2.4	35.7	50.4	3.5
Възобновителна в издънкове за превръщане										
Бял бор	410	470	105	365	270	15	10	295	55	15
Черен бор	230	270	50	220	140	15	-	155	65	-
иглолистни	640	740	155	585	410	30	10	450	120	15
проценти	86.5	100.0	21.0	79.0	55.4	4.0	1.3	60.7	16.2	2.1
Общо възобновителна в широколистни нискостъблени										
Бук	6100	6865	895	5970	120	760	210	1090	4680	200
Зимен дъб	8030	8670	940	7730	180	1060	375	1615	5865	250
Благун	2805	3015	310	2705	55	395	130	580	2035	90
Цер	6085	6610	735	5875	65	760	265	1090	4600	185
Габър	1620	1860	255	1605	20	200	75	295	1265	45
Трепетлика	50	60	10	50	15	10	5	30	20	-
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Сребролистна липа	490	550	95	455	110	140	25	275	175	5
Череша	20	20	-	20	-	5	-	5	15	-
тп I-214	60	70	10	60	40	10	5	55	5	-
широколистни	25300	27760	3255	24505	605	3345	1090	5040	18690	775
проценти	91.1	100.0	11.7	88.3	2.2	12.1	3.9	18.2	67.3	2.8
Общо възобновителна в издънкове за превръщане										
	25940	28500	3410	25090	1015	3375	1100	5490	18810	790
проценти	91.0	100.0	12.0	88.0	3.6	11.8	3.9	19.3	66.0	2.7
Възобновителна в нискостъблени										
Акация	200	210	25	185	-	5	20	25	150	10
широколистни	200	210	25	185	-	5	20	25	150	10
проценти	95.2	100.0	11.9	88.1	-	2.4	9.5	11.9	71.4	4.8
Общо възобновителна в нискостъблени										
	200	210	25	185	-	5	20	25	150	10
проценти	95.2	100.0	11.9	88.1	-	2.4	9.5	11.9	71.4	4.8
Възобновителна в топове										
тп I-214	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25
широколистни	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25
проценти	86.5	100.0	10.8	89.2	58.6	12.6	5.4	76.6	8.1	4.5
Общо възобновителна в топове										
	480	555	60	495	325	70	30	425	45	25
проценти	86.5	100.0	10.8	89.2	58.6	12.6	5.4	76.6	8.1	4.5
Всичко възобновителни сечи	48610	54615	6210	48405	8685	4750	1755	15190	31530	1685

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
проценти	89.0	100.0	11.4	88.6	15.9	8.7	3.2	27.8	57.7	3.1
Прореждане в иглолистни										
Бял бор	7265	8755	1315	7440	460	3445	330	4235	2875	330
Черен бор	2550	3185	475	2710	170	1250	120	1540	1050	120
иглолистни	9815	11940	1790	10150	630	4695	450	5775	3925	450
проценти	82.2	100.0	14.9	85.1	5.3	39.3	3.8	48.4	32.9	3.8
Бук	160	220	45	175	-	25	20	45	120	10
Зимен дъб	40	40	15	25	-	5	-	5	20	-
Благун	100	100	25	75	-	20	5	25	50	-
Цер	250	260	30	230	-	50	15	65	160	5
Габър	170	220	55	165	-	25	25	50	110	5
Явор	150	200	40	160	-	25	20	45	110	5
Сребролистна липа	350	390	75	315	5	155	35	195	120	-
Череша	90	120	25	95	-	10	10	20	70	5
широколистни	1310	1550	310	1240	5	315	130	450	760	30
проценти	84.5	100.0	20.0	80.0	0.3	20.3	8.4	29.0	49.1	1.9
Общо прореждане в иглолистни	11125	13490	2100	11390	635	5010	580	6225	4685	480
проценти	82.5	100.0	15.6	84.4	4.7	37.1	4.3	46.1	34.7	3.6
Прореждане в широколистни високостъблени										
Бял бор	380	460	75	385	30	180	10	220	155	10
Смърч	60	70	20	50	-	30	10	40	5	5
Черен бор	190	230	35	195	10	85	10	105	80	10
Ела	70	90	25	65	-	40	10	50	10	5
иглолистни	700	850	155	695	40	335	40	415	250	30
проценти	82.4	100.0	18.3	81.7	4.7	39.4	4.7	48.8	29.4	3.5
Бук	5110	6470	1305	5165	-	715	595	1310	3595	260
Зимен дъб	420	560	125	435	-	50	50	100	310	25
Благун	60	80	15	65	-	5	5	10	50	5
Цер	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Габър	2085	2710	550	2160	-	305	235	540	1515	105
Трепетлика	30	30	5	25	5	5	-	10	15	-
Явор	670	865	180	685	-	105	80	185	475	25
Акация	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Едролистна липа	550	620	125	495	10	250	45	305	185	5
Сребролистна липа	770	875	165	710	5	350	80	435	275	-
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен	35	35	5	30	-	5	-	5	25	-
широколистни	9755	12270	2480	9790	20	1795	1090	2905	6460	425
проценти	79.5	100.0	20.2	79.8	0.2	14.6	8.9	23.7	52.6	3.5
Общо прореждане в широколистни високостъблени	10455	13120	2635	10485	60	2130	1130	3320	6710	455
проценти	79.7	100.0	20.1	79.9	0.5	16.2	8.6	25.3	51.1	3.5
Прореждане в издънкове за превръщане										
Бял бор	140	170	25	145	10	70	5	85	55	5
Черен бор	25	25	5	20	-	15	-	15	5	-
иглолистни	165	195	30	165	10	85	5	100	60	5
проценти	84.6	100.0	15.3	84.7	5.1	43.6	2.6	51.3	30.8	2.6
Бук	520	670	100	570	-	45	35	80	450	40
Зимен дъб	65	75	10	65	-	5	5	10	50	5

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Благун	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Цер	155	165	20	145	-	10	5	15	115	15
Габър	285	380	60	320	-	25	20	45	255	20
широколистни	1035	1300	195	1105	-	85	65	150	875	80
проценти	79.6	100.0	15.0	85.0	-	6.6	5.0	11.6	67.3	6.1
Общо прореждане в издънкови за превръщане	1200	1495	225	1270	10	170	70	250	935	85
проценти	80.3	100.0	15.0	85.0	0.7	11.4	4.7	16.8	62.5	5.7
Пробирка в иглолистни										
Бял бор	4805	5735	690	5045	795	2225	210	3230	1670	145
Смърч	20	20	5	15	5	5	-	10	5	-
Черен бор	2840	3390	405	2985	480	1315	115	1910	985	90
иглолистни	7665	9145	1100	8045	1280	3545	325	5150	2660	235
проценти	83.8	100.0	12.0	88.0	14.0	38.8	3.5	56.3	29.1	2.6
Бук	195	225	40	185	15	50	15	80	105	-
Зимен дъб	100	120	15	105	5	25	10	40	60	5
Благун	120	140	15	125	10	20	10	40	75	10
Цер	140	150	30	120	10	10	-	20	100	-
Габър	380	460	70	390	40	95	35	170	210	10
Явор	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Мъждрян	10	10	-	10	-	-	-	-	10	-
Едрolistна липа	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-
Сребролистна липа	40	50	10	40	5	20	-	25	15	-
широколистни	1015	1185	180	1005	85	235	70	390	590	25
проценти	85.7	100.0	15.2	84.8	7.2	19.8	5.9	32.9	49.8	2.1
Общо пробирка в иглолистни	8680	10330	1280	9050	1365	3780	395	5540	3250	260
проценти	84.0	100.0	12.4	87.6	13.2	36.6	3.8	53.6	31.5	2.5
Пробирка в широколистни високоствълбени										
Бял бор	210	240	25	215	30	105	5	140	70	5
Смърч	30	30	5	25	10	10	-	20	5	-
Черен бор	20	20	-	20	5	10	-	15	5	-
иглолистни	260	290	30	260	45	125	5	175	80	5
проценти	89.7	100.0	10.4	89.6	15.5	43.1	1.7	60.3	27.6	1.7
Бук	3450	4020	610	3410	435	650	355	1440	1845	125
Зимен дъб	210	240	25	215	15	35	20	70	130	15
Благун	10	10	-	10	-	5	-	5	5	-
Цер	230	270	40	230	15	35	-	50	175	5
Габър	1050	1230	185	1045	120	200	110	430	585	30
Третлика	110	130	20	110	35	10	-	45	65	-
Явор	110	130	20	110	15	20	10	45	60	5
Мъждрян	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Едрolistна липа	70	80	15	65	5	35	-	40	25	-
Сребролистна липа	270	310	50	260	20	130	10	160	95	5
Планински ясен	65	75	10	65	10	5	-	15	50	-
широколистни	5580	6500	975	5525	670	1125	505	2300	3040	185
проценти	85.8	100.0	15.0	85.0	10.3	17.3	7.8	35.4	46.8	2.8
Общо пробирка в широколистни високоствълбени	5840	6790	1005	5785	715	1250	510	2475	3120	190
проценти	86.0	100.0	14.8	85.2	10.5	18.4	7.5	36.4	46.0	2.8
Пробирка в издънкови за превръщане										

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървес на маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Бял бор	120	140	20	120	20	50	10	80	40	-
Черен бор	70	80	10	70	10	30	5	45	25	-
иглолистни	190	220	30	190	30	80	15	125	65	-
проценти	86.4	100.0	13.6	86.4	13.6	36.4	6.8	56.8	29.6	-
Бук	3240	3680	370	3310	50	335	290	675	2420	215
Зимен дъб	410	430	55	375	10	30	30	70	285	20
Благуи	50	50	10	40	-	5	-	5	35	-
Цер	100	100	20	80	-	-	10	10	70	-
Габър	810	920	105	815	5	80	65	150	610	55
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
широколистни	4640	5210	565	4645	65	455	395	915	3440	290
проценти	89.1	100.0	10.9	89.1	1.2	8.7	7.6	17.5	66.0	5.6
Общо пробирка в издънкови за превръщане	4830	5430	595	4835	95	535	410	1040	3505	290
проценти	89.0	100.0	11.0	89.0	1.8	9.8	7.6	19.2	64.5	5.3
Селекционна в широколистни високоствъблени										
Бук	40	50	10	40	5	5	-	10	30	-
Зимен дъб	340	400	50	350	10	50	10	70	270	10
Габър	50	60	10	50	-	10	-	10	40	-
широколистни	430	510	70	440	15	65	10	90	340	10
проценти	84.3	100.0	13.7	86.3	2.9	12.7	2.0	17.6	66.7	2.0
Общо селекционна в широколистни високоствъблени	430	510	70	440	15	65	10	90	340	10
проценти	84.3	100.0	13.7	86.3	2.9	12.7	2.0	17.6	66.7	2.0
Селекционна в издънкови за превръщане										
Бук	1750	1980	310	1670	65	235	40	340	1295	35
Зимен дъб	280	310	40	270	-	55	10	65	200	5
Габър	180	210	30	180	-	30	15	45	130	5
широколистни	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8
Общо селекционна в издънкови за превръщане	2210	2500	380	2120	65	320	65	450	1625	45
проценти	88.4	100.0	15.2	84.8	2.6	12.8	2.6	18.0	65.0	1.8
Всичко отгледни сечи	44770	53665	8290	45375	2960	13260	3170	19390	24170	1815
проценти	83.4	100.0	15.5	84.5	5.5	24.7	5.9	36.1	45.0	3.4
ОБЩО от всички сечи										
Бял бор	13720	16440	2355	14085	1890	6105	590	8585	4975	525
Смърч	110	120	30	90	15	45	10	70	15	5
Черен бор	6155	7480	1035	6445	960	2730	255	3945	2280	220
Ела	70	90	25	65	-	40	10	50	10	5
иглолистни	20055	24130	3445	20685	2865	8920	865	12650	7280	755
проценти	83.1	100.0	14.3	85.7	11.9	37.0	3.5	52.4	30.2	3.1
Бук	31655	36620	5050	31570	4315	3435	1810	9560	20740	1270
Зимен дъб	15185	17105	1830	15275	1980	1625	700	4305	10370	600
Благуи	5115	5785	590	5195	725	575	230	1530	3460	205
Цер	8330	9175	1020	8155	510	950	340	1800	6075	280
Габър	7480	9030	1490	7540	340	1005	585	1930	5335	275
Трепетлика	190	220	35	185	55	25	5	85	100	-
Явор	1320	1635	285	1350	140	175	115	430	870	50

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Мъждрян	25	25	-	25	-	-	-	-	25	-
Акация	210	220	30	190	-	5	20	25	155	10
Клен	60	60	10	50	-	10	-	10	40	-
Едрolistна липа	950	1070	195	875	105	370	55	530	335	10
Сребролистна липа	1930	2185	395	1790	150	795	150	1095	685	10
Череша	110	140	25	115	-	15	10	25	85	5
Шестил	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен	100	110	15	95	10	10	-	20	75	-
тп I-214	660	765	85	680	450	95	40	585	65	30
широколистни	73325	84150	11055	73095	8780	9090	4060	21930	48420	2745
проценти	87.1	100.0	13.1	86.9	10.4	10.8	4.8	26.0	57.6	3.3
ВСИЧКО	93380	108280	14500	93780	11645	18010	4925	34580	55700	3500
проценти	86.2	100.0	13.4	86.6	10.7	16.6	4.6	31.9	51.5	3.2

4. ВЪЗОбНОВЯВАНЕ И ПЛаниРАНО ЗАЛЕСЯВАНЕ В ЗАЩитЕНАТА ЗОНА

Данните за планираните залесявания в горите държавна собственост на защитена зона "Котленска планина" BG0002029 са разработени съгласно Наредба № 2 от 07.02.2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални, защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране.

През настоящия ревизионен период в насажденията в защитена зона "Котленска планина" BG0002029 в ТП ДГС "Върбица" ще се разчита основно на естественото възобновяване. Там, където по обективни или субективни причини то е компрометирано, или е невъзможно да се появи, е предвидено съответно залесяване. Размерът на предвидените през ревизионния период мероприятия по вид на залесяването, по дървесни видове и необходимите фиданки е показан в таблица № 132.

През ревизионния период е предвидено да се извършват залесявания в горите държавна собственост в защитената зона върху 30.4 ха редуцирана площ (или средногодишно по 3.0 ха), като залесяването е върху 4.9 ха и подпомагане на възобновяването без залесяване чрез разрохване е 25.5 ха.

4.1. В зрели гори

В тази категория на залесяване са рекапитулирани залесяванията на черна топола след извеждане на гола сеч с последващо изкуствено възобновяване. В държавните горски територии в защитената зона площта на този вид залесяване е 4.9 ха видно от таблица № 132.

Таблица № 132

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване и на необходимия посадъчен материал по дървесни видове

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029, държавна собственост

Дървесен вид	Залесяване			Посадъчен материал	
	в зрели гори хектари	Всичко	%	фиданки на 1 ха	фиданки всичко
				хиляди броя	
Черна топола	4.9	4.9	100.0	0.8	3.9
всичко	4.9	4.9	100.0	0.8	3.9

Таблица № 133

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване

по вид на почвоподготовката и насоки на залесяване

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029, държавна собственост

Почвоподготовка	За 10 години	Годишно	%
	ха	ха	
разрохване под склопа	25.5	2.5	83.9
Общо РЪЧНА	25.5	2.5	83.9
дупки моторен свредел	4.9	0.5	16.1
Общо МЕХАНИЗИРАНА	4.9	0.5	16.1
Общо РЪЧНА+МЕХАНИЗИРАНА	30.4	3.0	100.0

Таблица № 134

Разпределение на предвидената през десетилетието площ за залесяване по насоки на залесяване

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029, държавна собственост

Насоки на залесяване	I ГСУ Върбица		III ГСУ Тушовица		Общо	
	ха	%	ха	%	ха	%
в зрели гори	1.6	100.0	3.3	100.0	4.9	100.0
общо	1.6	100.0	3.3	100.0	4.9	100.0
подпомагане на възобновяване без залесяване	25.5		-		25.5	
всичко	27.1		3.3		30.4	

Дървесните видове, предвидени за залесяване, са избрани съобразно типовете месторастения с оглед повишаване биологичната устойчивост и продуктивност на новосъздадените култури и са съобразени с чл. 2 от Наредба № 2 от 07.02.2013 г.

От дървесните видове ще се залесява с черна топола.

По вид на почвоподготовката и по насоки на залесяването, разпределението на предвидената площ за залесяване е дадена в таблица № 133. В зависимост от наклона на терена, дълбочината на почвата, степента на каменливост, изложението и икономическите възможности на държавното горско стопанство е предвидена съответната почвоподготовка. От данните в таблицата се вижда, че през ревизионния период в защитена зона “Котленска планина” BG0002029 ще се извършва механизизирана почвоподготовка – дупки моторен свредел и ръчна почвоподготовка – разрохване под склопа.

Залесяването ще се извърши чрез садене на стандартни фиданки. Съобразно досегашната практика, най-добри резултати се получават при пролетното залесяване, затова и през настоящият ревизионен период пролетта ще е предпочитаният сезон за тази дейност. Възприетата гъстота на културите, изявяваща се чрез броя на фиданките на 1 ха, е показана в таблица № 132.

Планирано е подпомагане на възобновяването без залесяване на площ от 25.5 ха, в насаждения без естествен подраст и наличие на зачимяване.

За по-добро прихващане, укрепване и склопяване е необходимо да се полагат грижи за новосъздадените култури и появилият се естествен подраст. Те се състоят в отстраняване на плевелите, тревната растителност и нежеланите издънки, които ги заглушават.

В дървесния състав, подходящ за месторастенето, е запазено видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически, с по-висока продуктивност и с по-добри защитни и здравно-украсни функции.

5. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

Общата площ забранена за паша в защитена “Котленска планина” BG0002029 в ТП ДГС “Върбица” е 4179.3 ха. – 74.4 % от общата площ на зоната.

Таблица № 135

Разпределение на общата площ забранена за паша по ГСУ

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
I ГСУ Върбица	4154.6	2888.8	51.4
II ГСУ Елешница	8.9	3.7	0.1
III ГСУ Тушовица	1456.6	1286.8	22.9
всичко	5620.1	4179.3	74.4

Съгласно чл. 124, т. 1 - 5 от Закона за Горите от 08.03.2011 год. се забранява пашата в горските територии, разположени в защитена зона “Котленска планина” BG0002029 на територията на ТП ДГС “Върбица”. Подробен списък е показан в приложенията към плана.

6. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

6.1. Сгради

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски сгради и ремонт на съществуващи сгради в защитена зона “Котленска планина” BG0002029.

6.2. Пътно строителство

През ревизионния период **не се предвижда** строеж на нови горски пътища и ремонт на съществуващи горски пътища в защитена зона “Котленска планина” BG0002029.

7. ВИДОВЕ, ПОДХОДЯЩИ ЗА МЕСТОРАСТЕНЕТО В ЗАЩИТЕНАТА ЗОНА

В бъдеще при видовете, подходящи за съответните месторастения в защитена зона “Котленска планина” BG0002029 в ТП ДГС “Върбица” е запазено изцяло видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически и с по-добри защитни функции, което е показано в таблица № 136.

От нея се вижда, че широколистните дървесни видове и в бъдеще ще доминират на територията на защитена зона “Котленска планина” BG0002029, а именно: бук с 27.6 % от залесената и дървопроизводителната площ, цер с 18.1 % от залесената и дървопроизводителната площ, зимен дъб с 12.6 % от залесената и дървопроизводителната площ и габър – 10.1 % от залесената и дървопроизводителната площ.

Таблица № 136

Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове, подходящи за месторастенето

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ		ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ			
	залесена площ		залесена площ		дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	378.7	6.9	353.7	6.5	356.0	6.5
Смърч	2.4	0.1	2.4	0.1	2.4	0.1
Черен бор	181.7	3.3	179.0	3.3	179.0	3.3
Ела	1.8	-	1.8	-	1.8	-
Дуглазка	1.0	-	1.0	-	1.0	-
Бук	1498.8	27.4	1506.7	27.6	1506.7	27.6
Червен дъб	5.8	0.1	5.8	0.1	5.8	0.1
Зимен дъб	689.7	12.6	686.4	12.6	686.4	12.6
Благун	392.0	7.2	402.6	7.4	402.6	7.4
Цер	984.6	18.0	990.0	18.1	990.0	18.1
Габър	538.6	9.9	550.1	10.1	550.1	10.1
Бряст	6.6	0.1	6.5	0.1	6.5	0.1
Трепетлика	15.2	0.3	7.7	0.2	7.7	0.2
Явор	91.8	1.7	95.0	1.7	95.0	1.7
Мъждрян	74.7	1.4	74.0	1.3	74.0	1.3
Орех	0.1	-	0.1	-	0.1	-
Акация	70.7	1.3	69.3	1.3	69.3	1.3
Келяв габър	247.6	4.5	241.7	4.4	241.7	4.4
Атласки кедър	0.6	-	0.6	-	0.6	-
Сребрист смърч	0.4	-	0.4	-	0.4	-
Върба	0.5	-	0.5	-	0.5	-
Клен	11.1	0.2	12.0	0.2	12.0	0.2
Турска леска	24.4	0.5	24.4	0.5	24.4	0.5
Дребнолистна липа	-	-	0.1	-	0.1	-
Едрolistна липа	46.8	0.9	47.5	0.9	47.5	0.9
Сребролистна липа	109.6	2.0	118.4	2.2	118.4	2.2
Череша	3.0	-	3.0	-	3.0	-
Шестил	10.1	0.2	10.1	0.2	10.1	0.2
Планински ясен	45.9	0.9	46.0	0.8	46.0	0.8
тп I-214	26.8	0.5	16.9	0.3	16.9	0.3
Бяла топола	1.1	-	1.1	-	1.1	-
Пирамидална топола	0.1	-	-	-	-	-
Черна топола	-	-	7.4	0.1	7.4	0.1
всичко	5462.2	100.0	5462.2	100.0	5464.5	100.0

ПЛАН за защита на горските територии от пожари в Защитена зона “Котленска планина” BG0002029 в ТП ДГС “Върбица”

Настоящата записка представлява извадка от Общия противопожарен план на ТП ДГС “Върбица”, която се отнася само за горските територии в защитена зона “Котленска планина” BG0002029.

Противопожарните дялове са обособени от участъци с еднакъв клас на пожарна опасност и са показани на картите за защита от пожари в мащаб 1:25 000, като са оцветени по следния начин: с червен цвят – I клас, с жълт цвят – II клас и със зелен – III клас.

Класът на пожарна опасност на насажденията и останалите горски площи е определен според Приложение № 40, към чл.137, ал.2 от Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии от 7.10.2015г., по показаната по долу методика.

Методика за определяне на класа на пожарна опасност на насажденията

Вид на горите	Овлажняване на месторастенето		
	Много сухи, сухи,	Свежи до сухи, свежи	Свежи до влажни, влажни
иглолистни	1	2	3
широколистни	2	3	3

Иглолистни гори: насаждения и култури чисти и смесени, с участие на иглолистни 5 и повече десети в състава, независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Широколистни гори: насаждения и култури чисти и смесени с преобладание на широколистни (6 и повече десети в състава), независимо от пълнотата и височината. Незалесени дървопроизводителни и недървопроизводителни площи с растителна покривка, разположени в съседство или сред такива насаждения и култури.

Класовете на пожарна опасност са нанесени по отдели на стопанските карти за защита от пожари в мащаб 1:25000. На картите са нанесени и всички съществуващи и планирани противопожарни мероприятия: бариерни прегради, лесокултурни прегради, минерализовани ивици, водоизточници за противопожарни нужди, места за палене на огън, места за паркиране и почивка и други. На тези карти за защита от пожари съществуващите противопожарни мероприятия са нанесени с черен цвят, а ново планираните със син цвят.

На територията на защитена зона “Котленска планина” BG0002029 са планирани противопожарни мероприятия, които не са в разрез с целите, за които е създадена тази зона.

Основните фактори за възникване на горските пожари са: небрежна, непредпазлива или умишлена дейност на човека или природни явления. Възможните източници, от които би могла да възникне пожарна опасност за горските комплекси в района на ТП ДГС “Върбица” са разположените в нея населени места, пресичащите ги шосета и пътища, биваците на туристи, пастири, горски работници и др.

Най-честите причини са следните:

Изгаряне на треви и храсти при почистване на ливади и ниви, които граничат непосредствено с гора;

Изхвърляне на неизгасени клечки кибрит и фасове;

Небрежно боравене с огън от работници, пастири, туристи;

Техническа неизправност на машини и превозни средства, работещи в гората;

Самозапалване на лесно запалими вещества и материали;

Късо съединение и аварии на електрически далекопроводи, които минават над и в близост до горите;

Самозапалване на сухи треви или дървета при природни явления (мълнии).

За по-прецизно определяне показаното разпределение на площта по класове на пожарна опасност и по стопански участъци в таблица № 137 е извършено по подотдели (насаждения).

Таблица № 137
Разпределение на ОБЩАТА ПЛОЩ по класове на ПОЖАРНА ОПАСНОСТ

Зона Натура 2000 – Котленска планина BG0002029

Териториален обхват		Класове на пожарна опасност			Всичко
		I клас висока	II клас средна	III клас ниска	
		хектари			
I ГСУ Върбица	площ	136.6	788.3	3229.7	4154.6
	проценти	2.4	14.0	57.4	73.8
II ГСУ Елешница	площ	-	-	8.9	8.9
	проценти	-	-	0.2	0.2
III ГСУ Тушовица	площ	104.1	531.6	820.9	1456.6
	проценти	1.9	9.5	14.6	26.0
ВСИЧКО	площ	240.7	1319.9	4059.5	5620.1
	проценти	4.3	23.5	72.2	100.0

От таблица № 137 се вижда, че по-голяма част от площта на защитена зона “Котленска планина” BG0002029 попада в III клас на пожарна опасност – 4059.5 ха или 72.2 %.

ПРЕВЕНЦИЯ СРЕЩУ ПОЖАРИ

РСПБЗН, отговаряща за гасенето на възникнали горски пожари в ТП ДГС “Върбица” е разположена в град Велики Преслав, а УПБЗН в гр. Върбица.

През пожароопасния сезон връзката с тях се осъществява чрез дежурства, давани от служители на стопанството, снабдени с мобилни телефони, МПС и съответния оперативен план. Всички предвидени противопожарни мероприятия ще се реализират от ТП ДГС “Върбица” само в горите държавна собственост. При установяване на пожар незабавно трябва да се информират противопожарните служби. Организацията на гасене да става по ежегодно изготвян план график в ТП ДГС “Върбица”.

Съгласно чл. 14, ал. 2 от Наредба № 8 от 11.05.2012 г. ръководството на ТП ДГС “Върбица” трябва ежегодно, преди обявяването на пожароопасния сезон, да изготви план за защита на горските територии от пожари, които освен посочените по-горе методи и средства за предотвратяване, наблюдение и борба с пожари в горските територии, да съдържа описание на конкретните действия, насочени към предотвратяване на факторите, създаващи опасност от пожари (както е посочено в Наредба № 8).

Необходимо е всички служители и горски работници на ТП ДГС “Върбица” периодично да се инструктират и запознават с Наредба № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари.

Кметът на общината, съгласно чл.15 от Наредба №8 от 11.05.2012 г., организира, координира и провежда съгласувано с УПБЗН – Върбица и РДГ Шумен мерките и мероприятията за пожарна безопасност по границите на населените места и в горските територии собственост на общината. Общината разчита на съдействие от **доброволно формирование за гасене на пожар в горските територии от 15 човека.**

Набелязаните мероприятия са достатъчни за предотвратяването, а при нужда и за бързото потушаване на евентуално възникнали пожари в защитена зона “Котленска планина” BG0002029, но трябва да се изпълнят за срок до 5 (пет) години от влизане в сила на ГСП.

ГЛАВА V

ЗАЩИТНИ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Предмет на тази глава са горските територии от ТП ДГС “Върбица”, които представляват **защитни горски територии за защита на водите**, обявени съгласно чл. 5, ал. 2 от Закона за горите от 2011 година.

Защитните горски територии за защита на водите на територията на ТП ДГС “Върбица” са обявени със заповеди на Басейнова дирекция “Черноморски район”(БДЧР) гр. Варна и приведени в съответствие с Наредба № 3 от 16.10.2000 г. МОСВ, МЗГ, МРРБ, за условията и реда на проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ, бр. 88 от 27.10.2000 г.).

Тези вододайни зони обхващат част от територията на ТП ДГС “Върбица”.

Общата площ на Защитните горските територии за защита на водите **като водещо предназначение** за ТП ДГС “Върбица” е **5.7 ха** залесена площ. **Те не попадат в защитените зони по Натура 2000 или други видове защитни и специални функции.**

Останалата площ на защитните горските територии за защита на водите на територията на ТП ДГС “Върбица” е **344.0 ха**, от която **316.2 ха** залесена и **27.8 ха** незалесена. Това е площта с **неводещо предназначение - вододайна зона (санитарно-охранителна зона).** Общата площ на защитните горски територии за защита на водите **включваща водещо и неводещо предназначение е 349.7 ха**, от която **321.9 ха** залесена и **27.8 ха** незалесена.

Поради това, че площта на защитената зона за местообитанията разположена на територията на ТП ДГС “Върбица” се припокрива с площта на защитената зони за птиците и с горските територии за защита на водите в таксационните описания на тези **припокрити** зони са въведени като защитени зони местообитания и птици – водещо предназначение в това число вододайна зона (санитарно-охранителна зона) – неводещо предназначение, като са записани съответните кодове на зоните и кода на съответното местообитание.

Част от вододайните зони (санитарно-охранителни зони) попадат върху земеделски територии, водни територии и урбанизирани територии без гора и не са предмет на настоящия горскостопански план. Тези вододайни зони (санитарно-охранителни зони), ще бъдат само упоменати като част от съответната вододайна зона.

Вододайните зони, обявени на територията на ТП ДГС “Върбица” са следните:

1. ЗАЩИТНИ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Горските територии **за защита на водите** на територията на ТП ДГС “Върбица” са с обща площ **349.7 ха**, от която залесена **321.9 ха** и незалесена **27.8 ха**.

Поради това, че **вододайните зони** в рамките на всяка зона **са разделени на пояси** са представени в списъчен вид както следва:

1.1. Вододайна зона “Скалата” – каптаж – с. Божурово – съгласно Заповед № 48/18.05.2012г. на Басейнова дирекция “Черноморски район” – гр. Варна (БДЧР – гр. Варна), се разделя на:

- СОЗ пояс I – отдел и подотдел: 127 5;
- СОЗ пояс II – отдел и подотдел: 127 г;
- СОЗ пояс III – отдел и подотдели: 127 д, е, ж, 2;

1.2. Вододайна зона “Бялата вода” – съгласно Заповед № 87/02.12.2011г. на БДЧР – гр. Варна, се разделя на:

- СОЗ пояс I – каптаж, водна територия;
- СОЗ пояс II – отдели и подотдели: 109 в, г, 2; 110 а;
- СОЗ пояс III – отдели и подотдели: 109 а, б, 1; 110 1;

1.3. Вододайна зона “Кривия трап” – съгласно Заповед № 87/02.12.2011г. на БДЧР – гр. Варна, се разделя на:

- СОЗ пояс I – каптажи, водна територия;
- СОЗ пояс II – отдели и подотдели: 110 г, 3; 113 б;
- СОЗ пояс III – отдели и подотдели: 110 в, д, 2; 111 в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; 112 д; 113 а;

1.4. Вододайна зона “Сеймен конак” – съгласно Заповед № 87/02.12.2011 г. на БДЧР – гр. Варна, се разделя на:

- СОЗ пояс I – каптаж, водна територия;
- СОЗ пояс II – отдели и подотдели: 7 а, б, 1; 113 з, 1, 2, 3; 114 в, 6, 7, 8, 9;
- СОЗ пояс III – отдели и подотдели: 6 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; 7 в; 114 г, 3, 4, 5;

1.5. Вододайна зона “Станянци” – дренаж – с. Чернооково – съгласно Заповед № 47/16.05.2012г. на БДЧР – гр. Варна, се разделя на:

- СОЗ пояс I – земеделска територия;
- СОЗ пояс II – земеделска територия;
- СОЗ пояс III – отдел и подотдели: 126 г, л;

1.6. Вододайна зона “Менгишево” – каптажи 1, 2, 3 – съгласно Заповед № 58/10.11.2011г. на БДЧР – гр. Варна, се разделя на:

- СОЗ пояс I – земеделска територия;
- СОЗ пояс II – земеделска територия;
- СОЗ пояс III – отдел и подотдели: 250 а, б;

1.7. Вододайна зона “Минералната вода”, каптиран естествен извор(КЕИ) – проект – съгласно Писмо № ДИ – 55/22.07.2020г. на БДЧР – гр. Варна, в което са указани координати на граници на зоната в процедура по учредяване на СОЗ, се разделя на:

- СОЗ пояс I – отдел и подотдел: 96 10;
- СОЗ пояс II – отдел и подотдел: 89 б;
- СОЗ пояс III – отдел и подотдел: 89 а;

1.8. Вододайна зона “Менгишево” – шахтов кладенец – съгласно Заповед № 57/10.11.2011г. на БДЧР – гр. Варна - цялата вододайна зона се намира в земеделска територия

1.9. Вододайна зона “Студен кладенец” – каптажи – съгласно Заповед № 78/28.11.2011г. на БДЧР – гр. Варна - цялата вододайна зона се намира в земеделска територия

1.10. Вододайна зона “Солената вода”, каптиран естествен извор(КЕИ) – проект – съгласно Писмо № ДИ – 55/22.07.2020г. на БДЧР – гр. Варна, в което са указани координати на граници на зоната в процедура по учредяване на СОЗ - цялата вододайна зона се намира в урбанизирана територия(курортен комплекс Върбица)

Разпределението на вододайните зони по пояси общо за територията на ТП ДГС “Върбица” е както следва:

- **Вододайна зона – СОЗ пояс I** – отдели и подотдели: 96 10; 127 5; с обща незалесена площ 0.4 ха.

- **Вододайна зона – СОЗ пояс II** - отдели и подотдели: 7 а, б, 1; 89 б; 109 в, г, 2; 110 а, г, 3; 113 б, з, 1, 2, 3; 114 в, 6, 7, 8, 9; 127 г; с обща площ 123.8 ха, от която 114.1 ха залесена и 9.7 ха незалесена.

- **Вододайна зона – СОЗ пояс III** - отдели и подотдели: 6 а, б, в, г, д, е, ж, 1, 2; 7 в; 89 а; 109 а, б, 1; 110 в, д, 1, 2; 111 в, г, д, е, ж, з, и, к, л, 1, 2; 112 д; 113 а; 114 г, 3, 4, 5; 126 г, л; 127 д, е, ж, 2; 250 а, б; с обща площ 225.5 ха, от която 207.8 ха залесена и 17.7 ха незалесена.

В Горскостопанския план (Глава III) е направена физико-географска и климатична характеристика на териториите на ТП ДГС “Върбица”, направен е анализ на досегашното стопанисване и характеристика на горските територии.

Във основа на извършените проучвания на естествено историческите условия в района, в проекта са разработени лесовъдски мероприятия, които целят запазване и увеличаване на

защитните и специални функции на горските територии. Горскостопанския план (глава III) се отнася изцяло и за горските територии за защита на водите- вододайни зони (санитарно-охранителна зони).

2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩАТА ПЛОЩ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Разпределението на вододайните зони в ТП ДГС “Върбица” по вид на горите и земите е показано общо в таблица № 138, а за държавните гори в таблица № 138^A.

Таблица № 138
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Общо за вододайните зони

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
	хектари					
естествен произход 0.4-1.0	-	149.7	31.4	134.9	316.0	90.4
склопени култури	0.2	5.7	-	-	5.9	1.7
несклопени култури	-	-	-	-	-	-
естествен произход 0.1-0.3	-	-	-	-	-	-
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко насаждения	0.2	155.4	31.4	134.9	321.9	92.1
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	0.2	155.4	31.4	134.9	321.9	92.1
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	-	-	-	-	-	-
всичко незал.дървопр.	-	-	-	-	-	-
поляна	-	13.0	-	1.5	14.5	4.1
лесонепригодна голина	-	-	0.1	12.1	12.2	3.5
каптаж	-	0.1	0.3	-	0.4	0.1
автомобилен път III категория	-	0.5	-	-	0.5	0.1
автомобилен път IV категория	-	-	0.2	-	0.2	0.1
всичко недървопр. площ	-	13.6	0.6	13.6	27.8	7.9
всичко инвентаризирана площ	0.2	169.0	32.0	148.5	349.7	100.0
в т.ч. дървопр. площ	0.2	155.4	31.4	134.9	321.9	92.1

Залесената площ на вододайните зони в ТП ДГС “Върбица” е 321.9 ха, което е 92.1% от общата им площ, което е и делът на насажденията с обща площ от 321.9 ха, или 92.1 % от площта. По група гори преобладават широколистните високостъблени – 155.4 ха, което е 48.3% от залесената площ, следвани от нискостъблените гори – 134.9 ха (41.9%) и издънковите гори за превръщане – 31.4 ха (9.8%). Склопените култури са с площ от 5.9 ха – 1.7% от общата площ.

Таблица № 138^A
Разпределение на общата площ по вид на земите и вид на горите

Държавна собственост – вододайни зони

Вид на подотдела	Група гори					%
	иглолистни	широколистни високостъблени	издънкови за превръщане	нискостъблени	Всичко	
естествен произход 0.4-1.0	-	149.7	31.4	134.9	316.0	91.9
склопени култури	0.2	-	-	-	0.2	0.1
несклопени култури	-	-	-	-	-	-
естествен произход 0.1-0.3	-	-	-	-	-	-
изредени култури	-	-	-	-	-	-
всичко насаждения	0.2	149.7	31.4	134.9	316.2	92.0
клек	-	-	-	-	-	-
всичко залесена площ	0.2	149.7	31.4	134.9	316.2	92.0
сечище	-	-	-	-	-	-
пожарище	-	-	-	-	-	-
голина	-	-	-	-	-	-
всичко незал.дървопр.	-	-	-	-	-	-
поляна	-	13.0	-	1.5	14.5	4.2
лесонепригодна голина	-	-	0.1	12.1	12.2	3.5
каптаж	-	0.1	0.3	-	0.4	0.1
автомобилен път III категория	-	0.5	-	-	0.5	0.1
автомобилен път IV категория	-	-	0.2	-	0.2	0.1
всичко недървопр. площ	-	13.6	0.6	13.6	27.8	8.0
всичко инвентаризирана площ	0.2	163.3	32.0	148.5	344.0	100.0
в т.ч. дървопр. площ	0.2	149.7	31.4	134.9	316.2	92.0

3. СОБСТВЕНОСТ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ – ВОДОДАЙНИ ЗОНИ

Във връзка с извършения процес на възстановяване на собствеността в горските територии и изработените кадастрални карти (КАД) на територията на вододайните зони на ТП ДГС “Върбица”, е извършена диференциация по собственост, показана в таблица № 139.

От таблица № 139 се вижда, че 344.0 ха. – 98.4 % от площта на вододайните зони е държавна собственост.

Таблица № 139

Разпределение на площите на вододайните зони в ТП ДГС “Върбица” по собственост

вид собственост	Общо				в т.ч. Горски територии		в т.ч. Земеделски територии	
	обща площ ха	%	в т.ч. залес. площ ха	%	обща площ ха	%	обща площ ха	%
Държавна	344.0	98.4	316.2	98.2	344.0	100.0	-	-
Общинска	5.7	1.6	5.7	1.8	-	-	5.7	100.0
Всичко	349.7	100.0	321.9	100.0	344.0	100.0	5.7	100.0

4. ОБЩИ ТАКСАЦИОННИ ДАННИ ЗА ВОДОДАЙНИТЕ ЗОНИ

Разпределението на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст общо за вододайните зони на ТП ДГС "Върбица" е показано в таблица № 140. От нея се вижда, че средната възраст е 102 години, средният запас е 168 куб.м/ха, а средният прираст е 1.89 куб.м/ха. Общият среден годишен прираст е 608 куб.м.

Таблица № 140

Разпределение на залесената площ, общия дървесен запас и средния прираст по класове и подкласове на възраст

вододайни зони

Класове на възраст	Подкласове на възраст	Площ		Запас на основното насаждение		Надлесни куб.м	Среден прираст куб.м
		хектари	%	куб.м	%		
I	1-10	-	-	-	-	-	-
	11-20	-	-	-	-	-	-
II	21-30	6.7	2.1	2190	4.1	-	73
	31-40	19.1	5.9	3040	5.6	-	79
III	41-50	18.7	5.8	3455	6.4	-	69
	51-60	1.0	0.3	20	-	-	-
IV	61-70	13.1	4.1	3160	5.8	25	45
	71-80	5.5	1.7	1310	2.4	-	16
V	81-90	62.6	19.5	3300	6.1	-	37
	91-100	71.7	22.3	4740	8.8	-	48
VI	101-110	3.7	1.2	1010	1.9	-	9
	111-120	1.4	0.4	330	0.6	-	3
VII	121-130	23.6	7.3	5230	9.6	-	40
	131-140	94.8	29.4	26400	48.7	-	189
VIII	141-150	-	-	-	-	-	-
	над 150	-	-	-	-	-	-
Всичко		321.9	100.0	54185	100.0	25	608

средна възраст: 102 години
 среден запас: 168 куб.м/ха
 среден прираст: 1.89 куб.м/ха

Разпределението на залесената площ по дървесни видове и по класове на възраст за горските територии във вододайните зони е показано в таблица № 141. От нея се вижда, че във вододайната зона преобладават насажденията на възраст от 81 до 100 години, с обща площ от 125.7 ха – 39.1%, следвани от насаждения на възраст от 121 до 140 години, с обща площ от 117.8 ха – 36.6%. От дървесните видове преобладават келяв габър – 78.7 ха (24.4%), следван от бук – 70.2 ха (21.8%), габър – 67.8 ха (21.1%) и други.

Таблица № 141

Разпределение на залесената площ по дървесни видове и класове на възраст

Дървесни видове	клас I 1-20	клас II 21-40	клас III 41-60	клас IV 61-80	клас V 81-100	клас VI 101-120	клас VII 121-140	клас VIII над 140	Всичко	%
хектари										
Бял бор	-	1.6	2.5	-	-	-	-	-	4.1	1.3
Смърч	-	-	0.5	-	-	-	-	-	0.5	0.2
Черен бор	-	-	1.0	-	-	-	-	-	1.0	0.3
Бук	-	5.4	0.6	4.2	5.6	3.8	50.6	-	70.2	21.8
Зимен дъб	-	0.9	-	1.1	1.6	1.1	7.7	-	12.4	3.8
Благун	-	-	1.1	-	-	-	-	-	1.1	0.3
Цер	-	-	1.1	-	-	-	-	-	1.1	0.3
Габър	-	9.9	7.7	9.9	9.5	7.5	23.3	-	67.8	21.1
Явор	-	0.9	-	1.2	-	-	0.1	-	2.2	0.7
Мъждрян	-	-	1.5	0.1	30.2	-	0.6	-	32.4	10.1
Келяв габър	-	0.5	0.7	0.4	77.1	-	-	-	78.7	24.4
Клен	-	-	1.1	-	-	-	-	-	1.1	0.3
Турска леска	-	-	-	0.5	-	0.6	3.0	-	4.1	1.3
Едрolistна липа	-	-	0.3	-	-	-	5.7	-	6.0	1.9
Сребролистна липа	-	0.9	1.3	-	1.7	-	9.3	-	13.2	4.1
Планински ясен	-	-	0.8	0.7	-	1.3	17.5	-	20.3	6.3
тп I-214	-	5.7	-	-	-	-	-	-	5.7	1.8
Всичко	-	25.8	20.2	18.1	125.7	14.3	117.8	-	321.9	100.0
проценти	-	8.0	6.3	5.6	39.1	4.4	36.6	-	100.0	

ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН

в защитните горски територии за защита на водите

Планираните мероприятия в горскостопанския план на ТП ДГС “Върбица” и в горските територии за защита на водите, **вододайни зони (санитарно-охранителни зони)** са съобразени с целите и мерките на:

- План за управление на речните басейни(ПУРБ) за Черноморски район 2016 – 2021г.
- План за управление на риска от наводнения(ПУРН) за Черноморски район 2016 – 2021 г.
- Закон за водите
- Закон за горите
- Наредба № 8 за сечите
- Указания за насоките на стопанисване на буковите гори в Р. България
- Режими за устойчиво стопанисване на горите в Натура 2000

1. ПЛАНИРАНИ СЕЧИ ВЪВ ВОДОДАЙНИТЕ ЗОНИ

Планирането на предложените лесовъдски намеси (сечи) е извършено съгласно чл. 101, 102, 103 и 104 от Закона за горите, както и според изискванията на Наредба № 8 на МЗХ за сечите в България и Указания за насоките на стопанисване на буковите гори в Р. България на ДАГ с изх. № 9300 – 88 от 21.07.2009 г.

Сечите в насажденията и културите са предвидени съобразно техните специфични функции, както и според “Режими за устойчиво стопанисване на горите в Натура 2000” (ИАГ, 2011 год.).

1.1. Възобновителни сечи

В настоящия горскостопански план във вододайните зони планираната възобновителна сеч е **гола за тополата, с насока на стопанисване Възобновяване с последващо залесяване**, в съответствие със системите от режими и мерки за стопанисване на горите, попадащи в горските типове природни местообитания и специфичните изисквания при провеждане на сечи в защитни и специални горски територии в частност горски територии за защита на водите.

Планираната сеч е в отдел и подотдели **250**: а, б; - общинска собственост, земеделска територия. С предложеното ползване от възобновителни сечи се очаква спазване ограничителните режими на стопанисване, следствие от специфичните функции на гората.

По вид на възобновителната сеч, площта се разпределя, както следва:

- гола за тополата	-	5.7 ха	-	100.0 %
Всичко		5.7 ха	-	100.0 %

1.2. Отгледни сечи

С цел регулиране и подобряване подходящия състав на насажденията и културите, регулиране на произхода им, поддържане на добро здравословно състояние, подобряване специалните функции на гората във вододайните зони и подготвяне на насажденията за възобновяване, през следващото десетилетие е предвидено да се водят отгледни сечи върху площ от 33.2 ха.

В таблица № 142 е показан размера на ползване за отгледните сечи по площ, запас и вид на сечта по стопански класове за горите във вододайните зони. В средновъзрастните и дозряващи насаждения с пълнота 0,7, за които не са планирани отгледни сечи, както и за тези насаждения, в които планираните отгледни сечи ще се проведат през първите 3 години от изпълнението на плана, в края на десетилетието може да се проведат отгледни сечи, с интензивност, отговаряща на разликата в пълнотата на насаждението и съобразно Наредбата за сечите.

По вид на отгледната сеч, площта се разпределя, както следва:

- прореждане	-	16.0 ха	-	48.2 %
- пробирка	-	17.2 ха	-	51.8 %
Всичко		33.2 ха	-	100,0 %

Прореждане е планирано да се води в насаждения и култури на възраст 21 - 40 години и пълноти 0.8 -1.0, а за високостъблените букови насаждения на възраст 21 – 60 години. С прореждането продължава регулирането на състава и произхода на културите и насажденията, но основната му цел е да осигури прираста по височина и да отгледа дървета с прави и самоокастрени стъбла и добре развити корони. Интензивността на сечта е 15 - 25% в зависимост от пълнотата и бонитета на насажденията. Прорежданията ще се водят в култури и насаждения с обща площ 16.0 ха.

Пробирки са планирани в насаждения и култури с пълнота 0,8-1,0 и възраст 41- 60 години, а за високостъблените букови насаждения при възраст след 60 годишна възраст. Основната цел е осигуряване условия на прираст по диаметър. Интензивността на сечта е до 25%.

В насажденията и културите с пълнота 0,8, поради високия текущ прираст на младите и средновъзрастни дървостои е целесъобразно да се проведат повторно отгледни сечи в края на десетилетието с интензивност съобразно състоянието им. През ревизионния период пробирки ще се водят в насаждения и култури с обща площ 17.2 ха.

2. ОБЩ РАЗМЕР НА ПЛАНИРАНОТО ПОЛЗВАНЕ НА ДЪРВЕСИНА В ЗАЩИТНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ - ВОДОДАЙНИ ЗОНИ

Общият размер на планираното ползване в горите разположени във вододайните зони на ТП ДГС "Върбица" през ревизионния период е 3370 куб.м (без клони), или средно годишно по 340 куб.м.

Планираното ползване от отгледни сечи в горите на вододайните зони е 33.2 ха по площ, с добив от 1250 куб.м. – 37.1 % от целия планиран добив.

Планираното ползване от възобновителни и сечи в горите на вододайните зони е 5.7 ха. по площ, с добив от 2120 куб.м. – 62.9 % от целия планиран добив.

В горите разположени във вододайните зони планираното годишно ползване по ГСП от 2021 година е 340 куб.м (без клони), което представлява 55.9 % от средния годишен прираст в тези гори – 608 куб.м.

В сравнение с общия запас на горите във вододайните зони, който е 54185 куб.м (без клони), размерът на годишното ползване е 0.6 %, а ползването на 1 ха е 1.1 куб.м.

В ГСП от 2021 година в горите разположени във вододайните зони са планирани сечи върху обща площ от 38.9 ха, което представлява 12.1% от залесената площ.

Като обобщение може да се каже, че целта на стопанисването на дървостойките в горите разположени във вододайните зони на ТП ДГС "Върбица" определена чрез вида и размера на сечите за ревизионния период 2021-2030 година е подобряване на биологическата им устойчивост и санитарно състояние чрез своевременна подмяна на зрелите и презрели дървостойки с млади и жизнени насаждения основно чрез естествено възобновяване, а също така и с извеждане на предвидените сечи.

С цел защитата на шосетата и пътищата от републиканската и общинска мрежа, по поречието на реките и други водни течения с постоянен воден дебит в ивица с ширина 15-20 метра от двете им страни, считана от банкета на пътя или брега на водните течения интензивността на сечта да се сведе до минимум (да има само санитарен характер).

3. ДОБИВИ И СОРТИМЕНТИ ОТ ПОЛЗВАНАТА ДЪРВЕСИНА В ЗАЩИТНИТЕ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

Разпределението на предвидената за отсичане през десетилетието стояща маса (без клони и с клони) по дървесни видове, видове сечи и основни групи сортименти за горите във вододайните зони на ТП ДГС "Върбица" е дадено в таблица № 143.

От предвидената за отсичане през десетилетието 3960 куб.м стояща маса с клони ще се добият: 1500 куб.м – 37.9% едра строителна дървесина, 545 куб.м – 13.8% средна строителна дървесина и 245 куб.м – 6.2% дребна строителна дървесина. Дървата за огрев са 1000 куб.м – 25.2%, а използваемата вършина е 170 куб.м – 4.3%.

Таблица № 143

Разпределение на предвидената за отсичане стояща маса по дървесни видове и основни групи сортименти

Вододайни зони

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежаща дървесна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърва за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
Възобновителна в тополови										
тп I-214	2120	2460	250	2210	1445	295	125	1865	220	125
широколистни	2120	2460	250	2210	1445	295	125	1865	220	125
проценти	86.2	100.0	10.2	89.8	58.7	12.0	5.1	75.8	8.9	5.1
Общо възобновителна в тополови										
проценти	86.2	100.0	10.2	89.8	58.7	12.0	5.1	75.8	8.9	5.1
Всичко възобновителни сечи										
проценти	86.2	100.0	10.2	89.8	58.7	12.0	5.1	75.8	8.9	5.1
Прореждане в широколистни високоствъблени										
Бял бор	40	50	10	40	5	20	-	25	15	-
иглолистни	40	50	10	40	5	20	-	25	15	-
проценти	80.0	100.0	20.0	80.0	10.0	40.0	-	50.0	30.0	-
Бук										
Зимен дъб	200	260	50	210	-	30	25	55	145	10
Габър	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Явор	270	350	70	280	-	35	35	70	195	15
Сребролистна липа	30	40	10	30	-	5	5	10	20	-
широколистни	30	30	5	25	-	10	5	15	10	-
проценти	540	690	140	550	-	80	70	150	375	25
проценти	78.3	100.0	20.3	79.7	-	11.6	10.2	21.8	54.3	3.6
Общо прореждане в широколистни високоствъблени										
проценти	580	740	150	590	5	100	70	175	390	25
проценти	78.4	100.0	20.2	79.8	0.7	13.5	9.5	23.7	52.7	3.4
Пробирка в широколистни високоствъблени										
Бял бор	10	10	-	10	-	10	-	10	-	-
Смърч	30	30	5	25	10	10	-	20	5	-
иглолистни	40	40	5	35	10	20	-	30	5	-
проценти	100.0	100.0	12.5	87.5	25.0	50.0	-	75.0	12.5	-
Бук										
Габър	100	120	20	100	15	20	10	45	50	5
Явор	60	70	10	60	5	10	5	20	40	-
Мъждряк	20	20	5	15	-	5	-	5	10	-
Сребролистна липа	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Планински ясен	20	20	-	20	-	10	-	10	10	-
широколистни	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
проценти	210	240	35	205	20	45	15	80	120	5

ТП ДГС "ВЪРБИЦА" – ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

вид на сечта и дървесен вид	предвидена за отсичане стояща маса		отпад	лежа ща дърв есна маса	вероятен добив сортименти					
	без клони	с клони			строителна дървесина				дърв а за огрев	използв. вършина
					едра	средна	дребна	общо		
проценти	87.5	100.0	14.6	85.4	8.3	18.8	6.2	33.3	50.0	2.1
Общо пробирка в широколистни високостъблени	250	280	40	240	30	65	15	110	125	5
проценти	89.3	100.0	14.3	85.7	10.7	23.2	5.4	39.3	44.6	1.8
Пробирка в издънкове за превръщане										
Бял бор	60	70	10	60	10	25	5	40	20	-
Черен бор	70	80	10	70	10	30	5	45	25	-
иглолистни	130	150	20	130	20	55	10	85	45	-
проценти	86.7	100.0	13.3	86.7	13.3	36.7	6.7	56.7	30.0	-
Благун	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Цер	30	30	5	25	-	-	5	5	20	-
Габър	200	240	25	215	-	20	20	40	160	15
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
широколистни	290	330	40	290	-	30	25	55	220	15
проценти	87.9	100.0	12.1	87.9	-	9.1	7.6	16.7	66.7	4.5
Общо пробирка в издънкове за превръщане	420	480	60	420	20	85	35	140	265	15
проценти	87.5	100.0	12.5	87.5	4.2	17.7	7.3	29.2	55.2	3.1
Всичко отгледни сечи	1250	1500	250	1250	55	250	120	425	780	45
проценти	83.3	100.0	16.6	83.4	3.7	16.7	8.0	28.4	52.0	3.0
ОБЩО ОТ ВСИЧКИ СЕЧИ										
Бял бор	110	130	20	110	15	55	5	75	35	-
Смърч	30	30	5	25	10	10	-	20	5	-
Черен бор	70	80	10	70	10	30	5	45	25	-
иглолистни	210	240	35	205	35	95	10	140	65	-
проценти	87.5	100.0	14.5	85.5	14.6	39.6	4.2	58.4	27.1	-
Бук	300	380	70	310	15	50	35	100	195	15
Зимен дъб	10	10	5	5	-	-	-	-	5	-
Благун	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Цер	30	30	5	25	-	-	5	5	20	-
Габър	530	660	105	555	5	65	60	130	395	30
Явор	50	60	15	45	-	10	5	15	30	-
Мъждряк	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
Клен	30	30	5	25	-	5	-	5	20	-
Сребролистна липа	50	50	5	45	-	20	5	25	20	-
Планински ясен	5	5	-	5	-	-	-	-	5	-
тп I-214	2120	2460	250	2210	1445	295	125	1865	220	125
широколистни	3160	3720	465	3255	1465	450	235	2150	935	170
проценти	84.9	100.0	12.5	87.5	39.4	12.1	6.3	57.8	25.1	4.6
ВСИЧКО	3370	3960	500	3460	1500	545	245	2290	1000	170
проценти	85.1	100.0	12.6	87.4	37.9	13.8	6.2	57.9	25.2	4.3

4. ВЪЗБНОВЯВАНЕ И ПЛАНИРАНО ЗАЛЕСЯВАНЕ ВЪВ ВОДОДАЙНИТЕ ЗОНИ

През настоящия ревизионен период в насажденията във вододайните зони на ТП ДГС “Върбица”, ще се разчита основно на естественото възобновяване.

Залесяване е планирано на площ от 5.7 ха по насока в зрели гори(отд. 250: а, б), това са топови култури, общинска земеделска територия, които се залесяват след проведена гола сеч за тополата в тях.

Залесяванията ще се извършат механизирано, под формата на дупки моторен свредел. Планирано е да се залесява с хибридна тополя И214 – 5.7 ха, или 100.0% от площта за залесяване.

Дървесен вид	Залесяване							Посадъчен материал	
	след гола сеч	ново залесяване	възтановяване на гори	попълване на редини	в зрели гори	Всичко	%	фиданки на 1 ха	фиданки всичко
	хектари							хиляди броя	
тп I-214	-	-	-	-	5.7	5.7	100.0	0.8	4.6
всичко	-	-	-	-	5.7	5.7	100.0	0.8	4.6

5. ПАША В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ НА ВОДОДАЙНИТЕ ЗОНИ

Площта забранена за паша във вододайните зони на ТП ДГС “Върбица” е 315.0 ха. – 90.1% от общата площ.

	Обща площ ха	Забранена площ за паша ха	% от общата площ
ГСУ 1	349.7	315.0	90.1
всичко	349.7	315.0	90.1

6. СТРОЕЖ НА СГРАДИ И СЪОРЪЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С УПРАВЛЕНИЕТО, ВЪЗПРОИЗВОДСТВОТО, ПОЛЗВАНЕТО И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРИТЕ ВЪВ ВОДОДАЙНИТЕ ЗОНИ

6.1. Сгради: През ревизионния период в обсега на вододайните зони не се предвижда строеж на нови горски сгради.

6.2. Пътно строителство: През ревизионния период в обсега на вододайните зони не се предвижда строеж на нови горски автомобилни пътища(стабилизирани).

7. ВИДОВЕ, ПОДХОДЯЩИ ЗА МЕСТОРАСТЕНЕТО

В бъдеще при видовете, подходящи за съответните месторастения във ВЗ на ТП ДГС “Върбица” е запазено изцяло видовото богатство на дървостойките, като са взети всички мерки бъдещите насаждения да са по-устойчиви биологически и с по-добри защитни функции, което е показано в таблица № 144.

Таблица № 144

Сравнение на площта по сегашен видов състав и видове, подходящи за месторастенето

вододайни зони

Дървесни видове	СЕГАШЕН СЪСТАВ	ПОДХОДЯЩ СЪСТАВ
-----------------	----------------	-----------------

	Залесена площ		Залесена площ		Дървопр. площ	
	ха	%	ха	%	ха	%
Бял бор	4.1	1.3	2.5	0.8	2.5	0.8
Смърч	0.5	0.2	0.5	0.2	0.5	0.2
Черен бор	1.0	0.3	1.0	0.3	1.0	0.3
Бук	70.2	21.8	70.7	22.0	70.7	22.0
Зимен дъб	12.4	3.8	12.4	3.8	12.4	3.8
Благун	1.1	0.3	1.1	0.3	1.1	0.3
Цер	1.1	0.3	1.1	0.3	1.1	0.3
Габър	67.8	21.1	67.9	21.1	67.9	21.1
Явор	2.2	0.7	2.2	0.7	2.2	0.7
Мъждрян	32.4	10.1	32.4	10.1	32.4	10.1
Келяв габър	78.7	24.4	78.7	24.4	78.7	24.4
Клен	1.1	0.3	2.1	0.6	2.1	0.6
Турска леска	4.1	1.3	4.1	1.3	4.1	1.3
Едрolistна липа	6.0	1.9	6.0	1.9	6.0	1.9
Сребролистна липа	13.2	4.1	13.2	4.1	13.2	4.1
Планински ясен	20.3	6.3	20.3	6.3	20.3	6.3
тп I-214	5.7	1.8	5.7	1.8	5.7	1.8
Всичко	321.9	100.0	321.9	100.0	321.9	100.0

8. ПРОТИВОПОЖАРНИ МЕРОПРИЯТИЯ

8.1. Бариерни противопожарни прегради

Във вододайните зони **не е планирано** създаването на бариерни противопожарни прегради.

8.2. Лесокултурни противопожарни прегради

Във вододайните зони **не е планирано** създаването на лесокултурни противопожарни прегради.

8.3. Минерализовани ивици

Във вододайните зони **не е планирано** създаването на минерализовани ивици.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Инвентаризацията на горските територии е извършена от 21.06.2020 година до 03.12.2020 година от лесоустройствена група при “Агролеспроект” ЕООД, гр. София, в състав: **инж. Иван Иванов – водещ лесоинженер, инж. Марин Илиев – водещ лесоинженер, инж. Николай Велизаров – лесоинженер, Иван Трайков – техник лесовъд, Иван Райчев – техник лесовъд.**

Горскостопанският план на ТП ДГС “Върбица” е изработен от проектантски екип при “Агролеспроект” ЕООД, гр. София с ръководител **инж. Иван Иванов.**

Контролен специалист на горскостопанския план е **инж. Жечо Милев.**

Камералната работа е извършена от 04.12.2020 г. до 30.05.2021 г. За картна основа са използвани топографски карти в М 1:10 000, получени по фотограметричен път от М 1:5 000.

За цялата територия на стопанството са използвани мащабиранни сателитни снимки (мащаб 1:10000) от 2016 година.

Планиметрирането на площите и изработването на необходимите карти са извършени от инж. Милена Костова, инж. Добринка Станоева и Иван Райчев – техник лесовъд. Оформянето на плана в текстови и табличен вид е извършен от Людмила Илиева.

Запасът на зрелите семенни насаждения е определен по метода на реласкопичните пробни площи (метод на Битерлих). Запасите на останалите насаждения и култури са изчислени по възприетите от “Агролеспроект” ЕООД опитни таблици, съгласно Наредба № 18 за инвентаризация и планиране в горските територии.

Използваните бонитетни и растежни таблици са следните:

Бял бор (култури)	Кръстанов, Беляков, Шиков
Бял бор (насаждения)	Тюрин
Черен бор (култури)	Цаков
Черен бор (насаждения)	Недялков
Смърч	Тюрин
Ела	Герхард
Бук (семенен)	Недялков
Бук (издънков)	Недялков, Кръстанов, Беляков
Дъб (семенен)	Вименауер
Дъб (издънков)	Шустов
Липа (семенна)	Армашеску, Тома, Децей, Дорин
Липа (издънкова)	Матвеев, Мотин
Ясен	Вименауер
Тополи	Кръстанов, Беляков, Попски
Трепетлика	Тюрин
Бреза	Тюрин
Акация	Ж. Георгиев
Върба	Ж. Георгиев
Елша	Давидов
Келяв габър	Ж. Георгиев

Запасите са изчислени на средната височина на насажденията, за всички с височина по-голяма от 3 м. включително.

Запасът на 1 ха е закръглен до 1 куб.м, а запасът на цялата площ на 5 и 10 куб.м.

Инвентаризацията е направена на типологична основа, съгласно “Класификационната схема на типовете горски месторастения в Република България” от 2011 година.

Собствеността и вида на територията на всички гори и земи е определена въз основа на предоставените от ИАГ при МЗХГ утвърдени кадастрални карти (KAD) по землища.

Границите на защитените зони по НАТУРА 2000 са отразени на картния материал в съответствие с приетия с решение на МС координатен регистър.

Отчетните форми на горския фонд (ОГФ) са направени общо за гората и поотделно за всеки вид собственост, вид територия и по общини.

Настоящият горскостопанският план влиза в сила от 1 януари 2021 год., след утвърждаването му от ИАГ при МЗХГ и ще бъде в сила до 31 декември 2030 година включително.

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	1
ГЛАВА I	2
Инвентаризация на горските територии.....	2
1. Природни условия. Типове горски месторастения и икономически ефект.....	2
2. Икономически условия.....	23
3. Защитени природни обекти.....	24
4. Характеристика на горските територии.....	36
ГЛАВА II	75
План за дейностите по опазване на горските територии от пожари.....	75
1. Барьерни прегради.....	76
2. Лесокултурни прегради.....	76
3. Минерализовани ивици.....	77
4. Предупредителни табели и плакати с противопожарно съдържание.....	77
5. Санитарни мероприятия край пътища и жп линии, санитарни ивици.....	77
6. Устройство на места за почивка и паркиране.....	77
7. Водоизточници на противопожарни нужди.....	78
8. Площадки за кацане на авиационна техника.....	78
9. Телефонни постове.....	78
10. Места за обръщане на противопожарна техника.....	78
11. Депа за противопожарен инвентар.....	78
12. Организиране на патрулно-наблюдателна служба.....	79
13. Доброволни формирования за гасене на пожари в горските територии.....	79
14. Превенция срещу пожари.....	79
15. Пътища за ремонт и движение на противопожарна техника.....	79
ГЛАВА III	82
Горскостопански план.....	82
1. Природни Условия. Типове горски месторастения и икономически ефект.....	82
2. Икономически условия.....	107
3. Досегашно стопанисване.....	108
4. Характеристика на горските територии.....	135
5. Основни насоки за организация на стопанството.....	150
6. Планирани мероприятия.....	161
ГЛАВА IV	213
Защитени зони от Европейската екологична мрежа "Натура 2000".....	213
1. Защитени зони, обявени по реда на ЗБР (Натура 2000) за запазване на дивата флора и фауна.....	214
2. Защитени местности и природни забележителности.....	215
3. Резервати.....	215
4. Горски територии за защита на водите.....	216
5. Ловностопански мероприятия.....	216
6. Мероприятия за защита на териториите от пожари в Защитените Зони По Натура 2000.....	216
7. Разпределение на горските територии по функции.....	216
I. Защитена Зона " Котленска Планина" BG0000117.....	218
1. Защитена Зона " Котленска планина" – BG0000117.....	218
2. Списък на местобитанията в защитена зона "Котленска Планина" BG0000117.....	221
3. Общи таксационни данни за защитена зона "Котленска планина" – BG0000117.....	223
Горскостопански план.....	226
На Защитена Зона "Котленска Планина" За Местобитанията BG0000117 В ТП ДГС "Върбица".....	226
1. Планирани сечи в защитената зона.....	226
2. Общ размер на планираното ползване на дървесина.....	234
3. Добиви и сортименти от ползваната дървесина.....	234
4. Възобновяване и планирано залесяване в защитената зона.....	240
5. Паша в горските територии в защитената зона.....	241
6. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитената зона.....	242
7. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона.....	242
План за защита на горските територии от пожари в защитена Зона "Котленска Планина" BG0000117 в ТП ДГС "Върбица".....	243
II. Защитена Зона "Екокоридор Камчия-Емине" BG0000393 (За Местобитанията).....	245
1. Защитена Зона " Екокоридор Камчия - Емине" – BG0000393.....	245
2. Списък на местобитанията в Защитена Зона "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393.....	247
3. Общи Таксационни Данни За Защитена Зона "Екокоридор Камчия - Емине" BG0000393.....	248
ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН	251
На защитена Зона "Екокоридор Камчия - Емине" за Местобитанията BG0000393 в ТП ДГС "Върбица".....	251

1. Планирани сечи в защитената зона.....	251
2. Общ размер на планираното ползване на дървесина.....	258
3. Добиви и сортименти от ползваната дървесина.....	258
4. Възобновяване и планирано залесяване в защитената зона.....	261
5. Паша в горските територии в защитената зона.....	261
6. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитената зона.....	262
7. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона.....	262
план за защита на горските територии от пожари в защитена Зона “Екокоридор Камчия - Емине” BG0000393 в ТП ДГС “Върбица”.....	263
III. Защитена зона “Котленска Планина” BG0002029(За Защита На Птиците).....	265
1. Защитена Зона “ Котленска Планина” – BG0002029.....	265
2. Местобитания В Защитена Зона “Котленска Планина” BG0002029.....	268
3. Общи таксационни данни за защитена зона“Котленска Планина“ BG0002029.....	268
ГОРСКОСТОПАНСКИ ПЛАН	271
На Защитена зона “Котленска Планина” За Птиците BG0002029 в ТП ДГС “Върбица”.....	271
1. Планирани сечи в защитената зона.....	271
2. Общ размер на планираното ползване на дървесина.....	277
3. Добиви и сортименти от ползваната дървесина.....	277
4. Възобновяване и планирано залесяване в защитената зона.....	282
5. Паша в горските територии в защитената зона.....	284
6. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите в защитената зона.....	284
7. Видове, подходящи за месторастенето в защитената зона план.....	284
за Защита на горските територии от пожари в защитена зона “Котленска Планина” BG0002029 В ТП ДГС “Върбица”.....	286
ГЛАВА V	288
Защитни горски територии за защита на водите.....	288
1. Защитни горски територии за защита на водите.....	288
2. Разпределение на общата площ на горските територии за защита на водите.....	290
3. Собственост в горските територии за защита на водите – вододайни Зони.....	291
4. Общи таксационни данни за вододайните зони.....	292
Горскостопански план в защитните горски територии за защита на водите.....	294
1. Планирани сечи във вододайните зони.....	294
2. Общ размер на планираното ползване на дървесина в защитните горски територии за защита на водите - Вододайни зони.....	297
3. Добиви и сортименти от ползваната дървесина в защитните горски територии за защита на водите.....	297
4. Възобновяване и планирано залесяване във вододайните зони.....	300
5. Паша в горските територии на вододайните зони.....	300
6. Строеж на сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите във вододайните зони.....	300
7. Видове, подходящи за месторастенето.....	301
8. Противопожарни мероприятия.....	302
Общи бележки	302